LW. 70.326/910. We Lwowie, dnia 20. sierpnia 1910.

SPRAWOZDANIE

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

Z CZYNNOŚCI URZĘDOWYCH.

Wysoki Sejmie!

W myśl postanowienia § 26. statutu krajowego przedkłada Wydział krajowy sprawozdanie z czynności swoich za czas od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910.

Marszałek krajowy:
Badeni *w. r.*

Sprawozdawca:
Mieczysław Onyszkiewicz *w. r.*
Członek Wydziału krajowego.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie, pl. Bernardyński 7.

Sprawozdanie

Z CZYNNOŚCI

Biura prezydyalnego

Wydziału krajowego

za czas od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910.

Biuro prezydyalne.

Gratulacye i kondolencye.

Z powodu zgonu śp. Kazimierza hr. Badeniego złożył Wydział krajowy u zwłok wieniec z napisem Kazimierzowi Badeniemu kraj, wziął gremialnie udział w pogrzebie, wystosował do wdowy pismo kondolencyjne, — u zwłok przemawiał imieniem kraju Zastępca Marszałka krajowego Dr. Tadeusz Pilat.

Zmiany w składzie wysokiego Sejmu i w składzie Jego Członków.

W dniu 9. lipca 1909. zmarł Kazimierz hr. Badeni poseł z większych posiadłości byłego obwodu złoczowskiego, przy wyborze uzupełniającym wybrany został w jego miejsce w dniu 6. września 1909. Dr. Aleksander Raciborski.

Dr. Eugeniusz Oleśnicki złożył mandat poselski z kuryi gmin wiejskich powiatu stryjskiego — wybór uzupełniający rozpisany został na dzień 6. września 1910.

W składzie członków Wysokiego Sejmu, zasiadających na mocy § 3 lit. a) i b) statutu krajowego zaszły następujące zmiany.

Na rok szkolny 1909/10 wybrani zostali rektorami: Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Dr. Józef Łazarski, Uniwersytetu lwowskiego prof. Dr. Stanisław Głąbiński, Szkoły politechnicznej we Lwowie prof. Bronisław Pawlewski.

Urlopy i zastępstwo członków Wydziału krajowego.

Podczas urlopów członków Wydziału krajowego p. p. Jana Kiweluka i Mieczysława Onyszkiewicza urzędowali jako zastępcy przez lipiec p. Dr. Józef Hanczakowski a przez sierpień p. Oktaw Sala.

Nominacye i zmiany w składzie urzędników i sług Wydziału krajowego.

Od ostatniego sprawozdania zaszły następujące zmiany w składzie urzędników i sług Wydziału krajowego.

I. Oddział konceptowy.

Uchwałą z dnia 10. grudnia 1909. LW. 138560. mianowano praktykanta Namiestnictwa Wawrzyńca Kubalę prowizor. praktykantem konceptowym.

Uchwałą z 21. grudnia 1909. L. 144581. mianowano zastępcę krajowego inspektora szpitali Dr. Emila Müllera krajowym inspektorem szpitali w VI. randze urzędników krajowych — a uchwałą z 14. stycznia 1910. L. 5941. powołano Dr. Kazimierza Lipskiego dyrektora szpitala w Sokalu do pełnienia czynności zastępcy inspektora.

Uchwałą z 30. stycznia 1910. LW. 14521. mianowano radcami sekretarzy: Bronisława Schworma, Władysława Słomkowskiego i Marcelego Białobrzeskiego; sekretarzami wicesekretarzy: Mieczysława Masłowskiego i Dr. Janusza Przygodzkiego; wicesekretarzami adjunktów: Wincentego Samolewicza, Dr. Antoniego Wereszczyń-

skiego i Jana Bartosińskiego; adjunktami koncepistów: Stanisława Grocholskiego, Zdzisława Brezaniego, Juliusza Birkenmayera, Kazimierza Ostrowskiego Bełzę, Wiktora Bielskiego, Stanisława Kuzińskiego i Romana Hausnera; koncepistami praktykantów: Józefa Bochniewicza, Józefa Skoczyńskiego, Wilhelma Rappego, Stanisława Gruińskiego i Władysława Smolkę; wyższe adjuta przyznano praktykantom: Ryszardowi Dittrichowi, Maryanowi Szaynowskiemu, Tadeuszowi Brzeskiemu i Henrykowi Friedmannowi.

W dniu 17. lutego 1910. zmarł radca Dr. Ignacy Szyszyłowicz, pozostałej po nim wdowie przyznał Wydział krajowy przypadający jej według statutu emerytalnego kwartał pośmiertny, pensyę wdowią i dodatki na wychowanie pięciorga dzieci.

Uchwałą z 1. kwietnia 1910 LW. 297 mianowano wicesekretarza Konstantego Jasińskiego sekretarzem w biurze dla spraw rolniczych w VII. randze urzędników krajowych poruczając mu obowiązki inspektora szkół rolniczych.

Uchwałą z 19. kwietnia 1910 LW. 24508. mianowano praktykantami: aspiranta kolei państwowych Eugeniusza Jagusińskiego, aplikanta krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich Dr. Bolesława Gruzewskiego i kandydata notaryalnego Eugeniusza Perfeckiego, a nadto mianowano koncepistami praktykantów Ryszarda Dittricha i Maryana Szaynowskiego; w końcu uchwałą z 22. kwietnia 1910. LW. 48481 przyznano praktykantowi Wawrzyńcowi Kubali adjutum wyższe.

II. Oddział techniczno-drogowy.

Uchwałą z dnia 14. stycznia 1910. L. 134383 stabilizowano prowizorycznego inżyniera adjunkta Jana Rapfa.

Uchwałą z 22. lutego 1910. L. 5983 mianowano starszym inżynierem inżyniera I. kl. Mikołaja Czajkowskiego, inżynierami I. klasy inżynierów II. klasy: Jana Romanowskiego i Włodzimierza Dydyńskiego, inżynierami II. kl. inżynierów adjunktów: Szymona Gołowina, Stanisława Świerczyńskiego i Romana Porzyckiego — inżynierami adjunktami praktykantów technicznych: Romana Pietrzyckiego, Maryana Przybyłowskiego, Aleksandra Drexlera i Franciszka Górę praktykantem technicznym Leona Baraniewskiego.

Uchwałą z 18. marca 1910 Lw. 17839 mianowano praktykantem technicznym ukończonego słuchacza w szkole politechnicznej Alfreda Wciślaka.

III. Krajowe Biuro melioracyjne.

Uchwałą z 2. lipca 1909. stabilizowano prowizorycznych inżynierów adjunktów: Izydora Opolskiego i Maryana Przetockiego.

Uchwałą z 21. września 1909. LW. 102941. mianowano: starszym inżynierem inżyniera I. kl. Jana Pisza, inżynierem I. kl. inżyniera II. kl. Stanisława Przybylskiego, inżynierami II. kl. inżynierów adjunktów Józefa Pliszewskiego i Tytusa Pillera, inżynierem adjunktem praktykanta Józefa Zagórskiego, praktykantem technicznym Franciszka Milana.

Z końcem września 1909 ustąpił ze służby inżynier I kl. Łopuszański Jan.

Uchwałą z 21. grudnia 1909. LW. 141921 mianowano: inżynierem I. kl. inżyniera II. kl. Maryana Nawrockiego, inżynierem II. kl. inżyniera adjunkta Kazimierza Maćkowskiego, inżynierem adjunktem Mieczysława Zielińskiego, praktykantem technicznym ukończonego słuchacza inżynieryi Jana Barwińskiego.

Uchwałą 10. stycznia 1910. stabilizowano prowizorycznych inżynierów adjunktów Franciszka Linka, Romana Słuszkiewicza i Zygmunta Żarneckiego, a uchwałą z 22. lutego 1910. Romana Bierówkę, Alojzego Jakóbczaka i Adolfa Wizimirskiego.

Uchwałą z 1. marca 1910. LW. 26562 mianowano: starszymi inżynierami inżynierów I. kl. Andrzeja Kornellę i Maryana Röhricha, inżynierami I. kl. inżynierów II. kl. Józefa Górskiego, Stanisława Flisowskiego, Antoniego Dyląga i Henryka Smulikowskiego, inżynierami II. kl. inżynierów adjunktów Zdzisława Pierożyńskiego, Bronisława Drożdża, Józefa Cyrankiewicza, Stanisława Kleję, Maryana Przetockiego, Izydora Opolskiego, Romana Bierówkę i Alojzego Jakóbczaka, inżynierami adjunktami praktykantów Franciszka Milana i Jana Barwińskiego, praktykantami technicznymi ukończonych słuchaczy inżynieryi Bolesława Świerczyńskiego, Alfreda Jełowickiego, Stefana Krajewskiego i Józefa Makowskiego.

Uchwałą z 5. kwietnia 1910. L. 33823. mianowano praktykantami ukończonych słuchaczy inżynieryi Rudolfa Rudkowskiego i Jerzego Rozwadowskiego.

Uchwałą z 22. kwietnia 1910. L. 46857. mianowano Jana Neuhoffa, asystenta przy katedrze budownictwa wodnego we Lwowie, inżynierem adjunktem.

Uchwałą z 17. maja 1910. L. 54702 stabilizowano prowizorycznego inżyniera adjunkta Włodzimierza Szuchiewicza, a uchwałą z 31. maja 1910 prowizorycznych inżynierów adjunktów Władysława Pietruszewskiego i Ludwika Szlosera.

Uchwałą z 15. czerwca 1910. mianowano praktykantem technicznym ukończnego słuchacza Wydziału inżynieryi Maryana Bigę.

IV. Krajowe Biuro kolejowe.

Uchwałą z 27. sierpnia 1909. Lw. 90766 stabilizowano prowizorycznego inżyniera adjunkta Bronisława Sawickiego.

Uchwałą z 20. sierpnia 1909. Lw. 92399. mianowano zastępcą dyrektora w krajowem Biurze kolejowem, inspektora c. k. kolei państwowych Romana Marcinkiewicza.

Uchwałą z 30. stycznia 1910. Lw. 6082. stabilizowano prowizorycznego inżyniera adjunkta Jana Lewickiego.

Uchwałą z 22. lutego 1910. mianowano: inżynierami I. klasy inżynierów II. klasy Karola Ruebenbauera i Dr. Wacława Balickiego, inżynierami II. kl. inżynierów adjunktów Józefa Seremeta, Antoniego Smolińskiego i Pawła Kwaśniewskiego, inżynierem adjunktem prowizorycznego funkcyonaryusza biura kolejowego Henryka Ziembickiego.

Uchwałą z 25. marca 1910. L. 37241. mianowano wicesekretarza Bolesława Czołowskiego sekretarzem a koncepistę Aleksandra Biskupskiego adjunktem konceptowym.

Uchwałą z 31. maja 1910. Lw. 59000 stabilizowano prowizorycznego inżyniera adjunkta Władysława Martiniego.

Nadto zaangażowano w charakterze prowizorycznych funkcyonaryuszy: Bernarda Lufta od 1. lutego 1910 z wynagrodzeniem 4200 kor. rocznie, Jana Zbierzchowskiego od 17. czerwca z wynagrodzeniem 180 K. miesięcznie i Karola Machalskiego od 15. czerwca 1910. z wynagrodzeniem 210 K. miesięcznie.

V. Biuro statystyczne.

Uchwałą z 31. grudnia 1909 mianowano koncepistę w biurze statystycznem Dr. Stanisława Kasznicę adjunktem konceptowym.

Z końcem lutego 1910. ustąpił profesor Dr. Józef Buzek, który czasowo pełnił obowiązki kierownika krajowego biura statystycznego.

VI. Oddział rachunkowy.

Z końcem sierpnia 1909. zrezygnował ze służby aplikant Stanisław Herold.

Uchwałą z 31. sierpnia 1909 Lw. 97276. mianowano aplikantem dyetaryusza Władysława Lewickiego.

Uchwałą z 14. września 1909 Lw. 99846 przeniesiono rewidenta rachunkowego Antoniego Niedzielskiego na własne żądanie w stały stan spoczynku — przyczem przyznano mu z policzeniem 5 lat służby w charakterze dyetaryusza pełną emeryturę za 40 lat służby.

Uchwałą z 19. października 1909. Lw. 115134. przeniesiono adjunkta rachunkowego Stanisława Nowakowskiego w stały stan spoczynku — przyczem przynano mu z policzeniem lat spędzonych w charakterze dyetaryusza, pensyę emerytalną za 22 lat służby.

Uchwałą z tego samego dnia do Lw. 116701. mianowano rewidentem adjunkta Jana Nosarzewskiego, adjunktami oficyałów: Erazma Ostrowskiego i Kazimierza Złotnickiego, oficyałami asystentów: Aleksandra Policki ego i Władysława Bielicha, asystentami praktykantów: Edwarda Iwanickiego, Władysława Roszkowskiego, praktykantami aplikantów: Henryka Zbijewskiego i Franciszka Ossetzkiego, aplikantami dyetaryuszy: Józefa Milczanowskiego i Maryana Berezowskiego.

Uchwałą z 30. listopada 1909. Lw. 38901. stabilizowano praktykanta rachunkowego Adama Piątka.

W dniu 23. grudnia 1909. zmarł emerytowany adjunkt rachunkowy Aleksander Holuka — pozostałej wdowie przyznał Wydział krajowy przypadające jej podług statutu emerytalnego kwartał pośmiertny — pensyę wdowią i dodatki na wychowanie dwojga dzieci.

Uchwałą z 30. stycznia 1910. Lw. 14546 mianowano rewidentami adjunktów: Mikołaja Horodyskiego i Antoniego Gorgoscha, adjunktami oficyałów: Juliana Wołoszyńskiego, Wacława Bieleckiego i Adama Żurowskiego, nadto przeniesiono adjunkta Kasy krajowej Achillesa Kubalę na etat rachunkowy, oficyałami asystentów: Stanisława Przemyckiego, Eugeniusza Hermana, Bolesława Gergowicza, Stanisława Wojnarowicza i Fryderyka Dembca, asystentami praktykantów: Zygmunta Olszewskiego, Jana Weissa, Zdzisława Sabińskiego, Adama Piątka, Franciszka Paciorkowskiego prowizorycznie, Józefa Pitalę, Józefa Hanulę i Stanisława Dąmbskiego, praktykantami aplikantów: Franciszka Czarnika, Feliksa Skórskiego, Adama Rawskiego, Alojzego Głowackiego, Gabryela Hordta, Kazimierza Oswalda prowizorycznie, Stanisława Bodakiewicza prowizorycznie i Romualda Konopkę, aplikantami dyetaryuszy: Józefa Szczepanowskiego, Karola Paluchowskiego, Wilhelma Włodka, Mieczysława Rembacza, Jana Brennenstuhla, Stanisława Łabęckiego, Andrzeja Zagórskiego, Stanisława Dobrzańskiego i Stanisława Kopaczyńskiego.

W dniu 16. stycznia 1910. zmarł emerytowany adjunkt Konstanty Olszewski — pozostałej po nim wdowie przyznał Wydział krajowy kwartał pośmiertny i pensyę wdowią.

Uchwałą z 18. marca 1910 stabilizowano prowizorycznych praktykantów Kazimierza Oswalda i Franciszka Ossetzkiego.

VII. Oddział kasowy.

Uchwałą z 30. stycznia 1910. przeniesiono adjunkta kasy krajowej Achillesa Kubalę na etat oddziału rachunkowego, a nadto mia-

nowano: adjunktem oficyała Zenona Kirchnera, oficyałem asystenta Feliksa Mierzeńskiego, asystentem praktykanta Grzegorza Pełechatego, aplikantami dyetaryuszy Maryana Klebana i Piotra Dobrzańskiego.

VIII. Oddział manipulacyjny.

W dniu 8. sierpnia 1909 zmarł emerytowany protokolista Emil Sobek, pozostałej po nim rodzinie przyznał Wydział krajowy kwartał pośmiertny.

Uchwałą z 30. stycznia 1910. Lw. 14849. mianowano zastępcą archiwisty protokolistę Stanisława Grodeckiego, protokolistą kancelistę Juliana Stelmachowa, kancelistami asystentów: Władysława Bąkowskiego i Teodozego Rożejowskiego, asystentami etatowych pisarzy: Ludwika Krasnodębskiego i Jana Biliczkę, etatowymi pisarzami aplikantów: Leona Wyszyńskiego, Stanisława Berezowskiego i Jana Polowego, aplikantami dyetaryuszy: Modesta Hryniewieckiego, Zygmunta Paszkowskiego, Adama Filipowskiego, Leopolda Krajewskiego, Teofila Gryglaszewskiego, Michała Kaznowskiego, Stanisława Chołoniewskiego, Stanisława Nowosada.

W dniu 12. kwietnia 1910. zmarł emerytowany kancelista Epifaniusz Jaremowicz, nie pozostawiając osób uprawnionych do zaopatrzenia z funduszu krajowego.

IX. Krajowy Zarząd sprzedaży soli.

Uchwałą z 25. lutego 1910. Lw. 18177. mianowano: kontrolora Sędzimira Kazimierza rewidentem, asystenta rachunkowego Konrada Majewskiego kontrolorem, prowizorycznego rachmistrza Mieczysława Jackowskiego rachmistrzem, oficyała rachunkowego Władysława Kamieńskiego adjunktem rachunkowym, praktykanta rachunkowego Kazimierza Sicińskiego asystentem rachunkowym, aplikantów Białasa Szymona i Feliksa Pospiecha praktykantami rachunkowymi, dyetaryuszy Eugeniusza Nowotnego i Zygmunta Bobreka aplikantami, a dyetaryusza Waleryana Kwaśniewskiego pisarzem etatowym, — nadto na podstawie uchwały etatowej Wysokiego Sejmu z dnia 3. lutego 1910. Ls. 4733. przyznano kierownikowi biura solnego radcy Dr. Stanisławowi Miziewiczowi prawo do dwóch dodatków pięcioletnich po 800 K. i 1-go dodatku trzyletniego 800 K., a oficyałowi rachunkowemu Mikołajowi Zagórskiemu podwyższono dodatek aktywalny do kwoty 768 K. rocznie, oraz przyznano prawo do 3. dodatków 3-letnich po 200 K. rocznie.

X. Biuro Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek.

Uchwałą z 23. listopada 1910. Lw. 117982. powołano Janusza Dymka, absolwenta praw, do pełnienia obowiązków prowizorycznego praktykanta za wynagrodzeniem 150 K. miesięcznie.

Z dniem 31. stycznia zrezygnował Józef Ciembroniewicz z posady prowizorycznego lustratora.

Uchwałą z 1. marca 1910. Lw. 20760. mianowano: od 1. kwietnia 1910. koncepistą prowizorycznego praktykanta konceptowego Dr. Edwarda Taylora, stałym lustratorem młodszym pełniącego obowiązki prowizorycznego lustratora Jana Szweda.

Uchwałą z 29. kwietnia 1910. Lw. 49523 mianowano prowizorycznym młodszym lustratorem Piotra Kolarza, absolwowanego ucznia wydziału prawniczego, a Mikołaja Jackowa absolwenta filozofii praktykantem.

Uchwałą z 15. czerwca 1910. L. 66321 mianowano prowizorycznym młodszym lustratorem Teofila Przybylskiego, ucznia akademii handlowej we Wiedniu i w Berlinie.

Z dniem 31. lipca zwolniony został na własne żądanie prowizoryczny praktykant Janusz Dymek.

XI. Biuro pośrednictwa pracy.

Uchwałą 31. lipca 1909. Lw. 76944 mianowano aplikanta manipulacyjnego Karola Csernáka pisarzem etatowym.

Uchwałą z 24. grudnia 1909. Lw. 143221. mianowano: dyetaryusza konceptowego Tomasza Gałka praktykantem konceptowym, a uchwałą z 25. marca 1910. Lw. 37243. praktykanta konceptowego Maurycego Madurowicza adjunktem konceptowym.

Uchwałą z 17. czerwca 1910. Lw. 72721. przyznano praktykantowi konceptowemu z adjutum niższem Tomaszowi Gałkowi, adjutum wyższe.

XII. Służba stała.

Uchwałą z 24. sierpnia 1909. Lw. 94401 przeniesiono woźnego Michała Hermińskiego w stały stan spoczynku, przyznając mu pełną emeryturę.

Uchwałą z 7. września 1909. Lw. 99426 mianowano Jana Zolińskiego, a uchwałą z dnia 21. września 1909. Lw. 102468 Jakóba Chryplewicza prowizorycznymi woźnymi.

Pensye wdowie, zaopatrzenia i dary z łaski.

W dniu 23. września 1909. zmarł emerytowany adjunkt konceptowy Władysław Giziński, pozostałej po nim wdowie asygnował Wydział krajowy kwartał pośmiertny i pensyę wdowią.

W dniu 5. czerwca 1909. zmarł emerytowany zastępca dyrektora biura kolejowego Zygmunt Motylewski — pozostałej po nim wdowie przyznał Wydział krajowy kwartał pośmiertny, pensyę wdowią i dodatek na wychowanie syna.

W załatwieniu petycyi, wniesionych do Wysokiego Sejmu o dary z łaski, uchwalił Wysoki Sejm na posiedzeniu 31. stycznia 1910. do dyspozycyi Wydziału krajowego 4000 K. Z kwoty tej przyznał Wydział krajowy:

1.	Zajączkowskiej Maryi	200 K.
2.	Marcinkiewiczowej Stanisławie	200 „
3.	Topolnickiej Julii	100 „
4.	Rondewaldowej Eleonorze	200 „
5.	Perejmybidowej Honoracie	100 „
6.	Jeziorańskiej Natalii	200 „
7.	Bobrowskiej Walentynie	200 „
8.	Kiszelkównej Włodzimierze	200 „
9.	Darowskiemu Stanisławowi	150 „
10.	Bilińskiej Bronisławie Zofii	200 „
11.	Ludkiewiczowi Ludwikowi	100 „
12.	Stępińskiej Leokadyi	100 „
13.	Terleckiej Maryi	200 „
14.	Knorkowej Józefie	100 „
15.	Kraczyłowej Julii	100 „
16.	Paszkowskiej Karolinie	100 „
17.	Mortkównym Annie i Janinie	200 „

18. Pini Maryi . . . . . 100 K
19. Olszewskiej Julii . . . . . 400 „
20. Rudzkiej Maryi . . . . . 300 „
21. Pirze Karolowi . . . . . 50 „
22. Świstunowi Michałowi . . . . . 50 „

Kupno realności na pomieszczenie mieszkania i biura Ministra dla Galicyi.

Na posiedzeniu z dnia 4. października 1909. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego, względnie komisyi budżetowej co do zmiany przedmiotu darowizny, uczynionej przez Helenę hr. Mierową na rzecz kraju na pomieszczenie biur i mieszkanie Ministra dla Galicyi.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przyjęcia od Heleny hr. Mierowej ekwiwalentu w kwocie 300.000 K. i do uznania za bezprzedmiotowy wspomnianego aktu darowizny, o ile się odnosi do realności przy ulicy Lichtensteina Nr. 51 we Wiedniu.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do kupna realności we Wiedniu III. Rennweg Nr. or. 1 A. w. h. l. 2597 położonej na cenę 430.000 K. na pomieszczenie biur i mieszkania Ministra dla Galicyi, a to w ten sposób, że powyższa cena kupna 430.000 K. pokrytą zostanie kwotą 300.000 K. ofiarowaną przez hr. Mierową i pożyczką 130.000 K. przez kraj zaciągnąć się mającą.

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k. Rządem i za tegoż interwencyą zaciągnął pożyczkę amortyzacyjną na hipotekę realności we Wiedniu III. Rennweg Nr. or. 1 A w h. l. 2597 położonej.

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia z c. k. Rządem umowy na warunkach wyżej określonych.

Wydział krajowy uchwałę powyższą wykonał a mianowicie przyjął od Heleny hr. Mierowej ekwiwalent 300.000 K. w zamian za uznanie aktu darowizny za bezprzedmiotowy, nabył realność we Wiedniu III. Rennweg Nr. 1 A za cenę 430.000 K. pokrywając cenę kupna w sposób w uchwale sejmowej podany, zawarł z c. k. Rządem umowę na warunkach podanych w sprawozdaniu Wydziału krajowego do Wysokiego Sejmu z dnia 20. sierpnia 1909. LW. 92.281, a przez Wysoki Sejm do zatwierdzającej wiadomości przyjętych; — obecnie biuro Ministerstwa dla Galicyi i mieszkanie p. Ministra mieszczą się w nabytej na ten cel realności.

Sprawozdanie

z czynności

Departamentu I. Wydziału krajowego

za czas od 1. lipca 1909 do 1. lipca 1910.

Departament I.

Szef Departamentu Dr. Mieczysław Onyszkiewicz, Członek Wydziału krajowego.

Departament I. ma przydzielone do załatwienia następujące sprawy:

1. Sprawy powiatowe i gminne oraz sprawy policyi ogniowej.
2. Sprawy szkolne, teatralne, archiwa krajowe i pomniki historyczne.
3. Sprawy fundacyjne i stypendyjne.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje działy spraw powiatowych i gminnych, policyi ogniowej, stypendyjnych i fundacyjnych oraz szkolnych i teatralnych.

Sprawy funduszów koszarowych są przedmiotem osobnego sprawozdania.

A. Sprawy powiatowe, gminne i policyi ogniowej.

a) Ustawy i uchwały sankcyonowane.

Zmiana §. 20 ust. bud. z 13 października 1899 dz. u. kr. Nr. 133. w brzmieniu noweli z 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 57.

Najwyższem postanowieniem z 22. czerwca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 29. października 1908 projekt ustawy o zmianie §. 20 ust. bud. z 13. października 1899 dz. u. kr. Nr. 133 w brzmieniu noweli z 15. maja 1907 dz. u. kr. Nr. 57., o czem zawiadomiono wszystkie Wydziały powiatowe tut. rozporządzeniem z 23. lipca 1909 L. 80.188.

Zmiana §. 21. ust. bud. dla m. Lwowa z 21 kwietnia 1885 dz. u. kr. Nr. 31.

Najwyższem postanowieniem z 26. lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 30. października 1908 projekt ustawy zmieniającej §. 21. ustawy budowniczej dla miasta Lwowa z 21. kwietnia 1885 dz. u. kr. Nr. 31.

Zmiana §§. 4. i 16. ust. bud. dla m. Krakowa z 18. lipca 1883 dz. u. kr. Nr. 63.

Najwyższem postanowieniem z 28. marca 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 16. lutego 1910 projekt ustawy w przedmiocie zmiany §§. 4. i 16. ustawy budowniczej dla m. Krakowa z 18. lipca 1883 dz. u. kr. Nr. 63.

Zaliczenie gminy Głogów do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. czerwca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 4. listopada 1908 projekt ustawy o zaliczeniu gminy Głogów, w powiecie Rzeszowskim, do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

*

Zaliczenie gminy Uście solne do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Najwyższem postanowieniem z dnia 20. marca 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1909 projekt ustawy o zaliczeniu gminy Uście solne, w powiecie Bocheńskim, do miejscowości podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51.

Wielki Kraków.

Najwyższem postanowieniem z dnia 13. listopada 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 3. listopada 1908 projekt ustawy w przedmiocie przyłączenia kilkunastu gmin i kilku obszarów dworskich do miasta Krakowa, wyłączenia tychże gmin i obszarów dworskich z okręgów Rad powiatowych krakowskiej i wielickiej, tudzież w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 6. października 1901, dz. u. i rozp. kraj. Nr. 108, nadającej statut dla stoł. król. miasta Krakowa.

Na zasadzie art. XIV. powyższej ustawy, która ogłoszoną została pod Nr. 148. dziennika ustaw krajowych z roku 1909, oznaczyło Prezydyum c. k. Namiestnictwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym obwieszczeniem z dnia 18. grudnia 1909 L. 20.653/prez. dz. u. kr. Nr. 164 z r. 1910 dzień 1. kwietnia 1910, jako termin, od którego wymienione w art. I. ustawy gminy i obszary dworskie przejść mają pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu.

Z dniem powyższym rozwiązało c. k. Namiestnictwo rozporządzeniem z 30. marca 1910 do L. III. 965/3 urzędujące reprezentacye gminne w gminach: Półwsie zwierzynieckie, Zwierzyniec, Czarna wieś z Kawiorami, Nowa wieś narodowa, Łobzów, Krowodrza oraz Grzegórzki z Piaskami przyłączonych w całości do miasta Krakowa, zaś Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 25. marca 1910 L. 35.716 przekazał działalność Rad powiatowych Krakowskiej i Wielickiej co do wymienionych gmin oraz na przyłączonem do miasta Krakowa terytoryum gmin Prądnika białego i Prądnika czerwonego, gminie miasta Krakowa w zakresie statutem tej gminy określonym.

Włączenie do m. Lwowa kilku parcel z obszaru dworskiego Kulparków część II.

Najwyższem postanowieniem z 29. kwietnia 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 2. października 1909 projekt ustawy w przedmiocie zmiany granic m. Lwowa i okręgu Reprezentacyi powiatowej we Lwowie przez wyłączenie z obszaru dworskiego Kulparków część II. kilku parcel gruntowych i wcielenie ich do gminy m. Lwowa.

Utworzenie nowej gminy administracyjnej Medynia kańczudzka (pow. Łańcut).

Najwyższem postanowieniem z 20. sierpnia 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 5. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z rozparcelowanego obszaru dworskiego w Zagórzu samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą Medynia kańczudzka.

Utworzenie nowej gminy administracyjnej Św. Józef (pow. Nadwórna).

Najwyższem postanowieniem z 22. września 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 26. września 1907 projekt ustawy o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych w Majdanie średnim nowej gminy administracyjnej pod nazwą Św. Józef.

Utworzenie nowej gminy administracyjnej Berezów średni pow. Kołomyjskiego.

Najwyższem postanowieniem z 19. maja 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 29. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z Berezowa średniego ad Berezów wyżny samoistnej gminy administracyjnej.

Utworzenie nowej gminy administracyjnej Barczyce dolne pow. Nowosądeckiego.

Najwyższem postanowieniem z 2. września 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 5. października 1907 projekt ustawy o utworzeniu z przysiółka Barcice niemieckie ad Barczyce nowej gminy administracyjnej pod nazwą Barczyce dolne.

Utworzenie nowej gminy administracyjnej Gody (pow. Kołomyja).

Najwyższem postanowieniem z 3. maja 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 9. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z przysiółka Gody, należącego do związku gminy Kamionki małe tudzież z rozparcelowanej części posiadłości dóbr tabularnych „Gody“ samoistnej gminy administracyjnej pod nazwą „Gody“.

Wyłączenie przysiółka Bielowice z gm. Dąbrówka niemiecka i wcielenie do Dąbrówki polskiej (pow. Nowy Sącz).

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. listopada 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 19. października 1908 projekt ustawy o wydzieleniu przysiółka Bielowice ze związku gminy Dąbrówka niemiecka i wcieleniu do związku gminy Dąbrówka polska.

Rozdział gminy Tyniowice-Chorzów (pow. Jarosław) na dwie odrębne gminy administracyjne.

Najwyższem postanowieniem z 2. listopada 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 5. października 1908 projekt ustawy o rozłączeniu osad Tyniowice—Chorzów i utworzeniu z nich samoistnych gmin administracyjnych.

Wcielenie gminy Posady sanockiej do m. Sanoka.

Najwyższem postanowieniem z 23. września 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 28. października 1908 projekt ustawy o wcieleniu gminy Posada sanocka do gminy m. Sanoka.

Wcielenie gminy Podmajerz do Starego Sącza.

Najwyższem postanowieniem z dnia 27. października 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 9. października 1908 projekt ustawy o wcieleniu gminy Podmajerz do gminy m. Starego Sącza.

Ustawa wodociągowa dla miasta Rzeszowa.

Najwyższem postanowieniem z. d. 20. lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 5. października 1908 projekt ustawy o obowiązku właścicieli domów w Rzeszowie połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i odnowienie, względnie rozszerzenie wodociągu miejskiego.

Ustawa wodociągowa dla miasta Tarnowa.

Najwyższem postanowieniem z d. 20 lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 17. października 1908 projekt ustawy o obowiązku właścicieli domów w Tarnowie połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie, utrzymanie i odnowienie względnie rozszerzenie wodociągu miejskiego.

Ustawa wodociągowa dla miasta Nowego Sącza.

Najwyższem postanowieniem z d. 20. lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 4. listopada 1908 projekt ustawy o obowiązku właścicieli domów w Nowym Sączu połączenia swych domów z miejskim wodociągiem, tudzież o zezwoleniu tej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu i opłat gminnych na urządzenie utrzymanie i odnowienie względnie rozszerzenie wodociągu miejskiego.

Ustawa kanalizacyjna dla miasta Nowego Sącza.

Najwyższem postanowieniem z d. 20 lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z d. 4. listopada 1908 projekt ustawy o obowiązku właścicieli domów w Nowym Sączu wybudowania kanałów domowych, połączenia ich z kanałami miejskimi i zezwalającej tej gminie na pobór podatku gminnego od czynszów najmu.

Opłaty gminne od przedstawień teatralnych, koncertów i t. p. na cele dobroczynne w Krakowie.

Najwyższem postanowieniem z d. 15. stycznia 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z d. 15. października 1909 projekt ustawy o zezwoleniu gminie miasta Krakowa na pobór opłat gminnych na cele dobroczynności publicznej od przedstawień teatralnych, koncertów tudzież wszelkich innych przedstawień i widowisk oraz balów.

Opłaty gminne od psów w Bieczu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 14. listopada 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 18. września 1909 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Biecz, powiatu Gorlickiego, na pobór opłaty gminnej od psów.

Opłaty gminne od psów w Bukowsku.

Najwyższem postanowieniem z 12. marca 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 11. stycznia 1910 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Bukowsko miasto, powiatu Sanockiego, na pobór gminnej opłaty od psów.

Opłaty gminne od psów w Mostach wielkich.

Najwyższem postanowieniem z 5. stycznia 1910 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 6. października 1909 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Mosty wielkie, powiatu Żółkiewskiego, na pobór gminnej opłaty od psów.

Samoistne opłaty gminne od napojów spirytusowych i t. p. dla miasta Krakowa.

Najwyższem postanowieniem z dnia 15. kwietnia 1910 otrzymał sankcyę uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 8. lutego 1910 projekt ustawy o zezwoleniu gminie miasta Krakowa na pobór samoistnych opłat gminnych od rozpalających napojów spirytusowych, wina, piwa i miodu.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu dla gmin Buczacz, Andrychów i Jaśliska.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. października 1909 otrzymały sankcyę uchwalone na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. i 26. września 1908 projekty ustaw o zezwoleniu gminom Buczacz, Andrychów i Jaśliska na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu dla gminy Majdan.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. października 1909 otrzymał sankcyę uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 4. listopada 1908 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Majdan, w powiecie Kolbuszowskim, na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p. dla gmin Bobowa, Jagielnica, Probużna, Radłów i Tartaków.

Najwyższem postanowieniem z dnia 19. stycznia 1910 otrzymały sankcye uchwalone na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 18. września, 25. września, 6. i 12. października 1909 roku projekty ustaw o zezwoleniu gminom Bobowa, Jagielnica, Probużna, Radłów i Tartaków na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu, i t. p.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p. dla gmin Kańczuga, Borysław i Kułaczkowce.

Najwyższem postanowieniem z dnia 14. listopada 1909 zostały zatwierdzone uchwalone na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 roku projekty ustaw o zezwoleniu gminom Kańczuga, Borysław i Kułaczkowce na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych i t. p. dla gmin Dukla i Zarszyn.

Najwyższem postanowieniem z dnia 19. marca 1910 otrzymały sankcyę uchwalone na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 11. października 1909 roku projekty ustaw o zezwoleniu gminom Dukla (pow. Krosno) i Zarszyn (pow. Sanok) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p. dla gmin Błażowa, Brzesko, Czortków, Grzymałów, Korczyna, Kopyczyńce, Krościenko, Lisko, Łańcut, Mosty wielkie, Sieniawa i Wadowice.

Najwyższem postanowieniem z dnia 5. stycznia 1910 otrzymały sankcyę uchwalone przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 12. października 1909 projekty ustaw o zezwoleniu gminom Błażowa, Brzesko, Czortków, Kopyczyńce, Korczyna, Krościenko, Lisko, Łańcut, Mosty wielkie, Sieniawa, Grzymałów i Wadowice na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa i miodu dla gminy Husiatyn.

Najwyższem postanowieniem z dnia 26. lutego 1910 otrzymał sankcyę uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 13. października 1909 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Husiatyn na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Dodatki gminne w Mielcu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. maja 1910 zatwierdzoną została uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 19. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi gminnej w Mielcu pobierać w roku 1910 na pokrycie potrzeb gminy dodatki gminne w wysokości 127% państwowych podatków bezpośrednich, a to obok 23% dodatku na cele szkolne.

Pożyczka Reprezentacyi powiatowej w Białej w kwocie 367.400 koron.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. września 1909 roku, otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 27. października 1908 projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Białej, na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 367.400 koron, na pokrycie połowy kosztów budowy szpitala w Białej.

Pożyczka Reprezentacyi powiatowej w Dolinie w kwocie 40.000 koron.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. września 1909 roku otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 28. października 1908 roku, projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Dolinie na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 40.000 koron, na pokrycie kosztów adaptacyi i wewnętrznego urządzenia szpitala powszechnego w Dolinie.

Pożyczka Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach w kwocie 68.400 koron.

Najwyższem postanowieniem z dnia 3. lipca 1909 otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 3. listopada 1908 projekt ustawy zezwalającej Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 68.400 koron na pokrycie jednej trzeciej części kosztów budowy dojazdów kolejowych, w powiecie Przemyślańskim, do linii kolejowej Lwów — Podhajce.

Zezwolenie Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu do objęcia imieniem powiatu gwarancyi za pożyczkę w kwocie 300.000 koron zaciągnąć się mającą przez powiatową Kasę oszczędności w Tarnobrzegu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 27. czerwca 1909 roku otrzymał sankcyę uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 30. września 1908 roku projekt ustawy, zezwalającej Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu na przyjęcie imieniem powiatu poręki dla pożyczki w kwocie 300.000 koron, zaciągnąć się mającej przez powiatową Kasę oszczędności w Tarnobrzegu.

Zezwolenie Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu na przyjęcie imieniem powiatu poręki dla mającej się założyć powiatowej Kasy oszczędności.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. września 1909 roku, otrzymał sankcyę, uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 20. października 1908 roku, projekt ustawy, zezwalającej Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu na przyjęcie imieniem powiatu poręki za założyć się mającą powiatową Kasę oszczędności w Tłumaczu tudzież za lokowane

w niej wkładki i ich oprocentowanie oraz zezwalającej tejże Reprezentacyi powiatowej na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 koron na założenie Kasy oszczędności i na dostarczenie tejże kasie kapitału obrotowego.

Dodatki powiatowe w Brzesku.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Brzesku pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 55% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Brzeżanach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. marca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1908 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Brzeżanach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Brzozowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. maja 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Brzozowie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Cieszanowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. marca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 67% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego a to obok 18% dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Czortkowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. marca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Dobromilu.

Najwyższem postanowieniem z 12. czerwca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Dobromilu pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44 % od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18 % ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Gródku jagiellońskim.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 17. września 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Gródku jagiellońskim pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Gródku jagiellońskim.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. marca 1910 zatwierdzoną została uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Gródku jagiellońskim pobierać w roku 1909, na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Grybowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Grybowie pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Grybowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. marca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Grybowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 65% od państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Kamionce strumiłowej.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. maja 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Kamionce strumiłowej pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 48% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Kolbuszowej.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28 stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% od państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Kosowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 25. marca 1910 została zatwierdzona uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Kosowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 43% od państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Łańcucie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 8. października 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 55% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Łańcucie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 12. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 60% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Mielcu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Mielcu pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 47% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Mielcu.

Najwyższem postanowieniem z 12. czerwca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Mielcu pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 51% państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Pilźnie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 12. czerwca 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Pilźnie pobierać w roku 1910 dodatki powiatowe na cele powiatu w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Podhajcach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 6. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach pobierać na cele powiatu w roku 1909 dodatki powiatowe w wysokości 51% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Przemyślanach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach pobierać na cele powiatu w roku 1908 dodatki powiatowe w wysokości 68% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Przemyślanach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 6. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 63% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Przemyślanach.

Najwyższem postanowieniem z dnia 29. maja 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Przemyślanach pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 64% od państwowych podatków bezpośrednich obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Starym Samborze.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Sta-

rym Samborze pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Tarnobrzegu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 63% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączenien podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Tarnobrzegu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 28. stycznia 1910 zatwierdzoną została uchwała Wysokiego Sejmu z 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 58% od państwowych podatków bezpośrednich, obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Tłumaczu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 4. lipca 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu pobierać w roku 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 49% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Tłumaczu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 6. stycznia 1910 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z 18. września 1909, którą zezwolono Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 49% od państwowych podatków bezpośrednich, obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Turce.

Najwyższem postanowieniem z dnia 18. października 1909 została zatwierdzoną uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 23. października 1908, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Turce pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 85% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Dodatki powiatowe w Wadowicach.

Najwyższem postanowieniem z 12. stycznia 1910 została zatwierdzona uchwała Wysokiego Sejmu z 18. września 1909, zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% od państwowych podatków bezpośrednich obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Podwyższenie gwarancyi kraju za wkładki lokowane w galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie.

Najwyższem postanowieniem z dnia 12. stycznia 1910 otrzymała sankcyę uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 15. października 1909 co do przyjęcia przez kraj poręki za wkładki lokowane w galicyjskiej Kasie Oszczędności we Lwowie do wysokości 100,000.000 koron.

Pożyczka 4,000.000 koron gminy miasta Lwowa.

Najwyższem postanowieniem z 3. sierpnia 1909 otrzymała sankcyę ustawa o poręczeniu przez kraj pożyczki królewskiego stołecznego miasta Lwowa na rozszerzenie miejskiej kolei elektrycznej.

Pożyczkę tę zaciągnęła gmina miasta Lwowa w obligacyach kolejowych Banku krajowego za zezwoleniem Wydziału krajowego z dnia 29. października 1909 L. 112.302.

b) Ustawy, które nie otrzymały sankcyi.

Nie otrzymały sankcyi:

1. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 5. listopada 1908 projekt ustawy o zezwoleniu gminie miasta Jasła na pobór opłaty od czynszów najmu. Jako powód nieprzedłożenia projektu do sankcyi podaje c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w reskrypcie z dnia 1. września 1909 L. 27452 — prócz mniejszych usterek natury formalnej — tę okoliczność, że — według Art. I. projektu ustawy — proponowane opłaty mają być pobierane tylko od czynszów najmu, podczas gdy wartość czynszowa budynków, zajmowanych przez samych właścicieli domów ma być od niej wolną, co zdaniem Ministerstwa jest nieuzasadnionem faworyzowaniem właścicieli domów. Wspomniany reskrypt podnosi dalej wątpliwości ze stanowiska interesów Skarbu Państwa przeciw postanowieniu Art. IV. projektu ustawy, według którego powyższej opłacie podlegać mają również mieszkania, od których czynsz potrącany jest z należącego się funkcyonaryuszowi publicznemu kwaterowego, a więc mieszkania przez c. k. Rząd urzędnikom w naturze dostarczone.

Ponieważ postulaty Ministerstwa zmierzają do zmiany samej zasady projektu, Wydział krajowy pismem z dnia 7. października 1909 L. 106791 wezwał Magistrat w Jaśle, aby sprawę poboru wymienionej opłaty poddał ponownie pod obrady Rady miejskiej i ewentualnie przedłożył jej do uchwalenia projekt ustawy, odpowiadający dyrektywom, wyrażonym w reskrypcie ministeryalnym.

2. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 4. listopada 1908 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Mielec na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Pismem z dnia 30. września 1909 L. 16611 zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydział krajowy, że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych nie przedłożyło tego projektu ustawy do Najwyższej Sankcyi, ponieważ proponowana w nim opłata od hektolitra piwa w wysokości 3 K 40 h na przeciąg lat dziesięciu, sprzeciwia się reskryptowi c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 3. listopada 1908 L. 38523, podług którego opłata od hektolitra piwa w wysokości 3 K 40 h dozwoloną być może tylko do końca roku 1914, tudzież z powodu braku dostatecznego uzasadnienia petycyi finansową sytuacyą gminy.

3. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 5. października 1908 projekt ustawy o rozdzieleniu gminy Laszki murowane, powiat Sambor, i utworzeniu z niej samoistnych gmin administracyjnych pod nazwą Laszki murowane miasteczko i Laszki murowane wieś.

W sprawie tej przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie.

4. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 5. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z posiadłości powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Koniów i Towarnia, pow. Starosamborskiego, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Jagienka.

C. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych reskryptem z 13. marca 1910 l. 7589 zwróciło sprawę, z uwagą, że według mapy poglądowej projektowana gmina nie tworzyłaby zwartego terytoryum, lecz składałaby się z dwóch gruntami rustykalnymi

miejscowości Towarnia przedzielonych części, co ze względów administracyjnych jest niedopuszczalnem.

O tem zawiadomiono tut. rozporządzeniem z 8. maja 1910 l. 53.320 Wydział powiatowy w Starym Samborze z uwagą, iż jedynym sposobem usunięcia przeszkody co do utworzenia projektowanej gminy byłoby ułożenie w porozumieniu z gminą i osadnikami takiego kompleksu gruntów, iżby one tworzyły zwartą całość przyszłej gminy „Jagienka"; do tego zaś dojść by można, bądź w drodze zamiany pojedynczych gruntów, bądź przez dobrowolne wcielenie do nowej gminy części terytoryum gminy Towarnia, położonej między rozparcelowanymi obszarami dworskimi w Koniowie i Towarni.

5. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 28. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu nowej gminy administracyjnej pod nazwą Krynica zdrój zwróciło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w celu uzupełnienia, wskutek czego Wydział krajowy sprawozdaniem z 16. listopada 1909 do L. 113.818 przedłożył Wysokiemu Sejmowi ponownie projekt ustawy ze zmianami zażądanemi przez c. k. Ministerstwo.

c) Ustawy i uchwały jeszcze niesankcyonowane.

Do dnia zamknięcia tego sprawozdania jeszcze nie otrzymały sankcyi:

1. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 3. lutego 1910 projekt ustawy, zmieniającej §. 24. ustawy o Reprezentacyi powiatowej w kierunku rozszerzenia prawa Wydziału krajowego dozwalania Reprezentacyom powiatowym na zaciąganie pożyczek i zobowiązań.

2. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. lutego 1910 projekt ustawy o prawie gmin nakładania opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

3. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16. lutego 1910 projekt ustawy o przyłączeniu do miasta Krakowa gminy Dąbie z Beszczem i Głębinowem tudzież gminy i obszaru dworskiego Ludwinów, o wyłączeniu tych gmin i obszaru dworskiego z okręgu Rad powiatowych w Krakowie i Wieliczce i o zmianie §. 18 i 53 statutu miasta Krakowa.

4. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1907 projekt ustawy o utworzeniu z posiadłości, powstałych z rozparcelowanych dóbr tabularnych Wola baraniecka, powiatu Samborskiego, nowej gminy administracyjnej pod nazwą Wolica polska.

Dobra te rozparcelowano głównie między osadników przybyłych z zachodniej części kraju, część jednakże nabyli niektórzy mieszkańcy gminy miejscowej.

Wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z 26. listopada 1908 l. 40.373 c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z 22. lipca 1909 l. 12 430 zwróciło się do Wydziału krajowego z zapytaniem, czy nie byłoby wskazanem, aby owa część gruntów ze względu na ich posiadaczy została przy gminie Wola baraniecka.

Wobec tego tut. rozporządzeniem z 16. kwietnia 1910 l. 37.236 zażądano od Wydziału powiatowego przedstawienia stosownych wniosków.

5. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 19. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z przysiółka Nowy Tyczyn ad Zazdrość, powiatu trembowelskiego, samoistnej gminy administracyjnej.

Wskutek pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z 19. stycznia 1910 l. 21.014/pr. przesłano tut. pismem z 23. kwietnia 1910 l. 47.980 c. k. Prezydyum wszystkie odnośne akta.

6. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 24. października 1908 projekt ustawy o utworzeniu z Okulic ad Bratucice, powiatu Bocheńskiego, osobnej gminy administracyjnej.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z 30. kwietnia 1910 l. 5.066/pr. zażądało przedłożenia pewnych aktów, które przesłano c. k. Prezydyum tut. pismem z 4. maja 1910 l. 52.181.

7. i 8. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 13. października 1909 projekt ustawy o utworzeniu z przysiółka Jaremcza ad Dora samoistnej gminy administracyjnej.

C. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z 24. kwietnia 1910 l. 5.565/pr. wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych zwróciło uwagę na okoliczność, że jakkolwiek poprzednie sankcyonowanie ustawy o utworzeniu gminy administracyjnej Jaremcze uniemożliwi następnie sankcyonowanie uchwalonej d. 18. września 1909 ustawy o poborze opłat gminnych od napojów spirytusowych w gminie Dora w dzisiejszych jej granicach, to jednak byłoby wskazanem dążyć wpierw do uzyskania sankcyi dla wspomnianej na wstępie ustawy, a uregulowanie sprawy zezwolenia na pobór opłat od napojów pozostawić na później.

Pismem tut. z 4. maja 1910 l. 50.554 oznajmiono c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że Wydział krajowy podziela w zupełności powyższe zapatrywanie, zwłaszcza, że odnośny projekt ustawy został uchwalony głównie ze względu na potrzebę zaprowadzenia tych opłat w Jaremczu a nie w samej Dorze.

9. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 11. stycznia 1910 projekt ustawy o wyłączeniu pewnej części gruntów ze związku gminy Zawadówka, powiatu Podhajeckiego i przydzielenia do związku gminy administracyjnej Huta nowa, powiatu Buczackiego.

W tej sprawie zażądało c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z 28. kwietnia 1910 L. 5977 deklaracyi stron interesowanych, że pokryją wszelkie koszta, połączone ze zmianą ksiąg gruntowych i operatów katastralnych.

Wobec tego Wydział krajowy pismami z 1. maja 1910 L. 51697 i z 8. czerwca 1910 L. 66491 zażądał tej deklaracyi od Wydziału powiatowego w Buczaczu, lecz dotąd jej nie otrzymał.

10 Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia z 19. lutego 1910 projekt ustawy o utworzeniu z przysiółka Kielanówka ad Racławówka, powiatu Rzeszowskiego, samoistnej gminy administracyjnej.

Wskutek pisma c. k Prezydyum Namiestnictwa z 21. maja 1910 l. 7938 zażądano tutejszem rozporządzeniem z 27. maja 1910 l. 61235 od interesowanych przedłożenia deklaracyi, iż pokryją koszta połączone z przeprowadzeniem stosownych zmian w operatach katastralnych.

11. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z 7. października 1909 projekt ustawy o utworzeniu nowej gminy administracyjnej pod nazwą „Łukowiec wiszniowski,“ powiatu Rohatyńskiego.

Wsprawie tej zauważyło c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z 29. kwietnia 1910 l. 20642, że niema wprawdzie przeszkód do utworzenia z terytoryum, objętego powołanym projektem ustawy, osobnej gminy katastralnej, skoro jednak taka gmina katastralna dotychczas nie istnieje, — niewłaściwie określono w projekcie ustawy posiadłości, mające stanowić nową gminę administracyjną, jako wchodzące w skład „nowej gminy

katastralnej Łukowiec wiszniowski;“ należałoby zatem albo postarać się wpierw o utworzenie gminy katastralnej Łukowiec wiszniowski lub zmienić tekst projektu ustawy.

Wobec tego pismem tut. z 2. lipca 1910 l. 76372 w porozumieniu z Wydziałem powiatowym w Rohatynie odniesiono się do c. k. Prezydyum Namiestnictwa z prośbą, o odroczenie przedłożenia do Sankcyi rzeczonego projektu ustawy, aż do poprzedniego utworzenia nowej gminy katastralnej Łukowiec wiszniowski.

12. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16 lutego 1910 projekt ustawy o czasowem uwolnieniu nowych i nowoprzebudowanych domów w mieście Białej od dodatków gminnych do państwowego podatku domowo czynszowego i do 5% podatku od dochodu z budynków uwolnionych czasowo od podatku domowego.

13. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. września 1908 projekt ustawy w przedmiocie zmiany ustawy krajowej z dnia 10. kwietnia 1900 Dz. u. kr. Nr. 44., zezwalającej gminie miasta Krakowa na pobór opłaty gminnej od wkładek totalizatora.

Pismem z dnia 10. czerwca 1909 l. 7194/pr. oznajmiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że sprawę tę przedłożyło c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych sprawozdaniem z dnia 29. kwietnia 1909 l. 2546/pr. Od tego czasu sprawa powyższa nie weszła w nowe stadyum.

14. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 8. lutego 1910 projekt ustawy, zmieniający postanowienia art. III. i IV. ustawy z dnia 18. grudnia 1881 Dz. u. kr. Nr. 48. ex 1883 o zniesieniu propinacyi i zaprowadzeniu miejskich opłat konsumcyjnych i policyjnych w mieści Lwowie.

Pismem z dnia 25. lutego 1910 l. 22626 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa potrzebne akta do wyjednania Najwyższej sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

15. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 17. lutego 1910 projekt ustawy o zezwoleniu na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu gminom: Bełz, Bochnia, Brody, Dobromil, Grybów, Drohobycz, Jarosław, Jasło, Kołomyja, Krosno, Lubaczów, Myślenice, Nowy Targ, Pilzno, Podgórze, Przemyśl, Rzeszów, Sambor, Sanok, Stary Sącz, Skawina, Sokal, Stary Sambor, Stryj, Tarnopol, Wieliczka, Żółkiew, Złoczów, Wadowice, Jaworów, Rohatyn, Brzeżany, Gorlice i Gródek jagielloński.

Pismem z dnia 19. marca 1910 zwróciło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydziałowi krajowemu powyższe projekty ustaw celem dołączenia potrzebnych aktów do wyjednania Najwyższej sankcyi.

Dotychczas przedłożyły żądane akta gminy: Brzeżany, Gorlice, Grybów, Jarosław, Jaworów, Kołomyja, Krosno, Nowy Targ, Pilzno, Rzeszów, Sambor, Stary Sambor, Stary Sącz, Sokal, Stryj, Wieliczka, Żółkiew i Złoczów, które Wydział krajowy przesłał c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

16. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 18. września 1909 projekt ustawy o zezwoleniu gminie Krakowiec, w powiecie Jaworowskim, na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Pismem z dnia 29. kwietnia 1910 l. 6589 oznajmiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych zwróciło sprawę celem przeprowadzenia pewnych spro-

stowań w wykazach podatkowych, i skoro sprostowania te nadejdą, sprawa natychmiast ponownie przedłożoną zostanie do Najwyższej sankcyi.

17. Uchwalony na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 19. lutego 1910 projekt ustawy o zezwoleniu gminie miasta Buczacza na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Pismem z dnia 25. maja 1910 l. 59683 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta potrzebne do wyjednania Najwyższej sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

18. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16. lutego 1907 projekt ustawy, zezwalającej Reprezentacyi powiatowej w Drohobyczu na przyjęcie imieniem powiatu poręki za wkładki w założyć się mającej powiatowej Kasie oszczędności w Drohobyczu.

Sprawa ta, przedstawiona w zeszłorocznem sprawozdaniu, nie postąpiła naprzód.

19 Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1908 projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na przyjęcie gwarancyi czystego dochodu od części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna.

Pismem z dnia 2. grudnia 1909 l. 18185 zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydział krajowy, że sprawę przedłożyło c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych relacyą z dnia 20 stycznia 1909 l. 543 z wnioskiem na wyjednanie Najwyższej Sankcyi dla tego projektu ustawy, zaś pismem z dnia 19. maja 1910 l. 7574, że równocześnie odnosi się ponownie do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z prośbą o przyspieszenie wyjednania Najwyższej sankcyi.

20. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1908 projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na przyjęcie gwarancyi czystego dochodu od części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka Myślenice-Mszana dolna.

Pismem z dnia 17. grudnia 1909 l. 18186 oznajmiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydziałowi krajowemu, że sprawę przedłożyło c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych relacyą z dnia 20 stycznia 1909 l. 543 z wnioskiem o wyjednanie Najwyższej Sankcyi zaś pismem z dnia 19. maja 1910 l. 7574, że równocześnie odnosi się ponownie do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z prośbą o przyspieszenie wyjednania Najwyższej sankcyi.

21. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 4. lutego 1910 roku, projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie dodatkowej pożyczki w sumie 100.000 koron celem wykończenia i wewnętrznego urządzenia szpitala powszechnego w Nowym Targu.

Odnośne akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej sankcyi t. j. budżet Rady powiatowej, zamknięcia rachunków z ostatnich trzech lat i inwentarz majątku powiatowego, zostały przedłożone c. k. Prezydyum Namiestnictwa tutejszem pismem z dnia 26. lutego 1910 L. 21.836.

22. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 8. lutego 1910 roku, projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Myślenicach na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 70.000 koron na pokrycie kosztów dokończenia budowy dróg.

W sprawie powyższej c. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 4. czerwca 1910 L. 8707/pr. zażądało ponownego uzupełnienia aktów potrzebnych do wyjednania Najwyższej sankcyi, których Wydział powiatowy w Myślenicach dotąd nie nadesłał.

23. Uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 4 lutego 1910 roku, projekt ustawy o zezwoleniu Reprezentacyi powiatowej w Pilznie na zaciągnięcie pożyczki 150.000 koron na pokrycie kosztów opracowania projektu budowy kolei z Dębicy do Jasła i budowy mostu na rzece Wisłoce pod Przeczycą.

Odnośne akta, wymagane do uzyskania Najwyższej sankcyi, przedłożone zostały c. k. Prezydyum Namiestnictwa, pismem Wydziału krajowego z dnia 26. lutego 1910 LW. 21.007.

24. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Bochni pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 25. marca 1910 l 27116 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

25. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Brzesku pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 54% od państwowych podatków bezpośrednich, obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 29. marca 1910 l. 27118 przesłał Wydział krajowy c k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

26. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Brzeżanach pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.137 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

27. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Cieszanowie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 72½% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 12. kwietnia 1910 l 41.420 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

28. Uchwała Wysokiego Sejmu z 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Czortkowie na pobór w roku 1910 dodatków powiatowych w wysokości 66% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27133 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

29. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 42½% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Rozporządzeniem z dnia 12. października 1909 l. 106.498 wezwał Wydział krajowy Wydział powiatowy w Dąbrowie do przedłożenia potrzebnych do wyjednania Najwyższej Sankcyi zamknięć rachunkowych powiatu za ostatnie trzy lata.

Pomimo następnych sześciu przypomnień Wydział powiatowy dotychczas nie nadesłał żądanych zamknięć rachunkowych.

30. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Dąbrowie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Rozporządzeniem z dnia 2. kwietnia 1910 l. 27.115 wezwał Wydział krajowy Wydział powiatowy do przedłożenia potrzebnych do wyjednania Najwyższej Sankcyi zamknięć rachunkowych powiatu za ostatnie trzy lata, których jednak Wydział powiatowy pomimo przypomnienia z dnia 4. maja 1910 l. 51.696 dotychczas nie nadesłał.

31. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Dolinie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27135 przesłał Wydział krajowy akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

32. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. września 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

33. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Gorlicach pobierać w roku 1910 dodatki powiatowe w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 24. marca 1910 l. 27.131 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa potrzebne akta do wyjednania Najwyższej Sankcyi dla obu powyższych uchwał lecz dotychczas nie otrzymał zawiadomienia o sankcyi.

34. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Gródku jagiellońskim pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.138 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnibtwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

35. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 11. stycznia 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Grybowie na pobór w rokn 1910 na cele powiatu dodatków powiatowych w wysokości 65% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 9. kwietnia 1910 l. 36.400 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa potrzebne akta do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi

36. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Kolbuszowej pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 53% od państwowych podatków bezpośrednich, obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.117 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

37. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Kołomyi pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 45% od państwowych podatków bezpośrednich, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a te obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.102 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa potrzebne akta, do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

38 Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Kosowie pobierać w roku 1910 dodatki powiatowe na cele powiatu w wysokości 46% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.101 przesłał Wydzsał krajowy akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

39. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Krośnie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 48% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.130 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

40. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Łańcucie na pobór w roku 1910 dodatków powiatowych w wysokości 60% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.112 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrze-

bne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

41. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Nisku pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 56% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

42. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Podhajcach na pobór w roku 1910 na cele powiatu dodatków powiatowych w wysokości 51% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27104 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

43. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Starym Samborze pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 47% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.103 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

44. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Tarnobrzegu pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 59% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.110 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

45. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Tłumaczu pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 49% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27.136 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

46. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Turce pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 90% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. lutego 1910 l. 27.106 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

47. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 28. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Wadowicach pobierać

w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 44% podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca 1910 l. 27109 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta potrzebne do wyjednaniania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

48. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalającaReprezentacyi powiatowej w Zaleszczykach pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 48% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 17. marca 1910 l. 27105 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

49. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 2. października 1909 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie pobierać w roku 1909 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 50% od państwowych podatków bezpośrednich obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

50. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Złoczowie pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 45% od państwowych podatków bezpośrednich, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 24. marca 1910 l. 27140 przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi dla obu powyższych uchwał, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

51. Uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 18. lutego 1910 zezwalająca Reprezentacyi powiatowej w Żywcu pobierać w roku 1910 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 52% od państwowych podatków bezpośrednich z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.

Pismem z dnia 23. marca przesłał Wydział krajowy c. k. Prezydyum Namiestnictwa akta, potrzebne do wyjednania Najwyższej Sankcyi, dotąd jednak nie otrzymał odpowiedzi.

d) Wezwania do c. k. Rządu.

Koszary krajowe.

Sprawę wezwań Wysokiego Sejmu do c. k. Rządu w przedmiocie koszar krajowych, uchwalonych na posiedzeniu z dnia 1. października 1909, oraz odpowiedzi danej przez c. k. Ministerstwo Skarbu w reskrypcie z 7. czerwca 1909 l. 27081 — przedstawia Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu o krajowych funduszach pożyczkowych na budowę koszar dla wojska.

Rewizye przepisów o rejonach fortecznych.

Powołując się na zeszłoroczne sprawozdanie co do rezolucyi Wysokiego Sejmu z dnia 16. września 1907, wzywającej c. k. Rząd, aby przyspieszył rewizyę przestarzałych przepisów o rewersach demolacyjnych w rejonach fortecznych Wydział krajowy oznajmia, że, według pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 3. stycznia 1910 l. 20948/pr. decyzya c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych i obrony krajowej w tej sprawie nie została powziętą. Zarazem doniosło c. k. Prezydyum Namiestnictwa, że przesłaną pismami Wydziału krajowego z dnia 17. lipca 1909 l. 66228, i z dnia 17. września 1909 l. 102014 ponowną w tym względzie uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia

3. listopada 1908 i cały operat dochodzeń przedłożyło wymienionym Ministerstwom sprawozdaniem z dnia 7. października 1909 l. 16248/pr.

Do chwili zamknięcia sprawozdania powyższa sprawa nie weszła w nowe stadyum.

Reorganizacya c. k. wojskowych straży policyjnych.

Powołując się na zeszłoroczne sprawozdanie co do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 5. listopada 1908, wzywającej c. k. Rząd, aby bezzwłocznie przystąpił do reorganizacyi c. k. straży policyjnej we Lwowie, Przemyślu i Krakowie w kierunku przekształcenia jej na wzór istniejących straży cywilno-policyjnych we Wiedniu i w Pradze — Wydział krajowy oznajmia, że c. k. Prezydyum Namiestnictwa — według pisma tegoż z dnia 6. listopada 1909 l. 13352/pr. — zarządziło szczegółowe obliczenie kosztów utrzymania straży cywilnej i przedłożyło sprawę c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych do decyzyi, która jednak — według dalszego pisma c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 8. marca 1910 l. 3856/pr. — do tego czasu nie nadeszła.

Poruczony zakres działania gmin

Powołując się na poprzednie sprawozdanie Wydział krajowy zaznacza, że nie otrzymał dalszej wiadomości, czy i jakie postanowienie powziął c k Rząd na rezolucye Wysokiego Sejmu z 4. lipca 1902 i 19. października 1903 w sprawie przyznania gminom w drodze osobnej ustawy wynagrodzenia za sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania.

e) Uchwały nie podlegające sankcyi.

Zmiana §. 23. ustawy o Reprezentacyi powiatowej.

W sprawie tej przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie z projektem ustawy.

Utworzenie samoistnej Reprezentacyi powiatowej w Przeworsku.

W sprawie tej przedłożono Wysokiemu Sejmowi tut. sprawozdaniem z 23. stycznia 1910 l. 10378 odnośny projekt ustawy.

Utworzenie gminy administracyjnej z osad polskich w Hołoskowie, Bednarówce i Strupkowie.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania Wydział krajowy zaznacza, że według relacyi Wydziału powiatowego w Tłumaczu z 18. marca 1910 l. 205 tamt. c. k. Starostwo mimo kilkakrotnego przypomnienia nie nadesłało dotychczas w tej sprawie swojego oświadczenia.

Utworzenie samoistnej gminy administracyjnej Konopnica z części obszaru dworskiego w Kaltwasser.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania zaznacza się, że według relacyi Wydziału powiatowego we Lwowie z 2. listopada 1909 l. 4654 osadnicy nie dostarczyli dotychczas dat i wyjaśnień potrzebnych do ocenienia, o ile ta osada posiada warunki do utworzenia samoistnej gminy, z czego należy wnosić, że na razie nie uważają oni tej sprawy za naglącą.

Nadto nadmienił Wydział powiatowy, że byłoby pożądanem połączenie tej osady z gminą Kaltwasser i że nie jest wykluczonem dojście do skutku tego połączenia w drodze dobrowolnej ugody między interesowanemi miejscowościami.

Rozdzielenie gminy Podmichale na polską i ruską.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania Wydział krajowy oznajmia, że Rada powiatowa w Kałuszu uchwałą z 26. sierpnia 1909 oświadczyła się przeciw rozdziałowi gminy Podmichale na dwie odrębne gminy administracyjne, jedną z ludnością polską a drugą z ludnością ruską.

W motywach zaznaczono, że rozłączenie takie nie jest dopuszczalne tak ze względu na siłę podatkową jak i ze względu na niemożliwość utworzenia jednolitych terytoryów.

Wobec tego rozporządzeniem tut. z 5. stycznia 1910 l. 146007 polecono zawiadomić petentów, że Wydział krajowy nie może przedstawić Wysokiemu Sejmowi w tej sprawie przychylnego wniosku.

Petycya przysiółka Poręby dębskie ad Dęby o utworzenie samoistnej gminy administracyjnej.

W dalszym ciągu zeszłorocznego sprawozdania Wydział krajowy oznajmia, że Rada powiatowa w Tarnobrzegu uchwałą z 16. czerwca 1909 oświadczyła się za utworzeniem z Poręb samoistnej gminy administracyjnej jednak pod warunkiem, że członkowie obu osad porozumieją się w sprawie rozdziału majątku gminnego w drodze dobrowolnej ugody, a nie w drodze zamierzonego przez nich sporu sądowego.

Wobec tego wezwaliśmy rozporządzeniem z 2. czerwca 1910 l. 63838 Wydział powiatowy w Tarnobrzegu, aby dołożył usilnych starań celem doprowadzenia tej ugody do skutku.

Utworzenie z przysiółka Siółko ad Bożyków samoistnej gminy administracyjnej.

W tej sprawie Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie.

Petycya przysiółków Jolity, Zakupce, Ichnaty, Hamarnia i Kozaki o wyłączenie z gminy Sucha wola i utworzenie samoistnej gminy p. n. Sucha wola II. część.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania zaznacza się, że według relacyi Wydziału powiatowego w Cieszanowie z 6. grudnia 1909 l. 4096 niedogodności administracyjne, z powodu których rzeczone przysiółki domagały się wyłączenia z gminy macierzystej, zostały usunięte uchwałą Rady gminnej z 7. grudnia 1908 a mianowicie przez ustanowienie dla tych przysiółków osobnego delegata, osobnego oglądacza bydła, osobnego kasyera dla pobierania opłat za oględziny bydła, wreszcie przez zaprowadzenie dla tych przysiółków osobnego katastru bydła. Powyższą uchwałę zatwierdziła Rada powiatowa uchwałą z 6. grudnia 1909.

Wobec tego tut. rozporządzeniem z 15. grudnia 1909 l. 139.570 wezwano Wydział powiatowy, aby zawiadomił interesowane przysiółki, że Wydział krajowy nie znajduje podstawy do poparcia ich petycyi.

Petycya przysiółków Zielona, Dzembroń i Bystrzec ad Żabie o utworzenie z nich samoistnej gminy administracyjnej.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania zaznacza się, że Wydział powiatowy w Kosowie relacyą z 6. września 1909 l. 1911 przedstawił wniosek na utworzenie z przysiółków Zielona, Dzembroń, Szybene i Bystrzec samoistnej gminy administracyjnej.

Ponieważ jednak przeprowadzone przez Wydział powiatowy dochodzenia nie wykazały dowodnie, do których ze sąsiednich gmin administracyjnych te przysiółki należą, przeto celem wydania w tej sprawie dalszych zarządzeń, zwróciliśmy się pismem z 8. lutego 1910 l. 10.067 do c. k. Starostwa w Kosowie z prośbą o wydanie w powyższym kierunku stanowczej decyzyi; dotąd jednak nie otrzymaliśmy odpowiedzi.

Petycya gminy Dynów o zaliczenie do gmin podlegających ustawie gminnej z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr 51.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania Wydział krajowy oznajmia, że Wydział powiatowy w Brzozowie dotychczas nie przedłożył relacyi w tej sprawie pomimo tutejszego rozporządzenia z dnia 2. października 1909 l. 107.185.

Sprawa opieki nad ubogimi.

Powołując się na zeszłoroczne sprawozdanie, Wydział krajowy oznajmia, że dalsze odpowiedzi Wydziałów powiato-

wych na okólnik Wydziału krajowego z dnia 3. maja 1909 L. 15.274 w sprawie zakładania domów dla nieuleczalnych matołków i rekonwalescentów, a to z funduszów gmin, z podatkami w żadnym związku nie stojących — wypadły również dla powyższej sprawy niekorzystnie. Jako motywa odmownych odpowiedzi podano podobnie jak poprzednio brak jakichkolwiek dostatecznych funduszów na urządzenie wspomnianych domów. Tylko w Sokalu istnieie od lat 10 „Powiatowy dom przytułku dla starców i kalek im. Franciszka Józefa I.“ założony kosztem około 80 tysięcy koron, a Reprezentacya powiatowa w Stryju postanowiła w myśl uchwały Rady powiatowej z dnia 11. lutego 1909 wybudować i odpowiednio urządzić „Powiatowe przytulisko dla ubogich nieuleczalnie chorych i kalek im. cesarza Franciszka Józefa I-go“. Fundusze na tę budowę składać się będą z datków gminy miasta Stryja, gmin wiejskich (z funduszów ubogich), właścicieli obszarów dworskich i funduszu powiatowego.

Podobnie Rada miejska w Drohobyczu postanowiła ku uczczeniu jubileuszu 60-letnich rządów Najjaśniejszego Pana uchwałą z dnia 27. sierpnia b. r. wybudować dom dla nieuleczalnych i matołków i odpowiednio go usytuować, wstawiając w tym celu corocznie do budżetu gminnego kwotę 1000 koron.

Według dalszych relacyi gminne domy ubogich istnieją w Jordanowie, Myślenicach (powiat Myślenicki), Bochni, Niepołomicach, Ujściu solnem, Lipnicy murowanej i Wiśniczu (pow. Bocheński), nadto w Niegowici (pow. Bochnia) znajduje się parafialny dom ubogich, w Iwoniczu zaś dom dla nieuleczalnych, fundowany przez księdza kanonika Podgórskiego. Wreszcie Wydział powiatowy w Białej założył własnym kosztem ochronkę powiatową dla dzieci w Kętach, a Wydział powiatowy w Chrzanowie doniósł relacyą z dnia 29. marca 1910 l. 1603, że hr. Andrzejowa Potocka powzięła zamiar odstąpienia w darze pod pewnymi warunkami powiatowi Chrzanowskiemu lazaretu w Krzeszowicach na powiatowy dom zdrowia.

Sprawa przyjęcia na fundusz krajowy kosztów utrzymania Józefa Gudziów vel Gluziów.

Odwołując się do zeszłorocznego sprawozdania Wydział krajowy oznajmia, że nie uwzględnił prośby gminy Bani o przyjęcie na fundusz krajowy drugiej połowy kosztów utrzymania Józefa Gudziów vel Gluziów w lwowskim zakładzie dla nieuleczalnych w kwocie 262 koron, ponieważ gmina może zapłacić owe koszta z własnych funduszów. Również nie uwzględnił Wydział krajowy z tego samego powodu ponownej prośby gminy Bani, odstąpionej Wydziałowi krajowemu do załatwienia uchwałą Wysokiego Sejmu z 24. stycznia 1910.

Petycya gminy Kozowy o subwencyę na koszta regulacyi miasteczka.

W dalszym ciągu ostatniego sprawozdania Wydział krajowy oznajmia, że według sporządzonego kosztorysu koszta robót objętych planem regulacyjnym spalonej części miasteczka obliczono na 10.940 koron.

Relacyą z 2. grudnia 1909 l. 5608 doniósł Wydział powiatowy, że na pokrycie tych kosztów ani gmina ani powiat nie posiada żadnych funduszów.

Rozporządzeniem tutejszem z 31. grudnia 1909 l. 143.151 polecono zawiadomić gminę, że z braku funduszów również i Wydział krajowy nie może przyznać na ten cel żadnej subwencyi.

f) Inne sprawy ważniejsze.

Nadzór nad majątkiem i działalnością Reprezentacyi gminnych, tudzież Reprezentacyi powiatowych.

W okresie od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910 dokonał Wydział krajowy lustracyi w następujących gminach:

a) Z miast objętych ustawągminną z r. 1889 w Żółkwi,

b) W gminach podlegających ustawie gminnej z roku 1896: Borysław, Kuty, Nadwórna, Piwniczna, Rawa ruska, Rudnik, Strzyżów, Tłumacz, Tuchów, Wiśnicz, Wiśniowczyk, Zaleszczyki i Zbaraż.

c) W gminach objętych ustawą gminną z roku 1866: Bukaczowce (pow Rohatyn), Chłopy (pow. Rudki), Lutowiska (pow. Lisko], Oleszyce miasto (pow. Cieszanów), Schodnica (pow. Drohobycz), Szybalin (pow. Brzeżany) i Truszowice (pow. Dobromil).

Nadto badał Wydział krajowy na miejscu w Wilczej woli (pow. Kolbuszowa) sprawę sprzedaży i kupna przez gminę lasu.

Wydział krajowy dokonał lustracyi gospodarstwa Reprezentacyi powiatowych w Bochni, Borszczowie, Buczaczu, Cieszanowie, Czortkowie, Myślenicach, Nisku, Nowym Targu, Przemyślu, Samborze, Sanoku, Sokalu, Tarnobrzegu, Wieliczce, Zaleszczykach i Zbarażu.

Wreszcie Wydział krajowy badał na miejscu w Brzeżanach sprawę zaciągnięcia przez Reprezentacyę powiatową pożyczki w kwocie 500.000 koron.

W pomienionym okresie rozwiązaną została Reprezentacya powiatowa w Nowym Sączu, oraz Rady gminne w Bartnem (pow. Gorlice), Chaszczowaniu (pow. Stryj), Czchowie (pow. Brzesko), Czortowcu (pow. Horodenka), Gałówku (pow. Stary Sambor), Klęczanach (pow. Gorlice), Kulikowie (pow. Żółkiew), Lipniku (pow. Wieliczka), Nahaczowie (pow. Jaworów), Rybniku (pow. Drohobycz), Starych Bohorodczanach (pow. Bohorodczany), Strzyłkach (pow. Stary Sambor), Zawiszni (pow. Sokal), i Zdziannie (pow. Drohobycz). — Prócz tego z powodu utworzenia nowych gmin i innych zmian terytoryalnych rozwiązane zostały Reprezentacye gminne w Barcicach (pow. Nowy Sącz), Berezowie wyżnym (pow. Kołomyja), Dąbrówce niemieckiej i Dąbrówce polskiej (pow. Nowy Sącz), Sanoku, Posadzie sanockiej i Tyniowicach — Chorzowie (pow. Jarosław).

Wreszcie rozwiązaną została Rada gminna w Tarnopolu wskutek unieważnienia dokonanego w roku 1905 wyboru połowy członków tejże Rady gminnej.

Złożenie z urzędu naczelników gmin.

W czasie od 1. lipca 1909 do końca czerwca 1910 złożyło c. k. Namiestnictwo za zgodą Wydziału krajowego 48 naczelników gmin z urzędu na podstawie wyniku dochodzeń dyscyplinarnych, przeciw nim przeprowadzonych, przyczem w 30 wypadkach poleciło c. k. Namiestnictwo c. k. Starostwom, ażeby spowodowały wdrożenie śledztwa karno-sądowego z powodu zarzutu sprzeniewierzenia funduszów gminnych.

Kurs pisarzy dla gmin wiejskich.

W roku 1909 przyjętych zostało na XV. kurs 51 kandydatów, z których 45. ukończyło kurs i otrzymało świadectwa kwalifikacyjne, z tych

3	z postępem	celującym
13	„	„	bardzo dobrym
19	„	„	dobrym
10	„	„	dostatecznym.

Kursy dotąd przeprowadzone wydały ogółem 673 ukwalifikowanych pisarzy, wykaz ukwalifikowanych kandydatów został, jak corocznie po każdym odbytym kursie, przesłany wszystkim wydziałom powiatowym celem udzielenia im poparcia w danym razie.

Dodatki gminne do podatków bezpośrednich.

Z mocy §. 80. ustawy z dnia 13. stycznia 1909 Dz. u. kr. Nr. 20, względnie §. 82. ustawy z dnia 13. stycznia 1909 Dz. u. kr. Nr. 22. i §. 86. ustawy z dnia 13. stycznia 1909 Dz. u. kr. Nr. 21. Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem zezwolił na pobór dodatków gminnych do podatków bezpośrednich w wysokości ponad 50% następującym gminom:

Powiat Biała

w roku 1910 . . . . . 41 gminom

Powiat Bóbrka

w r. 1910 . . . . . 30 gminom

Powiat Bochnia

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Borszczów

w r. 1910 . . . . . 2 gminom

Powiat Brody

w r. 1910 . . . . . 6 gminom

Powiat Brzeżany

w r. 1909 . . . . . 32 gminom
w r. 1910 . . . . . 37 gminom

Powiat Buczacz

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Brzozów

w r. 1910 . . . . . 8 gminom

Powiat Chrzanów

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Cieszanów

w r. 1909 . . . . . 29 gminom
w r. 1910 . . . . . 20 gminom

Powiat Czortków

w r. 1910 . . . . . 19 gminom

Powiat Dobromil

w r. 1910 . . . . . 61 gminom

Powiat Dolina

w r. 1910 . . . . . 63 gminom

Powiat Drohobycz

w r. 1910 . . . . . 18 gminom

Powiat Gorlice

w r. 1910 . . . . . 49 gminom

Powiat Grybów

w r. 1910 . . . . . 24 gminom

Powiat Horodenka

w r. 1910 . . . . . 11 gminom

Powiat Husiatyn

w r. 1910 . . . . . 11 gminom

Powiat Jasło

w r. 1910 . . . . . 9 gminom

Powiat Jaworów

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Kałusz

w r. 1909 . . . . . 3 gminom
w r. 1910 . . . . . 15 gminom

Powiat Kamionka strumiłowa

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Kołomyja

w r. 1910 . . . . . 7 gminom

Powiat Kraków

w r. 1910 . . . . . 26 gminom

Powiat Limanowa

w r. 1910 . . . . . 15 gminom

Powiat Łańcut

w r. 1910 . . . . . 19 gminom

Powiat Mielec

w r. 1910 . . . . . 22 gminom

Powiat Myślenice

w r. 1910 . . . . . 9 gminom

Powiat Nowy Targ

w r. 1910 . . . . . 17 gminom

Powiat Nowy Sącz

w r. 1910 . . . . . 49 gminom

Powiat Podhajce

w r. 1910 . . . . . 16 gminom

Powiat Przemyślany

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Rawa ruska

w r. 1909 . . . . . 1 gminie

Powiat Rohatyn

w r. 1910 . . . . . 16 gminom

Powiat Rzeszów

w r. 1910 . . . . . 11 gminom

Powiat Ropczyce

w r. 1910 . . . . . 4 gminom

*

Powiat Sambor

w r. 1910 . . . . . 16 gminom

Powiat Sanok

w r. 1910 . . . . . 42 gminom

Powiat Skałat

w r. 1909 . . . . . 1 gminie
w r. 1910 . . . . . 5 gminom

Powiat Śniatyn

w r. 1909 . . . . . 1 gminie
w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Sokal

w r. 1909 . . . . . 1 gminie
w r. 1910 . . . . . 69 gminom

Powiat Stary Sambor

w r. 1910 . . . . . 21 gminom

Powiat Stryj

w r. 1910 . . . . . 48 gminom

Powiat Tarnobrzeg

w r. 1910 . . . . . 53 gminom

Powiat Tarnopol

w r. 1909 . . . . . 1 gminie
w r. 1910 . . . . . 12 gminom

Powiat Tarnów

w r. 1910 . . . . . 22 gminom

Powiat Tłumacz

w r. 1910 . . . . . 1 gminie

Powiat Trembowla

w r. 1910 . . . . . 12 gminom

Powiat Turka

w r. 1910 . . . . . 42 gminom

Powiat Wadowice

w r. 1910 . . . . . 19 gminom

Powiat Wieliczka

w r. 1910 . . . . . 28 gminom

Powiat Zbaraż

w r. 1910 . . . . . 6 gminom

Powiat Zaleszczyki

w r. 1909 . . . . . 3 gminom

Powiat Złoczów

w r. 1909 . . . . . 1 gminie

Powiat Żydaczów

w r. 1910 . . . . . 18 gminom

Powiat Żywiec

w r. 1910 . . . . . 5 gminom

Dodatki gminne do podatku konsumcyjnego od mięsa i wina.

Z mocy §. 86. ustawy z 13. stycznia 1909 Dz. u. kr. Nr. 21. względnie §. 82. ustawy z 13. stycznia 1909 Dz. u kr. Nr. 22. i §. 80. ustawy z 13. stycznia 1909 Dz. u. kr. Nr. 20. Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem zezwolił na pobór wyższych dodatków gminnych do podatków konsumcyjnego od mięsa i wina następującym gminom:

Andrychów — 100% od wina na lat 3 od r. 1910.
Bochnia — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.
Brzeżany — 100% od mięsa na lat 5 od r. 1910.
Drohobycz — 75% od mięsa po koniec r. 1910.
Husiatyn — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1909.
Jaśliska — 100% od wina na lat 5 od r. 1909.
Knihinin kolonia — 100% od mięsa na lat 5 od r. 1910 i — 100% od wina, moszczu winnego i owocowego na lat 5 — od r. 1911.
Knihinin wieś — 100% od wina i mięsa na lat 5 od r. 1911.
Krosno — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.
Podgórze — 100% od wina na lat 5 od r. 1910.
Podhajce — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1909.
Sędziszów — 75% od mięsa na lat 3 od r 1910.
Sieniawa — 75% od mięsa na lat 5 od r. 1910.
Śniatyn — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.
Sokal — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.
Wieliczka — 100% od wina na lat 5 od r. 1910.
Zakopane — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.
Żółkiew — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1909.
Żurawno — 100% od mięsa i wina na lat 5 od r. 1910.

Opłaty gminne od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Na mocy postanowień §. 87. ustawy z dnia 13. marca 1889 dz. u. kr. Nr. 24., względnie §. 83. ustawy z dnia 3. lipca 1896 dz. u. kr. Nr. 51. i §. 81. ustawy z dnia 18. marca 1888 dz. u. kr. Nr. 36. Wydział krajowy za zgodą c. k. Namiestnictwa zezwolił następującym gminom na dalszy pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa, miodu i t. p.

Biała do końca r. 1915;
Brody do końca r. 1914;
Buczacz od piwa do końca czerwca 1910 r.;
Ciężkowice do końca r. 1915;
Dąbrowa do końca r. 1916;
Dębica do końca r. 1916:
Delatyn do końca r. 1912;
Dolina od piwa do końca r. 1910;
Grybów do końca r. 1914;
Jordanów do końca r. 1917;
Krakowiec do końca r. 1910;
Krosno od piwa do końca r. 1911;
Knihinin wieś do końca r. 1915;
Maków do końca r. 1914;
Nisko do końca r. 1913;
Peczeniżyn od piwa do końca r. 1910;
Podgórze od napojów spirytusowych, miodu, wiśniaku i maliniaku do końca r. 1915, zaś od piwa do końca r. 1914;
Sambor do końca r. 1910;
Strzyżów od piwa do końca r. 1912;
Tuchów do końca r. 1915;
Zabłotów od piwa do końca r. 1914.

Dodatki powiatowe do podatków bezpośrednich.

Z mocy postanowień §. 23. ustawy z dnia 17. czerwca 1874 dz. u. kr. Nr. 51. Wydział krajowy zezwolił w roku 1910 pobierać następującym powiatom dodatki powiatowe ponad 20% podatków bezpośrednich, a mianowicie powiatowi:

1	Biała	30%	
2.	Bóbrka	45%	
3.	Bohorodczany	40%	
4	Borszczów	24%	
5.	Brody	33%	
6.	Buczacz	30%	
7.	Chrzanów	35%	
8.	Drohobycz	32%	
9	Horodenka	40%	
10.	Husiatyn	40%	
11.	Jasło	30%	
12.	Jaworów	26%	
13.	Kałusz	40%	
14.	Kraków	33%	
15.	Limanowa	40%	
16.	Lisko	23%	
17.	Lwów dla funduszu administracyjnego 5% do podatku domowo-czynszowego i 11% do wszystkich innych podatków bezpośrednich, zaś dla funduszu drogowego	22%	obok 18% ustawowego dodatku na cele drogowe.
18.	Mościska	40%	
19.	Myślenice	25%	
20.	Nadwórna	32%	
21.	Przemyśl	25%	
22.	Ropczyce	38%	
23.	Rudki	40%	
24.	Rzeszów	32%	
25	Sambor	30%	
26.	Sanok	31%	
27.	Skałat	40%	
28	Śniatyn	32%	
29	Sokal	40%	
30.	Stryj	28%	
31.	Tarnopol	40%	
32.	Tarnów	22½%	
33.	Trembowla	39%	
34.	Wieliczka	40%	
35.	Zbaraż	39%	
36.	Żółkiew	35%	
37.	Żydaczów	40%	

Rachunki i preliminarze powiatów i gmin.

W myśl polecenia Wysokiego Sejmu z 16. września 1907 Wydział krajowy przedkłada zamknięcia rachunkowe powiatów i gmin, a mianowicie:

Alegat A) 1. Zamknięcie rachunków za rok 1907 w dochodach funduszów powiatowych.

Alegat B) 2. Zamknięcie rachunków za r. 1907 w wydatkach funduszów powiatowych.

Alegat C) 3. Zamknięcie rachunków za r. 1907 w dochodach 30 miat.

Alegat D) 4. Zamknięcie rachunków za r. 1907 w wydatkach 30 miast.

Alegat E) 5. Wykaz dochodów i wydatków m. Lwowa i Krakowa wedle zamknięć raehunkowych za r. 1907.

Alegat F) 6. Zamknięcie rachunków za r. 1906 w dochodach gmin małomiejskich i wiejskich.

Alegat G) 7. Zamknięcie rachunków za r. 1906 w wydatkach gmin małomiejskich i wiejskich.

Nadto są złożone do przeglądu w kancelaryi sejmowej wykazy wynikłości budżetów powiatowych, budżetów 30 miast i budżetów m. Lwowa i Krakowa na r. 1908 i wreszcie wykazy wynikłości budżetów gmin małomiejskich i wiejskich na rok 1907.

Autonomiczne instytucye kredytowe w r. 1906.

Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi wykazy autonomicznych instytucyj kredytowych podług stanu za rok 1906, a mianowicie:

Alegat H) 1. Wykaz gminnych kas pożyczkowych.
Alegat J) 2. Wykaz powiatowych kas pożyczkowych.
Alegat K) 3. Wykaz powiatowych kas oszczędności i wreszcie
Alegat L) 9. Wykaz miejskich kas oszczędności.

Wykaz podatków bezpośrednich i dodatków krajowych, powiatowych i gminnych.
Alegat M)

Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi wykaz ·/. podatków bezpośrednich i dodatków krajowych, powiatowych i gminnych według budżetów na r. 1910.

Nadzór nad wykonywaniem przepisów w sprawach budowlanych.
Alegat N)

Wydział krajowy wydał dołączonym ·/. okólnikiem pouczenie do Zwierzchności gminnych w sprawie przestrzegania przepisów budowniczych.

Rekursy w sprawach budowlanych.

W czasie od 1. czerwca 1909 do końca czerwca 1910 wpłynęło do Wydziału krajowego 481 rekursów budowniczo-policyjnych. Z tych uwzględniono w całości lub częściowo 127, nieuwzględniono 166, zwrócono do uzupełnienia 188.

Rekursy w sprawach zarządu majątkiem i dobrem gmin, zakładów gminnych i inne.

W czasie od 1. czerwca 1909 do końca czerwca 1910 wpłynęło do Wydziału krajowego 519 rekursów w sprawach administracyi majątkiem i dobrem gmin, ich zakładów i innych. Z tych uwzględniono w całości lub częściowo 123, nieuwzględniono 207, zwrócono do uzupełnienia 189.

Orzeczenia c. k. Trybunału administracyjnego.

C. k. Trybunał administracyjny odrzucił następujące zażalenia:

1. Zygmunta Chrzanowskiego z Drohobycza od orzeczenia Wydziału krajowego z 5. marca 1909 l. 18 952 w sprawie przeniesienia go przez Reprezentacyę powiatową w Drohobyczu w stan stałego spoczynku.

2. Gminy Machów (p. Tarnobrzeg) od orzeczenia Wydziału krajowego z 17. kwietnia 1908 l. 33.106 w sprawie zwrotu byłemu naczelnikowi gminy Sawarskiemu kwoty 60 koron i wystawienia deklaracyi na wykreślenie prawa zastawu dla 177 koron z procentami.

3. Abrahama Kanczugera z Przemyślan od orzeczenia Wydziału krajowego z 30. maja 1908 l. 36 850 w sprawie budowlanej.

4. Samuela Rosenbluma z Rozdziela od orzeczenia Wydziału krajowego z 22. grudnia 1908 l. 133.707 w sprawie usunięcia składu drzewa w Bochni.

5. Heleny Steczko z Liszek, od orzeczenia Wydziału krajowego z 25. sierpnia 1908 l. 85.246 w sprawie budowlanej.

6. Dr Jonasza Wiesenberga z Kałusza od orzeczenia Wydziału krajowego z 10. czerwca 1908 l. 54.174 w sprawie budowlanej.

7. Gminy Żółkiew od orzeczenia Wydziału krajowego z 26. lutego 1909 l. 131.235/908 w sprawie założenia miejskiej kasy oszczędnoścci.

8. Gminy Sanok od orzeczenia Wydziału krajowego z 19. maja 1908 l. 46.310 w sprawie dodatków gminnych do podatku konsumcyjnego od mięsa.

9. Bazylego i Grzegorza Świrniaka z Kołpca od orzeczenia Wydziału krajowego z 15. lipca 1908 l. 65.577 w sprawie użytkowania pastwiska gminnego.

10. Julii Manasterskiej z Sielca od orzeczenia Wydziału krajowego z 21. lutego 1908 l. 12.439 w sprawie poboru drzewa z lasu gminnego.

11. Motia Majera Szutzmana z Budzanowa od orzeczenia Wydziału krajowego z 18. marca 1908 l. 19.912 w sprawie opłat gminnych od napojów spirytusowych.

12 Jochne i Małki Jochuowiczów z Mielca od orzeczenia Wydziału krajowego z 15. października 1907 l. 90.145 w sprawie budowlanej.

13. Konstantego Br. Brunickiego ze Lwowa od orzeczenia Wydziału krajowego z 14. stycznia 1908 l. 129.936/907 w sprawie budowlanej.

14. Dr Henryka Kopeckiego z Przeworska od orzeczenia Wydziału krajowego z 13 września 1907. l. 80.562 w sprawie unieważnienia uchwały gminnej dotyczącej najmu mieszkania w realności gminnej.

15. Lewi Demiana z Monastarzysk od orzeczenia Wydziału krajowego z 10. marca 1908 l. 753 w sprawie unieważnienia uchwały Rady gminnej którą przyznano mu renumeracyę w kwocie 600 K.

16. Gminy Bóbrka od orzeczenia Wydziału krajowego z 29. października 1907 l. 95.494 w sprawie poboru dodatków gminnych do podatków.

17. Ludwiki Dydyńskiej i Sydonii Seyfarthowej ze Lwowa od orzeczenia Wydziału krajowego z 3. lutego 1909 l. 2027 w sprawie połączenia ich realności z kanałem miejskim.

Natomiast c. k. Trybunał administracyjny uchylił następujące orzeczenia Wydziału krajowego.

1. Orzeczenie z 11. maja 1909 l. 44.149 w sprawie zwrotu Wolfowi Zimandowi w Słobódce leśnej dodatków gminnych od podatku zarobkowego.

2. Orzeczenie z 5 listopada 1907 l. 87.416 w sprawie parcelacyi gruntu budowlanego Salamona Brauna i tow. w Rzeszowie.

3. Orzeczenie z 13. września 1907 l. 78.886 w sprawie odmówienia Józefowi Rozmarinowi w Krechowcach zwrotu dodatków gminnych do podatków bezpośrednich.

4. Orzeczenie z 4. grudnia 1908 l. 116.161 w sprawie wymierzenia Jakóbowi Bertlowi w Krakowie należytości za nadwyżkę zużytej wody w jego realności.

5. Orzeczenie z 18. marca 908 l. 22.942 w sprawie wydzierżawienia Maurycemu Wahrsagierowi szutrowisk gminnych w Chyrowie.

6. Orzeczenie z 14. stycznia 1908 l. 131.006/907 w sprawie wydzierżawienia opłat gminnych od mięsa w Kołomyi.

7. Orzeczenie z 3. grudnia 1907 l. 108.417 w sprawie budowlanej Mojżesza Zwasa z Cisny.

8. Orzeczenie z 3. stycznia 1908 l. 128.179 w sprawie budowlanej Józefa Korna z Malinia.

Fundacya ś. p. Edwarda Lewińskiego.

Po myśli §. 5. aktu fundacyjnego ś. p. Edwarda Lewińskiego rozdzielił Wydział krajowy w roku 1910 odsetki od majątku zakładowego tej fundacyi w kwocie 2700 koron między 27. włościan w powiecie kamioneckim.

Od czasu wejścia w życie tej fundacyi, tj. od roku 1883 korzystali z zapomóg włościani następujących powiatów: Żydaczów, Mościska, Kraków, Żywiec, Stary Sambor, Bochnia, Turka, Chrzanów, Rohatyn, Wieliczka, Borszczów, Brzozów, Ropczyce, Przemyślany, Nowy Targ, Jaworów, Dąbrowa, Cieszanów, Tarnów, Dobromil, Wadowice, Podhajce, Grybów, Rawa ruska, Limanowa, Buczacz, Brzesko i Kamionka str.

Sprawa galicyjskiej Kasy Oszczędności.

Sprawę galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie przedstawia Wydział krajowy w osobnem sprawozdaniu.

Policya ogniowa.

Pożyczki z krajowego funduszu pożyczkowego przeznaczonego na ułatwienie krycia budynków materyałem ogniotrwałym.

Alegat N.

W czasie od 15 czerwca 1909 do 15. czerwca 1910 Wydział krajowy przyznał z krajowego funduszu przeznaczonego na ułatwienie krycia budynków materyałem ogniotrwałym według dołączonego ℓ. wykazu pożyczki w ogólnej kwocie 133.500 koron.

W szczególności przyznano:

a) na pożyczki dla ubogiej ludności wiejskiej i małomiejskiej celem ułatwienia jej krycia budynków materyałem ogniotrwałym 97.000 K.;

b) na zakładanie fabryki i warstatów dachówek 36.500 K., w czem 12.500 K. osobom prywatnym stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 31. października 1908, resztę zaś Reprezentacyom powiatowym.

W dniu 15. czerwca 1909 z pożyczek poprzednio przyznanch pozostało promes niezrealizowanych na kwotę 259.825 K. 11 gr., w czasie objętym sprawozdaniem wyasygnowano tytułem pożyczek 297.909 K., w dniu zaś 15. czerwca 1910 pozostało niezrealizowanych promes na kwotę 95 416 K. 11 gr.

Subwencya dla krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych.

Uchwaloną przez Wysoki Sejm subwencyę dla krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych na rok 1909 w kwocie 10.000 K. wypłacił Wydział krajowy na ręce Rady zawiadowczej tego Związku w dwóch ratach półrocznych w styczniu i lipcu 1909.

Z uchwalonej zaś subwencyi na rok 1910 w tej samej wysokości, wypłacił Wydział krajowy pierwszą ratę w kwocie 5.000 K. w styczniu 1910.

Egzamina kwalifikacyjne naczelników zawodowych (gminnych) straży pożarnyrh.

W czasie objętym sprawozdaniem nie odbyły się egzamina na naczelników zawodowych (gminnych) straży pożarnych na podstawie rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 2. lipca 1907 l 46.037. Dz. u. kr. Nr. 102 — a to z powodu małej liczby kandydatów.

Kursy pożarnictwa.

W czasie od 18. do 27. maja odbył się w Stanisławowie krajowy kurs pożarnictwa. Nadto w ciągu roku 1909 przeprowadzono — według relacyi krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych z dnia 24. listopada 1909 l. 4008 — następujące kursa pożarnictwa:

1. lokalne: w Tuchowie, Dolinie, Kosowie, Kutach, Krakowcu (także dla wsi), Lisku, Rymanowie, Kopyczyńcach i Jaryczowie nowym;

2. dla lustratorów: we Lwowie;

3. zbiorowe dla instruktorów w gminach wiejskich i małomiejskich: w Cieszanowie, w Nowym Sączu, Bochni, Turce nad Stryjem, Tarnobrzegu i w Jaśle;

4. dla nauczycieli szkół ludowych: w Sanoku;

5. dla Kółek rolniczych: w Brzeżanach;

6. dla absolwentów c. k. Seminaryum nauczycielskiego męskiego: we Lwowie;

7. dla uczestników kursu pisarzy gminnych: we Lwowie;

8. dla komendantów oddziałowych: okręgowy we Lwowie.

Okólnikiem z dnia 5. kwietnia 1910 l. 36.438 zatwierdził Wydział krajowy nową, przez krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych ułożoną, instrukcyę dla kierowników powiatowych kursów pożarnictwa, przyjętą przez Radę Zawiadowczą Związku i rozesłał ją Wydziałom powiatowym z wezwaniem, aby urządzając kursy pożarnictwa lub udzielając na nie subwencyi uznawały kierującymi nauczycielami kursów tylko te osoby, które zostaną zalecone przez krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych jako ukwalifikowane.

Lustracye straży pożarnych.

Podobnie jak w latach poprzednich przeprowadził krajowy Związek ochotniczych straży pożarnych w roku 1909 liczne lustracye straży pożarnych, a dotyczące sprawozdania przedkładane Wydziałowi krajowemu służyły za podstawę do zarządzeń mających na celu usunięcie dostrzeżonych braków w organizacyi tych straży.

Statystyka pożarów.

W roku 1909 było w kraju 987 wypadków pożaru. W szczególności spaliło się 2.175 domów mieszkalnych, 3.187 budynków gospodarczych, 31. zakładów przemysłowych i jeden kościół.

Wypadków śmierci z powodu pożaru było 13. Szkodę materyalną obliczono na 5,970.411 K., z czego ubezpieczono szkody do wysokości 3,261.022 K., Przyczyną pożarów było w 107 wydadkach podpalenie, w 43. wypapkach zachodziło podejrzenie podpalenia, w 78. wypadkach nieostrożność, w 59. wypadkach wadliwa budowa, w 71. wypadkach pożar wzmiecił piorun, zaś w 613. wypadkach nie zdołano zbadać przyczyny pożaru.

B) Spawy fundacyjne, stypendyjne i religijne, towarzystw dobroczynności i ochronek.

Utworzenie parafii rz. kat. w Dołhej wojniłowskiej.

C. k. Prokuratorya Skarbu zajmuje się opracowaniem zarysu aktu erekcyjnego, który następnie udzielony będzie Konsystorzowi dla wygotowania właściwego aktu, a skoro on będzie ustalony c. k. Namiestnictwo przedłoży go do zatwierdzenia c. k. Ministerstwu wyznań i oświaty.

Utworzenie rz. kat. probostwa w Skomielnej białej.

Akcya w tym kierunku jest w toku.

Sprawy dobroczynne (weterani polscy i ochronki) i religijne (misye katolickie.)

Sprawozdanie o rozdziale kredytu 4.500 K. wyznaczonego w rubr. IV. poz. 18. wydatków budżetu funduszu krajowego na r. 1910 na zasiłki dla weteranów z r. 1831 i dla uczestników powstania z r. 1863/4.

Z kredytu tego przyznał wydział krajowy na rok 1910 Stowarzyszenin „Przytulisku uczesników powstania z r. 1863/4. w Krakowie“ zasiłek 2.000 K, a Towarzystwu wzajemnej pomocy uczestników powstania polskiego z roku 1863/4 zasiłek 2.500 K., w obu razach z tem zastrzeżeniem, że zasiłki mają być użyte tak dla pozostających pod opieką tych towarzystw uczestników powstania z zoku 1863/4 jak i dla weteranów

z roku 1831., którymi opiekowało się rozwiązane z dniem 1. marca 1906 Towarzystwo weteranów z roku 1831. w Krakowie, względnie jego lwowska komisya wykonawcza.

Sprawozdanie o rozdziale ryczałtu 10.000 K. wyznaczonego w rubr. IV. poz. 7. wydatków budżetu funduszu krajowego na r. 1910. na zasiłki dla ochronek tudzież reszty takiegoż ryczałtu z r. 1909 w kwocie 1950 K.

Z reszty ryczałtu na rok 1909. w kwocie 1950 K. przyznał Wydział krajowy następujące zasiłki: Towarzystwu P. P. Ekonomek w Brzeżanach na ochronkę 200 K., Towarzystwu „Ruska Zachoronka“ w Drohobyczu 150 K., dla ochronki św. Wojciecha w Gorlicach 150 K., dla ochronki w Jodłowniku 50 K., Stowarzyszeniu P. P. Ekonomek w Kołomyi na ochronkę 200 K., Zgromadzeniu SS. Miłosierdzia na Kleparzu w Krakowie na ochronkę 100 K., Zgromadzeniu SS. Józefitek w Krośnie na ochronkę 200 K., dla ochronki utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Felicyanek na Żółkiewskiem we Lwowie 200 K., dla ochronki św. Rodziny w Nowym Sączu 200 K., dla ochronki pod wezwaniem M. B Nieust. Pomocy na Zasaniu w Przemyślu 150 K., Bractwu św. Mikołaja (gr. kat.) w Przemyślu na ochronkę 100 K., dla ochronki dla małych dzieci im. Leona XIII. w Rzeszowie 200 K., Towarzystwu ochronek w Samborze na ochronkę 150 K.

Z Ryczałtu na rok 1910 przyznał Wydział krajowy następujące zasiłki: Zgromadzeniu SS. Felicyanek w Bełzie na ochronkę 50 K., Kołu Towarzystwa szkoły ludowej w Peczeniżynie na ochronkę w Berezowie niżnym 100 K., Towarzystwu dobroczynności im. św. Salomei w Białej na ochronkę 100 K., Towarzystwu P. P. Ekonomek w Brzeżanach na ochronkę 100 K., Towarzystwu „ochronka polska“ w Drohobyczu 400 K., Towarzystwu „Ruska zachoronka“ w Drohobyczu 150 K., dla ochronki w Drohomirczanach 50 K., dla ochronki w Dublanach 600 K., dla ochronki św. Wojciecha w Gorlicach 200 K., dla ochronki w Jarosławiu 100 K., dla ochronki w Jodłowniku 50 K., Zgromadzeniu SS. Kapucynek w Kętach na ochronkę 150 K., Stowarzyszeniu P. P. Ekonomek w Kołomyi 200 K., Towarzystwu „Ruska zachoronka“ w Kołomyi 150 K., Zgromadzeniu SS. Felicyanek na Smoleńsku w Krakowie na ochronkę 200 K., Zgromadzeniu SS. Miłosierdzia na Kleparzu w Krakowie 100 K., Komitetowi ochron w Krakowie (na 5 ochronek) 1.100 K., Zgromadzeniu SS. Józefitek w Krośnie 200 K., dla ochronki utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Felicyanek we Lwowie na Żółkiewskiem 200 K., Towarzystwu „Ruska zachoronka“ we Lwowie (na 2 ochronki) 300 K., dla ochronki utrzymywanej przez SS. Miłosierdzia w Łobzowie 100 K., dla ochronki św. Rodziny w Nowym Sączu 200 K., dla ochronki pod wezwaniem św. Stanisława Kostki w Nowym Targu 150 K., dla ochronki w Obertynie 100 K., dla „Ruskiej zachoronki“ w Peczeniżynie 100 K., Towarzystwu ochrony dla małych dzieci w Podgórzu na ochronkę 400 K. dla ochronki pod wezwaniem M. B. Nieust. Pomocy na Zasaniu w Przemyślu 150 K., Bractwu św. Mikołaja (gr. kat.) w Przemyślu na ochronkę 100 K., dla ochronki dla małych dzieci im. Leona XIII. w Rzeszowie 200 K., Towarzystwu ochronek w Samborze 150 K., dla „Ruskiej zachoronki“ w Samborze 100 K.. Towarzystwu dam dobroczynności w Śniatynie na ochronkę imienia Modesty Zagórskiej w Śniatynie 100 K., Zgromadzenie SS. Służebniczek Niepok. Pocz. N. M. P. w Stanisławowie na ochronkę 150 K., Stowarzyszeniu ochronki dla dziewcząt w Stanisławowie 200 K., Towarzystwu „Ruska ochoronka“ w Stanisławowie 200 K., Towarzystwu Panien „Prządki Maryi“ pod wezwaniem Niepok. Pocz. N. M. P. w Stryju na dom opieki pod Aniołem Stróżem na przedmieściu Łany w Stryju 100 K., Towarzystwu ruskich kobiet (żenszczyn) w Stryju na ochronkę w 150 K., Towarzy-

stwu P. P. Ekonomek w Tarnopolu na ochronkę 300 K, Towarzystwu „Ruska zachoronka“ w Tarnopolu 150 K., dla ochronki pod wezwaniem św. Stanisława na Grabówce w Tarnowie 200 K., Towarzystwu dobroczynności dam im. św. Salomei w Żółkwi na ochronkę 100 K.

Resztę ryczałtu na rok 1910 w kwocie 2.100 K. zarezerwowano dla ochronek, które w poprzednich latach otrzymywały zasiłki, których zarządy jednak do dnia 22. kwietnia 1910 nie wniosły były próśb o ich udzielenie.

Sprawozdanie o ryczałcie 6.000 K. wyznaczonym w rubr. XVI. poz. 3. wydatków budżetu fund. kraj. na r. 1908 na misye katolickie i takichże ryczałtach na r. 1909 i 1910.

Z ryczałtów na lata 1908 i 1909 przeznaczył Wydział krajowy: dla rz. kat. archidyecezyi lwowskiej 3.000 K., dla rz. kat. dyecezyi krakowskiej 2.000 K., dla rz. kat. dyecezyi przemyskiej 1500 K., dla rz. kat. dyecezyi tarnowskiej 1000 K., dla gr. kat. archidyecezyi lwowskiej 2000 K., dla gr. kat. dyecezyi przemyskiej 800 K., dla gr. kat. dyecezyi stanisławowskiej 1000 K., na misye polskie dla robotników polskich w Danii 300 K., i dla Polskiego Towarzystwa emigracyjnego w Krakowie na misye dla robotników polskich we Francyi 400 K.

Rozdziału ryczałtu na rok 1910 wyznaczonego dokona Wydział krajowy po przedłożeniu przez ordynaryaty wszystkich dyecezyi w kraju sprawozdań i wniosków.

Petycya Towarzystwa ruskich sług i zarobników „Syła“ we Lwowie o subwencyę i wniosku p. Sodomory na wstawienie do budżetu krajowego jako zwyczajnej pozycyi kwoty 500 K dla tego towarzystwa.

Petycyę tę odstąpił Wysoki Sejm uchwałą z 29. stycznia 1910 Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego postawienia wniosków tudzież przekazał mu odnoszący się do tej sprawy wniosek p. Sodomory do zbadania.

W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy odniósł się o wyjaśnienia i opinię do gr. kat. Konsystorza metropolitalnego we Lwowie i c. k. Dyrekcyi policyi we Lwowie. Opinie tych władz są dla towarzystwa pomyślne. Według sprawozdania c. k. Dyrekcyi policyi we Lwowie celem towarzystwa jest oświecanie członków, rozbudzanie solidarności i towarzyskiego życia oraz udzielanie materyalnej pomocy w razie braku pracy, w wypadkach choroby lub zgonu. Działalność towarzystwa polega nadto na urządzaniu odczytów popularno-naukowych, wieczorków muzyczno-deklamatorskich, zabaw towarzyskich i t. p., utrzymuje ono też własną bibliotekę, liczącą około 2000 dziełek treści popularno-naukowej i religijnej, nie spuszcza też z oka potrzeb religijnych członków.

Petycya Wydziału filii Towarzystwa wspierania ubogich gr. k. cerkwi im. św. Apostoła Piotra w Przemyślu o subwencyę.

Petycyę tę przekazał Wysoki Sejm uchwałą z 31. stycznia 1910 Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi. Na odezwę Wydziału krajowego w tej sprawie przedłożył gr. kat. Konsystorz biskupi w Przemyślu sprawozdanie Wydziału przemyskiej filii towarzystwa z lat 1903—1910. wraz ze statutem towarzystwa i swoją opinią. Towarzystwo to pod protektoratem gr. kat. ordynaryatów dyecezyi lwowskiej, przemyskiej i stanisławowskiej rozciąga swą działalność na trzy te dyecezye, mając siedzibę we Lwowie, filie zaś tego towarzystwa istnieją w Przemyślu i w Stanisławowie. Celem towarzystwa jest udzielanie bezzwrotnych zapomóg na budowę nowych cerkwi, restaurowanie starych cerkwi i wewnętrzne urządzenie tychże. W czasie od 2. czerwca 1903 do 15. maja 1910 wynosiły dochody przemyskiej filii towarzystwa 29.788 K. 07 h., z kwoty tej udzielono zapomóg dla ubogich cerkwi łącznie w kwocie 24.059 K., na fundusz rezerwowy przeznaczono 2.633 K, 99 h., wydatki kancelaryjne wynosiły zaś 1320 K. 71 h. Gr. kat. Konsystorz biskupi w Przemyślu popiera petycyę filii towarzystwa, jako rozwijającego działalność wielce odpowiadającą

potrzebom gr. kat. cerkwi zwłaszcza w gr. kat. dyecezyi przemyskiej, obejmującej parafie, które same muszą ponosić ciężary budowy i utrzymywanie cerkwi.

Petycya Komitetu parafialnego rz. k. kościoła w Podgórzu o subwencyę.

Petycyę tę przekazał Wysoki Sejm również uchwałą z 31. stycznia 1910. Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania na najbliższej sesyi. Wydział krajowy wezwał komitet parafialny do przedłożenia sprawozdania o stanie budowy i o fundnszach, któremi rozporządza a przedłożone przez Komitet parafialny sprawozdanie przesłał następnie do zbadania i wyrażenia opinii rz. kat. książęco - biskupiemu Konsystorzowi w Krakowie.

Sprawa poprawy bytu organistów i dyaków.

Wniosek p. ks. Stojałowskiego dotyczący tej sprawy odstąpił Wysoki Sejm uchwałą z 5. października 1909. Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia wniosku na najbliższej sesyi.

W wykonaniu tej uchwały odniósł się w tej sprawie Wydział krajowy do ordynaryatów wszystkich dyecezyi wszystkich trzech obrządków katolickich celem wyrażenia przez nie opinii i zebrania dat statystycznych, odnoszących się do majątków kościelnych poszczególnych parafii.

Fundacye stypendyjne czynne.

Ogólne sprawozdanie o funduszach stypendyjnych.

Z początkiem roku szkolnego 1909/10 miał Wydział krajowy w swoim zarządzie czynnych fundacyi stypendyjnych 235, z których wszelakoż dwie (fundacya Karola Ciszewskiego i Józefa Zawadzkiego i fundacya włościańska obwodu tarnowskiego) są tylko warunkowo stypendyjnemi, a gdy warunki się nie ziściły, są na razie czynne w inny sposób, jedna zaś (imienia Leopoldyny z Rylskich Horodeńskiej) stanie się stypendyjną dopiero po roku 1924, na razie zaś służy na inne cele. Właściwa zatem liczba czynnych w roku szkolnym 1909/10 fundacyi stypendyjnych jest 232.

Podnieść należy, że między stypendyami z tych fundacyi jest bardzo znaczna liczba stypendyów zastrzeżonych dla młodzieży pochodzenia szlacheckiego, dla krewnych i to bezwarunkowo lub w pierwszym rzędzie, dla pochodzących z pewnych miejscowości lub też z rodziców pewnego stanu, tak że wobec wzrostu liczby szkół i kandydatów rozdawnictwo staje się coraz trudniejsze i mała tylko część najwięcej zasługujących może być obdarzoną.

Sprawozdanie o rozdawnictwie stypendyów w roku szkolnym 1909/10.

Uchwałą z 10. stycznia 1910. nadał Wydział krajowy stypendya z fundacyi swego rozdawnictwa, wystawione na konkurs z początkiem roku szkolnego 1909/10.

Posunięcie z niższego stypendyum na wyższe, czyli nadanie innego wyższego stypendyum w miejsce pobieranego dotąd stypendyum niższego, uzyskało 43 uczniów. Nadanie tych stypedyów nastąpiło w granicach kwalifikacyi wymaganych przez przepisy stypendyjne i statuty fundacyjne, a mianowicie w 2. wypadkach z tytułu pokrewieństwa, w 11. z tytułu szlachectwa, w 2. na podstawie szczególnych warunków statutem fundacyjnym wymaganych, 28. wypadkach zaś na podstawie ogólnych warunków. Z obdarzonych było 40. obrządku łacińskiego, a 3. obrządku greckiego.

Co do stanu rodziców było między nimi: 1 syn notaryusza (sierota), 1 syn lekarza (sierota), 1 syn emer. radcy sądowego (z tytułu szlach.), 1 syn radcy magistratu w Przemyślu

(z tytułu szlach.), 1 syn dzierżawcy dóbr (z tytułu pokrewieństwa), 1 syn st. komisarza budowy maszyn kol., 1 syn profesora gimnaz. (sierota), 1 syn c. k. adjunkta sądowego (sierota), 1 syn urzędnika bankowego (sierota), 2 synowie właścicieli małych realności na prowincyi, 1 syn nauczyciela c. k. seminarym nauczelskiego (sierota), 1 syn kierownika kopalni nafty (sierota) 1 syn c. k. oficyała pocztowego (sierota) 1 syn c. k. sekretarza powiatowego, 5 synów nauczycieli ludowych (między tymi 1 sierota), 1 syn konduktora dróg krajowych (sierota), 1 syn podurzędnika pocztowego, 1 syn rzemieślnika, 6 synów włościan (z tych 2 sieroty), 1 syn oficyanta c. k. Dyrekcyi Skarbu (sierota), 1 syn emerytowanej urzędniczki pocztowej, 1 syn torowego kolejowego, 1 syn zarobnika (sierota), 1 syn szwaczki (sierota), u 9 stan ojca nie, był podany dokładnie w dokumentach (między tymi było 3 sieroty zupełne i 1 sierota po ojcu).

Po raz pierwszy otrzymało stypendya 131, między tymi 18 z tytułu pokrewieństwa 15 z tytułu szlachectwa, 6 na podstawie szczególnych warunków statutami fundacyjnymi zastrzeżonych, 92 zaś na podstawie ogólnych warunków. Między obdarzonymi było 9 uczenic, z tych 3 uczenice uniwersytetu, 2 uczenice gimnaz. 1 uczenica liceum i 3 uczenice seminaryum naucz. Z ogólnej liczby obdarzonych (131) było 117 obrządku łacińskiego, 11 obrządku greckiego, 3 zaś wyznania mojżeszowego.

Co do stanu rodziców było między nimi: 1 syn dyrektora oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego (z tytułu szlachectwa i szczególn. war.), 2 synów lekarzy (z tych 1 z tytułu szlach.), 1 córka emer. radcy Namiestnictwa (z tytułu pokrew.), 1 syn emer. podpułkownika ułanów, 2 synowie c. k. starosty (z tytułu pokrew.), 1 syn konceptowego urzędnika pruskiego (sierota), 1 syn inspektora nacz. ogrzew. kol. państw. (z tytułu pokrew.), 1 córka c. k. radcy policyi (z tytułu szlach.) 2 synów profesorów szkoły średniej (z tych 1 sierota), 1 syn nauczyciela c. k. seminaryum naucz., 1 syn c. k. sędziego powiat. (z tytułu pokrew.), 1 syn st. komisarza budowy kol. państw. (sierota), 1 córka inżyniera Wydziału krajowego (z tytułu pokrew.), 1 syn c. k. kontrolora techn. Dyrekcyi Skarbu (sierota), 1 syn adjunkta Kasy krajowej Wydziału krajowego, 2 synów c. k. sędziego (adjunkta sądowego — z tych 1 sierota), 3 synów c. k. zarządców podatkowych (z tych 1 sierota), 2 synów c. k. starszych oficałów kancel., 1 syn c. k. st. oficyała pocztowego, 1 syn c. k. kontrolora c. k. gł. Kasy krajowej, 1 syn c. k. kontrolora podatkowego, 1 syn c. k. kontrolora pocztowego (sierota), 1 syn c. k. oficyała Dyrekcyi Skarbu (sierota), 1 syn koncypisty Dyrekcyi Skarbu (sierota), 1 syn c. k. sekretarza powiatowego i 1 córka (sierota) po takimże urzędniku, 1 syn oficyała kolejowego, 1 córka urzędnika Kasy oszczędności (sierota), 1 syn urzędnika powiatowego z Królestwa Polskiego, 1 syn geometry cywilnego, 2 synów pocztmistrzów (z tych 1 sierota). 1 syn dzierżawcy folwarku, 11 synów oficyalistów (urzędników) prywatnych (między tymi 4 sieroty), 3 synów właścicieli mniejszych realności na prowincyi, 1 syn emer. ajenta policyi, 1 syn magistra farmacyi, 1 syn sekretarza gminnego jednego z miasteczek w kraju, 1 syn artysty-malarza, 1 syn urzędnika Towarzystwa magazynowego, 3 synów nauczycieli ludowych (wszyscy trzej sieroty), 1 syn ogrodnika miejskiego, 1 syn podurzędnika kolejowego, 1 syn c. k. woźnego sądowego (sierota), 1 syn woźnego Dyrekcyi kol. państw. (sierota), 1 syn konduktora dróg krajowych, 22 synów włościan (między tymi 4 sieroty), 3 synów rzemieślników, 1 syn krawczyni (sierota), 1 syn pośrednika przy kupnach (faktora), 1 syn

organisty, 1 syn chałupnika, 2 synów górników, 1 córka kramarza, 1 syn rewizora bydła, 1 syn czeladnika szewskiego, 1 córka czeladnika stolarskiego (sierota), 1 syn pomocnika farbierskiego, 1 syn sługi dworskiego, 1 syn praczki, 7 synów zarobników, 1 syn osoby bez zajęcia zarobkowego, u 18 zaś stan ojca nie był dokładnie podany w dokumentach (między tymi było 9 zupełnych sierot, a 4 sieroty po ojcu).

Fundacye aktywowane z początkiem roku szkolnego 1909/10.

Z początkiem roku szkolnego 1909/10 wprowadzono w życie fundacyę ś. p. Karoliny Remerowej. Stypendyum z tej fundacyi na razie jedno w rocznej wysokości 800 K., przeznaczone jest dla doktora medycyny (wszech nauk lekarskich), pragnącego dalej się kształcić, zwłaszcza za granicą, a nie posiadającego potrzebnych na to środków; członkom rodziny Doboszyńskich służy pierwszeństwo.

Rozdawnictwo odbywać się ma w ten sposób, iż Wydział krajowy nadaje stypendyum jednemu z trzech kandydatów, przedstawionych przez Grono Profesorów wydziału lekarskiego c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Fundacye dawniejsze jeszcze nie ukonstytuowane albo nie wprowadzone w życie.

O fundacyach objętych ostatniem sprawozdaniem w rozdziałach „fundacye dawniejsze“ i „fundacye nowe“ zauważa Wydział krajowy, idąc porządkiem owych dwóch rozdziałów, co następuje:

Fundacya im. Dr. Edwina Płażka.

Fundacya ta została już ukonstytuowana. a wejdzie w życie, skoro z bieżących dochodów należytość rządowa zostanie zapłaconą i dochody wystarczą na jedno stypendyum w kwocie 100 koron rocznie.

Fundacya śp. ks. Franciszka Foxa.

Fundacya ta została już ukonstytuowana i wprowadzona w życie.

Fundacya śp. Antoniego Gozdowicza.

C. k. Namiestnictwo zatwierdziło już projekt aktu fundacyjnego, po wydaniu przeto majątku Wydziałowi krajowemu, fundacya będzie ukonstytuowana i wprowadzona w życie.

Fundacya śp. Stanisława Karzykiewicza.

Majątek fundacyi został już zupełnie zrealizowany i zabezpieczony, a projekt aktu fundacyjnego został już wygotowany. Gdy c. k. Namiestnictwo projekt zatwierdzi, fundacya będzie ukonstytuowana i wprowadzona w życie.

Fundacya Konopków.

Majątek fundacyi został już wydany Wydziałowi krajowemu; ukonstytuowanie i wprowadzenie tej fundacyi w życie stanie się aktualnem po wygaśnięciu dożywocia, obciążającego dochody majątku fundacyjnego.

Fundacya śp. Wojciecha Kucharskiego.

W sprawie tej fundacyi c. k. Rada szkolna krajowa udzieliła Wydziałowi krajowemu opinię swoją dnia 7. maja 1910 wkrótce zaś spodziewana jest decyzya c. k. Namiestnictwa w przedmiocie ukonstytuowania i wprowadzenia fundacyi tej w życie.

Fundacya śp. Ignacego Marynowskiego.

Zakupione dla fundacyi dobra Kłodzienko w listopadzie 1909 sprzedane zostały za 570.000 koron. Na poczet tej ceny suma 200.000 K została spłacona przy podpisaniu kontraktu i posłużyła na spłatę długu i innych zobowiązań, a reszta 370.000 koron zaintabulowaną została na dobrach Kłodzienko i ma być

spłaconą z procentami w ciągu dwóch lat. Obecnie majątek fundacyi wynosi około 400.000 koron. Ponieważ według rozporządzenia ś. p. fundatora zakupione być mają dobra ziemskie i dopiero po uporządkowaniu stosunków majątkowych i ustaleniu dochodów z tych dóbr fundacya ma być wprowadzona w życie, przeto Wydział krajowy pragnąc umożliwić uprawnionym rychlejsze korzystanie z tej fundacyi, postanowił — nie uchybiając tej woli śp. fundatora — wygotować projekt tymczasowego ukonstytuowania i wprowadzenia fundacyi w życie.

Fundacya śp. Jana Oberca. — Znaczna część majątku fundacyi została już zrealizowana i wydana Wydziałowi krajowemu, wygotowany też został projekt tymczasowego aktu fundacyjnego.

Fundacya Wandy Śmiałowskiej. — Projekt aktu fundacyjnego został już wygotowany, fundacya ta jednak będzie mogła wejść w życie, gdy po spłaceniu należytości rządowej czyste dochody wystarczą na stosowne stypendyum.

Fundacya śp. Adama Szołayskiego. — Akcya celem ukonstytuowania i wprowadzenia tej fundacyi w życie jest w toku.

Fundacya im. Wandy Zagórskiej. — Fundacya dla ochronki i bursy w Śniatynie została już ukonstytuowana i wejdzie w życie od roku 1911; również druga fundacya dla katolickiej dziatwy szkolnej w Dżurowie wkrótce będzie ukonstytuowana i od r. 1911 wejdzie w życie.

Fundacya Zemłów. — Fundacya ta została już ukonstytuowana.

Fundacya śp. Izydora Sobańskiego. — Majątek tej fundacyi nie został jeszcze zrealizowany i wydany Wydziałowi krajowemu.

Fundacya śp. Józefa Grygierca. — C. k. Sąd powiatowy w Białej nie wydał dotąd dekretu dziedzictwa po śp. fundatorze; pozostałe w spadku nieruchomości zostają pod zarządem Dra Jana Mycińskiego, c. k. notaryusza w Białej. Interesów fundacyi wobec Sądu broni c. k. Prokuratorya skarbu.

Fundacya śp. Bolesława Augustynowicza. — C. k. Sąd krajowy cywilny we Lwowie unieważnił testament śp. fundatora i wyrok ten stał się prawomocnym.

Fundacya śp. Wincentego Jabłońskiego. — Fundacya ta została już ukonstytuowana i wprowadzona w życie.

Fundacya Małeckich. — Fundacya ta nie została jeszcze ukonstytuowana.

Fundacya Maryi z Rylskich Pawłowskiej. — Projekt aktu fundacyjnego został już wygotowany i przedłożony c. k. Namiestnictwu; jest nadzieja, że fundacya ta jeszcze w tym roku będzie ukonstytuowana i od najbliższego roku szkolnego wejdzie w życie.

Fundacya im. śp. Eugeniusza Jana dw. im. Nazarkiewicza. — Projekt aktu fundacyjnego został już wygotowany i przez c. k. Namiestnictwo przyjęty; prawdopodobnie jeszcze w tym roku fundacya będzie ukonstytuowana i wejdzie w życie od najbliższego roku szkolnego.

Fundacya śp. Józefy Jaklińskiej. — Dekretem dziedzictwa c. k. Sądu powiatowego w Rzeszowie, spadek po śp. fundatorce przynany już został fundacyi, a wobec tego Wydział krajowy odniósł się do c. k. Namiestnictwa o wydanie stosowych zarządzeń w kierunku ukonstyuowania i wprowadzenia fundacyi w życie.

Fundacya śp. Włodzimierza Gniewosza.

Legat na fundacyę nie został jeszcze zrealizowany, ani nawet cyfrowo ustalony.

Fundacya śp. Wandy ze Smarzewskich Younga.

Legaty fundacyjne nie zostały jeszcze zrealizowane i zabezpieczone; interesów fundacyi wobec Sądu broni c. k. Prokuratorya Skarbu.

Fundacya śp. Michała Krasowskiego.

Majątek tej fundacyi został już w części zrealizowany. dalsza akcya jest w toku.

Fundacya śp. Augusta Goławskiego.

Akcya celem zrealizowania i zabezpieczenia majątku tej fundacyi jest w toku.

Zresztą stan rzeczy przedstawiony w wspomnianych dwóch rozdziałach ostatniego sprawozdania, dotyczący dawniejszych fundacyi w okresie przedmiotowym od 1. lipca 1909 do 1. lipca 1910 nie uległ zmianie.

Fundacya ś. p. Wiktora hr. Baworowskiego.

W okresie od 1. lipca 1909 do 1. lipca 1910 na wzmiankę zasługują następujące ważniejsze sprawy: Młyn w Myszkowicach, wydzierżawiony po koniec roku 1916 za czynsz roczny 16.586 K., urządzony był tylko do mlewa żyta i wyrobu krup perłowych, która to okoliczność wobec zmiennych konjunktur produkcyjnych i handlowych, nie zawsze czyniły ten przedmiot rentownym. Chcąc zapewnić fundacyi dochód z młyna na dłuższe lata, postanowił Wydział kraj. rozszerzyć młyn i urządzić go także na mlewo przenicy. Wymaga to znaczniejszego wkładu; Wydział krajowy zdecydował się nań, uzyskawszy przedłużenie dzierżawy za czynszem dzierżawnym w dotychczasowej wysokości na dalsze 15 lat — i za przyczynieniem się także i dzierżawcy do częściowego udziału w kosztach tych urządzeń.

Mały i bardzo zrujnowany młyn w Łoszniowie, celem uniknięcia niezbędnych a nie propoporcyonalnych do dochodu wkładów — zamierzano znieść jeszcze w lipcu 1909. Młyn ten wydzierżawiony został w roku zeszłym i obecnie ponownie dotychczasowemu dzierżawcy jeszcze na rok od 24. czerwca 1910 do 23. czerwca 1911, a równocześnie są w toku rokowania o gruntowną restauracyę kosztem dzierżawcy i dalszego wydzierżawienia tego młyna na okres dłuższy.

Pragnąc wyzyskać znajdujące się w dobrach pokłady wybornego kamienia, postanowił Wydział na ryzyko i koszt zgłaszających się przedsiębiorców dokonać odkrywki kamieniołomów w Łoszniowie i Łuce, przy jednoczesnem wydzierżawieniu tych kamieniołomów na jeden rok — celem poznania obfitości i wartości tych pokładów. Ta próbna poniekąd jednoroczna dzierżawa, bez żadnego nakładu, przyniesie z kamieniołomu w Łoszniowie 4.000 kor. z kamieniołomu w Łuce 400 kor.

Również i w tym okresie zarządzone były potrzebne budowy i naprawy budynków. Budżet fundacyi na rok 1910 ustalony został ze spodziewaną nadwyżką 64.505 koron mniej niż ustalona na rok 1909 nadwyżka a to głównie z powodu powyżej uzasadnionej znacznej inwestycyi na młyn w Myszkowicach.

W okresie przedmiotowym oddał Wydział krajowy do użytku rzym. kat. księdzu ekspozytowi w Myszkowicach realność po odrestaurowaniu i dał mu do użytkowania 20 morgów gruntu, nadto oddał morg gruntu do użytku na rzym. kat. cmentarz w Myszkowicach. Kościół w Myszkowicach postanowił Wydział krajowy otoczyć sztachetami żelaznemi i murem.

Biblioteka fundacyjna we Lwowie w okresie przedmiotowym została uporządkowana stosunkowo dość znacznymi wkładami, a funkcyonowała z pożytkiem.

Sprawa opłacania od gorzelni podatku zarobkowego podług II. działu rozstrzygniętą została przez c. k. Trybunał admi-

nistracyjny na niekorzyść fundacyi, można się przeto obawiać, że takie samo orzeczenie c. k. Trybunału administracyjnego zapadnie i co do młynów. W tym stanie rzeczy pozostanie możność i potrzeba obrony tylko co do wysokości podatku i czasu, od którego opłata podatku ma się rozpocząć, a zaznaczyć wypada, że władze skarbowe żądają podatku, i to w znacznej wysokości za lat 12-cie od roku 1898.

Zamknięcie rachuków fundacyi za rok 1909 jest obecnie przedmiotem badania.

Fundacye nowo przybyłe i nowo powstałe.

Fundacya ś. p. Jana Stupnickiego.

Zmarły w Brodach 10. maja 1909 ś. p. Jan Stupnicki, em. dyrektor szkoły wydziałowej w Brodach, rozporządzeniem ostatniej woli z 11. sierpnia 1907 przeznaczył 20.400 kor. ulokowane w Gal. Kasie oszczędn. na dwa stypendya dla krewnych ewentualnie i dla obcych. Zarząd i rozdawnictwo podług woli fundatora należyć ma do Wydziału krajowego. Fundacya ta może wejść w życie dopiero po najdłuższem życiu wdowy po ś. p. fundatorze, która do śmierci ma pobierać odsetki od kapitału fundacyjnego.

Fundacya ś. p. Dr. Antoniego Kozubowskiego.

Rozporządzeniem ostatniej woli z daty Kraków 25. kwietnia 1880 przeznaczył ś. p. fundator, em. profesor uniwersytetu, dom swój l. 82 przy ul. Wielopole w Krakowie jako dożywocie siostrom swoim Józefie Cichockiej i Filipinie Sumińskiej, z których druga pozostaje przy życiu. Po śmierci dożywotniczek na wspomnianą realność zaciągniętą być miała pożyczka 6.000 złr., w 5% listach zastawnych gal. Tow. kred., które następnie wydane być miały Wydziałowi krajowemu na dwa stypendya familijne po spłaceniu należytości rządowej z kuponów bieżących. Po śmierci fundatora na wspomnianej realności zaintabulowane zostało prawo zastawu dla sumy 6000 złr., płatnej po śmierci dożywotniczek. Obecni współwłaściciele obciążonej realności, działając przez Wincentego Kozubowskiego, za zgodą c. k. Namiestnictwa złożyli na zaspokojenie legatu gotówkę 10.800 kor. t. j. mniej o 1.200 kor. z powodu, że w takiej kwocie zapłaconą została już należytość od fundacyi.

Za gotówkę 10.800 kor. zakupione zostały 4% listy zastawne gal. Tow. kred. ziemsk., reszta została ulokowana na książeczkę pow. Kasy oszczędności w Krakowie. Obecnie walory te zostają w przechowaniu w o. k. filialnej Kasie krajowej w Krakowie, procenta przez czas najdłuższego życia Filipiny Sumińskiej wypłacone będą do rąk Wincentego Kozubowskiego, poczem dopiero fundacya będzie ukonstytuowana i wprowadzona w życie.

Fundacya ś. p. Alberta hr. Cetnera.

Zmarły we Lwowie dnia 12. lipca 1909 ś. p. Albert hr. Cetner uniwersalną spadkobierczynią ustanowił przybraną swoją córkę Olgę ze Sozańskich Oczosalską—Cetner, jako legat zaś przeznaczył 20.000 koron na dwa stypendya po 400 koron dla uczniów szkół średnich w Galicyi wschodniej. Zarząd tej fundacyi i rozdawnictwo stypendyów należyć ma do Wydziału krajowego, jednakże, jak długo uniwersalna spadkobierczyni żyć będzie, stypendyum może być nadane tylko na jej wniosek i zezwolenie. Obecnie przeznaczony na fundacyę kapitał z pn. w kwocie 20.666 kor. ulokowany w Gal. Kasie Oszczędn. z depozytu sadowego wydany został c. k. gł. Kasie krajowej. Za gotówkę 20.666 kor. z pn. zakupione będą na rzecz fundacyi 4% obligacye gal. pożyczki krajowej, reszta ulokowana będzie na książeczkę Gal. Kasy oszczędn. poczem podjęte będą czynności celem ukonstytuowania i wprowadzenia fuudacyi tej w życie.

Fundacya bł. p. Jony Leiby Haka.

Zmarły w Żurawnie 3. sierpnia 1909 bł. p. Jona Leib Hak rozporządzeniem ostatniej woli z 20. stycznia 1909 do l. rep. 6257 przeznaczył 400 koron, od której procenta mają być każdego roku w dniu śmierci fundatora rozdzielane w równych kwotach pomiędzy ubogich starców umieszczonych w domu dla ubogich im. Wolfa Kesslera w Żurawnie. Nad fundacyą tą czuwa c. k. Namiestnictwo.

Fundacya ś. p. ks. Michała Kulmatyckiego.

Zmarły w Gródku jagiellońskim dnia 4. czerwca 1907 ś. p. ks. Michał Kulmatycki rozporządzeniem ostatniej woli z 3. czerwca 1907 ustanowił fundacyę stypendyjną dla krewnych obrz. gr. kat. i ruskiej narodowości, ewentualnie dla obcych.

Obecnie toczy się pertrakcya spadkowa, interesów fundacyi broni c. k. Gal. Prokoratorya Skarbu w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem.

Fundacya Henryka Czaykowskiego.

Fundator właściciel dóbr Bóbrka-Łany dnia 10 maja 1909 złożył w Kasie kraj. 4% listy zastawne gal. Tow. kred. ziemsk. imiennej wartości 10.000 koron z kuponami od 30. czerwca 1909 na utworzenie fundacyi im. Teofila i Henryka Czaykowskich na pokrycie kosztów leczenia i utrzymania chorych w powszechnym szpitalu w Bóbrce przez fundatora względnie kuratora fundacyi do leczenia przedstawionych bez względu na ich stan majątkowy i położenie socyalne. Ukonstytuowanie i wprowadzenie fundacyi tej w życie jest w toku.

Fundacya ś. p. Jakóba Bilewicza.

Zmarły w Mielnicy dnia 22. czerwca 1909 ś. p. Jakób Bilewicz, c. k. notaryusz, rozporządzeniem ostatniej woli z daty Mielnica 25. listopada 1908 uniwersalną spadkobierczynią ustanowił żonę swoją Klementynę, przeznaczył zaś wszystkie w spadku pozostałe papiery wartościowe na fundacyę stypendyjną, zastrzegając atoli procenta żonie swej jako dożywocie, poczem dopiero procenta użyte być mają na stypendya od 100—200 koron rocznie dla krewnych ewentualnie dla obcych. Zarząd tej fundacyi i rozdawnictwo stypendyów należeć ma do Wydziału krajowego.

Fundacya ś. p. ks. Jana Załuckiego.

Zmarły w Trembowli dnia 26. marca 1909 ś. p. ks. Jan Załucki przeznaczył 2.000 złr. na fundacyę stypendyjną. Gdy jednak postanowił, że kapitał 2.000 złr. na fundacyę stypendyjną uzyskać się ma ze sprzedaży gruntów w Świdowej, zaś później całą tą majętnością inaczej rozporządził, przeto Sąd pow. w Trembowli orzekł, że z tego powodu między innymi także legat na fundacyę stypendyjną odpada.

Na rekurs c. k. gal. Prokuratoryi Skarbu Sąd obwodowy w Tarnopolu zniósł ów ustęp uchwały Sądu pow. w Trembowli i polecił przeprowadzenie dochodzeń i wydanie przez Sąd I. instancyi ponownego orzeczenia.

Fundacya ś. p. Seweryna Waydowskiego.

Zmarły we Lwowie 22. listopada 1909 ś. p. Seweryn Waydowski, c. k. major, testamentem z 9. października 1909 uniwersalnym spadkobiercą ustanowił swego syna Seweryna postanawiając, że na wypadek, jeżeli dziedzic umrze jako żonaty lecz bezdzietny lub w stanie kawalerskim albo przyjmie tylko ligitymę, natenczas pozostały spadek służyć ma na utworzenie fundacyi stypendyjnej dla biednych słuchaczów lwowskiej politechniki, polskiej narodowości, religii chrześciańskiej. Zarząd fundacyi tej ewentualnej należeć ma do Wydziału krajowego, który oznaczy też ilość i wysokość, stypendyów, rozdawniotwo zaś należeć ma do gremium profesorów lwowskiej politechniki.

*

Fundacya ś. p. Waleryana Łahocińskiego.

Zmarły w Zalesiu dnia 7. czerwca 1909 ś. p. Waleryan Łahociński rozporządzeniem ostatniej woli z daty Zalesie dnia 9. maja 1905 przeznaczył kwotę 12.000 koron na fundacyę stypendyjną dla młodzieży kształcącej się w szkołach średnich z pierwszeństwem dla krewnych. Z dochodów fundacyi utworzone będzie jedno stypendyum. Zarząd tej fundacyi i rozdawnictwo stypendyów należy do Wydziału krajowego. Fundacya ta została już ukonstytuowana i od najbliższego roku szkolnego wchodzi w życie.

Fundacya ś. p. Jana Płoszaja.

Zmarły w Leżajsku 1. marca 1909 ś. p. Jan Płoszaj, dyrektor rzemieślniczo-rolniczej spółki pożyczkowej i oszczędności w Leżajsku, rozporządzeniem ostatniej woli z daty Leżajsk z 17. października 1908 dziedzicem ustanowił swego syna i ustanowił zarazem fundacyę stypendyjną pod zarządem Wydziału krajowego na kształcenie i utrzymywanie czterech synów włościan albo przemysłowców z pierwszeństwem dla krewnych na ten tylko wypadek, gdyby syn zmarł w małoletności albo bez pozostawienia potomstwa prawego.

Fundacya ś. p. Kajetana Dominika dw. im Zakaszewskiego.

Zmarły w roku 1894 ś. p. Kajetan Dominik Zakaszewski rozporządzeniem ostatniej woli z 7. lutego 1891 przeznaczył cały swój majątek na utworzenie zakładu dożywotniego przytułku dla ciemnych starców narodowości polskiej wyznania chrześcijańskiego, pod bezpośrednim zarządem Reprezentacyi gm. miasta Lwowa.

Fundacya ś. p. Jana Ustyanowicza.

Zmarły w Kijowie 29 maja 1908 ś. p. Jan Ustyanowicz rozporządzeniem ostatniej woli z daty Kijów 20. lipca 1907 ustanowił zapis 15.000 koron na jedno stypendyum dla ucznia c. k. uniwersytetu im. ces. Franciszka Józefa I. we Lwowie, rel. rz. albo gr. kat., z pierwszeństwem dla krewnych. Zarząd tej fundacyi należyć ma do Wydziału krajowego, również rozdawnictwn stypendyów po wysłuchaniu zarządu Uniwersytetu. Obecnie majątek fundacyi został już zrealizowany i projekt aktu fundacyjnego został wygotowany, a gdy c. k. Namiestnictwo majątek fundacyi wyda Wydziałowi krajowemu i akt fundacyjny zatwierdzi, fundacya będzie wprowadzona w życie.

Fundacya im. Wiktoryi i Klementyny Rawicz Niedziałkowskiej.

Komitet z byłych uczenic Wiktoryi Niedziałkowskiej we Lwowie w kwietniu 1910 złożył w Kasie krajowej 4% obligacye pożyczki krajowej z roku 1907 z kuponami od 1. listopada 1910 w łącznej imiennej wartości 10 400 koron tudzież 1.200 kor. ulokowane na książeczce gal. Banku krajowego, a to na utworzenie fundacyi stypendyjnej dla słuchaczek uniwersytetu. Zarząd tej fundacyi należeć ma do Wydziału krajowego, również rozdawnictwo stypendyów po najdłuższem życiu Wiktoryi i Klementyny Niedziałkowskich. Obecnie projekt aktu fundacyjnego został już wygotowany i przez c. k. Namiestnictwo przyjęty, a gdy interesowani przedłożą swoje oświadczenia, podjęte będą dalsze czynności celem ukonstytuowania i wprowadzenia tej fundacyi w życie.

Fundacya ś. p. Józefa Kosteckiego.

Majątek fundacyi wynosi obecnie przeszło 15.000 koron, z dochodów mają być utworzone dwa stypendya dla młodzieży kształcącej się w szkole przemysłowej albo zawodowej z pierwszeństwem dla krewnych. Zarząd fundacyi należyć ma do Wydziału krajowego, rozdawnictwo zaś stypendyów do kuratora. Obecnie jest w toku sprawa ukonstytuowania i wprowadzenia tej fundacyi w życie.

1. Stan majątku zarodowego funduszów stypendyjnych.

A. W efektach:

1. Zapas z dniem 1. stycznia 1909 roku (z wyłączeniem fundacyi:
   a) Adamskich Teofila i Pauliny,
   b) ks. Michny Wojciecha,
   c) Stowarzyszenia urzędników i sług kolei Karola Ludwika,
   d) Wystawy krajowej rolniczej i przemysłowej we Lwowie z r. 1877, należących do Dep. II.,
   e) Brześciańskiej Kunegundy,
   f) Bodziocha Tomasza,
   g) Bogdanowicza Dominika,
   h) Jeleńskiego Napoleona dla szkoły rolniczej w Czernichowie,
   i) Jeleńskiego Napoleona dla szkoły w Łuczycach,
   j) Krzeczunowicza Ignacego,
   k) Krzeczunowicza Waleryana,
   l) Kucharskiego Jana, które znowu należą do Dep. III.,
   m) Cesarza Franciszka Józefa I. jubileuszowej, należącej do Dep. VI.) wynosił . . . . 9,459.442 K 75 g
2. Zakupiono po dzień 1. stycznia 1910 500.430 „ 44 „
3. Wpłynęło po dzień 1. stycznia 1910 efektami . . . . . 225.393 „ 65 „

Razem . . 10,185.266 K 84 g

4. Spieniężono po dzień 1. stycznia 1910 295.687 „ 49 „

Pozostaje . 9,889.579 K 35 g

B. W realnościach i dobrach:

Winniki z przyległościami	302.618 K	— g	
Godowa	79.944 „	— „	
Realność w Strzyżowie	54.040 „	12 „	
„ w Rzeszowie	75.547 „	60 „	
Gmach c. k. seminaryum nauczielskiego męskiego w Rzeszowie	156.845 „	48 „	
Gmach na pomieszczenie koszar żandarmeryi w Rzeszowie	81.014 „	91 „	
Gmach internatu przy temże seminaryum w Rzeszowie	118.408 „	20 „	
Parcela gruntowa l. k. 605/15 w Rzeszowie	2.704 „	50 „	
Jacowce	234.650 „	— „	
Szypowce	231.570 „	— „	
Realność w Tarnopolu	138 544 „	— „	
Kuźmina	60.000 „	— „	
Trzy realności we Lwowie Trzy realności we Wiedniu Trzy realności w Krakowie	nie oszacowane		
Kochanówka	— „	— „	
Urlów	— „	— „	
Ostrów	40.958 „	60 „	
Demeszkowce	40.719 „	20 „	1,617.564 K 61 g

Do przeniesienia . . 11,507.143 K 96 g

	Z przeniesienia . .		11,507.143 K 96 g

C. W należytościach czynnych:

Fundacya	Lipińskich, wierzytelności do Konstantego Lipińskiego .	737 K 71 g	
Fundusz	Ciszewskiego i Zawadzkiego kapitał hipotekowany na realności galic. Towarzyrzystwa pomocy naukowej we Lwowie .	12.930 „ 39 „	
„	hr. Łosia kapitał hipotekowany na dobrach Werchrata .	12.727 „ 29 „	
„	Głowińskiego kapitał hipotekowany na realności Popijarskiej:		
	a) od funduszu obłąkanych	56.322 „ 39 „	
	b) od funduszu położnic	14.080 „ 60 „	
„	Karzykiewicza, reszta ceny kupna apteki w Podhajcach w kwocie	31.000 „ — „	
„	Dr. Jana Towarnickiego:		
	1) cena kupna gmachu sprzedanego rządowi na pomieszczenie c. k. gimnazyum II. w Rzeszowie	169.500 „ — „	
	2) cena kupna majętności Miłocin, sprzedanej krajowi na założenie szkoły rofniczej .	184.000 „ — „ .	
Fundacya	Marynowskiego reszta ceny kupna dóbr Kłodzienko . . .	370.000 „ — „	851.298 K 38 g

Ogółem wynosi stan majątku zarodowego funduszów stypendyjnych po 1. stycznia 1910	12,358.442 K 34 g
Z dniem 1. stycznia 1909 wynosił stan majątku zarodowego	11,895.005 „ 68 „

W porównaniu zatem z rokiem ubiegłym zwiększył się majątek zarodowy w czasie od 1 stycznia 1909 do 1. stycznia 1910 r. o	463.436 K 66 g

2. Stan majątku zarodowego funduszów naukowych, dobroczynnych i pomnikowych.

A. W efektach:

Fundusz „Macierzy polskiej“. . . .		80.296 K	32 g
„ Beliny Brzozowskiego dla Bursy stanisławowskiej		6.388 „	35 „
„ Maryi Mochnackiej dla czterech ubogich ciemnych żebrać się wstydzących		10.175 „	12 „
„ Ludwiki Niezabitowskiej dla zboru św. Klaudyi		18.765 „	34 „
„ Aleksandra hr. Stadnickiego . .		48.126 „	34 „
„ Pomnika Kościuszki w Krakowie .		31.738 „	55 „
„ Komarnickich.		4.331 „	79 „
„ Jędrzejewiczowej		16.418 „	85 „
„ Russanowskiej		135.403 „	24 „
„ stanowy sierociński . . .		101.129 „	84 „
„ Ludwika i Anny Helclów . .		1,899.316 „	62 „
„ Siemianowskich III. (dla wdów po nauczycielach szkół ludowych) .		47.306 „	60 „
„ Siemianowskich IV. (posagowy dla ubogich dziewcząt)		44.381 „	56 „
„ Bursy im. ks. Leona Sapiehy „dla kandydatów na nauczycieli szkół ludowych“		56.083 „	57 „
„ Skrzyńskiego (dla panien szlacheckich)		58.487 „	27 „
„ Skrzyńskiego (dla dziewcząt wiejskich)		7.953 „	83 „
„ Kosvitzky'ego Józefa II. dla wychowanków zakładu sierót pod wezwaniem św. Józefa w Krakowie .		8.454 „	38 „
„ Niezabitowskiej Ludwiki:			
a) dla domu pracy pod godłem „Opatrzności“ we Lwowie .	7.252 K 15 g		
b) dla „tanich kuchni ludowych“ we Lwowie	21.938 „ 17 „	29.190 „	32 „
„ z legatu Józefa Ciemierzyńskiego:			
a) dla akademii rolniczej w Dublanach .	1.521 K 22 g		
b) na cele oświaty ludowej	1.521 „ 22 „	3.042 „	44 „
„ Tytusa Kielanowskiego dla gminy Kędzierżawce		20.027 „	79 „
„ Tytusa Kielanowskiego dla gminy Żuratyn		20.037 „	71 „
„ Wacława Tyzenhauza . . .		7.209 „	43 „
„ Mariem Gewürtz dla ubogich izraelitów miasta Dębicy . . .		2.688 „	66 „
„ Karoliny z ks. Ponińskich Lubomirskiej „na utrzymanie i wychowanie dwunastu sierót w zakładzie św. Heleny“ we Lwowie		51.903 „	15 „
Do przeniesienia . .		2,708.857 K	07 g

	Z przeniesienia . .	2,708.857	K	07 g
Fundusz	Antoniego Schiffnera . . .	5.180	„	16 „
„	Franciszka Kochmana:			
	a) dla literatów polskich . .	64.688	„	71 „
	b) posagowa dla dziewcząt służących	55.007	„	15 „
„	ks. Jana Szaflarskiego i Franciszki Ksawery Czajkowskiej:			
	a) dla Czarnego Dunajca . .	1.618	„	73 „
	b) dla Dębicy	1.625	„	60 „
„	Maryi Feliksy Czarkowskiej dla rzemieślników pochodzenia polskiego .	599.688	„	18 „
„	Wincentego Łodzia Ponińskiego dla czeladników rzemieślniczych . .	121.954	„	95 „
„	Teofili z Łukowskich Wirt i Malwiny z Łukowskich dla osieroconych dziewcząt	18.683	„	69 „
„	Franciszka Steczkowskiego z Jasła .	8.462	„	38 „
„	na zakupno książek do czytania dla uczniów szkół przemysłowych . .	2.644	„	37 „
„	dra Józefa Kazimierza dw. im. Malinowskiego:			
	Dział I. „ku wspieraniu zubożałych adwokarów i wdów po adwokatach“ . .	53.071	„	22 „
	„ II. „ku wspieraniu artystów i literatów“ . . .	47.158	„	41 „
	„ III. „ku popieraniu celów galicyjskiego Towarzystwa muzycznego“ . . .	43.307	„	72 „
	„ IV. „ku wspieraniu ubogich sług prywatnych“ . .	47.485	„	85 „
	„ V. „posagowy dla ubogich dziewcząt służących“ .	26.858	„	01 „
	„ VI. „ku wspieraniu ubogich chłopców uczących się rzemiosła“ . . .	39.251	„	62 „
„	Józefa Krupacza dla c. k. inwalidów	853	„	24 „
„	Pietruskich	34.874	„	59 „
„	Eustachego Szumańskiego . .	120.000	„	— „
„	Łukasiewicza	9.875	„	04 „
„	Kowalewskiego Izydora . . .	20.901	„	63 „
„	Hoffmanowej de Sternhort dla sierót po wojskowych	7.299	„	85 „
„	Hoffmanowej de Sternhort dla sierót po włościanach	8.077	„	69 „
„	Potockiego hr. Jakóba . . .	16.779	„	81 „
„	pam. Tad. Kościuszki*) . . .	53.352	„	10 „
„	Oktawa Pietruskiego . . .	10.104	„	76 „
„	Wojciecha Bursika	3.352	„	52 „
„	Samuela Głowińskiego dla ubogich przy kościele w Winnikach . .	162.179	„	60 „
„	Tytusa Przesmyckiego . . .	120.007	„	46 „
„	teologicznego instytutu żydowskiego	25.203	„	28 „
„	im. Kucharskiego Wojciecha . .	63.425	„	80 „
„	Nazarkiewicza Eugeniusza . .	4.000	„	— „
	Razem w efektach .	4,505.831	K	19 g

*) Kapitał powyższej fundacyi zmniejszył się o 20.000 K, gdyż w takiej wysokości spieniężono efekta majątku zakładowego na wydatki dla Komitetu administracyjnego.

B. W należytościach czynnych:

Fundusz Skrzyńskiego (dla panien szlacheckich) kapitał hipotekowany na dobrach Łużna z przyległościami .	15.909 K 10 g	
Fundusz Skrzyńskiego (dla dziewcząt wiejskich) kapitał hipotekowany na dobrach Łużna z przyległościami .	3.181 „ 82 „	
Fundusz Ludwiki Niezabitowskiej dla „domu pracy pod godłem Opatrzności“, pożyczka udzielona na budowę własnego domu . . .	18.204 „ — „	
Fundusz im. Tad. Kościuszki, pożyczka udzielona Komitetowi administracyjnemu na cele wydawnictw .	18.000 „ — „	
Fundusz pamiąt. im. Kościuszki, kapitał hipotekowany na realności szkoły ludowej w Białej	30.000 „ — „	
Razem w należytościach czynnych		85.294 K 92 g

C. W realnościach:

Fundusz Ludwika i Anny Helclów, kapitały włożone na budowę i urządzenie „domu ubogich“ w Krakowie . . .	1,467.335 K 10 g
Ogółem wynosi majątek zarodowy funduszów naukowych, dobroczynnych i pomnikowych w efektach, należytościach czynnych i realnościach po dzień 1. stycznia 1909 .	5,993.598 K 46 g
Z dniem 1. stycznia 1908 wynosił majątek zarodowy powyższych funduszów w efektach, należytościach czynnych i realnościach	5,825.615 „ 11 „
Z porównania tedy z rokiem poprzednim okazuje się zwiększenie tych funduszów o .	167.983 K 35 g
Do powyżej wykazanego stanu funduszów dobroczynnych, naukowych i pomnikowych	5,993.598 K 46 g
Doliczywszy stan majątków zarodowych funduszów stypendyjnych	11,895.005 „ 68 „
okazuje się, że kapitały, efekta, wartości dóbr fundacyi, departamentowi I. przydzielone wynoszą ogółem	17,888.604 K 14 g
a gdy z dniem 1. stycznia 1908 ogół tych majątków wynosił	17,446.779 „ 91 g
przeto w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o	441.824 K 23 g
Doliczywszy do wykazanego powyżej stanu majątków zarodowych funduszów przydzielonych departamentowi I. w sumie .	17,888.604 K 14 g
Do przeniesienia . .	17,888.604 K 14 g

Z przeniesienia . . 17,888.604 K 14 g

stan majątków zarodowych po dzień 1. stycznia 1909 dwudziestu ośmiu funduszów dobroczynnych i stypendyjnych, przydzielonych innym departamentom *) a pozostających w zarządzie Wydziału krajowego w łącznej sumie . . . . . 1 279.021 K 26 g

okazuje się ogólny stan majątku zarodowych funduszów stypendyjnych, dobroczynnych i pomnikowych w sumie . . . 19,167.625 K 40 g

---

*) Dep. II. fund. styp. Adamskich:

				a) zapas	69.276 K 21 g	
				b) należytość czynna .	5.106 „ 40 „	74.382 K 61 g
„	„	fund.	styp.	Michny		15.485 „ 30 „
„	„	„	„	Stowarzyszenie Urzędników kolei Karola Ludwika		3.386 „ 21 „
„	„	„	„	Wystawy kraj. przemysłowej i rolniczej 1877		58.107 „ 73 „
„	„	„	dobr.	Edwarda Lewińskiego . .		68.966 „ 54 „
„	„	„	„	Piotra hr. Wodzickiego .		57.340 „ 45 „
„	„	„	„	Stanisława Piotrowskiego dla domu ubogich w Strzeliskach nowych		18.917 „ 51 „
„	„	„	„	„Sącz dom roboczy“ . . .		104.846 „ 29 „
„	„	„	„	Straszewskiego dla ubogich robotników w Boguchwale . . .		5.947 „ 98 „
„	III.	„	„	zbiorowych kas sierocych . .		— „ — „
„	„	„	„	Wężyków		7.810 „ 55 „
„	„	„	styp.	Brześciańskiej Kunegundy . .		10.716 „ 33 „
„	„	„	„	Bodziocha Tomasza . . .		36.086 „ 07 „
„	„	„	„	Bohdanowicza Dominika . .		25.627 „ 87 „
„	„	„	„	Jeleńskiego Napoleona dla szkoły rolniczej w Czernichowie . .		26.229 „ 92 „
„	„	„	„	Jeleńskiego Napoleona dla szkoły w Łuczycach		85.900 „ 82 „
„	„	„	„	Krzeczunowicza Ignacego . .		34.085 „ 74 „
„	„	„	„	„ Walerego . .		21.466 „ 39 „
„	„	„	„	Kucharskiego Jana . . .		16.559 „ 62 „
„	V.	„	dobr.	Weissenwolffowej dla obłąkanych uzdrowieńców		5.563 „ 11 „
„	„	„	„	Weissenwolffowej na rzecz przytułku dla dotkniętych wielką chorobą		20.963 „ 23 „
„	„	„	„	Kosvitzky'ego dla ciemnych w Krakowie		3.282 „ 56 „
„	„	„	„	Morawieckiego Michała dla podrzutków		73.359 „ — „
„	VI.	„	„	galicyjskich inwalidów wojskowych		77.429 „ 49 „
„	„	„	„	niżankowicki inwalidów wojskowych		6.488 „ 98 „
„	„	„	„	Kosvitzky'ego dla poprawionych złoczyńców		3.363 „ 85 „
„	„	„	styp.	Jub. ces. Franciszka Józefa I.		277.381 „ 71 „
„	„	„	dobr.	galic. inwalidów wojskowych .		230.037 „ 99 „
				Razem jak wyżej . .		1,314.733 K 86 g

Sprawy szkolne, oświatowe, konserwatorskie, teatralne i t. d.

a) Sprawy szkolne.

Fundusz szkolny krajowy.

A. Majątek zarodowy.

Ogólny stan majątku zarodowego.

Ogólny stan majątku zarodowego wynosił z końcem roku 1909 wedle zamknięcia rachunków:

1. W papierach wartościowych zastrzeżonych na rzecz:		
a) funduszu szkolnego krajowego .	41.500 K — g	
b) poszczególnych szkół ludowych	1,092.232 „ 81 „	1,133.732 K 81 g
2. W dobrach i realnościach .		12.235 „ 89 „
3. W należytościach czynnych:		
a) w kapitałach hipotekowanych:		
1. na rzecz poszczególnych szkół .	9 550 K — g	
2. należących niegdyś do bractw kościelnych . .	4.365 „ 54 „	13.915 „ 54 „
b) w pożyczce udzielonej na uposażenie fund. pożyczkowego na budowę szkół:		647.500 „ 04 „
razem . . .		1 807.384 K 28 g
Po strąceniu należytości biernych do zachodniego funduszu galicyjskiego stypendyjnego w kwocie . . .		36.485 „ 84 „
okazuje się **czysty stan czynny** majątku zarodowego z końcem roku 1909 .		1,770.898 K 44 g
W porównaniu z takimże stanem z końcem roku 1908 wykazanym w ostatniem sprawozdaniu w kwocie . .		1,764.848 „ 18 „
wynosi **przyrost** majątku zarodowego .		6 050 K 26 g

spowodowany wylosowaniem części efektów, za które zakupiono inne po niższym kursie, wykupnem prestacyi ciążącej na dobrach Kalwarya, (LW 17.606/09) tudzież dopisaniem odsetek za rok 1909 od kapitału udzielonego na uposażenie funduszu pożyczkowego na budowę szkół.

B. Majątek obrotowy.

Zaległości czynne odebrane od byłych funduszów szkolnych okręgowych.

Należytości czynne byłych funduszów szkolnych okręgowych, przelanych do funduszu szkolnego krajowego, wynosiły z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania ogółem . . . . 19.679 K 59 g

Z tego odpisano w ciągu roku 1909	1.241 „ 84 „
pozostało . . .	18.437 K 75 g
Na to spłacono w roku 1909 .	2.381 „ 21 „
pozostała zatem w zaległości z końcem roku 1909 kwota	16.056 K 54 g

Zaległości czynne od gminy miasta Krakowa.

Oprócz tego miał fundusz szkolny krajowy do żądania od miejskiego funduszu szkolnego okręgowego krakowskiego tytułem zwrotu udzielonych z funduszu krajowego po koniec roku 1894 zaliczek wedle ostatniego sprawozdania ogółem . . . . 149.318 K 51 g

Na poczet tej zaległości zapłaciła gmina miasta Krakowa w roku 1909 . 7.536 „ 70 „

pozostała zatem zaległość z powyższego tytułu z końcem roku 1909 w kwocie . 141.781 K 81 g

Zaległa należytość od gminy miasta Krakowa z tytułu ustawowej 12% prestacyi szkolnej za lata 1895 do 1898 wynosiła z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania . . . . 88 384 K 94 g

Na to spłaciła gmina miasta Krakowa w roku 1909 . . . . 12.237 „ 08 „

pozostała zaległość z końcem roku 1909 w kwocie . . . . . 76.147 K 86 g

Prestacye szkolne.

1. Należytość zaległa z początkiem roku 1909 z tytułu dobrowolnych zobowiązań w gotówce gmin, obszarów dworskich i innych stron, tudzież z przewyżki dochodów majątków zarodowych miast i miasteczek oraz od gminy miasta Białej na płace nauczycieli wynosiła wedle ostatniego sprawozdania kwotę . . 506.406 K 48 g

Z tego odpisano w ciągu roku 1909 36.134 „ 50 „

pozostało . . 470.271 K 98 g

Należytość bieżąca za rok 1909 wedle zamknięcia rachunku wynosiła . . 803.557 „ 20 „

razem . . . 1,273.829 K 18 g

Na to zapłacono w roku 1909 . 727.509 „ 39 „

pozostała zaległość z końcem roku 1909 w kwocie . . . . . 546.319 K 79 g

w której mieści się już wykazana wyżej zaległa należytość od gminy miasta Krakowa za lata 1895 do 1898 w kwocie 76.147 K 86 g.

2. Należytość zaległa z tytułu dodatków do podatków od gmin i obszarów dworskich tudzież 3% dodatku okręgowego wynosiła z początkiem roku 1909 wedle ostatniego sprawozdania . . 970.253 K 12 g

Należytość bieżąca za rok 1909 z tego samego tytułu wynosiła wedle zamknięcia rachunku . . . . . 2,412.295 „ 41 „

razem . . . 3,382.548 K 53 g

Na to zapłacono w roku 1909 . 2,461 188 „ 29 „

pozostała zaległość z końcem roku 1909 w kwocie . . . . . 921.360 K 24 g

Po doliczeniu zaległości wykazanej pod 1. w kwocie . . . . 546.319 „ 79 „

okazuje się ogólna suma zaległych prestacyi szkolnych z końcem roku 1909 w kwocie . . . . 1,467.680 K 03 g

a po strąceniu zaległości biernych z końcem roku 1909, które wynosiły wedle zamknięcia rachunku . . 136.241 „ 44 „

właściwa zaległość czynna z końcem roku 1909 wynosiła . . . 1,331.438 K 59 g

Celem spiesznego ściągnięcia zaległych prestacyi w gotówce przesyła się w roku szczegółowe wykazy wszystkim c. k. Starostwom; a zarazem uprasza się Prezydyum c. k. Na-

miestnictwa o ponaglenie w tej sprawie. Ostatnie takie zarządzenie dotyczące stanu zaległości po koniec roku 1909 zostało już wydane.

Zaliczki na budynki szkolne.

Stan niespłaconych zaliczek na budynki szkolne wynosił wedle ostatniego sprawozdania z końcem roku 1908 . . . . . 986 K 32 g
Na to spłacono w roku 1909 . 236 „ 32 „
Pozostała zatem z końcem roku 1909 jeszcze niespłacona reszta zaliczek w kwocie . . . . . 750 K — g

Od czasu utworzenia po myśli uchwały Wysokiego Sejmu z 22 września 1892 osobnego funduszu pożyczkowego na budowę szkół nie udziela się już zaliczek z funduszu szkolnego krajowego, lecz ściąga się tylko raty dotychczas nie spłacone.

Taksy szkolne.

Zaległe należytości z tytułu taks spadkowych przypadających na rzecz funduszu szkolnego krajowego wynosiły z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania . . . . . 158.709 K 43 g
Z tego odpisano w ciągu roku 1909 8.465 „ 75 „
pozostało . . 150.243 K 68 g
Sprostowana należytość bieżąca za rok 1909 wynosiła wedle zamknięcia rachunku . . . . . 269.836 K 56 g
razem . . . 420.080 K 24 g
Na to zapłacono w roku 1909 . 211.471 „ 85 „
pozostała zaległość z końcem roku 1909 208.608 K 39 g

Szczegółowe wykazy zaległych z końcem roku 1909 taks szkolnych przesłano już wszystkim c. k. Starostwom z prośbą o rychłe przymusowe ich ściągnięcie, a równocześnie odniesiono się do Prezydyum c. k. Namiestnictwa z prośbą o przynaglenie Starostw do tej czynności. Oprócz tego prowadzi się w tej sprawie liczne korespondencye z c. k. Sądami, Starostwami, Dyrekcyami Skarbowemi, Urzędami wymiaru należytości we Lwowie i Krakowie i Urzędami podatkowymi.

10% opłaty od zamężnych nauczycielek.

Zaległe należytości z tytułu 10% opłat potrącanych z poborów zamężnych nauczycielek po myśli art. 36 ust. kraj. z 11. czerwca 1905 (Dz. ustaw i rozp kraj. Nr. 73) wynosiły z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania . . . . . 12.705 K 99 g
Z tego odpisano w ciągu roku 1909 3.032 „ 88 „
pozostało . . 9.673 K 11 g
Sprostowana należytość bieżąca za rok 1909 wynosiła wedle zamknięcia rachunku . . . . . 58.758 „ 89 „
razem . . . 68.432 K — g
Na to zapłacono w roku 1909 . 59.320 „ 11 „
pozostała zaległość z końcem roku 1909 9.111 K 89 g

Inne należytości funduszu szkolnego krajowego.

Inne należytości czynne wynosiły z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania:

Odsetki od kapitałów . . .	611 K 18 g
Dochody z dóbr, realności i innych praw	7.105 „ 05 „
Daniny (dodatki)	265 „ 74 „
Rozmaite wpływy	36 269 „ 68 „
razem . . .	44.251 K 65 g
Z tego odpisano w ciągu roku 1909 .	25.639 „ 53 „
pozostało . .	18.612 K 12 g

z przeniesienia			18.612 K 12 g
Należytości bieżące za rok 1909 wynosiły wedle zamknięcia rachunku:			
Odsetki od kapitałów	71.373 K 89 g		
Dochody z dóbr, realności i innych praw	40 945 „ 12 „		
Daniny . .	704 „ 20 „		
Zysk ze sprzedaży książek szkolnych .	5.670 „ — „		
Dodatek z c. k. Skarbu Państwa . .	109.885 „ 92 „		
Rozmaite wpływy .	176.583 „ 91 „		405.163 „ 04 „
razem . . .			423.775 K 16 g
Na to zapłacono w roku 1909 . .			408 419 „ 94 „
pozostała zaległość z końcem roku 1909			15.355 K 22 g

10 milionowa pożyczka krajowa z roku 1907 na budowę szkół ludowych.

W roku 1909 upoważnił Wydział krajowy w dalszym ciągu Radę szkolną krajową na podstawie przedłożonych przez nią szczegółowych wykazów do asygnowania poszczególnym gminom zasiłków na budowę szkół jako akta LW. 117.555/09, 70.366/09 i 42.324/09 w łącznej kwocie . . . . 3,063.300 K — g

Na podstawie tych upoważnień asygnowała Rada szkolna krajowa w roku 1909 zasiłki w ogólnej kwocie . . 1,306.070 „ — „

Do tego nie podjęte zasiłki z roku 1908 35.200 „ — „

razem . . . 1,341.270 K — g

W roku 1909 wypłacono:

zaległe zasiłki z roku 1908 w kwocie j. w.	35.200 K — g	
z zasiłków wyasygnowanych z roku 1909 ogółem . .	1,162 870 „ — „	1,198.070 „ — „
reszta zaś w kwocie .		143.200 K — g

pozostała z końcem roku 1909 w zaległości.

Szczegółowy wykaz wszystkich zasiłków udzielonych na budowę szkół w latach 1907, 1908 i 1909 dołączono do zamknięcia rachunku funduszu 10 milionowej pożyczki krajowej z roku 1907 za rok 1909.

Fundusz szkół ludowych z roku 1872.

Majątek tego funduszu wynosił w efektach nominalnej wartości z końcem roku 1909 wedle zamknięcia rachunku . . . . 207.641 K 40 g

Odsetki od tych efektów przyniosły w roku 1909 ogółem . . . . 7.996 „ 41 „

Rozdzielono tytułem bezzwrotnych zasiłków na budowę szkół w gminach:

a) Kuźmina, Ratułów, Milczyce, Grodzisko, Żabno, Mszana po 800 K .	4 800 „ — „
b) Odaje ad Słobódka, Gdów po 700 K	1.400 „ — „
c) Ostrów tuszowski i Wołków po 600 K	1.200 „ — „
d) Wola pławska . . .	500 „ — „
e) Poręba mała	300 „ — „
Ogółem rozdano w roku 1909 .	8 200 K — g

pokrywając nadwyżkę wydatków w kwocie 203 K 59 g z dochodów roku 1910.

Sprawa przyjęcia na etat krajowy szkół w Białej i w Leszczynach.

Wysoki Sejm, wstawiając do budżetu krajowego na rok 1910 subwencyę na utrzymanie szkół w Białej i Leszczynach, ponowił zarazem uchwałę swą z 1907 roku wzywającą Wydział krajowy, aby w porozumieniu z c. k Radą szkolną krajową zbadał sprawę objęcia szkół w Białej i Leszczynach przez fundusz szkolny krajowy i przedstawił Sejmowi wnioski.

Wydział krajowy w myśl powyższej uchwały zwrócił się w obszerniejszem piśmie do c. k Rady szkolnej krajowej, z prośbą o wszechstronne zbadanie sprawy objęcia szkół w Białej (wydziałowej im. Kościuszki) i w Leszczynach (ludowej, im. Konarskiego) i nadesłanie w czasie możliwie najkrótszym opinii swej, oraz z oznajmieniem, jaki roczny wydatek pociągnęłoby dla funduszu szkolnego krajowego przyjęcie obu tych szkół na etat krajowy.

Przytem zwrócił Wydział krajowy uwagę c. k. Rady szkolnej krajowej, że przeszkody, które dotychczas nie dozwalały — zdaniem c. k. Rady szkolnej krajowej — na „ukrajowienie“ tych szkół, a mianowicie sprawa regulacyi płac nauczycieli ludowych, zbyt słaba frekwencya w klasach wydziałowych w Białej i 4-kl. szkole pospolitej na Leszczynach ad Lipnik, wreszcie szczupłość budynku tej szkoły — obecnie już nie istnieją — i wyraził nadzieję, że c. k. Rada szkolna krajowa przedłoży opinię swą Wydziałowi krajowemu na tyle wcześnie, by sprawa przyjęcia obu tych szkół kresowych, ciągnąca się już od lat przeszło dwunastu, na najbliższej sesyi sejmowej definitywnie załatwiona być mogła.

Do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania nie nadeszła odpowiedź od c. k. Rady szkolnej krajowej.

Internat SS. Felicyanek w Przemyślu.

S. S. Felicyanki, utrzymujące w Przemyślu od lat trzynastu internat dla ubogich uczenic c. k. Seminaryum nauczycielskiego, przystąpiły w ubiegłym roku do budowy nowego gmachu, obliczonego na 200 internistek i zastosowanego do dzisiejszych wymagań nauki o hygienie. (Dotychczas mieściło się w internacie SS. Felicyanek 140 dziewcząt — w tem około $^1/_3$ część bezpłatnie — reszta za bardzo skromnem wynagrodzeniem).

Przystępując do urzeczywistnienia swego zamiaru, zakupiły SS Felicyanki obszerny i okazały plac w Przemyślu (4-morgowy), wartości przeszło 100.000 Kor.

Tak obszerny plac nabyły SS. Felicyanki w tej myśli, by wychowankom swym, prócz wykształcenia książkowego, dać możność nabycia szeregu wiadomości praktycznych z zakresu gospodarstwa domowego i wiejskiego (ogrodnictwo, sadownictwo — gospodarstwo mleczne — hodowla drobiu i t. d.).

Na placu tym wznosi się już budowa, (gmach trzypiątrowy) będąca prawie na ukończeniu, koszt jej, wedle kosztorysu, wyniesie około 360.000 koron. Zgromadzenie SS. Felicyanek, nie posiadając środków na tak znaczny wydatek (dochody z obecnego internatu nie pokrywają nawet wydatków połączonych z jego prowadzeniem) prawie wszystko, co dotychczas zdziałane, uskuteczniło za pieniądze pożyczone. Ze sprzedaży dawnej realności spodziewa się Zgromadzenie uzyskać fundusz około 50.000 koron, który użyty zostanie na częściowe pokrycie kosztów budowy. Z resztą liczy Zgromadzenie na pomoc kraju.

W czasie ubiegłej sesyi sejmowej wniosły SS. Felicyanki kilkakrotną prośbę o przyznanie im znaczniejszych subwencyi z ryczałtu na budowę i utrzymanie internatu, a nadto prośbę tak do Wysokiego Sejmu jak i do Wydziału krajowego

popartą bardzo gorąco przez X. biskupa przemyskiego, o przyjęcie przez kraj spłaty rat amortyzacyjnych pożyczki 300.000 koron w Banku krajowym przez Zgromadzenie zaciągnąć się mającej. Wydział krajowy zbadał przekazane przez Wysoki Sejm petycye i doszedł go przekonania, że internat taki jak go SS. Felicyanki projektują jest w Przemyślu bardzo pożądany i rzeczywiście potrzebny. Potrzebę takiego internatu i pożyteczną działalność SS Felicyanek popiera także bardzo usilnie c. k. Starostwo w Przemyślu i c. k. Rada szkolna krajowa.

Pomimo przytoczonych powyżej względów Wydział krajowy, nie chcąc uprzedzać decyzyi Wysokiego Sejmu w sprawie znacznej pomocy pieniężnej dla jednego internatu, postanowił bez stawiania ze swej strony wniosku, ograniczyć się tylko do złożenia niniejszego sprawozdania.

Szkoła architektury przy c. k. Akademii sztuk pięknych w Krakowie.

C. k. Namiestnictwo zawiadomiło Wydział krajowy, że stała delegacya architektów polskich przedstawiła c. k. Ministerstwu oświaty wniosek utworzenia szkoły architektury przy c. k. Akademii sztuk pięknych w Krakowie — i że c. k. Ministerstwo uzależniło utworzenie tej szkoły od częściowego przyczynienia się czynników miejscowych i kraju do kosztów jej utrzymania, które obliczono na 13 000 koron rocznie. Gmina miasta Krakowa oświadczyła gotowość wstawiania do swego budżetu corocznie kwotę 1000 koron. — Wydział krajowy natomiast oznajmił c. k. Namiestnictwu, że jakkolwiek uznaje w zupełności potrzebę i doniosłość szkoły architektury przy c. k. Akademii sztuk pięknych w Krakowie, nie może jednak ze względów zasadniczych przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosku na subwencyonowanie jej. C. k. Akademia sztuk pięknych posiada bowiem charakter wyższego zakładu naukowego, którego koszta utrzymania, a ewentualnie także rozszerzenia, według obowiązujących ustaw winien ponosić c. k. Skarb Państwa, a nie fundusz krajowy, a przeniesienie części wydatków na takie zakłady naukowe na fundusz krajowy tem mniej byłoby usprawiedliwione, że fundusz ten bez żadnej pomocy ze strony c. k. Skarbu Państwa zmuszony jest ponosić ogromne, z każdym rokiem zwiększające się wydatki na szkoły ludowe, którym już obecnie zaledwie podołać może.

W tej samej sprawie wpłynęła ubiegłej sesyi petycya do Wysokiego Sejmu, przekazana następnie przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i odpowiedniego załatwienia. Celem wykonania powyższej uchwały Wysokiego Sejmu Wydział krajowy udzielił petycyę tę c. k. Akademii sztuk pięknych do zaopiniowania. Dyrekcya c. k. Akademii poparła jaknajgoręcej petycyę Delegacyi architektów — mimo to jednak Wydział krajowy z wyżej wymienionych powodów zasadniczych nie może odstąpić od swego zdania wyrażonego w odpowiedzi c. k. Namiestnictwu.

Wynagrodzenie za udzielanie religii w szkołach ludowych.

Odezwą z dnia 18. września 1909 zawiadomił P. Namiestnik Wydział krajowy, że uchwalony w roku 1908 przez Wysoki Sejm projekt ustawy o wynagrodzeniu za udzielanie nauki religii w szkołach ludowych uzyskał sankcyę cesarską.

Ustawa ta ogłoszona została w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z dnia 28. września 1909 Nr 123.

Rezolucya Posła Tymoteusza Starucha w sprawie pożyczek na budowę szkół.

W czasie ubiegłej sesyi przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego sprawozdania rezolucyę posła Starucha tej treści: „Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby przy rozdzielaniu gminom pożyczek na budowę szkół — spłaty tychże rozdzielała w równej mierze na gminę i obszary dworskie“ — C. k. Rada szkolna krajowa, której Wydział krajowy powyższą rezolucyę zakomunikował oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że życzenie to jest niewykonalne, gdyż na nadzwyczajne wydatki szkolne obszary dworskie mogą być zobowiązane do składania datków konkurencyjnych w granicach ustawy t. j. w myśl. art. 9. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894. Dz. u. kr. Nr. 49. Od tych też świadczeń żaden obszar dworski uchylić się nie może.

Gminy zaciągają bezprocentowe pożyczki na wyraźną ich prośbę, opartą na uchwale Rady gminnej, zatwierdzonej przez Reprezentacyę powiatową, gdyż do tego nie mogą być z mocy ustawy zniewolone.

Często jednak zdarza się, że obszary dworskie, mimo złożenia ustawowej prestacyi, przyczyniają się do spłaty rat pożyczkowych przypadających na gminy, a nawet w zastępstwie gminy pokrywają w całości te pożyczki.

Pragmatyka służbowa dla nauczycielstwa ludowego.

W załatwieniu sprawozdania komisyi szkolnej o wniosku p. Senyka w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 7. października 1909 następującą uchwałę:

„Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby przystąpiła do ułożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych. W razie gdyby ułożenie pragmatyki w ramach obowiązujących ustaw okazało się niemożliwe poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową, przedłożył na najbliższej sesyi sejmowej wnioski co do odpowiednich zmian ustawowych“.

Powyższą uchwałę zakomunikował Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej z prośbą, by w razie, gdyby ułożenie pragmatyki służbowej w ramach obowiązujących ustaw uznała za niemożliwe, opracowała i udzieliła Wydziałowi krajowemu projekt odpowiedniej zmiany obowiązujących ustaw szkolnych.

Dotychczas c. k. Rada szkolna krajowa odpowiedzi nie nadesłała.

Towarzystwo zreformowanej szkoły średniej w Krakowie.

Wskutek petycyi Towarzystwa zreformowanej szkoły średniej powziął Wys. Sejm na posiedzeniu z 5. listopada 1908 następującą uchwałę: „Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową wziął pod rozwagę usiłowania „Towarzystwa reformowanej szkoły średniej“ i wstawił na ten cel odpowiedni zasiłek do budżetu na rok 1910“.

Spełniając powyższą uchwałę Wys. Sejmu, Wydział kraj. udzielił petycyę Towarzystwa c. k. Radzie szk. do zaopiniowania, a nadto zwrócił się do Towarzystwa z wezwaniem przedłożenia bliższych szczegółów, tyczących się założenia projektowanej szkoły średniej. C. k. Rada szkolna wydała w sprawie tej opinię zasadniczo przychylną, niemniej jednak zawierającą przestrogę przed zbyt pochopnem zaprowadzaniem innowacyi na polu szkolnictwa średniego. — Profesor Morawski zaś, do którego jako wiceprezesa Towarzystwa zreformowanej szkoły średniej Wydział krajowy się zwrócił, oznajmił w listopadzie 1909, że godność swą w Towarzystwie dawno już złożył i że samo Towarzystwo, wskutek nieprzyjaznych okoliczności niebawem się rozwiąże, że przeto petycya jego jest bezprzedmiotowa.

Sprawa przekształcenia 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową.

Gdy w roku szkolnym 1909/1910 liczba uczniów klasy szóstej szkoły ludowej męskiej w Zaleszczykach wzrosła do 36, gdy zatem zaistniały ustawą z dnia 23. maja 1895 art. 7. (Nr. 57. Dz. u. kr.) warunki wymagane przy przekształceniu 6-klasowych szkół pospolitych na wydziałowe — postanowiła c. k. Rada szkolna krajowa cofnąć pierwotne swe oświadczenie (vide sprawozdanie z czynności Dep. I. z roku 1908/1909) i poprzeć petycyę gminy Zaleszczyki o reorganizacyę tamtejszej 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej na 3-klasową wydziałową, połączoną pod wspólną dyrekcyą z 4-klasową szkołą pospolitą.

Ponieważ Zaleszczyki należą do III. klasy płac nauczycielskich, przeto w myśl końcowego postanowienia art. 7. wyżej zacytowanej ustawy szkoła wydziałowa męska w Zaleszczykach może być zorganizowana tylko w takim razie, jeżeli znajdą się fundusze potrzebne do trwałego pokrycia kosztów jej utrzymania, t. j. poza konkurencyą szkolną.

Biorąc za podstawę obliczenia wydatków najniższy stopień III. klasy płac dla sił nauczycielskich szkół pospolitych i najniższy stopień II. klasy płac dla sił nauczycielskich w szkołach wydziałowych, podniosłyby się koszta utrzymania sił nauczycielskich szkoły wydziałowej męskiej połączonej z pospolitą w Zaleszczykach o przeszło 8.000 koron.

C. k. Rada szkolna krajowa komunikując Wydziałowi krajowemu powyższe swe obliczenia, zapytała, czy nie należałoby organizacyi tej uczynić zależną od dobrowolnej prestacyi gminy na częściowe pokrycie nadwyżki wydatku na płace nauczycielskie.

Wydział krajowy przychylił się do tego zapatrywania c. k. Rady szkolnej krajowej i oznajmił jej, że zgadza się na przekształcenie 6-klasowej szkoły pospolitej męskiej w Zaleszczykach na wydziałową pod warunkiem, że gmina m. Zaleszczyk znaczniejszą prestacyą dobrowolną przyczyni się do częściowego pokrycia spowodowanej reorganizacyą nadwyżki wydatku na płace nauczycielskie.

Zważywszy, że dotychczasowa prestacya dobrowolna gminy m. Zaleszczyki na płace nauczycielskie wynosi zaledwie 100 koron. a prestacya ustawowa na ten cel nie przekracza 6% wszystkich opłacanych w gminie podatków bezpośrednich, że gmina m. Zaleszczyki posiada własny majątek zakładowy, który jej przynosi dochody, że wreszcie ogólny jej stan majątkowy jest dość pomyślny — Wydział krajowy oznajmił c. k. Radzie szkolnej krajowej, że nie będzie zbytniem obciążeniem tej gminy, jeżeli uiści ona tytułem prestacyi dobrowolnej na częściowe pokrycie kosztów powyższą reorganizacyą spowodowanych przynajmniej 2 000 K corocznie, a to w myśl ustępu 3. art. 16. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49.

Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie otrzymał Wydział krajowy od c. k. Rady szkolnej krajowej żadnego dalszego pisma w tej sprawie.

Wniosek posła Kędziora i tow. w sprawie uchwalenia noweli do ustawy z 24. kwietnia 1894 Dz. u. kr. Nr. 49.

Celem wykonania uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 28. października 1908 l. 2.978 polecającej Wydziałowi krajowemu, aby zebrał w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową daty, odnoszące się do wszystkich zobowiązań ciężących na gminach i obszarach dworskich na utrzymanie nauczycieli, w myśl 2-go ustępu art. 4. ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 Nr. 49. Dz. u. kraj. i przedłożył Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie wraz z odpowiednimi wnioskami, zmierzającymi do zrównania tych ciężarów — Wydział krajowy polecił swemu oddziałowi rachunkowemu sporządzenie odnośnych obliczeń i wykazu gmin i obszarów dworskich zaliczonych do 4-tej klasy płac nauczyciel-

skich, których datki w pieniądzach lub w naturze przewyższają ustawową 6% prestacyę na płace nauczycieli i przesłał materyały te c. k. Radzie szkolnej krajowej z prośbą o udzielenie opinii w sprawie odpowiedniego zniżenia tych dobrowolnych świadczeń na płace nauczycieli. Do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania nie otrzymał Wydział krajowy od c. k. Rady szkolnej krajowej opinii w sprawie powyższej.

Zmiana §. 17. ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli z 11. czerwca 1905 Nr. 73. Dz. u. kr.

W sprawie zmiany art. 17. ustawy o stosunkach prawnych nauczycieli z dnia 11. czerwca 1905 Nr. 73 Dz. u. kr. w myśl rezolucyi posła Wasunga Wydział krajowy zwrócił się z polecenia Wysokiego Sejmu do c. k. Rady szkolnej krajowej z prośbą o wydanie opinii. Opinię tę nadesłała c. k. Rada szkolna krajowa (we wrześniu z. r.) oświadczając się przeciw zmianie art. 17. wyżej powołanej ustawy w taki sposób, by nauczycielom kierującym i samoistnym w szkołach wiejskich, w razie niemożności dostarczenia jednego morga ziemi ornej, przyznawać odpowiednie odszkodowanie. W razie uskutecznienia żądanej przez posła Wasunga zmiany — pierwotna myśl — by przez dodanie jednego morga pola przywiązać niejako nauczyciela do miejsca, stworzyć między nauczycielem a ludnością wiejską rolniczą ścisły łącznik i tem samem zachęcić do wspólnej produktywnej pracy, byłaby — zdaniem c. k. Rady szkolnej krajowej zupełnie spaczona. Z powyższą opinią c. k. Rady szkolnej krajowej Wydział krajowy solidaryzuie się najzupełniej.

5-klasowa szkoła żeńska SS. Felicyanek w Bełzie.

Przekazaną Wydziałowi krajowemu do uwzględnienia petycyę SS. Felicyanek w Bełzie na roszerzenie szkoły — załatwił Wydział krajowy w ten sposób, że wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911 wydatek w kwocie 1.985 K 20 g tytułem pierwszej raty amortyzacyjnej pożyczki 20.000 K przez Zgromadzenie w Banku krajowym zaciągnąć się mającej, w $4^1/_2$% obligacyach komunalnych, spłacalnej w $13^1/_2$ latach.

Nauka hygieny w szkołach ludowych.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 29. października 1908 r. wzywającą Wydział krajowy, by po porozumieniu się z c. k. Radą szkolną krajową, zażądał od tejże wydania polecenia, by w każdej szkole na najwyższym stopniu nauki w danej miejscowości dzieci corocznie pouczane były o najważniejszych zasadach hygieny, o chorobach zakaźnych, tychże zaraźliwości i o sposobach strzeżenia się od nich — zakomunikował Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej pismem z dnia 16. stycznia 1909. Do tej pory, mimo kilkakrotnych urgensów; nie nadesłała c. k. Rada szkolna krajowa odpowiedzi.

Rezolucya posła T. Starucha w sprawie nauki języka ruskiego.

Rezolucyę posła Tymoteusza Starucha wzywającą c. k. Radę szkolną krajową, „aby w ruskich szkołach ludowych zarządziła prawidłową naukę pisowni i gramatyki ruskiej“, zakomunikował Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej. Odpowiadając na nią, oświadczyła c. k. Rada szkolna krajowa, że obecnie obowiązujące plany naukowe dla szkół ludowych ruskich typu miejskiego, uwzględniają w należytej mierze systematyczną naukę gramatyki i pisowni ruskiej. Rozszerzenie i pogłębienie nauki gramatyki i pisowni ruskiej w szkołach typu wiejskiego, będzie wzięte pod rozwagę przy zamierzonej rewizyi planów naukowych, w myśl opinii wyrażonej przez ankietę, zwołaną w tej sprawie z inicyatywy Sejmu krajowego.

*

Ryczałt na budowę i utrzymanie internatów na rok 1910.

Z ryczałtu 70.000 K na budowę internatów w r. 1910 udzielił Wydział krajowy w porozumieniu z c. k Radą szkolną krajową zasiłki następującym internatom:

a) męskie:

Internat im. Piramowicza we Lwowie . . .	12.000 K
Internat Towarzystwa internatu dla uczniów c. k. Seminaryum nauczycielskiego w Krakowie .	6.000 „
Internat im. św. Stanisława w Tarnowie . .	2.000 „
Internat w Sokalu	1.000 „
Internat w Zaleszczykach	4.000 „
Internat im. św. Stanisława w Kopkach ad Rudnik.	6.000 „
Internat w Starym Sączu	6.000 „
Internat im. św. Stanisława w Stanisławowie . .	7.000 „

b) żeńskie:

Internat opieki obywatelskiej we Lwowie . .	5.000 „
SS. Felicyanek w Przemyślu	9.000 „
SS. Bazylianek w Przemyślu.	2.000 „
PP. Benedyktynek w Przemyślu	2.000 „

Z ryczałtu 35.000 K na utrzymanie internatów w roku 1910 przyznano zasiłki następującym internatom:

a) męskie:

Internat w Krakowie j. w.	2.300 K
Internat w Tarnopolu	1.500 „
Internat w Rzeszowie	2.000 „
Internat w Samborze	2.000 „
Internat im. św. Stanisława w Kopkach ad Rudnik.	1.500 „
Internat im. Grona nauczycielskiego w Kopkach ad Rudnik	1.500 „
Internat im. św. Stanisława w Stanisławowie . .	1.600 „
Internat im. Piramowicza we Lwowie . . .	2.000 „
Internat im. św. Stanisława w Tarnowie . .	1.000 „
Internat w Sokalu	1.500 „
Internat w Zaleszczykach	1.300 „
Internat w Kętach	1.000 „
Internat w Czortkowie	1.000 „
Internat filii Proświty (im. św. Jozafata) w Stanisławowie	400 „
Internat im. św. Józefa w Tarnowie . . .	1.000 „

b) żeńskie:

SS. Nazaretanek w Krakowie	1.500 K
SS. Dominikanek w Tarnopolu	500 „
SS. Felicyanek w Przemyślu.	2.500 „
SS. Bazylianek w Przemyślu	1.300 „
SS. Felicyanek we Lwowie	1.200 „
SS. Bazylianek we Lwowie	500 „
Internat Opieki obywatelskiej we Lwowie . .	1.600 „
SS. Bazylianek w Stanisławowie	300 „
Internat ruskiego Towarzystwa Pedagogicznego im. św. Olgi we Lwowie	600 „
SS. Bazylianek w Jaworowie	200 „

Ryczałt na zasiłki dla burs.

W roku 1909 była do dyspozycyi pozostałość ryczałtu z r. 1908 w kwocie 6.600 koron i ryczałt na r. 1909 w kwocie 28.000 K. Fundusze te rozdzielił Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową w sposób następujący:

a) bursy polskie (61) . .	24.180 K
b) bursy ruskie (34) . .	10.420 „

N. B. zaliczona do burs polskich bursa XX. Zmartwychwstańców we Lwowie mieściła w sobie prócz uczniów Polaków, także kilkudziesięciu chłopców norodowości ruskiej.

W sprawie rozdziału ryczałtu dla burs na r. 1910 nie nadeszła dotychczas odpowiedź z c. k. Rady szkolnej krajowej.

Ryczałt 2.600 K dla nauczycieli.

Ryczałt do dyspozycyi Wydziału krajowego na dary z łaski dla nauczycieli ludowych, których petycye nie zostały przez Wysoki Sejm załatwione, w kwocie 2.600 K, rozdał Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową między 41 nauczycieli i nauczycielek, lub wdów po nauczycielach, w kwotach od 50 do 80 koron.

Ryczałt 6.000 K. dla młodzieży kształcącej się w sztukach pięknych do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Ryczałt na rok 1910 dla młodzieży kształcącej się w sztukach pięknych rozdzielono wraz z pozostałością z roku 1909 w kwocie 200 K· w sposób następujący:

a) malarstwo . . . . . 3.500 K.
b) rzeźbiarstwo . . . . . 600 „
c) śpiew i muzyka . . . . . 2.100 „

Przeważną ilość obdarzonych stanowili uczniowie Akademii sztuk pięknych w Krakowie. Najniższa kwota zasiłku wynosiła 100 K., najwyższa 600 K.

Fundacya Franciszka Kochmana.

W fundacyi Franciszka Kochmana „dla premiowania literatów polskich“ rozpisuje się co dwa lata konkurs (ostatni ogłoszono na mocy uchwały Wydziału krajowego z 27. marca 1908, z terminem prekluzyjnym do 31. grudnia 1909). Celem rozstrzygnięcia tego konkursu odbyła wybrana przez Wydział krajowy Komisya konkursowa, w skład której wchodzili PP.: Mieczysław Onyszkiewicz jako przewodniczący, Dr. Tadeusz Pilat, Dr. Antoni Małecki, Dr. Tadeusz Wojcichowski, Dr. Benedykt Dybowski, Dr. Ignacy Zakrzewski. Dr. Maryan Raciborski, Dr. Ludwik Finkel, Dr. Ludwik Kubala i Władysław Łoziński, jako członkowie komisyi, — w ciągu roku 1910 dwa posiedzenia i na pierwszem z nich rozebrali członkowie komisyi między siebie dzieła nadesłane na konkurs celem ich oceny — na drugiem w dniu 8. czerwca 1910 nastąpiło przyznanie nagród. Pierwszą nagrodę w kwocie 2.000 K. przyznano jednomyślnie Stanisławowi Witkiewiczowi, a to tak w uznaniu całej jego działalności literackiej, jakoteż i ze względu na mniej korzystne położenie materyalne laureata. II-gą nagrodę uzyskał em. profesor politechniki lwowskiej, p. Józef Rychter, za dzieło swe: „Roboty wodne,“ część II. „Fundamenty“ posiadające zdaniem fachowców niepoślednie zalety.

Równocześnie ogłoszony został nowy konkurs na dwie nagrody 2.000 K. i 1.000 K., z terminem do końca roku 1911.

Subwencya na wydawnictwa ludowe dla Towarzystw „Proświta“ i „im. M. Kaczkowskiego.“

Corocznie uchwala Wysoki Sejm dla Tow. im. M. Kaczkowskiego i „Proświta“ we Lwowie, subwencyę na wydawnictwa ludowe po 8.000 kor. popodwyższane na rok 1910 na 9.000 kor. i oddaje je do rozporządzenia Wydziałowi krajowemu, z zastrzeżeniem wypłaty z dołu, po przedłożeniu Wydziałowi krajowemu wydawnictw za rok ubiegły i po przekonaniu się, że są one pożyteczne, nie zawierają szkodliwych tendencyi i odpowiadają warunkom ustanowionym w uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 13. lutego 1897 r.

Subwencyę dla „Proświty“ za rok 1909. wypłacił Wydział krajowy, zbadawszy, że wydawnictwa tego Tow. z roku 1909.

odpowiadają na ogół powyższym wymaganiom. Zamieszczenie w kalendarzu na rok 1909 ustępów z dziejów Rusi, do pewnego stopnia tendencyjnych i nie ścisłych pod względem historycznym, wytknął Wydział krajowy „Proświcie“ i ostrzegł przed konsekwencyami niekorzystnemi dla tego Towarzystwa.

Natomiast postanowił Wydział krajowy wstrzymać wypłatę subwencyi za rok 1909 dla Towarzystwa im. M. Kaczkowskiego, aż do czasu, gdy przedłożone zostaną Wydziałowi krajowemu i zbadane wydawnictwa tego Towarzystwa z roku 1910. Wydawnictwa Towarzystwa im. M. Kaczkowskiego z roku 1909. w jaskrawy sposób sprzeciwiały się warunkom pod jakimi subwencya na nie została udzielona — Wydział krajowy, przeto uważał za swój obowiązek wstrzymać wypłatę tej subwencyi za rok 1909.

Ryczałt dla towarzystw akademickich — do dyspozycyi Wydziału krajowego.

Wskutek petycyi domów akademickich, tudzież wskutek sprawozdania Wydziału krajowego o wiedeńskiem Towarzystwie akademickiem „Ognisko,“ podwyższył Wysoki Sejm dotychczasowy ryczałt dla stowarzyszeń akademickich w budżecie na r. 1910. z kwoty 3.800 na 5 000 K. Ryczałt na rok 1910 i pozostałość z roku zeszłego rozdzielił Wydział kraj. w sposób następujący:

1.	Towarzystwo polskiego Domu im. Orzeszkowej dla słuchaczek szkół wyższych we Lwowie	200 K.
2.	„Akad. klub turystyczny“	100 „
3.	„Czytelnia akad.“ we Lwowie	500 „
4.	„Lwowski klub Akademicki“	100 „
5.	„Czytelnia akad.“ w Krakowie	300 „
6.	„Bratnia Pomoc słuch. wszechnicy lwowskiej“	700 „
7.	„Wzajemna Pomoc uczniów uniwersytetu Jagiellońskiego“	500 „
8.	„Życie,“ Tow. akad. młodz. postęp.	100 „
9.	„Ognisko,“ Tow. akad. we Wiedniu	450 „
10	„Dom akad. im. A. Mickiewicza“ we Lwowie	200 „
11.	Dom technicki we Lwowie	150 „
12.	„Osnowa“ Tow. słuch. Politechniki	300 „
13.	„Związek słuch. inżynieryi“	100 „
14.	„Akademiczna Hromada“ we Lwowie	200 „
15.	„Ruska akademiczna Pomicz“ we Lwowie	400 „
16.	„Wzaj. Pomoc stud. Politech.“ we Lwowie	600 „
17.	„Brat. Pomoc słuch. Politech.“ we Lwowie	300 „
18.	„Brat. Pomoc słuch. Weterynaryi“	100 „
19.	„Koło medyków“ we Lwowie	200 „

N. B. Dla ruskiego Domu Akademickiego postanowił Wydział krajowy wstawić do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911. stałą roczną subwencyę w kwocie 2.000 K.

Ruski dom akademicki we Lwowie.

Uchwałą z dnia 31. stycznia 1910 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, by przy układaniu budżetu na rok 1911, uwzględnił petycyę Naukowego Tow. im. Szewczenki zajmującego się zarządem ruskiego Domu akademickiego o stałą subwencyę dla tej instytucyi.

Wydział krajowy spełniając to polecenie Wysoki Sejm, wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911, wydatek 2.000 K., jako stałą subwencyę roczną dla ruskiego Domu akad. na oprocentowanie pożyczki zaciągniętej w Banku krajowym. Bliższe szczegóły o ruskim Domu akad. zamieszczono w sprawozdaniu z czynności Dep. I, za r. 1903/9.

Izraelickie Stowarzyszenie Pań (bezpłatne obiady dla młodzieży szkolnej.)

Pierwsze Izraelickie Stowarzyszenie Pań, mające na celu udzielanie bezpłatnych obiadów biednym uczniom szkół średnich i wyższych, bez różnicy wyznania, istnieje we

Lwowie już przeszło trzydzieści lat. W roku 1909. wydało Towarzystwo 9.674 obiadów, kosztem 1.934 K. 80 h. Korzystało z pomocy Tow. 50 uczniów szkół średnich (39) i wyższych (11). Wielu z pośród nich było nie mojżeszowego wyznania — sprawozdanie Tow. na rok 1909 nie podaje. Dochody (w roku 1909: 2,403.84 K.) czerpie Tow. głównie z wkładek członków i subwencyi. Wydział krajowy, uwzględniając filantropijny charakter tego Tow., przyznał mu począwszy od roku 1911 stałą subwencyę w kwocie 200 kor. rocznie.

b) Sprawy konserwatorskie.

Restauracya kamienicy „Sobieskich.“

W roku 1908 gmina miasta Lwowa nabyła od spadkobierców ś. p. Kaliksta ks. Ponińskiego starożytną kamienicę w Rynku l. 6. zwaną oddawna „kamienicą królewską“ lub „kamienicą Sobieskich“.

Piękna oryginalna architektura i wspomnienia historyczne złożyły się razem aby zapewnić tej kamienicy trwałą wartość jako dzieła sztuki i najdroższej dla miasta pamiątki, która mnogiemi przemawia wspomnieniami.

Zbudował ją w roku 1580 słynny kupiec i patrycyusz lwowski Konstanty Korniakt, Grek rodem z Krety, († 1603) a plany sporządził i budową kierował Piotr Barbou, znakomity włoski architekt, ten sam, który wspólnie z Pawłem Rzymianinem wystawił piękną wieżę cerkwi wołoskiej.

Pierwotnie istniały w tem miejscu dwie kamieniczki, które Korniakt nabył, zburzył częściowo i na ich miejscu wystawił kamienicę dwupiętrową o sześciu oknach z cechą pałacową i magnacką, godną następnie królewskiego zamieszkania. Gdy bowiem w roku 1634 król Władysław IV. zawitał do Lwowa i przebywał tu prawie przez pół roku, kamienica Korniaktowska służyła jemu i całemu dworowi za mieszkanie. W roku 1640. nabył kamienicę Jakób Sobieski wojewoda bełzki, ojciec króla Jana III. i odtąd aż do początku wieku XVIII. pozostawała w posiadaniu Sobieskich.

Jan Sobieski następnie jako król Jan III. odziedziczywszy kamienicę po ojcu, zrestaurował ją, rozszerzył, upiększył posągami na attyce i urządził do swych potrzeb, jako własną rezydencyę w czasie częstych pobytów we Lwowie. Od swego królewskiego właściciela kamienica zaczęła się odtąd nazywać stale „królewską.“

Z tych to właśnie czasów posiada kamienica najważniejsze wspomnienia. W murach jej bawił kilkakrotnie król Jan Kazimierz — w niej sam właściciel spędził pierwsze miesiące swego pożycia z Maryą Kazimierą i wszystkie nader liczne szczegóły jakie łączą Lwów z osobą rycerskiego króla łączą się ściśle z tą jego kamienicą.

Tutaj mieszkając często dawał posłuchania, przyjmował hołdy, odbywał uroczystości rodzinne, spędzał święta. Stąd łaskami obdarzał miasto, czuwał nad jego bezpieczeństwem i rozwojem. Tu układał plany wojenne, odbierał relacye — po trudach wojennych szukał pierwszych chwil wypoczynku, tu wreszcie za każdym pobytem królewskim rozstrzygały się najważniejsze sprawy państwa, odbywały się posiedzenia senatorów, przybywali obcy i swoi, gościli najwyżsi dygnitarze Rzeczypospolitej i posłowie zagraniczni. Królowa Marya Kazimiera

po śmierci męża († 1696) mieszkała tu w r. 1698 przez kilka miesięcy i tutaj z całym królewskim przepychem przyjmowała króla Augusta II.

W roku 1709 królewicze Jakób i Konstanty Sobiescy sprzedali kamienicę Sewerynowi Mateuszowi Rzewuskiemu hetmanowi w. kor., który mieszkał w niej często i w niej w roku 1728 zakończył swój żywot. Wiek prawie cały pozostawała kamienica w posiadaniu Rzewuskich i w tym czasie była świadkiem wielu uroczystości i zdarzeń. Ostatni z Rzewuskich, który ją posiadał Józef, starosta drohobyoki odrestaurował ją w roku 1793, w roku zaś 1804 sprzedał Aleksandrowi hr. Chodkiewiczowi. Ten znów w roku 1816 sprzedał ją Helenie z Górskich ks. Ponińskiej, po której odziedziczył ją syn Kalikst ks. Poniński.

Od spadkobierców ostatniego ks. Lubomirskich kupiło miasto i objęło ją w stanie zniszczenia, graniczącego z ruiną, wskutek długoletniego zaniedbania. Znacznym więc nakładem uskuteczniono najważniejsze roboty konserwacyjne. Oczyszczono przedewszystkiem całą kamienicę, wzmocniono piwnice, naprawiono dachy, okna, drzwi, piece, kominy, zamki, kraty i okucia. Drzwi sklepowe zamieniono na okna. Wymyto i odlakierowano niektóre części, zrestaurowano i wytapetowano „sale królewskie“ I. piętra i na II. piętrze, dano hydranty ogniowe i prowizoryczne oświetlenia elektryczne.

Miasto spłacając dług wdzięczności dla króla Jana III. uchwałą Rady miasta z 6. sierpnia 1903 nabytą kamienicę przeznaczyło wyłącznie na cele muzealne, a mianowicie na pomieszczenie założyć się mającego „Muzeum Narodowego im. króla Jana III.“

Uchwała bezzwłocznie została wykonana.

W części odczyszczonych komnat I. i II. piętra umieszczono zebrane dotąd zbiory jako zawiązek tego Muzeum otwartego uroczyście dnia 12. września 1903 roku. Złożyły się na nie na razie głównie portrety polskie w liczbie prawie 300 egzemplarzy od XVI. do XIX. wieku i pamiątki odnoszące się do króla Jana III. będące własnością miasta, bądź też dane mu przeważnie w trwały depozyt przez kościoły, klasztory i osoby prywatne. Osobny dział tworzą zabytki odnoszące się do Lwowa, jak widoki miasta, jego ulic, zabytków, budynków etc. od XVI. wieku, dalej zabytki cechów lwowskich municypalne, monety, medale, pieczęcie, wizerunki mężów związanych z przeszłością Lwowa i t d.

Mnóstwo zabytków, jak zbrojownia, wykopaliska, lapidaryum, zabytki archiwalne, drukarskie, plany miasta i t. d., nie mają jeszcze pomieszczenia z powodu, że sale dla nich przeznaczone wymagają restauracyi. Niektóre zaś z tych sal — w parterze — swemi sklepieniami wywołują podziw u każdego kto je oglądał.

Wszystkie dotąd wykonane roboty miały na celu chwilową tylko konserwacyę kamienicy, która wskutek zaniedbania jest bardzo zniszczona. Dawniejsze nieumiejętne i doraźne restauracye oszpeciły ją ogromnie przyczem mnóstwo przepięknych szczegółów dawnej architektury zostało zamurowanych, zatynkowanych lub uszkodzonych.

Od dachu aż do piwnic zewnątrz i wewnątrz wymaga kamienica gruntownej, umiejętnej i z pietyzmem przeprowadzonej restauracyi. Na podstawie szczegółowych kilkumiesięcznych badań, dokonanych pod okiem c. k. konserwatorów urząd budowniczy miejski sporządził szczegółowe plany i kosztorysy takiej restauracyi. Restauracyę tę należy uskutecznić jak naj-

rychlej. Jest ona niezbędną, aby cenny zabytek zakonserwować na szereg lat, a zarazem odsłonić wszystkie piękne i oryginalne formy jego architektury.

Koszty restauracyi obliczone zostały przez miejski urząd budowniczy na 148 tysięcy koron. Gmina, która na nabycie i tymczasową konserwacyę tej kamienicy wydała przeszło 200.000 K. i zrzekłszy się wszystkich dochodów przeznaczyła ją wyłącznie na cel kulturalny, narodowy — nie czując się na siłach poniesienia dalszego tak znacznego wydatku, zwróciła się w czasie ubiegłej sesyi sejmowej do kraju z prośbą o subwencyę w kwocie 100.000 K. płatną w 2 ratach rocznych. Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej, któremu Wydział krajowy udzielił plany i kosztorys dokonać się mającej restauracyi poparło jaknajgoręcej petycyę gminy miasta Lwowa, wyrażając przytem życzenie, by przy restauracyi tego królewskiego domu, — wspaniałego zabytku stylu renesansowego, nie kierowano się zbytnio względami oszczędności i by restauracya przeprowadzoną została w ścisłem porozumieniu się z Gronem c. k. Konserwatorów.

Koszt robót ściśle konserwacyjnych, obliczony został przez organa techniczne Wydziału krajowego na 74.071 koron. (Nie wzięto tu pod uwagę wykonania arkad podwórzowych z toczonych słupków kamiennych, których koszt w przybliżeniu wyniósłby 51.373 K. i zakupna i adaptacyi sąsiedniej oficyny, kosztem około 22.592 koron).

Wydział krajowy nie chcąc uprzedzać decyzyi Wysokiego Sejmu, nie przedkłada swego wniosku w tej sprawie.

Ruiny zamku Wiśniowieckich w Tokach.

Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej wniosło w czasie ubiegłej sesyi sejmowej petycyę w sprawie nabycia ruin zamku Wiśniowieckich w Tokach, na własność kraju. Wysoki Sejm przy rozprawach nad Rubryką VI. budżetu krajowego na rok 1910 powziął dnia 31. stycznia b. r. uchwałę, przekazującą petycyę tę Wydziałowi krajowemu do zbadania, z poleceniem przeprowadzenia rokowań z właścicielem ruin w Tokach i przedstawienia wniosków na najbliższej sesyi sejmowej. Ruiny zamku książąt Wiśniowieckich w Tokach, oszacowane przez c. k. Sąd jako „kupa kamieni“, wartości 2000 koron, nabył w roku 1908 pan Czaczkes z Podwołoczysk w drodze publicznej licytacyi i zamierzał eksploatować je jako kamieniołom. Dzięki interwencyi Grona c. k. Konserwatorów wydało c. k. Starostwo w Zbarażu zakaz rozbierania ruin, przeciwko któremu wniósł Czaczkes rekurs do c. k. Namiestnictwa, dotychczas nie rozstrzygnięty.

Wydział krajowy, spełniając polecenie Wysokiego Sejmu, wezwał właściciela ruin w Tokach do podania żądanej za te ruiny ceny — jednakże do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania nie otrzymał mimo ponaglenia żadnej odpowiedzi, wskutek czego nie może Wydział krajowy przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosku swego w tej sprawie.

Restauracya kościoła parafialnego w Drohobyczu.

Na restauracyę starożytnego kościoła parafialnego w Drohobyczu udzielił już Wysoki Sejm subwencyi 15 000 koron. Ostatnią ratę tej subwencyi 3.000 koron wyasygnowano już w roku 1910. Już w roku 1908 poczynił drohobycki komitet parafialny starania o uzyskanie dalszej subwencyi i wniósł w tym celu petycyę do Wysokiego Sejmu, przekazaną nastę-

pnie Wydziałowi krajowemu do zbadania. Wydział krajowy opierając się na opinii Grona c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej, że kościół parafialny w Drohobyczu jest najwspanialszym okazem gotyku w Galicyi wschodniej, a sprawa jego restauracyi najważniejszą obecnie sprawą konserwatorską w tej części kraju, postanowił wstawić do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911 dalszą na ten cel subwencyę, w kwocie 15.000 koron płatną w 5 latach po 3000 koron, pod warunkiem jednak, że i c. k. Skarb Państwa przyczyni się taką kwotą.

Restauracya stal w kościele parafialnym i dzwonnicy drewnianej w Bochni.

Uwzględniając częściowo petycyę Komitetu parafialnego w Bochni o subwencyę na restauracyę stal tamtejszego kościoła i dzwonnicy drewnianej, Wydział krajowy na podstawie opinii Grona c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej postanowił na restauracyę stal wstawić do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911 kwotę 1.000 koron, jako pierwszą ratę rozłożonej na lat trzy subwencyi 3000 koron

Restauracya kościoła farnego w Krośnie.

Opierając się na opinii Grona c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej postanowił Wydział krajowy przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosek przyznania Komitetowi parafialnemu w Krośnie subwencyę na restauracyę kościoła farnego w kwocie 10.000 koron, rozłożoną na pięć lat po 2.000 koron pod warunkiem jeśli i c. k. Skarb Państwa udzieli na ten cel zasiłku w takiej samej wysokości. I. ratę tej subwencyi w kwocie 2.000 koron wstawia Wydział krajowy do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911.

Zamek Sobieskiego w Żółkwi.

Wysoki Sejm w czasie ubiegłej sesyi polecił ponownie Wydziałowi krajowemu zbadanie zamku żółkiewskiego i przedłożenie projektu restauracyi tegoż. W wykonaniu powyższego wezwania Wydział krajowy zarządził zbadanie zamku przez swoje organa techniczne i polecił sporządzenie projektu i kosztorysu restauracyi w porozumieniu z Gronem c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej.

Odnośne prace nie zostały dotychczas ukończone.

Restauracya fresków w kościele OO. Bernardynów w Krystynopolu.

W odpowiedzi na prośbę Wydziału krajowego o wydanie opinii w sprawie petycyi X. Bonawentury Ślezaka gwardyana OO. Bernardynów w Krystynopolu, o subwencyę na odnowienie fresków w tamtejszym kościele — nadesłało Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej obszerne pismo, w którem petycyę powyższą poparło jaknajgoręcej.

Kościół krystynopolski założył w roku 1692 Felix Kazimierz Potocki wojewoda krakowski, hetman polny koronny, († 1702 r.) budowy zaś dokończył wnuk jego, Franciszek Salezy, wojewoda wołyński († r. 1772). Jego staraniem w latach 1756—1758 całe wnętrze kościoła i kaplicy św. Klemensa pokryte zostało pięknymi freskami pędzla wybitnego polskiego malarza Stanisława Stroińskiego, który otrzymał za tę pracę 16.000 złp.

Freski owe, figuralne i architektoniczne, zachowały się w całej świeżości barw, na ścianach zaś, od dołu, w wielu miejscach są uszkodzone i barbarzyńsko przemalowane. Umiejętna restauracya jest konieczna, ze względu na wartość artystyczną tych fresków, które są cennym zabytkiem polskiego malarstwa.

Grono c. k. Konserwatorów proponuje udzielenie subwencyi 4.000 koron, celem utrzymania tego zabytku świadczącego o kulturze i rozwoju sztuki polskiej w przeszłości, oraz o szczodrobliwości panów polskich na Rusi.

Restauracya cerkwi w Niechowicach.

W roku 1905. wniosła Zwierzchność gminy Niechowice prośbę do Wydziału krajowego o subwencyę na restauracyę tamtemszej cerkiewki. Grono konserwatorów poparło to podanie jaknajgoręcej, ze względu, że starożytna cerkiewka w Niechowicach „przedstawia cenny i typowy okaz krajowego budownictwa drewnianego.“

Wydział krajowy przychylił się do prośby gminy i wstawił do preliminarza budżetu krajowego na rok 1907 „na restauracyę starożytnej cerkwi w Niechowiach, wydatek nadzwyczajny 500 K.“ a następnie, po uchwaleniu tej subwencyi przez Wysoki Sejm, wyasygnował ją na ręce Grona Konserwatorów Galicyi wschod.,z tem wyraźnem zastrzeżeniem, że roboty restauracyjne około cerkwi niechowickiej wykonane zostaną ściśle wedle wskazówek Grona — „w sposób który zabiezpieczy utrzymanie tego zabytku w dzisiejszym jego stanie.“ Tymczasem miejscowy Komitet parafialny, jeszcze w r. 1907., bez wiedzy i wbrew wskazówkom konserwatorów, zadecydował że starożytna cerkiew nie nadaje się do konserwacyi, — rozebrał ją, a materyału z niej użył do nowej, blachą krytej cerkwi. Po dokonanej w ten sposób „rekonstrukcyi“ cerkwi, zwrócił się paroch gminy Laszki zawiązane, do którego parafii Niechowice należą, z prośbą do Wydziału krajowego o zarządzenie wypłaty subwencyi — motywując prośbę swą tem, że nowo zbudowaną cerkiew oddał już do użytku wiernych „ku pełnemu ich zadowoleniu.“ Wydział krajowy, opierając się na sprawozdaniu Grona konserwatorów, w którem Grono orzekło, że Komitet parafialny bez wiedzy i wbrew instrukcyom Grona cerkiew w Niechowicach zupełnie przebudował, zmieniając nie do poznania pierwotny charakterystyczny jej wygląd — prośby tej nie uwzględnił.

Restauracya kościoła i klasztoru OO. Kapucynów w Olesku.

Ze względu na usilne poparcie przez Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej wniesionej przed dwoma laty petycyi OO. Kapucynów o subwencyę na restauracyę kościoła i klasztoru w Olesku — postanowił Wydział krajowy wstawić na cel powyższy do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911. w Rubryce VI. wydatek w kwocie 1.500 koron.

Starożytna synagoga w Żmigrodzie.

Przekazaną Wydziałowi krajowemu petycyę Przełożeństwa gminy izraelickiej w Żmigrodzie o subwencyę na restauracyę tamtejszej starożytnej synagogi, poparło Grono c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej bardzo gorąco, ze względu na wielką wartość architektoniczną tego zabytku. Wydział krajowy, przychylając się do opinii c. k. Konserwatorów, postanowił wstawić do Rubr. VI. preliminarza budżetu krajowego na rok 1911. wydatek w kwocie 1.000 kor., tytułem subwencyi na odnowienie bożnicy w Żmigrodzie, pod warunkiem jednak, że i c. k. Skarb Państwa przyzna na cel powyższy taką samą subwencyę.

Restauracya starożytnej cerkwi w Kontach pow. Złoczów.

Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej przedłożyło Wydziałowi krajowemu prośbę ks. Cebrowskiego o subwencyę na odnowienie starożytnej cerkwi w Kontach, w pow. złoczowskim; Wydział krajowy wstawił na ten cel do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911. wydatek 500 koron, pod warunkiem; że i c. k. Rząd udzieli również subwencyę przynajmniej w tej samej wysokości.

Koserwacya bramy zamkowej w Dąbrowie.

Z inicyatywy c. k. Centralnej Komisyi artystycznej i w porozumieniu z Gronem c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej, wstawił Wydział krajowy w Rubr. VI. preliminarza budżetu krajowego na rok 1911. wydatek w kwocie 1 000 koron, tytułem subwencyi na restauracyę bramy nieistniejącego już zamku Ligęzów w Dąbrowie, (zabytek XVII w.) jednakże pod warunkiem udzielenia subwencyi na cel powyższy, w tej samej wysokości, przez c. k. Skarb Państwa.

Skit maniawski.

W czasie ubiegłej sesyi polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, ażeby w porozumieniu z c. k. Konserwatorami Galicyi wschodniej zbadał stan ruin starożytnego monasteru, „Skit maniawski,“ obok Maniawy, w pow. Bohorodczańskim — i stosownie do uznanej potrzeby wstawił odpowiednią na ten cel sumę do budżetu na rok 1911.

Wydział krajowy zwrócił się do Grona c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej z prośbą o zbadanie powyższego zabytku i wydanie opinii w sprawie ewentualnej subwencyi — nie otrzymał jednakże dotychczas odpowiedzi.

Restauracya kościoła OO. Bernadynów w Zbarażu i synagogi w Narolu.

Petycye w sprawach restauracyi kościoła OO. Bernadynów w Zbarażu i synagogi w Narolu przesłał Wydział krajowy w myśl uchwały sejmowej Gronu c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej do zaopiniowania. Odpowiedź dotąd nie nadeszła.

Petycya Polskiego Tow. przyrodników im. Kopernika we Lwowie.

Ubiegłej sesyi wniosło Tow. przyrodników im. Kopernika petycyę do Wysokiego Sejmu o uzupełnienie przenieść się mającego na Wawel Muzeum narodowego — zbiorami przyrodniczymi i etnograficznymi. Petycyę tę przekazaną sobie przez Wysoki Sejm do zbadania, Wydział krajowy przesłał do zaopiniowania zarządowi Muzeum Narodowego i c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie.

Do dnia zamknięcia tego sprawozdania otrzymał Wydział krajowy odpowiedź jedynie od c. k. Akademii Umiejętności, która poparła jaknajgoręcej petycyę Tow. im. Kopernika i oświadczyła gotowość odstąpienia na cele ewentualnie utworzyć się mającego muzeum przyrodniczego części swych zbiorów przyrodniczych.

Restauracya starożytnego kościółka w Libuszy.

W Libuszy, pow. Gorlice, istnieje starożytny kościółek drewniany, zabytek z XIV. wieku. Grono c. k. Konserwatorów Galicyi zachodniej uznało kościółek ten za cenny okaz drewnianej architektury w Polsce, tem cenniejszy, że mieści w sobie słynny w historyi sztuki i kilka razy publikowany zabytek malarstwa dekoracyjnego, jakim jest sufit drewniany, malowany w roku 1523.

Ponieważ ludność gminy Libuszy wzrosła w ostatnich czasach bardzo znacznie i mały, drewniany kościółek nie może wystarczyć na jej potrzeby, musiano pomyśleć o budowie nowego, murowanego kościoła i na ten cel przeznacza się wszelkie fundusze uzyskane drogą składek i konkurencyi kościelnej. Ludność tamtejsza bardzo uboga nie może łożyć równocześnie na cele dwóch kościołów, tak więc cenna starożytna pamiątka zwolna chyli się ku ruinie Koszta jej utrzymania i odnowienia wyniosłyby wedle obliczenia c. k. Grona Konserwatorów około 3.000 K. i o taką subwencyę Grono usilnie uprasza.

Restauracya kościółka w Szczercu.

Jeszcze w roku 1905, wniósł Komitet restauracyi kościoła w Szczercu petycyę do Wysokiego Sejmu osubwencyę. Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej zapytane o opinię oświadczyło się za uwzględnieniem tej petycyi, skutkiem czego

Wysoki Sejm przyznał w roku 1908 wspomnianemu Komitetowi subwencyę w kwocie 2.000 K. Równocześnie Komitet nieuwiadomiony jeszcze o powyższej uchwale Wysokiego Sejmu, wniósł ponownie petycyę o subwencyę, którą Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania. Spełniając to polecenie Wysokiego Sejmu przesłał Wydział krajowy petycyę tę Grono c. k. Konserwatorów; skąd petycyę zwrócono jako bezprzedmiotową, wobec udzielenia przez Wysoki Sejm subwencyi na rok 1908.

Kopiec Wandy w Mogile i grobowiec Fausta Socyna w Lusławicach.

Prócz powyższych spraw konserwatorskich miał Wydział krajowy na oku należytą konserwacyę Kopca Wandy w Mogile pod Krakowem i Grobowca Fausta Socyna w Lusławicach — i porozumiewał się w pierwszej sprawie z Wydziałem powiatowym w Krakowie, — w drugiej zaś z Konserwatorem Dr Felixem Koperą. Prace konserwacyjne około obu tych zabytków znajdują się w stanie pomyślnym.

Krajowa ustawa o ochronie zabytków historycznych.

Wskutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 4. października 1909, polecającej Wydziałowi krajowemu, by na najbliższą sesyę sejmową przedłożył projekt krajowej ustawy o ochronie zabytków historycznych „na wzór ustawy obowiązującej w innych krajach koronnych“, zwrócił się Wydział krajowy do wszystkich Wydziałów krajowych tej części Monarchii z prośbą o udzielenie egzemplarza ustawy o zabytkach historycznych, względnie wydanych w tym przedmiocie rozporządzeń administracyjnych. Z nadesłanych odpowiedzi okazało się jednak, że podobna ustawa nie istnieje w żadnym kraju koronnym, a w Przedarulanii, Krainie, Karyntyi, Ślązku, Istryi, Czechach wydano celem ochrony pamiątek historycznych administracyjne przepisy.

Celem wykonania powyższej uchwały Wysokiego Sejmu zwrócił się Wydział krajowy również do Grona c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej, z wezwaniem do przedłożenia projektu ustawy o ochronie zabytków historycznych.

Do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania nie przedłożyło Grono Wydziałowi krajowemu takiego projektu.

Kraj. Archiwa aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie i w Krakowie.

Z dniem 1. października 1909 zrezygnował z posady adjunkta I. kl. krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie p. Dr Franciszek Bujak, zamianowany profesorem nadzwyczajnym polskiej i powszechnej historyi gospodarczej na Uniwersytecie Jagiellońskim. Skutkiem tej rezygnacyi rozpisał Wydział krajowy konkurs na posadę adjunkta I. kl., poczem na propozycyę Akademii umiejętności zamianował na tę posadę dotychczasowego adjunkta II. kl. tamtejszego Archiwum, p. Dr Wacława Sobieskiego, a na posadę adjunkta II. kl. Dr Franciszka Dudę. Gdy następnie Dr Sobieski otrzymawszy nominacyę na nadzwyczajnego profesora historyi na uniwersytecie krakowskim, z posady ustąpił, Wydział krajowy rozpisał ponownie konkurs i w porozumieniu z Akademią Umiejętności nadał posadę adjunkta I. kl Dr Franciszkowi Dudzie posadę zaś adjuakta II. kl. Dr Abdonowi Kłodzińskiemu.

Po ustąpieniu z posady aplikanta krakowskiego Archiwum p. Stanisława Kaniowskiego, który przeniósł się do zawodu nauczycielskiego, — nadał Wydział krajowy posadę tę p. Karolowi Drewnowskiemu, słuchaczowi III. roku filozofii uniwersytetu Jagiellońskiego.

W lwowskim Archiwum aktów grodzkich i ziemskich nie było w niniejszym okresie sprawozdawczym znaczniejszych zmian personalnych. Należy jedynie jako fakt znamienny za-

notować nadanie posady aplikanta dotychczas dla uczniów tutejszego uniwersytetu rezerwowanej p. Dr. Helenie Polaczkównie (w listopadzie 1909).

W kwietniu b. r. ustąpił z posady drugiego aplikanta p. Dr Bolesław Grużewski, mianowany praktykantem konceptowym Wydziału krajowego.

Na opróżnioną posadę rozpisał Wydział krajowy konkurs, — poczem na wniosek c. k. Akademii umiejętności nadał tę posadę p. Sochaniewiczowi słuchaczowi I. roku filozofii tutejszego uniwersytetu.

Wydawnictwo aktów grodzkich i ziemskich z fundacyi Aleksandra hr. Stadnickiego.

Dzięki zrzeczenia się przez p. Dr. Antoniego Prochaskę, adjunkta krajowego Archiwum aktów grodzkich i ziemskich we Lwowie honoraryum 1000 koron za redakcyę XVIII. XIX. i XX. tomu „Wydawnictwa aktów grodzkich i ziemskich“ fundusz na ten cel zwiększył się do tego stopnia, że można było przystąpić z końcem roku 1909 do wydania tomu XXI. Jest on dalszym ciągiem rozpoczętej w tomie XX. seryi laudów sejmikowych i obejmuje lauda sejmiku generalnego wiszeńskiego z lat 1648—1673. Materyał zawarty w tym tomie jest tak co do liczby aktów jak i co do ich treści bogatszy od zawartego w tomie poprzednim, liczy bowiem 319 aktów pochodzących z okresu 25-letniego czyli że na jeden rok przypada aktów przeszło 12 objaśniających duży rozwój życia sejmikowego w tej nieszczęśliwej epoce Rzeczypospolitej.

Roboty konserwacyjne w zamku Oleskim.

Z powodu zamierzonego umieszczenia w zamku Oleskim szkoły gospodyń wiejskich, w ubikacyach zajmowanych dotychczas przez szkołę ludową, okazała się potrzeba przeprowadzenia całego szeregu adaptacyi. Łączące się z tem roboty rekonstrukcyjne, na które zgodziło się już Grono c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej, będą przeprowadzone z całym pietyzmem dla zabytkowego charakteru zamku i jego cech stylowych w niczem nie naruszą. Koszt ich wyniesie według szczegółowego obliczenia 8000 koron i w większej części, mianowicie do wysokości 6000 koron, będzie pokryty z rubryki X., obejmującej wydatki na cele rolnictwa. Część jednakże tych robót, jak naprawa starych stopni, wiodących z podwórza zamkowego do stajen, dodanie nowych drzwi w suterenach, naprawa okien w części suterenowej i w parterze i t. d ma charakter ściśle konserwacyjny i z tego powodu odpowiedni wydatek 2000 koron wstawił Wydział krajowy do preliminarza rubryki VI. (zabytki historyczne) na rok 1911.

Podwyższenie stałej subwencyi dla Gron c. k. Konserwatorów we Lwowie i w Krakowie.

Oba krajowe Grona c. k. Konserwatorów Galicyi wschodniej i zachodniej wniosły do Wydziału krajowego podanie o wyjednanie podwyższenia stałej dotacyi sejmowej na utrzymanie kancelaryi konserwatorskich we Lwowie i w Krakowie tudzież na inwentaryzacyę zabytków znajdujących się w naszym kraju z 8000 koron do kwoty 20.000 koron rocznie. Prośby te umotywowały Grona znacznem zwiększeniem się agend, pociągającem za sobą wzrost wydatków na utrzymanie biur, na pokrywanie kosztów podróży konserwatorskich oraz na wydawnictwa. Wydział krajowy uznaje wprawdzie w całej pełni skuteczną działalność Gron Konserwatorskich i słuszność powyższych petycyi, ze względu jednak na niepomyślny stan finansów krajowych postanowił przedstawić Wysokiemu Sejmowi wniosek podwyższenia wymienionej dotacyi tylko o 2000 koron rocznie i wstawił kwotę 10.000 koron rocznie do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911, jako stały wydatek na wymieniony cel.

Teatr miejski we Lwowie.

W niniejszym okresie sprawozdawczym działalność teatru miejskiego we Lwowie na polu dramatu i komedyi nie dała Wydziałowi krajowemu powodu do żadnych niekorzystnych uwag. Wypłacono więc stałą subwencyę na dramat i komedyę, jakoteż zasiłek nadzwyczajny dla dyrektora teatru miejskiego.

Natomiast uznał Wydział krajowy, że przedstawienia operowe dane w ubiegłym sezonie nie odpowiedziały warunkowi do wypłaty subwencyi sejmowej przywiązanemu, postanowił przeto odroczyć wypłatę tej subwencyi i uczynić ją zależną od wyniku jesiennego sezonu operowego.

Teatr miejski w Krakowie.

Sprawozdanie niniejsze obejmuje jedynie czas od 21. sierpnia 1909 do 31. grudnia 1909; komisya teatralna bowiem nie przedłożyła Wydziałowi krajowemu sprawozdania o stanie krakowskiego teatru miejskiego w I. półroczu 1909 roku.

W II-giem półroczu 1909 wystawiono w teatrze miejskim w Krakowie ogółem sztuk 54. Ponieważ w tym samym okresie poprzedniego roku było sztuk 39 okazuje się bardzo znaczne ożywienie repertuaru bieżącego sezonu.

Jako najważniejsze zdarzenie ubiegłego okresu zapisać trzeba cykl przedstawień dramatów Juliusza Słowackiego, urządzony ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin wielkiego poety. Wystawiono dzieła następujące: „Mazepa“, „Horsztyński“, „Nowa Dejanira“, „Lilla Weneda“, „Beatrix Cenci“, „Książę Niezłomny“, Balladyna“, „Sen srebny Salomei“, „Kordyan“. Nie był to zatem cykl wszystkich dramatów poety, ani nawet cykl wszystkich dotychczas na krakowskiej scenie granych, brakło bowiem utworów: „Mindowe“, „Marya Stuart“ — niepokusiła się również Dyrekcya o wystawienie którego z fragmentów n. p. Zawiszy Czarnego. Drugiem ważnem przedsięwzięciem, nie ujętem wprawdzie w ściśle określone ramy, ale również programowo przeprowadzonem w omawianym okresie czasu były wznowienia dawnej komedyi polskiej. Był więc stary Fredro z doskonałem — jak stwierdza komisya artystyczna — przedstawieniem „Ślubów panieńskich“, dobrem „Geldhaba“, mniej natomiast udatnem „Zemsty“. Był Fredro syn z dobremi reprezentacyami „Wielkiego bractwa“ i „Posażnej Jedynaczki“, Bałucki z „Grubemi rybami“ i wreszcie nawet zapomniany przeszłego roku Bliziński z bardzo dobrem przedstawieniem „Pana Damazego“. Przedstawieniami temi zasłużyła sobie Dyrekcya tem bardziej na uznanie, ileż finansowy ztąd efekt nie był świetny, tak samo jak również pożądane wznowienia najbliższej nam po polskiej komedyi Moliere'a „Doktor z musu“, „Skąpiec“, „Mizantrop“, Małżeństwo z musu“ mniejszym się u publiczności cieszyły powodzeniem niż na to zasługiwały.

Nowych rzeczy wystawiono dwanaście, z tego połowa obcych autorów. Na czele polskich postawić należy „Sędziów“ Wyspiańskiego, następnie „Wielkiego Fryderyka“ Nowaczyńskiego. Na drugim planie zaś „Gody życia“ Przybyszewskiego — Perzyńskiego „Szczęście Frania“, „Sezon“, wreszcie „Ziemia“ Janty-Połczyńskiego.

Z sześciu obcych nowości dwie jedynie zapisać można na dobro kierownictwa teatru: „Judyta“ Hebbla i „Gromiwoja“ Arystofanesa w przekładzie prof. Edmunda Ciąglewicza; reszta to sztuki dla zrobienia kasy, nie budzące zapewne zachwytu, ale dopuszczalne a nawet pożądane dla ożywienia repertuaru.

W personalu artystycznym nastąpiły dość znaczne zmiany. Ustąpiła ze sceny krakowskiej p. Ordon Sosnowska, p. Janikowska i p. Bończa; zmarł śmiercią samobójczą śp. Tadeusz Rojewski. Zwiększył się natomiast personal męski o p. Siemaszkę; żeński o pp. Jarszewską i Nowakowską.

Ogółowi artystów sceny krakowskiej oddać należy, zdaniem komisyi, sprawiedliwość, że w trudnych nieraz warunkach, przyrodzone swoje zdolności — większe lub mniejsze — wspomagają sumienną pracą. Pierwszeństwo zaś wśród nich przynależy bezspornie p. Solskiemu, który wznowionemi rolami Horsztyńskiego i Harpagona, nowemi Bielskiego (w „Godach życia") i ponad innemi najwspanialszą kreacyą Fryderyka W., godną pierwszych europejskich scen, złożył ponownie dowód, że drużynie artystycznej przewodzi nie z urzędu jedynie ale i z talentu, a wreszcie i z sumienności, z jaką poświęca się cały przyjętej roli, chociażby ona nawet drobną była.

Co się tyczy stosunku Dyrekcyi do artystów, to stwierdza komisya teatralna, że był on wogóle normalny i poprawny.

Reasumując spostrzeżenia swe i uwagi Komisya teatralna konstatuje, że „teatr miejski w Krakowie, trzymał się stale na poważnej wyżynie, odpowiadającej wypadkowej z bardzo wygórowanych, chociaż słusznych, idealnych aspiracyi, a mniej świetnych, faktycznych warunków sceny krakowskiej".

Teatr ludowy w Krakowie.

Od kwietnia 1909 roku kieruje teatrem ludowym w Krakowie p. Edmund Rygier, były dyrektor teatru polskiego w Poznaniu. Ze sprawozdania przedłożonego Wydziałowi krajowemu przy sposobności asygnowania subwencyi okazuje się, że w okresie od połowy kwietnia 1909 do maja 1910 dano przeszło 400 przedstawień utworów klasycznych, dramatów, komedyi, sztuk ludowych i operetek. Za zasługę poczytać należy Dyrekcyi uwzględnianie w szerokim zakresie utworów oryginalnych, tudzież usiłowania jej ku podniesieniu sceny ludowej przez wystawienie kilku dzieł poważnych n p. Uriel Acosta — Gutzkowa, — Bunt Napierskiego Kasprowicza, — Na dnie Gorkiego, — Kazimierz W. i Esterka Kozłowskiego. P. Prezydent miasta Krakowa, popierając prośbę dyrektora o wypłatę subwencyi, stwierdził „skuteczną jego pracę około rozwoju teatru ludowego, który w Krakowie spełnia swe zadanie ku zadowoleniu szerokich warstw ludności". — Ujemną natomiast stronę przedsiębiorstwa p. Rygiera jest brak odpowiedniego budynku (przedstawienia odbywają się w dawniejszej ujeżdżalni).

Teatr ruski.

W niniejszym okresie sprawozdawczym t. j. od początku 1909 do końca czerwca 1910 pozostawał ruski teatr pod dyrekcyą p. Józefa Stadnika, dzierżawiącego teatr od towarzystwa „Ruska Besida" we Lwowie jako właścicielki tegoż, za czynszem rocznym 2.000 koron. Wedle umowy zawartej z Towarzystwem „Ruska Besida" a p. Józefem Stadnikiem spoczywała cała administracya teatru w rękach dyrekcyi, a wydział Towarzystwa „Ruska Besida" sprawował jedynie nadzór nad tą administracyą i czuwał nad artystyczną stroną teatru, wespół z powołaną w tym celu przez Wydział krajowy komisyą „dla artystycznego nadzoru ruskiego teatru ludowego". Umowa p Józefa Stadnika z „Ruską Besidą" wygasła z dniem 1. czerwca 1910 — odnowiono ją obecnie na dalsze trzylecie t. j. do 1. czerwca 1913 roku, na tych samych warunkach.

Od początku roku 1909 do końca czerwca b. r. dał teatr ruski, objeżdżając miasta i miasteczka Galicyi wschodniej i Bukowiny, około 450 przedstawień utworów dramatycznych, oper i eperetek wymieniamy niektóre z nich: „Pid Iwana Kupała“, „Romantyczni“, „Marusia Bohusławka“, „Ne chody Hryciu“, „Madame Butterfly“, „Hnat Prybłuda“, „Za dwoma zajaciamy“ i t. d., nadto przygotowano do wystawienia: Roxolana - Siczyńskiego i „Wilhelm Tell“ - Schillera. Powołana przez Wydział krajowy komisya artystyczna „dla nadzoru ruskiego teatru ludowego“, przyznając, że teatr ten spełnia na ogół bardzo dobrze swoje zadanie, konstatuje jednak, że przedstawienia (zwłaszcza oper) nie zawsze wywoływały estetyczne wrażenie, jużto z powodu braków garderoby, znajdującej się w nader opłakanym stanie, jużto dla braku sił mogących podjąć się ról wybitniejszych. Artyści wyuczali się swych ról pilnie i usiłowali oddać je ze zrozumieniem sytuacyi — ponieważ jednak z 45 osób personalu teatralnego tylko kilku (7—8) nadawało się do ról głównych „wyrodził się na scenie ruskiego teatru ludowego pewien szablon ruchów, gestów i intonacyi przenoszony przez aktorów z tragedyi do komedyi i na odwrót“. Co się tyczy oper i operetek, których kilka wystawiono w ubiegłym sezonie (Żydówka — Madame Butterfly — Ne chody Hryciu etc.) stwierdza komisya, że chóry i orkiestra wywiązywały się bardzo dobrze ze swego zadania — natomiast wykonanie partyi solowych pozostawiało nieraz bardzo wiele do życzenia. Komisya artystyczna odradza Dyrekcyi teatru wprowadzanie baletu, ten bowiem dla braku odpowiednich sił, wypada zdaniem komisyi karykaturalnie.

Wydział Towarzystwa Ruska Besida w sprawozdaniach o stanie ruskiego teatru nie wspomina wcale czy i jakiem powodzeniem kasowem cieszą się przedstawienia ruskiego teatru ludowego. Uchwaloną przez Wysoki Sejm dla ruskiego teatru subwencyę na rok 1909 w kwocie 18.500 koron; I. ratę takiejże subwencyi na rok 1910, wreszcie 4000 koron tytułem nadzwyczajnej subwencyi na orkiestrę teatralną na rok 1910, wyasygnowano do rąk Towarzystwa Ruska Besida za rok 1909/10. Na koszta inspekcyi ruskiego teatru wyasygnowano do rąk Przewodniczącego komisyi artystycznej subwencyę za rok 1909 w kwocie 500 koron i I. ratę tej subwencyi za rok 1910. Do preliminarza budżetu na r. 1911 wstawiono na cele teatru ruskiego ogółem kwotę 23.000 koron.

Budowa ruskiego teatru we Lwowie.

Na skutek uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 31. stycznia 1910 polecającej Wydziałowi krajowemu, by zbadał w jakim stadyum znajduje się sprawa budowy ruskiego teatru we Lwowie i na podstawie tych badań przyszedł z wnioskiem na najbliższą sesyę sejmową w przedmiocie subwencyi krajowej na budowę teatru ruskiego we Lwowie, Wydział krajowy odniósł się z zapytaniem w tej sprawie do komitetu budowy ruskiego teatru we Lwowie, jednak do dnia zamknięcia tego sprawozdania nie otrzymał odpowiedzi.

Ruskie teatry ludowe we Lwowie.

W sprawie wniosku p. Kiweluka na utworzenie w Rubryce V. budżetu krajowego pozycya 76 d) tej treści: „Ruskim teatrom ludowym we Lwowie, do rozporządzalności Wydziału krajowego 1000 koron“, — odniósł się Wydział krajowy z polecenia Wysokiego Sejmu do Towarzystwa „Ruska Besida“ i do Towarzystwa im. Kotlarewskiego we Lwowie z prośbą o bliższe informacye o ruskich teatrach ludowych we Lwowie, nie otrzymał jednakże do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania żadnej odpowiedzi.

Ruski konkurs dramatyczny.

Uchwałą Wydziału krajowego z dnia 24. listopada 1908, L. 120.390, rozpisany został konkurs na oryginalne, czystym, ruskim językiem napisane utwory sceniczne, z zakresu dramatu, poważnej komedyi i sztuk ludowych, ze śpiewami i bez śpiewów, takiej objętości, iżby zapełniły cały wieczór teatralny. Dla 3 najlepszych utworów ustanowione zostały 3 nagrody: pierwsza w kwocie 700 K, druga w kwocie 500 K, a trzecia w kwocie 300 K. Termin do nadsyłania prac konkursowych upłynął z dniem 30. kwietnia 1909. Do tego czasu nadesłano do Wydziału krajowego następujące utwory: 1. „Na żeliznyci“, obrazy dramatyczne w 5 aktach; 2. „Dytyna“, dramat w 5 aktach; 3. „Ślidamy sud'by“, dramat w 4 aktach; 4. „Na perestanku“, komedya w 4 aktach; 5. „O połku Ihorewim“, obrazy sceniczne w 7 odsłonach; 6. „Za bat'kiwskyj młyn“, utwór dramatyczny w 5 aktach; 7. „De zhoda w rodyni“, smutna komedya w 3 aktach; 8. „Nowi lude“, sztuka w aktach; 9. „Witciwstwo“, sztuka w 3 aktach (nadesłano na razie tylko akt II. i III).

Wszystkie wyżej wymienione prace konkursowe odesłał Wydział krajowy do Wydziału Towarzystwa „Ruska Besida“ we Lwowie, celem rozdzielenia ich między członków komisyi konkursowej dla oceny. Równocześnie prosił Wydział krajowy Wydział Towarzystwa „Ruska Besida“ o oznajmienie, kiedy będzie można zaprosić komisyę konkursową na posiedzenie, celem rozstrzygnięcia konkursu.

Posiedzenie komisyi, w skład której wchodzili: P. Jan Kiweluk, członek Wydziału krajowego, oraz PP. Dr. Cyryl Studziński, profesor Uniwersytetu lwowskiego, Dr. Eugeniusz Oleśnicki, poseł na Sejm i do Rady państwa i profesorowie: Hilaryon Ogonowski, Włodzimierz Szuchiewicz i Eliasz Kokorudz, odbyło się dnia 7. października 1909. Na posiedzeniu tem uznano zgodnie wszystkie wyżej wymienione utwory za bezwartościowe i nie nadające się do wystawienia na scenie ruskiej – i uchwalono wobec tego prosić Wydział krajowy o rozpisanie nowego konkursu z terminem 6-miesięcznym, tudzież o kooptowanie do komisyi pp. Jarosława Ilnickiego, c. k. radcę sądowego we Lwowie i Józefa Stadnika, dyrektora teatru ruskiego. Do obu tych próśb Wydział krajowy przychylił się i na mocy uchwały z dnia 19. października 1909 ogłoszony został ponownie konkurs na ruskie utwory sceniczne, na poprzednich warunkach, z terminem prekluzyjnym po koniec kwietnia 1910.

Na ten ponowny konkurs, mimo stosunkowo dość krótkiego czasu, nadesłano aż 16 utworów dramtycznych, tragedyi, dramatów i komedyi przeważnie 5-aktowych. Oto ich spis:

1. „Hektor“, tragedya w 5 aktach;
2. „More“, dramat w 5 aktach;
3. „Trykutnyk“, sztuka w 3 aktach;
4. „Żertwy“, dramat w 5 aktach;
5. „Nastaśka“, dramat w 5 aktach;
6. „Rohnid“, sztuka w 5 aktach;
7. „Dobusz“, sztuka w 5 aktach:
8. „W putach znewiry“, dramat w 3 aktach;
9. „Amiń zaprodanciam“, komedya w 4 aktach;
10. „Wyrody suspilnosty“, sztuka w 4 aktach;
11. „Zakony sercia“, dramat w 5 aktach;
12. „Rozładdie“, dramat w 4 aktach;
13. „Tak świt płatyt“ (bez bliższego określenia);
14. Komedya w 3 aktach (na razie bez tytułu);
15. „Sońce — ruiny“, dramat w 5 aktach;
16. „Bezsoilna zemla“, dramat w 4 aktach.

Utwory te Wydział kraj. przesłał ponownie Towarzystwu „Ruska Besida“ we Lwowie, z takiemże samem jak poprzednio wezwaniem wyznaczenia terminu posiedzenia komisyi konkursowej. Zaszło jednak zdarzenie nieoczekiwane. W skutek umieszczonej w jednem z tutejszych czasopism ruskich „zajawy“, dotkniętych w swych ambicyach literackich autorów, ubiegających się o nagrodę na poprzednim konkursie, w której zarzucono komisyi konkursowej brak kompetencyi do oceny tego rodzaju prac literackich, wszyscy członkowie tejże oddali mandaty swe do rozporządzenia Wydziału kraj. Wydział krajowy przeto wezwał Towarzystwo „Ruska Besida“ do przedłożenia listy osób, zdaniem tego Towarzystwa kompetentnych do spełniania tego zadania, jednakże do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania listy takiej, ani też żadnej odpowiedzi nie otrzymał.

Fundacya hr. Róży Lanckorońskiej.

Z fundacyi śp. hr. Róży Lanckorońskiej, przeznaczonej na zasiłki od 100—300 K dla artystów i artystek teatru miejskiego we Lwowie, potrzebujących kuracyi — rozdano w roku 1909 kwotę 6.700 koron.

Fundusz emerytury dla członków polskiego teatru miejskiego we Lwowie.

W myśl art. IV. statutu z 25. czerwca 1906 zatwierdzonego przez c. k. Namiestnictwo dnia 17. lipca 1906 L. 90.022/XV. Wydział krajowy przedkłada następujące sprawozdanie z zarządu majątkiem tego funduszu:

Stan funduszu żelaznego.

A. Fundusz żelazny.

Stan tego funduszu wynosił z końcem roku 1908 w efektach nominalnej wartości	504.447 K 21 g
W roku 1909 uzyskano przy wylosowaniu jednego efektu nadwyżkę w kwocie .	55 „ — „
tak, że stan tego funduszu wynosił z końcem roku 1909 w efektach nominalnej wartości .	500.502 K 21 g

Stan funduszu rezerwowego.

B. Fundusz rezerwowy.

Stan tego funduszu wynosił z końcem roku 1908 wedle zamknięcia rachunków za rok 1908 i ostatniego sprawozdania:		
a) w efektach nominalnej wartości . .	28.331 K 95 g	
b) w gotówce . .	5.280 „ 63 „	33.612 K 58 g
Za pozostałą gotówkę zakupiono z początkiem r. 1909 4% listy rentowe nominalnej wartości	5.550 K — g	
resztę zaś w kwocie . .	8 „ 13 „	
ulokowano na książeczkę Banku krajowego Nr. 25.063.		
Uzyskano zatem nadwyżkę w kwocie .		277 „ 50 „
Z końcem roku 1909 spieniężono efekta nominalnej wartości		1.100 „ — „
a z uzyskanej gotówki w kwocie 1.036 K 20 g wydano do funduszu obrotowego na pokrycie niedoboru za rok 1909 w myśl art. III. statutu kwotę	1.030 K 32 g	
resztę zaś w kwocie		5 „ 88 „

*

ulokowano na książeczkę Banku krajowego Nr. 25.063.

Stan funduszu rezerwowego wynosi zatem z końcem roku 1909 w efektach nominalnej wartości . . . . . 32.795 K 96 g

Stan funduszu obrotowego.

C. Fundusz obrotowy.

Wedle zamknięcia rachunków wynosiły w r. 1909

Dochody:

1. odsetki od efektów funduszu żelaznego i funduszu rezerwowego . . .	21.628 K	18 g
2. wkładki członków czynnych . .	26.577 „	54 „
3. „ emerytów	2.012 „	08 „
4. wpisowe nowo przyjętych członków .	64 „	— „
5. 4% odsetki zwłoki	189 „	38 „
6. Rozmaite	25 „	40 „
Suma dochodów . .	50.496 K	58 g

Wydatki:

1. Pensye emerytalne, wdowie i sieroce .	50.532 K	30 g
2. Ekwiwalent	489 „	52 „
3. Rozmaite	505 „	08 „
Suma wydatków . .	51.526 K	90 g

Z porównania dochodów z wydatkami okazuje się niedobór w funduszu obrotowym w kwocie . . . . . 1.030 K 32 g
który w myśl art. III. statutu pokryto z funduszu rezerwowego.

Należytości czynne funduszu obrotowego wynosiły z końcem roku 1908 wedle ostatniego sprawozdania . . . . . 93.382 „ 19 „
z końcem zaś roku 1909 . . . . 78.179 „ 44 „
zmniejszyły się o . . 15.202 K 75 g
a to głównie w skutek spłat należytości za przyjęte lata służby.

Ilość członków.

Wedle stanu z końcem roku 1909 należało do funduszu emerytury członków czynnych 113, emerytów, wdów i sierót 42

Macierz Polska.

Urząd kuratora Macierzy Polskiej piastował w roku 1909, jak i w latach poprzednich, Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Do Rady Nadzorczej należą: JE. Najprzewielebniejszy Ks. Arcybiskup Józef Bilczewski, książę Andrzej Lubomirski, prof. dr. Wilhelm Bruchnalski i prof. dr. Stanisław Głąbiński.

Przewodniczącym Rady Wykonawczej był prof. dr. Ludwik Finkel, zastępcą przewodniczącego członek Wydziału krajowego i zastępca marszałka dr. Tadeusz Pilat, w skład zaś Rady wchodzili jako członkowie: prof. dr. Kazimierz Miczyński, JE. Najprzewielebniejszy Ks. Arcybiskup Józef Teodorowicz, prof. dr. Ignacy Zakrzewski i radca dworu c. k. inspektor szkolny krajowy Mieczysław Zaleski.

Bolesną stratę poniosła Macierz Polska przez śmierć długoletniego członka Rady Wykonawczej, ś. p. Tadeusza Skałkowskiego. Zmarły zastępował przez cały szereg lat interesy prawne Macierzy i udzielał instytucyi zawsze rad najlepszych.

Gdy zaś chodziło o sprawy ogólniejsze, dzięki znajomości potrzeb ludu i gorącemu patryotyzmowi, umiał wskazać najwłaściwszą

W obradach Rady Wykonawczej biorą udział członkowie Komitetu fundacyi im. Kościuszki: dyrektor Jan Soleski i Korneli Jaworski. Sekretarzem Macierzy Polskiej jest Dr. Konstanty Wojciechowski. Czynności administratora pełni drogę działania. p. Józef Bałaban.

Ilością wybitnych egzemplarzy przewyższył rok 1909. wszystkie lata dawniejsze, nawet najszczęśliwsze — nigdy bowiem nie osięgnięto dotychczas cyfry 71.000. Po raz pierwszy też zdołała Macież bez narażenia się na trudności finansowe wydać w jednym roku dwadzieścia książek.

W Bibliotece Macierzy wyszło w roku 1909 książek dziesięć, a mianowicie:

1) Bitwa pod Raszynem, napisał Dr. A. Skałkowski, z licznemi rycinami (cena 25 hal.).

2) O Wł. L. Anczycu, napisał prof. J. Magiera (cena 40 h.).

3) Hodowla ptactwa domowego, napisała R. Stasiniewiczowa, z licznemi rycinami (cena 1 kor. 60 hal.).

4) Rodzinny dom, napisała Jadwiga z Łobzowa (cena 80 hal.).

5) Śląsk cieszyński i jego odrodzenie, napisał St. Warcholik, z licznemi rycinami (cena 50 hal.).

6) Wiązanka z chłopskiej niwy, poezye, napisał Ferdynand Kuraś (cena 50 hal.).

7) Rolnik wzorowy, napisał Dr. K. Miczyński, wyd. III, z licznemi rycinami (cena 2 K. 10 hal.).

8) Święty Kazimierz, napisał Dr. F. Papée, wyd. II, z rycinami (cena 30 hal.).

9) Nad Niemnem, napisała E. Orzeszkowa, wyd. A. Morzkowska, wyd. II, z rycinami (cena 80 hal.),

10) Jan Kiliński, napisał Dr. K. Nitman, wyd. II, (cena 30 hal.).

W Wydawnictwach Macierzy wyszło książek siedm, miadowicie:

1) Za naszą i waszą wolność, napisała Jadwiga Strokowa (cena 50 hal.).

3) Władysław Jagiełło jako opiekun miasteczka, napisał F. Jaworski, z rycinami (cena 40 hal.).

3) Księgi gruntowe, napisał Józef Wilusz (cena 20 hal.).

4) Opowiadania rozmaite, napisał K. Króliński, (cena 40 hal.).

5) O Stefanie Czarneckim, napisał Dr. W. Czermak, wyd. III, z rycinami (cena 25 hal.).

6) Wyrób win owocowych, napisał I. Froń, wyd. II, z rycinami (cena 40 hal.).

7) Pan Tadeusz, A. Mickiewicza, (cena egzemplarza broszurowanego 20 hal., oprawnego 60 hal.

„Pana Tadeusza“ wydała dotychczas Macierz Polska 150.000 egzemplarzy.

Z dochodów, płynących z kapitałów Fundacyi im. Tadeusza Kościuszki, wydała Macierz Polska w roku 1909 zeszyt VIII i IX tomu II-go dzieła „Polska, obrazy i opisy.“ Zeszyty te zawierają prace Dra Stan. Głąbińskiego: Stosunki społeczne i ekonomiczne w Galicyi, Dra Ludwika Finkla: Ostatnie lata 1904—1908, tudzież przez Dra T. Modelskiego sporządzony: Spis nazwisk i ważniejszych rzeczy (cena z. VIII. i IX. 2 korony.) W ten sposób wielkie wydawnictwo dobiegło końca. Całość obejmuje dwa

obszerne tomy, liczące 1962 stron 4⁰, ozdobione 805 rycinami. Tom pierwszy jest już na wyczerpaniu.

Prócz dwóch zeszytów „Polski“ wydała Macierz z dochodów fundacyi Kościuszkowskiej książkę prof. Władysława Jankowskiego p. t. Puławy, z ryc. (cena 1 kor.).

Ogółem wydała Macierz Polska w roku 1909 z obydwu funduszów, którymi rozporządza, książek 18 i 2 zeszyty w ogólnej ilości, 71.000 egzemplazzy. Rozeszło się wydawnictw z funduszu Macierzy 38.713, z Fundacyi im. T. Kościuszki 12.673 egzemplarzy, razem 51.386.

Statystyka wydawnictw Macierzy z obu funduszów z ostatnich lat 3 przedstawia się w sposób następujący:

Rok	Ilość wydanych			Wybito egzempl.	Rozeszło się egzempl.
	książek	zeszytów	razem		
1907	11	5	16	63.500	56.239
1908	12	1	13	59.500	37.023
1909	18	2	20	71.000	51.386

Od początku istnienia Macierzy Polskiej wybito 1,089.000 egzemplarzy wydawnictw, rozeszło sę 917.298 egremplarzy.

Zakład narodowy im. Ossolińskich.

W myśl §. 41. i 58. ustawy fundacyjnej Zakładu narod. im. Ossolińskich kasa krajowa Wydziału krajowego przechowuje majątek zarodowy zakładu w efektach, pobiera dochody działu bibliotecznego, z których na podstawie asygnat kuratora literackiego daje zasiłki w miarę potrzeby kasie podręcznej, będącej pod zarządem tegoż kuratora.

Kontrolę rachunkową wykonuje Wydział krajowy.

Obrót pieniężny w roku 1909 był następujący:

A) Stan ogólny majątku z końcem r. 1908 wynosił:

a) w papierach wartościowych . . . . . 1,352.643 K 29 h
a po strąceniu wydzielonego kapitału w myśl statutu na rzecz fund. rezerw. . 50.130 K 93 h
kaucyi dzierżawcy 7.000 „ — „
depozytu tymczasowego kuratoryi ekonomicznej . 41.913 „ 49 „
i fund. pensyjn. 222.986 „ 81 „ 322.031 „ 23 „
pozostaje jako majątek zakładowy . . . . 1,030.612 K 06 h

b) w kapitałach hipotecznych zapisy:
Neronowicza . . 1.050 „ — „
Pawlikowskiego 4.725 „ — „ 5.775 „ — „

c) w funduszach bibliotecznych:
1) dobra i realności . 685.887 K 33 h
2) zbiory . . . . 401.737 „ 96 „
3) nakłady . . . . 12 522 „ 08 „
4) sprzęty . . . 9.656 „ 85 „ 1,109.804 „ 22 „

Do przeniesienia . 2,146.191 K 28 h

Z przeniesienia . 2,146.191 K 28 h

d) w gotówce i należytościach czynnych: 1.453 „ 66 „

Razem . . 2,147.644 K 94 h

Po strąceniu należytości biernych . . . . . 28 „ 74 „

okazuje się stan majątku z końcem r. 1908 . 2,147.616 K 20 h

Tenże majątek wynosił z końcem r. 1909:

a) w papierach wartościowych . . . . . 1,378.433 K 07 h

a po strąceniu wydzielonego kapitału w myśl statutu na rzecz fund. rezerw. 54.485 „ 75 „
kaucyi dzierżawy 7.000 „ — „
depozytu tymczasowego kuratoryi ekonomicznej . 43.171 „ 17 „
funduszu pensyjnego . . . . 230.239 „ 23 „ 334.896 K 15 h

pozostaje jako majątek zakładowy . . . . 1,043.536 „ 92 „

b) w kapitałach hipotekowanych zapisy:

Neronowicza . 1.050 „ — „
Pawlikowskiego 4.725 „ — „ 5.775 „ — „

c) w funduszach bibliotecznych:

1) dobra i realności . 685.887 K 33 h
2) zbiory . . . . . 411.661 „ 46 „
3) nakłady . . . . 12.106 „ 14 „
4) sprzęty . . . . . 10.026 „ 08 „ 1,119.681 „ 01 „

g) w gotówce i należytościach czynnych 11.754 „ 91 „

Razem . . 2,180.747 K 84 h

Po potrąceniu należytości biernych . . . — „ — „

okazuje się stan majątku z końcem r. 1909 . 2,180.747 K 84 h

Z porównania stanu majątku z końcem r. 1909 z takimże stanem z końcem roku 1908 okazuje się ogólny przyrost majątku o . 33.131 „ 64 „

Z porównania stanu poszczególnych rubryk tego funduszu z końcem lat 1908 i 1909 okazuje się przyrost lub ubytek, jak następuje:

a) stan majątku zakładowego w efektach wynosił z końcem r. 1908 1,030.612 K 06 h
z końcem zaś r. 1909 wynosił . . . 1,043.536 „ 92 „

okazuje się zatem przyrost o . 12.924 K 86 h

b) stan kapitałów hipotekowanych wynosił z końcem roku 1908 . 5.775 K — h
z końcem zaś r. 1909 wynosił 5.775 „ — „

okazuje się stan niezmieniony . — „ — „

a) stan funduszów bibliotecznych:

1. dobra i realności bez zmiany.
2. zbiory w r. 1908 401.737 K 96 h
3. „ w r. 1909 411.661 „ 46 „

przyrost o . . . . . 9.923 „ 50 „

4. nakłady w r. 1908 . .	12.522 K 08 h	
nakłady w r. 1909	12.106 „ 14 „	
ubytek o		415 K 94 h
5 sprzęty w roku 1908 . .	9.656 K 85 h	
sprzęty w r. 1909. . .	10.026 „ 08 „	
przyrost o		369 „ 23 „
d) w gotówce i należytościach czynnych:		
w r. 1908 . .	1.453 K 66 h	
w r. 1909 . .	11.754 „ 91 „	
przyrost o		10.301 „ 25 h
e) w należytościach biernych:		
w r. 1908 . .	28 K 74 h	
w r. 1909 . .	— „ — „	
przyrost majątku o		28 K 74 h
Razem przyrost w sumie . .		33.547 K 58 h
od tego ubytki „ „ . .		415 „ 94 „
Okazuje się tedy ogólny przyrost jak wyżej.		33.131 K 64 h

B) Obroty netto w majątku obrotowym wynosiły w r. 1909.

A. Dochody:

a) dochody w gotówce:

I. Rzeczywiste:

Rata od kuratora ekonomicznego	12.600 K — h	
Czynsz z gmachu i rozmaite .	2.650 „ — „	
Dochód z dóbr Rakowca i z lasu	11.900 „ 96 „	
Odsetki od kapitałów	28.255 „ 14 „	
„ „ legatów	— „ — „	
„ „ gotówki lokowanej w Banku	386 „ — „	
Ze sprzedarzy własnych wydawnictw	506 „ 50 „	
Stała roczna opłata od wydawnictwa książek szkolnych .	25.000 „ — „	81.298 K 60 h

II. Przenośne:

Subwencya sejmowa na ochronę zabytków historycznych . .	1.000 K — h	
Pobrano z gotówki ulokowanej na rachunek bieżący Banku krajowego	114 K — „	
Odszkodowanie od asekuracyi za spalone budynki w Rakowcu	11.524 „ — „	
Za sprzedane dublety	550 „ 04 „	13.188 „ 04 „
	Suma . .	94.486 K 64 h
Zapas kasowy z dniem 1. stycznia 1909 . .		4.473 „ 75 „
	Razem . .	98.960 K 39 h

b) Dochody w efektach:

Dobra Rakowce z lasem . . .	11.524 K — h	
Depozyt w kuratoryi ekonomicznej	352 „ 06 „	
Fundusz rezerwowy	4.354 „ 82 „	
Fundusz zapasowy	1.048 „ 80 „	
Depozyt tymczasowy kuratora ekonomicznego	1.257 „ 68 „	
Fundusz pensyjny urzędników i sług	7.252 „ 42 „	25.789 K 78 h
Zapas kasowy z dniem 1. stycznia 1908 . .		1,352.643 K 29 h
Razem . .		**1,378.433 K 07 h**

B. Wydatki:

a) Wydatki w gotówce:

I. Rzeczywiste:

Zakupno książek i manuskryptów	4.991 K 15 h	
Prenumerata czasopism . . .	2.180 „ 95 „	
Oprawa książek, czasopism i manuskryptów	4.676 „ 60 „	
Drobne wydatki na bibliotekę .	1.326 „ 27 „	
Naprawy i ulepszenia w gmachu	5.459 „ 99 „	
Ekwiwalent i podatki od gmachu zakładowego	3.422 „ 24 „	
Asekuracya gmachu	76 „ 49 „	
Koszta administracyjne . . .	1 159 „ 84 „	
Opał i światło	6.578 „ 90 „	
Płace urzędników i sług łącznie z podatkiem od płac . . .	34.442 „ 38 „	
Remuneracye, zapomogi i emerytalne pensye	4.000 „ 60 „	
Koszta kancelaryjne	1.572 „ 41 „	
Płace stypendystów	3.435 „ — „	
Drobne muzealne wydatki . .	85 „ 60 „	
Za druk sprawozdań Zakładu .	979 „ — „	
Zakupione medale	255 „ 75 „	
Za kupione sprzęty do biblioteki	852 „ 07 „	75.495 K 24 h

II. Przenośne:

Zakupione przedmioty za subwencyę sejmową i zapłacone koszta podróży w sprawie zabytków historycznych . .	1 090 K — h	
Ulokowano otrzymane odszkodowanie od asekuracyi . . .	11.524 „ — „	12.614 K — h
Suma . .		88.109 K 24 h
Zapas kasowy z dniem 31. grudnia 1909 . .		10.851 „ 15 „
Razem jak wyżej . .		**98.960 K 39 h**

b) Wydatki w efektach:

Zapas kasowy z dniem 31. grudnia 1909 . .	1,378.433 „ 07 „
Zgodnie z dochodami . .	**1,378.433 K 07 h**

C. Zaległości czynne wynoszą:

Na rachunku bieżącym w Banku krajowym .	**903 K 76 h**
D. Zaległości bierne . .	— „ — „

Petycye przekazane Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Stowarzyszenie bibliotek chrześcijańskich w Tarnowie.

„Stowarzyszenie bibliotek chrześcijańskich“ istnieje w Tarnowie od r. 1907. Celem Towarzystwa jest przeciwdziałanie szkodliwym wpływom, jakie szerzą liczne w tym mieście wypażyczalnie pokątne, obfitujące w dzieła treści antyreligijnej i wrogie istniejącemu porządkowi społecznemu a pozbawione zupełnie dzieł w duchu chrześcijańskim. Biblioteka Towarzystwa zaopatrzona jest w około 8.000 tomów, doborowej treści. Najlepiej przedstawia się dział literatury i historyi Polski, tudzież dział pism religijno-morolnych. Z bibłioteki korzystato tygodnlowo kilkaset osób, przeważnie młodzież gimnazyalna. W r. 1908 nabyło Towarzystwo na własność realność przy ul. Przecznica różana l. 3., w której mieści się biblioteka. Z duplikatów utworzono w Bochnii filię biblioteki.

Mimo konkurencyi biblioteki im. Słowackiego, Towarzystwo rozwija się normalnie, zyskując czem raz większe uznanie publiczności. Inicyatorem i kierownikiem biblioteki jest ks. Walenty Gadowski, katecheta gimnazyalny, twórca „Orlej Perci“ w Tatrach.

Czytelnia w Lutowiskach w powiecie liskim.

Ks. Michał Huciński, założyciel i przewodniczący Czytelni w Lutowiskach, zaciągnąwszy pożyczkę, wybudował dom, w którym się obecnie czytelnia mieści, poczem zwrócił się do Wysokiego Sejmu z prośbą o zasiłek. Zarząd główny Towarzystwa szkoły ludowej, do którego Wydział krajowy udał się z prośbą o opinię, poparł jak najgoręcej petycyę ks. Hucińskiego, stwierdzając przytem konieczność tej placówki oświatowej w Lutowiskach, gminie pod względem kulturalnem bardzo zaniedbanej.

Dom ludowy w Zaborowie w powiecie brzeskim.

Gmina Zaborów, w powiecie brzeskim. należy do tych nielicznych jeszcze w kraju naszym miejscowości, w których praca nad kulturalnem i ekonomicznem podniesieniem ludu nie natrafiła na opokę. Najlepszym dowodem tego jest fakt, że w gminie tej istnieją i pomyślnie się rozwijają następujące Towarzystwa: Kółko rolnicze, Kasa Reiffeisena, Ochotnicza straż pożarna, Koło T. S. L. wreszcie Teatr i Chór włościański. Gmina Zaborów liczy przeszło 200 domów zamieszkałych przez ludność polską, a jako parafia jest dla wsi okolicznych miejscem gdzie koncentruje się życie i praca kulturalna. Główną przeszkodą tamującą intenzywniejszy rozwój tej pracy jest brak odpowiedniego pomieszczenia dla owych pięciu wspomnianych wyżej towarzystw, w któremby mogły gromadzić swych członków, zwłaszcza w porze zimowej jako czasie nadającym się najwięcej do jakiejkolwiek pracy oświatowej na wsi. Jedynym środkiem zaradzenia złemu byłoby wybudowanie „Domu ludowego“. Brak funduszów stoi na przeszkodzie urzeczywistnieniu tej myśli. Ludność Zaborowa uboga zajmuje się rolnictwem, a nie mogąc wyżyć z ziemi bardzo licznie emigruje do Ameryki, Danii i Prus. — Petycyę o subwencyę na budowę „Domu ludowego“, jaką ubiegłej sesyi sejmowej wniosły wszystkie wyżej wymienione Towarzystwa w Zaborowie, zaopiniował Zarząd główny T. S. L. bardzo przychylnie i poparł prośbę o zasiłek jaknajgoręcej, wyrażając zapatrywanie, że powstanie „Domu ludowego“ w Zaborowie, przyczyni się istotnie do podniesienia kulturalnego i ekonomicznego ludności tej gminy.

Muzeum tatrzańskie im. Chałubińskiego w Zakopanem.

Zarząd Towarzystwa Muzeum im. Chałubińskiego wniósł podobnie jak w poprzednich latach petycyę o udzielenie mu subwencyi na budowę domu muzealnego. Petycyę tę Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania. Wywiązując się z tego polecenia przedstawiamy co następuje: Muzeum im. Chałubińskiego w Zakopanem, założone w r. 1889 przez Grono lekarzy i uczonych, jest obecnie własnością Towarzystwa tej samej nazwy i ma charakter naukowy, publicznej instytucyi. Charakter i cele tej instytucyi objaśnia Zarząd Towarzystwa w ten sposób: „Na szczytach gór tatrzańskich przechowały się liczne okazy flory i fauny, które przystosowały się do szczególnych, a wyjątkowych warunków klimatu i otoczenia, a jako zabytki odległych epok stanowią żywą kartę dziejów rozwoju organizmów.

W dolinach tatrzańskich przechował się odłam ludu polskiego, odcięty warunkami geograficznymi od wieków od pnia macierzystego, w którym etnograf nowoczesny, lingwista, historyk sztuki, dostrzega cechy dawno minionych wieków, zdolne rzucić nieoczekiwane, a tyle pożądane światło na naszą dawną kulturę. Z tych względów badanie umiejętne przyrody tatrzańskiej i tatrzańskiego ludu jest wyjątkowo ważne, ważniejsze od badań przyrodniczych i ludoznawczych innych obszarów Polski. Badania tego rodzaju są obowiązkiem narodu cywilizowanego — muszą być dokonane — co więcej, muszą być dokonane rychło, zanim wpływy zewnętrzne, napierające coraz intenzywniej na Podhale zetrą pierwotne cechy tego obszaru.

Pośredniczyć w tych badaniach przygotować materyał do nich, ochronić go od zagłady i dostarczyć badaczom ze wszystkich stron kraju sposobności i możności naukowej pracy na miejscu — oto jest zadanie Towarzystwa Muzeum tatrzańskiego im. Chałubińskiego w Zakopanem“.

Stan obecny „Muzeum“:

Dzięki szczodrobliwości swych członków, Towarzystwo Muzeum tatrzańskiego nabyło w Zakopanem plac budowlany, obszaru 2.100m^2, który niebawem wskutek regulacyi potoku powiększy się prawdopodobnie do 3.200 m^2. Na placu tym wznosi się dom „Muzeum“ o powierzchni 200 m^2, obejmujący 3 obszerne sale na zbiory, pokój biblioteczny, tudzież dwie pracownie. Oddzielny budynek mieści w sobie mieszkanie kustorza i obserwatoryum meteorologiczne. Zbiory Muzeum dzielą się na zoologiczne, botaniczne, geologiczne i najcenniejsze etnograficzne, obejmujące modele mieszkań, liczne dawne stroje ludowe, przedmioty domowego urządzenia i codziennego użytku z różnych epok, rzeźby ludowe, obrazy i inne przedmioty artystycznej wytwórczości Podhala. Zbiory te, przedstawiają niezaprzeczoną wartość dla historyi kultury i sztuki zwłaszcza iż coraz rzadziej spotyka się je w użyciu górali, ulegających niestety z przerażającą szybkością prądom kosmopolityzmu. Okazy te zostały zebrane z wielkim trudem i ofiarnością po zapadłych wioskach górskich.

Ogółem liczą obecnie zbiory Towarzystwa około 7.000 numerów. Biblioteka muzealna liczy 700 tomów. Pracownia Muzeum zaopatrzona w mikroskop Hartnacka, lupy i liczne inne przybory oddaje wielkie usługi przy badaniach naukowych. Stacya meteorologiczna, istniejąca przy Muzeum od roku 1896 ogłasza spostrzeżenia swe w sprawyzdaniach c. k.

centralnej Komisyi hydrograficznej we Wiedniu, c. k. Akademii Umiejętności w Krakowie, tudzież w pamiętniku Towarzystwa Tatrzańskiego.

Majątek Towarzystwa przedstawia wartość około 40.000 koron, a bieżące wydatki z trudem tylko pokryte być mogą dochodami bieżącymi Towarzystwa, gdyż dochody te stanowią szczupłe i nieregularne wkładki członków, których ilość nie przekracza 80, tudzież nizkie opłaty wstępu (20 h.). Z dochodów bieżących Zarząd nic, a przynajmniej bardzo mało, przeznaczyć może na właściwe cele muzealne, a już zgoła myśleć nie może o przystąpieniu do budowy gmachu murowanego.

Prócz względów na niebezpieczeństwo pożaru za potrzebą budowy nowego, ogniotrwałego budynku przemawiają również brak miejsca na pomieszczenie zbiorów, którymi obecnie muzeum jest poprostu zapchane, jak niemniej okoliczność, że w posiadaniu prywatnem znajdują się nader cenne zbiory tatrzańskie, których właściciele byliby skłonni przekazać je Muzeum im. Chałubińskiego, jako dar lub depozyt, jednak tylko w tym razie, gdyby urządzenie budynku muzealnego dawało zupełną gwarancyę bezpiecznego przechowania tych zbiorów. W ostatnich czasach myśl budowy ogniotrwałego gmachu dla muzeum tatrzańskiego okazała się bliższą zrealizowania. Dwaj zmarli członkowie Towarzystwa, Dr Florkiewicz i Gnatowski, przekazali Towarzystwu testamentem łącznie około 25.000 koron na wzniesienie nowego domu — Rada powiatowa w Nowym Targu i miejscowa Rada gminna zobowiązały przyczynić się subwencyą, każda po 1000 koron. Za materyał ze starego domu spodziewa się Towarzystwo uzyskać 2.000 koron. Nadto otrzymało Towarzystwo przyrzeczenie subwencyi od c. k. Ministerstwa oświaty. Gdy jednakże fundusze te jeszcze nie starczą na wzniesienie odpowiedniego gmachu muzealnego, zwraca się obecnie Towarzystwo ponownie do kraju z prośbą o upoważnienie Zarządu tegoż Towarzystwa do zaciągnięcia pożyczki w kwocie 10.000 koron, zabezpieczonej na majątku Towarzystwa i przyjęcie spłaty ratalnej tej pożyczki wraz z odsetkami na fundusz krajowy.

Gmach zakładów naukowych T. S. L. w Białej.

Wskutek bardzo szybkiego rozwoju szkoły polskiej w Białej, jakoteż skutkiem otwarcia seminaryum i gimnazyum polskiego, okazała się potrzeba gmachu, któryby pomieścił w sobie oba te zakłady naukowe, a nadto 4-klasową szkołę ludową, mającą służyć seminarzystom za szkołę ćwiczeń. Według obliczenia prof. Odrzywolskiego potrzebną jest na cel powyższy suma 245.000 koron, gdy tymczasem Towarzystwo Szkoły Ludowej rozporządza jedynie kwotą 75.000 koron, (dar anonima) i pożyczką 60.000 koron, uzyskaną na budynek szkoły ludowej w Białej. Brak więc jeszcze kwoty 110.000 koron. Zarząd główny T. S. L. wyraża obawę, że społeczeństwo polskie, mimo całego uznania dla gorliwej i owocnej pracy Towarzystwa na kresach, nie zdobędzie się na tak wielką ofiarę, a że stosunki kresowe nakazują korzystać z każdej chwili i raz zdobytej placówki z rąk nie wypuszczać, lecz obwarować się w niej, zwrócił się Zarząd główny T. S. L. do kraju, z prośbą o wydatniejszą pomoc pieniężną na budowę gmachu. Nadmienić należy, że wszystkie wymienione wyżej zakłady naukowe T. S. L. rozwijają się bardzo pomyślnie, a utrzymywane są własnemi siłami Towarzystwa przy pomocy subwencyi Wysokiego Sejmu.

Wydział krajowy, ze względu na trudne położenie finansowe kraju, nie przedkłada Wysokiemu Sejmowi wniosku w sprawie powyższej — pozostawiając przyznanie subwencyi na budowę gmachu zakładów naukowych Towarzystwa Szkoły Ludowej w Białej — decyzyi Wysokiego Sejmu.

Russki Dom Narodny w Stanisławowie.

Russki Dom Narodny w Stanisławowie, Towarzystwo o celach oświatowych i filantropijnych, istnieje od roku 1901. W roku zeszłym zakupiło Towarzystwo plac przy ul. Gołuchowskiego i zamierza przystąpić obecnie do budowy własnego domu, którego koszt obliczono na 150.000 koron.

Zapytane o opinię c. k. Starostwo w Stanisławowie oświadczyło, że nie może się oświadczyć za subwencyonowaniem tego Towarzystwa „ponieważ mało daje ono znaków życia a tendencye jego przesiąknięte duchem rosyjskim nie znajdują sympatyi u szerokich mas ludności ruskiej".

Wydawnictwo Mapy Polski.

W roku 1908 przyznał Wysoki Sejm Administracyi wydawnictw Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego kwotę 2000 koron na wydawnictwo Mapy Polski, układu prof. Stanisława Majewskiego.

Mapa ta wydana w 3.000 egzemplarzy formatu dużej mapy ściennej, oddaje wielkie usługi przy nauce historyi polskiej. Wydawnictwo to pochłonęło około 20.000 koron a najniższa cena jednego egzemplarza „Mapy Polski", po której Towarzystwo bez straty dla siebie sprzedawać ją może, wynosi 18 koron.

Cena ta jednakże dla wielu szkół jest za wysoką, to też Towarzystwo Pedagogiczne, pragnąc umożliwić nabycie mapy także i uboższym szkołom, wniosło petycyę o subwencyę. C. k. Rada szkolna krajowa, do której Wydział krajowy w sprawie tej się odnosił, poparła tę petycyę i oświadczyła się za zakupnem 120 egzemplarzy mapy przez kraj (jako racyonalniejszym sposobem subwencyi) i oddaniem ich do dyspozycyi c. k. Rady szkolnej krajowej.

Petycya gm. Jankowa o obniżenie prestacyi na płacę nauczyciela.

Badanie petycyi sejmowej gminy Jankowa w powiecie grybowskim o zniżenie dobrowolnej prestacyi opłacanej na rzecz nauczyciela szkoły ludowej w Lipniczce dało rezultat następujący:

Wedle orzeczenia organizacyjnego z dnia 19. grudnia 1894 L. 21.480 uiszcza gmina Jankowa na podstawie aktu fundacyjnego z dnia 6. grudnia 1893, zatwierdzonego przez Reprezentacyę powiatową w Grybowie i uchwały Rady gminnej z dnia 15. lipca 1894 na płacę nauczyciela szkoły w Lipniczce dodatki pieniężne w wysokości 20% podatków bezpośrednich wraz z dotychczasowymi dodatkami państwowymi. C. k. Rada szkolna krajowa do której Wydział krajowy w sprawie niniejszej się zwrócił oświadczyła się ze względu na niekorzystne stosunki majątkowe gminy za uwzględnieniem petycyi i obniżeniem prestacyi dotychczasowej w drodze łaski do wysokości 10% podatków bezpośrednich.

Petycya Zgromadzenia SS Miłosierdzia w Krakowie.

Zgromadzenie SS. Miłosierdzia w Krakowie przy ul. Warszawskiej, utrzymuje zakład sierót, w którym mieści się około 80 dziewcząt. Wychowanice obok całkowitego utrzymania, pobierają w zakładzie naukę w zakresie 4 kl. szkoły pospolitej, a prócz tego uczą się szycia, haftu, gotowania i innych robót kobiecych. Tylko połowa sierót uiszcza drobną

opłatę — resztę Utrzymuje Zgromadzenie własnym kosztem. Ta okoliczność głównie spowodowała c. k. Radę szkolną krajową, której Wydział krajowy petycyę SS. Miłosierdzia do zaopiniowania udzielił, do oświadczenia się za uwzględnieniem tej prośby.

Petycya gminy m. Niżankowice w sprawie prestacyi na płace nauczycielskie.

W sprawie przekazanej Wydziałowi krajowemu petycyi gminy Niżankowice o odpisanie zaległych prestacyi na płace nauczycielskie za czas po koniec roku 1908 i o zwolnienie tej gminy od obowiązku uiszczania prestacyi 1.000 K rocznie z dochodu majątku zakładowego, przedstawia Wydział krajowy następujący wynik badania tej petycyi:

Na podstawie orzeczenia reorganizacyjnego z dnia 23. stycznia 1895 L. 31.549 zmienionego następnie prawomocnem orzeczeniem c. k. Rady szkolnej kraj. z dnia 26. listopada 1902 L. 36.007 obowiązaną jest gmina m. Niżankowice uiszczać na płace nauczycielskie 4-klasowej szkoły mieszanej z mocy dobrowolnego zobowiązania gotówką rocznie 1.180 K, a z dochodów majątku zakładowego gotówką rocznie 1.000 K, tudzież na wydatki kancelaryjne z mocy dobrowolnego zobowiązania gotówką rocznie 30 K. Łączna zatem prestacya gminy wynosi rocznie 2.210 koron.

Z prestacyą tą zalega gmina od r. 1904.

Dochodzenie przeprowadzone na miejscu w r. 1902 wykazało, że gmina Niżankowice posiada własny majątek zarodowy, z którego czysty dochód jest wcale znaczny, bo wynosi około 5.000 K rocznie. Wobec stanu majątkowego gminy Niżankowice c. k. Rada szkolna krajowa oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że nie może się oświadczyć za zwolnieniem tej gminy od obowiązku uiszczania nadal prestacyi z dochodu majątku zakładowego w kwocie 1.000 K rocznie.

Znaczna zaległość na płace nauczycieli powstała, zdaniem c. k. Rady szkolnej krajowej, jedynie z winy gminy, która od szeregu lat nie uiszczała na ten cel żadnej prestacyi.

C. k. Rada szkolna krajowa sprzeciwia się również odpisaniu zaległej dotychczas prestacyi.

Szkoła św. Tomasza w Krakowie.

Zgromadzenie PP. Kanoniczek św. Ducha de Saxia utrzymuje w Krakowie kosztem własnym 4-klasową szkołę pospolitą i 5-klasową wydziałową, pod wezwaniem św. Tomasza. Oba te zakłady mają razem 262 uczenic.

Z funduszu szkolnego kraj. pobierało Zgromadzenie dotychczas subwencyę 1.500 K. Gdy jednakże w ostatnich dwóch latach powstały 2 klasy wydziałowe (4-ta i 5-ta), skutkiem czego zwiększył się znacznie koszt utrzymania szkoły, wniosło Zgromadzenie w czasie ubiegłej sesyi sejmowej petycyę o podwyższenie subwencyi. Petycyę tę przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania, w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową. C. k. Rada szkolna krajowa oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że położenie materyalne Zgromadzenia jest rzeczywiście przykre i oświadczyła się za uwzględnieniem tej petycyi.

Petycya „Komitetu kolonii wakacyjnych dla dziatwy wyznania mojżeszowego".

Towarzystwo „Komitet kolonii wakacyjnych dla dziatwy wyznania mojżeszowego" we Lwowie, wysyła corocznie około 100 uczniów i uczenic szkół miejskich na kilkutygodniowy pobyt w górskie okolice (w r. b. do Korczyna). Aby uniknąć opłaty wysokiego czynszu, postanowiło Towarzystwo przystąpić do budowy własnego domu na pomieszczenie kolonistów. Grunt pod budowę otrzymało Towarzystwo w darze od bł. p. Schmidta, właściciela dóbr Skole, w Dębinie (obok Skolego), koszta budowy zaś zamierza pokryć ze składek społeczeństwa żydowskiego i

subwencyi. Dotychczas zebrał Komitet na cel powyższy kwotę 19.000 kor., nadto p. Ehrlich, b. właściciel kawiarni amerykańskiej, złożył deklaracyę, iż w dniu 25-tej rocznicy swego ślubu ofiaruje na rzecz kolonii wakacyjnych 10.000 K. Koszta budowy wraz z urządzeniem oblicza Towarzystwo na 45.000 K. Celem uzupełnienia brakującej kwoty wniósł Komitet w październiku r. z. petycyę do Wys. Sejmu o subwencyę — petycyę tę Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania, którego wynik przedstawia powyższe sprawozdanie.

Związek nauczycielek we Lwowie.

Przekazaną sobie do zbadania i ewentualnego uwzględnienia, a przez c. k. Radę szkolną krajową gorąco popartą petycyę „Związku nauczycielek“ we Lwowie, Wdział krajowy uwzględnił, podwyższając dotychczasową subwencyę „Związku“ z kwoty 600 K na 1.000 koron.

Petycya w sprawie zniesienia kursów wakacyjnych dla nieukwalifikowanych nauczycielek.

Petycyę tę wniesioną przez Naczelny Związek krajowego nauczycielstwa ludowego w Galicyi, Towarzystwo Wzajemnej Pomocy galicyjskich i bukowińskich nauczycieli i Ruskiego Towarzystwa Pedagogicznego, przesłał Wydział krajowy w myśl polecenia Wysokiego Sejmu, do zaopiniowania c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Do dnia zamknięcia tego sprawozdania odpowiedź z c. k. Rady szkolnej krajowej nie nadeszła.

Petycya Zboru ewangelickiego w Lednicy niemieckiej o subwencyę na szkołę prywatną.

W sprawie przekazanej Wydziałowi krajowemu do zbadania petycyi Zboru ewangelickiego, o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły ewangelickiej z polskim językiem wykładowym w Lednicy niemieckiej — oznajmiła c. k. Rada szkolna krajowa, że szkoła ta w r. 1909 i 1910 otrzymała z funduszu szkolnego krajowego subwencye po 1.000 K i że akcya w sprawie organizacyi w tej gminie publicznej szkoły ludowej jest w toku.

Petycya Halicko-russkiej Maticy we Lwowie o subwencyę.

Celem Towarzystwa „Halicko-russkiej Maticy“ jest podnosić oświatę i naukę w „galicyjskiej Rusi“, a to przez wydawnictwa dzieł popularnych i naukowych, dzienniki, odczyty i t. d. W r. 1908. wydało Towarzystwo 3 tomy „Nauczno-literaturneho Zbornyka“, urządziło kilka odczytów literacko-naukowych we Lwowie i na prowincyi, tudzież kurs literackiego rosyjskiego języka i jego literatury, pod kierunkiem Dra Święcickiego, któremu też udzielono środków na podróż do Moskwy w celach naukowych „dla zbierania materyałów do historyi „galicyjskiej Rusi““. Na opędzenie swych wydatków czerpie Towarzystwo środki głównie z dochodów, jakie mu niesie dom przy ulicy żółkiewskiej l. 28, wydzierżawiony Towarzystwu św. Włodzimierza na bursę i opłat członków. Według zestawienia za rok 1908 dochody Towarzystwa w tym roku osiągnęły kwotę 3.269 K, rozchody zaś 4.557 K.

Szkoła nauk politycznych w Krakowie.

Projektowana przez Grono profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego szkoła nauk politycznych w Krakowie ma zastąpić studya prawnicze uniwersyteckie, a względnie umożliwić zapoznanie się ze zjawiskami politycznemi, administracyjnemi i gospodarczemi tym wszystkim, którzy nie mogą odnośnym studyom poświęcić więcej nad lat dwa czy to po skończeniu swoich studyów zawodowych, czy też przy pewnem natężeniu i pilności podczas odbywania studyów zawodowych.

Wedle petycyi jednym z celów organizatorów tej szkoły jest dać możność „synom ziemian naszych, którzy dawniej w niezbyt odległej od nas epoce zamiast rolnictwa studyowali prawo, dziś zapisują się na rolnictwo, ale z konieczności poświęcają

studya prawnicze i w następstwie brak ich nieraz całe życie odczuwają".

Krakowska szkoła nauk politycznych ma być instytucyą prywatną, daleką od jakichkolwiek celów partyjnych, traktującą w zakres jej wchodzące przedmioty równie umiejętnie i naukowo jak na katedrze uniwersyteckiej, ale z innego cokolwiek punktu widzenia, z uwzględnieniem raczej strony praktycznej niż teoretycznej nasuwających się problematów. Ma ona być prywatną w tem znaczeniu, że istnieć będzie niejako na marginesie naszych wyższych zakładów naukowych publicznych, aby umożliwić uczniom wyjątkowo pilnym i pracowitym zapis na jej wykłady, pomimo zapisania się na uniwersytecie na wydziale rolniczym lub prawniczym. Ma być ona szkołą popołudniową, obliczoną na dwie godziny wykładów codziennie, ażeby uniknąć kolizyi ewentualnej z wykładami uniwersyteckimi.

Kurs zaś będzie dwuletni z przedmiotami powracającymi co dwa lata w tym samym porządku, tak jednak rozłożonymi, by uczeń mógł równie dobrze wysłuchać kurs pierwszy przed drugim, jak drugi przed pierwszym.

Pod względem naukowego poziomu krakowska szkoła ma stać na równi z uniwersytetami i rekrutować swoje ciało nauczycielskie jeżeli nie wyłącznie, to przeważnie w szeregach profesorów uniwersytetu, uzupełniając je jedynie innymi wybitnymi znawcami poszczególnych działów prawa politycznego lub administracyjnego. Zapis do niej otwartym będzie dla tych jedynie uczniów, którzy wykażą posiadanie świadectwa dojrzałości lub równoznacznego z nim dokumentu.

Szkoła ta w myśli założycieli ma być nie sumą luźnych wykładów, ale prawdziwą szkołą, dającą systematycznie ujęty całokształt materyi politycznych, którego gruntowna znajomość stwierdzona na dorocznie odbywanych egzaminach, uprawniać będzie do otrzymania dyplomu z odbytych studyów.

Inicyatorowie krakowskiej szkoły nauk politycznych obliczają roczne koszta jej utrzymania na 20.000 K. Wydział krajowy, któremu Wysoki Sejm przekazał petycyę ich o subwencyę do zbadania i ewentualnego uwzględnienia, uznając doniosłe znaczenie i potrzebę podobnej instytucyi, wstawił na cel powyższy do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911 subwencyę w kwocie 5.000 K do dyspozycyi Wydziału krajowego, płatną dopiero po wejściu w życie tego zakładu naukowego.

Szkoła nauk politycznych we Lwowie.

Analologiczne cele ma „szkoła nauk politycznych" powstała przed pięciu laty we Lwowie z inicyatywy ś. p. prof. Ochenkowskiego, z tą jedynie w porównaniu z krakowską różnicą, że gdy zamiarem inicyatorów krakowskiej szkoły nauk politycznych jest stworzyć instytucyę będącą rzeczewiście szkołą w dosłownem znaczeniu a więc z ściśle określonym planem nauk z egzaminami, dyplomami i pewnym cenzusem wykształcenia dla swych uczniów, ma lwowska szkoła nauk politycznych raczej charakter wykładów popularnych z dziedziny prawa administracyi i nauk społecznych.

Szkoła nauk politycznych we Lwowie urządzała już przez trzy lata z rzędu kursa nauk politycznych i społecznych, liczną cieszące się frekwencyą, z powodu jednak nadmiernych tudności finansowych zaprzestała przed dwoma laty swej działalności.

Z początkiem roku szkolnego 1908/9 została lwowska szkoła nauk politycznych zreorganizowana i oparta na nowych podstawach, złączywszy się z Akademickiem Kołem Towarzystwa Szkoły ludowej. Stronę administracyjną szkoły i organizacyę

wykładów wzięło na siebie Akademickie Koło T. S. L. wraz z Związkiem okręgowym tego Tow. we Lwowie i Czytelnia Akademicka. Kierownictwo naukowe objął prof Uniw. Stanisław Grabski.

W zreorganizowanej tej szkole odbył się szereg wykładów jak: Dra Buzka: „Położenie Polaków pod zaborem pruskim“ Dra Próchnickiego; „Konstytucya austryacka“ Dra Battaglii: „Polityka przemysłowa“ Dra Pazdry: „O emigracyi.“ Przeciętna frekwencya na tych wykładach wynosiła 100—300 słuchaczy. Wykłady te ma zamiar Zarząd Szkoły ogłaszać drukiem a nadto, by podnieść znajomość stosunków krajowych, zamierza zorganizować szereg wycieczek po kraju.

W czasie ubiegłej sesyi sejmowej wniósł Zarząd Szkoły petycyę o subwencyę, przekazaną następnie przez Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania. Wydział krajowy spełniając polecenie Wysokiego Sejmu wezwał Zarząd Szkoły nauk politycznych we Lwowie do przedłożenia programu działalności Szkoły w roku bieżącym i wykazu funduszów na cele tej instytucyi — nie otrzymał jednakże do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania żadnej odpowiedzi.

Petycya Stowarzyszenia „Dom rodzinny“ o stałą subwencyę na utrzymanie zakładu naukowo-wychowawczego w Krakowie.

Stowarzyszenie „Dom rodzinny“ w Krakowie prowadzi: 1) Internat dla niezamożnych dziewcząt. 2) Seminaryum nauczycielskie żeńskie. 3) Opiekuje się ubogimi chłopcami po za szkołą. Zakład mieści się w 3 dwu-piętrowych domach i kaplicy, posiada boisko i ogród. Od ulicy oddzielony jest zakład podwórzem, zamkniętem dwoma dwu-piętrowymi domami, z których czynsze obraca zakład na spłacanie rat amortyzacyjnych w Banku krajowym i powiatowej Kasie Oszczędności.

W roku szkolnym 1908/9 mieściło się w internacie 42. dziewczęta za opłatą 24. K. miesięcznie. Do seminaryum uczęszczało w ubiegłym roku szkolnym 123 uczenic za opłatą 6—12 K. miesięcznie (kilkanaście bezpłatnie.) Zakład opiekował się nadto 75 chłopcami ze szkół ludowych. Chłopcy ci spędzali czas pozaszkolny z zakładzie przerabiając pod dozorem starszych zadane lekcye, a następnie bawiąc się i gimnastykując.

Dochody Stowarzyszenia w r. 1908 wynosiły 25.447 wydatki zaś: 35.566 K. W r. 1908 wniosło Stowarzyszenie „Dom rodzinny“ petycyę do Wysokiego Sejmu o stałą subwencyę. Wysoki Sejm odstąpił petycyę tę Wydziałowi krajowemu do zbadania, a Wydział krajowy w wykonaniu tego polecenia zwrócił się do c. k. Rady szkolnej krajowej z prośbą o wydanie opinii. C. k. Rada szkolna oświadczyła się za uwzględnieniem petycyi t. j. za udzieleniem stałej subwencyi.

Petycya Józefy Kratzerowej.

C. k. Rada szkolna krajowa, której Wydział krajowy udzielił do zaopiniowania petycyę Józefy Kratzerowej, nauczycielki o subwencyę na szkółkę dla dziewcząt w Podgórzu — oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że w Podgórzu nie ma żadnej prywatnej szkoły, a Józefa Kratzer, nie posiadająca jakiejkolwiek przepisanej kwalifikacyi nauczycielskiej, nie może nawet starać się o pozwolenie otwarcia prywatnej szkoły.

Petycya Zgromadzenia SS. Miłosierdzia w Przeworsku o subwencyę na utrzymanie 4. kl. szkoły żeńskiej.

Do 4. kl. szkoły żeńskiej z prawem publiczności SS. Miłosierdzia w Przeworsku uczęszcza corocznie około 250 uczenic. Wszystkie koszty utrzymania szkoły i 4. ukwalifikowanych nauczycielek ponosi Zgromadzenie — którego położenie materyalne jest dość przykre. C. k. Rada szkolna oświadczyła się za uwzględnieniem petycyi Zgromadzenia SS. Miłosierdzia w Przeworsku, ponieważ szkoła rozwija się należycie, a koszta jej utrzymania są

znaczne. Wobec czego polecił jej Wydział krajowy, aby począwszy od r. 1911. wstawiała do budżetu funduszu szkolnego krajowego corocznie kwotę 600 koron.

Petycye Kół T. S. L. w Przemyślu i Bochni.

C. k. Rada szkolna krajowa zwracając przekazane Wydziałowi krajomemu do zbadania petycye sejmowe Koła T. S. L. im. Maryi Konopnickiej w Bochni i Koła Pań T. S. L. w Przemyślu, oznajmiła, że z funduszów przyzwolonych na zasiłki dla kursów dla dorosłych analfabetów, przyznała pierwszemu Towarzystwu jednorazową subwencyę w kwocie 300 K., drugiemu zaś w kwocie 250 K.

Towarzystwo „Biblioteki polskiej“ we Wiedniu.

We wrześniu r. z. wpłynęła do Wysokiego Sejmu petycya Wydziału Towarzystwa „Biblioteki polskiej“ we Wiedniu o subwencyę na cel kolonii wakacyjnych dla dziatwy uczęszczającej do szkółki polskiej, utrzymywanej we Wiedniu prze wyż wymienione Towarzystwo. Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 29. października 1909 przekazał ją Wydziałowi krajowemu do zbadania, które dało następujące wyniki: Towarzystwo wysłało w r. 1908 30 dzieci wraz z nauczycielką do swej kolonii wakacyjnej w Kochanowie w Galicyi i urządziło dla tychże nadto wycieczkę do Krakowa. Ogólne koszta tych przedsięwzięć wyniosły 1.472 K., podczas gdy fundusze na cele kolonii wakacyjnych w r. 1908. wynosiły 4.646 K. Pozostałą nadwyżkę kasową w kwocie 3.173 K. użyto na ten sam cel w r. 1909.

Petycya Zarządu Koła Towarzystwa Szkoły ludowej w Rudkach o subwencyę na prowadzenie początkowych szkółek zimowych w gminach powiatu rudeckiego.

Zarząd Koła Towarzystwa Szkoły ludowej w Rudkach wniósł we wrześniu 1908 petycyę do Wysokiego Sejmu o subwencyę na prowadzenie początkowych szkółek zimowych w 8 gminach powiatu rudeckiego. Prośbę swą motywował Zarząd Koła tem, że w żadnej z tych 8. gmin nie ma szkoły, a nawet żadna z nich nie należy do jakiegokolwiek Związku szkolnego. Nauka w szkółkach, przez Zarząd Koła prowadzonych, odbywała się w czasie od października do kwietnia, a udzielali jej bezpłatnie, bądź okoliczni nauczyciele, bądź też wykształceńsi gospodarze. Uboższa młodzież otrzymywała nadto bezpłatnie książki i przybory naukowe. Według sprawdzonych przez Zarząd główny Towarzystwa Szkoły ludowej w Krakowie zamknięć rachunkowych, wydało Koło Towarzystwa Szkoły ludowej w Rudkach na cele szkółek zimowych, w okresie od roku 1904—1907, kwotę: 1.151 K. 19 h. Przy rozprawach nad Rubr. V. budżetu kraj. na rok 1909. przesłał Wysoki Sejm petycyę powyższą Wydziałowi krajowemu do zbadania, a Wydział krajowy w wykonaniu tego polecenia odniósł się do c. k. Rady szkolnej krajowej z prośbą o wydanie opinii. C. k. Rada szkolna krajowa odezwą z dnia 23. sierpnia, 1909. l. 41.350 oznajmiła Wydziałowi krajowemu, że nie może się oświadczyć za uwzględnieniem w mowie będącej petycyi, ponieważ w gminach, w których Koło Tow. szkoły ludowej w Rudkach Szkółki zimowe utrzymuje, jest już w toku organizacya publicznych szkół ludowych.

Petycya SS. Bazylianek w Jaworowie o subwencyę na utrzymanie klasztornej szkoły żeńskiej i spłatę długów.

Przy klasztorze SS. Bazylianek w Jaworowie itnieje żeńska szkoła ludowa a od r. 1906/7 także I. r. seminaryum nauczycielskiego. Za naukę pobierano po 10. K. miesięcznie. Przed paru laty rozszerzono lokalności szkoły przez dobudowanie piętrowego skrzydła, na który to cel zaciągnął Klasztor pożyczkę w Banku krajowym, w kwocie 20.000 K.

Odstąpioną przez Wysoki Sejm petycyę odesłał Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej celem zaopiniowania, ta zaś oświadczyła się przeciwko udzieleniu subwencyi, a to ze względu, że SS. Bazylianki pobierają stałą subwencyę na utrzy-

manie szkoły, w rocznej kwocie 1.600 K., nadto zaś przyznała im. c. k. Rada szkolna krajowa na wspomniane wyżej rozszerzenia szkoły subwencyę w kwocie 6.000 K.

Petycya w sprawie budowy tanich domów nauczycielskich.

Petycyę, wzgl. memoryał Wydziału wykonawczego kraj. wiecu nauczycielstwa ludowego z r. 1907. w sprawie budowy tanich domów nauczycielskich, przesłał Wydział kraj. w myśl uchwały Wysokiego Sejmu do c. k. Rady szkolnej krajowej celem zaopiniowania. Do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie nadesłała c. k. Rada szkolna krajowa odpowiedzi.

o Miejskie Towarzystwo muzyczne we Lwowie.

„Miejskie Towarzystwo muzyczne“ wniosło petycyę do Wysokiego Sejmu o subwencyę, a Wysoki Sejm przekazał ją Wydziałowi krajowemu do zbadania. Towarzystwo to istnieje we Lwowie od r. 1907. utrzymuje ono orkiestrę złożoną z 25. członków, przybranych w mundur „Czwartaków,“ oraz szkołą muzyczną, w której w roku bieżącym kształciło się 5. uczniów. Towarzystwo liczy członków wspierających i czynnych 58. Członkowie orkiestry są opłacani przez Towarzystwo. Orkiestra wystąpiła publicznie w r. b. 32. razy, nadto kilka razy przyjęła bezpłatnie udział w uroczystościach narodowych. Obrót kasowy w roku 1908/9 osiągnął cyfrę 3.522 K.

nstytut muzyczny w Krakowie (petycya o subwencyę).

Instytut muzyczny w Krakowie istnieje od r. 1908. Jestto zakład prywatny, założony i kierowany przez p. Klarę Czopp-Umlaufową. W roku ubiegłym pobierało w nim naukę muzyki 156 uczniów, za opłatą 10—40 koron miesięcznie. Przy założeniu instytutu kierowano się myślą utworzenia szkoły, któraby stojąc na gruncie nowoczesnych wymagań i wysokiego posłannictwa sztuki, dawała wszechstronne wykształcenie muzyczne. W programie nauk położono główny nacisk na muzykę kameralną. W roku 1909 odbyło się 8 poranków i 2 wieczory kameralne, prócz tego urządził „Instytut“ szereg koncertów na prowincyi. Mimo krótkiego istnienia zdołał Instytut muzyczny zdobyć sobie sympatyę publiczności i przychylną opinię w prasie.

Wydawnictwo p. t. „Źródła do historyi cerkwi w Galicyi“.

W roku 1905 i 1906 wydał O. Józef Zastyreć z Tarnopola dwa zeszyty litografowane p. t. „Hramota episkopa Bałabana“ i „Persza promowa ruska“ — prace mające być początkiem wydawnictwa źródeł do historyi cerkwi w Galicyi. Zapytane o opinię Towarzystwo naukowe im. Szewczenki orzekło, że z tych prac nie można wyrobić sobie poglądu na naukową metodę i przygotowanie autora do tego rodzaju wydawnictw, tem bardziej, że nie przedłożył on wcale planu, na podstawie którego możnaby ocenić naukową wartość zamierzonego wydawnictwa.

Petycya Józefa Tańczakowskiego, nauczyciela ludowego we Lwowie, o subwencyę na wydawnictwo podręcznika p. t.: „Ruski dyktaty dla narodnych szkił“.

Celem ułatwienia nauki języka ruskiego w szkołach ludowych wydał Józef Tańczakowski, nauczyciel ludowy we Lwowie, dziełko p. t. „Ruski dyktaty dla narodnych szkił“ własnym nakładem około kilkuset koron. Cena jednego egzemplarza wynosi 70 h. Dziełko to rozporządzeniem c. k. Rady szkolnej krajowej z dnia 1. grudnia 1907 L. 55.487 zostało zaliczone do rzędu książek, nadających się do bibliotek szkolnych, jako podręcznik dla nauczycieli szkół ludowych. Wedle opinii c. k. Rady szkolnej krajowej, bywa to dziełko z korzyścią używane przez nauczycieli, jako poradnik metodyczny.

Związek Towarzystw naukowych wszechnicy lwowskiej.

Wniesioną w ubiegłej sesyi petycyę „Związku Towarzystw naukowych wszechnicy lwowskiej“ Wysoki Sejm przekazał Wydziałowi krajowemu do zbadania. Spełniając polecenie Wy-

sokiego Sejmu, zwrócił się Wydział krajowy do zarządu „Związku“ o bliższe szczegóły — nie otrzymał jednakże do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania żadnej odpowiedzi.

Lwowskie Towarzystwo Rygoryzantów.

Podczas ubiegłej sesyi sejmowej wniosło Towarzystwo Rygoryzantów, mające na celu niesienie pomocy materyalnej izraelickiej młodzieży akademickiej, petycyę do Wysokiego Sejmu o subwencyę na izraelicki Dom akademicki. Wysoki Sejm przekazał petycyę tę Wydziałowi krajowemu do zbadania, które jednakowoż nie wydało rezultatu, ponieważ Towarzystwo Rygoryzantów mimo wezwania nie przedłożyło do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania żadnych wyjaśnień.

Inne petycye przekazane Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Prtycye przekazane Wydziałowi krajowemu do zbadania, jako to: o subwencyę i pożyczkę bezprocentową na budowę szkoły męskiej im. św. Józefa we Lwowie — petycyę gminy m. Krakowa o subwencyę na szkołę gospodarstwa domowego — kursu naukowego żeńskiego w Tarnowie, zarządu kuchni dla młodzieży szkolnej — petycyę w sprawie kreowania szkoły z ruskim językiem wykładowym na przedmieściu Grodeckim we Lwowie — petycyę o subwencyę na utrzymanie prywatnej szkoły żeńskiej i prywatnego seminaryum żeńskiego w Stanisławowie, wreszcie petycyę gminy Starej Soli w sprawach prestacyi szkolnych i gminy Josefsberg o zasiłek na odbudowę spalonej szkoły — przesłał Wydział krajowy c. k. Radzie szkolnej krajowej z prośbą o ich zaopiniowanie, nie otrzymał jednakże odpowiedzi do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania.

Sumaryczne zestawienie

dochodów 74 Wydziałów powiatowych

podług zamknięć rachunkowych za rok 1907.

Liczba porządkowa	Nazwa powiatów	Czynsze z domów i gruntów i inne opłaty	Odsetki od papierów wartościowych, pożyczek i t. p.	Dodatki na cele administracyjne	Dochody rozmaite	Zapas kasowy z roku poprzedniego	Wpływy nadzwyczajne: ze sprzedaży gruntów i realności	Wpływy nadzwyczajne: ze sprzedaży papierów wartościowych	Wpływy nadzwyczajne: z zaciągniętych pożyczek	Wpływy nadzwyczajne: zaliczki otrzymane i zwrócone	Budowle i konserwacje wodne	Dochody na cele komunikacyjne: dodatki do podatków i dotacye na: fundusz dróg powiatowych	Dochody na cele komunikacyjne: dodatki do podatków i dotacye na: powiatowy fundusz dróg gminnych	Dochody na cele komunikacyjne: subwencye na drogi: powiatowe	Dochody na cele komunikacyjne: subwencye na drogi: gminne	Dochody na cele komunikacyjne: pożyczki i otrzymane zaliczki na drogi: powiatowe	Dochody na cele komunikacyjne: pożyczki i otrzymane zaliczki na drogi: gminne	Dochody na cele komunikacyjne: myta drogowe, mostowe, przewozowe	Dochody na cele komunikacyjne: wpłaty za niedrobione i niezużyte prestacye w robociźnie i materyale	Dochody na cele komunikacyjne: zwroty za utrzymanie publicznych pojazdów kolejowych	Dochody na cele komunikacyjne: zwrócone zaliczki i dochody rozmaite drogowe	Zapas kasowy z roku poprzedniego	Bonifikacya z funduszu propinacyjnego	Razem	Należytości czynne pozostałe z końcem roku	Uwagi
		K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	
1	Biała	2.000 —	50 —	40.879 05	1.532 72	10.092 41	— —	— —	500 —	1 652 13	— —	36.325 26	— —	14.775 21	4.000 —	— —	— —	120 —	2.678 47	— —	109.706 93	8 636 07	2.276 —	235.224 25	6.332 52	
2	Bobrka	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
3	Bochnia	— —	— —	64.311 43	11.368 65	212 50	— —	— —	4.626 94	— —	— —	38.348 48	31 379 78	— —	90.085 76	— —	— —	— —	1.673 59	150 82	23.795 67	20 433	1.176 —	267.331 85	85.988 49	Zamknięcie za r. 1907 wydano c. k. Namiestnictwu do Lw. 3092/09 celem uzyskania Sankeyi na pożyczkę 0.000 K. na budowę szpitala pow.
4	Bohorodczany	— —	— —	15.131 58	7.570 93	188 57	816 —	— —	610 50	3.678 88	— —	— —	24.089 50	— —	33.266 25	— —	— —	— —	52 80	— —	11.389 28	1072	744 —	97.098 96	37.380 18	
5	Borszczów	41.003 81	— —	97 56	6.041 60	— —	— —	— —	4.170 —	4 502 79	— —	58 688 65	— —	— —	2.200 —	1.139 98	— —	1.001 18	— —	941 10	5.681 37	13.457 07	1.120 —	141.255 15	36.976 83	
6	Brody	1.048 47	— —	129.806 97	11.089 78	542 68	— —	— —	38 26	2.256 —	— —	— —	33.472 58	97.657 78	18.204 46	— —	— —	8.215 35	1 227 30	21.900 82	3.875 50	5.081 89	1.666 —	336.169 85	50.053 81	
7	Brzesko	— —	— —	25.400 —	22.651 93	12.429 75	— —	— —	— —	8.405 —	— —	54.547 —	61.812 93	— —	48.287 62	— —	— —	1.145 64	10.000 —	25.440 62	13 665	1.320 —	— —	266.160 74	39.200 88	
8	Brzeżany	— —	276 46	55.877 74	15.349 77	— —	— —	12.101 76	1.751 96	3.059 62	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1.646 —	90.062 71	44 838 25	
9	Brzozów	— —	1.200 79	14.992 40	3.220 25	3.083 75	— —	— —	3.018 85	— —	— —	23.142 92	24 828 70	— —	35.295 55	2.784 —	9.630 —	8.000 —	108 —	— —	911 42	10.735 47	802 —	141.698 —	7.758 61	
10	Buczacz	1.000 —	— —	40.966 66	4.573 84	8.421 03	— —	— —	20.000 —	6.596 83	— —	12.666 72	72.471 90	— —	50.000 —	— —	33.088 14	5.710 —	592 44	2.389 —	13.482 38	11.268 21	3.242 —	286.266 65	56.730 46	
11	Chrzanów	896 —	— —	36.020 61	4.168 30	2.156 18	— —	— —	— —	16.565 37	— —	81.046 33	45.025 68	— —	52.025 68	— —	— —	258 38	1.780 10	4.547 87	17.387 74	22.294 80	— —	284.773 04	77.117 57	
12	Cieszanów	75 —	— —	27.123 67	4.788 53	2.175 97	— —	— —	35.000 —	2.068 97	— —	25.184 82	34.871 46	15.000 —	5.000 —	— —	— —	7.596 05	505 38	4.098 45	1.594 51	3.817 07	1.082 50	170.472 99	26.047 29	
13	Czortków	— —	— —	32.241 39	222 79	206 84	— —	— —	1.030 —	6 122 42	— —	5.883 56	57 197 47	— —	— —	— —	— —	— —	— —	108 228 61	37.636 41	3.406 83	976 50	253.212 82	17.079 89	
14	Dąbrowa	576 —	— —	32.953 26	2.822 54	3.036 55	— —	— —	5 771 27	1.847 83	34.071 65	— —	44 729 40	— —	24.520 —	21.143 12	— —	13.054 85	1.445 70	15.280 17	65.128 89	948 97	417 —	248.227 15	86.037 84	
15	Dobromil	— —	— —	42.313 10	9.374 80	— —	— —	— —	5.400 —	1.682 38	— —	— —	13.286 52	— —	39.112 46	— —	49.583 80	2.635 —	— —	16.845 34	40.280 66	7.815 23	1.310 —	229.895 50	38.086 79	
16	Dolina	— —	— —	48.941 57	60.848 07	1.477 05	— —	— —	— —	8.601 55	— —	— —	18.196 55	— —	24.520 —	— —	— —	761 86	4.028 11	2.506 19	12.997 12	1.051 66	1.632 —	185.570 83	117.619 26	
17	Drohobycz	— —	400 —	37.829 48	6.245 76	9.880 27	— —	— —	1.158 16	2.681 73	— —	114.744 08	66.545 42	21.732 58	82.861 81	20.000 —	— —	53.102 17	— —	— —	67.184 46	319 86	1.922 —	486.216 78	95.451 67	
18	Gorlice	3.036 98	— —	32.231 62	801 66	1.565 16	— —	— —	40.000 —	10.431 74	— —	47.785 21	— —	4.116 25	— —	— —	— —	— —	1.080 00	349 32	39.014 67	2640	1.700 —	182.208 85	19.088 93	
19	Gródek	1.000 —	— —	16.940 —	799 78	— —	— —	— —	— —	— —	11.316 31	13.850 —	65.494 63	19.400 —	5.000 —	31.822 24	— —	3.900 —	738 24	— —	7.899 98	— —	1.000 —	179.296 58	5.095 44	
20	Grybów	250 —	— —	17.504 20	4.244 —	2.500 80	— —	— —	— —	— —	— —	19.027 86	8.102 93	20.084 79	15.110 —	— —	— —	1.170 —	4.333 40	62 68	1.170 56	60 22	754 —	95.794 47	62.417 62	
21	Horodenka	372 —	— —	98.485 53	4.434 57	8.591 56	— —	— —	2.885 10	31.874 66	— —	32.882 27	25.685 98	8.000 —	19.564 88	— —	— —	1.863 33	736 12	— —	91.962 39	2 296 01	1.568 —	331.178 79	119.731 25	
22	Husiatyn	— —	— —	32.474 49	602 60	1.548 38	— —	— —	20.000 —	360 —	— —	32.385 11	27.454 20	1.500 —	5.000 —	— —	— —	7.787 48	5.430 40	28.638 31	7.567 62	2.904 68	— —	173.716 25	76.785 39	
23	Jarosław	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Brak zamknięcia funduszu dróg pow.
24	Jasło	1.784 —	— —	20.395 24	1.688 33	5.750 57	— —	— —	— —	— —	— —	21.241 67	63 149 67	— —	16.000 —	36.704 11	1.286 82	911 20	— —	— —	9.715 08	19.104 56	992 —	198.733 25	3.444 66	
25	Jaworów	— —	— —	23.641 28	3.223 68	194 59	— —	— —	— —	12.960 93	— —	— —	15.868 77	— —	15.743 12	— —	— —	7.688 90	745 52	1.343 86	5.625 18	597 29	924 —	88.626 49	26.009 70	
26	Kałusz	1.700 —	340 57	74.373 61	26.795 83	122 21	— —	— —	20.600 —	1 177 50	3.066 —	— —	15.287 09	— —	62.329 93	— —	— —	— —	523 —	— —	21.410 95	2280 —	1.320 —	229.068 86	184.200 09	
27	Kamionka	— —	— —	23.092 25	3.162 20	879 26	— —	— —	4.383 77	3.010 09	5.131 65	38.487 08	30.708 58	12.000 —	28.000 —	— —	— —	21.896 30	1.821 67	— —	38.721 89	21.983 34	870 —	234.154 66	39.694 28	
28	Kolbuszowa	— —	— —	15.017 —	1.693 78	1.371 60	— —	— —	— —	324 —	— —	32.094 83	20.291 87	13.643 86	— —	— —	— —	9.863 34	1.337 50	— —	1.878 41	4.763 85	786 —	102.441 34	17.592 63	
29	Kołomyja	— —	— —	91.054 58	22.239 19	6.302 07	— —	— —	— —	6.584 14	— —	— —	82.052 31	— —	— —	— —	— —	9.068 99	376 10	618 22	31.044 25	925 —	1.398 —	252.262 85	17.294 99	
30	Kossów	500 —	— —	22.287 38	2.131 25	600 —	— —	— —	— —	3.098 13	400 —	46.164 74	27.460 46	— —	— —	— —	— —	— —	— —	65.421 32	31.563 76	9696	1.796 —	208.926 33	14.239 94	
31	Kraków	— —	1.142 —	33.632 90	75 842 09	15.557 20	— —	— —	13.278 58	2 875 92	— —	14.414 12	79.417 96	4.563 30	26.438 43	— —	— —	— —	976 33	347 93	29.190 83	2 679 87	2.906 —	296.263 58	146.682 67	
32	Krosno	6.640 —	— —	25.146 98	6 274 71	— —	— —	— —	20.000 —	11.105 47	— —	19.758 03	33.984 71	— —	— —	15.000 —	55.000 —	— —	1.125 19	13.182 16	3.610 56	682 —	211.560 81	54.822 11	
33	Limanowa	— —	— —	37.086 59	5.614 47	510 58	— —	— —	2.500 —	— —	— —	— —	9.841 28	3.294 —	24.600 —	14.000 —	6.000 —	— —	2 015 90	3.756 43	10.459 24	19.713 48	1.374 —	138.961 97	15.725 89	
34	Lisko	— —	— —	10.330 23	2.678 80	4.374 11	— —	— —	1.193 62	— —	— —	11 056 69	37.859 40	— —	12.000 —	— —	— —	11.637 88	1.482 12	— —	6.175 66	13.545 23	— —	112.387 74	9.460 44	
35	Lwów	13.332 53	532 64	121.280 88	995 28	10.396 85	— —	— —	— —	60.000 —	— —	129.989 17	— —	— —	12.500 —	— —	10.000 —	1.314 76	— —	— —	586 84	3.533 25	2.360 —	366.820 80	58.092 97	
36	Łańcut	— —	— —	46.648 85	10.377 62	4.250 70	— —	— —	— —	3.376 48	— —	35.775 01	61.564 56	— —	— —	— —	50.000 —	— —	419 99	2.000 —	4.358 06	6.739 88	1.970 —	227.478 18	8.088 07	
37	Mielec	— —	1 368 88	32.196 04	13.844 17	71 96	— —	— —	18.000 —	33.151 —	— —	— —	57.876 23	— —	15.000 —	17.547 17	6.000 —	2.834 05	13.763 48	— —	9.760 27	— 98	1.160 —	222.580 24	37 985 94	
38	Mościska	— —	— —	27.833 88	5.344 53	— —	— —	— —	6 86 49	1.155 —	— —	26.000 —	— —	— —	30.000 —	12.581 65	24.091 76	4.360 —	972 40	— —	12.244 19	2.313 52	1.078 —	154.781 51	4.353 —	
39	Myślenice	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Zamknięcie za r. 1907 wydano c. k. Namiestnictwu do Lw. 3092/09 celem uzyskania Sankeyi na przyjęcie gwarancyi czystego dochodu od części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka-Myślowice-Mszana dolna
40	Nadwórna	— —	— —	28.230 44	7.074 77	1.044 23	— —	— —	80.000 —	— —	— —	— —	23.225 46	— —	— —	— —	— —	8.000 —	— —	— —	2 455 40	732 84	1.536 —	152.899 14	1.886 54	
41	Nisko	1.815 —	— —	75.546 48	22.218 91	3.133 78	— —	— —	— —	15.500 92	— —	— 057 97	11 848 81	— —	65.197 34	— —	10.000 —	2 603 50	10.953 01	6.180 96	21.172 34	2.103 —	1.298 —	252.630 02	47.137 13	
42	Nowy Sącz	— —	— —	90.691 81	1.938 13	12.532 33	— —	— —	— —	4.713 28	— —	— —	30.336 43	37.617 —	10.000 —	20.000 —	— —	14.287 —	13.100 —	— —	76.455 69	80 08	1.70 —	313.524 70	2.435 —	
43	Nowy Targ	1.520 —	— —	35.665 32	1.802 37	177 54	— —	— —	— —	2.118 94	— —	31 634 45	18.745 80	— —	16.565 38	— —	10 281 —	1.498 07	1.834 70	— —	233 33	— —	944 —	123.110 95	11.811 27	
44	Pilzno	1.262 40	— —	10 500 39	7.167 62	3.263 45	— —	— —	— —	280 —	— —	13.279 03	25.750 58	— —	5.000 —	— —	4.000 —	810 93	784 57	— —	11.227 38	1 980 48	540 —	85.847 79	3.140 90	
45	Podhajce	— —	— —	83.874 55	35.887 95	— —	— —	— —	— —	3.858 90	— —	22.202 26	79.272 68	— —	12.000 —	— —	27.863 53	10.150 —	3.809 84	— —	12.982 14	1.205 98	1.332 50	294.440 28	52.742 05	
46	Przemyśl	— —	— —	37.125 65	25.458 82	6.074 31	— —	— —	— —	1.743 84	— —	— —	53.530 19	— —	16 100 —	— —	49.999 80	— —	2.220 85	2.689 18	32.315 63	754 21	912 —	228.933 88	40.450 27	
47	Przemyślany	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Zamknięcie za r. 1907 wydano do Lw. 3092/09 c. k. Namiestnictwu celem uzyskania Sankeyi na pożyczkę 68.000 K. na budowę pojazdów kolejowych.
48	Rawa	2.000 —	— —	23.584 44	— —	2.513 86	— —	— —	— —	10.252 30	— —	27.481 71	— —	— —	75 174 62	21.724 36	— —	2.399 95	77 952	2 110 14	129.740 12	8.088 71	1.020 —	304.849 73	145.475 18	
49	Rohatyn	— —	— —	49.083 96	32.670 71	— —	— —	— —	11.000 —	370 —	— —	— —	36.065 20	— —	3.871 65	55.677 81	57.119 73	3.470 31	981 80	— —	1.297 88	776 21	1.240 —	253.631 35	33.689 11	
50	Ropczyce	— —	— —	14.261 80	2.066 61	1.354 —	— —	— —	1 227 03	— —	— —	10.185 80	57.040 40	225 62	17.381 80	— —	— —	— —	813 28	— —	15.657 70	5.928 09	312 80	126.454 76	5.885 29	
51	Rudki	— —	— —	19.836 51	7.278 65	— —	— —	— —	— —	1.131 84	— —	14.072 37	29.873 71	— —	2.584 15	— —	— —	1.714 —	1.079 37	4.511 10	11.275 08	— —	1.342 —	94.698 78	21.885 18	
52	Rzeszów	— —	— —	35.601 20	923 30	4 705 15	— —	— —	— —	6.514 01	— —	101.681 57	58.847 40	20.250 —	53.752 39	— —	— —	38.227 08	5.663 55	22.918 14	35.354 46	7.761 62	2.088 —	394.237 87	36.588 72	
53	Sambor	998 35	396 24	20.434 08	18.027 —	1.924 73	— —	— —	9.000 —	5 817 21	— —	— —	53.568 92	21.012 35	18.016 —	13.000 —	45.900 —	10.322 81	1.051 68	1032 —	146.560 12	2.731 01	932 —	368.795 67	35.444 67	
54	Sanok	2.999 98	— —	32.823 88	3.751 63	25 08	— —	— —	— —	1.900 —	— —	4 614 74	53.489 36	— —	— —	— —	— —	776 78	1.700 75	32.948 34	— 91	— —	135.032 05	20.744 92	
55	Skałat	— —	— —	34.153 22	287 22	1.508 88	— —	— —	— —	— —	— —	30 804 08	44 006 83	— —	12.561 05	— —	— —	7.365 —	3.625 29	355 33	19 74	7.561 84	1.670 —	136.641 71	14.253 12	
56	Śniatyn	5.288 87	— —	21.966 73	32.072 25	75 047 —	— —	— —	30.000 —	10.644 06	— —	20.276 80	31.995 22	29.362 64	— —	— —	— —	— —	13.032 —	— —	10.630 87	1.661 10	1.050 —	210.980 63	43.797 18	
57	Sokal	2.470 83	— —	110.492 40	27.697 04	12.160 70	— —	— —	— —	— —	1.000 —	— —	47 324 54	143.085 69	6.529 09	— —	— —	15 079 38	27 68	— —	12.437 52	2.126 72	1.476 —	382.750 09	81.919 40	
58	Stanisławów	— —	— —	44.190 88	3.542 90	13.962 29	— —	— —	— —	— —	— —	— —	62.715 30	— —	— —	— —	— —	— —	1.119 52	— —	2.093 81	28.056 21	1.156 —	156.836 96	3.804 66	
59	Stary Sambor	2.553 66	— —	25.877 18	489 79	3.878 07	— —	— —	— —	7.725 62	— —	11.127 15	8.180 25	19.000 —	3.616 20	26.000 —	— —	5.228 28	1.682 46	392 83	32.492 67	8.088 49	740 —	157.522 65	16.426 52	
60	Stryj	— —	— —	39.626 68	9 969 72	391 89	— —	— —	6.931 83	11.517 76	— —	13 28 40	67.171 60	— —	4.000 —	— —	58.095 54	5.815 43	792 —	1.950 01	45.727 67	— 02	1.240 —	246.438 54	45.815 96	Zamknięcie za r. 1907 wydano do Lw. 3092/09 c. k. Namiestnictwu celem uzyskania Sankeyi na pożyczkę 300.000 K.
61	Tarnobrzeg	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
62	Tarnopol	1.903 —	6.384 80	69.329 45	76 82	952 24	— —	— —	— —	10.258 19	— —	— —	121.434 03	10.861 23	13.575 11	— —	46.000 —	13 150 —	3.280 10	10.562 30	8 122 56	6.926 86	1.782 —	324.598 62	156.114 03	
63	Tarnów	566 71	— —	41.021 21	27 200 73	140 59	— —	— —	— —	365 —	— —	36.961 88	— —	— —	1.484 51	— —	— —	281 75	9.910 —	20.701 —	96.311 57	20.925 92	1.968 80	247.067 17	65.071 85	
64	Tłumacz	— —	— —	30.416 94	39.043 —	1.143 05	— —	— —	— —	11.777 14	— —	— —	2.148 60	— —	5.000 —	— —	— —	— —	82.080 21	942 70	65.777 81	02	— —	238.315 47	56.700 05	
65	Trembowla	172 —	— —	28.727 87	5.188 75	688 12	— —	— —	— —	7.148 48	— —	26.401 63	46.980 29	— —	9.050 —	— —	— —	6.737 03	6.058 55	309 20	729 08	384 02	1.130 —	139.678 02	20.404 88	
66	Turka	— —	— —	45.780 28	14.353 —	88 12	— —	— —	25.000 —	1.350 41	— —	14.328 42	21.317 78	30.694 26	12.000 —	— —	36.397 04	4.258 26	4.686 63	— —	13.668 74	1.258 59	1.089 —	226.968 53	81.308 38	
67	Wadowice	— —	— —	45 600 74	1.606 63	— —	— —	— —	20.000 —	4.057 02	— —	— —	41.197 52	— —	28.900 —	— —	— —	— —	1.708 84	— —	7.018 56	51.057 66	3.177 50	201.324 43	48.402 85	
68	Wieliczka	1.040 —	5.145 58	55.730 85	31.883 07	4.078 33	— —	— —	— —	16.938 48	— —	7.433 13	16.170 27	— —	65 100 46	— —	— —	32.065 35	856 84	7.485 78	45.960 89	5 236 57	1.581 —	345.624 40	692.437 40	
69	Zaleszczyki	— —	— —	40.439 41	2.805 38	263 74	— —	— —	10.000 —	2.469 —	20 022 31	13.591 —	20.928 62	— —	— —	9.500 —	— —	— —	1.270 —	1.881 37	12.585 10	1.118 40	706 —	145.964 33	41.776 97	
70	Zbaraż	— —	60 —	15.6.1 17	496 19	4.414 68	— —	5.094 —	— —	18.201 57	— —	50 180 72	— —	7.000 —	— —	— —	— —	194 —	22.143 80	37 71	22.960 20	677 35	612 —	148.000 39	42.852 08	
71	Złoczów	10 938 —	— —	151.040 40	39.736 25	33.475 89	— —	— —	— —	1.047 —	— —	— —	37 628 48	22.870 04	— —	— —	25.000 —	10.907 99	245 —	— —	— —	5.427 78	— —	338.016 89	41.995 52	
72	Żółkiew	— —	— —	26.261 80	6.493 62	360 —	— —	— —	— —	1.400 88	— —	50 335 19	— —	1.770 74	— —	— —	— —	8.250 22	1.258 52	916 43	1.042 52	21.884 92	1.000 —	120.994 95	13.746 64	
73	Żydaczów	800 —	2 059 —	23.865 86	27.702 60	4.792 85	— —	— —	1.830 —	5.611 54	— —	9.129 82	43.065 60	— —	— —	— —	— —	7.025 02	2.088 35	— —	26.369 76	24.042 79	1.247 50	179.650 69	67.758 57	
74	Żywiec	274 40	1.808 68	26.158 84	22.071 93	1.788 95	— —	— —	300 —	13.046 99	— —	14.881 96	50.594 57	10.382 20	— —	18.000 —	2.467 37	10.867 96	118 20	— —	36.215 25	7.255 50	1.324 —	226.206 87	16.801 21	
	Razem	70.814 25	21.165 64	2.921.066 37	817.179 36	242.233 21	816 —	17.196 76	428.011 58	474.296 68	75.007 88	1.199.133 71	2.101.281 90	589.900 59	1.227.604 97	330.575 92	598.060 53	109.037 28	250.145 76	201.910 18	1.771.253 43	421.577 46	80.485 10	15.063.717 15	3.175 982 04	

Sumaryczne zestawienie

wydatków 74 Wydziałów powiatowych

podług zamknięć rachunkowych za rok 1907.

Liczba porządkowa	Nazwa powiatów	Pobory funkcyonaryuszów	Emerytury i zaopatrzenia	Koszta kancelaryjne	Utrzymanie budynków czynsze za najem biur	Podatki	Koszta komisyjne	Subwencye na cele: oświaty, szkolne	Subwencye na cele: sanitarne itp.	Subwencye na cele: na budowle, konserwacyę wodne itp.	Wydatki rozmaite	Zapas kasowy zkońcem roku	Nadzwyczajne wydatki: kupno gruntów, domów itp.	Nadzwyczajne wydatki: kupno papierów wartościowych	Nadzwyczajne wydatki: spłata długów, zasiłków itp.	Nadzwyczajne wydatki: zaliczki udzielone i spłacone	Wydatki na cele komunikacyjne: koszta administracyjne drogowe	Wydatki na cele komunikacyjne: budowa i utrzymanie dróg powiatowych	Wydatki na cele komunikacyjne: budowa i utrzymanie dróg gminnych	Wydatki na cele komunikacyjne: publicznych dojazdów kolejowych	spłaty długów	zaliczki udzielone i zwrócone wydatki rozmaite drogowe	zapas kasowy pozostały z końcem roku	Hodowla bydła	Razem	Długi i zaległości bierne, pozostałe z końcem roku	Uwaga
		K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	
1	Biała	15.162·66	— —	2.402·13	5.880·87	319·10	2.783·30	7.524 —	2.035 —	— —	5.787·81	11.330·82	— —	— —	800 —	— —	145.251·10	— —	— —	3.289·52	1.660 —	4.739·44	21.370·90	4.950 —	235.224·25	93.461·82	
2	Bóbrka	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
3	Bochnia	15.451 —	3.212·54	1.424·74	874·99	— —	2.669·34	2.872 —	8.176·70	— —	40.649·52	1.009·33	— —	— —	— —	— —	30.330·79	25.100·12	64.506·74	— —	5.355·90	63.025·85	2.675·23	— —	267.331·85	173.120·48	Zamknięcie za r. 1907 wydano c. k. Namiestnictwu do Lw. 3092/09, celem uzyskania Sankcyi na pożyczkę 100.000 kor. na budowę szpitala pow.
4	Bohorodczany	12.123·27	100 —	720 —	740 —	— —	778·05	600 —	1.200 —	4.000 —	3.043·53	3.364·96	— —	— —	600 —	12.760 —	48.984·90	— —	— —	— —	6.703·95	— —	970 —	1.370 —	97.098·96	31.405·43	
5	Borszczów	13.271 —	— —	3.894·80	879·30	— —	3.064·08	3.519 —	3.147 —	— —	7.004·56	10.782·03	— —	— —	5.214·20	1.850 —	12.700 —	25.721·54	26.367·10	4.120·28	11.906 —	3.644·22	4.101·99	1.785·05	141.255·15	83.096·05	
6	Brody	23.999·90	4.300·80	1.588·70	1.566·68	5.004·49	279·80	1.0.0 —	4.525 —	97.864·41	8.326·97	3.688·11	— —	— —	2.301·38	3.240 —	13.906·74	85.365·08	42.789·37	14.939·61	3.900 —	7.493·22	14.593·48	— —	336.169·82	121.63 63	
7	Brzesko	16.558·35	1.800 —	1.019·14	— —	— —	440·00	4.795·60	200 —	— —	24.106·39	1.802·07	— —	— —	10.133 —	800 —	10.060 —	59.964·98	88.188·47	— —	11.800 —	10.263·28	21.444·63	2.660·79	266.100·74	66.243·89	
8	Brzeżany	17.856·27	4.019·52	1.909·18	1.563·43	272·40	849·48	1.500 —	4.010 —	— —	7.642·48	3.457·54	— —	9.472·99	13.302·60	7.100 —	— —	— —	11.900 —	5.000 —	— —	— —	— —	266·82	90.066·71	150.031·55	
9	Brzozów	7.928 —	1.972 —	656·14	1.248 —	— —	260 —	1.645 —	1.369·97	— —	6.635·98	2.782·45	— —	— —	1.820 —	— —	7.711·25	26.600·06	73.647·57	— —	— —	4.852·73	2.568·85	— —	141.698 —	66.521·02	Brak zamknięcia fund. dróg powiatowych.
10	Buczacz	16.248·23	8.018·88	3.767·39	— —	— —	1.347·60	3.400 —	10.341·70	— —	10.871·01	— —	257·79	— —	21.444 —	8.964·28	36.856·24	7.545·22	139.739·56	6.571·04	4.867·70	5.978·03	— —	— —	286.266·65	94.466·73	
11	Chrzanów	16.404·28	11.165·31	1.307·06	956·38	— —	— —	— —	4.855 —	— —	14.856·10	121·09	— —	— —	10.141·21	— —	60.105·57	56.476·41	61.773·95	1.921·95	— —	31.374·68	13.314·01	— —	284.773·04	189.572·04	
12	Cieszanów	17.082·34	— —	1.469·90	541·66	— —	589·81	400 —	1.125 —	34.424·87	11.508·07	54.33 8.847·74	— —	— —	3.766·28	5.537·40	800·08	43.457·66	32.907·40	4.098·45	— —	727·47	2.752·08	252·38	170.472·98	173.252·81	
13	Czortków	12.496 —	— —	— —	— —	— —	— —	740·10	5.158 —	— —	7.487·11	955·55	— —	— —	3.936·16	9.726·72	7.988 —	10.397·50	56.722·67	106.700·22	— —	25.500 —	5.104·49	3·0 —	253.212·82	31.512·72	
14	Dąbrowa	12.110·07	1.780 —	1.044·18	— —	— —	2.297·50	1.731 —	1.649·55	47.000·99	9.097·66	— —	— —	— —	— —	4.050 —	12.076·83	64.184·58	33.217·44	15.213·70	1.362·45	40.882·13	66·47	463·10	248.227·15	144.688·88	
15	Dolina	28.628·04	— —	— —	2.656·92	— —	2.392·86	2.056·70	200 —	20.902·59	2.711·02	30.092·66	— —	— —	— —	— —	7.675·28	— —	59.754·48	29.871·12	31.561 —	10.886·47	— —	538·30	229.895·50	80.482·78	
16	Drohobycz	13.191·58	2.720 —	958·67	1.737·83	— —	987·05	— —	65.284·62	— —	3.128·61	1.525·48	— —	— —	— —	2.508·50	8.990·55	— —	39.049·43	2.506·19	— —	12.843·01	672·31	1.300 —	185.570·83	90.915·73	
17	Gorlice	24.730·49	1.500 —	5.598·07	1.166·35	— —	— —	5.318·84	— —	— —	4.024·86	55·07	— —	— —	8.192 —	15.112·52	25.271·20	114.161·79	185.988·36	— —	— —	95.102·23	— —	— —	486.216·78	237.727·87	
18	Gródek	16.510·86	3.305·46	3.285·74	296·67	— —	— —	11.117·28	— —	— —	676·10	— —	— —	— —	53.596·67	1.038·32	16.859·74	67.052·53	— —	704·80	— —	7.764·68	— —	— —	182.298·50	109.785·45	
19	Grybów	9.288·33	2.166·65	— —	1.716·14	1.026·20	1.807·20	2.171·88	1.200 —	— —	2.761·70	— —	— —	— —	8.974·93	— —	17.026·14	24.887·34	45.854·42	— —	49.134·80	11.316·31	— —	— —	179.296·58	78.094·13	
20	Horodenka	7.445·98	— —	— —	767·52	— —	1.198·60	600 —	920 —	3.306 —	4.063·46	126·58	— —	— —	6.041 —	— —	9.907·18	11.751·96	14.015·28	6.248 —	— —	33.747·08	1.057·20	— —	95.794·47	51.118·80	
21	Husiatyn	12.109 —	800 —	767·39	2.353·32	32.828·27	1.120·08	5.556 —	12.404·04	30.510·94	1.380·50	3.000 —	— —	— —	29.347·36	15.794·91	12.404·13	31.794·77	62.340·96	— —	— —	76.168·33	258·79	240 —	331.178·79	190.615·38	
22	Jarosław	13.668 —	— —	614·95	1.543·54	606·19	1.781·17	— —	3.000 —	5.040·59	24.840·90	841·33	— —	— —	3.648·80	— —	12.600·05	33.082·66	24.916·48	28.698·31	12.251·20	6.757·39	424·69	— —	173.716·25	252.153·61	
23	Jasło	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
24	Jaworów	10.589·45	1.000 —	3.900 —	3.190·78	669·22	602 —	1.620 —	— —	— —	4.613·47	3.198·24	— —	— —	— —	— —	16.092·75	16.823·17	124.659·37	1.303·15	— —	6.625·73	3.345·94	500 —	198.783·28	10.160·27	
25	Kałusz	6.622 —	336 —	983·34	991·57	— —	— —	— —	2.550·07	— —	23.229·73	9·55	— —	— —	5.679·39	— —	5.696 —	— —	40.014·99	1.436·10	— —	677·80	51·75	408·20	88.626·49	94.470·39	
26	Kamionka	8.178·66	4.638·46	1.956·83	155·76	944·28	1.184·56	1.580 —	5.978·17	47.500 —	40.240·31	87·87	— —	— —	16.017·55	538·35	11.237·66	48.510·28	— —	— —	— —	38.943·86	881·34	450 —	220.068·80	126.210·56	
27	Kamionka	14.794 —	— —	1.161·73	— —	— —	711·82	1.950 —	2.030·23	5.186·68	2.948·41	879·26	— —	— —	6.220·25	2.760 —	18.185·73	58.236·16	67.761·56	— —	17.203·90	12.178·72	25.053·44	1.892·80	234.154·66	177.375·09	
28	Kolbuszowa	7.960 —	720 —	250·40	1.020·70	— —	636·70	1.532 —	2.400 —	— —	3.055·79	736·44	— —	— —	— —	— —	13.130·73	35.551·55	16.921·17	— —	— —	1.673·76	16.595·75	256·35	102.441·34	19.586·41	
29	Kołomyja	17.841·33	— —	987·71	3.009·57	— —	1.684·16	35.170·19	7.309·94	23.264·20	3.395·92	17.119·28	— —	— —	3.610·20	14.185·42	18.320·59	— —	95.806·21	618·22	— —	9.939·85	— —	— —	252.262·85	301.125·18	
30	Kossów	9.251 —	1.976 —	— —	417·46	— —	518·36	1.955 —	3.843·48	1.398·97	8.121·42	1.967·33	— —	— —	— —	— —	7.760 —	63.867·75	16.057·19	65.258·95	— —	16.905·39	657·98	980·10	200.926·36	32.753·13	
31	Kraków	19.493·89	2.000 —	1.216·14	3.209·47	— —	580·56	620 —	4.846·66	— —	41.061·04	9.211·95	— —	— —	57.698·50	— —	18.761·87	10.402·14	117.264·06	458 —	1.470 —	4.550·30	5.122·40	296·66	298.263·58	77.190·13	
32	Krosno	10.352·90	— —	642·30	4.533·23	— —	291·66	5.278·80	1.830 —	— —	8.530·72	902·55	— —	— —	7.547 —	29.940 —	7.093·10	25.071·68	28.775·86	1.259·62	3.300 —	75.788·80	371·59	— —	211.500·81	521.585·33	
33	Limanowa	6.820 —	912·80	913·53	178·67	— —	499·03	— —	1.960 —	— —	20.839·88	5.208·39	— —	— —	1.871·96	6.881·32	8.453·58	23.046·72	39.857·81	3.756·43	2.425 —	4.651·18	10.885·90	— —	138.961·97	85.194·99	
34	Lisko	7.030 —	— —	643·53	84·1 —	— —	936·82	680 —	3.080 —	1.600 —	2.130·26	205·27	— —	— —	1.193·62	227·26	20.750·31	24.204·47	5.222·70	— —	3.018 —	39.863·90	757·69	— —	112.387·74	2.388·42	
35	Lwów	22.449·67	— —	4.222·30	7.077 —	— —	1.969·08	— —	2.419·18	— —	92.003·85	13.263·19	— —	60.000 —	3.733·33	1.670·58	1.673·65	35.145·77	62.911·22	3.954·91	14.890·40	2.300 —	34.933·43	— —	227.478·18	178.896·16	
36	Łańcut	13.219·20	144 —	1.250·29	1.200 —	— —	622·83	9.416·65	4.495·56	— —	12.842·21	1.614·58	— —	— —	14.254·37	3.608·78	1.673·65	35.145·77	62.911·22	3.954·91	14.890·40	2.300 —	34.933·43	— —	227.478·18	178.896·16	
37	Mielec	9.301 —	1.660 —	325·60	1.235·56	— —	419·04	70 —	— —	56.303·14	8.502·02	6.387·23	— —	— —	22.776·97	2.157·50	8.800 —	16.830·16	39.212·60	105·80	10.437·33	30.887·45	6.508·39	570·46	222.580·24	95.810·34	
38	Mościska	12.159 —	3.556·94	1.312·03	— —	384·35	2.144·48	1.369·20	4.206 —	20.000 —	— —	5.621·56	— —	— —	9.017·20	— —	19.888·67	22.020·14	13.149·73	— —	9.195·07	— —	— —	347·84	154.781·51	159.779·15	
39	Myślenice	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
40	Nadwórna	12.920 —	— —	1.117·09	800 —	— —	2.630·95	1.160 —	44.649·82	— —	14.491·36	56·12	— —	— —	40.000 —	— —	7.222·40	— —	13.920·34	— —	— —	13.320 —	550·96	— —	152.899·14	40.000 —	Zamknięcie za r. 1907 wydano c. k. Namiestnictwu do Lw. 309/09, celem uzyskania Sankcyi na przyjęcie gwarancyi czystego dochodu od części kapitału zakładowego kolei lokalnej Wieliczka Myślenice Mszana dolna.
41	Nisko	10.160 —	320 —	1.439·88	512·22	1.699·21	1.243·80	2.143·50	7.018·80	— —	71.565·27	6.702·80	— —	— —	16.371·61	— —	4.249·92	3.020·83	75.948·39	6.180·96	5.000 —	36.076·19	2.460·44	245 —	252.630·02	113.639·17	
42	Nowy Sącz	16.020 —	2.400 —	— —	1.804·71	827·86	707·58	4.880 —	— —	— —	52.674·62	28.202·78	— —	— —	4.060 —	— —	10.100·50	70.813·54	50.567·51	— —	— —	50.306·10	20.659·56	— —	313.524·70	37.822·18	
43	Nowy Targ	14.575·92	— —	1.567·03	690·31	— —	1.737·08	— —	— —	— —	16.323·23	612·10	— —	— —	6.712·50	— —	7.488·26	31.910·09	39.550·42	652·23	— —	570·40	621·38	— —	123.110·95	63.385·39	
44	Pilzno	5.000 —	1.667·60	414·07	162·06	— —	— —	— —	— —	600 —	13.713·79	— —	— —	— —	1.456·40	— —	3.196 —	14.090·80	24.565·67	— —	— —	20.981·34	— —	— —	85.847·79	63.062·26	
45	Podhajce	12.701 —	1.610 —	633·02	1.880·82	— —	395·58	— —	640 —	1.625 —	59.235·98	— —	— —	— —	45.646·50	— —	8.823·76	33.564·95	81.366·19	— —	23.109·65	20.817·09	2.360·74	— —	294.440·28	105.450·51	
46	Przemyśl	17.791·20	2.840 —	3.145·20	— —	— —	— —	— —	1.000 —	2.875 —	33.272·59	4.391·26	— —	— —	5.999·37	— —	13.428·98	— —	128.000·91	2.044·03	884·83	10.502 —	2.758·51	— —	228.993·88	127.392·69	
47	Przemyślany	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
48	Rawa	10.976·74	— —	1.833·69	3.956·95	841·78	2.110·13	— —	— —	2.232·28	7.269·92	156·83	— —	— —	9.871·58	— —	5.565·59	56.522·63	194.638·62	1.664·63	— —	5.890 —	1.217·69	— —	304.843·73	263.488·65	Zamknięcie za rok 1907 wydano do Lw. 3092/09 c. k. Namiestnictwu celem uzyskania Sankcyi na pożyczkę 48.000 kor. na budowę dojazdów kolejowych.
49	Rohatyn	8.110 —	973·22	3.199·56	105·48 —	— —	3.602·58	9·0 —	3.868·30	— —	63.484·60	950·79	— —	— —	9.429·80	— —	8.062·83	55.507·81	89.486·04	— —	6 2·10	— —	— —	— —	253.631·35	58.550·81	
50	Ropczyce	5.195 —	600 —	909·61	900 —	— —	672·40	1.950 —	2.800 —	— —	6.075·16	120·13	— —	— —	— —	— —	30.470·51	12.757·44	23.893·58	— —	11.600 —	28.710·93	— —	— —	126.454·76	33.057·42	
51	Rudki	9.300·92	8.350 —	700 —	2.533·89	124 —	1.498·04	526 —	— —	— —	5.527·15	— —	— —	— —	1.020 —	— —	7.581·62	17.657·03	32.960·03	4.511·10	2.400 —	— —	— —	— —	94.698·78	24.447·35	
52	Rzeszów	15.772·33	1.000 —	— —	2.722·61	140 —	427·40	— —	1.749·99	— —	16.378·50	3.489·86	— —	— —	8.150·91	— —	27.891·04	132.943·03	142 130 —	1.670·36	19.812·40	18.350·57	1.608·81	— —	394.237·87	236.315·69	
53	Sambor	14.668 —	4.000 —	1.987·04	1.282·87	207·60	2.525·28	1.200 —	2.980·30	— —	25.925·14	371·34	— —	— —	2.330·05	— —	— —	59.185·54	185.608·61	103·20	4.000 —	52.113·51	11.255·19	— —	369.795·67	134.244·11	
54	Sanok	11.617 —	3.327 —	1.118·61	1.176·32	568·49	880·76	400 —	3.856·50	— —	12.876·71	— —	— —	— —	6.123·58	— —	15.306·64	5.244 —	43.327·07	1.700·75	1.807·62	25.596·79	624·21	— —	135.032·05	108.808·18	
55	Skałat	12.000 —	4.164·80	— —	— —	289·6	1.771·87	— —	2.200 —	— —	12.096·50	— —	— —	— —	5.297·26	— —	16.977 —	35.158·48	61.181·82	355·33	— —	— —	788·90	11.560·75	163.641·71	135.881·04	
56	Sniatyn	16.046·57	— —	2.760·61	6.546·71	— —	— —	4.929 —	— —	5.106·34	28.887·32	— —	— —	— —	38.324·46	— —	11.361·50	49.081·57	21.452·66	— —	— —	19.292·37	7.209·52	— —	210.989·63	326.765·75	
57	Sokal	19.363·96	2.213·96	1.268·85	1.058·36	1.105·51	— —	— —	600 —	2.200 —	27.722·72	85.800·20	4.382·81	— —	9.580·60	— —	23.879·65	156.929·60	30.505·18	— —	— —	15.882·71	255·98	— —	382.750·08	203.624·50	
58	Stanisławów	23.070·94	5.020 —	2.758·21	886·93	— —	413·20	780 —	6.484 —	— —	15.647·45	5.347·83	— —	— —	2.673·60	160 —	11.558·06	— —	49.245·31	— —	— —	1.366 —	31.814·56	— —	156.836·96	28.822·76	
59	Stary Sambor	9.042 —	4.656 —	994·92	— —	— —	1.120·91	— —	— —	— —	25.168·04	294·68	— —	— —	— —	— —	7.903·32	40.688·89	33.878·49	392·83	— —	19.506·12	12.834·54	1.041·91	157.522·65	63.745·42	
60	Stryj	21.517 —	1.557·98	3.414·39	1.085·79	— —	1.525·81	3.582·50	— —	— —	47.320·09	315·12	— —	— —	— —	— —	22.209·60	16.513·00	73.111·47	1.956·01	9.095·68	34.065·35	623·54	— —	246.438·54	150.019·30	
61	Tarnobrzeg	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	8.000 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Zamknięcie za r. 1907 wydano do Lw. 3092/09 c. k. Namiestnictwu celem uzyskania Sankcyi na pożyczkę 30.000 kor.
62	Tarnopol	21.273·81	7.321·20	1.507·47	2.800·06	— —	4.107·52	3.840 —	5.735 —	— —	32.483·58	221·16	— —	— —	10.219·70	— —	10.416·08	18.257·08	78.370·69	3.643·52	— —	29.804·57	588·30	— —	324.598·62	287.744·77	
63	Tarnów	7.086·90	— —	— —	1.040·80	92·98	1.199·44	8.000 —	2.799·98	— —	43.365·98	— —	— —	— —	4.320 —	— —	7.114·22	40.751·18	30.523·95	25.884·90	20.701 —	52.677·14	— —	— —	247.067·17	58.703·86	
64	Tłumacz	17.858·24	— —	517·49	1.420·21	— —	1.714·63	1.095·20	— —	— —	58.093·23	— —	— —	— —	2.121·14	— —	27.644·92	24.177·95	12.173·20	942·70	58.549·57	31.669·40	339·62	— —	238.315·47	140.714·81	
65	Trembowla	17.475 —	1.341·60	1.648 —	7.194·21	118·75	724·08	700 —	200 —	— —	8.882·51	— —	— —	— —	3.920·32	— —	6.121·23	25.581·41	49.540·36	300·20	3.296·55	11.723·30	301·50	— —	139.078·02	83.494·27	
66	Turka	18.044 —	1.440 —	1.481·07	— —	— —	2.219·37	3.136·72	4.593·95	25.000 —	6.581·58	— —	— —	— —	22.113·56	— —	1.272 —	58.998·51	63.000 —	— —	— —	15.834·21	3.053·78	— —	226.268·53	176.000·85	
67	Wadowice	9.800·53	— —	— —	2.951·48	— —	2.766·08	— —	4.000 —	— —	14.025 —	— —	— —	— —	36.960·99	— —	9.488·22	27.648·57	84 953·41	— —	— —	10.102·54	1.629·61	— —	204.324·43	144 629·71	
68	Wieliczka	42.365·08	2.454 —	1.729·70	3.345·44	64·40	3.365·37	— —	2.700 —	— —	80.704·15	— —	— —	— —	30.476·50	— —	— —	41.313·90	103 082·75	6.9 836 —	— —	26.533·86	1.281·29	— —	345.624·40	892 827·07	
69	Zaleszczyki	13.578·86	1.419·24	760·00	3.145·50	141·87	687·20	4.242 —	— —	— —	36.155·43	— —	— —	— —	9.884·70	1.800 —	13.805·57	1.878·22	18.773·29	1.881·42	6.887·44	25.891·55	4.891·98	— —	145.934·33	199.852·31	
70	Zbaraż	8.899 —	800 —	1.294·07	— —	— —	220 —	— —	— —	5.992·30	13.243·20	3.636·26	— —	5.000 —	2.461 —	2.60 —	7.761·42	9.452·20	25.375·13	724·84	14.236·80	38.399·27	7.803·92	200 —	148.000·33	90.241·45	
71	Złoczów	15.871·66	— —	— —	4.728·06	— —	1.929·60	— —	— —	7.420·95	— —	16.378·77	— —	— —	6.912·65	1.028·60	5.603·35	132.326·29	64.037·85	5.442·60	4.340 —	— —	22.108·07	— —	338.016·89	296.378·55	
72	Żółkiew	11.216 —	1.600 —	1.536·47	1.154·39	— —	— —	— —	— —	4.736·20	— —	8.371·65	— —	— —	— —	— —	9.404·50	24.284·80	28.870·29	3.402·35	13.195·32	4.286·54	994·58	— —	120.994·95	87.015·02	
73	Żydaczów	15.201·40	900 —	2.357·67	1.680·82	397·59	2.641·56	— —	— —	3.474·58	— —	25.214·30	66·22	— —	15.296·00	— —	13.596·82	17.890·51	55.147·63	— —	— —	22.336·17	2.760·25	590 —	179.650·63	84.985·01	
74	Żywiec	8.560·22	— —	835·64	2.752·20	— —	588·68	5.676 —	1.683·27	6.478·86	38.234·19	1.383·80	— —	— —	— —	1.400 —	6.161 —	75.960·33	4.787·46	— —	— —	70 266·56	1.478·56	— —	226.206·80	30.307·35	
	Razem	971.807·51	125.871·99	94.724·35	114.487·04	43.900·56	83.697·29	169.100·28	305.305·09	475.944·56	1,186.312·98	199.139·82	8.745·53	74.472·99	720.661·59	193.298·71	1,157.576·61	2.351.644·79	3,886.278·19	375.612·55	415.073·81	1,325.453·88	354.219·23	20.278·26	15,053.717·17	9,341.969·44	

Wykaz dochodów

podług zamknięć rachunkowych za rok 1907

30 miast (objętych ustawą z r. 1889).

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Czynsze i opłaty: z dóbr	z domów, rzeźni, budek itp.	z gruntów, kamieniołomów itp.	z lasów, wiklin itp.	z fabryk, cegieln, wapienników itp.	z koszar i kwaterunku wojska	Odsetki od papierów wartościowych pożyczek itp.	Z dzierżawy praw i przywilejów: propinacya i opłaty komunalne	placowe, targowe, straganowe sprzedaż śmiecia	miary i wagi, polowanie i rybołóstwo	Taksy	Z dzierżawy dodatków krajowych konsumcyjnych	Dodatki na cele ścisłe gminne konsumcyjne: od podatków bezpośrednich	od mięsa	od wina	i ochody rozmaite	Zapas kasowy z roku poprzedniego	Wpływy nadzwyczajne ze sprzedaży: gruntów i realności	papierów wartościowych	z pożyczek zaciągniętych	zaliczki otrzymane i zwrócone	Wpływy drogowe: subwencye, ekwiwalent, zapas kasowy i inne drogowe	Na cele szkolne: dodatki i inne	Zwroty i inne przeprowadzenia rachunkowe	Razem	Należytości czynne, pozostałe z końcem roku	Uwaga
		K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	
1	Biała	5.678 60	42.102 14	282 11	18.646 15	— —	— —	7.609 78	106.263 33	— —	8.376 16	23.043 51	— —	— —	— —	12.000 —	208.366 47	42.469 92	— —	— —	10.021 88	35.819 45	— —	— —	— —	520.673 50	116 971 61	
2	Bochnia	9.250 76	16.747 87	— —	104 61	— —	8.647 —	267 78	117.620 —	11.885 90	112 38	299 —	— —	11.673 44	22.709 88	1.160 75	8.503 29	— —	— —	— —	— —	46 725 07	— —	1.112 62	— —	256.820 35	20.270 48	
3	Brody	— —	28.744 —	1.833 38	— —	— —	54.144 11	411 80	91.777 76	10.100 —	— —	224 60	— —	32.407 93	15.100 —	2.617 —	2.750 13	2.704 61	— —	— —	10.795 04	23.495 81	800 —	1.442 —	— —	279.348 17	36.390 18	
4	Brzeżany	— —	26.269 53	— —	37 20	522 40	17.589 82	71 40	111.700 —	1.378 —	— —	138 —	— —	3.811 94	18.500 —	1.111 96	408 41	12.726 27	— —	3.000 —	30.183 17	2.910 07	— —	— —	— —	230.358 17	15.514 45	
5	Buczacz	— —	7.566 27	— —	— —	— —	150 —	— —	10.000 —	5.292 59	— —	— —	— —	42.817 32	14.155 —	600 —	895 68	5.362 39	— —	1.351 67	67.763 08	820 —	— —	1.728 90	— —	158.502 90	6.145 43	
6	Drohobycz	— —	25.039 32	6369 —	7.742 98	68.198 84	— —	1.019 91	60.000 —	4.754 25	144 —	5.824 —	90.000 —	85.523 71	24.740 23	2.416 —	9 985 89	4.366 16	— —	57.000 —	200.000 —	16.244 96	— —	— —	— —	663.637 15	216.037 85	
7	Gorlice	— —	28.214 90	— —	110 —	— —	— —	4.886 53	94.169 46	3.293 85	15 40	118 80	— —	17.353 78	— —	675 —	900 52	376 81	— —	— —	3.000 —	1.292 60	— —	800 —	— —	155 207 65	54.726 99	
8	Gródek	— —	35.385 66	— —	16.042 35	— —	18 063 62	2.266 57	73.500 —	5.602 43	305 25	298 25	— —	8.434 84	— —	— —	27.474 99	5.675 24	— —	— —	— —	7 —	— —	492 21	— —	193.548 41	24.011 73	
9	Jarosław	— —	55.074 76	1 104 90	— —	— —	11.019 37	6.343 75	236.700 75	4.508 27	— —	3.408 66	32.000 —	28.000 —	30.154 76	2.400 —	12.719 42	— —	374.564 42	— —	27.054 21	10.860 96	— —	— —	— —	835.914 23	358.184 97	
10	Jasło	— —	26.763 69	1.275 20	— —	2.354 59	7 6 21	1.373 22	77.123 38	6.055 30	70 —	398 —	— —	25.986 03	11.700 —	1.009 05	6.037 20	174 55	— —	— —	4.000 —	11.537 90	— —	5.571 50	— —	182.138 82	19.452 55	
11	Jaworów	— —	8.134 33	2.090 68	14.793 18	327 15	7.183 51	12.962 31	65.850 —	7.481 76	197 60	1.671 07	— —	23.491 12	— —	305 42	5.372 48	1 919 51	— —	— —	900 —	6 457 29	— —	3.213 82	— —	162.351 23	16.893 —	
12	Kołomyja	— —	63.432 56	3.928 —	— —	98.977 86	— —	17.573 18	251.178 77	20.796 41	50 —	547 —	20.267 76	89.550 25	61.454 66	7.568 85	709 40	8.790 24	— —	— —	1.080 —	187.260 76	— —	36.278 63	— —	869 394 33	144.804 80	
13	Krosno	12.487 07	12 734 22	— —	— —	— —	— —	832 18	74.92 22	6.458 59	179 09	1.170 72	6.878 —	16.267 88	— —	— —	1.139 84	1.243 92	— —	— —	71 26	6.126 48	— —	2.020 —	— —	142.529 47	19.803 11	
14	Nowy Sącz	1.507 34	16.523 —	2.700 85	18.725 02	— —	82 954 33	1 957 —	171.266 —	5.820 —	48 19	3.648 93	— —	48.492 35	16.915 08	1.100 —	1.782 57	6 07	— —	20.000 —	106.573 60	29.043 64	— —	1.043 —	3.091 22	533.178 19	12.108 79	
15	Podgórze	— —	35.719 81	92.667 35	— —	— —	419 79	6.185 98	70.971 42	18.510 22	89 10	1.347 24	59.538 58	10.200 —	28.863 95	4.083 63	10.543 41	1.731 09	97 60	121 65	— —	2.859 65	6.400 —	6.851 01	— —	357.201 48	402 182 13	
16	Przemyśl	1.000 —	126.208 14	4.492 13	1.247 05	— —	59.419 12	1.507 63	534.133 77	7.592 49	68 —	26.700 02	— —	— —	— —	— —	8.383 92	19.840 55	197 82	— —	— —	76.796 46	— —	— —	14.941 50	882.588 60	97.848 75	
17	Rzeszów	— —	51.403 72	3.188 25	— —	84.690 61	102.433 02	17.258 76	113.612 —	6.104 14	150 —	4.271 20	— —	84.318 50	45.200 —	3.850 —	46.606 43	873.781 91	177 75	— —	2.900 —	13.727 48	6.616 80	— —	700.631 45	2,160 871 02	54.377 46	W braku dat za r. 1907 podano daty za r. 1906.
18	Sambor	— —	42.184 65	7.769 30	— —	— —	— —	5.814 54	174.000 —	6.670 84	71 —	3.829 11	— —	69.704 36	12.848 23	373 32	21 772 36	984 92	— —	— —	20.000 —	4.710 65	2.000 —	3.146 —	26.310 23	402.189 51	84.346 76	
19	Sanok	7.606 50	20 388 12	3.909 51	3.722 40	— —	23.612 42	1.488 05	87.611 —	5.035 60	112 20	1.905 61	9.222 50	13.420 42	— —	— —	1.777 79	1.390 69	138 70	— —	34.000 —	11.297 57	240 —	— —	— —	226.879 08	47.761 08	
20	Śniatyn	— —	15.912 88	14 131 75	— —	— —	— —	838 75	53.055 —	3.923 34	2.137 52	2.564 70	— —	44.329 75	10.806 98	1.740 —	5.445 90	2.849 57	— —	3.000 —	108.000 —	187.063 39	1 000 —	300 25	— —	457.099 78	111.848 30	
21	Sokal	— —	16.695 59	483 40	— —	— —	80 —	1.153 66	49.000 —	1.304 27	83 26	11.111 21	— —	61.663 40	6.554 92	375 —	223 —	20 10	818 —	40 —	284 724 36	3.294 44	— —	1.133 10	— —	428.757 71	64.043 95	
22	Stanisławów	7.580 67	69.417 32	1.112 44	— —	193.525 93	114.553 58	20.416 —	84.378 88	868 48	137 25	26.350 08	260.018 —	61 109 13	84.540 —	6.000 —	4.372 96	17.069 53	161.904 35	— —	— —	133.653 38	— —	— —	— —	1,247.002 98	291.504 55	
23	Stryj	13.181 58	121.106 92	10.240 —	39.099 63	— —	14.347 —	7.557 69	226.476 —	6.635 98	269 24	10.054 94	18.000 —	36.822 22	— —	— —	980 35	32.760 15	11.392 50	— —	202.815 97	25.216 05	— —	— —	— —	776.956 20	49.062 28	
24	Tarnopol	— —	54.025 82	1.787 90	— —	29.575 —	— —	65.701 05	220.500 —	— —	— —	— —	12.608 21	100.323 43	47.507 95	3.721 54	30.805 12	3.979 67	— —	— —	700.000 —	64.820 26	3 465 —	— —	— —	1,338.820 95	52 772 23	
25	Tarnów	3.895 86	30.967 50	1.631 24	— —	— —	46 860 28	2.799 89	194.000 —	2.197 47	7.832 86	8.789 44	158.900 —	61.692 44	69.744 16	8.177 08	11.739 03	625 90	185 98	— —	12.694 23	149.022 14	— —	— —	— —	771.755 49	31.651 82	
26	Trembowla	— —	11.541 01	15.829 87	83.163 70	— —	9 36	— —	40.436 72	2.675 14	34 10	1.585 78	— —	— —	7.336 89	526 —	3.545 75	668 50	— —	5.625 —	40.808 48	11.713 05	— —	— —	— —	225.499 35	12.517 54	
27	Wadowice	217 —	2.166 25	11.979 96	— —	— —	1.124 61	3.829 33	65.000 —	10.102 68	1.032 90	460 78	— —	22.955 59	8.374 38	8 224 37	11.577 78	7.472 38	— —	25.018 92	1.699 24	— —	— —	4.205 91	— —	185.452 08	3.364 62	
28	Wieliczka	— —	9.600 71	19.257 13	— —	2.179 —	— —	5 537 94	53.800 —	3.700 98	250 —	1.293 08	— —	22.628 03	7.500 —	816 —	28.463 57	2 580 34	— —	— —	25.516 70	2.241 76	— —	— —	— —	185 365 18	9.099 05	
29	Złoczów	— —	50.017 32	— —	— —	— —	— —	40 —	71.111 64	— —	— —	— —	— —	12.263 85	22.708 64	71.100 —	11.592 55	610 57	— —	— —	— —	6.901 63	— —	— —	— —	247.677 11	20.339 49	
30	Żółkiew	10.186 97	11.360 81	— —	— —	3.813 22	70.632 56	— —	51.200 —	2.699 —	61 —	1.124 80	— —	— —	11.000 —	751 70	36.910 38	66 56	— —	— —	— —	27.045 9	— —	800 —	— —	227.652 99	6.619 53	
	Razem	72.592 34	1,061.448 82	202.282 25	203.434 27	484.164 60	633.962 71	197.684 68	3,631.411 10	171.447 98	21 826 50	143.509 45	667 433 05	1,025 241 71	578.415 71	142.702 67	521.779 59	1,052.248 12	549.477 12	115 157 22	1,894.551 24	1,098.965 88	20.521 80	70.138 95	744.974 40	15,305.372 08	2,400.655 48	

Wykaz wydatków

podług zamknięć rachunkowych za rok 1907

30 miast (objętych ustawą z r. 1889).

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pobory funkcyonaryuszów	Emerytury i zaopatrzenia	Koszta kancelaryjne	Administracya dóbr, utrzymanie budynków, realności itp.	Czynsze za dzierżawę: prawa propinacyjnego	Czynsze za dzierżawę: krajowych opłat konsumcyjnych	Podatki, ekwiwalent, opłaty skarbowe	Cele dobroczynne, ubogich i inne	Policya miejscowa	Aresztanci i szupasińcy	Straż pokarna itp.	Straż polowa i lasowa	Wydatki na cele sanitarne	Oświetlenie miasta	Przedsiębiorstwa gminne	Dyety i koszta podróży	Rekrutacya, kwaterunek i inne cele wojskowe	Wydatki na cele: szkolne i oświaty	Wydatki na cele: parafialne i wyznaniowe	Wydatki na cele: drogowe	Wydatki nadzwyczajne kupno: gruntów domów, budowli itp.	Wydatki nadzwyczajne kupno: papierów wartościowych	Wydatki nadzwyczajne: spłata długów	Wydatki nadzwyczajne: zaliczki udzielone i spłacone	Wydatki rozmaite	Zapas kasowy z końcem roku	Zwroty i przeprowadzenia rachunkowe	Razem	Wszystkie długi i inne należytości bierne pozostałe z końcem roku	Uwaga
		K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	
1	Biała	32.039 37	3.186 66	11.701 99	60.446 25	30.592 57	23.684 99	22.287 24	990 —	1.386 40	— —	— —	— —	3.498 27	13.620 23	66.202 41	— —	1.499 60	63.688 60	— —	33.494 19	— —	— —	— —	92.453 41	14.759 61	45.141 71	— —	520.673 60	39.829 38	
2	Bochnia	38.244 57	11.249 85	1.796 99	5.394 50	15.600 —	— —	18.016 34	1.200 16	2.027 58	— —	6.807 63	359 25	3.625 61	4.153 32	4.791 16	218 50	8.270 60	37.259 21	251 86	1.768 08	2.501 29	— —	28.314 53	49.606 59	15.365 73	— —	— —	256.820 35	625.606 67	
3	Brody	33.190 55	6.280 —	12.046 59	4.011 51	6.200 —	— —	20.598 47	3.052 —	19.739 32	— —	600 —	— —	— —	— —	— —	— —	40.643 71	21.942 82	58 18	— —	— —	— —	47.216 —	4.524 22	56.623 04	2.621 76	— —	279.348 17	641.416 39	
4	Brzeżany	19.518 —	2.080 —	3.023 60	7.980 19	48.700 —	— —	16.140 59	586 61	11.188 04	— —	7.355 51	— —	5.339 56	2.056 55	29.698 48	— —	1.134 08	9.605 93	— —	6.500 —	— —	— —	44.094 26	6.911 77	3.958 73	4.486 27	— —	230.358 17	576.759 88	
5	Buczacz	12.043 32	2.663 97	4.092 74	6.827 99	— —	982 —	370 17	2.475 —	10.902 44	110 62	4.097 78	— —	2.666 15	6.852 81	42.572 10	2.122 27	— —	13.053 92	1.700 —	1.200 —	19.939 25	1 67	13.191 24	3.200 —	4.478 72	2.952 74	— —	158.502 90	477.650 09	
6	Drohobycz	54.779 62	13.102 90	6.508 20	13.955 81	11.449 07	— —	10.422 30	9.291 20	42.571 95	518 02	32.338 52	480 —	13.790 51	58.240 46	19.221 74	539 77	1.078 62	50.008 14	5.028 —	— —	157.584 89	— —	25.589 89	14.471 49	10.134 40	5.522 65	107.000 —	663.637 15	1,471.860 22	
7	Gorlice	26.354 82	1.996 —	1.333 32	2.085 19	55.858 60	— —	4.205 05	1.922 55	2.107 32	100 —	3.271 06	— —	2.131 90	3.410 56	456 36	— —	90 —	18.003 64	— —	1.185 75	5.755 17	— —	16.930 67	976 38	6.288 82	138 49	— —	155.207 65	274.574 25	
8	Gródek	26.986 49	5.730 92	2.596 20	17.285 74	7.001 25	— —	28.210 —	3.747 94	5.172 74	102 87	3.201 41	— —	400 —	1.784 07	— —	1.243 18	7.480 62	15.473 29	— —	— —	1.234 33	— —	25.035 16	8.352 —	14.672 39	17.837 81	— —	193.548 41	344.780 79	
9	Jarosław	61.455 70	5.917 98	2.720 54	22.242 70	3.001 —	— —	35.262 38	— —	22.289 59	— —	26.716 90	— —	— —	8.532 01	— —	709 —	13.037 68	47.274 15	35 56	32.404 11	429.763 58	— —	58.636 75	16.039 97	12.142 55	37.752 08	— —	835.914 23	1,216.418 54	
10	Jasło	16.309 32	13.080 94	4.838 82	10.119 95	9.375 —	— —	13.463 45	72 60	13.662 74	127 27	— —	— —	11.001 58	4.605 66	2.288 04	1.103 98	1.009 34	27.123 57	— —	5.870 90	3.775 85	— —	19.975 80	14.069 71	10.158 51	105 79	— —	182.138 82	409.609 06	
11	Jaworów	11.337 80	4.683 12	2.893 28	5.544 16	46.000 —	3.473 78	4.177 49	3.731 36	9.749 21	237 44	2.971 94	184 72	2.787 50	1.048 95	2.080 85	240 04	2.496 30	25.446 —	4 20	8.119 77	— —	— —	11.011 77	6.023 36	6.065 12	2.035 07	— —	162.351 23	125.056 77	
12	Kołomyja	56.656 80	8.476 94	9.703 —	33.665 29	— —	— —	28.069 97	24.246 03	50.685 95	1.369 64	21.345 46	4.004 10	10.188 75	122.582 57	33.297 05	709 78	3.567 36	76.095 08	— —	— —	34.789 84	— —	146.933 48	177.393 31	17 573 08	8.040 85	— —	869.394 33	2,597.400 40	
13	Krosno	15.478 48	2.444 33	1.986 76	4.151 62	19.134 —	— —	18.953 48	1.194 —	5.405 31	60 —	5.160 65	695 92	188 80	2.916 42	2.493 01	36 10	87 28	24.102 50	47 81	169 44	400 —	— —	30.727 26	1.426 22	4.459 66	823 42	— —	162.529 47	445.185 33	
14	Nowy Sącz	51.268 69	13.217 55	9.747 70	15.593 14	— —	— —	46.396 37	7.686 48	24.011 81	45 35	9.389 44	20.106 36	6.604 37	12.846 04	30.087 02	2.283 15	2.646 37	32.570 39	35 60	395 37	90.739 12	1.194 60	106.816 51	40.676 —	4.873 24	3.947 52	— —	533.178 19	1,536.237 62	
15	Podgórze	57.065 14	7.478 20	3.915 59	22.383 09	— —	— —	22.321 74	11.574 36	23.056 87	42 68	23.876 74	944 —	11.199 10	16.504 —	19.059 52	1.017 60	57 12	30.306 74	2 163 02	667 96	4.038 22	3.080 80	77.740 39	2.970 —	14.676 56	123 04	— —	357.501 48	1,339.004 31	
16	Przemyśl	96.682 46	17.259 77	12.740 06	41.332 78	87.966 —	— —	45.634 88	24 155 94	32.007 27	1 440 68	42.624 69	24.948 41	17.501 28	40.971 13	34.765 92	— —	69.574 96	65.258 50	325 —	30.197 32	34.523 82	46.672 27	71 345 22	13.856 40	15.980 62	5.881 72	14.941 50	882.588 60	838.109 41	
17	Rzeszów	51.999 93	9.570 26	4.582 56	65.997 62	— —	— —	15.061 40	11.434 74	20.916 11	101 30	10.301 39	360 —	23.798 15	21.751 82	46.651 49	493 30	46.511 96	181.764 72	17.810 75	— —	14.008 31	667.286 38	658.734 71	13.369 52	3.729 82	241.199 71	33.445 07	2,160.871 02	1.748.361 99	
18	Sambor	45.285 —	7.757 70	4.670 73	17.971 88	— —	— —	15.299 83	2.312 —	18.650 27	579 90	19.018 76	— —	— —	63.429 80	17.163 68	582 83	14.534 15	33.408 74	— —	32.716 36	2.178 23	— —	50.790 25	31.780 22	5.358 63	1.284 01	17.416 54	402.189 51	692.645 81	
19	Sanok	18.436 90	912 72	1.713 91	22.212 93	13.800 —	— —	5.906 49	3.109 18	15.728 01	— —	6.239 68	— —	6.732 13	4.679 55	886 93	339 80	9.037 74	19.031 03	2.558 74	2.506 91	13.607 98	— —	60.567 14	13.324 47	4.209 20	1.337 03	— —	226.879 08	571.735 84	
20	Śniatyn	30.270 80	3.877 48	4.175 38	4.565 82	— —	— —	21.372 03	1.590 —	13.668 10	371 01	462 40	— —	4.845 31	2.464 06	2.522 25	228 80	— —	21.155 59	464 —	3.040 61	148.475 95	142.448 28	30.859 42	13.118 04	4.891 66	2.233 29	— —	457.099 78	514.498 34	
21	Sokal	15.832 30	2.478 60	3.757 63	9.174 72	— —	— —	21.103 34	7.230 —	8.145 86	605 60	2.832 44	460 —	9.970 02	5.833 07	1 533 88	1.063 90	227 94	24.462 36	378 —	11.196 95	1 648 10	3.970 —	287.271 34	2.164 63	3.590 71	3.826 32	— —	428.757 71	402.268 87	
22	Stanisławów	98.902 91	17.038 07	14.638 84	91.155 90	61.741 33	— —	32.726 74	43.372 10	75.416 83	3 516 50	24.277 62	590 —	62.418 92	48.079 49	6.049 66	— —	20 130 29	54.980 85	551 60	— —	71.202 28	— —	186.470 19	239.664 18	91.411 79	2.666 89	— —	1,247.002 98	2,601.683 01	
23	Stryj	50.300 —	9.769 66	6.033 25	37.545 24	6.065 20	— —	14.227 37	14.071 89	34.985 52	1.633 51	23.423 07	— —	22.890 25	74.228 98	1.625 07	— —	5.845 13	103.119 41	6.246 38	17.127 19	281.814 33	— —	42.765 95	15.370 33	1.837 30	6.031 17	— —	776.956 20	1,167.062 26	
24	Tarnopol	92.940 66	11.383 32	12.556 94	38.236 89	— —	— —	25.737 61	2.695 94	48.640 75	783 97	16.711 38	1.040 —	4.048 88	37.189 50	725.771 01	— —	3.238 40	41.306 73	1.146 25	37.375 63	— —	— —	129 598 38	50.305 90	58.062 27	50 90	— —	1,338.820 95	2,985.289 29	
25	Tarnów	43.812 67	66.176 42	7.555 21	4.924 65	— —	— —	61.312 52	26.099 69	70.172 49	1.012 —	18.275 40	— —	13.733 68	30.498 76	75.997 41	1.467 49	3.010 —	44.936 72	— —	22.355 47	28 945 19	— —	101.303 06	14.625 20	127.492 55	8.048 91	— —	771.755 49	2,253.221 55	
26	Trembowla	21.545 44	449 08	2.382 94	2.355 51	880 —	— —	17.168 52	1.700 —	7.982 05	— —	4 748 59	14 768 73	9.554 98	2.010 57	12 421 24	2.010 75	7.430 88	22.800 89	443 40	100 —	— —	— —	56.576 77	12.805 38	19.783 40	80 23	5.500 —	225.499 35	723.408 90	
27	Wadowice	17.001 83	1.112 23	— —	7.428 70	35.500 —	— —	5.914 30	2.342 —	9.168 82	939 02	1.374 94	480 —	3.257 10	4.650 —	7.496 94	— —	— —	20.829 22	560 31	3 600 —	6.597 60	12.953 50	14.574 17	1.647 15	20.634 42	7.389 83	— —	185.452 08	366.006 99	
28	Wieliczka	26.120 —	7.570 64	1.172 93	6.719 22	— —	— —	11.109 45	6.350 18	12.085 35	1.665 03	2.347 63	— —	2.738 80	3.288 46	13.512 92	— —	62 80	19.476 30	33 —	109 50	21.808 89	2.000 —	8.700 16	3 510 —	29.252 89	4.707 13	1.023 90	185.365 18	262.417 24	
29	Złoczów	44.531 54	— —	— —	51.904 41	— —	— —	14.250 46	5.545 51	46.237 04	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	12.046 85	— —	22.025 63	— —	— —	32.133 13	— —	17.949 07	453 47	— —	247.677 11	498.831 —	
30	Żółkiew	24.016 92	3.718 —	2.449 23	— —	— —	— —	8.475 87	78 93	10.463 90	475 20	4.761 28	— —	6.280 62	5.335 47	7.467 42	— —	13.586 74	22.759 33	— —	— —	— —	— —	63.786 02	39.847 95	13.235 49	914 62	— —	227.652 99	852.602 46	
	Razem	1,190.394 03	260.663 31	157.331 93	634.113 40	458.864 02	28.140 77	604.195 95	223.866 40	668.826 24	15.843 61	324.532 31	69.421 49	261.201 22	603.570 31	1,206.114 56	16.409 74	276.289 67	1,179.889 86	39.840 66	274.127 14	1,375.332 22	873.607 50	2,447.689 62	904.473 70	613.740 88	417.563 53	179.327 01	15,305.372 08	27,598.632 86	

WYKAZ

wynikłości podług zamknięć za rok 1907 gminy miasta LWOWA i KRAKOWA

DOCHODY

Rubryka	Poszczególnienie	Lwów K.	Lwów gr.	Kraków K.	Kraków gr.
	A) Fundusz administracyjny:				
I.	Zarząd główny	75.010	78	64.176	16
II. *a)*	„ majątku miejskiego	1,215.032	91	857.420	98
II. *b)*	Dochód ze sprzedaży dóbr i majątku gminnego	982	47	—	—
III.	Opodatkowanie i opłaty gminne	4,402.742	79	2,000.279	78
IV.	Zarząd długu miejskiego	37.113	11	105.997	30
V.	Bezpieczeństwo publiczne	1,447.022	38	5.236	36
VI.	Budowy i roboty publiczne	—	—	119.302	07
VII.	Upiększenie miasta	—	—	6.730	33
VIII.	Zarząd targowy	97.881	39	99.144	—
IX.	Zdrowotność miasta	—	—	204.227	94
X.	Dobroczynność	54.692	14	61.573	72
XI.	Sztuka i zabytki historyczne	—	—	56.000	—
XII.	Oświata	—	—	54.981	21
XIII.	Sprawy wojskowe	—	—	60.341	88
XIV.	Różne	480.584	74	7.782	48
XV.	Zwrot wydatków rzeczywistych	832.665	06	—	—
XVI.	Operacye kredytowe	139.379	80	—	—
XVII.	Przebieżne	14,834.413	11	861.478	10
XVIII.	Zapas kasowy z początkiem roku 1907 : *a)* w gotówce K. 375.258 gr. 03 ; *b)* w efektach „ 29.793 „ 28 „	405.051	31	**)	
	Razem	24,022.571	99	4,564.672	31

**) Zapas początkowy wynosił 1.788 K. 70 gr., którego w zamknięciu nie podano pod osobną rubryką.

WYDATKI

Rubryka	Poszczególnienie	Lwów K.	Lwów gr.	Kraków K.	Kraków gr.
	A) Fundusz administracyjny:				
I.	Zarząd główny	1,177.686	75	828.069	53
II.	„ majątku miejskiego	112.396	16	139.068	68
III.	Opodatkowanie i opłaty gminne	37.453	54	620	—
IV.	Zarząd długu miejskiego	1,510.253	40	548.432	54
V.	Bezpieczeństwo publiczne	355.767	78	298.212	85
VI.	Budowy i roboty	737.682	64	243.989	35
VII.	Zarząd targowy	60.757	45	47.993	—
VIII.	Upiększenie miasta	587.824	51	45.694	25
IX.	Zdrowotność	308.011	74	428.577	91
X.	Dobroczynność	388.257	55	189.826	19
XI	Sztuka i zabytki historyczne	—	—	161.209	95
XII.	Oświata	1,660.173	09	630.149	18
XIII.	Sprawy wojskowe	33.272	87	78.318	48
XIV.	Różne	162.735	65	79.115	91
XV.	Zwroty przychodów rzeczywistych	21.642	45	—	—
XVI.	Wydatki pokryte z funduszu pożyczek, inwestycye i datacye	464.960	46	—	—
XVII.	Operacye kredytowe	22.000	—	—	—
XVIII.	Przebieżne	15,986.159	66	738.882	—
XIX.	Zapas kasowy z końcem roku 1907 : *a)* w gotówce K. 360.315 gr. 27 ; *b)* w efektach „ 35.221 „ 02 „	395.536	29	*) 86.482	49
	Razem	24,022.571	99	4,564.672	31

*) Ponadto papierami reszta kasowa 83.770 K

B) Stan majątku gminy król. stoł. miasta Lwowa
tudzież funduszów zostających pod jej zarządem.

I. Stan czynny:

1.	Majątek gminy ruchomy w efektach	1,244.225 K. 42 gr.
2.	Fundusze samoistne (4 fundusze)	2,799.442 „ 50 „
3.	Fundusze stypendyjne i dobroczynne (48 fundacyi)	3,352.648 „ 65 „
4.	Fundusz depozytów i legaty	3,361.205 „ 87 „
	Suma stanu czynnego	10,757.522 K. 44 gr.

II. Stan bierny:

1.	Majątek gminy	25,158.981 K. 64 gr.
2.	Fundusze samoistne (4 fundusze)	1,567.306 „ 70 „
3.	Fundusz depozytów i legaty	3,361.205 „ 87 „
	Suma stanu biernego	[illegible]

B) Stan majątku gminy król. stoł. miasta Krakowa
tudzież funduszów zostających pod jej zarządem.

I. Stan czynny:

1.	Majątek gminy ruchomy i nieruchomy	39,654.613 K. 90 gr.
2.	Fundusze samoistne (8 funduszów)	813.038 „ 77 „
3.	Fundacye stypendyjne i dobroczynne (57 fundacyi)	1,557.099 „ 67 „
4.	Fundusz depozytów	637.850 „ 93 „
	Suma stanu czynnego	42,662.603 K. 27 gr.

II. Stan bierny:

1.	Majątek gminy	20,209.523 K. 61 gr.
2.	Fundusze samoistne (8 funduszów)	406.692 „ 49 „
3.	Fundusz depozytów	637.850 „ 93 „

Wykaz dochodów

podług zamknięć rachunkowych za rok 1906

gmin małomiejskich i wiejskich.

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Czynsze i opłaty: z dóbr	z domów, rzeźni, budek itp.	z gruntów, kamieniołomów itp.	z lasów, wikliń itp.	z fabryk, cegielń, wapienników itp.	z koszar i kwaterunku wojska	Odsetki od papierów wartościowych, pożyczek itp.	Z dzierżawy praw i przywilejów: propinacya i opłaty komunalne	placowe, targowe, straganowe, sprzedaż śmiecia	miary i wagi, polowania i rybołówstwa	Taksy	Z dzierżawy dodatków krajowych konsumcyjnych	Dodatki na cele ściśle gminne: od podatków bezpośrednich	konsumcyjne: od mięsa	od wina	Dochody rozmaite	Zapas kasowy z roku poprzedniego	Wpływy nadzwyczajne ze sprzedaży: gruntów i realności	papierów wartościowych	z pożyczek zaciągniętych	zaliczki otrzymane i zwrócone	Wpływy drogowe: myto drogowe, mostowe, przewozowe, koleżeńskie	wartość zużytych przawszy w robociznie i materyale, w naturze	subwencye, ekwiwalent, zapas kasowy i inne drogowe	Na cele szkolne: dodatki i inne	Depozyta i inne	Razem	Należytości czynne, pozostałe z końcem roku	Uwaga
		K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	K. gr.	
1	Biała	13.041 05	25.725 32	32.049 48	20.450 80	5.460 10	25 01	13.566 04	10.900 92	12.856 64	3.924 09	3.842 73	4.436 51	138.963 47	6.792 49	1.516 —	26.232 01	23.455 85	3.139 76	561 31	84.762 03	22.363 86	166 15	38.563 33	13.776 03	7.140 84	— —	513.756 82	44.994 46	
2	Bóbrka	9.375 19	3.396 08	8.010 81	4.658 97	— —	— —	3.575 78	— —	— —	6.485 56	2.023 02	7.000 —	88.825 83	6.012 17	— —	11.789 68	22.250 85	67 20	424 87	8.488 57	1.402 17	— —	20.029 80	18.351 13	2.924 57	— —	225.335 80	4.448 05	
3	Bochnia	— —	43.716 32	56.802 12	1.643 35	18.672 30	6.088 94	22.755 38	117.635 —	18.672 30	6.088 94	7.302 96	2.090 —	92.212 61	28.139 —	1.977 75	13.260 16	28.022 39	2.418 80	26.079 67	87.219 42	16.983 32	60 53	38.421 —	— —	62.926 57	9.245 83	686.204 62	— —	
4	Bohorodczany	2.090 67	6.212 49	8.697 83	820 61	— —	— —	2.229 70	— —	6.215 42	1.215 56	36 —	— —	43.337 59	7.776 17	2.416 —	2.487 46	7.603 96	346 —	— —	26.560 —	1.809 14	— —	— —	— —	1.611 82	3.841 46	125.365 88	753 74	
5	Borszczów	— —	5.670 01	6.361 09	164 80	— —	— —	10.965 88	— —	5.152 23	2.637 22	5.858 19	— —	125.945 30	12.986 18	— —	6.139 47	15.409 08	855 50	— —	20.868 30	2.310 20	— —	51.952 40	— —	— —	— —	273.238 95	— —	
6	Brody	11.141 12	8.641 81	14.851 96	16.080 49	1.468 —	— —	7.592 49	2 —	4.843 96	2.522 06	22.184 31	1.168 43	106.399 81	502 92	101 —	9.655 60	27.380 15	7.063 81	4.069 60	7.148 27	5.721 31	443 04	42.773 40	1.159 80	14.210 58	— —	320.115 98	14.446 71	
7	Brzesko	— —	21.388 55	40.552 08	12.114 78	5.756 20	— —	25.116 67	— —	16.363 86	3.906 39	9.787 53	8.684 —	76.243 88	2.998 17	15 —	9.611 71	24.371 18	1.723 33	— —	41.595 53	6.491 75	— —	17 60	— —	39.358 43	— —	841.092 24	44.556 06	
8	Brzeżany	162 —	6.008 —	9.880 —	1.020 —	— —	— —	3.777 48	— —	2.685 —	5.253 59	— —	— —	129.010 91	2.596 —	— —	917 93	216 30	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	161.527 21	— —	
9	Brzozów	— —	11.290 64	6.534 20	1.703 40	— —	— —	6.257 77	— —	8.320 90	2.051 79	3.878 43	4.460 —	83.361 81	2.522 20	1.100 —	3.107 54	20.486 63	1.781 88	2.367 41	5.602 82	247 —	— —	28.747 40	— —	16.872 14	— —	160.693 16	35.433 26	
10	Buczacz	— —	— —	22.139 59	6.131 39	151 20	— —	— —	— —	— —	2.839 27	15.811 72	— —	77.624 —	6.792 17	— —	46.321 87	13.487 14	— —	— —	— —	— —	— —	— —	36 847 —	52.114 09	— —	283.714 68	— —	
11	Chrzanów	— —	22.567 30	13.336 78	2.490 59	— —	— —	2.084 51	7.000 —	7.971 25	5.129 67	8.117 75	— —	122.941 71	22.911 62	1.105 —	15.397 89	27.138 16	7.749 44	— —	16.094 18	7.301 53	— —	40.455 —	25 149 21	75.434 74	— —	430.372 33	3.713 63	
12	Cieszanów	16.930 59	5.292 93	5.523 18	86.114 42	99 20	— —	7.883 77	26.000 —	238 10	3.051 58	6.742 85	— —	83.685 20	5.658 03	446 —	10.198 74	15.631 67	373 60	2.028 51	7.779 42	16.171 —	— —	— —	— —	58.004 —	— —	305.028 78	21.269 25	
13	Czortków	— —	2.689 80	10.686 25	— —	— —	— —	5.402 62	— —	2 —	662 17	1.974 08	— —	63.418 90	— —	— —	3.020 41	11.227 74	1.326 —	— —	6.117 53	1.714 40	— —	— —	— —	10 —	— —	108.250 90	4.118 72	
14	Dąbrowa	— —	12.422 16	27.908 29	— —	8.222 76	— —	4.355 67	— —	12.168 53	4.650 27	4.219 85	2.250 —	54.424 28	6.745 —	901 20	6.881 98	16.818 59	4.380 45	— —	20.157 40	337 60	— —	23.849 —	— —	— —	7.692 67	218.385 76	19.031 73	
15	Dobromil	— —	10.342 40	5.568 88	3.032 92	— —	— —	4.983 83	30 20	4.033 60	810 61	— —	— —	51.194 71	2.656 09	28 —	2.276 55	12.045 38	110 —	— —	9.221 74	6.945 64	— —	— —	10.945 77	— —	— —	154.395 46	— —	
16	Dolina	— —	12.633 63	32.110 36	17.476 90	— —	— —	26.869 10	6.500 —	1.639 25	3.483 65	27.337 37	— —	201.726 53	5.970 19	502 50	25.331 42	29.505 81	— —	— —	18.689 12	10.620 75	1 20	— —	— —	— —	— —	421.604 58	— —	
17	Drohobycz	53.760 09	2.806 62	29.922 96	12.035 87	— —	— —	6.038 63	— —	— —	4.449 90	3.795 29	— —	206.772 94	3.129 —	— —	48.975 03	63.671 58	— —	— —	31.673 82	3.142 50	— —	51.491 70	— —	— —	— —	520.693 93	— —	
18	Gorlice	— —	1.690 88	2.346 76	981 72	— —	— —	5.793 86	30 56	1.344 68	1.611 11	3.506 12	— —	50.893 84	— —	— —	8.305 17	18.598 48	— —	— —	23.070 63	— —	— —	24.771 40	— —	13.716 49	— —	156.661 70	— —	
19	Gródek	— —	3.633 88	24.132 03	3.327 70	— —	— —	5.433 46	1.150 —	1.450 56	2.802 83	733 14	— —	52.500 29	1.850 10	60 —	6.774 55	12.095 56	1.418 36	3.326 58	3.960 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	124.648 28	9.471 79	
20	Grybów	— —	10.403 95	2.165 53	2.837 96	— —	— —	4.946 93	20.300 —	5.768 53	754 81	24 —	— —	42.783 08	1.274 04	230 —	6.428 67	4.738 75	1.370 40	6.423 34	2.071 69	6.013 27	— —	— —	59.007 —	1.677 39	— —	120.802 18	— —	
21	Horodenka	— —	14.974 52	7.405 68	— —	— —	— —	2.798 56	— —	2.463 45	1.426 58	6.027 26	— —	67.243 81	11.581 —	— —	5.273 32	3.233 85	— —	— —	5.668 66	218 —	5.336 68	— —	— —	— —	— —	133.651 37	— —	
22	Husiatyn	— —	14.422 60	8.321 84	321 46	— —	— —	12.347 52	— —	10.592 98	1.694 53	5.022 96	— —	65.207 15	13.795 60	3.150 —	5.049 74	14.200 53	10.364 89	44 10	19.602 01	4.510 05	— —	14.847 20	6.800 90	43.610 71	3.082 15	257.084 98	33.759 94	
23	Jarosław	— —	16.567 59	36.983 42	9.150 54	— —	— —	12.414 88	4.619 82	6.304 72	7.833 20	4.559 63	— —	71.968 65	8.980 —	932 —	21.113 10	14.967 59	1.367 36	— —	18.004 81	6.764 83	— —	35.442 —	35.112 35	3.007 41	— —	316.163 96	— —	
24	Jasło	— —	11.066 55	11.145 93	4.241 49	— —	— —	7.985 10	144 86	4.091 43	2.864 02	3.661 43	564 36	61.242 42	4.464 02	3.300 —	3.601 56	10.842 54	— —	717 30	12.135 67	1.696 04	— —	33.711 30	— —	35.538 88	— —	213.014 84	— —	
25	Jaworów	— —	309 —	9.451 34	22.330 61	— —	— —	3.038 35	850 —	1.843 12	2.362 80	2.024 34	— —	68.936 54	1.713 64	118 10	27.577 23	15.878 63	— —	— —	8.278 20	217 27	— —	13.751 60	7.009 95	17.409 26	7.192 06	210.891 44	114.821 50	
26	Kałusz	5.838 41	7.342 42	39.176 54	23.086 50	2.209 72	— —	9.586 57	6.088 40	8.000 81	2.694 25	3.092 24	11.996 42	66.424 15	— —	— —	27.103 59	18.378 50	— —	— —	39.140 46	4.765 74	— —	— —	43 —	6.191 97	— —	281.106 69	89.735 53	
27	Kamionka	16.056 81	8.087 23	19.937 72	12.239 81	— —	— —	20.100 99	3 60	6.066 36	12.676 26	13.001 13	13.855 40	96.884 52	5.795 02	— —	9.860 56	19.465 67	35.830 49	— —	68.394 27	13.297 96	— —	902 26	7.563 21	15.203 57	637 40	400.075 44	11.870 44	
28	Kolbuszowa	1.030 20	3.939 50	5.889 12	8.372 56	— —	148 28	3.362 14	116 97	12.339 60	1.996 30	4.295 56	3.200 —	33.655 76	9.273 47	249 90	2.508 21	8.792 25	219 43	— —	29.646 84	6.065 82	— —	— —	— —	20.993 15	— —	156.095 45	9.651 98	
29	Kołomyja	7.487 17	5.761 —	24.740 39	1.466 43	— —	500 —	1.017 79	3.600 —	7.006 48	3.230 36	1.677 51	— —	122.426 53	650 —	81 —	4.788 36	53.504 40	1.052 —	500 —	30.608 96	6.401 45	— —	— —	— —	40.506 03	— —	317.405 86	— —	
30	Kossów	— —	7.842 98	25.875 10	4.363 88	10 —	— —	1.126 46	5.925 —	3.479 98	667 64	9.873 89	— —	61.481 78	12.074 67	1.879 47	12.143 93	22.052 39	295 20	5.324 23	78 00	760 96	— —	27.526 —	2.954 43	48.010 91	49 88	254.438 29	52.805 07	
31	Kraków	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dal.
32	Krosno	— —	4.697 —	20.308 68	60 —	— —	— —	6.825 24	— —	1.390 —	1.055 24	— —	1.600 —	67.632 82	3.608 54	807 —	8.939 27	11.930 —	— —	37.500 —	23 100 —	— —	— —	31.299 —	28 824 80	— —	— —	249 575 59	— —	
33	Limanowa	— —	8.703 90	1.295 10	913 33	— —	— —	14.799 88	— —	8.606 50	2.731 01	3.383 74	— —	39.222 82	938 99	— —	761 79	5.551 16	9.168 —	979 27	3.702 —	591 68	— —	— —	— —	— —	— —	101.349 17	7.330 54	
34	Lisko	— —	11.404 69	491 40	95 —	— —	— —	3.554 98	— —	12.789 48	675 24	2.513 39	— —	52.335 96	10.238 92	— —	1.403 24	817 38	— —	— —	17.657 59	928 46	— —	26.929 —	— —	— —	— —	141.834 74	— —	
35	Lwów	64.591 —	21.335 34	26.520 74	3.989 16	— —	— —	11.473 08	15 08	7.959 51	8 890 93	— —	— —	188.592 36	5.556 97	83 46	16.433 59	36.299 58	3.556 —	— —	40.088 —	12 011 82	— —	49.204 —	88.374 28	20.999 44	— —	570.978 16	116.765 02	
36	Łańcut	— —	35.565 12	34 256 89	1.916 67	1.005 32	2.214 15	24.832 19	— —	11.439 52	6.210 70	8.421 36	18.064 01	119.992 07	15.160 30	1.181 40	8.866 59	32 663 86	1.642 —	— —	20.224 74	7.176 18	— —	— —	300 —	1.543 85	— —	352 736 92	7.499 65	
37	Mielec	8.842 52	15.298 51	8.634 70	1.689 99	— —	— —	10.074 —	— —	7.035 18	2.761 84	4.884 03	4.290 —	61.571 32	4.884 04	635 10	32 576 57	12.580 63	1.376 68	10.467 19	88.211 88	3.630 61	— —	16.394 —	— —	10.269 78	— —	305.708 47	11 278 34	
38	Mościska	— —	12.043 32	21.274 53	338 40	1.214 54	— —	13.369 13	11 660 —	8.517 04	1.600 55	3.140 75	— —	65.689 37	3.322 88	878 —	6 164 07	25.447 35	704 60	1.862 35	2.333 30	1 292 05	— —	17.749 40	11.080 50	— —	— —	209.630 22	56.744 43	
39	Myślenice	— —	18.210 90	2.304 20	14.630 86	— —	— —	13.579 61	45 61	8.815 84	2.744 68	3.521 42	3.800 —	64.650 84	442 82	330 —	5.940 95	14.368 85	— —	2.467 83	1.222 04	3.111 29	— —	33.687 —	— —	— —	— —	239.254 74	6.230 72	
40	Nadwórna	— —	10.176 99	25.136 71	6.057 92	4.473 64	— —	2.441 67	7.400 —	5.122 13	3.829 18	3 777 85	— —	53.207 16	9.999 12	— —	9.129 08	6 916 21	60 —	6 715 97	20.392 39	5.124 37	— —	37.947 —	17 689 08	16.331 54	— —	262.000 01	27.473 66	
41	Nisko	— —	570 —	13.257 10	7.300 12	4.896 11	180 90	2.715 14	— —	202 90	3.871 99	— —	— —	65 192 51	— —	— —	5 873 39	9.215 15	— —	— —	3.287 39	— —	— —	16.609 40	— —	— —	— —	133 911 50	23.999 01	
42	Nowy Sącz	288 —	17.300 10	11.461 77	34.475 78	3.328 82	— —	26.610 33	35.500 —	9.060 62	4.167 06	9.360 85	— —	63.600 42	2.650 56	788 —	7.091 77	18 352 78	356 —	4.819 70	8.711 08	15.040 94	— —	— —	— —	— —	— —	278.544 58	— —	
43	Nowy Targ	— —	26.982 65	8.760 44	29.403 87	51.580 31	— —	13.665 56	78.341 50	8.422 02	1.490 31	6.189 19	— —	54.462 72	9.378 40	2.165 69	6.679 04	16.424 46	— —	4.685 50	144.412 17	67.629 93	— —	— —	— —	— —	— —	530.847 80	— —	
44	Pilzno	— —	3 138 22	4.390 40	2.549 58	— —	— —	2.986 44	24.000 —	9.004 —	1.238 72	— —	— —	19.648 18	1.476 25	1.476 25	79.962 51	8 245 79	— —	— —	1.000 —	3.493 42	— —	12.660 60	5.738 47	12.488 41	— —	193.587 24	3.485 80	
45	Podhajce	— —	3.092 80	24.025 08	1.591 35	— —	— —	4.516 77	— —	2.868 68	572 23	7.993 68	— —	49.034 10	6.750 —	381 —	1.698 21	7 942 56	200 —	— —	17.361 35	66 50	25 84	24.802 60	— —	— —	— —	152.982 75	— —	
46	Przemyśl	— —	10.937 55	43.375 84	6 530 38	— —	— —	15.356 08	— —	1.810 45	3.934 56	381 53	— —	32.233 96	2.259 97	42 —	7.015 87	15 303 04	623 —	8.777 16	14.382 91	1.049 40	— —	— —	20 —	— —	— —	164.033 64	17.272 10	
47	Przemyślany	— —	4.844 40	18.117 07	7.480 17	262 08	— —	4.085 73	— —	4.087 49	1.973 04	12.860 08	4.200 —	68.187 23	4.686 70	— —	14.388 91	15.409 58	249 —	— —	3 761 28	563 90	— —	13.216 54	1.596 40	— —	— —	179.979 60	— —	
48	Rawa	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dal.
49	Rohatyn	— —	16.096 06	39.321 46	5.629 77	999 92	7 10	6.479 94	29.265 —	12.819 11	2.922 97	5.976 08	14.975 50	85.730 83	7.140 —	144 —	9.322 73	21.211 27	1.383 60	38.535 12	228.444 48	7.728 02	1.410 —	37.148 32	2.932 54	4.619 31	10.860 40	591.104 43	25.919 98	
50	Ropczyce	— —	29.017 87	7 641 75	223 10	— —	— —	6.951 99	8.844 —	11.729 68	2.413 18	2.835 37	— —	79.441 57	300 06	608 —	16.689 09	14.771 66	— —	— —	2 114 96	200 —	— —	— —	58 —	142 137 30	— —	325 927 59	— —	
51	Rudki	— —	8.482 12	11.305 04	14.982 60	6.702 87	— —	3.104 —	— —	9.388 —	1.927 33	14.285 43	— —	43.640 79	— —	— —	12.297 38	20.030 88	2.700 —	— —	2.600 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	151.496 44	— —	
52	Rzeszów	1.945 92	64.431 80	20.993 62	2.700 06	73.692 93	102.433 02	25.490 26	115.112 52	13.064 77	8.119 54	4.580 10	1.379 03	191.858 38	54.809 21	5.917 42	86.097 29	69.757 78	1.519 75	662.870 32	24.404 65	27.854 66	— —	— —	4.856 80	670 22	380 —	1.564 939 99	1.137.440 93	
53	Sambor	33.134 52	1.161 —	15.067 03	6.388 01	— —	— —	5.328 —	400 —	36 —	2.961 61	390 —	— —	53.561 67	— —	— —	2.296 31	2.299 22	— —	— —	9080 02	— —	— —	— —	— —	24.222 30	— —	147.243 73	36.178 76	
54	Sanok	5.965 53	6.639 01	4.546 21	26.614 20	2.832 14	— —	11.409 99	3.326 17	3.972 08	2.283 87	5.373 35	— —	59.553 30	3.024 53	713 10	10.925 62	21.158 93	15.420 45	909 51	34.644 81	— —	8.885 0	72.668 —	61 644 42	163 21	— —	354.649 93	5.326 81	
55	Skałat	50 —	8.083 40	4.869 70	— —	— —	— —	10.010 13	— —	4.650 —	1.008 64	— —	— —	78.298 55	16.666 —	— —	2.320 05	931 85	— —	— —	9080 02	— —	— —	— —	— —	33.281 40	— —	161.017 74	— —	
56	Śniatyn	— —	21.688 49	52.642 46	5.177 92	— —	— —	4.526 43	55.055 40	9.954 27	2.149 48	10.489 75	— —	87.973 45	7.607 18	1.840 —	8.401 52	27.483 89	7.886 27	25.395 67	208.514 12	5.405 20	— —	— —	100 —	76.559 43	— —	542.261 50	205.816 89	
57	Sokal	— —	10.957 42	42.544 98	45.623 23	1.633 05	— —	27.497 57	1.830 —	879 71	4.835 16	10.315 68	— —	105.021 15	2.116 51	— —	33.644 88	28.158 63	1.198 80	11.420 —	5.166 72	5.109 33	— —	— —	— —	— —	— —	417.221 28	32.939 24	
58	Stanisławów	— —	11.543 50	80.552 51	— —	— —	— —	6.520 25	— —	— —	4.848 96	5.336 61	17.000 —	80.531 57	17.336 41	833 —	12.541 72	25.198 94	3.336 47	3.772 50	11.984 93	5.017 66	— —	— —	— —	— —	— —	286.331 00	— —	
59	Stary Sambor	— —	9.301 08	9 827 53	11.090 34	2.223 92	— —	3.616 21	44.296 69	1.041 —	593 10	— —	901 92	29.747 84	— —	— —	9.834 61	5.530 87	— —	— —	43.034 56	398 —	— —	— —	— —	— —	— —	171.437 05	— —	
60	Stryj	— —	4.988 74	17.729 46	2 171 50	90 —	— —	6.218 84	8.000 —	4.253 72	4.278 43	1.857 32	4.930 92	60.592 42	— —	— —	1 217 11	3.203 74	— —	— —	920 76	436 35	30 —	— —	— —	21.377 74	— —	142.247 05	— —	
61	Tarnobrzeg	35.732 92	7.784 19	17.308 45	10 743 37	2.742 69	— —	3.288 70	— —	3.282 57	5.968 27	9.137 60	6.118 04	88.399 95	11.060 —	246 —	23.141 77	28 187 30	8.319 72	1.514 55	19.050 79	7.192 24	— —	22.081 60	6 103 07	5.213 10	— —	523.516 17	45.294 58	
62	Tarnopol	— —	7.179 63	23.391 42	856 70	1.837 37	— —	10.682 50	— —	— —	4.640 43	3.312 01	— —	103.667 65	7.371 08	— —	8 307 10	19.162 12	3.468 58	774 22	89.850 01	6.045 88	— —	16.707 40	54 944 17	47.023 —	1.006 38	410.339 65	— —	
63	Tarnów	— —	6.495 70	8.296 28	3.435 88	— —	— —	8.344 82	— —	3.803 87	3.989 50	— —	1.250 —	64.667 05	2.330 95	264 25	4 229 59	20.533 41	425 80	— —	7.721 48	1 375 69	30 —	— —	10 951	1.238 49	78 51	188.412 69	— —	
64	Tłumacz	— —	12.415 01	14.612 30	7.965 93	995 —	— —	2.877 —	5.160 —	8.707 74	4.010 53	5.710 17	— —	79.931 18	12.949 98	417 10	12 174 41	44 187 11	— —	— —	99.325 33	7.261 34	100 —	50 01	— —	29.292 87	28.862 19	425.062 00	22 473 70	
65	Trembowla	— —	3.393 98	15.309 82	430 88	— —	— —	2.482 42	1.300 —	1.495 70	1.329 66	2.874 28	2.367 79	77.791 20	2.640 50	— —	3 675 82	18.366 77	257 28	— —	6 391 15	2.421 25	— —	15.424 38	13 244 63	— —	— —	172 208 33	45.799 41	
66	Turka	— —	1.447 40	3.919 95	6.956 91	— —	— —	2.139 60	7 000 —	2.042 93	858 22	2.665 60	— —	55.748 64	6.510 38	— —	1.225 26	5.465 54	— —	8.017 88	3.812 92	320 —	— —	28 292 50	42 275 22	— —	— —	178.698 92	— —	
67	Wadowice	— —	18.285 14	13 821 04	19.439 54	— —	— —	17.367 12	7.465 24	18.515 55	4.963 69	3.059 04	— —	48.428 56	4.930 59	1.420 91	17.942 35	21.806 75	954 50	22.007 69	65.960 77	1.788 99	— —	36.714 —	12.322 20	55.841 83	7 516 50	400 639 —	6.667 25	
68	Wieliczka	— —	14.928 93	17.453 74	990 —	15.100 —	— —	12.070 76	— —	250 —	6.122 85	— —	— —	59.132 58	200 —	55 —	7.358 04	14 246 47	— —	— —	7 914 95	43.642 30	5 03	174	51 476 97	— —	— —	256.964 31	— —	
69	Zaleszczyki	— —	12.375 95	1.461 84	— —	— —	— —	13.521 47	5.617 98	3.331 50	1.886 87	4.115 25	— —	87.764 92	8 125 39	390 —	8.797 07	29 461 76	— —	4.300 65	5.622 62	2 719 25	— —	— —	— —	— —	1.900 —	191.392 47	8 326 80	
70	Zbaraż	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dal.
71	Złoczów	— —	1.822 32	16.322 52	18.173 90	53 10	18 —	9.174 51	— —	— —	2.204 90	1.622 02	3.558 00	64.094 60	— —	3.498 84	4.182 48	9.889 73	2.507 36	1.321 —	12.809 86	2.319 38	60 —	37 22	— —	15.549 46	1.577 52	170.796 84	62.046 22	
72	Żółkiew	— —	5.975 72	32.745 39	132.359 63	2.243 99	— —	8.716 27	4.067 20	2.834 71	3.484 43	8.894 42	— —	53.805 78	7 003 92	250 —	20.840 70	19.887 60	9.703 63	4.653 18	10.487 70	671 80	— —	— —	4 —	702 45	— —	321 313 52	— —	
73	Żydaczów	— —	14.542 87	82.322 28	23.944 76	— —	— —	22.703 —	— —	3.647 12	5.882 36	3.679 22	— —	59.963 41	3.968 82	280 46	26.718 48	24 679 01	1.075 —	1.636 —	3.662 28	2.893 26	— —	— —	— —	— —	— —	281 522 27	13 087 55	
74	Żywiec	— —	23.157 40	15.386 13	21.876 26	19.467 62	— —	2.312 68	— —	3 449 90	23.041 46	3.915 27	2.890 25	87.135 53	— —	7.660 —	7.480 48	19.655 89	3.066 97	— —	100.622 81	6.827 52	— —	— —	— —	— —	— —	347 886 18	28.147 44	
	Razem	287.472 71	833.352 33	1.381.693 82	765.375 28	220.751 66	105.886 06	650.596 71	764.459 08	429.290 31	286.963 45	349.957 58	135.582 33	5.460.912 51	455.739 93	53.414 90	946.671 12	1.229.103 05	164.376 25	918.893 11	2.052.187 01	377.892 88	10.21 174	1.089 807 55	512 [illegible]	1.011.946 61	83.[illegible]	20.716.[illegible]	1.581.[illegible]	

Wykaz wydatków

podług zamknięć rachunkowych za rok 1906

gmin małomiejskich i wiejskich.

Liczba porządkowa	Nazwa gminy	Pobory funkcyonaryuszów	Emerytury i zaopatrzenia	Koszta kancelaryjne	Administracya dóbr, utrzymanie budynków, realności itp.	Czynsze za dzierżawę: prawa propinacyjnego	Czynsze za dzierżawę: krajowych opłat komunacyjnych	Podatki, ekwiwalent, opłaty skarbowe	Cła dalsze cyrkuł, akcyzy i inne	Policya miejscowa	Aresztanci i sanpasitacye	Straż pożarna itp.	Straż polowa i lasowa	Wydatki na cele sanitarne	Oświetlenie miasta	Przedsiębiorstwa gminne i wodociągi	Dyety i koszta podróży	Rekrutacya, kwaterunek i inne cele wojskowe	Wydatki na cele: szkolne i oświaty	Wydatki na cele: parafialne i wyznaniowe	Wydatki na cele: gotówką	Wydatki na cele drogowe: wartość wszelkich zużytych prestacyj	Wydatki na cele drogowe: zapas kasowy drogowy z końcem roku	Wydatki nadzwyczajne kupno: gruntów, domów, budowli itp.	Wydatki nadzwyczajne kupno: papierów wartościowych	Wydatki nadzwyczajne: spłata długów	Wydatki nadzwyczajne: raliczki ulżenione i spłacone	Wydatki rozmaite	Zapas kasowy z końcem roku	Depozyta i inne	Razem	Wszystkie długi i inne należytości bierne, pozostałe z końcem roku	Uwaga
		K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	
1	Biała	52.690 02	1.420 26	8.312 90	11.307 41	— —	— —	18.606 21	16.440 96	23.860 61	653 88	6.583 32	2.707 22	13.812 79	5.920 77	4.067 95	1.050 —	1.300 88	60.146 71	6.284 59	9.813 70	37.275 38	7.048 02	81.420 41	4.075 92	41.826 23	3.152 36	51.137 11	43.244 51	—	513.756 82	226.800 03	
2	Bóbrka	32.789 65	— —	2.615 71	3.847 39	— —	— —	15.393 15	985 47	7.635 29	371 15	3.131 05	2.573 —	8.694 08	1.270 99	— —	5.965 04	553 92	26.553 88	5.219 51	1.757 96	36.989 79	1.654 14	7.089 44	39 —	18.697 03	1.921 03	16.613 65	21.974 48	—	225.335 89	106.378 92	
3	Bochnia	78.293 63	11.699 91	14.096 81	27.972 84	15.600 —	— —	38.085 92	7.556 62	7.139 88	628 70	6.013 34	— —	29.315 50	3.859 99	7.132 43	— —	951 27	136.517 62	9.623 91	10.180 03	38.421 —	— —	887 —	56.201 98	66.508 95	— —	25.278 96	93.050 33	—	685.204 62	— —	
4	Bohorodczany	18.352 14	65 12	2.771 16	5.049 17	— —	— —	6.242 85	251 38	6.263 66	57 95	1.009 68	2.054 54	5.234 68	1.203 28	4.389 76	1.795 27	382 68	28.204 85	3604	1006 —	— —	— —	— —	18.294 61	5.251 76	9.150 48	9.054 24	195 40	125.305 88	3.437 29	
5	Borszczów	40.095 68	— —	7.135 08	3.347 17	— —	— —	9.543 07	790 26	5.354 10	202 43	4.866 74	256 —	18.419 88	1.141 57	5.926 76	6.736 63	1.327 26	36.871 40	546 10	— —	62.097 —	— —	119 70	— —	23.361 97	5.638 95	13.467 02	26.091 08	—	273.238 95	— —	
6	Brody	43.428 35	728 45	6.661 94	12.829 91	132 —	144 70	23.877 55	945 87	6.148 28	313 36	3.904 08	5.928 08	8.998 80	873 61	2.132 29	65 80	2.187 88	27.458 88	8.705 37	3.992 52	44.971 62	6.303 44	19.617 11	23.902 07	27.824 —	2.700 60	12.389 83	20.926 26	2.026 34	320.115 98	105.323 70	
7	Brzesko	49.654 07	— —	5.531 34	28.398 81	— —	— —	15.481 96	3.866 74	5.275 52	369 40	3.360 42	1.458 96	5.989 77	1.065 49	16.092 —	4.429 79	1.242 87	82.243 08	21.113 44	2.473 48	— —	— —	14.500 54	1.903 93	29.286 80	2.715 25	13.054 74	31.406 25	—	841.092 24	289.884 46	
8	Brzeżany	32.555 40	105 —	2.491 25	1.584 50	— —	— —	7.129 02	631 12	2.596 —	174 44	1.920 68	130 —	12.193 45	418 —	990 —	4.830 14	426 91	51.885 57	397 20	6.677 65	— —	— —	800 —	— —	17.013 15	200 —	15.397 21	— —	97 46	161.527 21	2.768 07	
9	Brzozów	16.629 75	465 52	2.137 34	14.524 34	— —	— —	7.227 53	650 60	7.071 10	138 47	3.043 96	582 92	13.714 90	1.125 42	— —	— —	1.379 53	20.864 95	273 32	250 —	28.474 40	— —	— —	— —	10.117 49	1.474 85	12.332 93	18.219 87	—	160.693 16	30.770 60	
10	Buczacz	46.653 38	120 —	3.356 22	2.222 21	— —	— —	12.323 76	30 —	5.945 32	56 38	1.860 95	1.293 —	14.305 20	1.326 31	— —	5.041 31	560 90	56.164 08	649 32	2.728 67	36.796 99	— —	— —	7.361 77	17.145 87	80 —	41.263 64	26.420 39	—	283.714 68	— —	
11	Chrzanów	61.157 96	5.884 20	7.217 84	20.428 92	— —	— —	13.237 49	9.286 32	24.084 88	985 53	4.329 57	2.028 94	4.258 48	6.041 50	26.646 21	— —	1.522 84	75.434 74	1.605 64	25.149 21	40.455 —	— —	337 30	11.149 45	19.564 28	12.760 73	15.164 87	41.646 48	—	430.372 33	3.505 72	
12	Cieszanów	39.313 14	— —	5.101 79	6.438 79	2.000 —	— —	27.202 61	3.571 93	3.382 42	50 35	1.415 81	2.432 88	2.065 06	1.048 41	3.872 32	— —	9 60	28.335 33	34 —	— —	— —	— —	78.081 20	14.320 65	22.669 48	15.542 92	20.326 32	26.886 78	—	305.128 78	85.840 50	
13	Czortków	17.285 03	— —	3.805 48	4.361 14	— —	— —	6.616 34	221 66	6.226 24	70 —	2.551 88	484 —	4.816 01	74 27	1.593 10	1.325 —	594 58	18.587 84	— —	— —	— —	— —	300 88	— —	15.336 03	2.371 68	3.745 16	14.923 03	2.950 75	108.250 90	19.497 65	
14	Dąbrowa	24.497 83	— —	4.254 83	2.752 26	— —	— —	16.953 83	620 41	3.750 14	220 67	5.185 03	84 —	10.983 49	1.122 94	15.075 08	— —	312 10	20.481 48	11.522 28	11.931 50	23.849 —	— —	3.100 —	2.644 45	26.002 92	— —	14.969 01	18.042 36	—	218.385 76	160.751 17	
15	Dobromil	28.873 25	— —	2.273 24	8.277 86	6.054 57	— —	6.871 22	1.793 76	4.192 20	177 47	4.044 45	3.874 84	2.944 52	602 40	3.118 09	2.497 41	907 62	27.673 15	421 21	613 76	— —	— —	20 00	— —	16.576 87	3.826 10	4.684 74	24.396 45	—	154.390 46	121.861 26	
16	Dolina	39.965 71	4.876 56	9.672 59	14.786 96	— —	— —	20.027 94	3.190 65	13.066 24	639 85	5.318 69	6.795 88	21.705 74	1.950 80	— —	4 244 22	1.760 03	106.145 31	3.248 65	— —	— —	— —	3.816 78	— —	71.202 88	23.100 36	35.240 11	21.908 65	—	421.664 58	— —	
17	Drohobycz	67.912 63	— —	9.707 98	13.328 30	— —	— —	39.810 01	4.094 56	26.55 —	716 03	10.916 01	5.388 43	891 40	17.611 —	— —	— —	612 19	22.862 35	1.118 64	— —	24.771 40	— —	15.272 76	30.000 —	4.807 46	— —	86.726 90	79.238 01	338 92	520.603 93	— —	
18	Gorlice	19.334 26	60 —	2.121 71	4.205 47	— —	— —	1.712 96	180 74	5.395 50	70 20	4.783 07	1.404 18	4.300 78	— —	— —	— —	612 19	22.862 35	1.118 64	— —	24.771 40	— —	3.036 76	30 56	31.927 54	— —	12.039 26	16.584 13	—	156.661 70	— —	
19	Gródek	25.221 71	85 —	2.081 04	2.260 82	— —	— —	18.039 23	728 99	512 —	163 56	701 70	262 —	234 81	294 59	1.016 —	2.598 64	664 58	22.706 69	2.196 79	— —	— —	— —	7.478 48	283 02	5.814 89	148 —	16.130 18	14.744 73	281 53	124.648 98	24.216 52	
20	Grybów	16.829 67	— —	3.221 62	5.551 21	— —	— —	11.266 02	276 48	7.586 55	99 96	1.195 57	1.369 86	9.532 89	2.014 59	— —	11.013 92	493 88	24.840 83	2.854 73	— —	— —	— —	— —	— —	13.559 71	293 37	7.445 66	— —	1.355 63	120.812 18	— —	
21	Horodenka	35.456 74	— —	7.926 13	13.543 96	— —	— —	8.036 48	971 24	7.720 30	167 63	2.764 96	1.071 —	7.187 24	1.597 45	782 28	— —	356 72	14.989 01	497 65	— —	— —	— —	146 27	400 —	7.602 64	1.200 —	17.995 57	3.241 14	—	133.651 37	— —	
22	Husiatyn	31.659 98	76 65	7.890 02	3.775 16	— —	— —	5.495 96	61 80	9.946 15	122 —	16.541 87	— —	26.745 98	1.873 09	25.362 58	425 —	1 745 80	42.795 40	3.450 52	— —	98 67	— —	151 62	6.540 16	17.030 94	2.547 16	14.225 92	16.324 —	3.560 59	257.084 98	176.702 89	
23	Jarosław	37.461 24	— —	4.343 96	13.468 09	— —	— —	36.074 58	1.168 74	9.217 83	70 36	3.421 78	1.745 52	1.467 —	1.036 61	— —	— —	539 40	37.096 05	4.731 88	33.849 86	34.069 —	2.635 49	15.602 92	— —	22.548 70	7.068 13	32.681 86	15.846 56	—	316.163 96	— —	
24	Jasło	30.268 23	— —	3.675 66	10.383 35	— —	— —	4.870 66	1.228 36	11.742 78	297 15	4.632 39	977 —	3.877 18	573 32	— —	— —	1.482 22	40.215 33	14.608 41	— —	33.711 30	— —	711 16	4.990 81	17.606 02	4.108 43	10.995 72	12.059 13	—	213.014 84	— —	
25	Jaworów	15.725 86	— —	1.388 65	4.347 61	— —	— —	11.297 65	469 34	2.330 54	104 51	4.292 24	2.852 53	10.588 80	1.036 72	— —	— —	1 711 42	20.233 74	9.881 24	7.609 05	13.751 60	— —	1.000 —	— —	31.355 36	493 27	18.633 50	52.728 92	—	210.891 44	52.140 16	
26	Kałusz	25.940 16	120 —	4.115 99	6.846 94	— —	— —	15.999 11	577 36	12.586 92	159 00	7.725 74	2.633 52	34.589 47	7.059 11	2.076 84	298 94	855 47	41.342 27	7.778 18	5.869 78	— —	— —	10.388 99	9.704 —	27.902 65	7.967 15	32.780 96	15.193 51	624 53	281.106 69	333.444 33	
27	Kamionka	37.064 08	1.258 59	6.883 57	9.020 58	14 81	— —	18.732 16	2.165 06	12.311 01	358 75	5.724 48	3.145 81	16.020 45	4.440 90	6.445 91	4.571 02	1.563 72	58.227 31	6.359 86	6.126 10	9.842 25	278 51	106.832 24	30 —	23.975 61	7.768 44	25.142 96	25.142 91	589 40	400.075 44	49.649 63	
28	Kolbuszowa	19.929 89	— —	4.041 06	2.144 88	— —	45 46	5.067 61	1.397 45	6.474 82	693 56	2.033 50	2.810 28	7.625 82	966 79	1.545 18	— —	626 56	21.147 08	11.842 25	— —	— —	— —	27.941 80	— —	12.300 88	11.621 74	5.916 91	9.975 59	—	156.066 45	50.182 16	
29	Kołomyja	34.261 71	72 —	5.417 27	34.502 12	— —	— —	16.875 80	2.621 —	12.990 29	119 45	2.504 62	1.197 98	4.096 73	301 22	41 09	— —	920 42	86.596 13	— —	— —	22.053 75	— —	3.733 97	2.563 22	37.122 14	2.311 10	14.568 40	29.276 50	3.399 04	317.406 80	— —	
30	Kossów	28.175 75	216 —	7.433 96	12.710 94	— —	— —	13.542 18	985 41	18.562 26	173 50	1.254 25	3.862 78	17.415 69	1.915 12	— —	4.389 22	488 80	48.879 44	1.434 07	2.933 58	27.225 —	21 80	1.552 44	18.747 30	13.217 09	1.075 34	13.287 28	14.946 14	—	254.438 29	145.711 96	
31	Kraków	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat
32	Krosno	12.855 59	— —	1.386 76	941 95	8 20	40 —	5.874 43	218 —	3.243 87	20 —	692 —	2.007 61	1.120 —	970 —	47.500 —	252 —	817 54	48.243 02	32.580 63	28.824 40	31.299 11	— —	1.700 —	— —	16.500 67	11.308 08	— —	240.575 59	894 69	
33	Limanowa	18.112 14	— —	3.715 66	8.376 14	— —	— —	4.339 45	1.294 61	5.397 31	327 09	414 80	599 —	3.818 64	668 54	— —	3.618 70	407 18	26.123 32	3.752 95	358 83	— —	— —	1.183 13	3.177 —	4.500 09	3.039 74	5.733 29	2.288 41	73 38	101.349 17	2.839 45	
34	Lisko	30.307 86	500 —	5.261 89	9.800 60	— —	— —	6.742 74	216 —	4.294 04	154 27	1.893 70	1.317 30	8.062 93	467 50	— —	— —	1.333 50	15.401 97	— —	— —	26.929 —	— —	— —	— —	26.049 —	517 —	3.529 57	116 29	— —	141.834 74	— —	
35	Lwów	74.129 39	— —	9.102 23	40.622 63	— —	— —	25.010 13	2.939 73	16.566 57	278 70	11.483 87	5.133 50	3 230 92	2.021 76	5.375 —	11.995 61	3.296 52	77.620 87	4.482 34	88.374 28	49.204 —	— —	49.101 01	9.296 66	33.135 06	2.835 45	16.463 20	29.284 67	—	570.978 16	185.152 78	
36	Łańcut	44.034 86	3.213 —	5.244 73	34.740 68	738 70	— —	31.437 07	5 3 3 96	18.428 92	727 99	4.181 85	2.636 39	15.942 23	5.599 66	— —	— —	2.045 94	77.243 38	5.571 38	227 48	4.441 68	— —	1.461 08	— —	21.477 13	6.844 48	22.511 48	40.710 77	—	352.736 92	11.282 48	
37	Mielec	32.752 53	— —	3.488 64	18.869 73	— —	— —	7.107 13	415 49	5.836 44	14 88	4.164 51	583 —	21.427 87	1.242 74	— —	— —	1 115 70	24.547 23	22.415 10	— —	15.829 90	564 10	1.065 87	16.575 55	67.324 32	8.288 32	29.943 86	19.285 96	—	305.708 47	123.326 82	
38	Mościska	23.754 23	1.280 —	4.167 99	5 075 13	— —	— —	18.025 75	1.838 14	10.664 42	127 60	10.436 83	2.353 10	11.275 14	1.506 49	— —	3.546 22	1.446 88	31.387 30	6.040 99	9.968 —	17.749 40	1.095 50	10.138 76	— —	6.359 58	1.877 25	9.793 67	19.980 58	—	209.630 22	133.333 30	
39	Myślenice	22.784 95	802 —	2.495 87	7.261 25	18.000 —	— —	11.198 73	4.879 81	6.868 56	486 85	3.396 73	2.762 68	10.771 60	1.874 07	— —	— —	1.159 22	39.236 53	8.883 33	— —	33.687 —	— —	— —	9.071 10	17.537 96	3.364 80	15.167 09	16.804 61	—	239.254 74	97.466 47	
40	Nadwórna	39.491 15	480 —	3.677 09	12.830 90	— —	— —	14.573 92	365 —	12.727 44	133 39	7.314 51	6.105 01	3.955 33	4.352 01	4.130 03	— —	196 65	16.331 54	2.250 —	17.689 08	37.947 —	— —	17 913 55	— —	15.687 93	483 68	18.295 30	15.678 44	—	252.009 01	139.627 11	
41	Nisko	12.382 71	— —	1.642 75	— —	— —	— —	15.024 88	— —	3.247 38	98 75	— —	5.060 67	6.506 29	— —	5.420 28	2.932 32	278 19	22.572 57	3.580 23	2.452 —	16.513 40	— —	2 865 33	2.694 32	1.525 62	571 20	10.956 20	11.579 47	—	133.911 50	18.100 67	
42	Nowy Sącz	40.586 30	870 60	8.131 05	12.441 08	240 93	— —	14.582 34	1.829 35	21.961 48	419 76	1.802 22	8.450 51	13.383 55	1.275 99	10.973 60	— —	780 79	42.639 04	5.755 86	— —	— —	— —	5.881 40	5.901 88	25.870 —	9.598 85	20.344 42	19.823 58	—	278.544 58	— —	
43	Nowy Targ	41 855 —	474 —	4.661 25	18.855 49	— —	— —	37.376 66	1.324 48	17.100 69	323 98	5.449 07	3.130 20	4.395 53	2.088 12	33.750 39	— —	1.402 14	109.336 32	33.700 32	12.024 57	— —	— —	— —	11.958 13	125.865 18	6.492 17	39.466 —	19.808 86	—	530.847 86	10.392 96	
44	Pilzno	19.351 32	— —	1.588 08	4.735 79	— —	— —	5.903 97	4.782 79	5.947 81	110 79	1.417 13	— —	815 99	1.639 04	46.932 80	— —	335 02	20.949 88	3.979 30	5 738 47	12.660 60	— —	— —	22.000 —	9.787 09	935 —	13 893 73	10.622 64	—	193.587 24	65.086 57	
45	Podhajce	34.566 10	680 —	4.306 44	4.373 13	— —	— —	17.060 53	600 —	3.116 99	128 02	5.306 43	2.670 85	3.788 —	458 62	610 48	— —	978 27	12.437 40	— —	407 20	21.358 43	— —	5.132 52	1.002 90	14.423 10	8.847 42	10.526 64	201 28	— —	152.982 75	— —	
46	Przemyśl	22.140 87	— —	8.223 86	16.310 48	— —	— —	22.235 61	7.304 82	4.464 78	169 45	1.844 76	2.668 34	2.927 59	199 90	— —	— —	677 34	8.041 12	5.394 45	314 —	— —	— —	15.416 44	4.322 84	8.303 76	804 63	13.328 08	18.754 12	—	164.063 64	42.585 88	
47	Przemyślany	19.729 09	600 —	2.654 15	2.634 49	— —	— —	13.931 03	1.540 34	6 002 98	593 63	4.511 17	2.356 01	5.941 80	1.306 03	1.787 66	2.583 63	529 45	29.975 63	1.096 89	9 211 92	13.497 20	1.596 40	— —	— —	8.183 54	200 —	33.711 27	12.247 26	3.560 73	179.979 60	— —	
48	Rawa	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat
49	Rohatyn	57 577 68	2.108 55	5.470 07	40.868 32	29.000 —	— —	23.916 05	3.618 65	36 04	454 81	6.787 31	2 —	9.939 63	1.005 —	1.621 65	6.138 76	827 70	37.857 86	52 04	11.172 27	37.148 32	308 —	61.899 35	— —	120.524 40	78.821 74	17.856 90	24.033 33	10.573 40	591.104 43	— —	
50	Ropczyce	28.623 46	— —	4.090 26	9.467 26	— —	— —	7.057 65	2.167 95	10.738 05	694 15	1.283 14	— —	66 60	2.776 14	— —	— —	660 92	39.069 08	7.987 51	92 64	— —	— —	116.694 53	— —	46.420 05	— —	22.984 10	24.731 06	—	325.927 59	5.344 19	
51	Rudki	15.846 26	— —	1.945 54	34.950 69	— —	— —	11.588 22	— —	7.882 90	— —	1.045 —	2.209 52	5.385 90	1.069 63	— —	— —	981 —	15.310 05	14.425 30	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	20.341 33	18.543 10	—	151.496 44	— —	
52	Rzeszów	99.765 97	2.388 —	12.112 61	25.670 01	— —	— —	23.321 59	11.735 48	28.026 92	257 58	13.210 28	3.056 58	10.232 17	22.056 44	53.532 13	— —	48.990 93	152.499 12	17.111 51	14.700 33	15 36	546 92	14.167 65	— —	135.435 85	20.466 91	798.015 86	57.585 79	—	1.564.939 99	— —	
53	Sambor	17.310 —	— —	2.279 95	3.458 19	— —	— —	32.771 03	249 47	4.700 —	22 —	506 —	3.117 —	7 836 —	— —	— —	3.460 10	492 80	20.496 15	528 43	360 —	— —	— —	— —	— —	18.380 60	6.462 77	10.879 84	548 83	4.389 57	147.243 78	23.074 35	
54	Sanok	27.239 27	— —	4.298 42	6.206 13	— —	— —	12.865 97	724 92	6.797 41	67 74	5.815 92	5.234 81	2.329 51	920 29	44.164 05	— —	2.937 19	21.172 99	1.445 02	61.644 42	71.406 60	836 —	3.020 88	— —	33.008 54	— —	21.944 52	20.566 22	—	354.645 93	43.646 06	
55	Skałat	36.580 —	— —	4.814 48	2.500 26	— —	— —	6.178 40	162 85	16.037 56	228 50	2.925 86	— —	11.327 93	682 —	2.780 —	6.931 25	722 92	41.808 72	158 —	— —	— —	— —	1.120 —	— —	11.019 76	— —	9.244 64	3.284 43	2.524 24	161.017 74	— —	
56	Śniatyn	38.545 89	4.106 89	6.884 46	11.060 24	— —	— —	32.777 02	3 967 61	17.934 38	566 91	2.990 65	8 013 20	35.983 29	3.848 69	— —	584 87	467 48	117 276 8	1 916 54	800 58	— —	— —	— —	157.006 19	39.074 41	9.579 70	18.786 09	26.288 94	3.827 73	542 261 50	504.912 40	
57	Sokal	50.823 57	1.929 28	10.112 47	42.855 32	— —	— —	37.887 35	919 24	6.632 35	207 08	1.550 81	2.811 35	11.610 52	1.111 90	— —	6.181 51	1.148 60	71.026 85	1 745 03	23.291 99	357 40	2.400 —	5.233 06	9.337 18	53.759 62	1.278 98	20.150 16	52.859 67	—	417.221 28	— —	
58	Stanisławów	43.390 61	— —	10.474 61	4.278 28	— —	— —	14.392 86	212 —	26.015 34	5 71	6.073 73	3.896 31	9.824 69	2.265 20	— —	— —	1.036 27	55.917 34	— —	— —	— —	— —	8.509 62	1.400 —	31.745 77	16.721 56	27.926 81	21.644 53	—	286.321 03	— —	
59	Stary Sambor	20 027 43	1.336 40	2.506 54	5.471 09	— —	1.298 69	13.401 72	143 —	5.531 14	494 75	2.769 29	2.761 57	3.440 —	1.945 13	— —	212 80	969 74	29.310 98	14640 —	— —	— —	— —	— —	16.772 17	24.045 80	1.749 58	25.655 55	9.800 70	1.657 33	171.437 65	— —	
60	Stryj	23.214 80	— —	3.143 60	9.994 25	— —	— —	17.357 19	440 —	13.069 08	186 95	3.515 74	4.890 —	5.982 91	1.022 02	5.539 59	— —	5 481 58	17.586 82	6.229 41	— —	— —	— —	570 —	250 —	13.310 43	1.390 08	4.647 37	4.422 23	—	142.247 06	— —	
61	Tarnobrzeg	31.931 49	160 90	4.896 51	23.397 85	— —	— —	33.811 50	2.059 78	18.470 24	153 14	8.972 10	5.720 64	15.152 08	1.217 91	3.088 17	— —	1.107 71	18.686 10	8.227 76	6.103 07	17.415 20	4.666 40	33.811 42	3.585 —	14.288 40	6.021 77	26.190 02	33.580 01	—	323.516 17	138.531 87	
62	Tarnopol	24.601 02	— —	7.440 93	8.084 82	— —	— —	15.266 21	1.133 40	12.712 56	54 30	4.715 16	1.465 25	23.737 96	1.030 20	14.213 16	11.037 28	551 29	51.824 90	5.159 35	3.835 —	16.705 50	54.944 17	31.388 37	6.133 61	75.294 12	800 05	10.667 82	27.593 16	—	410.339 65	— —	
63	Tarnów	20.759 47	— —	1.735 02	2.446 20	— —	— —	6.904 91	1.080 04	4.500 43	275 74	3.834 41	380 —	482 26	460 20	— —	2.044 21	264 69	29.632 11	17.343 58	— —	— —	— —	3.353 12	— —	6.702 39	2.660 77	16.694 12	16.852 96	—	138.412 65	— —	
64	Tłumacz	32.440 08	— —	10.210 67	4.139 86	— —	— —	8.566 27	1.307 80	16.590 38	592 68	1.046 28	3.293 94	12.575 42	5.918 93	1.485 49	— —	1 258 88	70.799 28	9740	1.334 —	5.016 90	— —	34.211 49	28.415 52	37.778 62	4.797 87	30.402 92	67.782 01	—	425.062 05	150.876 —	
65	Trembowla	22.744 18	— —	5.134 96	3.000 98	15 17	— —	6.554 18	66 —	6.051 32	45 —	3.137 96	304 31	11.317 82	88 91	— —	5.615 02	606 68	32.472 83	— —	10.728 7	12.220 57	1.493 44	2.253 47	4.339 —	5.925 05	3.790 74	18.353 78	15.959 59	—	172.208 33	— —	
66	Turka	17.483 48	264 —	3.476 89	5.507 33	— —	— —	6.527 47	794 92	5.870 33	55 87	1.820 06	1.994 65	7.650 83	2.173 33	— —	— —	995 38	17.797 96	10.372 77	42.275 22	28.292 50	— —	1.531 25	— —	12.189 84	60 —	5.777 48	5.787 91	—	178.698 92	— —	
67	Wadowice	32.595 83	611 —	6.230 33	6.692 74	— —	— —	9.810 11	5.465 86	8.760 03	563 03	4.395 03	375 —	9.732 63	2.100 69	32.281 14	3.766 61	1.574 05	64.024 36	11.441 01	13.693 88	36.714 —	— —	1.866 44	29.218 43	62.561 83	7.165 36	24.594 06	21.337 39	719 10	400.639 —	254.371 66	
68	Wieliczka	50.052 14	— —	8.231 04	3.393 23	— —	— —	9.699 89	2.834 65	— —	67 05	1.373 86	50 —	1.030 90	2.100 —	— —	— —	982 64	52.673 43	8 238 70	788 17	43.742 30	— —	— —	— —	11.632 16	— —	14.696 08	43.826 04	—	255.964 31	— —	
69	Zaleszczyki	27.438 60	486 63	4.903 42	5.958 68	— —	— —	5.711 67	800 —	12.560 86	241 06	1.198 81	— —	4.588 92	835 33	6.486 93	4.313 47	514 93	43.102 39	— —	4.562 09	— —	— —	— —	7.439 92	120 —	25.147 90	30.957 51	4.022 96	191.392 47	28.167 03	
70	Zbaraż	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat
71	Złoczów	13.248 96	18 637 02	3.818 05	5.656 34	— —	— —	20.153 59	1.204 —	5.694 60	369 37	3.737 58	2.779 52	5.595 02	486 40	606 52	5.963 82	3 185 02	21 148 04	1.894 78	2.761 58	— —	— —	1.730 55	— —	18.420 84	2.281 42	11.177 44	12.087 46	8.157 92	170.796 84	55.274 52	
72	Żółkiew	25.810 79	— —	2.827 69	10.480 08	— —	— —	12.809 94	83 31	2.374 24	169 37	2.696 03

Wykaz

stanu gminnych kas pożyczkowych za r. 1906.

Liczba porz.	Powiat	Ilość gmin	Ilość kas pożyczkowych	Stan kasy z końcem roku 1906 K.	Stan kasy z końcem roku 1906 gr.	Uwaga
1	Biała	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
2	Bóbrka	90	78	347.350	34	
3	Bochnia	140	108	178.824	08	
4	Bohorodczany	37	17	87.847	27	
5	Borszczów	75	56	183.551	35	
6	Brody	102	80	264.368	47	
7	Brzesko	112	111	569.748	91	
8	Brzeżany	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
9	Brzozów	45	45	272.623	94	
10	Buczacz	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
11	Chrzanów	84	1	7.282	05	
12	Cieszanów	66	6	42.137	53	
13	Czortków	44	44	386 449	11	
14	Dąbrowa	105	99	365.461	97	
15	Dobromil	96	12	2.930	08	
16	Dolina	87	56	222.781	—	
17	Drohobycz	—	—	—	—	
18	Gorlice	89	89	225.948	58	
19	Gródek	69	3	21.486	04	
20	Grybów	72	72	192.778	—	
21	Horodenka	50	49	409.580	39	
22	Husiatyn	51	54	541.087	23	
23	Jarosław	109	90	445.659	19	
24	Jasło	144	144	373.511	13	
25	Jaworów	73	34	50.430	70	
26	Kałusz	69	69	373.594	23	
27	Kamionka	92	92	404 459	17	
28	Kolbuszowa	62	60	318.217	55	
29	Kołomyja	75	62	239.369	42	
30	Kossów	45	13	244.001	34	
31	Kraków	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
32	Krosno	83	83	388.658	62	
33	Limanowa	91	91	212.536	14	
34	Lisko	154	10	20.955	89	
35	Lwów	131	96	439.775	29	
36	Łańcut	108	91	664.268	69	
37	Mielec	96	96	381.582	27	
38	Mościska	78	18	106.924	85	
39	Myślenice	96	8	34.676	46	
40	Nadwórna	33	16	145.211	72	
41	Nisko	59	43	184.127	48	
42	Nowy Targ	75	9	38.681	17	
43	Nowy Sącz	128	74	227.058	15	
44	Pilzno	61	40	137.999	86	
	Do przeniesienia	3.276	2.219	9,753.945	66	

Liczba porz.	Powiat	Ilość gmin	Ilość kas pożyczkowych	Stan kasy z końcem roku 1906 K.	Stan kasy z końcem roku 1906 gr.	Uwaga
	Z przeniesienia .	3.276	2.219	9,753.945	66	
45	Podhajce . .	65	53	293.768	38	
46	Przemyśl . .	123	84	271.724	25	
47	Przemyślany .	69	17	84.184	16	
48	Rawa . . .	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
49	Rohatyn . .	100	74	298.847	67	
50	Ropczyce . .	79	53	97.633	63	
51	Rudki . . .	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
52	Rzeszów . .	115	106	364.026	45	
53	Sambor . . .	86	23	85.325	43	
54	Sanok . . .	130	74	201.003	85	
55	Skałat . . .	64	64	638.164	66	
56	Śniatyn . . .	41	13	93.824	23	
57	Sokal . . .	100	80	512.390	09	
58	Stanisławów .	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
59	Stary Sambor	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
60	Stryj	100	42	225.652	62	
61	Tarnobrzeg .	72	66	437 182	35	
62	Tarnopol . .	83	85	783.768	34	
63	Tarnów . . .	85	85	405.423	90	
64	Tłumacz . .	65	46	194.544	88	
65	Trembowla .	42	34	346.084	09	
66	Turka . . .	74	2	9.833	29	
67	Wadowice . .	102	21	79.571	31	
68	Wieliczka . .	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żądanych dat.
69	Zaleszczyki .	57	42	204.967	60	
70	Zbaraż . . .	58	53	300 479	36	
71	Złoczów . . .	140	109	368.009	11	
72	Żółkiew . . .	74	16	96.547	86	
73	Żydaczów . .	74	67	472.140	94	
74	Żywiec . . .	70	2	113.456	42	
	Razem .	5.244	3.530	16,737.500	53	

Wykaz

stanu powiatowych kas pożyczkowych za rok 1906.

Liczba porządkowa	POWIAT	Stan z końcem roku 1906 K.	gr.	UWAGA
1	Brzesko	46.322	35	
2	Dobromil	147.372	32	
3	Drohobycz	342 289	44	
4	Jaworów	21 279	04	
5	Kossów	153.792	76	
6	Nadwórna	44 084	79	
7	Pilzno	80.415	18	
8	Przemyśl	145.413	47	
9	Rzeszów	207.799	94	
10	Sambor	324.508	35	
11	Turka	13.774	86	
12	Wieliczka	241 510	44	
13	Złoczów	—	—	w likwidacyi
14	Żydaczów	—	—	w likwidacyi
	Razem . .	1,768.562	94	

Wykaz

stanu powiatowych kas Oszczędności w r. 1906.

L. porz.	Powiatowa kasa Oszczędności w	Wysokość wkładek Oszczędności		Pożyczki hipoteczne		Pożyczki komunalne		Weksle		Zastaw papierów wartościowych		Fundusz rezerwowy		Stan kasy z końcem roku 1906		UWAGA
		K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	
1	Bochni	2,636.602	14	1,954.554	17	68.313	19	455.230	–	5.893	—	117.119	—	53.790	71	
2	Bohorodczanach	491.888	69	252.119	12	4.982	52	187.748	—	30	—	14.519	09	13.552	76	
3	Brzesku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żadnych dat.
4	Brodach	1,688.006	28	1,439.098	51	5.793	19	272.847	93	—	—	149.362	32	19.262	06	
5	Brzeżanach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 3.
6	Buczaczu	1,917.775	06	1,398.019	84	30.449	66	488.789	—	40.130	—	—	–	24.136	24	
7	Dolinie	1,216.850	65	793.520	08	16.570	—	156.364	60	450	—	104.333	81	38.219	74	
8	Gorlicach	1,508.250	35	910.907	61	3.875	41	423.776	27	1.010	—	27.499	20	34.853	22	
9	Gródku	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 3.
10	Horodence	506.286	40	535.722	47	—	—	113.055	—	—	—	35.719	20	30.349	09	
11	Kałuszu	5 4.623	59	391.862	98	66.125	54	228.750	—	2.630	—	52.481	30	18.663	83	
12	Kolbuszowej	113.026	76	288.290	55	—	—	29.767	—	—	—	9.315	90	5.899	43	
13	Krakowie	22,283.225	57	14,547.959	01	123.172	82	4,279.726	02	2,824.552	20	791.270	46	250.699	92	
14	Mielcu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 3.
15	Myślenicach	1,405.444	44	954.923	47	8.464	75	188.907	—	1.376	—	71.506	83	8.005	89	
16	Nowym Targu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
17	Ropczycach	1.500.710	27	1,017.343	68	—	—	105.998	—	4.800	—	75.091	73	17.232	23	
18	Rudkach	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 3.
19	Samborze	503.705	43	335.349	69	19.652	32	84.322	—	—	—	27.366	11	18.537	38	
20	Sniatynie	1,208.219	12	1,235.484	60	—	—	408.741	—	—	—	64.593	88	39.824	60	
21	Tarnobrzegu	1,149.968	73	1,033.964	83	—	—	126.342	—	—	—	24.294	67	13.827	10	
22	Trembowli	1,008.518	—	502.563	36	—	—	392.575	—	4.028	—	55.701	23	20.864	91	
23	Wadowicach	5,056.309	91	2.877.432	27	270.619	78	897.528	90	33.339	86	240.390	66	161.086	40	
24	Wieliczce	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 3.
25	Zaleszczykach	613.141	70	459.073	17	2.542	60	166.679	71	18.155	29	25.161	98	3.507	51	
	Razem	45,312.553	09	30.928.189	41	620.561	78	9 007.147	43	2,935.394	35	1,885.727	37	772.313	02	

Wykaz

stanu miejskich kas oszczędności za rok 1906.

L. porz.	Miejska kasa oszczędności	Wysokość wkładek oszczędności		Pożyczki hipoteczne		Pożyczki komunalne		Weksle		Zastaw papierów wartościowych		Fundusz rezerwowy		Stan kasy z końcem roku 1906		Uwaga
		K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	K.	gr.	
1	Biała	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Mimo urgensów nie nadesłano żadnych dat.
2	Bochnia	3,090.974	31	2,138.521	22	54.000	—	747.112	—	11.377	—	271.158	33	37.597	24	
3	Dąbrowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Dobromil	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
5	Drohobycz	2,445.040	17	399.200	—	—	—	489.231	74	1.150	—	175.214	—	82.917	19	
6	Jarosław	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
7	Jasło	3,098.372	44	1,666.438	56	10.842	36	977.526	23	—	—	275.638	14	68.781	86	
8	Kołomyja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
9	Kraków	37,535.769	08	27,823.001	37	3,186.792	12	1.205.513	73	330.734	—	2,886.376	87	222.246	03	
10	Krosno	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
11	Nowy Sącz	4,309.867	96	3,155.876	08	119.648	21	574.676	70	39.143	—	26.808	47	39.764	43	
12	Podgórze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
13	Przemyśl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
14	Rzeszów	3,991.262	95	2,435.041	78	3.244	84	1,487.626	—	156	—	375.025	43	205.922	63	
15	Sambor	5,851.168	34	4.301.777	46	553 933	25	742.313	—	21 600	—	540.873	89	15.031	11	
16	Sanok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
17	Śniatyn	108.911	80	71.108	82	—	—	28.966	16	350	—	11.683	67	6.271	51	
18	Sokal	1,119.812	45	851.041	09	—	—	193.501	—	1.250	—	50.711	59	11.518	48	
19	Stanisławów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 1.
20	Stryj	2,493.129	88	1,418.127	93	26.839	49	918.321	23	2.230	—	167.962	01	32.876	74	
21	Tarnopol	6,607.838	67	4,853.322	58	3.364	28	1,790.380	06	147.188	—	606.726	32	65.651	30	
22	Tarnów	10 452.905	25	7,167.490	93	1,168.241	73	871.087	—	95.257	—	844.168	57	224.992	65	
23	Żywiec	2,297.203	86	1,277.349	45	37 960	—	1,034.259	47	—	—	226.687	70	3.760	26	
	Razem	83,402.257	16	57,558.297	27	5,164 866	28	11,060.514	32	650.435	—	6,459.034	99	1,017.331	43	

Wykaz

podatków bezpośrednich i dodatków krajowych, powiatowych i gminnych wedle budżetów na rok 1910.

L. p.	Powiat	Podatki bezpośrednie od których pobierane są dodatki powiatowe		Dodatki krajowe od podatku		Dodatki pow. do podatków bezpośred. wraz z 18% ust. na cele drogowe	Dodatki gminne na cele ściśle gminne i szkolne							Uwaga
				gruntowego i domowego	od innych podatków bezpośred.		nie mają dodatków	od 1—50%	od 51—100%	od 101—150%	od 151—200%	ponad 200%	Razem gmin	
		K	h	Stopa procentowa			Ilość gmin							
1	Biała	453.670	—	72	78	48	3	13	28	12	10	3	69	
2	Bobrka	212.030	46	72	78	63	—	16	48	24	3	—	91	
3	Bochnia	314.171	38	72	78	68	3	32	59	25	12	9	140	
4	Bohorodczany	118.254	66	72	78	58	1	6	7	5	—	—	19	
5	Borszczów	352.681	92	72	78	42	1	14	48	10	2	—	75	
6	Brody	355.068	08	72	78	51	1	31	49	16	5	2	104	
7	Brzesko	279.698	77	72	78	72	4	23	48	27	6	2	110	
8	Brzeżany	*)286.786	30	72	78	64	—	2	35	33	4	1	75	*) Podatki bezp. podano w wysokości wykazanej przy budżecie na rok 1909
9	Brzozów	158.408	42	72	78	68	—	11	34	10	1	—	56	
10	Buczacz	363.071	56	72	78	48	2	6	39	31	5	3	86	
11	Chrzanów	468.860	06	67	73	53	—	7	16	21	14	26	84	
12	Cieszanów	176.476	—	72	78	90·5	—	6	36	23	1	—	66	
13	Czortków	253.642	—	72	78	84	—	7	22	13	1	1	44	
14	Dąbrowa	202.620	14	72	78	74	3	43	51	4	2	2	105	
15	Dobromil	122.926	43	72	78	62	—	—	—	—	—	—	—	Podatków gminnych nie podano, gdyż Wydział powiatowy mimo urgensów nie przedłożył wykazu dodatków pobieranych przez gminy.
16	Dolina	198.278	95	72	78	68	—	9	37	29	8	4	87	
17	Drohobycz	786.280	42	72	78	50	7	27	34	10	—	—	78	
18	Gorlice	260.464	70	72	78	64	—	6	36	27	9	9	87	
19	Gródek Jagiel.	213.585	—	72	78	70	2	15	28	20	4	1	70	
20	Grybów	80.889	20	72	78	83	2	6	35	20	8	1	72	
21	Horodenka	292.432	10	72	78	58	—	3	35	10	1	—	49	
22	Husiatyn	332.170	71	72	78	58	—	9	30	11	1	—	51	
23	Jarosław	526.317	92	72	78	57	2	50	45	14	—	—	111	
24	Jasło	289.390	—	72	78	48	—	37	81	32	4	1	155	
25	Jaworów	214.450	44	72	78	44	2	10	38	24	—	—	74	
26	Kałusz	171.718	99	72	78	58	—	10	20	19	5	1	64	
27	Kamionka str.	310.351	60	72	78	66	2	33	44	10	5	—	94	
28	Kolbuszowa	141.946	16	72	78	71	2	21	32	4	3	—	62	
29	Kołomyja	466.394	90	72	78	63	—	1	38	26	9	4	78	
30	Kosów	153.053	—	72	78	64	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
31	Kraków	348.472	—	67	73	51	—	—	—	—	—	—	—	jak poz 15.
32	Krosno	225.548	34	72	78	66	3	35	41	1	2	1	83	
33	Limanowa	112.853	10	72	78	58	—	24	38	22	5	2	91	
34	Lisko	201.298	—	72	78	41	—	22	123	9	—	—	154	
35	Lwów	461.293	—	72	78	51	16	55	56	6	1	—	134	Dodatki powiatowe pobierane są w wysokości 5% od domowoczynszowych a 58% od innych podatków bezpośred.
36	Łańcut	376.784	20	72	78	78	1	29	52	23	3	3	111	
37	Mielec	211.217	71	72	78	69	1	32	61	2	1	—	97	
38	Mościska	210.064	—	72	78	58	1	23	47	5	2	—	78	
39	Myślenice	147.573	14	72	78	43	—	32	24	7	—	—	63	
40	Nadwórna	155.319	49	72	78	50	—	3	25	4	1	—	33	
41	Nisko	147.967	90	72	78	74	—	15	24	20	1	1	61	
42	Nowy Targ	200.422	64	72	78	60	1	9	41	20	6	—	77	
43	Pilzno	118.885	—	72	78	64	1	11	35	10	3	—	60	
44	Podhajce	297.289	27	72	78	69	—	15	45	5	—	—	65	
45	Przemyśl	763.336	60	72	78	43	—	8	50	46	19	—	123	
46	Przemyślany	191.903	48	72	78	82	—	17	31	15	6	—	69	
47	Rawa	*)242.950	09	72	78	—	—	16	43	15	—	—	74	*) Podatki bezp. podano wykazane przy budżecie na rok 1909.
48	Rohatyn	295.236	60	72	78	64	1	54	39	4	2	—	100	
49	Ropczyce	218.639	53	72	78	56	4	35	32	6	2	—	79	
50	Rudki	199.556	—	72	78	58	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
51	Rzeszów	556.910	53	72	78	50	2	14	66	32	2	—	116	
52	Sambor	304.546	—	72	78	48	6	37	39	6	—	—	88	
53	Sanok	276.073	46	72	78	49	5	64	45	11	6	1	132	
54	Sącz Nowy	354.443	79	72	78	37	8	54	62	29	9	3	165	
55	Skałat	297.395	—	72	78	58	6	11	43	4	—	—	64	
56	Śniatyn	220.354	—	72	78	50	7	9	20	5	—	—	41	
57	Sokal	357.802	57	72	78	58	—	6	34	47	13	1	101	
58	Stanisławów	692.247	—	72	78	23	7	16	51	1	—	—	75	
59	Stary Sambor	107.372	06	72	78	65	3	5	35	15	1	—	59	
60	Stryj	432.266	68	72	78	46	2	13	50	39	1	—	105	
61	Tarnobrzeg	195.349	—	72	78	77	—	2	28	32	7	3	72	
62	Tarnopol	614.896	09	72	78	58	—	12	62	10	—	—	84	
63	Tarnów	570.159	—	72	78	40·5	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
64	Tłumacz	219.122	—	72	78	67	—	9	45	11	—	—	65	
65	Trembowla	242.562	45	72	78	57	1	7	26	8	1	—	43	jak poz. 15.
66	Turka	123.719	01	72	78	108	—	3	38	30	3	—	74	
67	Wadowice	265.702	44	72	78	62	1	11	43	30	15	3	103	
68	Wieliczka	364.414	57	72	78	58	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
69	Zaleszczyki	263.806	—	72	78	66	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15
70	Zbaraż	211.574	31	72	78	57	—	26	30	—	2	—	58	
71	Złoczów	419.593	—	72	78	63	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
72	Żółkiew	239.460	—	72	78	53	1	11	29	20	13	1	75	
73	Żydaczów	205.936	49	72	78	58	—	20	33	7	—	2	62	
74	Żywiec	269.951	—	72	78	70	—	—	—	—	—	—	—	jak poz. 15.
	Razem	21·488.356	81	—	—	—	115	1.219	2.648	1.067	250	91	5.390	

WYDZIAŁ KRAJOWY.

LW. 138135/09.

We Lwowie, dnia 10. grudnia 1909.

Przy sposobności załatwiania rekursów w sprawach budowlanych przekonał się Wydział krajowy, że postępowanie władz budowniczych I. instancyi w bardzo wielu wypadkach nie odpowiada pod względem formalnym odnośnym przepisom ustaw budowniczych.

Tyczy się to przedewszystkiem orzeczeń konsensowych, które częstokroć bywają wydawane bądź bez poprzedniego komisyjnego dochodzenia na miejscu, bądź też bez zachowania przy dochodzeniu wszystkich ustawowych formalności, wskutek czego orzeczenia te bywają w toku instancyi dla istotnych braków w postępowaniu uchylane, a co zatem idzie, ostateczne merytoryczne załatwienie sprawy ulega dłuższej zwłoce ze szkodą dla stron.

Wprawdzie niektóre Wydziały powiatowe zwłaszcza w ostatnich czasach dokładają usilnych starań celem skłonienia Zwierzchności gminnych do należytego przestrzegania przepisów ustawowych, — na ogół jednak wiele jeszcze w tym względzie pozostaje do zrobienia.

Wydział krajowy wzywa przeto Wydział powiatowy, aby celem zapewnienia stronom słusznego i szybkiego załatwienia sprawy, zgodnie z zasadami dobrej i sprężystej administracyi, wydał do Zwierzchności gminnych (Magistratu) tamt. powiatu pouczenie według niżej podanych wskazówek i ze swej strony czuwał nad ścisłem ich przestrzeganiem.

W szczególności:

Podług postanowień zawartych we wszystkich u nas obowiązujących ustawach budowniczych, każde orzeczenie i zarządzenie władzy I. instancyi opierać się winno na wynikach poprzedniego **protokolarnego dochodzenia komisyjnego**, przeprowadzonego na miejscu z przybraniem fachowego organu, a w braku tegoż z przybraniem nieinteresowanego znawcy lub znawców i przy udziale **wszystkich stron interesowanych**, które w tym celu winny być o terminie dochodzenia w należytym czasie i w należyty sposób powiadomione.

Jeśli idzie o załatwienie podania o konsens na budowę, winna Zwierzchność gminna przedewszystkiem rozpatrzyć, czy podanie i dołączone do niego plany odpowiadają wymogom ustawowym, a mianowicie, czy na planie sytuacyjnym oznaczono dokładnie:

1. położenie i granice tudzież liczbę parceli, na której budowa ma być wykonaną;

2. położenie i granice sąsiednich parcel z podaniem liczb katastralnych oraz imienia i nazwiska ich właścicieli, a w wypadku budowy przy drodze publicznej, położenie i kierunek tej drogi z podaniem, do jakiej kategoryi należy;

3. miejsce projektowanej budowy tudzież położenie wszystkich istniejących własność podającego o konsens stanowiących i sąsiednich budowli;

4. odległość przyszłej budowy od istniejących budynków, stanowiących własność podającego o konsens, od parcel i budynków sąsiednich, tudzież od najbliższej drogi lub placu publicznego.

W razie pominięcia w planie któregokolwiek z powyższych szczegółów, lub w razie, gdyby plany budowy i pod innymi względami nie odpowiadały wymogom ustawowym (jak n. p. nieoznaczenie materyału budowy i pokrycia, wymiarów

poszczególnych części budynku), jest rzeczą Zwierzchności gminnej zażądać stosownego ich uzupełnienia.

Gdy idzie o budowę włościańskich domów mieszkalnych lub gospodarskich, wystarcza w myśl ustaw budowniczych **ustna** prośba o konsens, przeto, w razie wniesienia takiej prośby, obowiązaną jest Zwierzchność gminna **spisać bezpłatnie protokół** z wymienieniem wszystkich powyższych szczegółów tak co do sytuacyi, jak i co do samej budowy.

Na podstawie takiego podania, wniesionego na piśmie lub w formie protokołu, winna Zwierzchność gminna najdalej do dni sześciu, a gdy idzie o budowę przy drodze publicznej, do dni 14-tu zarządzić komisyjne dochodzenie na miejscu.

O terminie dochodzenia należy zawiadomić na piśmie **za rewersem** wszystkie strony interesowane, tj. podającego o konsens i sąsiadów, a jeśli budowa ma być wykonaną przy drodze publicznej, także i zarząd odnośnej drogi (ten ostatni przynajmniej na 8 dni przed odbyć się mającą rozprawą).

Co do budowli przy drodze krajowej lub innej pod zarządem Wydziału krajowego zostającej, można zwrócić się w myśl tut. okólnika z d. 17/II 1902, l. 79856, albo do inżyniera okręgowego drogą zarządzającego albo do Wydziału powiatowego.

Dochodzenie komisyjne winien przeprowadzić naczelnik gminy, a w razie przeszkody jego zastępca. Dochodzenie to rozpocząć musi komisya od pomiaru na miejscu w obecności stron interesowanych dla stwierdzenia, czy podane przez podającego o konsens wymiary zamierzonej budowli i jej odległości od sąsiednich gruntów i budynków, względnie także od drogi publicznej odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy. W razie niezgodności należy tę okoliczność przedstawić budującemu do oświadczenia i plan sytuacyjny odpowiednio sprostować.

Następnie **musi być spisany protokół**, w którym winny być zamieszczone następujące szczegóły:

1. **Imiona i nazwiska** osób biorących udział w komisyi z podaniem, z jakiego tytułu każda z nich bierze udział w komisyi; nadto należy zaznaczyć, które osoby pomimo należytego zawiadomienia nie jawiły się przy dochodzeniu.

2. **Opinia znawcy względnie znawców** co do planu budowy.

Opinia ograniczać się winna do stwierdzenia, czy projektowana budowa tak ze względu na jej odległość, jak również ze względu na materyał i szczegóły budowy odpowiada wymogom bezpieczeństwa publicznego. W razie podniesienia zarzutów, należy przedstawić je proszącemu o konsens do oświadczenia.

3. **Oświadczenie stron interesowanych.**

Na wypadek podniesienia przez sąsiadów zarzutów ze względów bezpieczeństwa publicznego (jak: trwałość budynku, bezpieczeństwo ogniowe, sanitarne, bezpieczeństwo komunikacyi) należy te zarzuty szczegółowo rozpatrzeć i przedstawić je proszącemu o konsens do oświadczenia.

W razie zaś zarzutów z tytułu prawno prywatnego (prawo własności, posiadania, służebności) jest komisya obowiązaną starać się strony pogodzić i wynik zamieścić w protokole.

Protokół **mają podpisać wszystkie osoby biorące udział** w dochodzeniu. Gdyby strona odmówiła podpisu, należy ten szczegół zaznaczyć w protokole z podaniem powodu odmowy.

Na podstawie tak przeprowadzonego dochodzenia, winna Zwierzchność gminna wydać do trzech dni stosowne **orzeczenie na piśmie.**

A mianowicie:

W razie udzielenia konsensu należy wymienić szczegółowo warunki konsensu. Nadto, jeśli przy dochodzeniu sąsiedzi wnieśli zarzuty ze względów publicznych, których nie uwzględniono, także te zarzuty winny być w orzeczeniu wymienione, z podaniem motywów opartych na odnośnych przepisach ustawowych. Jeśli zaś przy dochodzeniu podniesiono zarzuty z tytułu prawno prywatnego, należy je również wymienić, stwierdzić, że nie dały się przy komisyi ugodowo załatwić, i odesłać strony do drogi sądowej.

W razie odmówienia konsensu obowiązaną jest Zwierzchność gminna tę odmowę szczegółowo uzasadnić postanowieniami ustawowemi.

Orzeczenia konsensowe winny być doręczone **na piśmie za rewersem** wszystkim stronom interesowanym, t. j. proszącemu o konsens, jak i tym sąsiadom, którzy przy dochodzeniu podnieśli zarzuty i zarzutów tych nie cofnęli.

Podobny tok postępowania winien być zachowany przy wydaniu przez Zwierzchność gminną decyzyi co do ewentualnego **pozostawienia nadal budowy wykonanej** bez konsensu lub wbrew konsensowi.

Wreszcie co do nakazu rozebrania budynku grożącego zawaleniem, jak i wogóle innych nakazów opartych na postanowieniach ustaw budowniczych, zwraca się uwagę, że — jak to już zaznaczono na wstępie — mogą one być wydane również **tylko po przeprowadzeniu protokolarnego dochodzenia przy współudziale stron interesowanych** i że podług obowiązujących przepisów ustawowych wykonanie takich nakazów z urzędu może nastąpić dopiero **po ich prawomocności** i to jedynie wtedy, jeśli właściciel budowy, pomimo nałożenia nań kary za niedotrzymanie pierwszego terminu i pomimo wyznaczenia **drugiego terminu** nie dopełnił i w tym drugim terminie polecenia władzy budowlanej.

Marszałek krajowy:
Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego
Onyszkiewicz w. r.

Wykaz

wydanych promes i pożyczek z krajowego funduszu pożyczkowego na ułatwienie krycia dachów materyałem ogniotrwałym

od dnia 16. czerwca 1909 do dnia 15. czerwca 1910.

L. p.	Poszczególnienie	Pozostało promes niezrealizowanych z dniem 15. czerwca 1909.		Wydano promes od dnia 16. czerwca 1909 do dnia 15. czerwca 1910				Wyasygnowano pożyczki	Pozostało promes niezrealizowanych z dniem 15. czerwca 1910		Uwaga
				na pożyczki dla ubogiej ludności na ogniotrwałe krycie budynków	na składy	na fabryki i warsztaty	Razem wydano promes od dnia 16/6 1909 do 15/6 1910				
		K	gr.	K	K	K	K	K	K	gr.	
1	Biała Wydział powiatowy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
2	Bóbrka „ „	5.000	—	—	—	—	—	5.000	—	—	
3	Bochnia „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	Bohorodczany „	17.300	—	—	—	—	—	14.750	2.550	—	
5	Borszczów „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	Brody „ „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
7	Brzesko „ „	—	—	5.000	—	—	5.000	5.000	—	—	
8	Brzeżany „ „	4.300		15.000	—	—	15.000	19.300	—	—	
9	Brzozów „ „	8.800			—	—	—	8.800	—	—	
10	Buczacz „ „	3 770	—	—	—	—	—	3.770	—	—	
11	Chrzanów „ „	12.000	—	—	—	—	—	6.000	6.000	—	
12	Cieszanów „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
13	Czortków „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
14	Dąbrowa „	—	—	4.000	—	—	4.000	—	4.000	—	
15	Dobromil „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	Dolina „	—	—	5.000	—	30 000	35.000	30.000	5.000	—	
17	Drohobycz „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
18	Gorlice „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
19	Gródek Jagiell.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
20	Grybów „	—	—	5.000	—	—	5.000	5.000	—	—	
21	Horodenka „	13.125	—	—	—	—	—	13.125	—	—	
22	Husiatyn „ „	20.000	—	5.000	—	—	5.000	20.000	5.000	—	
23	Jarosław „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
24	Jasło „ „	—	—	15.000	—	—	15.000	15.000	—	—	
25	Jaworów „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
26	Kałusz „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
27	Kamionka strum. „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
28	Kolbuszowa „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
29	Kołomyja „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
30	Kosów „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
31	Kraków „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
32	Krosno „	7.000	—	10.000	—	—	10.000	17.000	—	—	
33	Limanowa „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
34	Lisko „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
35	Lwów „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
36	Łańcut „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
37	Mielec „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
38	Mościska „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
39	Myślenice „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
40	Nadwórna „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
41	Nisko „	20.000	—	—	—	—	—	—	20.000	—	
42	Nowy Targ	18.800	—	—	—	—	—	5.800	13.000	—	
43	Pilzno „	—	—	3.000	—	—	3.000	—	3.000	—	
44	Podhajce „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
45	Przemyśl „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
46	Przemyślany „	—	—	5.000	—	—	5.000	—	5.000	—	
47	Rawa „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
48	Rohatyn „	11.129	—	—	—	—	—	—	11.129	—	
49	Ropczyce „	5.150	—	5.000	—	—	5.000	10.150	—	—	
50	Rudki „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
51	Rzeszów „	—	—	5.000	—	—	5.000	5.000	—	—	
52	Sambor „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
53	Sanok „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
54	Sącz nowy „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
55	Skałat „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
56	Śniatyn „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
57	Sokal „	10.000	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
58	Stanisławów „	3.300	—	—	—	—	—	3.300	—	—	
59	Stary Sambor „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
60	Stryj „	5.600	—	5.000	—	—	5.000	5.000	5.600	—	
61	Tarnobrzeg „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
62	Tarnopol „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
63	Tarnów „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
64	Tłumacz „	—	—	—	—	—	—	5.000	—	—	
65	Trembowla „	5.000	—	—	—	—	—	—	—	—	
66	Turka „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
67	Wadowice „	—	—	—	—	—	—	10.000	—	—	
68	Wieliczka „	10.000	—	—	—	—	5 000	—	5.000	—	
69	Zaleszczyki „	—	—	5.000	—	—	—	—	975	—	
70	Zbaraż „	975	—	—	—	—	—	—	—	—	
71	Złoczów „	—	—	—	—	—	5.000	13.420	1.580	—	
72	Żółkiew „	10.000	—	5.000	—	—	—	4.994	7.582	11	
73	Żydaczów „	12.576	11	—	—	—	—	—	—	—	
74	Żywiec „	—	—	—	—	—	—	6.000	—	—	
75	Turzańska Amalia pow. Cieszanów	6.000	—	—	—	5.000	5.000	5.000	—	—	
76	Papst Antoni pow. Tłumacz	—	—	—	—	1.500	1.500	1.500	—	—	
77	Cieślak Jan i Lalowicz Ant. pow. Łańcut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Razem	259.825	11	97.000	—	36.500	133.500	297.909	95.416	11	

SPRAWOZDANIE

z czynności

DEPARTAMENTU II.

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

za czas od 1. sierpnia 1909 do 31. lipca 1910

(z 5 alegatami).

Departament II.

Szef Departamentu: Dr. Władysław Jahl, Członek Wydziału krajowego.

Sprawy finansowe, sprawy przemysłowe, sprawy fundacyi stypendyjnych, przeznaczonych dla przemysłowców i rękodzielników, sprawy górnicze, sprawy krajowej sprzedaży soli, sprawy poboru krajowej opłaty szynkarskiej i opłaty konsumcyjnej od piwa.

I. Ustawy i uchwały podlegające Najwyższej Sankcyi:

Uchwała finansowa na rok 1910.

Najwyższem postanowieniem z dnia 25. maja 1910 zatwierdzoną została uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 31. stycznia 1910 w przedmiocie ustanowienia dodatków krajowych na rok 1910 i upoważnienia Wydziału kraj. do zaciągnięcia pożyczki amortyzacyjnej do wysokości 13,764.376 kor. na pokrycie reszty niedoboru budżetowego na r. 1910.

Ustawa o dalszych zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Najwyższem postanowieniem z dnia 1. marca 1910 sankcyonowany został uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 12. października 1909 projekt ustawy o dalszych zarządzeniach z powodu wygaśnięcia prawa propinacyi.

Ustawa o rozdziale 2,250.000 K. rocznie między 37 miast, posiadających do końca r. 1910 wyłączne prawo propinacyi.

Najwyższem postanowieniem z dnia 1. marca 1910, sankcyonowany został uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 12. października 1909 projekt ustawy o rozdziale 2,250.000 K. rocznie między 37 miast, posiadających do końca r. 1910 wyłączne prawo propinacyi,

Upoważnienia do zaciągnięcia pożyczki 5 milionów kor. na kapitał zakładowy dla Banku przemysłowego.

Najwyższem postanowieniem z dnia 2. kwietnia 1910 zatwierdzoną została uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 11. lutego 1910, którą upoważniono Wydział krajowy do zaciągnięcia imieniem kraju pożyczki w kwocie pięciu milionów koron celem założenia w kraju akcyjnego Banku przemysłowego. Na podstawie tego upoważnienia została zaciągnięta pożyczka w obligach komunalnych Banku krajowego a bliższe szczegóły o Banku przemysłowym podaje Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi do wiadomości poniżej w dziale przemysłowym.

Ustawa o uwolnieniu podatku osobisto dochodowego od dodatków podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Najwyższem postanowieniem z dnia 31. grudnia 1909 sankcyonowany został uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 16. października 1909 projekt ustawy o uwolnieniu podatku osobisto dochodowego wprowadzonego ustawą państwową z 25. października 1896 Dz. pp. Nr. 220 od wszelkich dodatków podlegających kompetencyi ustawodawstwa krajowego.

Upoważnienie do zaciągnięcia pożyczki 1,800.000 K. na budowę zbiorników krajowych na ropę.

Najwyższem postanowieniem z dnia 12. września 1909 sankcyonowaną została uchwała Wysokiego Sejmu z dnia 2. listopada 1908, upoważniająca Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki komunalnej do wysokości 1,800.000 kor. na budowę publicznych zbiorników krajowych na ropę.

Na podstawie tego upoważnienia zaciągnął Wydział krajowy w 4½% obligach komunalnych Banku kraj. im. wart. 1,500.000 kor. na pokrycie kosztów tej budowy.

Bliższe szczegóły w sprawie zbiorników krajowych na ropę znajdują się w sprawozdaniu w sprawach górniczych.

Ustawa w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi.

Uchwalony na posiedzeniu z dnia 11. października 1909 projokt ustawy w przedmiocie organizacyi statystyki handlu zewnętrznego Galicyi nie uzyskał dotychczas Najwyższej Sankcyi. Pismem z dnia 30. czerwca 1910 l. 52.668 odniósł się Wydział krajowy z zapytaniem do c. k. Namiestnictwa w jakiem stadyum ta sprawa się znajduje.

Przyznanie gwarancyi kraju co do ewentualnego pokrycia niedoborów jubileuszowej fundacyi pt. „Fundusz domów warsztatowych i mieszkań ludowych we Lwowie.“

Powzięta przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 19. lutego 1910 uchwała o gwarancyi kraju dla ewentualnego pokrycia niedoborów jubileuszowej fundacyi p. t. „Fundusz domów warsztatowych i mieszkań ludowych we Lwowie“ nie uzyskała dotychczas Najwyższego zatwierdzenia. Pismem z dnia 9. czerwca 1910 l. 65.991 upraszał Wydział krajowy c. k. Namiestnictwo o przyspieszenie wyjednania Najwyższej Sankcyi dla tej uchwały.

Upoważnienie do zaciągnięcia pożyczki komunalnej 60.000 kor. na budowę stacyi keramicznej i naftowej.

Uchwała Wys. Sejmu z 4. października 1907 upoważniająca Wydział kraj. do zaciągnięcia pożyczki komunalnej 60.000 koron na budowę stacyi keramicznej i naftowej nie uzyskała dotychczas Najwyższej Sankcyi.

II. Inne sprawy Departamentu II.

A. (*Sprawy ogólne*).

Rezolucye i uchwały w celu zaradzenia drożyźnie mie-

Na posiedzeniu z dnia 19. lutego 1910 Wysoki Sejm wezwał c. k. Rząd, aby do budżetu państwowego wstawił odpowiednią kwotę na poparcie akcyi budowy tanich mieszkań, aby przystąpił do budowy własnych budynków na pomieszczenie urzędów i swych zakładów, oraz by przystąpił do reformy

szkań i podniesienia przemysłu budowlanego w kraju.

podatku domowo czynszowego, wreszcie, by usunięto lub przeniesiono na dalszą odległość istniejące rejony forteczne, prochownie etc.

Na rezolucye te nie otrzymał Wydział kraj. dotychczas żadnej odpowiedzi a pismem do LW. 28.638/10 przypomniał tę sprawę c. k. Namiestnictwu.

Na temże posiedzeniu polecił Wysoki Sejm Wydziałowi kraj., aby w porozumieniu z Bankiem kraj. przedłożył wnioski co do przyjścia z pomocą Stowarzyszeniom budowlanym i gminom, które zajmują się budową tanich i zdrowych mieszkań czy to przez przystąpienie z większymi udziałami do Stowarzyszeń, czy przez udzielanie gminom i Stowarzyszeniom wydatnego a taniego kredytu, a to tak na budowę domów mieszkalnych i warsztatów jak na akcye gmin w dziedzinie nabywania terenów budowlanych, kamieniołomów, cegielń i wapienników. Rezultat porozumienia z Bankiem kraj. w tej sprawie jest taki, że żądaniu Wysokiego Sejmu co do pomocy kredytowej dla Stowarzyszeń budowlanych stało się już zadość, albowiem według zatwierdzonych już przez Wydział kraj. zmian przepisów Banku kraj. dla kredytu budowlanego, kredyt ten dla Spółek budowlanych, po myśli ustawy zorganizowanych i należących do jednego z autoryzowanych w kraju Związków rewizyjnych, może dochodzić do 75% wartości szacunkowej budowli; bliższe szczegóły w tej sprawie zawiera sprawozdanie Departamentu III. Wydziału kraj. o Banku kraj. Co się tyczy pomocy kredytowej dla gmin na wskazane wyżej cele, to mogą gminy wydatnie korzystać z kredytu komunalnego zwłaszcza od czasu, kiedy zmieniono przepisy o kredycie komunalnym, wprowadzając za podstawę wymiaru tego kredytu obok siły podatkowej gminy, także wartość i rentowność przedsiębiorstw gminnych, co właśnie może być bardzo znacznem udogodnieniem w akcyi gmin w dziedzinie nabywania terenów budowlanych, zakładania cegielni, wapienników i budowy tanich mieszkań.

Natomiast przystępowanie Banku z udziałami do przedsiębiorstw budowlanych i pokrewnych nie da się przeprowadzić, gdyż branie udziału w tego rodzaju przedsiębiorstwach ze strony Banku emisyjnego nie jest wskazane.

Pismo Banku kraj. zawierające bliższe określenie stanowiska Banku w tych sprawach przedkłada Wydział kraj Wysokiemu Sejmowi w załączeniu ./.

Alegat II.

Wreszcie polecił Wysoki Sejm Wydziałowi kraj. na posiedzeniu z dnia 19. lutego 1910 zwołać ankietę w sprawie zmodernizowania i podniesienia przemysłu budowlanego. Wykonując tę uchwałę Wydział kraj. wygotował kwestyonaryusz dla tej ankiety, kwestyonaryusz ten przedkłada Wydział kraj. Wysokiemu Sejmowi w załączeniu ./., i wysłał zaproszenia na tę ankietę, naznaczając zebranie na 15. września 1910.

Alegat III.

Do ankiety zaproszono przedstawicieli Politechniki c. k. Szkół przemysłowych, Towarzystw technicznych, instytucyi kredytowych, posłów, których wnioski wywołały powyższą uchwałę, architektów, Izby handlowe i przemysłowe, Magistraty Lwowa i Krakowa oraz przedsiębiorców budowlanych.

O wyniku ankiety nie omieszka Wydział kraj. zdać Wysokiemu Sejmowi sprawę.

Wezwanie do c. k. Rządu do przedłużenia ważności refakcyi spirytusowych.

Na posiedzeniu z dnia 16. października 1909 uchwalił Wysoki Sejm wezwanie do c. k. Rządu, by refakcye przyznawane dotychczas dla transportów spirytusowych za granicę Państwa i do krajów alpejskich przyznawał i nadal i aby na razie termin tych refakcyi kolejowych przedłużył do 31. sierpnia 1910. Na tę rezolucyę nie otrzymał Wydział kraj. odpowiedzi.

Kraj. opłata konsumcyjna od piwa.

W zeszłorocznem sprawozdaniu zaznaczył Wydział kraj., że produkcya piwa w roku 1908 w odniesieniu do produkcyi roku 1907 spadła o 9.000 hl. Rok 1909 zaznaczył się jeszcze większym spadkiem; gdy bowiem pro-

dukcya roku 1908 wynosiła jeszcze 1,416.000 hl., produkcya roku 1909 wynosiła już tylko 1,333.000 hl., zmniejszyła się zatem o 83.000 hl.

Nie jest to jednak objaw wyłącznie galicyjski, we wszystkich krajach przedlitawskich, warzących piwo, a nawet w Rzeszy niemieckiej produkcya piwa w ubiegłym roku bardzo znacznie się zmniejszyła.

Oczywista, że fakt zmniejszonej produkcyi przy tej samej wysokości importowanego piwa, musiał się ujemnie odbić na dochodach funduszu krajowego, płynących z tego źródła.

Ubytek w dochodach redukuje się na razie tylko do kwoty 47.000 kor. w porównaniu do dochodów roku 1908, objawi on się jednak dopiero w dochodach roku 1910, w którym należytość za piwo wyprodukowane w IV. kwartale roku 1909 wpływać poczyna do skarbu krajowego.

Oddzielne sprawozdania Departementu II.

W oddzielnych przedłożeniach zdaje Wydział kraj. sprawę z czynności Departamentu II.

1. o preliminarzu budżetu kraj. na r. 1911;
2. o zamknięciu rachunków funduszu krajowego za rok 1909;
3. o utworzeniu Patronatu Spółek dla kredytu rękodzielniczego;
4. w sprawach górniczych;
5. w sprawach kraj. sprzedaży soli;
6. w sprawie krajowych opłat szynkarskich.

B. *Sprawy przemysłowe.*

Alegat V. Wydział krajowy przedkłada w załączeniu ·/. sprawozdanie krajowej Komisyi dla spr w przemysłowych, omawiające szczegółowo czynności, dokonane w ciągu roku na polu szkolnictwa przemysłowego i w ogóle na polu przemysłu krajowego. Wnioski Komisyi, kończące jej sprawozdanie, Wydział krajowy przyjmuje i przedkłada je Wysokiemu Sejmowi do uchwały przy końcu niniejszego sprawozdania.

Co do przedmiotów, nieobjętych powyższem sprawozdaniem krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych, pozwala sobie Wydział krajowy zdać Wysokiemu Sejmowi sprawę w następującem zestawieniu zaznaczając zarazem, że tym sposobem omówiony został cały materyał tegoroczny z dziedziny przemysłu krajowego i że wobec tego odpadła potrzeba przedkładania oddzielnego sprawozdania w tej materyi.

Uchwały w sprawie zabezpieczenia funduszowi przemysłowemu znaczniejszych środków na akcyę pożyczkową.

Na posiedzeniu z dnia 7. października 1909 polecił Wysoki Sejm Wydziałowi kraj., aby starał się o zmianę zawartego układu z Bankiem krajowym co do eskontu czwartego miliona à conto przyszłych dotacyi dla funduszu przemysłowego w ten sposób, iżby przyspieszyć zeskontowanie tego miliona i ewentualnie w całości już go w r. 1910 zeskontować.

Zarazem polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu aby w porozumieniu z Bankiem kraj. zbadał sprawę zabezpieczenia kraj. funduszowi przemysłowemu znaczniejszych środków płynnych na akcyę pożyczkową na podkładzie przyszłych tego funduszu dotacyi ewentualnie przez emisyę fundowanych na tych dotacyach obligacyi bankowych.

Uchwały powyższe przesłał Wydział kraj. Bankowi kraj. z zapytaniem czy i jakie środki byłby skłonny zapewnić funduszowi przemysłowemu na intenzywniejszą akcyę pożyczkową.

Pismem z dnia 6. maja 1910 l. 8900 Bank kraj. wykazawszy cyfrowo stan w obrocie Banku pozostających funduszów, oświadczył, że nie posiada obecnie dostatecznych środków dyspozycyjnych i że dalsze wkłady gotówkowe dla funduszu przemysłowego ze strony Banku są wykluczone. W kwestyi zaś zabezpieczenia temu funduszowi znaczniejszych środków płynnych w drodze

emisyi samoistnych funduszowych obligacyi bankowych oznajmił Bank, że wydanie takich samoistnych na przyszłych dotacyach funduszu przemysłowego opartych obligacyi jest niedopuszczalne, gdyż po myśli ustawy z dnia 27. grudnia 1905 Dz. pp. Nr. 213 obligacye takie wydawać może tylko zakład obowiązany do składania publicznych rachunków, a więc Bank, a nie administracya krajowa, Bank zaś takie obligacye może wydawać na podstawie własnych aktywów (zapisów dłużnych) a nie cudzych, aktywa zaś funduszu przemysłowego są aktywami kraju a nie Banku krajowego. W końcu wyraził Bank kraj. zapatrywanie, że jeżeliby Wysoki Sejm uważał w interesie publicznym za wskazane wszystkie subwencye aż do roku 1920 z góry zeskontować i w obrót puścić, a nawet na podstawie aktywów funduszu przemysłowego uzyskać dalsze fundusze obrotowe drogą emisyjną, to jedynem wyjściem byłaby droga zaciągnięcia przez kraj pożyczki krajowej ewentualnie w obligacyach komunalnych Banku krajowego.

Polecenie starania się dostarczenia przemysłowcom pożyczek gotówkowych Banku kraj. do wysokości 33%.

Pismem z 14. grudnia 1909 l. 123.642 zakomunikował Wydz. kraj. Bankowi kraj. uchwałę Wys. Sejmu z dnia 7. października 1909, którą Wys. Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, aby zainicyował w Banku kraj. podwyższenie maksymalnego wymiaru pożyczek gotówkowych na przedsiębiorstwa przemysłowe z 25% na 33% wartości nieruchomości wraz z urządzeniem maszynowem i zapytywał, czy Bank byłby skłonnym do udzielania takich wyższych pożyczek.

Odpowiadając, Bank kraj. w piśmie z dnia 27. grudnia 1909 l. 106.259 oznajmił, że wogóle o takiem podwyższeniu nie może być mowa jak długo dotacya dla działu pożyczek gotówkowych nie będzie podniesioną, że zresztą przemysłowe pożyczki gotówkowe służyć mają tylko na kapitał obrotowy, a nie zakładowy, a stąd i wymiar 25% jest merytorycznie uzasadnionym.

Rezolucye do c. k. Rządu, odnoszące się do popierania i rozwoju przemysłu krajowego.

Na posiedzeniu z dnia 7. października 1909 uchwalił Wys. Sejm szereg rezolucyi, domagających się, by c. k. Rząd dotował kraj. fundusz. przemysłowy z funduszów przeznaczonych na popieranie wielkiego przemysłu, by przyznał stałą roczną dotacyę na przemysł artystyczny z t. zw. Hoftiteltaxfond, by większe kwoty obracał na popieranie rękodzieł, by rozstrzyganie w sprawach dostaw państwowych, w obrębie kraju rozdawanych, przeniósł z władz centralnych na władze krajowe i aby obmyślił środki. celem zrównoważenia strat, jakie przemysł wyrobu zapałek poniesie wskutek zakazu używania białego fosforu. Mając na uwadze polecenia Wys. Sejmu, na temże samem posiedzeniu wydane, aby Wydz. kraj. przez czynniki krajowe, powołane do reprezentowania kraju w Wiedniu, starał się usilnie i systematycznie o załatwienie, względnie wykonanie rezolucyi sejmowych, przesłał Wydz. kraj. na wstępie wymienione rezolucye Kołu polskiemu i Klubowi ukraińskiemu w Wiedniu, tudzież przewodniczącym tych Klubów i Panu c. k. Ministrowi dla Galicyi z prośbą o użyczenie poparcia tym ważnym sprawom.

Dotychczas nie otrzymał Wydz. kraj. od c. k. Rządu żadnej odpowiedzi na te rezolucye.

Rezolucya w sprawie niewłaściwego opodatkowania stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Uchwałą z dnia 16. października 1909 wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd, aby wydał organom skarbowym odpowiadającą duchowi ustawy z 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220 interpretacyę, któraby zapewniła Stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym korzystanie z tych ulg podatkowych, jakie im przyznała ustawa w § 85 i uniemożliwiła, aby w praktyce wykonywano tę ustawę wbrew intencyom, jakie kierowały ustawodawcą przy jej uchwalaniu.

Powołując się na tę rezolucyę, Prezydyum c. k. galic. kraj. Dyre-

kcyi Skarbu zakomunikowało Wydziałowi kraj. pismem z dnia 23. lutego 1910 l. 1.118/pr. odpis dotyczącego powyższej sprawy reskryptu c. k. Ministerstwa Skarbu z 1. stycznia 1910 l. 90.574/09 ze swemi uwagami.

Według tych pism, dotychczasowa praktyka, oparta na judykaturze c. k. Trybunału administracyjnego, odmawia ulg podatkowych, przewidzianych w §§ 85 i 100 ustawy z 25. października 1896 Dz. p. p. Nr. 220 tym stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym, których statuta dopuszczają do uczestnictwa w czynnościach Stowarzyszenia tak zwanych członków pozornych, nieposiadających pełnych praw członków dlatego, że statutowe ograniczenie działalności tych stowarzyszeń nie odpowiada wymogom § 85 powołanej ustawy. Zdarza się zaś to wtedy, jeżeli statuta dozwalają członkom ratalnej spłaty udziałów, podczas trwania tej spłaty wykluczają ich jednak od uczestnictwa w walnych zgromadzeniach i od prawa pobierania dywidendy.

Umożliwienie odnośnym Stowarzyszeniom korzystania z ulg przewidzianych w §§ 85 i 100 ustawy z 1896 czynią Władze skarbowe zawisłem od usunięcia wspomnianych wyżej przeszkód statutowych przez zmianę statutów w jeden ze sposobów w reskrypcie c. k. Ministerstwa podanych, t. j. zalecających usunąć ze statutów ratalną spłatę udziałów, lub też wykluczyć spłacających udziały ratami od korzystania z pożyczek, lub wreszcie przyznać wszystkim członkom Stowarzyszenia prawo głosu na walnem zgromadzeniu bez względu na to, czy już całkowicie udział wpłacili lub nie.

W końcu uprasza Prezydyum c. k. kraj. Dyrekcyi Skarbu o udzielenie opinii, czy przeciw takim zmianom statutów nie zachodzą jakie przeszkody ze względu na stosunki społeczne kraju i stosunki ekonomiczne tutejszokrajowych stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych i zaznacza, że zdaniem Prezydyum, zmiana statutu w kierunku przyznania wszystkim członkom bez różnicy prawa głosu na walnych zgromadzeniach byłaby najwięcej wskazaną, ponieważ umożliwiłaby przystąpienie do Stowarzyszeń mniej zamożnym.

W odpowiedzi na to Wydział kraj. w odezwie z dnia 25. maja 1910 l. 23.794 wykazuje, że orzeczenia c. k. Trybunału administracyjnego, na których ta praktyka się opiera, nie mają prawnego uzasadnienia, a z góry przez Władze skarbowe przewidywana konieczność i żądanie dostosowania do tych orzeczeń statutów Stowarzyszeń nie jest usprawiedliwiona.

W szczególności Wydział kraj. wykazuje, że odnośne orzeczenia Trybunału administracyjnego nie mają uzasadnienia w postanowieniach ustawy z r. 1896, tudzież z postanowieniami ustawy o Stowarzyszeniach zarobkowych z 9. kwietnia 1873 Dz. p. p. Nr. 70 i tak: gdy według § 85 ustawy z 1896 kryteryum do przyznania ulg spoczywa w zorganizowaniu Stowarzyszenia na samopomocy i ograniczeniu działalności wyłącznie na członków, to twierdzenie Trybunału, że nie są członkami stowarzyszenia ci, którzy spłacają udziały ratami, nie mają prawa głosu na walnem zgromadzeniu i są ograniczani w udziale w zyskach Stowarzyszenia, że więc Stowarzyszenie, dając takim pozornym członkom wszystkie inne korzyści, rozszerza tem samem swe agendy na nieczłonków i traci przez to ulgi podatkowe, alteruje w wysokim stopniu ustalone w ustawie z 1873 r. i w kodeksie cywilnym pojęcia i zasady osobowości prawnej i charakteru prawnego członków. Wydział kraj. wykazuje dalej, o ile mylną jest interpretacya ustawy z 1896 r. ze strony Trybunału administr:, nie licząca się z intencyami ustawodawcy, a biorąca poszczególne tylko wyrażenia pod uwagę, że gdy wolą ustawodawcy było przyznać ulgi tym Stowarzyszeniom ze względu na to, że nie są obliczone na zysk i ze względu na ich doniosłość ekonomiczną, to tworzenie kryteryów ulg podatkowych z kwestyi tak drugorzędnych, jak te, czy ktoś płaci udział odrazu lub ratami, czy jest chwilowo od udziału w zysku wykluczony lub nie, jest zupełnie niewłaściwe i bezpodstawne, bo przecie przez takie drobiazgi nie może Stowarzyszenie

zatracać swego charakteru przedsiębiorstwa, mającego na celu dobro publiczne.

Zarazem podnosi Wydział krajowy, że do ocenienia kwalifikacyi do ulg nie wystarcza badanie samego statutu, lecz należy w każdym wypadku uwzględniać faktyczną działalność i charakter Spółki.

Zaznaczywszy wreszcie, że wprowadzenie w życie zapatrywań, wyrażonych w orzeczeniach Trybunału do tej sprawy się odnoszących, ws rząsnęłoby egzystencyą istniejących Stowarzyszeń i stawiłoby je wobec nowych zupełnie warunków, wykazał Wydz. kraj. szkodliwe skutki proponowanych przez c. k. Ministerstwo zmian statutowych oświadczając, że za najmniej szkodliwą uważa zmianę statutów Stowarzyszeń w tym kierunku, aby wszystkim członkom, a więc i tym, którzy nie spłacili udziałów, przyznać prawo głosu na walnych zgromadzeniach.

Aleg. 1. To swoje pismo, mieszczące szczegółową dedukcyę prawną, przedkłada Wydział kraj. Wysokiemu Sejmowi w załączeniu.

Wezwanie do c. k. Rządu w sprawie ochrony przemysłu domowego od bezpodstawnych i niesłusznych wymiarów podatku.

Ponieważ Wydz. kraj. nie miał odpowiedzi na uchwaloną dnia 31. października 1908 rezolucyę do c. k. Rządu, aby celem ochrony przemysłu domowego od bezpodstawnych i niesłusznych wymiarów podatku, wydał stosowne zarządzenia do władz podatkowych w kraju, przeto ponownie przypomniał Wydz. kraj. c. k. Namiestnictwu tę sprawę.

W odpowiedzi zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydz. kraj., że o wejściu tej sprawy w nowe stadyum nieomieszka natychmiast zawiadomić Wydz. kraj.

Sprawa zbadania przyczyn zubożenia mieszczaństwa rękodzielniczego w kraju i otoczenia go stosowną opieką i kredyt rękodzielniczy.

W zeszłorocznem sprawozdaniu w tym przedmiocie zawiadomił Wydział krajowy Wysoki Sejm, że Komisya przemysłowa wybrała ze swego łona 3 członków dla ułożenia szczegółowego kwestyonaryusza dla ankiety w tej sprawie. Kwestyonaryusz taki został wygotowany i rozesłany przedewszystkiem między członków komisyi przemysłowej dla zebrania pisemnych odpowiedzi. Na podstawie tych odpowiedzi, oraz wyników następnej dyskusyi nad tą sprawą postanowiono, aby ze sprawy tej wyłączyć kwestyę kredytu rękodzielniczego, jako rzecz bardzo pilną i niecierpiącą zwłoki i załatwić ją osobno, a dla badań przyczyn zubożenia ludności rzemieślniczej wygotować zmieniony kwestyonaryusz i rozesłać go do szerszych kół, celem odbycia ankiety ustnej.

Wobec tego, jak niemniej wobec uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. lutego 1910 polecającej Wydz. kraj. przedłożyć na najbliższej sesyi wnioski w sprawie organizacyi kredytu rękodzielniczego, Wydział kraj. zajął się niezwłocznie sprawą tej organizacyi i w przedmiocie utworzenia patronatu spółek dla kredytu rękodzielniczego przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie z pozytywnymi wnioskami.

Sprawa zbadania przyczyn zubożenia ludności żydowskiej w kraju.

W zeszłorocznem sprawozdaniu w tym przedmiocie Wydz. kraj. zawiadomił Wys. Sejm, że zajął się zebraniem materyałów do studyów nad tą kwestyą. Na podstawie tych studyów wygotowano kwestyonaryusz dla ankiety, którą Wydz. kraj. sprosi we wrześniu 1910 r.

Aleg. IV. Kwestyonarynsz ten przedkłada Wydz. kraj. Wys. Sejmowi w załączeniu ·/. wraz z uzasadnieniem.

Polecenie uproszczenia i przyspieszenia toku czynności kraj. Komisyi dla Dep. II.

Wykonując uchwałę Wys. Sejmu z dnia 7. października 1909, polecającą Wydziałowi kraj. przystąpić jaknajrychlej do uproszczenia i przyspieszenia toku czynności kraj. Komisyi dla spraw przemysłowych, przeprowadził Wydz. kraj. w porozumieniu z kraj. Komisyą dla spraw przemysłowych przedewszystkiem zmianę §§ 2 i 3 regulaminu Komisyi, ustanawiając obecnie 3 stałe Komitety, a mianowicie prócz Komitetu dla spraw szkol-

spraw przemysłowych i ustanowienia drugiego referenta technicznego.

nych i Komitetu dla spraw przemysłowych i handlowych osobny Komitet dla spraw rękodzielniczych i oznaczając zakres działania każdego z nich.

Ten rozdział czynności, odpowiadający nietylko obecnej potrzebie ze względu na zwiększone w każdym z tych działów agendy, przyczyni się nadto w znacznej mierze do przyspieszenia toku spraw załatwianych w Komisyi.

Coraz liczniejsze zgłoszenia o pożyczki przemysłowe, potrzeba badań odnośnych przedsiębiorstw i zakładów, a także potrzeba kontroli nad użyciem pożyczek na właściwy cel i wogóle kontroli nad przedsiębiorstwami, które z pożyczek przemysłowych korzystały, skłoniły Wysoki Sejm do pomnożenia fachowych sił w biurze kraj. Komisyi dla spraw przemysłowych, t. j. do ustanowienia posady drugiego referenta technicznego.

Uchwałą z dnia 28. października 1908 polecił Wys. Sejm z początkiem r. 1910 lub już wcześniej obsadzić tę posadę.

Korzystając z tego upoważnienia, Wydział krajowy, na podstawie rozpisanego konkursu, zamianował na razie prowizorycznie p. Wacława Jarrę, inżyniera chemika, z poborami IX. rangi urzędników krajowych. Przy wyborze tego kandydata miał Wydz. kraj. przedewszystkiem na celu uzupełnienie biura Komisyi, posiadającej już inżyniera mechanika, fachowym chemikiem, a który nadto posiada kilkuletnią praktykę kommercyonalną.

Podział czynności dotychczas przez jednego referenta spełniany między dwie siły fachowe, również bardzo znacznie przyczyni się do przyspieszenia toku czynności Komisyi.

Wreszcie zarządzenia Szefa Departamentu, umożliwiające bezpośrednie porozumiewanie się referentów Departamentu z członkami Komisyi w pewnych sprawach i wypadkach, niemało też na przyspieszenie urzędowania wpływają.

Polecenie zorganizowania biura statystycznego przy kraj. Komisyi dla spraw przemysłowych.

W zeszłorocznem sprawozdaniu zawiadomił Wydz. kraj. Wysoki Sejm, że celem spełnienia tego polecenia nawiązał rokowania z pewną osobistością, posiadającą znamienite kwalifikacye na referenta statystycznego. Niestety, rokowanta te rozbiły się, z powodu że osobistość ta powołaną została do objęcia katedry uniwersyteckiej.

Wobec tego zawezwał Wydz. kraj Komisyę przemysłową do p zedstawienia wniosków w tej sprawie, zawiadamiając ją równocześnie o podwyższeniu przez Wys. Sejm w Rubr. XII. poz. 185 budżetu dotacyi na ten cel i przesyłając jej podania zgłoszonych kandydatów.

Po dzień zamknięcia sprawozdania nie otrzymał Wydział kraj. odpowiedzi.

Polecenie współdziałania w sprawach pomocy finansowej dla Stowarzyszeń rękodzielniczych z interesowanemi instytucyami.

Uchwałą z dnia 7. października 1909 polecił Wys. Sejm Wydziałowi kraj., aby doprowadził do stałego porozumiewania się i współdziałania czynników interesowanych w sprawach pomocy finansowej dla Stowarzyszeń rękodzielniczych jako to Wydz. kraj., C. k. Urzędu popierania przemysłu, Komisyi przemysłowej i Instytutów technologicznych, a to przez odbywanie stałych konferencyi. Uchwałę tę przesłał Wydz. kraj. Komisyi przemysłowej do przedstawienia wniosków.

W odpowiedzi Komisya zaznaczyła, że utworzenie trzeciego w łonie Komisyi Komitetu dla spraw rękodzielniczych da możność zadośćuczynienia powyższej uchwale Wys. Sejmu, gdyż Komitet ten będzie miał prawo zapraszać na swe posiedzenia rzeczoznawców i reprezentantów wspomnianych wyżej czynników.

Ze swej strony Wydz. kraj. w poszczególnych sprawach, w których chodziło o pomoc finansową dla Stowarzyszeń pozostawał zawsze w kontakcie z tymi czynnikami.

Polecenie przeprowadzenia studyów nad przemysłem domowym.

Zalecona przez Wysoki Sejm uchwałą z dnia 7. października 1909 sprawa przeprowadzenia studyów nad przemysłem domowym, a w szczególności w zakresie tkactwa, kilimarstwa, mosiężnictwa i przemysłu drzewnego jest przedmiotem badań krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych.

Kredyty uchwalone przez Wysoki Sejm na amortyzacyę i oprocentowanie pożyczek inwestycyjnych dla instytutów i Stowarzyszeń przemysłowych.

Uchwałą z dnia 7. października 1909 przeznaczył Wysoki Sejm odpowiednie roczne kredyty tytułem subwencyi krajowej na umorzenie i oprocentowanie pożyczek inwestycyjnych dla instytutów i Stowarzyszeń przemysłowych w szczególności na umorzenie pożyczek zaciągnąć się mających:

a) przez Instytut popierania przemysłu i rękodzieł w Krakowie do wysokości 150.000 K na budowę własnego budynku;
b) przez Instytut technologiczny we Lwowie na takiż sam cel do wysokości 100.000 kor.;
c) przez Stowarzyszenie kapeluszników w Myślenicach na budowę warsztatów spółkowych do wysokości 70.000 kor.;
d) przez Towarzystwo kuśnierzy w Tyśmienicy na budowę związkowego warsztatu do wysokości 50.000 kor.;
e) przez Spółkę tkacką w Ludwikówce na budowę związkowego warsztatu do wysokości 10.000 kor.

Na podstawie powyższej uchwały niektóre z tych Stowarzyszeń względnie instytucyi otrzymały już promesy pożyczkowe lub zaciągnęły pożyczki i tak: Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie na częściowe pokrycie kosztów budowy Instytutu technologicznego, t. j. do 100.000 kor., zaciągnęła w Banku kraj. odpowiednią pożyczkę komunalną i Wydział kraj. zarządził już spłatę rat annunitetowych tej pożyczki; Stowarzyszenie kapeluszników w Myślenicach otrzymało promesę na pożyczkę 3% z funduszu przemysłowego w kw. 70.000 kor. Pożyczka względnie waluta pożyczkowa płatna jest do rąk Wydziału kraj., który sam zajął się budową warsztatów spółkowych i będzie spłacał pożyczkę. Odnośny budynek na gruntach ofiarowanych przez ks. Kazimierza Lubomirskiego już jest wykończony, a c. k. Ministerstwo robót publicznych ma dostarczyć urządzeń maszynowych do tego warsztatu wartości 45.000 kor., którą to kwotę Stowarzyszenie ma zwracać w 10 rocznych ratach, nadto fundusz przemysłowy ma dostarczyć w drodze pożyczki 3% funduszu obrotowego 30.000 kor.; Spółka tkacka w Ludwikówce wespół z krajowym Związkiem przemysłowym otrzymała promesę na 3% pożyczkę 10.000 kor. z funduszu przemysłowego, przystąpiła już do budowy warsztatu na zakupionym gruncie. Wydział kraj. przyjął na siebie obowiązek spłaty pożyczki, a c. k. Ministerstwo robót publicznych przeznaczyło na urządzenie maszynowe do warsztatu 12.000 kor., jako bezzwrotny zasiłek i połowę tego zasiłku już wyasygnowało. Towarzystwo kuśnierzy w Tyśmienicy zakupiło już grunt za 6.500 kor. pod warsztat związkowy, który ma być kosztem 100.000 kor. wybudowany i urządzony. Starań o zaciągnięcie pożyczki Towarzystwo jeszcze nie czyniło, gdyż nie jest jeszcze ustalona pomoc c. k. Ministerstwa robót publicznych, do którego Wydz. kraj. zwrócił się z prośbą o bezpłatne dostarczenie potrzebnych maszyn i urządzeń. W sprawie tej oświadczyło c. k. Ministerstwo, że przeprowadzi potrzebne badania na miejscu i badania te już zarządziło.

Co się tyczy Instytutu dla popierania przemysłu w Krakowie zaznaczyć należy, że Wydz. kraj. oświadczył Magistratowi m. Krakowa, iż w razie zaciągnięcia pożyczki komunalnej na budowę, Wydz. kraj. zobowiąże się wobec Banku spłacać raty annuitetowe w myśl uchwały Wys. Sejmu.

Polecenie zbadania potrzeby założenia zimowej szkoły dla murarzy w Brzeżanach.

Uzupełniając zeszłoroczne swe sprawozdanie w tym przedmiocie, Wydział krajowy oznajmia, że uzyskawszy ze strony gminy m. Brzeżan zapewnienie wymaganych świadczeń, przystąpił do zorganizowania i otwarcia tamże szkoły przemysłowej uzupełniającej, specyalnej dla murarzy, obok istniejącej tamże szkoły przemysłowej uzupełniającej ogólnego typu.

Polecenie w sprawie finansowego popierania

Uchwałą Wys. Sejmu w tym przedmiocie z dnia 31. stycznia 1910 przesłał Wydział kraj. krajowej Komisyi dla spraw przemysłowych do przedstawienia żądanych przez Wysoki Sejm wniosków.

*

ze strony kraju fabryk dachówek i płyt cementowych tudzież betonowych.

Dotychczas Komisya wniosków tych nie przedstawiła.

Sprawa rozdawnictwa zasiłków na cele przemysłowe z kredytu 60 000 Kor. na ten cel przeznaczonego.

Na posiedzeniu z dnia 7. października 1909 polecił Wys. Sejm Wydziałowi kraj., by w porozumieniu z Komisyą kraj. dla spraw przemysłowych rozpatrzył, czy nie należałoby pewną część zasiłków dla rękodzielników rozdzielać w drodze konkursu. Wydział kraj. zażądał opinii Komisyi w tej sprawie.

Komisya przemysłowa odradziła Wydziałowi kraj. drogi konkursu, natomiast objawiła zdanie, że do tego celu wystarczyłoby rozsyłanie okólników, podających do wiadomości rękodzielników, że Wys. Sejm przeznaczył pewną kwotę na bezzwrotne zasiłki, oraz warunki, pod jakimi te zasiłki mogą być przyznane, a więc na otwarcie warsztatu lub jego rozszerzenie, na naukę zagranicą i t. p. W obawie, że i drogą okólników wywoła się bardzo wiele podań, a w następstwie tego wytworzy się wielu zawiedzionych, Wydział kraj. nie zdecydował się pójść wskazaną przez Komisyę drogą, lecz mając na uwadze coraz więcej zgłaszających się rzemieślników o pomoc finansową na zakupno maszyn pomocniczych do ich warsztatów, i upatrując w takiem inwestowaniu maszynowem zwykłych dotychczas pracowni rękodzielniczych znaczny postęp, stanowiący nieraz o egzystencyi takiego rzemieślnika, postanowił głównie tych właśnie rzemieślników wspierać. A tej pomocy nadał Wydział kraj. odmienną formę, zamiast bowiem bezzwrotnych zasiłków przyznawał Wydział kraj. bezprocentowe pożyczki do wysokości 2.000 Kor. na skrypta dłużne, najczęściej do spłaty w miesięcznych ratach po 10 Koron.

Zresztą przyczyną zaniechania szerszego promulgowania sprawy zasiłków bezzwrotnych były względy, które nasuwa dotychczasowe doświadczenie z rozdawnictwa zasiłków, a mianowicie, że bezzwrotne zasiłki uważane są przez ogół raczej za zapomogę, niż za zasiłek inwestycyjny, a w niektórych wypadkach, mimo całej ostrożności przy rozdaniu przedsięwiętych, przecież na tnką zapomogę się zamieniają.

Uwalnianie przedsiębiorstw przemysłowych od dodatków autonomicznych do podatków państwowych.

W okresie sprawozdawczym uwolniono na podstawie ustawy kraj. z 22. lipca 1906 Dz. u. kr. Nr. 124 od dodatków autonomicznych do podatków państwowych następujące przedsiębiorstwa przemysłowe:

Fabryka giętych mebli w Buczkowicach;

Fabryka papieru F. Romaszkana w Wadowicach;

Fabryka kołków do butów Łubieńskich w Stryszowie;

Fabryka przerobu mąki kościanej A. E. Schönker w Oświęcimiu;

Akcyjne Towarzystwo wyrobów sukienniczych i tkackich w Łańcucie (przedłużenie dotychczasowego uwolnienia na dalszych lat 5).

Tu zaznaczyć należy, że z powodu przedłużenia w myśl ustawy powyższej uwolnienia od dodatków autonomicznych na dalszych lat 5 dla cukrowni przeworskiej wywiązał się spór. Wydział kraj. mianowicie wyłączył od uwolnienia powstałe w okresie 2 budynki, służące na mieszkanie dla strażników skarbowych, na tej podstawie, że cukrownia pobiera za te mieszkania osobny czynsz. C. k. Trybunał administracyjny uchylił odnośne orzeczenie Wydziału kraj. i polecił ulgi zastosować i do tych 2 domów, motywując swoje rozstrzygnięcie tem, że skoro ustawa o opodatkowaniu cukru wkłada na przedsiębiorcę obowiązek dostarczenia lokalów na pomieszczenie straży i kontroli skarbowej, więc fabrykacya cukru ez dostarczenia takich lokalów nie mogłaby się wcale odbywać, przeto należy te lokale uważać za nieodzowną część składową przedsiębiorstwa, okoliczność zaś, że Skarb Państwa płaci za to czynsz wcale nie zmienia charakteru tych lokali jako nieodzownych części składowych przedsiębiorstwa.

Wobec tego orzeczenia zarządzono odpisanie dodatków od tych domów.

Sprawa rozdawnictwa stypendyów z fundacyi śp. Felicyi Maryi z hr. Golejewskich Czarkowskiej i sposób układania prezentowanych kuratorowi propozycyi ternalnych oraz sprawa rozdawnictwa stypendyów i pożyczek z tej fundacyi na rok 1910.

W zeszłorocznem sprawozdaniu zawiadomił Wydział kraj. Wysoki Sejm, że w sporze tym c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych orzekło, iż Wydziałowi kraj nie ma przysługiwać dotychczas praktykowana i przez pierwszą instancyę uznana swoboda dowolnego układania tern z kandydatów na pożyczki lub stypendya, t. j. zamieszczania tych samych kandydatów w kilku ternach w rozmaitych miejscach według dowolnego uznania, lecz że Wydział kraj. ma w ten sposób układać te terna, ażeby kurator co do każdego wakującego stypendyum i pożyczki miał możność czynienia wyboru przynajmniej między dwoma kandydatami.

Po myśli tego orzeczenia, przez Wydział krajowy nie opugnowanego, propozycye ternalne układano na 4 n. p. wakujące stypendya lub pożyczki w następujący sposób:

I. terno A B C, t. j. na pierwsze stypendyum;
II. terno A D E, t. j. na drugie „
III. terno B F G, t. j. na trzecie „
IV. terno C H I, t. j. na czwarte „

Wskutek tego sposobu układania tern miał kurator na 4 stypendya do wyboru między 9-ma kandydatami.

Tem orzeczeniem kurator się nie zadowolnił, lecz zwalczając zasadę powtarzania tych samych kandydatów w różnych ternach wniósł zażalenie do c. k. Trybunału administracyjnego.

C. k. Trybunał administracyjny zniósł orzeczenie c. k. Ministerstwa, lecz powody orzeczenia Trybunału są tego rodzaju, że wybór kuratora między kandydatami jest jeszcze bardziej ograniczony, aniżeli w myśl orzeczenia Ministerstwa.

Trybunał ustala przedewszystkiem w zasadzie, że kurator ma zawsze prawo do wyboru między trzema z przedstawionych mu kandydatów, że zatem orzeczenie Ministerstwa narusza to prawo, skoro ewentualnie przyznaje mu tylko wybór pomiędzy dwoma kandydatami.

Z drugiej zaś strony Trybunał ustala, że nie jest wykluczonem, aby Wydział kraj. przy prezentowaniu drugiego lub trzeciego stypendyum powtórzył nazwisko kandydata prezentowanego już na pierwsze stypendyum.

Trybunał orzeka, że te dwie zasady nie są zupełnie sprzeczne ze sobą i podaje sam drogę, w której można połączyć obie te pozornie sprzeczne zasady.

Trybunał mianowicie przytacza następujący sposób układania tern:

Przypuszczajac, że są tylko 3 stypendya lub pożyczki do rozdania, to Wydział kraj. na pierwsze stypendyum lub pożyczkę może prezentować dowolnie trzech kandydatów A, B, C.

Na drugie stypendyum może prezentować 3 alternatywy, i to inną na wypadek, gdyby poprzednio proponowany A dostał stypendyum, inną, gdyby B dostał stypendyum, a inną, gdyby C dostał pierwsze stypendyum. Na drugie stypendyum może zatem Wydział kraj. prezentować 3 alternatywy, a w takim wypadku wystarczy, jeżeli w każdej alternatywie prócz opuszczonych 2 kandydatów pierwszego stypendyum doda jeszcze tylko jednego kandydata.

W ten sam sposób Wydział kraj. może prezentować na trzecie stypendyum w 6 alternatywach wszystkich kandydatów opuszczonych przy nadaniu dwóch pierwszych stypendyów z dodatkiem jeszcze tylko jednego. Podobnie na czwarte stypendyum można prezentować w 10 alternatywach 6 kandydatów i t. d.

Przykładowo terna będą się przedstawiały następująco:

I. terno na pierwsze stypentyum A B C.

II. terno na drugie stypendyum:

1-wsza alternatywa	2-ga alternatywa	3 cia alternatywa
B	A	A
C	C	B
D	D	D.

III. terno nc trzecie stypendyum:
CDE pierwsza alternatywa
BDE druga „
BCE trzecia „
ADE czwarta „
ACE piąta „
ABE szósta „
IV. terno na czwarte stypendum:
DEF pierwsza alternatywa
CEF druga „
CDF trzecia „
BEF czwarta „
BDF piąta „
BCF szósta „
AEF siódma „
ADF ósma „
ACF dziewiąta „
ABF dsiesiąta „

Tak więc przy 4 stypendyach prezentuje Wydział kraj. 6 kandydatów, podczas gdy wedle orzeczenia c. k. Ministerstwa prezentowano na 4 stypendya 9-ciu kandydatów. Ponieważ przy rozdaniu większej ilości stypendyów lub pożyczek kombinacye te byłyby bardzo skomplikowane, c. k. Trybunał podaje inną jeszcze drogę a mianowicie, podzielić akt prezentowania kandydatów w ten sposób, ażeby ograniczyć się tymczasem do prezentowania kandydatów na 3 lub na 4 stypendya, a dopiero po rozdaniu tych stypendyów prezentować kandydatów do dalszych stypendyów tak, że przy nowem prezentowaniu można ponownie prezentować wszystkich tych kandydatów, którzy nie otrzymali pierwszych 3 lub 4 stypendyów.

Dnia 19. kwietnia 1910 ogłosił Wydział kraj. konkurs na wakujące stypendya i pożyczki z powyższej fundacyi a w szczególności: *a*) na 3 stypendya zagraniczne po 800 kor., *b*) na 4 stypendya krajowe po 600 kor., *c*) na 7 pożyczek po 2000 kor., powołując do ubiegania się rękodzielników względnie przemysłowców z następujących gałęzi a to: 1. kowalstwa i ślusarstwa maszynowego łącznie z elektrotechniką, 2. blacharstwa łącznie z instalatorstwem i mosiężnictwem do niego należącem, 3. stolarstwa i snycerstwa, 4. kamieniarstwa.

Z wniesionych podań ułożono tabele kwalifikacyjne a w porozumieniu z komisyą przemysłową wygotowano propozycye ternalne ściśle według zasad orzeczenia c. k. Trybunału administracyjnego.

Propozycye te posłano kuratorowi celem dokonania wyboru kandydatów względnie rozdania wakujących stypendyów i pożyczek.

Fundacya ś. p. Teofila i Pauliny małż. Adamskich.

Z fundacyi tej przeznaczonej na kształcenie młodzieży rękodzielniczej z pierwszeństwem dla pochodzących z Tarnowa rozdano wakujące stypendya na r. 1909/10 następującym kandydatom:

1. Janowi Małecie, abituryentowi c. k. szkoły przemysłowej w Krakowie na praktyczną naukę w rzeźbie dekoracyjnej za granicą 500 koron.

2. Emilowi Lusińskiemu na ukończenie praktyki terminatorskiej w introligatorni Lisowskiego w Tarnowie 300 kor.

3. Janowi Nowackiemu, na ukończenie szkoły rzemiosł OO. Salezyanów w Oświęcimiu 300 kor.

Wszyscy ci trzej kandydaci pochodzą z Tarnowa.

Fundacya stypendyjna wystawy kr. rolniczo-przemysłowej z r. 1877.

W fundacyi tej nie wakuje obecnie żadne stypendyum, gdyż poprzednio obdarzeni stypendyami z tej fundacyi po 800 kor. rocznie dwaj szewcy, a to Kundycki ze Lwowa na naukę w Paryżu i Sabo z Brzeżan na naukę w Pradze i Wiedniu pobierają nadal przyznane im stypendya w myśl aktu fundacyjnego.

Fundacya stypendyjna Fr. Steczkowskiego z Jasła.

Ogłoszony w r. 1909 konkurs na jedno stypendyum o rocznych 200 kor z. tej fundacyi przeznaczonej dla rzemieślników z Jasła, którzyby poza obrębem Jasła chcieli się kształcić w swoim zawodzie, upłynął bez rezultatu dla zupełnego braku kandydatów. Wobec tego cały dochód roczny z tej fundacyi w kwocie 337 kor. 48 hal. sfruktyfikowano na rzecz majątku zarodowego a 26. kwietnia 1910 ogłoszono świeży konkurs. Dotychczas wpłynęły 3 podania.

Fundacya stypendyjna ś. p ks Wojciecha Michny.

Trzy stypendya z tej fundacyi po 200 kor. obecnie do dyspozycyi pozostające nie mogły być także w r. szk. 1909/10 rozdane, gdyż stypendya te przeznaczone są tylko dla uczniów szkoły tkackiej w Krośnie pochodzących z Krościenka, a takich uczniów pochodzących z Krościenka w r. szk. 1909/10 w szkole tej nie było.

Fundacya stypendyjna Stowarzyszenia urzędników i sług b. kolei Karola Ludwika

Z rokiem 1910 kończy obdarzony z tej fundacyi terminator ślusarski we Lwowie Bronisław Skarda pobór przyznanego mu stypendyum o rocznych 100 koron, poczem na to wakujące stypendyum będzie rozpisany konkurs.

Losowanie premii z fundacyi ś. p Wincentego Łodzia Poninskiego.

Z fundacyi tej, mającej za zadanie dopomożenie niezasobnym czeladnikom wszystkich gałęzi rzemiosł do otwarcia samoistnej pracowni, wyznaczył Wydział kraj. w r. 1910 cztery premie w kwotach: 1.530 kor., 1275 kor., 1.020 kor. i 765 kor.

W odbytem losowaniu premie te wylosowali:

1. Grzegorz Mundiak, stolarz, Lwów 1.530 kor.
2. Franciszek Chudzik, „ „ 1,275 „
3. Franciszek Sochański, piekarz, Lwów 1.020 kor.
4. Franciszek Wywiał, szewc „ 765 „

Petycye Stowarzyszeń rękodzielniczych i burs dla młodzieży rzemieślniczej o subwencye.

Przekazane przez Wysoki Sejm Wydziałowi kraj. petycye Stowarzyszeń rękodzielniczych i burs o subwencye z ryczałtów na te cele przeznaczonych t. j. Rubr. XII. budżetu poz. 161 4.000 kor. i poz. 173—10.000 kor. Wydział kraj. załatwi łącznie z podaniami takichże Stowarzyszeń, które wprost do Wydziału kraj. wpływają. W chwili zamknięcia sprawozdania rozdawnictwo zasiłków jeszcze nie nastąpiło gdyż jeszcze nie wszyskie Stowarzyszenia obdzielane corocznie z tych ryczałtów wniosły podania lub nie przedłożyły zażądanych od nich sprawozdań i rachunków z ro u poprzedniego swej działalności

Bank przemysłowy.

Załatwiając sprawozdanie komisyi bankowej i budżetowej o założeniu Banku przemysłowego powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu dnia 11. lutego 1910 następujące uchwały:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o zamierzonem powołaniu do życia Banku przemysłowego i sprawozdanie komisyi bankowej i budżetowej w tym przedmiocie.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy:

a) do zawarcia umowy z D. A. Towarzystwem eskontowem o powołanie do życia akcyjnego Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem na podstawie zasad zawartych w sprawozdaniu Wydziału krajowego i pod warunkami sprawozdaniem komisyj objętemi;

b) do subskrybowania i wpłacenia połowy kapitału zakładowego t. j. 5 milionów koron w gotówce;

c) do zaciągnięcia w tym celu imieniem kraju pożyczki umarzalnej do wysokości 5,000.000 koron w gotówce.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by w czasie możliwie najkrótszym postarał się o otwarcie Filii Banku przemysłowego w Krakowie

z zakresem działania, odpowiadającym znaczeniu zakładów przemysłowych w Zagłębiu krakowskiem.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w sprawie wydatnego poparcia rozwoju rzemiosł i przemysłu domowego a w szczególności organizacyi kredytu rękodzielniczego w kraju.

Warunki, wspomniane w uchwale ad 2a., które przez komisyę bankową i budżetową w sprawozdaniu postawione, a przez Wysoki Sejm przyjęte zostały, brzmią jak następuje:

„1. Towarzystwo eskontowe przyjmuje do wiadomości, że kraj zakładając Bank przemysłowy, czyni to celem podniesienia istniejącego w kraju przemysłu i celem kreowania nowych ognisk pracy przemysłowej, a przystępując wspólnie z krajem do założenia tego Banku, obowiązuje się używać całego swego wpływu na zarząd Banku przemysłowego w tym kierunku, aby sprawując agendy bankowe przedewszystkiem i stale miał na oku zadania powyżej określone, jako §. 5-tym ust. I. statutu objęte.

„2. Przez pierwsze trzechlecie pozostaną akcye Banku przemysłowego w syndykacie założycieli winkulowane, a zatem przez ten czas niesprzedajne.

Wolno jednak będzie obu stronom przenieść na osoby do Rady zawiadowczej wydelegować względnie wybrać się mające, wymagają §. 22. statutu ilość akcyi. Towarzystwu eskontowemu uwolni się w miarę potrzeby z pod węzła syndykackiego akcye potrzebne dla wprowadzenia akcyi Banku przemysłowego na giełdę, jednakowoż co najwyżej łącznie w kwocie miliona koron.

„3. Towarzystwo eskontowe obowiązuje się na wypadek, gdyby instytucya, korporacya w kraju lub konsorcyum krajowe pragnęły objąć akcye Banku przemysłowego w wysokości jednego do dwóch milionów koron, odstąpić jej, względnie im za zgodą Wydziału krajowego akcye w takiej nominalnej wysokości (na najmniej milion, co najwyżej dwa miliony) po cenie własnej, odstępując zarazem za każdy pełno wpłacony milion koron kapitału akcyjnego prawo nominacyi jednego członka Rady zawiadowczej.

Akcye te pozostaną winkulowane w myśl ust. 2.

Rada zawiadowcza w pierwszym okresie składać się będzie z 10 członków. Na wypadek, gdyby kapitały krajowe w powyższy sposób skorzystały z prawa objęcia akcyi Banku przemysłowego w wysokości dwóch milionów koron, wejdzie w skład Rady zawiadowczej 5 członków z ramienia Wydziału krajowego, 2 nominowani przez kapitalistów krajowych, a 3 przez Towarzystwo eskontowe D. A.

Wydział krajowy oświadczy do dni 8 po uchwaleniu przedłożenia przez Sejm krajowy, czy i o ile zamierza skorzystać dla kapitałów krajowych z prawa objęcia akcyi Banku przemysłowego w wysokości jednego lub dwóch milionów koron. Na ten wypadek winny odnośne instytucye, korporacye lub też konsorcya krajowe wpłacić subskrybowany kapitał w całości do kasy Wydziału krajowego, najdalej na 3 dni przed Walnem Zgromadzeniem, na którem nastąpi ukonstytuowanie się Banku przemysłowego. Gdyby kapitały krajowe nie zgłosiły się wcale lub zgłosiły się niedostatecznie, będzie kraj miał wybór, albo sam objąć zastrzeżoną dla kapitałów krajowych ilość akcyi nominalnej wartości 2,000.000 K., o ile nie będzie przez kapitały krajowe wyczerpaną, albo też zażądać jej objęcia przez Towarzystwo eskontowe“.

Obok tych warunków, które miały uzupełnić umowę Wydziału krajowego z D. A. Towarzystwem eskontowem, uznały komisye za pożądane, a Wysoki Sejm to potwierdził, aby Wydział krajowy dążył do uzyskania zmiany kilku postanowień statutu przyszłego Banku, a w szczególności, aby postanowionem było, iż

1. przy równości głosów w Radzie nadzorczej uchwałą staje się ten wniosek, za którym się oświadczył przewodniczący;

2. wszelkie zmiany statutu są dopuszczalne za zezwoleniem Wydziału krajowego;

3) przy wymiarze pożyczek przemysłowych wartość maszyn i sił wodnych ma być braną w rachubę w wysokości połowy, a nie jednej trzeciej kwoty szacunkowej. Ta ostatnia zmiana możliwą by była, o ile temu nie stanęłoby na przeszkodzie uzyskanie charakterów walorów pupilarnych dla obligów Banku.

W końcu podniosły obie Komisye, a Wys. Sejm to uznał, przyjmując sprawozdanie do wiadomości, „iż do atrybucyi Komisyi i Wysokiego Sejmu „należy wskazać na potrzebę zapewnienia kapitałowi krajowemu możności „wzięcia udziału w kapitale zakładowym Banku przemysłowego, decyzya zaś „o tem, które kapitały i w jakim stosunku do udziału tego dopuszczone „być mają, zatem decyzya o ofertach jest rzeczą egzekutywy, t. j. Wydziału „krajowego, który pod własną odpowiedzialnością do tego jest powołany. „Komisye ograniczyły się do wypowiedzenia dwóch ogólnych zasad, które „ich zdaniem winne być kierujące przy ostatecznem sprawy załatwieniu. Po „pierwsze: iż przy rozpatrywaniu ofert, jakie wpłynęły lub wpłyną, winien „Wydział krajowy mieć na pamięci, że Sejm pragnie zapewnić udział temu „kapitałowi krajowemu, który żywo interesując się przemysłem krajowym, „pracował już w kraju przemysłowo, i tylko takiemu kapitałowi krajo- „wemu, który daje rękojmię, że współdziałanie jego w Banku przemysło- „wym wyjdzie na korzyść akcyi uprzemysłowienia kraju. Powtóre, że straż „nad interesami kraju w sferze działania Banku przemysłowego w grę „wchodzącymi, pełnić powinien przez swoich delegatów Wydział krajowy, „jako odpowiedzialna, najwyższa wykonawcza władza samorządu krajowego; „że wpływ kraju na Bank przemysłowy będzie tylko wówczas ponad „wszelką wątpliwość zabezpieczony, jeżeli kraj sam będzie posiadał większość kapitału akcyjnego i sam będzie mógł „dysponować większością w Radzie zawiadowczej; że „kraj zatem pod żadnym warunkiem nie powinien „wydać z ręki tej pełni władzy i wpływu jaką mu daje „większość w zgromadzeniu akcyonaryuszów i w Radzie „zawiadowczej, bo jedynie kraj jest wieczny, nie ludzie, nie akcyona- „ryusze".

Mając tedy ściśle określone pełnomocnictwo, zawarte w uchwale Wys. Sejmu, i w łączności z nią pozostających podyktowanych warunkach przystąpił Wydział krajowy do dalszych rokowań z D. A. Towarzystwem eskontowem w sprawie powołania do życia Banku przemysłowego. Do współudziału w rokowaniach zaprosił Wydział krajowy reprezentanta grupy przemysłowców krajowych i finansistów, która jeszcze w czasie obrad Wys. Sejmu wniosła była ofertę na wzięcie udziału z kapitałem 1,900.000 kor. w założeniu Banku przemysłowego w charakterze współzałożyciela z pewnemi ściśle w ofercie określonemi prawami.

W kwestyi postanowień statutu przyszłej instytucyi osiągnięto zgodę wszystkich rokujących, sprawa utknęła dopiero przy omawianiu składu przyszłej Dyrekcyi, której nominacya stosownie do warunków w ofercie postawionych, miała również nastąpić tylko za porozumieniem się wszystkich trzech założycieli. Reprezentant grupy przedstawił na dyrektora — osobistość, zajmującą wprawdzie poza granicami państwa naczelne stanowisko, jednak w kraju bliżej nieznaną i niewątpliwie nieobznajomioną ani z naszymi stosunkami, ani ze stosunkami państwa naszego i jego ustawodawstwem handlowem i przemysłowem. Nadto zażądał reprezentant grupy dla tego kandydata wynagrodzenia, które przynajmniej w początkach powstającej instytucyi przechodziło jej możność, gdyż wynosiło przeszło 1% akcyjnego kapitału. Gdy zaś, jak załączony ·/. protokół stwierdza, reprezentant grupy kwestyę powołania tej osobistości postawił jako *conditio, sine qua non*, uważać należało wobec stanowczego sprzeciwienia się delegata Wydziału krajowego i delegata Towarzystwa eskontowego rokowania za ukończone z rezultatem ujemnym.

Alegat 6.

Zdawało się w pierwszej chwili, że wobec wyraźnej intencyi Wys. Sejmu, aby prócz kraju i D. A. Towarzystwa eskontowego wzięły udział w sub-

skrybowaniu akcyi Banku przemysłowego także krajowe korporacye, instytucye lub konsorcya, sprawa założenia Banku ulegnie znacznej zwłoce.

Tymczasem skoro tylko wieść o rozejściu się układów z wspomnianą grupą poszła po kraju, zgłosiły się bezzwłocznie reprezentacye obu stołecznych miast, odczuwające żywo potrzebę rychłego kreowania takiej instytucyi kredytowej, z gotowością subskrybowania bardzo poważnej ilości akcyi przyszłego Banku. Niemniej oświadczył się z podobną gotowością Bank hipoteczny, tudzież poważna liczba prywatnych kapitalistów, wyłącznie krajowców.

W bardzo krótkim stosunkowo czasie zebrało się tyle podpisów, że bardzo znacznie przekraczały kwotę, która była dla kapitałów krajowych rozporządzalną. Przytem żadna z korporacyi i instytucyi subskrybujących nie żądała z tego tytułu dla siebie żadnych innych praw, prócz statutem przyznanych akcyonaryuszom.

Po dokonaniu koniecznej redukcyi, Wydział krajowy przyjął subskrypcyę w następującej wysokości:

1.	Gmina miasta Lwowa . .	600.000 K
2.	„ „ Krakowa . .	400.000 „
3.	Bank hipoteczny	480.000 „
4.	Prywatni kapitaliści krajowcy	346.800 „
5.	Bank krajowy imieniem funduszu inwestycyjnego . .	100.000 „
6.	Fundusz rezerwowy solny .	73.200 „
	razem .	2,000.000 K

Wydział krajowy jako zarządca funduszu solnego rezerwowego subskrybował dlań 183 akcyi, gdyż chciał tym sposobem zarezerwować tę stosunkowo nieznaczną kwotę dla umożliwienia dodatkowego subskrybowania takim kapitalistom krajowym, których udział i wpływ na Bank przemysłowy ze względu na interesa kraju byłby pożądany, coby inaczej nie było możliwem wobec okoliczności, że cały kapitał akcyjny jest na 3 lata zawinkulowany i nie może przechodzić w inne ręce.

Pewną choćby minimalną (kilka tysięcy) kwotę pragnie Wydział krajowy zatrzymać stale w funduszu rezerwowym solnym, gdyż przez to niezależnie nawet od funduszu inwestycyjnego zyska, zgodnie z wyraźnem życzeniem Wys. Sejmu, niepodzielną przewagę, dysponując więcej, niż połową kapitału zakładowego.

Mając tedy zapewniony kapitał 2,000.000 kor., dokończył Wydział krajowy rokowań z D. A. Towarzystwem eskontowem. Warunki przez Wys. Sejm podyktowane przyjęło Towarzystwo, a dyrektor Krassny imieniem Towarzystwa zeznał deklaracyę w dosłownem brzmieniu tak, jak ona w Wys. Sejmie odczytaną, a przez Komisye, jako integralna część postawionych przez nią, a przez Wys. Sejm zaakceptowanych warunków, przyjętą została. Deklaracya ta znajduje się w przechowaniu Wydziału krajowego.

Również wprowadzono do statutu zmiany, uznane przez Wys. Sejm za pożądane z wyjątkiem zmiany, przytoczonej powyżej pod 3. właśnie ze względu na uzyskanie charakteru walorów pupilarnych dla obligów Banku. Co do zmiany statutu, to nie może ona nastąpić bez zezwolenia Wydziału krajowego w ciągu pierwszych piętnastu lat.

Na termin nieograniczony, jak sobie tego Wys. Sejm życzył, a na co się godziło również D. A. Towarzystwo eskontowe, nie zgodził się c. k. rząd.

Po ukończeniu układów wniósł Wydział krajowy w początkach maja pospołu z D. A. Towarzystwem eskontowem w przepisanej drodze podanie do władz państwowych o zezwolenie na założenie Towarzystwa akcyjnego pod firmą Bank przemysłowy dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. ks. Krakowskiem i o zatwierdzenie zarysu statutu tego Banku.

W niespełna miesiąc udzieliło Ministerstwo spraw wewnętrznych na mocy Najwyższego upoważnienia i w porozumieniu z interesowanemi Ministerstwami rzeczonego zezwolenia i zatwierdziło statut.

Dnia 23. czerwca 1910 odbyło się walne zgromadzenie konstytuujące, na którem uchwalono, po myśli postanowień statutu, założenie Towarzystwa akcyjnego na podstawie tego statutu i dokonano przepisanych wyborów.

Do Rady zawiadowczej, złożonej na teraz z 10 członków, wybrani zostali: J. E. Dawid Abrahamowicz, Adam hr. Gołuchowski, dr. Leo, Franciszek hr. Zamoyski, prezes lwowskiej Izby handlowej Horowitz, dyrektor Krassny i dyrektor Stransky. Wydział krajowy zaś mianował: prezydenta miasta Lwowa Ciuchcińskiego, dyrektora Banku krajowego dra Zgórskiego i profesora szkoły politechnicznej architektę Lewińskiego.

Zarazem zamianował Wydział krajowy prezesem Rady zawiadowczej J. E. Dawida Abrahamowicza, na wiceprezesów wyznaczyła Rada zawaidowcza dyrektora dra Zgórskiego i dyrektora Krassnego, wybierając z pośród siebie komitet wykonawczy, złożony z J. E. Abrahamowicza, hr. Zamoyskiego i dyrektora Krassny'ego.

W skład komisyi rewizyjnej weszli z wyboru walnego zgromadzenia jako członkowie: L. Baczewski, Fruchtmann i Girzik; jako zastępcy: Ciompa, Ploschkowitz.

Po odbyciu walnego zgromadzenia nastąpiło pierwsze posiedzenie Rady zawiadowczej, na którem prócz wyborów, o których wyżej mowa, mianowano Dyrektorami Banku za zgodą Wydziału krajowego: Radcę dworu dra Marcina Szarskiego, b. radcę ministeryalnego, i Stanisława Karłowskiego, b. naczelnika filii Banku krajowego w Krakowie.

Prokurę otrzymali: dr. M. Drochocki, Franciszek Kucner, Adolf Schindler, dr. Z. Słuszkiewicz.

Firma Banku została do rejestru handlowego wpisaną; Bank ma, na mocy Najwyższego zezwolenia. prawo używania herbu krajowego w pieczęci i w godle i rozpocznie swe czynności w połowie września b. r., w lokalu przy ul. Trzeciego Maja l. 19.

Komisarzem Banku z ramienia rządu został mianowany radca dworu Stanisław Zimny, delegatem zaś Wydziału krajowego do Rady zawiadowczej z głosem doradczym mianował Wydział krajowy ze swego grona dra Władysława Jahla.

Wreszcie zaznacza Wydział krajowy, że o sankcyonowaniu uchwały, upoważniającej Wydział krajowy do zaciągnięcia umarzalnej pożyczki do wysokości 5 milionów kor. w gotówce na wpłacenie połowy kapitału zakładowego Banku przemysłowego zdaje sprawę na wstępie niniejszego sprawozdania. Tutaj nadmienia tylko Wydział krajowy, że pożyczkę tę sfinansował w Banku krajowym przez zaciągnięcie 5 milionów kor. w 4½ obligach komunalnych, po kursie 98.75, oraz, że ratę amortyzacyjną wstawił stosownie do zeszłorocznej zapowiedzi do rubr. XIII wydatków budżetu krajowego.

W sprawie, objętej uchwałą ad 4) na wstępie przytoczoną, zdaje Wydział krajowy Wys. Sejmowi sprawę w osobnem przedłożeniu, zakończonem konkretnemi wnioskami; sprawy wreszcie objętej uchwałą ad 3), a dotyczącej otwarcia filii Banku przemysłowego Wydział krajowy nie spuszcza z oka, nie mógł jednak już w bieżącej sesyi złożyć Wys. Sejmowi w tej sprawie jakichkolwiek relacyi wobec tego, że Bank sam wchodzi w życie niemal z dniem rozpoczęcia obrad Wys. Izby.

Krajowa stacya doświadczalna mechaniczna.

W ubie łym roku szkolnym t. j. od 15. lipca 1909 do 15. lipca 1910 miała Stacya 55 zamówień. Zamówienia te obejmują badania 263 rodzajów różnych mate yałów budowlanych. Na tych materyałach dokonano 656 badań. Zbadano 2290 okazów wykonanych w większej części w Stacyi.

Zbadane materyały uwidocznia następująca tablica.

Rodzaj materyału	Zbadano		Badań dokonano	Zamawiający
	rodzajów	okazów		
Metale.				
Żelazo okrągłe . .	5	25	5	Inż. Schunn z Czerniowiec i c. k. Kierownictwo budowy mostu w Niżniowie.
„ płaskie . .	3	3	3	Tow. akc. budowy wagonów w Sanoku.
Drut stalowy . .	2	6	2	Miejski Zakład elektr. we Lwowie.
„ miedziany . .	3	3	3	„ „ „ „ „
„ brązowy . .	1	4	1	„ „ „ „ „
Śruby brązowe . .	3	12	12	„ „ wodociągowy „
Cegły.				
Cegła dziurowa	3	3	3	Przedsiębiorstwo budowy c. k. Zakładu karnego w Drohobyczu. Fabr. dachówek w Drohobyczu.
„ wapniowo-piaskowa	5	25	17	Fabryka w Dąbiu. Państwo Brody. Hr. Siemieński-Lewicki.
Klinkiery	1	2	2	Ekspozytura c. k. Dyrekcyi dróg wodnych.
Kamień naturalny.				
z Demni wyżnej .	1	6	3	Bracia Groedel ze Skolego.
z Muszyny . . .	2	16	16	Kierownictwo budowy kolei lokalnej Muszyna-Krynica.
z Kopalin	1	5	8	Wydział powiatowy w Bochni.
nieznanego pochodzenia	3	3	3	Inż. S Ossowski.
z Basiówki . . .	1	8	6	Prof. Dr. J. Blauth.
nieznanego pochodzenia	3	3	3	Prof. Dr. A. Górski.
z Harbutowic . .	1	8	6	Zarząd dóbr Arcyks. Rainera w Izdebniku.
z Jamnej	1	6	5	Salamon Griffel.
z Komańczy . . .	1	8	6	Hersch Dym.
z Trembowli . .	1	5	2	Inż. L. Gawroński.
z Tenczynka . . .	1	4	3	Dyr. górniczy inż. H. Kowarzyk.
z Busowiska . . .	1	6	4	Efroim Reich.
z Turki	1	8	5	Ignacy Fall.
Sztuczny kamień.				
nieznanego pochodzenia	1	2	2	Ekspozytura c. k. Dyrekcyi dróg wodnych.
Tarcza szmirglowa.	1	1	1	Inż. L. Gawroński.
Beton.				
Kostki betonowe .	44	763	44	Wydział krajowy. C. k. Kierownictwa budowy mostów. Wydziały powiatowe. Strony prywatne.
Cement.				
z różnych fabryk .	18	464	97	Wydział krajowy. C. k. Kierownictwa budowy mostów. Wydz. pow. C. k. Dyrekcya kolei państwowych.

Rodzaj materyału	Zbadano		Badań dokonano	Zamawiający:
	rodzajów	okazów		
Piasek.				
z Radziechowa . .	3	72	15	Zarząd dóbr St. hr. Badeniego.
Dachówka.				
z Nadyb	1	10	6	Zarząd dóbr w Nadybach.
Słupy żelazno-betonowe.	20	266	34	Prof. Thullie. Badanie naukowe.
Papier.				
z Diatkowiec . .	126	538	343	Wydział krajowy.
Analizy chemiczne.	5	5	5	Miejski Zakład elektryczny. Magistrat m. Lwowa. Dr. J. Blauth.

Taksy pobrane za te badania wynoszą . . 2.630 koron
Za wykonanie okazów i obróbkę . . . . 675 „
Razem . . 3.305 koron

W ubiegłym roku szkolnym wydała Stacya 60 poświadczeń na badania i 2 odpisy poświadczeń dotyczących badań dawniejszych.

Protokół czynności wykazuje 261 ekshibitów.

Z zapasów kasowych Stacyi dokupiono maszynę do szlifowania kostek kamiennych oraz inne przyrządy na kwotę 2.733 K. 58 hal. Inwentarz wzrósł o 7 pozycyi.

W Stacyi wykonano projekt urządzenia do rwania krótkich śrub, urządzenie to wykonane zostało na rachunek miejskiego Zakładu wodociągowego w jednym z tutejszych warsztatów mechanicznych.

Laborant Stacyi A. Stach nie mogąc się doczekać zapewnienia bytu, odszedł dnia 22. kwietnia 1910; na jego miejsce przyjęto ślusarza J. Pelza, którego starano się wykształcić do wykonywania okazów próbnych i do prostszych badań.

Wobec znacznego obciążenia personalu Stacyi, przyjmowano czasowo do pomocy jednego ze stróżów Politechniki, za wynagzodzeniem w ogóle 29 koron, a nadto kierownik użyczał często laboranta swojej katedry do utrzymywania czystości w Stacyi bezpłatnie.

Prof. Dr. T. Wiśniowski oznaczał nadal kamienie pod względem petrograficznym, zupełnie bezinteresownie.

Sprawy osobiste nauczycieli szkół zawodowych.

W sprawozdaniu o czynnościach Wydziału krajowego na polu przemysłu krajowego, przedłożonem Wys. Sejmowi w r. 1908 przedłożył Wydział krajowy umotywowane wnioski na stabilizacyę pp. Feliksa Blautha w Drohowyżu, Jana Kunstmanna w Rakrzawie i Stanisława Gnoińskiego w Tłumaczu na zajmowanych posadach kierowników tych szkół.

Wnioski te mimo dwuletniego upływu czasu nie zostały dotąd w Wys. Sejmie załatwione; dlatego je też Wydział krajowy z motywów w powołanem sprawozdzniu podanych obecnie powtarza, dołączając nadto wniosek na stabilizacyę również Filipa Prociuka, kierownika krajowych majsterskich kursów szewskich, wydatną i skuteczną pracą w zupełności na to zasługującego.

Na podstawie powyższego sprawozdania i w załatwieniu wniosków przedstawionych przez krajową komisyę dla spraw przemysłowych w dołączonem jej sprawozdaniu.

Wydział krajowy wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu II. i dołączone doń sprawozdanie kraj. Komisyi dla spraw przemysłowych;

2. Sejm zatwierdza zakupienie przez Wydział krajowy za kwotę 19.729·22 K. realności lwh. 129 w Krośnie na pomieszczenie internatu krajowej szkoły tkackiej w Krośnie,

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wystawienia budynku dla kraj. centralnych kursów koszykarstwa we Lwowie kosztem maksymalnym 80.000 K. i do zaciągnięcia w tym celu pożyczki w Banku krajowym, któraby dała gotówką powyższą kwotę,

4. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wystawienia budynków szkolnych dla krajowej Szkoły kołodziejsko-ciesielskiej w Kamionce strumiłowej kosztem maksymalnym 90.000 K. i do zaciągnięcia na pokrycie tego wydatku w Banku krajowym pożyczki, któraby dała gotówką powyższą kwotę.

5. Sejm upoważnia Wydział krajowy do dobudowania do budynku krajowej szkoły kołodziejskiej w Grybowie ubikacyi na pomieszczenie internatu kosztem maksymalnym 13.000 K.; wydatek ten ma być pokryty w 2 ratach wstawionych w budżet szkolny w r. 1911 i w r. 1912.

6. Sejm upoważnia Wydział krajowy do dobudowania do budynku krajowej szkoły stolarskiej w Stanisławowie odpowiednich ubikacyi na pomieszczenie hali maszynowej i internatu maksymalnym kosztem 40.000 K. i do zaciągnięcia na ten cel w Banku krajowym pożyczki, któraby dała gotówką powyższą kwotę.

7. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawiać w coroczny budżet krajowy kwotę 4.000 K. na umorzenie pożyczki 80.000 K. zaciągnąć się mającej na wystawienie budynku dla c. k. Szkoły przem. u budowlanego w Jarosławiu.

8. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu wstawić w coroczny budżet krajowy po 4.000 K. subwencyi kraju na rzecz c. k. Szkoły przemysłu budowlanego w Buczaczu jak długo szkoła ta w Buczaczu przez c. k. Rząd utrzymywaną będzie,

9. Sejm upoważnia Wydział krajowy celem przyczynienia się kraju do kosztów wystawienia budynku dla c. k. Szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi zaciągnąć pożyczkę w 4 procentowych obligach Banku krajowego w kwocie 50.000 K. nominalnej wartości, umarzalną w ciągu 44 lat,

10. Sejm upoważnia Wydział krajowy, aby stabilizował na dotychczasowych posadach:

a) Feliksa Blautha, dyrektora krajowej szkoły rzemiosł w zakładzie hr. Skarbka w Drohowyżu;

b) Jana Kunstmanna, kierownika krajowej szkoły sukienniczej w Rakszawie;

c) Stanisława Gnoińskiego, kierownika krajowej szkoły kołodziejskiej w Tłumaczu;

d) Filipa Prociuka, kierownika majsterskich kursów szewskich, oraz przyznał im prawo do emeretury na równi z innymi stabilizowanymi urzędnikami krajowymi, wymienionymi w §. 12. ust. 2. lit. b. statutu emerytalnego, uchwalonego przez Sejm dnia 21. stycznia 1889, tudzież z zastosowaniem uchwały sejmowej z 3. stycznia 1874 i pod warunkami w tej uchwale określnemi wymierzał im po trzy pięciolecia.

Służba policzalna do emerytury ma się liczyć od dnia przyjęcia do służby krajowej, do pięcioleci zaś od uchwały sejmowej.

11. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby

a) przeznaczał znacznie większe, niż dotąd kwoty na u rzymanie istniejących w kraju szkół przemysłowych uzupełniających i szkół zawodowych, oraz na zakładanie nowych;

b) przy państwowych szkołach przemysłowych we Lwowie i Krakowie urządził specyalne oddziały dla elektrotechników;

c) przystąpił do urządzenia sta ych kursów dla palaczy i dozorców maszyn parowych, oraz dla maszynistów kolejowych przy c. k. Szkole politechnicznej lub państwowej szkole przemysłowej we Lwowie;

d) założył dwuklasową szkołę handlową przy c. k. Akademii handlowej we Lwowie i przyczyniał się wydatniej do utrzymywania przy Akademii handlowej w Krakowie szkół dwuklasowych dla mężczyzn i kobiet;

e) utworzył we Lwowie komisyę egzaminacyjną dla nauczycieli wyższych i niższych szkół handlowych i zwróciwszy uwagę na potrzebę kształcenia sił nauczycielskich dla tychże szkół, przeznaczał na te cele odpowiednie fundusze;

f) na podstawie §. 5. ustawy z d. 24. sierpnia 1899 o szkołach realnych w Galicyi, przystąpił do założenia przynajmniej dwóch szkół handlowych przy szkołach realnych w Galicyi i wspierał jak najwydatniej usiłowania miast i kraju w kierunku zakładania szkół handlowych;

g) obracał większe niż dotychczas kwoty z funduszów państwowych na bezpośrednie popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu w Galicyi przez udzielanie maszyn pomocniczych, oraz pożyczek i subwencyi bezzwrotnych na ulepszanie warsztatów rękodzielniczych.

Odpis pisma Wydziału krajowego we Lwowie, wystosowanego do Prezydyum c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu we Lwowie.

LW. 23.794/10. We Lwowie, dnia 25. maja 1910.

W sprawie uchwały sejmowej z 16. października 1909 o stosowaniu ulg podatkowych z §. 85, ustawy z 25. października 1896 Dz. u. p. Nr. 220, zajęło w swym reskrypcie c. k. Ministerstwo Skarbu tego rodzaju stanowisko, że nie wchodząc bliżej w rozpatrzenie odnośnych orzeczeń Trybunału administracyjnego, tudzież opartej na tych orzeczeniach praktyki niektórych władz podatkowych i wogóle nie wchodząc w zbadanie i rozpatrzenie samej kwestyi prawnej „członkostwa“ Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarskich oraz stosunku prawnego „członków“ do samychże Towarzystw, przewiduje z góry konieczność dostosowania do tych orzeczeń statutów stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, uznaje zatem temsamem orzeczenia te za prawnie usprawiedliwione. Wydział krajowy stając na stanowisku zgodnem z zapatrywaniami sejmowej komisyi podatkowej, zanim przystąpi w myśl życzenia odezwy c. k. gal. Dyrekcyi Skarbu do wyrażenia swej opinii co do skutków, jakie projektowane zmiany statutów wywrzeć mogłyby na ustrój stowarzyszeń i na ogół stosunków gospodarczych w kraju musi wyjaśnić swoje zasadnicze stanowisko w tej sprawie. Otóż zdaniem Wydziału krajowego należy tu rozstrzygnąć przedewszystkiem kwestyę prawną, kogo należy uważać za członka Stowarzyszeń utworzonych na podstawie ustawy z r. 1873 względnie co, a raczej, który moment prawny stanowi i decyduje o osobowości prawnej i charakterze prawnym członków rzeczonych Stowarzyszeń. Jest to bowiem kwestya zasadnicza, która przedewszystkiem i w pierwszej linii rozstrzygniętą być musi, gdyż wszelkie inne, tak w orzeczeniach Trybunału administracyjnego, jak i w zarządzeniach władz skarbowych poruszone, są tylko jej konsekwencyami i dalszemi następstwami, lub wreszcie okolicznościami niemającemi żadnego znaczenia prawnego. Otóż rozpatrując ze stanowiska prawnego istotę i znamiona członkostwa Stowarzyszeń gospodarczych i zarobkowych — należy stwierdzić przedewszystkiem, że podstawą tego stosunku prawnego nie jest nic innego, jak tylko kontrakt Spółki — Gesellschaftsvertrag określony i unormowany rozdziałem XXVII. powszechnej ustawy cywilnej (§§. 1175 do 1216 k. c.), a w szczególności: kontrakt o spółce zarobkowej (Erwerbsgesellschaft societas quaestaria), że zatem stosunek ten prawny należy badać i roztrzęsać jedynie z punktu widzenia tego rodzaju umowy. Kontrakt zaś taki przychodzi do skutku, jeżeli z jednej strony zostanie zgłoszoną propozycya przystąpienia do spółki na warunkach w kontrakcie tym bliżej wyszczególnionych — z drugiej zaś strony nastąpi przyjęcie tego zgłoszenia względnie zatwierdzenie ze strony organów przez kontrakt do tego upoważnionych. Jeżeli te dwa momenty prawne zaistnieją, t. j. zgłoszenie z jednej, a przyjęcie tego zgłoszenia z drugiej strony, oba zaś te momenty prawne na podstawie warunków pewnej danej umowy, to z chwilą tą przyszedł do skutku kontrakt spółki. W stowarzyszeniach zarobkowych i gospodarczych kontraktem takim jest statut, kto więc przystąpił do jednego z takich Stowarzyszeń na podstawie danego statutu i kto nawzajem uzyskał przyjęcie ze strony organów przez statut odnośnego Stowarzyszenia uprawnionych, ten z tą chwilą też stał się tem samem i członkiem rzeczo-

12. Czy i w jakim kierunku byłoby dla tego samego celu wskazanem rozszerzenie praktycznych ćwiczeń przy odbywaniu studyów na wydziale budownictwa

a) w politechnice

b) w c. k. szkołach przemysłowych;

13. Czy nie byłoby wskazanem zaprowadzić specyalne szkoły lub kursa dla wykształcenia werkmistrzów murarskich;

14. Czy i które postanowienia obecnie obowiązujących ustaw budowniczych krępują techniczny i ekonomiczny rozwój budownictwa naszego, stwarzając zbyt wysokie koszta budowy i utrudniając przebudowę oraz regulacyę starych i niezdrowych dzielnic i jak należałoby ją zmienić;

15. Jakie konsekwencye pociągają za sobą obecnie obowiązujące przepisy ustaw budowniczych normujące czas rozpoczęcia i wykończenia względnie zamieszkania budynku na 2 sezony, w szczególności jaki wpływ mają te przepisy na podaż materyałów budowlanych i robocizny a w następstwie na ich cenę i czy nie byłoby wskazanem istniejące postanowienia zastąpić innemi przy ścisłem zachowaniu względów na hygienę;

16. Czy nie byłoby wskazanem zaostrzenie przepisów policyjno-budowlanych w kierunku kontroli nad starymi domami lub zaprowadzenie specyalnego nadzoru nad takiemi domami ze względu na bezpieczeństwo życia i nowoczesne wymogi hygieny, czy z tych samych względów nie należałoby dążyć do zaprowadzenia kontroli nad wyrobem i składami materyałów budowlanych;

17. Jakiby wpływ miało zaprowadzenie takiej kontroli na rozwój przemysłu budowlanego, na podaż mieszkań, ich ceny i t. p.

18. Czy istniejące formy kredytu budowlanego odpowiadają stosunkom i jak w przeciwnym razie należałoby dążyć do ich ukształtowania;

19. O ile planowa akcya Rządu w kierunku dostarczenia własnych budynków na pomieszczenie swych urzędów i zakładów przyczyniłaby się do uregulowania stosunków przemysłu budowlanego i wpłynęła na zwiększenie podaży mieszkań, i jakby należało dążyć do wprowadzenia w życie takiej systematycznej akcyi ze strony Rządu.

20. Jakie środki byłyby wskazane aby podnieść przemysł budowlany w naszym kraju.

B. co do zmodernizowania przemysłu budowlanego.

Co w sprawie zmodernizowania przemysłu budowlanego należałoby i dałoby się zrobić.

Kwestyonaryusz

dla ankiety w sprawie zbadania przyczyn zubożenia ludności żydowskiej w kraju.

I.

Jakie jest położenie ekonomiczne żydów w Galicyi i czy wobec jego faktycznego stanu stwierdzić należy, że ludność żydowska w kraju ekonomicznie podupada (ubożeje).

II.

Jakie są objawy i znamiona tego zubożenia i czy ono obejmuje
a) całą Galicyę, czy tylko niektóre jej części (okręgi, powiaty, miejscowości)
b) całą ludność, czy tylko niektóre jej warstwy zawodowe i społeczne.

III.

Jakie są przyczyny zubożenia ludności żydowskiej; a w szczególności, czy i o ile na jej zubożenie wpłynęły następujące objawy społeczne i ekonomiczne w kraju:
a) przeludnienie w ogóle a żydowskie w szczególności,
b) zubożenie w ogóle ludności w Galicyi,
c) brak oświaty wśród mas żydowskich (system chederowy),
d) obdłużenie własności tabularnej,
e) gorączka parcelacyjna,
f) rozdrobnienie własności rustykalnej,
g) rozwój ekonomicznej samopomocy włościan, zwłaszcza w organizacyach kredytowych (kasy Raiffaisena) i handlowych (Kółka rolnicze),
h) upadek rękodzieł i brak przemysłu,
i) jednostronność ekonomiczna żydów, objawiająca się w zajmowaniu się głównie handlem i w ogóle pośrednictwem w wymianie towarów, pieniędzy i usług,
j) pogorszenie się stosunków zarobkowych w ogóle.

IV.

W jakich kierunkach pożądaną by była sanacya stosunków zarobkowych i kulturalnych żydów; w szczególności czy skutecznem by było:
a) przeszczepianie do miasteczek i popieranie tych gałęzi przemysłu domowego, do których ludność żydowska jest najbardziej przysposobioną (krawiectwo, koronkarstwo, hafciarstwo, modniarstwo i t. d.), czy w danym razie akcya kraju ma się oprzeć na istniejących już w tych kierunkach samorzutnych organizacyach żydowskich (Hilfsvereine), czy też ma być odrębną,
b) ułatwianie kredytu rzemieślnikom i drobnym kupcom żydowskim — celem wzmocnienia kapitału obrotowego; a w danym razie, czy i o ile wskazaną by była koncentracya kapitałów rozdrobnionych po licznych towarzystwach żydowskich (Spółkach) i kahałach w jakiejś centralnej instytucyi dla całego kraju;

w ostatnim razie, w jakim stosunku prawnym miałaby ta instytucya pozostawać do kraju i państwa i czy nie należałoby jej oprzeć o krajową organizacyę gmin wyznaniowych izraelickich,

c) ułatwianie żydowskim warstwom robotniczym wynalezienia zarobku i czy w tym kierunku pożądanem jest tworzenie żydowskich biur pośrednictwa pracy, istniejących już obecnie gdzieniegdzie przy kahałach, czy też funkcę tę mogłyby zadowalniająco pełnić krajowe, względnie powiatowe, czy miejskie biura pośrednictwa pracy,

d) popieranie oświaty szerzonej przez szkoły fund. bar. Hirscha, ochronki i froeblówki; a w danym razie w jakim kierunku i w jakiej formie pożądaną by była pomoc moralna i materyalna c. k. Rządu i kraju,

e) popieranie dalszego różniczkowania się ekonomicznego żydów w Galicyi bądźto w kierunku handlu lub rzemiosł bądźto nawet w kierunku agrarnym; a w danym razie, w których gałęziach produkcyi rolnej.

V.

Czy i o ile może wywrzeć wpływ niekorzystny na ekonomiczne położenie żydów:

a) ustawa o domokrąztwie,

b) odpoczynek niedzielny,

c) zniesienie prawa propinacyi.

Jakie środki zaradcze byłyby ewentualnie w tych kierunkach wskazane.

VI.

Czy udzielenie doraźnej pomocy ludności żydowskiej dotkniętej nędzą byłoby wskazane; a w danym razie, w jakich kierunkach i w jakiej formie miałby z nią pospieszyć kraj, względnie Rząd.

VII.

Czy licząc się z faktem emigracyi żydów z Galicyi, nie należałoby ująć jej w pewne racyonalne ramy; w jakich kierunkach i w jakiej formie byłaby tu pomoc kraju, względnie Rządu pożądaną.

VIII.

Czy nie byłyby wskazane jeszcze jakie inne środki zaradcze?

IX.

Czy i o ile jednostronność ekonomiczna żydów wywiera wpływ na ogólne stosunki gospodarcze w kraju?

X.

Czy specyalna akcya kraju i Rządu ku ulżeniu nędzy żydowskiej jest pożądaną ze względu na mimowolnie a przecież wybitnie wyznaniowy charakter, tej akcyi i ze względu na ogólne zubożenie ludności w kraju i czy w obec tego akcyą tą nie należałoby objąć wszystkich warstw ludności małomiejskiej i wiejskiej zwłaszcza w dziedzinie rzemiosła i przemysłu domowego.

Uzasadnienie.

W czasie dyskusyi budżetowej w dniu 19. marca 1907 powziął Sejm na wniosek posła Loewensteina następującą rezolucyę:

*

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby przystąpił niezwłocznie do zbadania przyczyn szerzącego się wśród ludności żydowskiej w kraju zubożenia, na najbliższej sesyi zdał sprawę o wyniku swych dochodzeń — a zarazem w porozumieniu z c. k. Rządem przedłożył Sejmowi wnioski, dążące do podniesienia zarobkowości ludności żydowskiej i do niesienia doraźnej pomocy dotkniętej nędzą ludności".

Polecenie to wskazywało Wydziałowi krajowemu dwa zadania do spełnienia, a mianowicie:

1) zbadanie przyczyn zubożenia, które ma się szerzyć wśród żydów,

2) przedłożenie Sejmowi po porozumieniu z c. k. rządem wniosków, któreby:

a) dążyły do podniesienia zarobkowości żydów,

b) zapewniły żydom doraźną pomoc.

Wydział krajowy postanowił przedewszystkiem spełnić zadanie ad 1) jako podstawowe dla dalszej akcyi, a leżące w zupełności w zakresie kompetencyi kraju; zanim przystąpi ewentualnie do spełnienia zadania ad 2) — co jak uchwała sejmowa wskazuje — będzie zależało już od porozumienia z c. k. Rządem i stanowiska, jakie zajmie w tej sprawie Rząd krajowy względnie centralny.

Poseł Loewenstein w uzasadnieniu swego wniosku wyraził zapatrywanie, że ludność żydowska w Galicyi, wskutek pogorszenia się stosunków zarobkowych znajduje się w niepomyślnych warunkach ekonomicznych, które stworzyły wzrastające z dniem każdym zubożenie ludności żydowskiej.

Ze względu na liczebną siłę żydów w Galicyi, zubożenie to — jeśli rzeczywiście w szerszych rozmiarach istnieje — uważać należy za objaw ujemny ekonomicznie i społecznie szkodliwy (proletaryzacya), a pod obu względami dla całego kraju wcale niepożądany.

Wydział krajowy licząc się z ważnością zadania i trudnością skutecznego spełnienia polecenia sejmowego, nie mógł się ograniczyć li tylko do własnych studyów i badań w tej zawiłej a dla kraju naszego szczególnie doniosłej kwestyi ekonomicznej i społecznej; dlatego postanowił, zanim wystąpi przed Sejmem z konkretnymi wnioskami, a względnie zanim jeszcze nawiąże rokowania z c. k. Rządem zasięgnąć wyjaśnień i opinii przedewszystkiem od osobistości bądźto należących do kół interesowanych, bądźto zajmujących się sprawami ekonomiczno-społecznemi kraju naszego i w tym celu zwołuje ankietę, której zadaniem będzie odpowiedzieć wyczerpująco na pytania, objęte kwestyonaryuszem, celem ewentualnego umożliwienia dalszej racyonalnej akcyi kraju i Rządu, która przedewszystkiem opierać by się winnna na wynikach obrad ankiety.

Ad I. i II. (pytań kwestyonaryusza).

Wszelkie ewentualne środki zaradcze o ile skuteczne być mają, opierać się muszą na dokładnem o ile możności stwierdzeniu stanu faktycznego. W tym celu zadaniem P. P. ekspertów będzie przedstawić wyczerpująco obecne położenie ekonomiczne żydów w kraju, stwierdzić, czy ludność żydowska rzeczywiście ekonomicznie podupada i wskazać objawy zubożenia tudzież jego rozmiary terytoryalne i socyalne.

Na wyświetlenie ostateczne kwestyi poruszonej w II. pytaniu kwestyonaryusza kładzie Wydział krajowy szczególniejszy nacisk, bo od rozmiarów niedomagania ekonomicznego, także rozmiary akcyi zaradczej zależeć muszą.

Ad III.

Na zjawiska ekonomiczne składa się niejednokrotnie cały szereg przyczyn drobnych i pozornie nie pozostających z sobą w żadnym związku; a dopiero dokładne ich poznanie i zestawienie pozwala nam sprowadzić dane zjawisko do właściwej miary i wysnuć pewne wnioski.

Zubożenie ludności żydowskiej, czy wogóle ludności w kraju, jest właśnie takiem zjawiskiem ekonomicznem o charakterze bardzo skomplikowanym, a jego przyczyny mogą tkwić jużto we właściwościach charakteru, stanu oświaty, zarobkowości, sprawności ekonomicznej samych żydów, jużto tylko samej ludności chrześcijańskiej.

Do zubożenia ludności żydowskiej mogły się nadto przyczynić pewne objawy społeczne lub ekonomiczne pozostające w związku z ogólnem położeniem gospodarczem naszego kraju, a mianowicie jego warunki produkcyi, stosunki kredytowe, handlowe, brak przemysłu, upadek rękodzieł, pogorszenie stosunków zarobkowych, nadmiar osób zajętych handlem, który tylko pewną ograniczoną liczbę ludności wyżywić może — o ile nie ma warunków dalszego zdrowego rozwoju. Otóż zadaniem ankiety byłoby wyjaśnić, czy i o ile te a może i inne jeszcze zjawiska gospodarcze czy społeczne naszego kraju pozostają w przyczynowym związku z pogorszeniem się położenia ekonomicznego żydów, a do tego celu zamierza III. pytanie kwestyonaryusza.

Ad IV.

Dopiero stanowcze stwierdzenie i jasne przedstawienie obecnego położenia ekonomicznego żydów tudzież jego przyczyn, pozwoli ocenić, czy i jakie środki zaradcze byłyby ewentualnie wskazane i pożądane. Zadaniem ankiety będzie rozpatrzeć szczegółowo środki zaradcze podane przez Wydział krajowy w pytaniu IV. kwestyonaryusza, zastanowić się nad ich stosownością i skutecznością i podać ewentualne inne jeszcze środki zaradcze (jako odpowiedź na pytanie VIII.).

Ad V.

Ponieważ Żydzi żalą się niejednokrotnie, że ustawa o domokrząztwie wprowadza dla przekupni (żydowskich) liczne ograniczenia jeszcze bardziej utrudniające trudny zarobek, że odpoczynek niedzielny stawia kupców żydowskich w gorszem położeniu w stosunku do kupców chrześcijańskich, że wreszcie zniesienie ostateczne prawa propinacyi z dniem 31. grudnia 1910 może liczne rodziny żydowskie pozbawić zarobku — przeto zadaniem ankiety będzie szczegółowo te kwestye roztrząsnąć i wskazać, czy i jakie środki względnie zmiany byłyby tu pożądane.

Ad VI.

Wydział krajowy pragnie dalej, by ankieta wypowiedziała się jasno i wyraźnie w sprawie doraźnej pomocy, z którą kraj i Rząd ma pospieszyć ludności żydowskiej — przyczem zauważa się, że doraźna pomoc kraju czy państwa jest możliwą i wskazaną tylko w razie jakiejś doraźnej, nagłej i ogólnej klęski (elementarnej), sprowadzającej nędzę szerokich warstw, natomiast jest bezwarunkowo bezskuteczną i ekonomicznie bezcelową w tych wypadkach, w których pewien ujemny objaw ekonomiczny istnieje jako zjawisko stałe i chroniczne, wymagające akcyi dłuższej planowej i opartej na szerszych podstawach.

Ad VII.

Faktem jest, że emigracya stała Żydów z Galicyi corocznie wzrasta — statystyka wykazuje jednak, że kraj nasz traci na rzecz krajów zachodnio-austryackich względnie zamorskich, jednostki zdolniejsze i silniejsze ekonomicznie, zwłaszcza rzemieślników (stolarzy, blacharzy, krawców, szewców), podczas gdy jednostki mniej sprawne, bądźto ekonomicznie, bądź to fizycznie słabsze wcale nie, względnie w znikomej tylko ilości emigrują.

Otóż zadaniem ankiety byłoby zastanowić się nad kwestyą, w jaki sposób możnaby skutecznie przeciwdziałać emigracyi tych jednostek dla kraju gospodarczo pożytecznych, z drugiej strony nad kwestyą ujęcia w ramy racyonalne emigracyi żywiołow, które nagiąć się nie chcą lub nie umieją do nowych form przeobrażającego się całokształtu gospodarczego kraju.

Ad VIII.

Pytania IV—VII nie wyczerpują w całej pełni kwestyi sanacyi i nie obejmują jeszcze wszystkich środków zaradczych; rzeczą więc będzie PP. Ekspertów poruszyć i wskazać inne jeszcze drogi i sposoby, którychby użyć należało, aby zubożeniu ludności żydowskiej w kraju skutecznie zapobiec.

Ad IX.

Ponieważ położenie ekonomiczne Żydów niewątpliwie pozostaje w związku z ogólndm położeniem gospodarczem ludności w kraju, wpływając na siebie i uzupełniając się wzajemnie, przeto Wydział krajowy uważa za rzecz niezmiernie ważną wszechstronne wyświetlenie kwestyi, czy i o ile jednostronność ekonomiczna Żydów objawiająca się wysokim procentem osób zajętych handlem i pośrednictwem wywiera wpływ niekorzystny na stosunki gospodarcze kraju.

Ad X.

Wyniki obrad ankiety stanowić będą dla Wydziału krajowego podstawę do wdrożenia w porozumieniu z c. k. Rządem akcyi ku ulżeniu nędzy ludności żydowskiej. Ponieważ jednak notoryczną jest rzeczą, że w przeludnionej a agrarnej Galicyi nędza ogarnia nietylko Żydów, ale nadto wszystkie niższe warstwy społeczeństwa, ludność wiejską i drobnomieszczańską, zwłaszcza rękodzielniczą — przeto zadaniem ankiety będzie rozważyć w końcu, czy wskazanaby była wogóle odrębna akcya na rzecz Żydów ze względów ekonomicznych, społecznych a nawet politycznych — czy raczej środki zaradcze miałyby objąć wszystkie podupadające ekonomicznie warstwy społeczeństwa całego kraju, a zwłaszcza stan rękodzielniczy po miastach i miasteczkach.

Celem dokładnego i wszechstronnego wyświetlenia sprawy, Wydział krajowy uznał za konieczne przedstawić PP. ekspertom dotychczasowe wyniki swych badań, skrystalizowane w matreyałach statystycznych, pod 1) załączonych, ułatwiających orjetacyę w tematach w kwestyonaryuszu poruszonych.

Materyały te statystyczne dają pogląd na zewnętrzną stronę kwestyi, pozostawiając samej ankiecie bliższe rozpatrzenie jej strony wewnętrznej.

Protokół

spisany w Dolno Austryackiem Towarzystwie Eskontowem w Wiedniu dnia 15. marca 1910.

Obecni PP.:
Andrzej ks. Lubomirski
Marszałek krajowy Stanisław hr. Badeni
Członek Wydziału krajowego Dr. Władysław Jahl
Adwokat Dr. Wojciech Dziedzic
Dyrektor Maxime Krassny.

Przedmiot obrad stanowi porozumienie się co do członków Dyrekcyi założyć się mającego Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi.

Ks. Lubomirski wnosi, aby dyrektorem zamianować p. Adolfa Wolskiego i odczytuje postawione przez niego warunki. P. Wolski żąda 60.000 kor. rocznego wynagrodzenia, tantyemy w gwarantowanej wysokości najmniej 20.000 kor., dodatku na reprezentacyę 10.000 kor. i jednorazowo na koszta przesiedlenia 15.000 kor.; w razie wymówienia posady w ciągu pierwszych trzech lat, odprawy w wysokości 80.000 kor., a w razie gdyby układ po upływie 3 lat nie był przedłużony w wysokości 50.000 kor.

Dyrektor Krassny nie może się oświadczyć za p. Wolskim, gdyż żądania przezeń postawione nie stoją w stosunku do kapitału zakładowego przyszłego Banku.

To samo stanowisko zajmują także członkowie Wydziału krajowego.

Ks. Lubomirski oświadcza, że w osobie p. Wolskiego widzi ucieleśnienie programu przyszłego Banku i połączonego z nim uprzemysłowienia Galicyi, że przeto od swego wniosku co do p. Wolskiego odstąpić nie może, a tem samem bez p. Wolskiego nie może wziąć udziału w założeniu Banku przemysłowego.

Obecni oświadczają, że dalsze rokowania stały się wobec tego bezprzedmiotowe.

(Podpisy wszystkich obecnych).

nego Stowarzyszenia. Momentem więc prawnym rodzącym prawa i obowiązki członka jest moment przyjęcia jego zgłoszenia. Jakie zaś są te prawa, a jakie obowiązki, o tem stanowi już wyłącznie sam kontrakt t. j. statut Towarzystwa, (§. 1187 k. c.), jest to zresztą kwestyą następczą — o samej istocie prawnej osobowości członka nie decydującą. Nie stanowi zaś już wcale o istocie tej ani wpłacanie pewnego udziału lub spłacanie go ratami, ani wypłacanie dywidendy, ani prawo głosowania, a tem mniej jeszcze udzielanie pożyczek lub przeciwnie ich odmawianie — są to bowiem wszystkie kwestye drugo i trzeciorzędne o charakterze prawnym „członkostwa“ nie decydujące. Jeżeli więc które ze Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych z mocy swego statutu przyjmuje udziały na raty, a mimo to udziela pożyczek, inne znów odmawia głosowanie lub nie daje dywidendy tym, którzy nie wpłacili jeszcze całego udziału, to przez to nie rozszerzyło ono jeszcze swych agend na nieczłonków, gdyż jak staraliśmy się wykazać wszystkie te momenty, a w szczególności moment nie wpłacenia pewnego udziału o charakterze prawnym osobowości członka nie decyduje i praw członkostwa wcale go nie pozbawia. Że się tak rzecz w istocie ma, najlepszym chyba dowodem fakt, że sama ustawa z r. 1873 uznaje każdego zgłaszającego się już od chwili przyjęcia jego zgłoszenia za członka, skoro, bez względu, czy on wpłacił co na udział, czy nawet wcale nic (prócz wpisowego) już go pociąga do odpowiedzialności materyalnej i każe mu w danym razie płacić za zobwiązania Towarzystwa, a nawet przy nieograniczonej poręce regresuje się na całym jego majątku. Nie uchodzi więc z jednej strony władzy sądowej w danym wypadku ścigać bez litości dotyczącego osobnika, opierając się na tem, że on stał się członkiem, gdy tego interes wierzycieli wymaga, a z drugiej strony równocześnie władzy administracyjnej, gdy jej to na rękę — twierdzić, że ten sam osobnik nie jest wcale członkiem i prawo członkostwa mu nie przysługuje, a jeżeli dany statut Towarzystwa dozwala mu płacić udział ratami i uzyskać pożyczkę — praw tych odmawiać, a samo Towarzystwo ulg podatkowych pozbawiać. A jeszcze lepszym dowodem słuszności zapatrywania tu przez Wydział krajowy reprezentowanego niech będzie dalszy jeszcze fakt, że obecnie c. k. Ministerstwo robót publicznych wydało dla kredytowych spółek rzemieślniczych statut wzorowy, dozwalający spłat udziału na raty i stwierdzający wyraźnie, że do zaistnienia stosunku prawnego „członkostwa“ potrzeba jedynie zgłoszenia i przyjęcia tego zgłoszenia przez Towarzystwo §§. 5. i 6. Że tak różnorodne stanowiska prawne mogą zajmować pojedyncze władze, jest to możliwem chyba tylko w naszej Monarchii, gdzie jedna władza nie troszczy się o drugą i stąd nieraz takie konflikty kompetencyjne wydarzać się muszą. Naszem zdaniem kwestyę tę rozstrzygać by winien jedynie Trybunał sprawiedliwości, gdyż jest to kwestya głównie cywilno prawna. Zaznaczywszy w ten sposób swoje zasadnicze stanowisko i przechodząc do omawiania pojedynczych szczegółów poruszonych w odnośnych orzeczeniach Trybunału Administracyjnego, Wydział krajowy jest zdania, że odnośne orzeczenia Trybunału administracyjnego nie mają uzasadnienia w postanowieniach ustawy z roku 1896. Według §. 85. powyższej ustawy należą się znaczne ulgi podatkowe tym Stowarzyszeniom zarobkowym i gospodarczym, które opierając się na samopomocy, ograniczają swoją działalność wyłącznie na członków, a te stowarzyszenia kredytowe, które podpadają pod ustawę z 1. czerwca 1889 Nr. 91 dz. u. p., to znaczy zorganizowane są na zasadzie nieograniczonej poręki i również ograniczają swoją działaln ść na członków, są według §. 84 e powołanej ustawy zupełnie wolne od podatku, warunki zatem do uzyskania uwolnienia podatkowego są dla tych spółek zupełnie analogiczne, jak według §. 85, cała zatem sprawa ma i dla tych Stowarzyszeń kredytowych zazadniczą doniosłość (spółki oszczędności biura patronatu). Według orzeczeń Trybunału administracyjnego Nr. 2754 ex 1904, 3055 ex 1904, 5081 ex 1907 nie są członkami Stowarzyszenia ci, którzy spłacając udziały ratami nie mają prawa głosu na walnem zgromadzeniu i ograniczeni są w udziale w zyskach Stowarzyszenia. Trybunał administracyjny wprowadza tu pewną zasadę prawną, mianowicie określa warunki, pod którymi można stać się członkiem Stowarzyszenia o celach gospodarczych, innemi słowy przepisuje i ustala warunki tego rodzaju kontraktu spółki. Warunkami tymi mają być według Trybunału administracyjnego: 1) przyznanie prawa głosu na walnem zgromadzeniu, 2) udział odpowiedni w zyskach. Nie ulega jednak wątpliwości, jak to już wyżej podniesiono, że nawet, jeżeli warunki te nie zachodzą, przychodzi do skutku pewnego rodzaju akt prawny, którego skutki prawne są nader

doniosłe; po pierwsze przystępujący do Stowarzyszenia spełnia w formie udziału świadczenie na rzecz Stowarzyszenia, względnie zaciąga zobowiązanie, o ile udział jest spłacany. w ratach, po drugie przyjmuje ograniczoną lub nieograniczoną poręke za długi Stowarzyszenia. Że jednak do zaistnienia kontraktu spółki nie jest według ustawodawstwa austryackiego niezbędnem zapewnienie współudziału w prowadzeniu interesów spółki ani też spłata zobowiązania w gotówce, które i później wykonane być może, jak to zresztą i przy innych kontraktach się dzieje, dalszym dowodem może być art. 158 k. h., według którego komandytysta niema prawa ani obowiązku zawiadywania interesami spółki. Nie może obniżać doniosłości poręki za długi Stowarzyszenia okoliczność, którą przyjmuje orzeczenie Nr. 3055 ex 1904, że jest to „eine entfernte, erst für den Fall der Zahlungsunfähigkeit der Genossenschaft realisierbare Haftung", gdyż jest to w ogóle warunkiem każdej poręki. Co się tyczy kwestyi odpowiedniego udziału w zyskach, to według statutów wzorowych Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych przyjętych z nieznacznemi modyfikacyami także przez dwa inne Związki w kraju; dywidendę przyznaje się tylko od udziałów wpłaconych w roku poprzedzającym rok gospodarczy, udziały wpłacone później nie są uwzględniane; wedle przeważającej opinii ten sposób rozdziału zysków uzasadnionym jest rzeczowo w naturze czynności spółki. Jeżeli zaś, jak o tem wspominają orzeczenia Trybunału administracyjnego, członkowie, którzy udziałów nie spłacili w zupełności, nie mają prawa do dywidendy, to zaznaczyć trzeba, że wprawdzie postanowienie takie jest zawarte także w statucie wzorowym, wydanym przez Biuro Patronatu dla Spółek oszczędności, że nie można jednak przeceniać doniosłości tej kwestyi dla ocenienia czy ktoś z uwagi na to, że chwilowo dostaje dywidendę, lub nie — jest członkiem Stowarzyszenia, czy nie, jest to bowiem tylko stan przejściowy, a z chwilą, kiedy członek spłaci udział w całości, ma bezwarunkowo zapewniony udział w zyskach. Orzeczenie Nr. 5081/07 wprowadza do takiej interpretacyi ustawy ponadto argument: inny mianowicie kładzie nacisk na okoliczność, że Stowarzyszenia chcące korzystać z §. 85 ustawy z roku 1896 mają być oparte na zasadzie samopomocy. Jeżeli udziały spłaca się ratami wówczas w stowarzyszeniu są osoby, które wprawdzie korzystają z kredytu, do środków jednakże przeznaczonych na udzielanie kredytu albo całkiem nie, albo minimalnie się przyczyniają. Zatem zasada samopomocy jest zachowaną wtedy, jeżeli udzielanie kredytu ma miejsce z funduszów, na które się sami pożyczający udziałami złożyli. Zdaniem naszem, zasada samopomocy zachowaną jest także wtedy, jeżeli członkowie spłacają udziały ratami, podstawą bowiem funduszów, z których udziela się pożyczek, są nie udziały, lecz kredyt stowarzyszonych, oparty częstokroć na nieograniczonej poręce członków. Zdaniem Wydziału krajowego odnośne orzeczenia Trybunału administracyjnego oparte są na mylnej interpretacyi ustawy z roku 1896, przy interpretacyi bowiem nie można brać pojedynczych wrażeń ustawy pod uwagę, lecz brzmienie odnośnych postanowień w związku z całością i dopiero wtedy badać intencye ustawodawcy. Ustawodawca wyróżnia w części II. między przedsiębiorstwami obowiązanymi do składania publicznych rachunków (§. 83) dwie grupy, a mianowicie przedsiębiorstwa obliczone na zysk, jak towarzystwa akcyjne, gwarectwa, instytucye kredytowe i t. d. i przedsiębiorstwa, mające na celu dobro publiczne oraz oparte na samopomocy a nie obliczone na zysk i tym drugim ze względu na ich doniosłość ekonomiczną i społeczną przyznaje znaczne ulgi. Zachodzi zatem pytanie, czy Stowarzyszenie, które ma członków spłacających udziały ratami, wykluczonych czasowo od udziału w Walnem Zgromadzeniu i od udziału w zyskach, czy takie Stowarzyszenie traci tem samem ów wyżej wspomniany charakter przedsiębiorstwa mającego dobro publiczne na celu. Ci członkowie stają się na pewno pełnouprawnionymi członkami Stowarzyszenia od razu z chwilą wstąpienia przez przyjęcie odpowiedzialności ograniczonej lub nieograniczonej za długi Stowarzyszenia, wchodzą w organizm Stowarzyszenia, w całość jego interesów majątkowych i stosunków prawnych. Ustawodawca chciał uprzywilejować pewne Stowarzyszenia bez względu na to, czy stosunek łączący poszczególnych członków ze sobą da się podciągnąć pod pewien specyalny kontrakt spółki, czy też będzie to stosunek prawny innego rodzaju, stwierdzić bowiem należy, że tego rodzaju stosunek prawny, chociażby z uwagi na przyjęcie poręki, bezwarunkowo powstaje. W ogóle zaś, zdaniem Wydziału krajowego, do tego, aby pewne Stowarzyszenie pozbawić kwalifikacyi z §. 85 nie wystarcza zbadanie samego

statutu, lecz należy w każdym konkretnym wypadku uwzględnić faktyczną działalność spółki i faktyczny jej charakter, aby dojść do podobnego rezultatu. Zaznaczywszy w ten sposób zasadnicze stanowisko Wydziału krajowego w tej sprawie zgodne ze stanowiskiem sejmowej komisyi podatkowej, przechodzi Wydział krajowy z kolei do omówienia zmian w statutach proponowanych w reskrypcie c. k. Ministerstwa. Zgodnie z opinią c. k. galicyjskiej Dyrekcyi Skarbu ewentualność pierwszą usunięcia spłaty ratalnej uważa Wydział krajowy za absolutnie interesom społecznym i ekonomicznym szkodliwą. Naprzód konsekwencya, że członkiem Stowarzyszenia można zostać tylko przez spłatę udziału w całości, stanowiłaby istotną nowość w naszych normach prawnych, gdyż jak to już tylekrotnie tu wyżej wspominano, momentem decydującym o zaistnieniu stosunku prawnego członkostwa jest chwila przyjęcia, bo członek od tej też chwili za zobowiązanie Towarzystwa już odpowiada, powtóre podkopałaby egzystencyę istniejących spółek. Spółki oszczędności patronatowe oparte są wyłącznie na udziałach (najniżej 10-cio koronowych) spłacanych ratami, to samo inne Stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze. Wykluczenie spłaty ratami wobec ubóstwa warstw, które w kraju naszym w Stowarzyszeniach tego rodzaju biorą udział, pociągnęłoby za sobą dwie ewentualności: 1) albo znaczne obniżenie udziałów co wpłynęłoby niekorzystnie na solidność i dotychczasowy charakter spółek, albo 2) zastój rozwoju, gdyby udziały bez spłaty ratalnej pozostały w tej samej wysokości. Ewentualność trzecia przewidziana w reskrypcie c. k. Ministerstwa, a mianowicie wykluczenie spłacających udziały ratami od korzystania z pożyczek, sprowadziłoby osłabienie propagandy idei asocyacyjnej przez utrudnienie korzystania z dobrodziejstw spółki. Praktyczny rezultat takiej zmiany statutów byłby taki sam jak przy wykluczeniu spłacania udziałów ratami, to znaczy obniżenie udziałów lub zastój w rozwoju; wszystkie zatem argumenty przemawiające przeciw pierwszej ewentualności mają i tu zastosowanie. Ewentualność druga jest zdaniem Wydziału krajowego jeszcze możliwie najmniej szkodliwa dla interesów ekonomicznych i społecznych naszego kraju, a mianowicie o ile chodzi o przyznanie wszyskim członkom prawa głosu na walnem zgromadzeniu. Byłoby to może i po części słuszne ze względu na to, że członkowie spłacający udziały ratami, przyjmują odrazu na siebie odpowiedzialność ograniczoną lub nieograniczoną za długi spółki. Również należałoby wtedy zmienić te postanowienia statutów, które członkom o udziałach niespłaconych nie przyznają w ogóle prawa do dywidendy. Czy udziałom wpłaconym w ciągu roku gospodarczego można przyznać prawo do dywidendy, należałoby w pierwszej linii zasięgnąć opinii fachowej, — w każdym razie jest to rzecz drugorzędna. Wogóle Wydział krajowy musi zaznaczyć, że wprowadzenie w życie zapatrywań wyrażonych w odnośnych orzeczeniach Trybunału administracyjnego wstrząsnęłoby egzystencyę istniejących Stowarzyszeń i stawiłoby je wobec nowych zupełnie a nader trudnych warunków. Nie może ulegać wątpliwości, że ogromna większość Stowarzyszeń odpowiada intencyom ustawodawcy i przedstawia się dla ustroju ekonomicznego i społecznego kraju stanowczo dodatnio. Wydział krajowy nie zapoznaje, że istnieje wiele Stowarzyszeń opartych na ustawie z roku 1873. które tylko dla uzyskania ulg podatkowych żądają od biorących kredyt wstępowania do Stowarzyszenia i wpłacania udziałów, które pozatem są zwykłemi instytucyami kredytowemi. Występowanie przeciw Stowarzyszeniom tego rodzaju możnaby uznać nawet za słuszne, o ile jednak chodzi o osiągnięcie tego celu, droga obrana przez c. k. Ministerstwo i władze podatkowe jest niewłaściwą. Stawia się bowiem wszystkie Stowarzyszenia na równi i z góry już wszyskie w podejrzeniu, że niesłusznie korzystają z ulg z ustawy z roku 1896, że mają w rzeczywistości charakter inny, niż chciał ustawodawca. Zdaniem Wydziału krajowego postępowanie powinno być inne. Powinno się badać nie tyle postanowienia statutu, które bardzo często przedstawiają się niewłaściwie bez złej woli ze strony układających statut, ile raczej oceniać całokształt działalnosci Stowarzyszenia i charakter osób należących do Stowarzyszenia, tem bardziej, że ustawa w §. 85 wyraźnie robi dystynkcyę „statutenmässig und tatsächlich“. Dla przeciwdziałania tego rodzaju nadużyciom należałoby szukać środków takich, któreby nie utrudniały egzystencyi wszystkim Stowarzyszeniom wogóle.

Reasumując powyższe wywody Wydział krajowy oświadcza, że stoi zasadniczo na stanowisku zajętem przez sejmową komisyę podatkową i wyrażonem w rezolucyi Sejmu krajowego, że orzeczenia Trybunału administracyjnego i oparta na nich praktyka władz podatkowych nie mają uzasadnienia w przepisach ustawowych, gdyż stwierdzić należy jeszcze raz, że o zaistnieniu stosunku prawnego „członkostwa“ stanowi powszechna ustawa cywilna, zaś o prawach i obowiązkach członków przedewszystkiem statut odnośnego Towarzystwa. Jeżeli one uznają kogoś członkiem Stowarzyszenia i prawa te mu przyznają, to nie uchodzi władzom administracyjnym praw tych mu odmawiać, a tem samem i Stowarzyszenia te ustawowych ulg podatkowych pozbawiać.

Alegat 2. do sprawozdania z czynności Departamentu II. Wydziału krajowego za r. 1909/1910.

Odpis pisma Banku krajowego, wystosowanego do Wydziału kraj.

L. b. 38861/10. We Lwowie, dnia 5. czerwca 1910.

Wysoki Wydziale krajowy we Lwowie!

W zastosowaniu się do tamtejszego rozporządzenia z 22. kwietnia b. r. L. 46764 zdajemy następujące sprawozdanie z powodu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 19. lutego b. r. powziętej na skutek wniosku p. Landaua oraz petycyi Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli w Krakowie.

W sprawie powyższej rozchodzi się w stosunku do Banku krajowego:

a) o pomoc kredytową
   1) dla stowarzyszeń budowlanych;
   2) dla gmin.

b) o przystępowanie do takich przedsiębiorstw z większymi udziałami celem ułatwienia budowy zdrowych i tanich mieszkań dla mniej zamożnych warstw ludności miejskiej i domów mieszkalnych i warsztatów rękodzielniczych, jak na podjęcie przez gminy skutecznej akcyi w dziedzinie nabywania terenów budowlanych, kamieniołomów, budowy własnych cegielni, wapienników i t. p. Ponadto rozszerza Wydział krajowy swoje żądanie w kierunku, aby się Bank krajowy w ogóle oświadczył, jakieby były wskazane sposoby, któreby do potanienia mieszkań doprowadzić mogły.

Co do pomocy kredytowej dla stowarzyszeń budowlanych zaznacza sam Wysoki Wydział krajowy, że żądaniu temu uczyniła Dyrekcya Banku zadość swojem sprawozdaniem i wnioskami z dnia 22. listopada 1909 L. 77262/3, zaś Wysoki Wydział uchwałą z dnia 30. listopada 1909 L. 130778, zatwierdzając zmiany przepisów dla kredytu budowlanego a w szczególności dla spółek budowlanych, ostatecznie sprawę tę załatwił. Co do kredytu na cele wskazane dla gmin stoi tymże otworem kredyt komunalny w Banku, zwłaszcza od chwili, od której przepisy dotyczące w tym kierunku zmienione zostały, iż podstawą wymiaru kredytu komunalnego nie jest wyłącznie siła podatkowa gminy, ale także wartość i rentowność przedsiębiorstw gminnych, co w wypadkach uchwałą sejmową przewidzianych, poważnem dla gmin może być udogodnieniem.

Po za granice w ten sposób unormowanego kredytu hipotecznego gotówkowego i komunalnego nie mógłby już Bank rozszerzać ram swojej działalności kredytowej. Natomiast branie udziału w przedsiębiorstwach budowlanych i pokrewnych ze strony Banku jest wykluczonem. W ogóle branie udziału w tego rodzaju przedsiębiorstwach ze strony banków, zwłaszcza emisyjnych, nie jest wskazane, a ponadto Bank krajowy od chwili utworzenia funduszu inwestycyjnego zaprzestał w ogóle angażować fundusze bankowe w jakichkolwiek akcyach lub udziałach innych przedziębiorstw, zaś fundusz inwestycyjny jest za szczupły, aby się za wiele rozdrabniał. Zresztą przystępowanie do przedsiębiorstw przemysłowych nie powinno być aktem ofiarności, ale interesu, znajdującego wyraz albo w zysku od włożonego kapitału, albo w pośrednich korzyściach, a więc niższych cenach najmu, towarów i t. p. Przystępując do takich przedsiębiorstw, o jakich tu mowa, nie ma Bank widoków korzyści w żadnym kierunku, natomiast korzystanie takich przedsiębiorstw z wkładów bankowych jes ekonomicznie nieuzasadnione, a ponadto osłabia w wysokim stopniu przedsiębiorczość i zapobiegliwość prywatną, zaś ciągłe oglądanie się za cudzą pomocą i troskliwością stało się niemal chorobą społeczną. Przechodząc do kwestyi ogólnej w sprawie przy-

czyn wygórowanych cen mieszkalnych w naszych miastach, zaznaczamy, żeśmy za pośrednictwem innych krajowych zakładów kredytowych zebrali daty dotyczące z Berna, Pragi i Wiednia i porównali je z datami odnoszącemi się do Lwowa i Krakowa. Badając ceny mieszkań dla średnio zamożnej warstwy urzędniczej w okolicach średnio odległych od centrum miasta, więc n. p. we Lwowie: Zielone, Stryjskie, Bajki i t. p.; w Krakowie między plantami a granicami starego Krakowa, więc przed granicą przyłączonych gmin podmiejskich; we Wiedniu okręgi IX. do XV. z wyłączeniem już XVI. i następnych — przyszliśmy do przekonania, że takie mieszkanie o 2—4 pokojach z przynależytościami, kosztuje licząc tylko pokoje jako oczynszowane, a kuchnie i t. p. jako bezpłatne dodatki:

w Pradze od 250—300 K. od pokoju z przynależytościami
w Bernie od 300 - 420 K. „ „
we Lwowie od 300—450 K. „ „
w Krakowie od 400—450 K. „ „
w Wiedniu od 400—700 K. „ „

Najtańsze czynsze w Pradze tem się tłumaczy, że czynszowe mieszkania tańsze tylko co najmniej w 3-piątrowych budynkach znaleźć można, których koszt budowy stosunkowo jest mniejszy, niż domów dwu- lub jednopiątrowych. Koszt domu składa się z 2 głównych czynników: ceny gruntu i kosztów budowy. Wedle otrzymanych dat ceny te przeciętnie na domy skromniejsze powyżej wskazane wynoszą:

a) ceny gruntu:

Berno 20—80 K. za sążeń²
Kraków 80—200 K. „ „
Lwów 100—400 K. „ „
Praga 140—300 K. „ „
Wiedeń 100—400 K. „ „

b) koszta budowy:

Praga (tylko 3-piątrowe) 275—300 K. za 1 m. kw.
Berno 1-piątrowe 120—140 K., 2-piątr. 160—180 K.
Wiedeń „ 140—250 K., „ 210—330 K.
Kraków „ 170—200 K., „ 250—280 K.
Lwów „ 175—200 K., „ 260—320 K.

Pod względem kosztów budowy najdrożej przedstawiają się Lwów i Kraków, a wykończenie robót co najmniej nie jest ani zbytkowniejsze ani staranniejsze. Stąd też nawoływaunie komisyi bankowej a w ślad za nią Sejmu do reformy przemysłu budowlanego jest w całej mierze uzasadnione. Kwestyę tę niezawodnie rozjaśni zwołać się mająca ankieta przez Wysoki Wydział krajowy, my ze swej strony na niektóre tylko momenta zwrócimy uwagę.

Przedewszystkiem nasi budowniczowie dobijają za wysokie zyski w kalkulacyi cen budowy, choć nie zawsze tyle na czysto zarabiają. Wina tego po części po ich stronie, bo robią plany dość pobieżnie i wśród budowy zmieniają, co koszta powiększa, bo nie dozorują należycie rzemieślników i robotników, przez co dużo czasu się marnuje, bo nie czynią na czas zamówień i roboty przerywają, czekając na dostawę materyałów i robót. Winni także dostawcy rzemieślnicy, dostarczając roboty niedokładnie wykończone i nie na czas. W ogóle niema często u nas rzetelności, dokładności i ścisłości w wykonaniu robót procedarnych. Wina następnie w braku gotowych normalnych szablonowych przedmiotów do budowy potrzebnych, jak: posadzek. drzwi, okien, okuć i t. p. Oprócz okien wszystko to w innych miastach dostanie na składach gotowe dla budowli zwyczajnych, a jedynie robi się na zamówienie przedmioty o szczególniejszych rozmiarach, rysunkach lub wzorach. Zdaniem naszem możnaby nawet jeszcze w tym kierunku iść dalej i znaczną część przedmiotów normalnych budowlanych, nie wyjmując szablonowych okien, mieć na składach w zapasie, a nie jak u nas wszystko zamawiać, a dostawiać w końcu nawet w wymiarach innych, niż się zamówiło i nie na czas. Skutkiem tego wszystkiego wszystko jest droższe, przewleka wykonanie budowli, zmniejsza zysk budowniczego, a podraża koszt budującego. Niestety, jak na wielu innych punktach życie nasze musi się liczyć z wydatkiem na opłacanie naszego szlendrianu. Skutkiem postępu w przemyśle budowlanem, skutkiem zaprowadzenia w miejsce drzewa, wapna gaszonego — żelaza, betonu, cementu, wapna hydraulicznego i skutkiem technicznego udoskonalenia przemysłu budowlanego zaczyna

się wszędzie budowa zwykłych domów czynszowych na wiosnę, a zamieszkuje się je w jesieni, we Lwowie ustawowo a w Krakowie zwyczajowo rozpoczyna się budowa w lecie, a kończy w lecie lub jesieni następnego roku, co powiększa koszta procentów interkalarnych o wartość ich półroczną. Po części oparte to jest, jak nam to tłumaczy jeden poważny głos z Krakowa, na przesądzie budowniczych, a po części na opieszałości tychże, bo sobie na zimę dopiero odkładają trud czynienia zamówień drzwi, okien, posadzek i t. d. Zwracając na te niektóre okoliczności uwagę Wysokiego Wydziału krajowego, oczekujemy ewentualnego zaproszenia na zapowiedzianą wspólną konferencyę, na której będziemy mogli szczegółowo tę kwestyę jeszcze raz rozebrać.

Kwestyonaryusz

dla ankiety w sprawie zmodernizowania i podniesienia przemysłu budowlanego w kraju.

A. co do podniesienia przemysłu.

1. Jaki jest obecny stan przemysłu budowlanego w kraju a w szczególności we Lwowie i w Krakowie, tudzież we większych i mniejszych miastach prowincyonalnych. czy przemysł ten w ostatnich kilkunastu latach rozwijał się i w jakiej mierze;

2. Jakie są przyczyny, które przeszkadzają szybszemu rozwojowi przemysłu budowlanego i na jakie trudności rozwój ten natrafia;

3. W jaki sposób dałyby się te przeszkody usunąć a przynajmnjej wpływ ich znacznie zmniejszyć, czy mianowicie podniesienie względnie wydoskonalenie przemysłu wyrobu cegieł, robót ciesielskich, stolarskich, kamieniarskich, kaflarskich, blacharskich ślusarskich i t, p. wpłynęłoby i to wydatnie na podniesienie przemysłu budowlanego i jakiemi środkami cel ten dałby się osiągnąć;

4. Czy i w jaki sposób dałoby się osiągnąć obniżenie cen materyałów budowlanych, względnie czy nie dałoby się niektórych dziś używanych materyałów budowlanych zastąpić innymi i przez to wpłynąć na obniżenie kosztów budowy;

5. Czy stosunki, jakie się na podstawie ustaw i dotychczasowej praktyki wytworzyły między przedsiębiorcą budowlanym a budowniczym, majstrami rękodzieł i przemysłów z budownictwem związanych odpowiadają prawidłowemu i szybkiemu rozwojowi przemysłu budowlanego;

6. Jakie szkody powstają z praktykowanego przez czynniki zajmujące się wykonywaniem budowy przekraczania swego właściwego zakresu działania, oraz z zaniedbywania przez powołane władze kontroli nad temi sprawami i w jaki sposób dałoby się temu zaradzić;

7. Czy przeciwnie ścisłe wykonywanie odnośnych przepisów ustawowych nie przyczyniłoby się do zmniejszania działalności przedsiębiorstw budowlanych a tem samem nie wpłynęłoby na zmniejszanie zadośćuczynienia potrzebie mieszkań;

8. Czy i w jakich rozmiarach zdarzają się i dadzą się stwierdzić wypadki niezdrowej spekulacyi budowlanej, czy spekulacya wpływa ujemnie na rozwój przemysłu budowlanego, a o ile z drugiej strony wpływa dodatnio na podniesienie liczby mieszkań;

9. Czy dla uregulowania stosunków z robotnikami, oraz cen robocizny nie byłoby wskazanem złożenie syndykatu z budowniczych i robotników;

10. Czy byłaby wskazana ochrona pretensyi dostawców i robotników do budowniczych względnie przedsiębiorców budowy, jaka miałaby być forma tej ochrony, czy takie zabezpieczdnie (n. p. hipoteczne) nie wpływałoby na zmniejszenie kredytu budowlanego i ruchliwhści przedsiębiorstw budowlanych;

11, Czy i w jakim kierunku byłoby ze względu na przemysł budowlany wskazanem przeprowadzanie zmian w studyach teoretycznych na wydziale budownictwa

a) w politechnice

b) w c. k. szkołach przemysłowych;

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

Departamentu III.

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

za czas od 1. lipca 1909. do 31. lipca 1910.

Departament III.

Szef Departamentu: Dr. Tadeusz Pilat, Członek Wydziału krajowego; jego zastępca: Dr. Jan Hupka.

Sprawy kultury krajowej i melioracye. Szkoły rolnicze. Sprawy hodowli i mleczarstwa. Bank krajowy. Sprawy kredytu rolniczego i włościańskiego. Organizacya spółek oszczędności i pożyczek i innych stowarzyszeń rolniczych. Sprawy agrarne. Krajowy Skład publiczny w Krakowie.

Departament przedkłada osobne sprawozdania w następujących przedmiotach:

1. Sprawozdanie o krajowych zakładach naukowych rolniczych, gorzelni, folwarku w Dublanach, tudzież o krajowych doświadczalnych stacyach rolniczych w Dublanach i we Lwowie.
2. Sprawozdanie o krajowej średniej szkole rolniczej i folwarku w Czernichowie.
3. Sprawozdanie o krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie.
4. Sprawozdanie o krajowych niższych szkołach rolniczych, o szkołach zimowych, oraz o nauce wędrownej gospodarstwa wiejskiego.
5. Sprawozdanie o krajowych zakładach ogrodniczych w Tarnowie, Zaleszczykach i na Wulce kapitańskiej pod Lwowem i o podniesieniu sadownictwa w kraju.
6. Sprawozdanie z czynności odnoszących się do podniesienia gospodarstwa nabiałowego i o szkole mleczarskiej w Rzeszowie.
7. Sprawozdanie z czynności dotyczących podniesienia hodowli bydła.
8. Sprawozdanie o Banku krajowym.

9. Propozycyę uzupełniającego wyboru członków Rady nadzorczej Banku krajowego.

10. Sprawozdanie Wydziału krajowego z projektem ubezpieczenia bydła.

11. Sprawozdanie z czynności biura Patronatu Wydziału krajowego nad Spółkami oszczędności i pożyczek i o krajowej centralnej Kasie dla spółek rolniczych.

12. Sprawozdanie o krajowym publicznym Składzie w Krakowie.

13. Sprawozdanie o popieraniu gospodarstwa rybnego.

14. Sprawozdanie w przedmiocie wykształcenia kobiet w zakresie gospodarstwa wiejskiego i domowego.

15. Sprawozdanie o włościach rentowych.

16. Sprawozdanie o melioracyach.

17. Sprawozdanie o regulacyi rzek kanałowych.

18. Sprawozdanie o budowie dróg wodnych.

19. Sprawozdanie o czynnościach agrarnych.

20. Sprawozdanie o pożyczkach bezprocentowych na drenowanie.

21. Sprawozdanie o kraj. kursie praktycznym dozorców drenarskich.

Ustawy i uchwały podlegające Najwyższej Sankcyi.

Ustawa zmieniająca §. 50. ustawy o włościach rentowych.

Uchwalona przez Wysoki Sejm na posiedzeniu 13 października 1909 roku ustawa, zmieniająca postanowienia § 50 ustawy o włościach rentowych z dnia 17 lutego 1905 roku, Dz. u. kr. Nr. 40 uzyskała Najwyższą sankcyę postanowieniem z dnia 1 lipca 1910 roku.

Pozostające w związku z powyższą zmianą uchwały, wzywające c. k. Rząd, ażeby:

1) w drodze ustawy przyznał listom rentowym emitowanym do wysokości 10 milionów koron, charakter walorów pupilarnych kaucyjnych i depozytowych;

2) przyznał ulgi podatkowe i należytościowe także listom rentowym dodatkowej emisyi aż do 10 milionów koron, zakomunikowano c. k. Rządowi pismem z dnia 13 października 1909 roku do Ls. 4995/09.

Na kilkakrotne przypomnienia w tej sprawie, odpowiedziało Prezydyum Namiestnictwa z pismem dnia 18 września br. L. 12380/pr., że p. Minister wdrożył już odpowiednie kroki, celem zadośćuczynienia innym uchwałom Sejmu, powziętym w dniu 13 października 1909 w sprawie listów rentowych i o wyniku akcyi zawiadomi w swoim czasie Wydział krajowy.

Zmiany §§. 7 i 8 statutu kraj. Centralnej kasy dla Spółek rolniczych.

Na posiedzeniu w dniu 16 lutego 1910 powziął Wysoki Sejm następujące uchwały:

„Sejm wzywa c. k. Rząd, aby w drodze właściwej postarał się o rozszerzenie ulg skarbowych dla Spółek oszczędności i pożyczek w tym kierunku, iżby zniesione zostały zupełnie należytości bezpośrednie od wpłaconych i zwróconych udziałów oraz wypłaconej dywidendy, a skrypty dłużne na pożyczki ze spłatą w ciągu lat czterech uwolnione zostały od należytości stemplowej.

Sejm uchwala zmienić brzmienia §§ 7 i 8 statutu krajowej Centralnej Kasy dla Spółek rolniczych w ten sposób, że:

a) § 7 zmienia się i ma opiewać: Kraj gwarantuje dopełnienie zobowiązań krajowej Centralnej Kasy względem Banku krajowego wynikających z zaliczek pieniężnych Banku w rachunku bieżącym aż do kwoty, o jaką kapitał zakładowy, utworzony w sposób określony w § 1 i § 24 statutu, jest każdocześnie niższym od sumy dwóch milionów koron".

b) § 8 zmienia się i ma opiewać: Kraj gwarantuje aż do wysokości

5 milionów koron za zobowiązania Centralnej Kasy, przyjęte celem zasilenia jej funduszów obrotowych za wyraźnem zezwoleniem Wydziału krajowego".

Pismem z 4 marca 1910 roku L. 23931/10 doniósł Wydział krajowy o powyższej uchwale Wysokiego Sejmu Prezydyum c. k. Namiestnictwa z prośbą, żeby je jak najrychlej przedłożyło wraz z swem poparciem c. k. Rządowi centralnemu i wpłynęło na wyjednanie w możliwie najkrótszym czasie sankcyi monarszej. JE. p. Namiestnik zawiadomił pismem z dnia 1 kwietnia 1910 L. 4391/pr. (LW. 40927/10) Wydział krajowy, że powyższą uchwałę Wysokiego Sejmu, „przedłożył c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych, celem wyjednania Najwyższego zatwierdzenia, względnie celem dalszego właściwego zarządzenia".

Następnie w piśmie z 5. kwietnia 1910 L. 41.289, odniósł się Wydział krajowy do p. Ministra dla Galicyi „o poparcie tej sprawy i przyspieszenie jej pomyślnego załatwienia, a zarazem o zarządzenie bezpośredniego zawiadomienia Wydziału krajowego o udzielonej sankcyi".

W chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania, otrzymał Wydział krajowy telegraficzną wiadomość od JE. p. Ministra dla Galicyi, że uchwały Wysokiego Sejmu w przedmiocie zmiany statutu krajowej Centralnej Kasy dla spółek rolniczych uzyskały Najwyższą sankcyę.

Ustawa o uwolnieniu dochodów kraj. Centralnej Kasy dla spółek rolniczych we Lwowie od dodatków do podatków z wyjątkiem państwowych.

Uchwalona przez Wysoki Sejm w dniu 16 lutego 1910 ustawa o uwolnieniu wszystkich dochodów krajowej Centralnej Kasy dla spółek rolniczych we Lwowie od wszelkich dodatków do podatków, z wyjątkiem państwowych, nie uzyskała dotąd Najwyższej sankcyi.

Inne uchwały Wysokiego Sejmu, przekazane wnioski, tudzież ważniejsze sprawy z zakresu działania Departamentu.

W sprawie ustawodawczego uregulowania parcelacyi.

W ciągu roku 1909 i roku bieżącego można było spostrzedz pewne zwolnienia ruchu parcelacyjnego w odniesieniu do gospodarstw folwarcznych. Podaż ze strony właścicieli, których zachęcają wysokie ceny, płacone dotąd przy parcelacyach, tudzież ze strony przedsiębiorców parcelacyjnych, którzy w celu spekulacyi kupili lub zadatkowali takie majątki, bynajmniej nie zmniejszyła się, natomiast popyt o ile wnosić można, jest znacznie mniejszym nietylko z powodu gorszych zarobków w Ameryce, lecz także dlatego, że doświadczenia, częstokroć nawet przykre, w wielu okolicach kraju pouczyły włościan, że nie można nadmiernie zadłużać się na zakupno ziemi, lub choćby zupełnie ogałacać się z gotówki potrzebnej na urządzenie gospodarstwa i że gospodarstwo przepłacone zwłaszcza, jeśli obciążone jest droższym kredytem, nie może mimo najusilniejszej pracy dać przychodów odpowiednich do włożonego kapitału, jeśli zaś kredyt obciążający gospodarstwo jest krótkoterminowy i wypowiedzialny, natenczas nabywca bardzo łatwo może doznać ruiny majątkowej.

Przedsiębiorstwa zarobkowe pośredniczące w parcelacyi, a operujące, jak wykazano w zeszłorocznem sprawozdaniu do Wysokiego Sejmu o Banku krajowym, po największej części kapitałem uzyskanym w drodze kredytu, wskutek trudności odsprzedania majątków nabytych rychło i po

cenach, jakie sobie obiecywały uzyskać, znalazły się w trudniejszem położeniu, niż w latach poprzednich, kiedy mimo opłacenia znacznych kredytów, mogły wykazywać poważne zyski. Każda stagnacya w odsprzedaży, naraża bowiem te przedsiębiorstwa na nadmierne koszta administracyi nabytych majątków. Jedno z tych przedsiębiorstw, Bank parcelacyjny, musiało wprowadzić likwidacyę, która mimo znacznej pomocy banków i funduszów państwowych, zakończy się prawdopodobnie stratą kapitału przedsiębiorstwa i pewnemi stratami wierzycieli. Inne przedsiębiorstwa tego rodzaju muszą w tym wypadku czerpać przestrogę przed zbytnią expansyą interesów parcelacyjnych, a zwłaszcza przed wynikającą z tej expansyi dysproporcyą stosunku między własnym a pożyczonym kapitałem.

Wydział krajowy pozwala sobie przypomnieć, że zgodnie z Bankiem krajowym przestrzegał przed niebezpieczeństwami owej expansyi i dysproporcyi kredytowej w sprawozdaniu o Banku krajowym z roku 1909.

Te najnowsze doświadczenia wzbudzają nadzieję, że obecnie przychylniej będzie przyjętą przez Wys. Sejm myśl zasadnicza, jaką Wydział krajowy kierował się przedkładając Wys. Sejmowi w r. 1905 sprawozdanie swoje o uregulowaniu parcelacyi t. j. myśl wytworzenia pośrednictwa nie obliczonego na zarobek, a zatem przysparzającego korzyści jednej i drugiej stronie, a nie mającego interesu w podniecaniu parcelacyi. Nadzieję tę obudzają także głosy w pismach peryodycznych, tudzież wniosek na ogólnej Radzie Towarzystwa Kółek rolniczych przekazany Zarządowi głównemu a polecający, aby tenże Zarząd starał się o to, by parcelacya gruntów mogła odbywać się bez pośrednictwa banków parcelacyjnych bezpośrednio między parcelującym a nabywcą i aby w tym celu utrzymywał w swym składzie referenta, któryby takie parcelacye przeprowadzał.

Wydział krajowy, który od dłuższego czasu zbierał materyały ustawodawcze w tym przedmiocie z innych krajów i to tak w kierunku norm określających warunki i sposób parcelacyi, jak w kierunku postanowień karnych na nadużycia parcelacyi, obecnie zamierza materyał ten zebrać w osobnej publikacyi i przed przedłożeniem sprawy Wysokiemu Sejmowi, uczynić go przedmiotem fachowej konferencyi.

Prace przygotowawcze na polu ustawodawstwa agrarnego.

W tym przedmiocie przedłoży Wydział krajowy osobne sprawozdanie.

Projekt krajowej ustawy lasowej.

Mimo kilkakrotnych urgensów wystosowanych do c. k. Namiestnictwa, Wydział krajowy nie otrzymał dotychczas opinii c. k. Ministerstwa rolnictwa o projekcie krajowej ustawy lasowej i dlatego sprawa ta nie może być przedłożoną Wysokiemu Sejmowi.

Ustawa o tępieniu myszy polnych.

Rozporządzenia wykonawcze do ustawy o tępieniu myszy polnych nie zostały jeszcze przez c. k. Namiestnictwo wydane. W r. 1909 zwróciło się c. k. Namiestnictwo do Wydziału krajowego w sprawie oznaczenia najwłaściwszych środków, mających służyć przy tępieniu myszy polnych, jednakże Wydział krajowy nie mógł w tym czasie uskutecznić prób z nowymi środkami trującymi, a zwłaszcza „Toxelem“, gdyż myszy polne w roku 1909 nie pojawiały się nigdzie w znaczniejszych rozmiarach.

Dopiero w lecie 1910 r. z kilku powiatów otrzymaliśmy zawiadomienie o pojawieniu się tych szkodników, zarządziliśmy zatem wysyłkę trutki z Lwowskiej fabryki „Tlen“, mianowicie pszenicę strychninową i „Toxol“. O rezultatach z tępienia i o skuteczności tych środków za-

wiadomimy c. k. Namiestnictwo w celu zużytkowania tych prób przy wygotowaniu rozporządzeń wykonawczych do ustawy.

Według naszego zdania rozporządzenie wykonawcze mogłoby być wydane bez wymieniana środków tępiących myszy, gdyż środki te się zmieniają ciągle w skutek nowych wynalazków w dziedzinie przemysłu chemicznego, które po wypróbowaniu mogą być podawane do publicznej wiadomości wraz z sposobem użycia.

Regulamin komisyi dla zalesień ochronnych.

C. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym wydało i ogłosiło w Nr. 117 Dz. u. i rozp. kr. z d. 15 września r. 1909 postanowienia wykonawcze do ustawy z 15 czerwca 1904 Dz. u. kr. Nr. 94 o zalesieniach ochronnych.

Do komisyi krajowej dla zalesień ochronnych powołał Wydział krajowy p. dr. Tadeusza Pilata, Członka Wydziału krajowego, ustanawiając jego zastępcą p. Andrzeja Kędziora, dyrektora krajowego biura melioracyjnego.

Ze względu na wejście w życie ustawy o zalesieniach i aktywowaniu komisyi krajowej dla zalesień ochronnych, oraz 15 komisyi powiatowych, Wydział krajowy podwyższył w budżecie na r. 1911 fundusz na zalesienia z 5.000 na 10.000 kor. mając zapewnienie, że równocześnie i c. k. Rząd taką samą kwotę przeznaczy na koszta zalesień.

Sprawa objęcia w zarząd kraju ewentualnie wydzierżawienia dóbr i lasów państwowych.

Na pismo wystosowane do c k. Ministerstwa rolnictwa za pośrednictwem Prezydyum c. k. Namiestnictwa dnia 18 lipca 1909 r. L. 80.052, w którem na podstawie upoważnienia Wys. Sejmu Wydział krajowy oświadczył zasadniczo chęć wzięcia w długoletnią dzierżawę położonych w Galicyi dóbr państwowych i funduszowych, ewentualnie nabycie tych dóbr na własność kraju za dopłatą do czynszu dzierżawnego annunitetów amortyzacyjnych, c. k. Rząd dotychczas nie odpowiedział.

Pomoc kraju z powodu klęsk elementarnych w roku 1909.

W ubiegłym roku znaczniejszych klęsk elementarnych zrządzonych czy to powodzią, słotą, czy nieurodzajem nie było w kraju naszym. Natomiast grady w niektórych okolicach kraju wyrządziły dość wielką szkodę — a nawet w kilku powiataah i w kilkudziesięciu gminach zniszczenie ziemiopłodów skutkiem gradobicia było dla miejscowej ludności rolniczej tak dotkliwe, że w tych wypadkach bez pomocy z funduszów publicznych obejść się nie mogło. Wydział krajowy, nie posiadając w r. 1909 żadnych funduszów dla wspomożenia ludności, nawiedzonych klęskami elementarnemi, wszystkie prośby o zapomogi, jakie otrzymał do końca r. 1909 od Wydziałów powiatowych i od gmin, przesłał Prezydyum c. k. Namiestnictwa odezwą z dnia 16 listopada 1909 Lw. 113.366. W piśmie tem zwróciliśmy szczególniejszą uwagę c. k. Namiestnictwa na udzielenie pomocy gminom wiejskim w powiatach: Gorlice, Jasło, Brzozów, Rzeszów i Dobromil, w których burza gradowa w sierpniu z. r. wyrządziła bardzo wielkie szkody.

W odpowiedzi na to pismo c. k. Prezydyum Namiestnictwa zawiadomiło nas pod dniem 5 lutego 1910 r. L. 1448/pr., że we wszystkich wypadkach klęsk elementarnych, które doszły do jego wiadomości, zarządzone zostało na miejscu przez c. k. Starostwo dochodzenie, a następnie w miarę potrzeb i zasobów przyznane zostały doraźne zapomogi z funduszów państwowych. Mianowicie: 1) powiat Gorlicki otrzymał już odpowiednią ilość odpadków soli kamiennej na poprawę paszy i oprócz asygnowanych w jesieni 1909 r. 9.000 K na zasiewy ozime, otrzymuje jeszcze 5.000 K na zakupno grysu na karmę; 2) powiat Dobromilski otrzymał łącznie 4.000 K na zakupno ziarna na zasiew; 3) powiat Strzyżowski 12.000 K na ten sam cel; 4) powiatowi Wielickiemu wypłacono w jesieni 1.700 K na zakupno ziarna na zasiewy, zaś z wiosną b. r. 2.000 K na zakupno paszy treściwej; 5) w powiecie Jasielskim przeprowadzono w jesieni akcyę ratunkową kosztem 13.000 K, na wiosnę zaś wyasygnowano dodatkowo 8 000 K na zasiewy wiosenne; 6) powiatowi Cieszanowskiemu udzielono 12.000 K na zasiewy ozime i jare; 7) powiat Wadowicki otrzymał na akcyę ratunkową z powodu powodzi 3.600 K, zaś 2.000 K na zakupno paszy i zboża w gminach dotkniętych klęską gradową, wreszcie 8) powiat Bialski, oprócz 5.000 K na zapomogi dla powodzian, otrzymał nadto 3.000 K. na zasiewy jare z powodu klęski gradowej.

Wysoki Sejm uchwałą swoją z dnia 31 stycznia 1910 roku wyznaczył kredyt 50.000 K na opłatę procentów od pożyczek, zaciągniętych z powodu klęski gradowej z roku 1909. W wykonaniu tej uchwały Wydział krajowy zawiadomił powiaty okólnikiem z dnia 16 marca b. r. Lw. 25970, pod jakimi warunkami przyznawać będzie oprocentowanie od pożyczek, które z tego powodu zaciągnięte być mają. Mianowicie zezwoliliśmy, że pożyczkę taką zaciągnąć może bądź powiat — bądź też gmina lub też nawet poszczególny właściciel rolny, nawiedziony klęską gradową w roku 1909. Pozostawiając dowolność zaciągnięcia pożyczki w jakiejkolwiek instytucyi finansowej w kraju, zastrzegliśmy jedynie, że oprocentowanie jej nie może być wyższe jak 6 od sta, żaś termin amortyzacyjny nie dłuższy jak pięcioletni.

Na podstawie zgłoszeń przyjęliśmy dotychczas oprocentowanie następujących pożyczek na fundusz krajowy:

a) w powiecie Dąbrowskim pożyczkę 5.000 K, jaką postanowił zaciągnąć tamtejszy Wydział powiatowy celem wykonania robót drogowych w kilku gminach, nawiedzonych klęską gradową, nadto pożyczki zaciągnąć się mające przez gminy Zeiichów 10.000 K i Lubiczki 5.000 K;

b) w powiecie Wadowickim od pożyczki 11.700 K, jaką chciało zaciągnąć 46-ciu gospodarzy w gminie Spytkowice;

c) w powiecie Bialskim od pożyczki 10.000 K dla 10-ciu gospodarzy w gminie Lipnik;

d) w powiecie Żywieckim od pożyczki 1.000 K mającej się zaciągnąć przez gminę Koszarawa.

Nadto z funduszu tego przyznał Wydział krajowy jednorazową zapomogę w kwocie 800 K rodzinie Karpeniuków na odbudowanie zabranego przez wylew Prutu domu w Oskrzesińcach, powiat Kołomyja, załatwiając tem samem petycyę petentów, przekazaną nam przez Wysoki Sejm do Ls. 5.687.

Krajowa komisya dla spraw rolniczych.

W okresie sprawozdawczym odbyły się posiedzenia krajowej komisyi dla spraw rolniczych w dniach 21 marca i 20 lipca 1910 roku; stałej zaś Sekcyi powyższej komisyi w dniach 19 marca i 20 lipca 1910 roku.

W myśl §. 9 statutu wybrała komisya na posiedzeniu w dniu 21 marca 1910 roku stałą Sekcyę na rok 1910 w dotychczasowym składzie.

Co do spraw, które były przedmiotem obrad bądź pełnej Komisyi, bądź też Sekcyi, to do ważniejszych należy sprawa przyszłego stanowiska Stacyi botaniczno-doświadczalnej we Lwowie, kwestya poprawy pastwisk gminnych i zakładania centralnych mleczarń przy pomocy subwencyi państwowej, sprawa tępienia gruźlicy u bydła, zakaźnego ronienia u krów i różycy u świń, wydanie opinii w sprawie rozporządzenia co do środków ochronnych przy ruchu maszyn rolniczych, oraz co do wywozu choinek, wreszcie projekt ubezpieczenia bydła rogatego.

Sprawa eksportowej targowicy dla bydła i trzody chlewnej w Krakowie.

W myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 21. listopada 1905 roku wyasygnował Wydział krajowy gminie miasta Krakowa subwencyę na rozszerzenie targowicy miejskiej dla bydła wywozowego na rok 1909 w kwocie 20.000 kor.

Na zawarte w powołanej uchwale Wysokiego Sejmu z dnia 21. listopada 1905 roku wezwania, aby c. k. Rząd przyznał dla transportów bydła i trzody, przeznaczonych na targowicę w Krakowie, prawo reekspedycyi, aby następnie dla tych transportów zaprowadził na galicyjskich kolejach państwowych pociągi pospieszne, wreszcie, by pomnożył liczbę wozów, przeznaczonych do przewozu bydła, trzody i mięsa, odpowiedziało c. k. Ministerstwo handlu reskryptem z dnia 13. czerwca 1909 roku L. 4.340/14 (intymowanym Wydziałowi kraj. pismem c.k. Namiestnictwa z dnia 10. września 1909 roku LW. 100.875), że przyrzeka jedynie przy sposobności nowego rozkładu jazdy uwzględnić, ile możności, kwestyę polepszenia rozkładu pociągów na liniach bocznych.

Pismo Reprezentacyi m. Lwowa w przedmiocie zapewnienia miastu dowozu mięsa rumuńskiego.

C. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 22. maja b. r. L. XVII 1697/22 zażądało od Wydziału krajowego objawienia zdania w sprawie pisma, wystosowanego przez Reprezentacyę król. stoł. miasta Lwowa do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych (L. M. 45915/10), domagającego się

zapewnienia dla miasta Lwowa znaczniejszego kontyngentu mięsa rumuńskiego, które na podstawie traktatu handlowego z Rumunią wchodzić ma w granice państwa. Wydział krajowy sądził, że w sprawie tej nie może zająć stanowiska co do meritum rzeczy z następujących powodów:

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 14. października 1909 roku wniósł poseł Marszałkowicz rezolucyę, w myśl której Sejm uznaje import

bitego bydła rumuńskiego do Galicyi za sprzeczny z interesem kraju i zastrzega się przeciwko utworzeniu składnic mięsa rumuńskiego we Lwowie i Krakowie. Rezolucyę tę przekazano na tem samem posiedzeniu Komisyi gospodarstwa krajowego, która w swem sprawozdaniu z dnia 16. października 1909 roku Ls. 5244 rezolucyę w całej osnowie poleciła Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia. Sprawozdanie Komisyi nie przyszło na porządek dzienny, sprawy tej zatem Wysoki Sejm nie rozstrzygnął i pozostawił w zawieszeniu.

Mając to na względzie, Wydział krajowy tem mniej uważał się za powołanego, aby wydawać opinię co do pisma Reprezentacyi król. stol. miasta Lwowa, zostającego w ścisłym związku z tą sprawą.

Wydział krajowy zawiadomił zatem c. k. Namiestnictwo pismem z dnia 11 czerwca b. r. LW. 62581/910, że nie może w tej sprawie objawiać swego zdania i powołał się na powyższe motywy.

Prośba Krajowego Towarzystwa rolniczego Silskyj Hospodar we Lwowie o subwencyę w kwocie 32.500 K.

Uchwałą z dnia 31 stycznia 1910 roku odesłał Wysoki Sejm petycyę „krajowego rolniczego Towarzystwa Silskyj Hospodar“ o subwencyę w kwocie 32.500 K do Wydziału krajowego do zbadania i sprawozdania. Spełniając polecenie Wysokiego Sejmu, przedstawiamy w tym przedmiocie następujące sprawozdanie.

Towarzystwo „Silskyj Hospodar“ zorganizowane zostało w roku 1909 na osnowie zmienionych statutów lokalnego Towarzystwa tejże nazwy w Olesku. Według statutów zatwierdzonych reskryptem c. k. Namiestnictwa z dnia 24. lipca 1909 roku XIII. 628/1 „krajowe Towarzystwo rolnicze Silskyj Hospodar“ we Lwowie stawia sobie za cel:

podniesienie dobrobytu ludności ruskiej przez poprawę gospodarstwa wiejskiego i przemysłu domowego we wszystkich gałęziach. Program działalności Towarzystwa do osiągnięcia wytkniętego celu prowadzącej obejmuje (§. 3. statutu):

zastępywanie gospodarskich i gospodarsko przemysłowych interesów ludności ruskiej wobec władz państwowych i krajowych, spieszenie z prawniczą pomocą dla rolników w tych sprawach, a także wnoszenie przedstawień, petycyj i t. p. do ciał ustawodawczych i władz;

zakładanie Spółek rolniczo przemysłowych, mleczarskich, sklepów dla zakupna i sprzedaży płodów rolniczych, spółek oszczędności i pożyczek, szczególnie systemu Raiffeisena, składów zboża, szkółek owocowych;

podawanie ustnych pouczeń ludności we wszelakich sprawach gospodarskich i ekonomicznych za pomocą delegatów i nauczycieli wędrownych, wydawanie i popieranie wydawnictw treści rolniczej i ekonomicznej, jakoteż zakładanie czytelń, bibliotek, szkół rolniczych i przemysłowych;

urządzanie walnych zjazdów (wieców) gospodarskich i przemysłowych, pouczających kursów i wystaw, zwoływanie ankiet dla ludności nad wszelakiemi sprawami gospodarskiemi i przemysłowemi;

zakładanie wzorowych gospodarstw, zarodowych stacyj zwierząt domowych, stacyj doświadczalnych rolniczych tudzież inicyowanie dostaw wojskowych;

przyznawanie nagród (medale, listy pochwalne i gotówką) wzorowym rolnikom lub przy konkursach maszyn, udzielanie stypendyów na naukę rolnictwa;

udzielanie pomocy i pośrednictwa przy zakupnie i sprzedaży ziemi

i produktów rolniczych, przy konwersyach długów hipotecznych, przy asekuracyach od ognia, gradu i t. p.

Według wiadomości podanej w organie Towarzystwa „Hospodarska Czasopyś“ Nr. 6. z dnia 10. kwietnia 1910 roku, Wydział główny Towarzystwa wniósł dnia 1. kwiednia 1910 roku podanie do c. k. Ministerstwa rolnictwa o przyznanie Towarzystwu „Silskyj Hospodar“ we Lwowie urzędowego charakteru reprezentowania rolniczych interesów ludności ruskiej.

Organizacya Towarzystwa opiera się na a) walnem zebraniu, b) głównym wydziale złożonym z 9 członków na jeden rok wybieranych, c) filialnych wydziałach, d) kółkach gospodarskich. Przewodniczącym Towarzystwa na rok bieżący jest Dr. Eugeniusz Oleśnicki, adwokat i b. poseł na Sejm krajowy, jego zastępcą Dr. Michał Kociuba, nauczyciel gospodarstwa wiejskiego w c. k. seminaryum nauczycielskiem we Lwowie.

W każdym powiecie sądowym może conajmniej dziesięciu członków Towarzystwa zawiązać za zezwoleniem głównego wydziału i za zgodą władzy politycznej filię Towarzystwa „Silskyj Hospodar“ (§ 33 statutu).

W każdej gminie, w której znajdzie się przynajmniej pięciu członków Towarzystwa, powstać może „Kółko gospodarskie“, jako najniższe ogniwo organizacyi łączące Towarzystwo „Silskyj Hospodar“ bezpośrednio i nieprzerwanie z ludnością wiejską (§ 45).

Dzięki rozbudzonej akcyi organizacyjnej prowadzonej z pomocą delegatów Towarzystwa, którzy w ciągu 1909 r. objechali 348 miejscowości w 39 powiatach, powstało według wspomnianego źródła, mimo krótkiego okresu istnienia Towarzystwa do końca czerwca b. r. już 75 filij lokalnych we wschodnich i środkowych powiatach Galicyi. Ilość członków dosięgła w tymże okresie pokaźnej cyfry 9109.

Fundusz obrotowy Towarzystwa powstaje z wkładek członków zwyczajnych w kwocie 2 K rocznie (dla niezamożnych lub małoletnich może być wkładka zniżona do 1 K rocznie), z wkładek jednorazowych (100 K) członków dobrodziejów, z zasiłków państwowych, krajowych i t. p., z zapisów i datków na cele Towarzystwa. Celem przysporzenia zasobów materyalnych, może Towarzystwo w myśl § 4 statutu, urządzać publiczne odczyty, wieczorki muzyczno-deklamatorskie, koncerty i amatorskie przedstawienia teatralne.

W petycyi swej z d. 23. września 1909, wniesionej do Wysokiego Sejmu na ubiegłej sesyi, zaznacza główny wydział, że fundusze Towarzystwa „Silskyj Hospodar“, powstałe z wkładek członków i datków prywatnych są za szczupłe, niewystarczające do pełnego rozwinięcia działalności statutami przepisanej i dlatego zwraca się wydział główny do Wysokiego Sejmu z prośbą o poparcie zadań i prac Towarzystwa, przyznaniem subwencyi z funduszu krajowego na rok 1910 w sumie 32.500 K w szczególności:

na akcyę organizowania filij i Kółek gospodarskich 2000 K;

na statystyczne badania stosunków gospodarstw włościańskich 1000 K;

na utrzymanie wędrownego nauczyciela gospodarstwa wiejskiego, zarazem instruktora organizacyjnego 4000 K;

na stypendya rolnicze 1000 K;

na wydawnictwo organu Towarzystwa „Hospodarska Czasopyś“ 2000 K;

na podniesienie uprawy roślin, sadownictwa, ogrodnicwa i bartnictwa, ogółem 5000 K;

na organizacyę bezpośredniej sprzedaży bydła, tudzież pośrednictwo przy zakupnie artykułów gospodarskich, razem 3.500 K;

na popieranie hodowli zwierząt domowych 15.000 K.

Przy tym punkcie programu swych prac, zaznacza wydział Towarzystwa „Silskyj Hospodar“, że podejmując akcyę nad podniesieniem chowu bydła, między innemi przez zakładanie obór zarodowych i tworzenie stacyj buhajów (w okolicach podgórskich rasy simentalskiej, szwyckiej, ewentualnie pinzgauskiej, w niższych położeniach rasy Angeln, lub fryzyjsko-oldenburgskiej), pragnie dostosować ją do planu działalności Komitetu Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie, pracować wspólnie i równobieżnie, wspomagając się wzajemnie i dopełniając.

W podaniu wniesionem do Wydziału krajowego w dniu 7 lipca 1910 roku, uprasza Towarzystwo „Silskyj Hospodar“ o wstawienie do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911 znacznie wyższej subwencyi na cele Towarzystwa, bo sięgającej sumy 138.000 K. W obszernem podaniu Wydział główny opisuje bliżej działalność swą po koniec czerwca 1910, tudzież akcyę rozwiniętą w poszczególnych filiach.

Do spełnienia zadań Towarzystwa powołano do życia sześć sekcyj: prawno-ekonomiczną, rolniczą, hodowlaną, ogrodniczo-sadowniczą, pszczelniczą i handlową.

Sekcya prawno-ekonomiczna ma objąć czynnością swą obok spraw z dziedziny administracyi agrarnej i polityki ekonomicznej, także propagandę postępu rolniczego za pomocą kursów i wędrownych wykładów rolniczych. W tym zwłaszcza kierunku rozwinęła sekcya żywą działalnośść, z ramienia Towarzystwa i jego filij urządzono mianowicie po koniec czerwca b. r. w różnych miejscowościach 318 wykładów i dłuższych kursów na temat organizacyi i assocyacyi rolniczej, tudzież postępu techniki rolniczej w różnych gałęziach gospodarstwa wiejskiego. Prelegentów dostarczyły koła rolników praktycznych, duchowieństwa, nauczycielstwa urzędników stowarzyszeń zarobkowo-gospodarczych i i. Wydział główny stwierdza w swem podaniu, że wykłady te budziły wszędzie żywe zainteresowanie wśród włościan przy znacznym udziale słuchaczy.

Sekcya techniczno-rolnicza wstawia w swój program: krzewienie zawodowej oświaty przez subwencyonowanie szkoły rolniczej w Miłowaniu, zakładanie szkół rolniczych, udzielanie stypendyów, wydawnictwa fachowe, a dalej przez podnoszenie uprawy roślin za pomocą pól doświadczalnych, hodowli nasion, wystaw rolniczych i t. p. Sekcya hodowlana, ogrodnicza i pszczelnicza zająć się ma propagandą postępu we właściwych gałęziach gospodarczych. Sekcya handlowa wreszcie zorganizowała oddział handlowy we Lwowie, który w ręku Towarzystwa skupić ma organizacyę handlu nawozami sztucznymi, nasionami i innymi artykułami gospodarczymi. Oddział handlowy wykazał w pierwszem półroczu 28.830 K obrotu towarowego, opusty członkom przyznane uczyniły 1.048 K. Szczególną uwagę zwróciła sekcya na zorganizowanie sprzedaży bydła i trzody. Za jej inicyatywą powstały już trzy spółki sprzedaży bydła i świń przy filiach w Żurawnie, Nadwórnej i Stanisławowie; zawiązanie dalszych spółek ma być w toku.

Podczas gdy w Wydziale głównym i sekcyach Towarzystwa „Silskyj Hospodar“ centralizuje się praca programowa i organizacyjna, powo-

łane są filie Towarzystwa do rozbudzenia właściwego życia ekonomicznego i postępu rolniczego w powiatach. Przytoczone podanie Wydziału głównego opisuje szczegółowo czynności każdej filii z osobna. Na plan pierwszy występują tu wyżej wspomniane wykłady wędrowne i kursy, które z inicyatywy Wydziału głównego przeprowadziły filie w swoich okręgach. Już w pierwszem półroczu założono u członków Towarzystwa 33 chlewni zarodowych, kosztem 4.733 K, obok koźlarń i kurników zarodowych; zakupiono pokaźną stosunkowo ilość szczepów i zrazów drzew owocowych, uli, nawozów i nasion celem rozsprzedaży lub rozdania członkom, założono w szeregu miejscowości poletko doświadczalne z uprawami zbóż i roślin pastewnych.

Szczegółowy opis czynności filij, w omawianem tu podaniu głównego wydziału zawarty, świadczy jednem słowem o skrzętnych zabiegach wszystkich niemal filij o zainteresowanie ludności rolniczej sprawami Towarzystwa, które podniesienie gospodarstwa wiejskiego i wogóle dźwignięcie dobrobytu tej ludności za cel sobie stawia.

Podania głównego Wydziału nie zawierają żadnej wzmianki o stosunku Towarzystwa „Silskyj Hospodar“ do Towarzystwa „Proświta“ we Lwowie, które na tym samym terenie i w tych samych kierunkach rozwija od dłuższego czasu działalność ekonomiczną wśród ruskiej ludności rolniczej i korzysta już ze subwencyi funduszów krajowych, uchwalonej przez Wysoki Sejm na rok 1910 w sumie 25.000 K. Otóż przedewszystkiem na tę okoliczność zwrócił Wydział krajowy uwagę Towarzystwa „Silskyj Hospodar“, wskazując w piśmie swem z dnia 2 sierpnia b. r. LW. 89082 w myśl opinii sekcyi stałej Komisyi dla spraw rolniczych, na potrzebę porozumienia się obu Towarzystw „Silskyj Hospodar“ i „Proświta“ i przeprowadzenia podziału pracy, co powinno wyjść na korzyść samej akcyi, umożliwiając ekonomiczniejsze użycie sił i środków w zastrzeżonym dla jednego i drugiego Towarzystwa zakresie działania.

W preliminarzu budżetu krajowego na rok 1911, uwzględnił Wydział krajowy tylko żądanie Towarzystwa „Silskyj Hospodar“ o zasiłek na wydawnictwo fachowego organu Towarzystwa, wychodzącego we Lwowie p. t. „Hospodarska Czasopyś“, preliminując na ten cel w Rubr. X. wydatków subwencyę w kwocie 1000 K.

Co się tyczy dalszych żądań, oczekuje Wydział krajowy, że w drodze rozdziału czynności między Towarzystwo „Silskyj Hospodar“ a Towarzystwo „Proświta“ zadania po zakres oświaty rolniczej wychodzące, przejdą na pierwsze Towarzystwo, a tem samem i znaczna część subwencyi 25.000 koron, którą Wydział krajowy wstawił tymczasem do budżetu krajowego na rok 1911 pod firmą Towarzystwa „Proświta“ za przykładem roku poprzedniego. Wobec trudnego bowiem położenia skarbu krajowego, Wydział krajowy przy układaniu budżetu na rok 1911 trzymał się tej zasady, aby subwencye dla towarzystw rolniczych ogólnych i specyalnych pozostawić w zeszłorocznej wysokości, nie podwyższając żadnej z nich, z wyjątkiem rzadkich wypadków, gdzie mu to Sejm wyraźnie polecił.

Wobec zakresu działalności, projektowanego dla Towarzystwa „Silskyj Hospodar“, musi Wydział krajowy przypomnieć to, co przy innych sposobnościach podnosił, że na polu popierania rozwoju rolnictwa i jego ubocznych gałęzi równoczesne działanie niezawisłych od siebie organizacyi na tym samym obszarze możliwem jest bez szkody, o ile chodzi o szerzenie wiedzy w rozmaitych formach, o próby i doświadczenia, o inicyowanie wspólnych przedsiębiorstw dla zakupna lub zbytu i t. p. natomiast na polu hodowli wszelka rozmaitość kierownictwa w wyborze ras, rozpłodników i prowadzeniu akcyi przyniosłaby najfatalniejsze skutki,

zachwiałaby osiągniętymi dotąd rezultatami, które przez długi szereg lat wymagały tyle pracy i nakładów i stanęłaby w sprzeczności z zasadami ustawy krajowej z dnia 20. lipca 1892.

Szkoła gospodarska Towarzystwa „Proświta“ w Miłowaniu.

Uchwałą z dnia 31. października 1908, wstawił Wysoki Sejm wskutek petycyi Towarzystwa „Proświta“ we Lwowie do Rubr. X. poz. 25 wydatków budżetu krajowego na rok 1909 nadzwyczajną subwencyę w kwocie 5.000 K na założenie szkoły gospodarskiej, połączonej z zakładem sadowniczym w Miłowaniu, w powiecie tłumackim. Po przeprowadzeniu w grudniu 1909 roku lustracyi tego zakładu podczas pierwszego kursu zimowego i stwierdzeniu, że zakład posiada warunki rozwoju, Wydział krajowy wyasygnował Towarzystwu „Proświta“ uchwaloną przez Wysoki Sejm subwencyę.

W ciągu b. r. miało Towarzystwo „Proświta“ przeprowadzić rekonstrukcyę budynku szkolnego tudzież prace około urządzenia gospodarstwa szkolnego, sadu i ogrodu. Starając się o przygotowanie sił nauczycielskich dla szkoły w Miłowaniu, zwróciło Towarzystwo „Proświta“ dwóch ukończonych uczniów Akademii rolniczej w Dublanach, pp. Grzegorza Dumkę i Mikołaja Tworydłę, ku specyalnym studyom praktycznym za granicą. Starania te poparł Wydział krajowy, udzielając p. Tworydle stypendyum z funduszu krajowego na praktykę gospodarską w dobrach arcybiskupich w Kromieryżu.

Z uwagi na to, że zarówno Towarzystwo „Proświta“ jak i „Silskyj Hospodar“, kładą w petycyach swych wielką uwagę na propagandę wiedzy rolniczej wśród włościan i że Zakład w Miłowaniu, należycie zorganizowany na zasadzie zupełnie racyonalnego statutu, najskuteczniej celowi temu odpowiedzieć powinien, preliminuje Wydział krajowy w Rubr. X. wydatków budżetu krajowego na rok 1911 zwyczajną subwencyę w kwocie 5.000 K na utrzymanie Zakładu gospodarczego w Miłowaniu, mianowicie na częściowe pokrycie płac nauczycieli w szkole tej ustanowionych.

Towarzystwo uprawy tytoniu w Śniatynie.

Z subwencyi uchwalonej przez Wysoki Sejm w rubryce X. budżetu krajowego na rok 1909 wyasygnował Wydział krajowy Towarzystwu uprawy tytoniu w Śniatynie w roku 1909 w całości w kwocie 6000 K., oprócz subwencyi państwowej 2000 K. na częściowe pokrycie kosztów utrzymania instruktorów uprawy tytoniu. Kwoty niezużyte z lat ubiegłych w sumie 4000 K. przeniesiono do rachunku 1910 roku.

Poniżej zestawiamy zamknięcie rachunków Towarzystwa za rok 1909:

A. Przychody.

Zapas kasowy z roku 1908	216 K 25 gr.
Subwencye z funduszów kraju i państwa	8.000 „ — „
Zwrot reszty zaliczki za płacę instruktora Marka	460 „ — „
Razem . . .	8.676 K 25 gr.

B. Rozchody.

Płaca instruktora i ryczałt na objazdy	3.999 K 96 gr.
Zakupno rekwizytów do uprawy tytoniu dla małych plantatorów szkół ludowych	1.882 „ — „
Kurs dla nauczycieli szkół ludowych w Zaleszczykach	750 „ — „
Stacya doświadczalna w Hińcach	600 „ — „
Wydatki kancelaryjne	400 „ — „
Inne wydatki	505 „ 55 „
Razem	8.137 K 51 gr.
W porównaniu z przychodami	8.676 K 25 gr.
Pozostaje reszta kasowa	538 K 74 gr.

przeniesiona do preliminarza Towarzystwa na rok 1910 jako pierwsza pozycya przychodów.

Towarzystwo uprawy tytoniu w Śniatynie nie nadesłało nam dotychczas sprawozdania za rok 1909, poprzestajemy więc na przytoczeniu niektórych dat z urzędowej publikacyi „Statistische Mitteilungen über das öesterreichische Tabakmonopol“, rzucające pewne światło na stan plantacyi tytoniu w Galicyi.

rok	ilość plantatorów	ilość gmin	obszar	zbiór	wypłacono plantatorom
1904	33.227	440	3.762 ha	41.838 q	1,767.251 K — gr.
1905	37.153	454	3.626 „	39.492 „	1,816.087 „ — „
1906	34.444	456	3 222 „	50 231 „	2,462 861 „ — “
1907	34.286	460	3.194 „	38.960 „	1,879.056 „ — „
1908	35.904	461	3.113 „	38.652 „	1,911.073 „ — „

W przeliczeniu na jednostkę przestrzeni otrzymujemy daty następujące:

rok	zbiór z ha	uzyskany przychód z ha	uzyskany przychód za 100 kg
1904	11·12 q	462 K 15 gr.	42 K 33 gr.
1905	10·88 „	500 „ 85 „	45 „ 99 „
1906	15 59 „	764 „ 39 „	49 „ 03 „
1907	12·20 „	588 „ 29 „	48 „ 23 „
1908	12·41 „	613 „ 89 „	49 „ 45 „

Według przytoczonych cyfr, obszar uprawy tytoniu w Galicyi zmniejszał się stale w pięcioleciu 1904—1908 mimo rosnącej (acz nieznacznie) ceny, wypłacanej plantatorom przez urząd wykupna tytoniu za cetnar metryczny.

Na przedstawienie Wydziału krajowego z dnia 2. stycznia 1909 wniesione do c. k. Ministerstwa skarbu w myśl rezolucyi Wysokiego Sejmu

z dnia 20. października 1908 wzywającą c. k. rząd, by ze względu na podniesione koszta produkcyi podniósł już na rok 1909 ceny płacone za tytoń plantatorom, oznajmiło c. k. Ministerstwo skarbu reskryptem z dnia 26. lipca 1909 l. 34454, że podwyższenie tych cen nie mogło już w roku 1909 nastąpić, ponieważ nie pozwalały na to kredyty na rok 1909 uchwalone, a z drugiej strony było pożądane, by zaprowadzona była równomierność co do czasu ważności ogłoszeń w cenach wykupna tytoniu dla kultur tytoniu galicyjsko-bukowińskich i węgierskich. Ponieważ ceny ustanowione dla Węgier traciły ważność dopiero z końcem 1909 roku, przeto na wniosek Generalnej Dyrekcyi Zarządu tytoniowego zezwoliło c. k. Ministerstwo skarbu, by nowe podwyższone ceny wykupna tytoniu ogłoszono dopiero na trzechlecie 1910 do 1912 roku.

Szkoła chmielarska w Brodach.

Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego, prowadzący szkołę chmielarską w Brodach, przedłożył statut organizacyjny, plan naukowy i regulamin tej szkoły. W myśl postanowień § 21. statutu org. mianował Wydział krajowy p. Oktawa Sole, posła na Sejm krajowy i prezesa Rady powiatowej brodzkiej, delegatem swoim do kuratoryi tej szkoły.

Według preliminarza na rok 1911 wydatki tej szkoły dochodzić będą do 9858 koron, dochody zaś wyłącznie ograniczają się do subwencyi państwowej, wynoszącej 4.500 kor. i krajowej 2.000 kor. Szkoła chmielarska w Brodach kształci obecnie na zawodowych chmielarzy 8 uczniów, którzy nadto otrzymują naukę koszykarstwa, zastosowanego do potrzeby gospodarstw wiejskich.

Uprawa wikliny i łozy koszykarskiej.

Powołując się na przebieg tej sprawy, przedstawiony w zeszłorocznem sprawozdaniu z czynności dodajemy, że w chwili wygotowania niniejszego sprawozdania Komitet c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie przedstawił nam kandydata na krajowego instruktora uprawy wikliny i łozy koszykarskiej. Komitet stwierdza, że proponowany kandydat dopiero po zwiedzeniu gospodarstw krajowych i zagranicznych, oddających się kulturze łozy koszykarskiej, mógłby poświęcić się z pożytkiem tej gałęzi gospodarstwa krajowego. Chodziłoby zatem w pierwszym rzędzie o udzielenie stypendyum na praktyczne wykształcenie proponowanego kandydata, w którym to celu okazało się potrzebnem zawezwanie kandydata do bliższego porozumienia się.

Sprawa ta jest w toku załatwienia.

Zmiana ustaw weterynaryjnych.

Na posiedzeniu z dnia 4 listopada 1905 roku powziął Wysoki Sejm rezolucyę następującej treści:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby opracował zmiany dotychczasowych ustaw weterynaryjnych w tym kierunku, aby zabezpieczono rolników przed szkodami, wyrządzanemi przez zarazy“.

Wezwaniu temu uczyniono zadość, albowiem z dniem 1 stycznia 1910 roku weszły w życie ustawa z dnia 6. sierpnia 1909 (Dz. p. p. Nr. 177) o zapobieganiu i tępieniu chorób zaraźliwych zwierzęcych, wraz z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 15. października 1909 (Dz. p. p. Nr. 178), następnie ustawa z dnia 6. sierpnia 1909 (Dz. p. p. Nr. 180), zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 29. lutego 1880 r. (Dz. p. p. Nr. 37) o zapobieganiu i tępieniu księgosuszu, wraz z rozporządzeniem wykonawczem z dnia 20 listopada 1909 (Dz. p. p. Nr. 181), dalej ustawa z dnia 6 sierpnia 1909 (Dz. p. p. Nr. 182), zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 17 sierpnia 1892 (Dz. p. p. Nr. 142) o zapobieganiu i tępieniu zarazy płucnej, wraz z rozporządzeniem wy-

konawczem z dnia 20. listopada 1909 (Dz. p. p. Nr. 183), wreszcie ustawa z dnia 6. sierpnia 1909 (Dz. p. p. Nr. 184), zmieniająca niektóre postanowienia ustawy z dnia 19. lipca 1879 (Dz. p. p. Nr. 108), wraz z rozporządzeniem wykonawczem.

Ustawy te, zwłaszcza w kierunku przyznania odszkodowania za straty spowodowane chorobami zaraźliwemi u zwierząt uwzględniają w wysokim stopniu podnoszone w tej mierze żądania sfer rolniczych.

Sprawa pomnożenia posad inspektorów piwnic winnych.

Wysoki Sejm uchwałą z dnia 19. października 1908 roku wezwał c. k. Rząd do pomnożenia posad inspektorów piwnic winnych do liczby 4.

Na wystosowane w tej sprawie do c. k. Namiestnictwa pismo Wydziału krajowego do L.W. 142.957, zakomunikowało nam c. k. Namiestnictwo, reskrypt c. k. Ministerstwa rolnictwa z dnia 28. grudnia 1909 L. 43.772/1.289, w którym c. k. Ministerstwo rolnictwa oznajmia, że na razie nie może ze względów budżetowych przystąpić do pomnożenia ilości posad inspektorów piwnic winnych w Galicyi. Przy wykonywaniu zresztą inspekcyi piwnic w myśl ustawy o winie z 12 kwietnia 1907 r. Nr. 210 Dz. u. p. nie chodzi o służbę, podobną do kontroli należytości skarbowych, a inspekcya ta w Galicyi z dotychczasową ilością funkcyonaryusów spełnia swoje zadanie bez zarzutów.

Jarmarki na konie (remonty).

Jarmarki na konie dla c. k. obrony krajowej odbyły się w r. 1909 dwa razy t. j. w marcu i wrześniu. O terminach tych jarmarków zawiadomio o wszystkie Wydziały powiatowe, a zarazem wezwano je do ogłoszenia jarmarków w powiecie i zachęcenia hodowców koni do licznego wzięcia udziału w tych jarmarkach.

Premiowanie koni.

W roku 1909 odbyły się dwa premiowania koni połączone z zakupnem i subwencyonowaniem prywatnych ogierów licencyonowanych, a mianowicie w maju i wrześniu. Terminy powyższych premiowań podał Wydział krajowy do wiadomości wszystkich Wydziałów powiatowych, celem ogłoszenia w jaknajszerszej mierze. Na premiowanie to przeznaczył c. k. Rząd 58 nagród w łącznej kwocie 1.790 K.

Hodowla koni.

Na uchwalone przez Wysoki Sejm dnia 21. października 1908 roku rezolucye w sprawie podniesienia chowu koni w kraju odpowiedziało c. k. Ministerstwo reskryptem z 13. października 1909 roku L. 34174

4201.

W przeważnej części odpowiedź na powyższe rezolucye jest pomyślną, a tylko co do niektórych zajęło c. k. Ministerstwo rolnictwa stanowisko nieco odmienne. Mianowicie co do żądania Wysokiego Sejmu, ażeby kredyt na premiowanie klaczy w Galicyi został podwyższony do 150.000 K, odpowiedziało c. k. Ministerstwo rolnictwa, że na razie stać się to nie może, gdyż obecnie kredyt na powyższy cel dla całego państwa wynosi 122 000 K; że jednakowoż z każdym rokiem kredyt przeznaczany na Galicyę podwyższa znacznie, a na rok 1910 przeznaczyła 22.000 K.

W sprawie rozszerzenia kompetencyi Komitetu dla spraw chowu koni w tym kierunku, aby całe zakupno ogierów dla Galicyi tak w kraju jak za granicą, jakoteż przyjmowanie ogierów z Radowiec oddane było w ręce tego Komitetu z głosem stanowczym, odpowiedziało c. k. Ministerstwo rolnictwa, że w sprawie powyższej liczy się zawsze z głosem Komitetu i że przyznało Mu w tym względzie pewne prawo.

Na rezolucyę, aby kredyt na zakupno ogierów podwyższyć dla Ga-

licyi w stosunku do innych krajów koronnych, odpowiada c. k. Ministerstwo rolnictwa, iż żądaniu temu zadość uczynić nie może, gdyż kredyt ten służy na zakupno nowych ogierów w miejsce wybrakowanych i z tego powodu niemożliwą jest rzeczą przewidzieć z góry, jaki będzie ubytek w stanie ogierów w poszczególnych krajach i jaki kredyt będzie potrzebny. C. k. Ministerstwo rolnictwa uznaje, że stan ogierów w naszym kraju jest za mały i w tym celu postanowiło założyć w Kołomyi trzeci zakład ogierów rządowych.

Co do podniesienia premii przy zakupnie remont u hodowców z 100 K na 200 K oświadcza c. k. Ministerstwo, że kredyt na ten cel podniesiono na 100.000 K i że komisya ma prawo w razie oszczędności podnieść premię z 100 K na 200 K. Gdy się nadto uwzględni, że c. k. Ministerstwo obrony krajowej podwyższyło cenę minimalną za remonty na 700 K, przeto życzeniu Wysokiego Sejmu, ażeby najniższa cena za remonty wynosiła 800 K stało się zadość, cena bowiem remont wraz z premią wynosi 800 do 900 K.

Co do rezolucyi Wysokiego Sejmu, żądającej rozmaitych ulg dla hodowców biorących ogiery rządowe w najem, to c. k. Ministerstwo rolnicze uczyniło im w znacznej mierze zadość, postanowiło bowiem obniżyć czynsz najmu z 6% na 3%. nadto oświadczyło, iż należytość stemplowa płacić się będzie od wartości ogiera w chwili zawierania umowy o najem a nie od ceny zakupna tegoż.

Nie uwzględniło c. k. Ministerstwo rolnictwa żądania Wysokiego Sejmu, aby zwijać stacye ogierów rządowych, ponieważ nie leży to w interesie hodowli, a zwłaszcza w interesie hodowców włościańskich, którzy domagają się znacznego powiększenia tych stacyi.

W myśl opinii sekcyi krajowej komisyi dla spraw rolniczych, postanowił Wydział krajowy przyjąć do wiadomości powyższą odpowiedź c. k. Ministerstwa rolnictwa, a jedynie domagać się stanowczo rozszerzenia kompetencyi Komitetu dla spraw chowu koni po myśli uchwały Wysokiego Sejmu jakoteż żądać, aby w pierwszym rzędzie premiowano klacze źrebne i ze źrebięciem przychowanem.

Na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z 21. października 1908 roku wstawił Wydział krajowy do preliminarza budżetu na rok 1911 kwotę 7.000 K na premiowanie klaczy, odpowiadającą trzeciej części sumy przyznanej na ten cel przez c. k. Rząd w roku 1910.

W sprawozdaniu poprzedniem wspomnieliśmy, że Komitet c. k. Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie wystąpił z wnioskiem o zmianę ustawy z roku 1881 (Dz. u. kr. Nr. 71) w tym kierunku, ażeby od orzeczeń komisyi licencyonujących ogiery można się było odwołać do ustanowionej w tym celu komisyi superarbitralnej.

W myśl opinii sekcyi krajowej Komisyi dla spraw rolniczych, która nad tą sprawą radziła, odpowiedział Wydział krajowy wspomnianemu Komitetowi, iż nie przychylił się do jego wniosku, wypadki bowiem, uzasadniające ten wniosek są nadzwyczaj rzadkie, a zresztą i w ramach obecnie obowiązującej ustawy można im zapobiedz, przez wpłynięcie na czynniki, które składają te Komisye, aby powoływały do nich ludzi fachowych.

Ponieważ p. Zygmunt Augustynowicz, członek Komitetu dla spraw chowu koni z ramienia Wydziału krajowego, zrezygnował z powyższej godności, przeto c. k. Ministerstwo rolnictwa na naszą propozycyę zamianowało w jego miejsce p. Juliusza hr. Bielskiego.

Wskutek prośby narodowego Towarzystwa chowu koni o subwen-

cyę na urządzenie targowych wystaw koni w czasie wyścigów we Lwowie, wstawił Wydział krajowy na ten cel do preliminarza budżetu na rok 1911 kwotę 2.000 koron.

Wystawy te przyczynią się do rozbudzenia większego, bezpośredniego popytu na konie w kraju wychowane i do częściowego usunięcia pośrednictwa, pochłaniającego większą część zysku, jaki hodowla koni w innych krajach daje hodowcom-rolnikom.

Weterynarz krajowy.

W miejsce spensyonowanego weterynarza krajowego p. Sochaniewicza, zamianował Wydział krajowy jego następcą p. Mieczysława Dalkiewicza, c. k. weterynarza powiatowego, który z dniem 1. stycznia 1910 objął urzędowanie.

Weterynarz ten, podobnie jak jego poprzednik, zajmował się w pierwszym rzędzie klinicznem badaniem i rozpoznawczem szczepieniem tuberkuliną obór zarodowych; nadto w czasie pobytu w biurze przedkładał fachowe opinie i referaty. Opracowane przez niego sprawozdanie o wynikach akcyi tępienia gruźlicy u bydła rogatego w r. 1909 umieści się w sprawozdaniu o hodowli bydła.

Fundacye stypendyjne dla uczniów krajowych szkół rolniczych.

Opróżnione w roku szkolnym 1909/1910 stypendya z rozmaitych fundacyj przydzielonych do Departamentu III. otrzymali następujący uczniowie szkół rolniczych:

Z fundacyi ś. p. Tomasza Bodziocha uczniowie średniej szkoły rolniczej w Czernichowie: Wacław Gałecki, Władysław Antoni Maryan tr. im. Horodyński (z III. r.), Michał Maryan dw. im. Bauer, Włodzimierz Klukowski (z II. r.), Tadeusz Różański i Bronisław Szymkiewicz (uczeń I. r.); stypendyum z fundacyi ś. p. Napoleona Jeleńskiego otrzymał uczeń I. r. szkoły rolniczej w Czernichowie Aleksander Freytag; z fundacyi ś. p. Dominika Bohdanowicza uczniowie Akademii rolniczej w Dublanach: Artur Kwieciński, Kazimierz Turkowski, Józef Gocłowski i Józef Bobak; z fundacyi ś. p. Ignacego Krzeczunowicza nadano stypendya uczniom Akademii rolniczej w Dublanach: Feliksowi Grabskiemu (II. r.) i Janowi Śliwińskiemu (II. r.).

Stypendya i zasiłki na studya rolnicze.

Z funduszów uchwalonych przez Wysoki Sejm na stypendya dla kandydatów na nauczycieli szkół rolniczych, otrzymali zasiłki naukowe następujący kandydaci:

P. Zdzisław Chmielewski, ukończony uczeń Wydziału filozoficznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, następnie asystent instytutu biologiczno-botanicznego Uniwersytetu lwowskiego, otrzymał stypendyum w kwocie 1.600 K na studya nad chorobami roślin uprawnych i sposobami zwalczania tych chorób. Studya te odbywał p. Chmielewski w Monachium, w stacyach dla ochrony roślin w Stuttgardzie, w Monastyrze i Wiedniu.

Celem dalszych prac w dziedzinie patologii roślin i ochrony roślin uprawnych w ogólności, przydzielono p. Chmielewskiego w sierpniu 1910 roku, do katedry rolniczej w Dublanach, w charakterze asystenta-stypendysty.

P. Zdzisław Ludkiewicz, ukończony uczeń Akademii rolniczej w Dublanach, następnie inspektor Kółek rolniczych we Lwowie, otrzymał zasiłek w kwocie 1.800 K na teoretyczne i praktyczne studya z dziedziny organizacyi gospodarstw i rachunkowości gospodarskiej.

Studya te odbywał stypendysta w czasie półrocza zimowego 1909/10

w instytucie rolniczym Uniwersytetu w Lipsku. Na wiosnę roku 1910 objął p. Ludkiewicz posadę nauczyciela w Seminaryum nauczycielskiem w Kętach, z warunkiem uzyskania urlopu na dokończenie studyów i aż do tego czasu wstrzymał Wydział krajowy wypłatę dalszych rat zasiłku.

P. Henryk Maciejewski, ukończył Akademię rolniczą w Dublanach w 1904 roku, w 1906 roku odbył kurs mleczarstwa w szkole Kleinhof-Tapiau, od kwietnia zaś 1907 roku zajmował posadę asystenta przy katedrze uprawy roślin Akademii rolniczej w Dublanach. Przyznano mu stypendyum na rok 1909/10 w kwocie 1 800 K na odbycie praktyki nauczycielskiej w krajowej niższej szkole rolniczej w Mołocinie.

P. Henryk Straszewski, ukończony słuchacz studyum rolniczego w Krakowie, otrzymał stypendyum na rok 1909/10 w kwocie 2.000 K na pogłębienie studyów w naukach agronomicznych, w szczególności w nauce hodowli roślin w Monachium.

P. Mikołaj Tworydło, ukończony słuchacz Akademii rolniczej w Dublanach, otrzymał zasiłek w kwocie 1.000 K na odbycie praktyki rolniczej we wzorowych gospodarstwach zachodniej Galicyi, na Śląsku, Morawie i w Księstwie Poznańskiem. W b. r. praktykuje p. Tworydło w dobrach arcybiskupich w Kromieryżu.

P. Tadeusz Szulc, dublańczyk i praktykant gospodarczy w dobrach Wiązownikach, otrzymał w marcu 1910 roku stypendyum 1.800 K na praktykę nauczycielką w szkole rolniczej w Bereźnicy.

Zasiłki dla uczniów szkoły kucia koni przy Akademii weterynaryi we Lwowie.

Podobnie jak w latach poprzednich zużytkował Wydział krajowy i w roku 1909/1910 uchwaloną przez Wysoki Sejm kwotę 1.500 K na utrzymanie internatu dla podkuwaczy kształcących się w szkole kucia koni w ten sposób, że asygnował z niej zasiłki dla podkuwaczy, gdyż internatu takiego dotąd nie ma.

Z uchwalonego na ten cel ryczałtu, przyznał Wydział krajowy dla trzech uczniów 6-cio miesięcznego kursu podkowania 350 K a mianowicie dla Władysława Kopytyńskiego, Bazylego Kowala i Bazylego Seńkowa, pięciom zaś a to: Michałowi Maciejczakowi-Horodyskiemu, Janowi Janosze, Iwanowi Pastuchowi, Stanisławowi Ścieszce i Stanisławowi Skotnickiemu po 180 K.

Rozdawnictwo pożyczek z funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego.

Stan funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego przedstawia się według zamknięcia za rok 1909 przedłożonego osobnem sprawozdaniem „o zamknięciu rachunków funduszu krajowego“, jak następuje:

I. Dochody wraz z pozostałością kasową, czyli zapasem gotówki ulokowanym z końcem roku 1909 . . . 137.446 K 09 h.

II. Wydatki . . . . . 127.936 „ 09 „

Z porównania wypada zapas gotówki . . . . . 9.510 „ — „ który z końcem roku 1909 ulokowany był w Banku krajowym.

Należytości czynne z tytułu udzielonych pożyczek wynosiły z końcem roku 1909 . . . . . 647.320 „ 05 „ suma ta wraz z zapasem gotówki z końcem roku 1909 wykazanym, stanowi stan czynny funduszu, który wynosi 656.830 „ 05 „

W porównaniu z takim stanem z końcem roku 1908 okazuje się przyrost majątku o . . . . . 13.733 „ 98 „

Od dnia 1. czerwca 1909, po który sięgało sprawozdanie przedłożone Wysokiemu Sejmowi w roku zeszłym do dnia 31. lipca 1910, wnie-

siono do Wydziału krajowego 20 podań o pożyczki z funduszu pożyczkowego dla przemysłu rolniczego.

Żądania dotyczyły następujących celów:

I. Na rozszerzenie młyna, wniesiono 6 podań.

II. Na budowę, względnie rozszerzenie mleczarń, wniesiono 5 podań,

III. Na prowadzenie i rozszerzenie fabryk rurek drenarskich wniesiono 3 podań.

IV. Na rozszerzenie cegielni wniesiono 1 podanie.

V. Na rozszerzenie fabryki win owocowych wniesiono 1 podanie.

VI. Na prowadzenie Spółki dla chowu i sprzedaży drobiu wniesiono 1 podanie.

VII. Na założenie i prowadzenie gminnego składu dla nawozów sztucznych wniesiono 1 podanie.

VIII. Na prowadzenie ogrodu, założenie i prowadzenie szkoły ogrodniczej dla dziewcząt wniesiono 1 podanie.

IX. Na rozszerzenie działalności Spółki rolniczej wniesiono 1 podanie.

Z powyższych podań odrzucił Wydział krajowy 9 próśb, uwzględnił zaś 9, wreszcie załatwienie 2 podań jest w toku w chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania.

Uwzględniając podania przyznano pożyczki:

I. Na urządzenie, względnie rozszerzenie młynów wiejskich w części wodnych, w części motorowych, przyznano 4 pożyczki w łącznej kwocie 20.500 K.

II. Na prowadzenie i rozszerzenie gminnego składu dla nawozów sztucznych przyznano 1 pożyczkę w kwocie 1.000 K.

III. Na prowadzenie, względnie na rozszerzenie mleczarń spółkowych przyznano 3 pożyczki w łącznej kwocie 29.000 K.

IV. Na rozszerzenie fabryki win owocowych przyznano 1 pożyczkę w kwocie 4.000 K.

Rozdawnictwo pożyczek z funduszu pożyczkowego dla Kółek rolniczych.

Stan funduszu pożyczkowego, utworzonego przez Wysoki Sejm dla podniesienia handlowej działalności Kółek rolniczych, przedstawia się z dniem 31. grudnia 1909 w sposób następujący:

Dochody:

Stan lokacyi w Banku krajowym z 30/6 1909 . . .	7.403 K — h
Spłata pożyczek	11.758 „ 10 „
Odsetki pobrane od lokacyi w Banku krajowym . . .	196 „ 18 „
Razem . .	19.357 K 28 h

Wydatki:

Pożyczki wypłacone	4.100 K — h
Prowizya wypłacona Bankowi za II. półrocze 1909 . .	32 „ 44 „
Koszta ogólne	16 „ 84 „
Stan lokacyi w Banku krajowym z dnia 31/12 1909 . .	15.208 „ — „
Razem . .	19.357 K 28 h

Stan czynny:

Kapitał z udzielonych pożyczek	55.928 K 06 h
Lokacya w Banku krajowym po 31/12 1909	15 208 „ — „
Razem . .	71.136 K 06 h

Zamknięcie rachunku strat i zysków za rok 1909 wykazuje zysk w kwocie 234 K.

W czasie od 1 lipca 1909 do 31 lipca 1910 wydał Wydział krajowy następujące promesy na pożyczki dla:

Kółka rolniczego w	Porażu	na pożyczkę	w	kwocie		6.000 K
„ „ „	Laszkach murowan.	„	„	„	„	3.000 „
„ „ „	Poroninie	„	„	„	„	6.000 „
„ „ „	Laskówce chorążskiej	„	„	„	„	500 „
„ „ „	Harcie	„	„	„	„	3.000 „
Czytelni „Proświty“	w Bunowie	„	„	„	„	600 „
„ „	„ Zapałowie	„	„	„	„	700 „
„ „	„ Chmielnie	„	„	„	„	500 „
„ „	„ Sokołówce ad Ożydów	„	„	„		1.000 „
	Razem 9 promes na ogólną sumę . .					21.300 K

Sprawy dotyczące działalności Towarzystwa Kółek rolniczych.

W roku 1909 wykazuje Towarzystwo Kółek rolniczych w każdym kierunku swej pracy znaczny rozwój.

W roku tym zyskało Towarzystwo **14.000** nowych członków, czyli, że Towarzystwo Kółek rolniczych liczyło z końcem maja 1909 roku 63.979 członków. Kółek rolniczych istnieje 1.692, do chwili wygotowania tego sprawozdania.

Rozwój Towarzystwa Kółek rolniczych pod względem liczby Kółek rolniczych i członków za ostatnich 3 lata tj. od czasu zaprowadzenia legitymacyi przedstawia się następująco:

w roku	1997	istniało	982	Kółek	rolniczych	a w nich	33.112	członków
„	1908	„	1340	„	„	„	49.720	„
„	1909	„	1692	„	„	„	63.979	„

Wszystkie Kółka rolnicze wspierają działalność Zarządu głównego przez opłacanie wkładek członków wspierających. Wzrost tych świadczeń Kółek rolniczych przedstawia się następująco:

Złożyło wkładkę członka wspierającego na rzecz Zarządu głównego Kółek rolniczych:

w roku	1904	356	Kółek	rolniczych	w sumie	2.782 K
„	1905	595	„	„	„	4.759 „
„	1906	836	„	„	„	6.135 „
„	1907	872	„	„	„	6.449 „
„	1908	1087	„	„	„	7.871 „
„	1909	1137	„	„	„	8.611 „

Poza temi stałemi świadczeniami Kółek rolniczych na rzecz Zarządu głównego, wspierały Kółka rolnicze Zarząd główny pod względem materyalnym przez częściowe zwracanie Zarządowi głównemu poniesionych wydatków. — I tak w 1909 roku wyniosły zwroty za: lustracye handlowe 6061·64 K, za zboże i ziemniaki do doświadczeń 4.979 K, za koszty manipulacyjne przy zakupnie towarów 12.244·71 K, za króliki i drób nadany na stacye 262 K.

Wzrosła też przez rok 1909 wartość domów własnych Kółek rolniczych, bo podczas gdy w roku 1908 wartość tych domów wynosiła 992.260 K, w roku 1909 wynosiła 1.113.254 K. — Domy te są ubezpieczone na kwotę 507.685 K.

Utrwala się też coraz silniej pośrednie ogniwo organizacyjne Kółek rolniczych tj. Zarządy powiatowe. Zarządy te zorganizowane są już w 47 powiatach. Posiadają one już prawie wszystkie własnych lustratorów, którzy przeprowadzili w roku ubiegłym 1040 lustracyi Kółek rolniczych. Urządziły 59 zgromadzeń powiatowych Kółek rolniczych, a 71 zjazdów powiatowych i okręgowych, 50 rozmaitych kursów: rolniczych, weterynaryjno-hodowlanych, sadownictwa, pszczelnictwa i t. p.; 39 Zarządów powiatowych zorganizowało u siebie stałe Biura porady dla członków i porady prawnej.

W tych powiatach, w których dotąd miejscowe warunki nie zezwoliły na zorganizowanie Zarządów powiatowych powołano do życia delegacye powiatowe, które rozwinęły bardzo dodatnią działalność.

W 1470 Kółkach rolniczych, które nadesłały sprawozdania spełniali obowiązki:

przewodniczącego Kółka rolniczego: właściciele dóbr w 86 Kółkach (5·65%), duchowni w 339 (23·06%), nauczyciele w 108 (7·34%), osoby innych zawodów w 89 (6·06%).

zastępcy przewodniczącego: właściciele dóbr w 6 (0·41%), duchowni w 32 (2·18%), nauczyciele w 41 (2·79%), włościanie 1246 (84·76%), osoby innych zawodów w 88 (5·98%).

W organizacyi Kółek rolniczych rozwijają w ostatnim roku bardzo energiczną działalność kobiety-gospodynie, które tworzą sekcye kobiece w ramach organizacyi Towarzystwa Kółek rolniczych. Zarząd główny urządził w ciągu b. r. trzy sześciotygodniowe kursy kobiece.

Towarzystwo Kółek rolniczych współdziałało w pracy swej ze wszystkiemi Towarzystwami, które mają na celu podniesienie produkcyi rolniczej i zorganizowanie handlu w pierwszym rzędzie z c. k. Towarzystwem gospodarskiem we Lwowie, z c. k. Towarzystwem rolniczem w Krakowie, z Towarzystwem chowu drobiu, z galicyjską Spółką zbytu jaj i drobiu i t. p. 424 Kółek rolniczych było w roku 1909 członkami Towarzystwa gospodarskiego lub rolniczego.

Wynik pracy Kółek rolniczych przedstawia się w poszczególnych działach, jak następuje:

A. Dział rolniczy.

Odbyto 12 systematycznych najmniej 3 dniowych kursów rolniczo-hodowlano-weterynaryjnych, z których korzystało przez cały przeciąg trwania kursu 693 słuchaczów i 83 słuchaczek, przeważnie samoistnych gospodarzy i gospodyń.

Na każdem zebraniu powiatowem Kółek rolniczych i na każdem większem zebraniu Kółka rolniczego, referował któryś z inspektorów Towarzystwa Kółek rolniczych jakiś specyalny przedmiot z zakresu rolnictwa lub hodowli bydła.

Oceniono 133 prac konkursowych, nadesłanych na wezwanie Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych przez włościan. Za najlepsze prace rozdzielono nagrodę 500 K.

Urządzono na rok 1909/10 — 644 pól doświadczalnych, z tego 314 pól ze zbożami ozimemi, a 330 ze zbożem jarem. Za rok 1908/9 oceniono 430 pól doświadczalnych, które dały bardzo dobre wyniki.

Na wiosnę b. r. urządzono w 134 Kółkach cały szereg poletek doświadczalnych z roślinami pastewnemi; roku zeszłego nadeszły ze 165-u miejsc sprawozdania w tej sprawie.

Urządzono na rok 1910 — 400 pól doświadczalnych z nowemi odmianami ziemniaków: w roku 1909 było takich pól 561.

Następnie urządzono prób z nawozami sztucznymi: pod oziminy 232, pod ziemniaki 216, pod owies 100 i 200 prób pod buraki i kukurudzę.

Prób z nawożeniem łąk urządzono w roku 1909 — 78, z nawożeniem pastwisk 44.

Podjętą i rozpoczętą w roku 1908 melioracyę pastwiska w Czukwi koło Sambora (560 mg) prowadzono dalej.

Propagowano w dalszym ciągu lepsze obchodzenie się z obornikiem i nagrodzono za to 55 członków w łącznej sumie 2.050 K. Premiowaniem gnojowni przeszedł Zarząd główny w ciągu lat 10 całą Galicyę.

Na premiowanie wzorowych gospodarstw wydano kwotę 675 K. Premiowaniem objęto po kilka gmin położonych w okręgu szkół rolniczych w powiatach: bialskim, rzeszowskim i krośnieńskim.

Propagowano podobnie jak w latach poprzednich używanie krów do zaprzęgu i wydano na sprawienie 18 par uprzęży dla krów kwotę 1.039 K.

Ponieważ akcya hodowlana spoczywa wyłącznie w rękach c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego we Lwowie i c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie ograniczono się do propagandy podniesienia hodowli bydła i nierogacizny. W ostatnim roku zaczęto pismem i słowem propagować myśl podniesienia hodowli bydła krajowego i przez tworzenie Związków hodowców bydła włościańskiego. Propagowano też na każdym kroku myśl podniesienia hodowli ptactwa domowego i królików. Rozdano w tym celu między włościan 24 kurników zarodowych.

W zakresie nauki sadownictwa urządzono w ubiegłym roku sprawozdawczym trzy systematyczne kursy, trwające po 3 dni w Przemyślanach, Mościskach i Samborze. Ponadto instruktor urządził w Kółkach rolniczych 102 odczytów, któremi objął 17 powiatów. Bardzo pomyślnie rozwijała się akcya w dostarczaniu Kółkom rolniczym drzew i krzewów do sadzenia. Do tarczono ogółem w roku ubiegłym 7253 drzewek i 565 krzewów owocowych, wartości 7.801·80 K.

W dziale rolniczym podnieść jeszcze należy rozwijające się na wielką skalę pośrednictwo w zakupnach nawozów sztucznych nasion, narzędzi i maszyn rolniczych. Mianowicie zakupiono za pośrednictwem Zarządu głównego w ubiegłym roku: 369 w gonów różnych nawozów wartości 256.303 K; różnych nasion 220.609 kg. wartości 315.161 K, maszyn rolniczych za 28.837 K.

B. Dział handlowy.

Stale rozwijającą się gałęzią działalności Towarzystwa Kółek rolniczych jest jego działalność handlowa. Praca na tem polu zmierzała w dwóch kierunkach: w kierunku zorganizowania zbytu produktów rolniczych oraz wykluczenia pośrednika, oraz w kierunku organizacyi włościan jako konsumentów przy nabywaniu potrzebnych im artykułów, także przy wykluczeniu pośrednictwa.

Co się tyczy organizacyi zbytu artykułów rolniczych, osiągnięto realne rezultaty tylko na polu organizacyi zbytu materyału rzeźnego. — Przez organizacyę handlową Kółek rolniczych wysłano w roku ubiegłym do Wiednia 4.842 sztuk nierogacizny, wartości 390.066 K 79 h. w 106 ładugach.

Ponadto współdziałało Towarzystwo Kółek rolniczych przy organizacyi handlu jaj, wprowadzonej w życie z początkiem maja b. r. przez odrębną Spółkę zbytu jaj i drobiu.

Organizacyi innych artykułów rolniczych, zwłaszcza zboża nie udało się przeprowadzić, bo tu stoi głównie na przeszkodzie niejednolitość produkcyi, której Zarząd główny usiłuje obecnie zapobiedz przez tworzenie włościańskich Związków hodowli jednolitych gatunków zbóż i roślin.

W kierunku organizacyi nabywania artykułów konsumcyjnych osiągnięto pomyślne rezultaty. W tej formie handlu upowszechnia się coraz bardziej zasada współdzielczości. Artykuły te nabywano bądź bezpośrednio od dostawców i producentów przez Zarząd główny, bądź też za pośrednictwem sklepików Kółek rolniczych. Liczba sklepików wynosiła w 1909 roku 875, z tego 478 prowadzono we własnym zarządzie. Liczba sklepików wydzierżawionych zmniejsza się z każdym rokiem. Udziały złożone w przedsiębiorstwa handlowe Kółek rolniczych wynoszą obecnie 509.220 K (rok 1908 K 406.665).

Sprawozdanie wykazuje również rozwój składnic Kółek rolniczych, które spełniają rolę hurtowni dla okolicznych Kółek rolniczych. Składnic tych w 1909 roku było 22, liczyły członków 2.675 ich kapitał udziałowy wynosił 204 135 K. W 17 zlustrowanych składnicach stwierdzono ruch pieniężny na 3,707.424 K, roczny zakup towarów 1,709.014 K, fundusz rezerwowy na 81.861 K, procent wypłaconej dywidendy 6—10 i procent wypłaconych premii za pobór towarów 2—3%.

Obok tej pracy rozwijał Zarząd główny działalność lustracyjną, która była równocześnie działalnością pedagogiczną.

W roku ubiegłym przeprowadziło 6 lustratorów Zarządu głównego 314 lustracyi, które nie ograniczały się tylko do zlustrowania sklepu kółkowego, ale były równocześnie kursami handlowymi dla sklepikarzy i włościan. Dla wykształcenia zawodowych sklepikarzy utrzymywał Zarząd główny stałe praktyczne kursy handlowe w Czernichowie. Na kursach tych wykształciło się w roku 1909 — 31 uczniów.

C. Działalność oświatowa.

Działalność oświatowa Towarzystwa Kółek rolniczych zmierzała do utrzymywania przy każdem Kółku rolniczem bibliotek kółkowych i czytelń, do urządzania odczytów, obchodów, przedstawień, wydawania własnych książek i broszur, Przewodnika Kółek rolniczych i własnego kalendarza.

Biblioteki kółkowe istnieją przy każdem Kółku rolniczem. Na założenie nowych bibliotek i skompletowanie starych wysłał Zarząd główny bezpłatnie do 215 Kółek rolniczych książek ogółem 12.987, z tego 4.026 książek treści gospodarczej, 3.795 treści beletrystycznej i 5.166 własnych wydawnictw.

Wydawnictw tych ukazało się w 1909 roku 4, Przewodnik Kółek rolniczych miało przeszło 5.000 prenumeratorów. Ostatni rocznik Przewodnika zawiera 742 stron samego tekstu czyli, że każdy numer zawiera 3 arkusze druku. Dochód z prenumeraty i ogłoszeń wyniósł za ten czas 14.450 K.

Kalendarz Kółek rolniczych dał za rok 1909 czystego dochodu 1.482·91 K, które przekazano do funduszu żelaznego Towarzystwa.

Zorganizowane przy Kółkach rolniczych teatry i chóry włościańskie, które pozostają pod opieką i kierownictwem utworzonego z inicyatywy Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych, Związku teatrów i chórów włościańskich dały w 333 Kółkach rolniczych około 600 przedstawień.

D. Działalność na polu obrony przed pożarami.

Liczba straży pożarnych, założonych przy Kółkach rolniczych wzrosła do 333 czyli, że w roku 1909 powstało około 100 nowych straży pożarnych. Straże te miały 350 sikawek i innych rekwizytów sprawionych przeważnie ze składek członków. Wartość tych przyrządów wynosiła w ubiegłym roku około 150.000 K. Straże te były lustrowane przez fachowego lustratora straży pożarnych Kółek rolniczych, który odbył w roku 1909 — 144 lustracyi w 20 powiatach.

Dla wykształcenia miejscowych instruktorów Kółek rolniczych urządzono w 1909 roku 8 czterodniowych kursów pożarniczych, w których wzięło udział 259 instruktorów ze 137 gmin.

E. Fundusze Towarzystwa.

Zamknięcie rachunków kasy Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych za 1909 rok wykazuje w przychodzie 847.932 K 45 h, w rozchodzie 847.487 K 91 h, pozostaje na rok 1910 444 K 54 h. Obrót kasowy w 1909 roku wynosił 1,695.420 K 36 h.

Dochody własne Towarzystwa wynosiły 70.001 K 67 h, subwencye krajowe 81.900 K, państwowe 59.142 K; razem 141.042 K.

Stosunek dochodów własnych Towarzystwa do ogólnej sumy subwencyi wynosi $49^1/_2\%$.

Fundusz żelazny Towarzystwa wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 5.735 K i wynosi obecnie 31.694 K. Fundusz składek na dom wzrósł o 890 K 62 h i wynosi obecnie 26.268 K 50 h. Obydwa te fundusze w łącznej kwocie 57.962 K 50 h włożone zostały w dom Towarzystwa, którego koszta budowy wynosiły 423.404 K 38 h.

Sprawa nadzwyczajnej subwencyi dla Towarzystwa Kółek rolniczych na pomoc w spłacie długu zaciągniętego na budowę własnego domu.

Uchwałą z dnia 31. października 1908 przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania petycyę Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych o udzielenie nadzwyczajnej subwencyi na pomoc w spłacie długu zaciągniętego na pokrycie reszty kosztów budowy własnego domu.

W petycyi tej uprasza Zarząd główny o przyznanie nadzwyczajnej na ten cel subwencyi w kwocie 24.000 K, płatnej w czterech latach po 6.000 K.

Z powodu, że dom Towarzystwa jest domem czynszowym, mieszczącym mieszkania i sklepy, które są wynajmowane, a znaną jest rzeczą, że dochody z czynszów zwłaszcza w domach w śródmieściu m. Lwowa istniejących stale się zwiększają, postanowił Wydział krajowy nie przedkładać Wysokiemu Sejmowi w tej sprawie żadnego wniosku.

Sprawa zwiększenia funduszu pożyczkowego dla popierania handlowej i przemysłowej działalności Kółek rolniczych.

Uchwałą z dnia 31. stycznia 1910 roku przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania petycyę L. s. 3.891/909 Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych o zwiększenie do 200.000 K funduszu pożyczkowego dla popierania handlowej i przemysłowej działalności Kółek.

W petycyi tej uprasza Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych o podwyższenie wspomnianego funduszu do wysokości 200.000 K przez zaciągnięcie pożyczki w Banku krajowym w sumie 130.000 K. (Stan czynny tego funduszu, jakto podajemy na innem miejscu, wynosił z dnia 31. grudnia 1909 kwotę 71.136 K 06 h.).

Pożyczki z tego funduszu miałyby być udzielane Kółkom na 3%, a z tych odsetek miałoby się opłacać oprocentowanie pożyczki, zaciągnąć się mającej w Banku krajowym.

Z uwagi, że zaciągnięcie pożyczki gotówkowej wobec wyczerpania przeznaczonych na to funduszów okazało się niemożliwem, z uwagi dalej, że 3% odsetki, pobierać się mające od pożyczek udzielonych Kółkom po zwiększeniu funduszu, nie wystarczyłyby na oprocentowanie i amortyzacyę pożyczki zaciągnąć się mającej w Banku krajowym, mogłoby projektowane podwyższenie funduszu nastąpić jedynie przez jego dotowanie z funduszu krajowego.

Wobec obecnego stanu finansów krajowych postanowił Wydział

krajowy nie przedkładać Wysokiemu Sejmowi w tej chwili wniosku o przyznanie nowej dotacyi z funduszu krajowego na cel powyższy, natomiast uchwalił pobierać odtąd 3% odsetki od pożyczek, udzielanych z tego funduszu. Wskutek tego wspomniany fundusz pożyczkowy będzie zwolna się zwiększał.

Działalność na polu Podniesienia chowu drobiu.

Działalność Wydziału krajowego rozwija się na polu podniesienia chowu drobiu w dwóch kierunkach, a mianowicie w kierunku subwencyonowania Towarzystw w tej dziedzinie istniejących i pracujących, oraz w kierunku własnych czynności.

Stosownie do tego podziału zaznaczamy przedewszystkiem, że Komitet c. k. galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego nie uzyskał, mimo starań, podwyższenia subwencyi państwowej z 10.000 na 12.000 K na cele poparcia chowu drobiu. Towarzystwo przyznało subwencyę krajowemu Towarzystwu chowu drobiu we Lwowie w kwocie 4.400 K, jarosławskiemu w kwocie 2.150 K. Resztę wydano na założenie kurników, na wystawę drobiu w Złoczowie, na zakupno królików rasowych dla „Sojuzu“ w Stryju, udzielono subwencyi Towarzystwu Kółek rolniczych na popieranie chowu drobiu, na założenie królikarni w Bielawińcach, na organizacyę sprzedaży jaj w Grochowcach.

Najważniejszą sprawą na polu organizacyi handlu jajami było zawiązanie z inicyatywy Komitetu Towarzystwa, a przy współdziałaniu Zarządu głównego Towarzystwa Kółek rolniczych osobnego Stowarzyszenia pod firmą: „Galicyjska Spółka zbytu jaj i drobiu“. Stowarzyszenie to wpisano do rejestru Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych na mocy uchwały sądu krajowego jako handlowego we Lwowie z dnia 29. marca 1910. W dniu 18. czerwca 1910 liczyła galicyjska Spółka zbytu jaj i drobiu 194 członków; zgłoszono udziałów 2.966 po 10 K. Na to wpłacono w gotówce 15.685 K.

Jakkolwiek biuro Spółki otwarto nominalnie 1. maja b. r., to jednak faktycznie rozpoczęto nieco później czynności, a mimo to do dnia 18. czerwca sprzedano 3.276 kóp jaj za 9.944 K. Plan akcyi polega na razie na zakupnie przez Spółkę jaj, zbieranych przez sklepiki Kółek i kramnice ruskie w handlu wymiennym. Przez to mogą te organizacye dobrze zbyć jaja i nie są zawisłe od handlarzy. W gminach, gdzie nie ma sklepików, ustanawia organizator Spółki zbieraczy ad hoc, ludzi zaufania godnych, którym powierza się drobne kwoty obrotowe.

Spółka podaje ceny eksportowe do wiadomości dostawców, w razie potrzeby dostarcza im skrzyń z wiórami po kosztach własnych, ustanawia centralne sklepiki, których ilość zwolna wzrasta. Powyższy sposób akcyi jest tymczasowy i Spółka dąży do dotarcia do samego producenta t. j. włościanina i do tworzenia Spółek lokalnych. Jest nadzieja, że również powstanie filia Spółki w zachodniej części kraju.

Spółka wdrożyła akcyę w sprawie zaprowiantowania gminy miasta Lwowa, która oddała Spółce bezpłatnie magazyny i przyznała pewne ulgi akcyzowe.

Dziś już pierwszorzędne cukiernie i restauracye w mieście Lwowie zaopatruje Spółka w doborowy produkt, a otwierając stałe i dobre źródła dochodu producentowi i uwalnia go od strat, jakie ponosił wskutek dowolności cen ustanawianych przez handlarzy.

Na pokrycie pierwszych kosztów projektowanej przez Komitet akcyi w kierunku organizacyi handlu jajami przyznało c. k. Ministerstwo rolnictwa reskryptem z dnia 10. sierpnia 1909 roku L. 13.391/922 w zasadzie subwencyę w kwocie do 10.000 K pod warunkiem udzielenia na

ten cel zasiłku z funduszów krajowych. Wydział krajowy, nie mając rozporządzalnych na ten cel funduszów w roku 1910 nie mógł ani Komitetowi, ani założonej przyjść z pomocą, postanowił jednak zwrócić uwagę Wysokiego Sejmu na pożyteczną działalność Spółki, oraz na podjętą w tym kierunku pracę Komitetu Towarzystwa gospodarskiego.

Z powodu niepomyślnego stanu finansów krajowych, nie wstawił Wydział krajowy żadnej na ten cel subwencyi do preliminarza budżetu krajowego na rok 1911, lecz komunikuje stan sprawy Wysokiemu Sejmowi w myśl tegoż uchwały z dnia 31. stycznia 1910 roku, polecającej Wydziałowi krajowemu zbadanie i zdanie sprawy z petycyi Komitetu Towarzystwa gospodarskiego Ls. 4154/909 o udzielenie subwencyi krajowej w kwocie 6.000 K na organizacyę handlu jajami.

Komitet c. k. krajowego Towarzystwa rolniczego zakupił w roku 1909 za 6.164 K 1.012 sztuk rasy krajowej „zielononóżek" w zarodowych kurnikach i rozdał je Towarzystwom okręgowym w Dębicy, Tarnowie, Brzesku, Bochni, Białej i Nowym Targu. Prawie wszystkie kurniki założono u włościan, w większej części u członków Kółek rolniczych.

Załatwiając przekazane Wydziałowi krajowemu petycye Komitetu o przyznanie i wstawienie do budżetu krajowego na rok 1909 i 1910, oraz w latach następnych kwoty 4.000 K jako zasiłku na utworzenie przy Komitecie posady instruktora chowu drobiu, oznajmiliśmy Komitetowi, że dopiero wówczas mogłaby zapaść w tej sprawie decyzya, w szczególności co do udzielenia zasiłku osobie, którąby mogła udzielać nauki wędrownej o chowie drobiu, gdy Komitet wymieni kandydata, określi jego fachowe kwalifikacye i uzasadni wysokość zasiłku.

W chwili zamknięcia sprawozdania, otrzymaliśmy odpowiedź od komitetu, tak, że załatwienie sprawy jest w toku.

Krajowe Towarzystwo chowu drobiu, gołębi i królików we Lwowie liczyło z końcem roku ubiegłego 12 filii i 1162 członków.

W porównaniu z rokiem 1908 wzrosła liczba członków o 15. Wszystkie filie Towarzystwa rozwijają się prawidłowo, nie ograniczając się do rozdawnictwa rozpłodników, względnie jaj wylęgowych. Urządzają liczne odczyty dla włościan. Na cele filii wydał Zarząd Towarzystwa 3.908 K. Suma ogólna dochodów Towarzystwa wynosiła w roku 1909 kwotę 13.047 K 31 h., rozchodów zaś 12.958 K 13 h. W okresie sprawozdawczym założyło Towarzystwo 108 stacyj zarodowych wartości 1897 K, zaś od czasu istnienia założyło ogółem 1244 stacyj wartości 26.4333 K. W roku 1909 rozdano członkom bezpłatnie jaj wylęgowych za 384 K 31 h. W tym czasie założono dwa nowe kurniki wzorowe przy szkole w Podzameczku i Nowosiółce.

Sprawa budowy Zakładu chowu drobiu na gruncie Akademii weterynaryi we Lwowie, niebawem wejdzie w wykonanie.

Pierwsze galicyjskie Towarzystwo chowu drobiu w Jarosławiu, liczyło w roku ubiegłym, tj. w czternastym roku swego istnienia 506 członków. Dochody Towarzystwa wynosiły 10.925 K 46 h., wydatki kwotę 10.121 K 31 h. Z końcem roku 1909 pozostawało 284 stacyj zarodowych o 418 stadkach. Ogółem czynnych było w roku 1909 stacyj 358 wartości 7.427 K.

Sprawa budowy wzorowego Zakładu chowu drobiu w Jarosławiu, uległa zwłoce, ponieważ grunt darowany na ten cel przez Radę gminną

nie nadawał się ze względów sanitarnych pod taki instytut. Wobec tego Towarzystwo poczyniło kroki o zamianę tego gruntu na odpowiedniejszy. Również c. k. Rząd zażądał pewnych zmian, oraz uzupełnień w planach budowy Zakładu.

Na tę opisaną powyżej działalność Towarzystw, przyznał Wydział krajowy następujące subwencye z funduszu krajowego, w szczególności z przyznanego na rok 1909 ryczałtu w kwocie 11.000 K, a mianowicie: Krajowemu Towarzystwu chowu drobiu, gołębi i królików we Lwowie w sumie 3.000 K na ogólne cele, a nadto 500 K na wydawnictwo: „Hodowcy drobiu", czyli razem 3.500 K, Towarzystwu rolniczemu w Krakowie 2.500 K, Towarzystwu chowu drobiu w Jarosławiu 1.500 K.

Oprócz subwencyonowania tych Towarzystw, popierał Wydział krajowy w granicach dyspozycyjnych funduszów, sprawę podnoszenia umiejętności hodowli w kraju. W tym celu udzielał Wydział krajowy stypendya na odbycie kursów nauki chowu drobiu w szkole w Zielonej; urządzał kosztem funduszu krajowego kursy wędrowne nauki chowu drobiu dla miejscowej ludności włościańskiej w niektorych miejscowościach powiatu krakowskiego, rzeszowskiego, jarosławskiego i przeworskiego, przyznawał zasiłki na urządzenie kurników w szkołach gospodarstwa domowego dla gospodyń wiejskich, subwencyonował szkołę i wzorowy Zakład chowu drobiu w Zielonej, wreszcie przyznał subwencyę na odbytą w Złoczowie wystawę drobiu.

Wzrost wydatków na podniesienie chowu drobiu postępuje corocznie, a wynika on z rozwoju na tem polu działalności Wydziału krajowego poszczególnych Towarzystw oraz szkół gospodarstwa domowego i wiejskiego.

Petycya Towarzystwa rolniczego krakowskiego o subwencyę 30.000 K. na urządzenie wystawy rolniczej w roku 1911.

Uchwałą z dnia 31. stycznia br. przekazał Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania petycyę Ls. 3640 komitetu Towarzystwa rolniczego w Krakowie o udzielenie subwencyi 30.000 K. na urządzenie wystawy rolniczej w roku 1911 w Krakowie. Przed powzięciem decyzyi w tej sprawie zażądał Wydział krajowy przedłożenia przybliżnego preliminarza wydatków i dochodów projektowanej wystawy rolniczej w roku 1911 i wyjaśnienia, czy, ewentualnie jakie zebrano na ten cel fundusze.

Ponieważ dotąd nie otrzymaliśmy od Komitetu żadnej odpowiedzi, nie mógł Wydział krajowy przedłożyć w tym przedmiocie Wysokiemu Sejmowi jakiegokolwiek wniosku.

Sprawozdanie krajowego Biura statystycznego.

W okresie objętym sprawozdaniem krajowe Biuro statystyczne wydało:

1) **Rozsiedlenie ludności Galicyi według wyznania i języka.** (Tekst analityczny do dwóch map wydanych w 1908 roku). Wiadomości statystyczne Tom XXI. Zeszyt II.

2) **Wydatki i dochody gmin podlegających ustawie gminnej 1866 roku** Cześć I. Gminy w powiecie lwowskim położone. Wiadomości statystyczne Tom XXII. Zeszyt II.

Zamiarem biura jest zbadać najdokładniej wydatki i dochody gmin wiejskich w 30 powiatach w różnych stronach kraju położonych. Na razie opublikowano wy-

niki badania w jednym powiecie, celem wcześniejszego zapoznania kół fachowych z metodą całej pracy, a w następstwie zużytkowania w dalszej robocie ewentualnych ich uwag krytycznych.

W chwili obecnej cały prawie materyał surowy cyfr, dobywanych z dzienników kasowych gmin objętych badaniem, jest już skoncentrowany na odpowiednich formularzach. W najbliższej przyszłości Biuro przystąpi do tabelarycznego opracowania materyału i jego analizy.

3) **Materyały do reformy sejmowej ordynacyi wyborczej.** Część II. Zostały one opracowane w odpowiedzi na kwestyonaryusz uchwalony przez komisyę sejmową dla reformy tejże ordynacyi.

Praca ta zaobsorbowała wszystkie siły biurowe w ciągu wiosny i lata 1910. Obejmuje ona kilkadziesiąt wielkich tabel.

4) **Zestawienie synoptyczne prawa wyborczego materyalnego Sejmów austryackich** dokonano na żądanie wspomnianej komisyi sejmowej.

W druku są:

5) Wybory sejmowe 1908. roku w porównaniu z poprzednimi wyborami.

6) Dodatek do skorowidza dóbr tabularnych, zawierający zmiany własności zaszłe pomiędzy 1/I. 1904 a 31/XII. 1909.

Nadto Biuro przystąpiło do opracowania Tom IX. „Podręcznika Statystyki Galicyi".

Sprawozdanie

z czynności

Departamentu IV. Wydziału krajowego

w zakresie dróg

za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910

(z 7 aiegatami).

Z drukarni E. Winiarza.

Departament IV.

Szef Departamentu: Dr. Stanisław Dąmbski, członek Wydziału krajowego.

A.

Ustawy i uchwały podlegające Najwyższej Sankcyi.

a) Uchwały sankcyonowane.

Koncesye mytnicze.

Najwyższemi postanowieniami z dnia 2. listopada 1909, 17. listopada 1909 i 29. stycznia 1910 zatwierdzone zostały uchwały Wysokiego Sejmu, któremu udzielono koncesyi na pobór opłat mytniczych:

Jakóbowi Pfefferowi i sp. od przewozu przez San pod Ulanowem;

Obszarowi dworskiemu w Wołcniowie od przewozu przez rzekę Stryj w Wołcniowie;

Radzie powiatowej w Mościskach, na drodze gm. I kl. Pakość-Hussaków Radochońce wraz z odnogą do Tamanowic;

Radzie powiatowej w Tarnobrzegu na drodze pow. Tarnobrzeg-Grębów;

Obszarowi dwor. w Burzynie (p. Tarnów) od mostu na rzece Białej w Burzynie;

Obszarowi dwor. w Gumniskach (pow. Tarnów) od przewozów przez rzekę Dunajec między Swierczkowem a Ostrowem i między Niedomicami a Glowem;

Obszarowi dwor. w Kościelnikach (p. Buczacz) od przewozu przez rzekę Dniestr w Kościelnikach;

Obszarom dwor. w Snowidowie i Piotrowie (p. Buczacz względnie Horodenka) od przewozu przez Dniestr między Snowidowem a Piotrowem;

Wydziałowi pow. w Samborze od mostu na Strwiążu w Babinie i Radzie powiatowej w Sokalu na drodze pow. Sokal-Uhrynów.

b) Ustawy i uchwały jeszcze nie sankcyonowane.

Ustawa o publicznych dojazdach kolejowych.

Dotychczas nie uzyskał sankcyi uchwalony przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 9. października 1907 projekt ustawy zmieniający niektóre postanowienia ustawy o publicznych dojazdach kolejowych Odezwą z dnia 10. czerwca 1910 l. 8618/pr. oznajmiło c. k. Prezydyum. Namiestnictwa, że w tej sprawie odnosi się równocześnie do c. k. Ministerstwa robót publicznych.

Koncesya mytnicza.

Dotychczas nie uzyskała Najwyższego zezwolenia uchwała Wysokiego Sejmu z 25. września 1909 o udzieleniu Wydziałowi powiatowemu w Lisku koncesyę na pobieranie opłat mytniczych na drodze gm. II. kl. Olszanica-Ropienka.

B.

Uchwały sejmowe nie podlegające Najwyższej Sankcyi i sprawy Wydziałowi krajowemu przekazane i polecone.

Uchwały w sprawie ukrajowienia dróg powiatowych i gminnych I. klasy.

W wykonaniu uchwał Wysokiego Sejmu z dnia 13. października 1909 w sprawie ukrajowienia dróg powiatowych i gminnych I. klasy Wydział krajowy przedkłada Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie.

Uchwały w sprawie budowy dróg konkurencyjnych.

Na posiedzeniu z dnia 13. października 1909 Wysoki Sejm powziął między innemi następujące uchwały:

1) „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził z c. k. Rządem rokowania, któreby miały na celu zapewnienie wydatnej subwencyi państwa na budowę i przyszłe utrzymanie w sprawozdaniu wymienionych, a około tysiąca kilometrów obejmujących dróg i na ten cel zapewni sobie w budżetach na rok 1911 i 1912 z funduszów krajowych, warunkową dotacyą po 250.000 K. Budowa tych dróg przeprowadzoną być winna w okresee najbliższych lat piętnastu".

2) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przeprowadził rokowania z powiatami autonomicznymi, któreby miały na celu zapewnienie w ciągu najbliższych lat piętnastu budowy dróg konkurencyjnych tak, aby udział powiatów w pokryciu kosztów budowy tych dróg nie mógł być mniejszy jak 25% efektywnych kosztów budowy".

3) Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by, o ile rokowania wyżej wskazane dadzą rezultat pomyślny, drogi wymienione w uchwałach powyższych przedstawiał stopniowo w miarę ich zbudowania do ukrajowienia".

Odnośnie do powyższych uchwał Wys. Sejmu Wydział krajowy nadmienia, że uchwała ad 1) tyczy się dróg następujących:

Juraszów-Ujsoły, Budzów-Maków-Zawoja, Przecław-Kolbuszowa, Czekaj-Wielopole-Wiśniowa, Brzozów-Haczów, Jarosław-Pruchnik-Nienadowa, Rymanów-Kulaszne, Krościenko-Kuźmina, Dachnów-Mościska-Chyrów, Magierów-Gródek, Sądowa Wisznia-Sambor, Krystynopol-Brody, Krystynopol-Bełzec, Kamionka-Kulików, Rudki-Mokrzany, Synowódzko-Strzyłki, Dolina-Nowe Sioło, Nawarya-Szczerzec-Komarno, Przemyślany-Jaktorów, Załoźce-Alexińce (granica), Trembowla-Białobożnica, Halicz-Maryampol, Żabie-Tartarów, Tłuste-Jezierzany, Chorostków-Krogulce, Podwołoczyska-Skoryki, Biecz-Golanka-Gromnik, Dobrosin-Lubaczów, Kamionka-Busk, Żydaczów-Obertyn;

a uchwała ad 2) dróg następujących:

Liszki-Czernichów, Skawina-Krzywaczka, Siepraw-Myślenice, Kościeliska-Chochołów, Chabówka-Klikuszowa, Grybów-Krzyżówka, Dąbrowa-Radomyśl, Kombornia-Haczów-Rymanów, Żurawno-Bołszowce-Monasterzyska, Tłumacz-Ottynia-Nadwórna, Nadwórna-Rosolna, Kosów-Żabie, Zbaraż-Podwołoczyska, Brzozów-Wara, Lutowiska-Turka, Jezierna Denysów-Podhajce, Kałusz-Żurawno.

Wyżej przytoczone uchwały powziął Wysoki Sejm w załatwieniu sprawozdania komisyi drogowej o przedłożeniu Wydziału krajowego w przedmiocie ukrajowienia dróg, w którem Wydział krajowy przedstawił szczegółowo dotychczasowy przebieg sprawy dróg konkurencyjnych, pojmując tę sprawę w częściowej łączności ze sprawą ukrajowienia dróg. Gdy, jak w sprawozdaniu o ukrajowieniu dróg zaznaczono — c. k. Rząd w odezwie c. k. Ministerstwa robót publicznych z dnia 19. kwietnia 1909 l. 1416—IX. uznał potrzebę i doniosłość komunikacyjną szeregu dróg, które Wydział krajowy jako przyszłe drogi konkurencyjne przedstawił i oświadczył w zasadzie gotowość subwencyonowania budowy tych dróg, natomiast odmówił partycypacyi w kosztach przyszłego ich utrzymania, przeto Wydział krajowy, wykonując uchwałę Wys. Sejmu (pod 1) odniósł się przedewszystkiem do c. k. Ministerstwa robót publicznych odezwą z dnia 10. stycznia br. L. 66093 celem wdrożenia rokowań co do uzyskania partycypacyi c. k. Rządu także w kosztach utrzymania przyszłych dróg konkurencyjnych.

W szczególności Wydział krajowy z jednej strony powołując się na uznaną przez c. k. Rząd doniosłość przyszłej sieci dróg konkurencyjnych dla rozwoju gospodarczego Galicyi, z drugiej zaś wskazując na nadmierne ciężary, jakie samorząd galicyjski na komunikacye ponosi, wyraził zapatrywanie, że jeśli zgodnie z żądaniem c. k. Rządu przyszła konserwacya dróg konkurencyjnych musiałaby być zabezpieczoną w sposób odpowiadający wymogom strategicznym, to skarb Państwa winien czynnikom autonomicznym przyjść w tym względzie z pomocą.

Powołując się na treść przytoczonej na wstępie uchwały Wysokiego Sejmu Wydział krajowy wyraził zapatrywanie, iż dla c. k. Rządu ważnym argumentem przemawiającym za subwencyonowaniem utrzymania tych dróg powinnoby być zabezpieczenie należytej konserwacyi i sprężystej administracyi tych dróg w zarządzie kraju przez wprowadzenie częściowej łączności między sprawą dróg konkurencyjnych a akcyą ukrajowienia dróg.

Kumulacya tych dwóch akcyi dałaby się tem łatwiej uskutecznić, gdyż po bliższem rozpatrzeniu nadesłanej przez c. k. Ministerstwo robót publicznych mapy dróg strategicznie ważnych, które mogłyby liczyć na subwencyę z funduszów państwowych okazało się, że wiele z pośród tych dróg kryje się z tymi duktami, które Wydział krajowy dla ich ważnej doniosłości komunikacyjnej jako mające cechy dróg krajowych zamierza Wysokiemu Sejmowi do ukrajowienia przedstawić.

Co się tyczy reszty dróg wymienionych przez c. k. Rząd w rzędzie przyszłych dróg konkurencyjnych a nie nadających się do ukrajowienia ze względu na charakter wyłącznie lokalny, Wydział krajowy oświadczył c. k Rządowi, iż te drogi powinne być konserwowane z funduszów powiatowych przy udziale Skarbu Państwa.

W ten sposób według projektu Wydziału krajowego przedstawiałaby się sprawa dróg konkurencyjnych jak następuje:

Koszta budowy tych dróg pokryłaby konkurencya Państwa, kraju i powiatu, przyczem udział Skarbu Państwa proponował Wydział krajowy na 50% a to ze względu na podobną wysokość udziału Państwa unormowanego w ustawie z 22. sierpnia 1897 r. Dz. u. kr. Nr. 31. dla Tyrolu.

Natomiast pod względem konserwacyi drogi konkurencyjnej miałyby się dzielić na dwie kategorye. Jedna objęłaby drogi zaliczone równocześnie do dróg krajowych a więc konserwowane w zarządzie kraju z funduszów krajowych przy 50% konkurencyi c. k. Skarbu, — do drugiej kategoryi zaś należałaby reszta dróg o znaczeniu lokalnem, które byłyby utrzymywane konkurencyą odnośnych powiatów i Państwa w zarządzie Wydziałów powiatowych.

Dla illustracyi tego projektu Wydział krajowy uskutecznił rozdział i ugrupował odpowiednio drogi, oznaczone na mapie dróg strategicznych przez ck. Ministerstwo zestawionej, na dwie kategorye I. i II.

Kategorya I. objęła drogi nadające się również do przyszłego ukrajowienia. Kategorya II. drogi o znaczeniu lokalnem, a więc mające przejść w przyszłości w zarząd powiatów przy konkurencyi tych powiatów i ck. Skarbu.

W obrębie każdej z tych dwóch kategoryi nadto Wydział krajowy zszeregował drogi według stopnia, w jakim drogi te ze względu na ewentualnie już poczynione poprzednio czynności przygotowawcze do ich budowy nadawałyby się do kolejnego wcielania w program budowy dróg konkurencyjnych. W szczególności kategoryą I a) i II a) objęto drogi, już częściowo zbudowane i drogi, dla których istnieją gotowe projekta budowy.

Takich dróg w kategoryi I a) jest ogółem 14 o długości łącznej 532·6 km, zbudowanych już na przestrzeni 244·4 km, a do budowy na przestrzeni 288·2 km kosztem 8,265.760 K. Roczny koszt konserwacyi tych dróg wyniósłby około 447.384 K.

W kategoryi II a) byłoby takich dróg 29 o długości łącznej 384·7 km z czego już zbudowanych 204·3 km a do budowy 180·4 km kosztem około 4,764.501 K. Roczny koszt konserwacyi tych dróg wyniósłby około 323.000 K.

Kategoryą I b) i II b) objęto takie drogi dla których projekta budowy nie są jeszcze wypracowane, które to drogi jednak w swoim czasie zostały przez odnośne Wydziały powiatowe wymienione w rzędzie tych dróg, które zdaniem tych powiatów winny jako konkurencyjne być zbudowane.

Takich dróg w kategoryi I b) jest 11 o długości 2004 km z czego zbudowanych 226 km, w kategoryi II b) zaś 17 dróg o długości 2752 km z czego zbudowanych 584 km.

W końcu kategoryą I c) i II c) objęto takie drogi przez c. k. Rząd proponowane, co do których odnośne Reprezentacye powiatowe jeszcze zapatrywania swego nie objawiły. Zawiadamiając zatem odnośne Wydziały powiatowe o tem, że budowa tych dróg mogłaby liczyć na subwencyę Państwową, zażądał Wydział krajowy przedłożenia wniosków celem zakomunikowania ich c. k. Rządowi.

Takich dróg w kategoryi I c) zamieszczono trzy o długości 57·2 km z czego do budowy 50·4 km, zaś w kategoryi II c) szereg dróg we wszystkich prawie powiatach autonomicznych o łącznej długości 1814·5 km.

Odpowiedź c. k. Rządu na powyższy memoryał Wydziału krajowego dotychczas nie nadeszła.

Równocześnie, odnosząc się do c. k. Ministestwa robót publicznych Wydział krajowy wystosował odezwy do c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie, do Prezydyum Koła polskiego i klubu rusko-ukraińskiego we Wiedniu oraz do Jego Excellencyi Ministra dra Dulęby z prośbą o poparcie żądań zawartych w piśmie do c. k. Ministerstwa oraz o możliwe przyspieszenie decyzyi c. k. Rządu, a to ze względu na sprawę ukrajowienia dróg — mającą ewentualnie być przeprowadzoną w częściowej łączności ze sprawą dróg konkurencyjnych.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi krajowej

Uchwałą z dnia 2. listopada 1908 podwyższył Wysoki Sejm subwencyę krajową na wykończenie budowy drogi Biertowice-Zembrzyce z 50% na 75% kosztów budowy, począwszy od r. 1909.

O tej uchwale Wysokiego Sejmu zawiadomiono Wydziały powia-

na wykończenie budowy drogi Biertowice-Zembrzyce.

towe w Myślenicach i Wadowicach, tudzież Skarb Izdebnicki rozporządzeniem z dnia 12. grudnia 1908 L. 113229 z wezwaniem powyższych Wydziałów powiatowych do zabezpieczenia reszty kosztów wykończenia tej budowy. W r. 1910 (LW. 6047/10 i LW 51350/10) pomienione Wydziały powiatowe przedłożyły żądane uchwały Rad powiatowych. Wobec czego Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 28. czerwca 1910 L. 51350 wydelegował swego inżyniera do technicznego kierownictwa tej budowy.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na rekonstrukcyę drogi powiatowej Rzeszów-Ujazdy w Błażowy.

Uchwałą sejmowową z 13. października 1909 podwyższono subwencyę krajową na tę rekonstrukcyę z 50% na 70% rzeczywistych kosztów robót ściśle drogowych.

O powyższej uchwale powiadomiono Wydział powiatowy w Rzeszowie.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na budowę drogi powiatowej Jarosław-Hucisko.

Uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 13. października 1909, podwyższno subwencyę krajową na budowę tej drogi z 50% na 60% — od 1. stycznia 1910, o czem powiadomiono Wydział powiatowy w Jarosławiu.

Budowa tej drogi prowadzona jest pod technicznem kierownictwem inżyniera krajowego.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na budowę drogi gm. I. klasy Mosty Wielkie-Wulka mazowiecka w powiecie żółkiewskim.

Uchwałą sejmową z 13. października 1909 podwyższono przyznaną na tę budowę subwencyę krajowę z 50% na 65% rzeczywistych kosztów — od 1. stycznia 1910 r.

O tej uchwale powiadomiono Wydział powiatowy w Żółkwi.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na budowę drogi gm. I kl. Rawa-Wulka mazowiecka w powiecie rawskim.

Uchwałą sejmową z dnia 17. lutego 1910, podwyższono subwencyę krajową przyznaną na tę budowę z 40% na 65% rzeczywistych kosztów budowy od r. 1910.

O tej uchwale powiadomiono Wydział powiatowy w Rawie z wezwaniem o przedłożenie programu dalszej budowy.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na budowę drogi gm. I kl. Krasów-Polana-Wybranówka w p. lwowsk.

Uchwałą sejmową z 17. lutego 1910 podwyższono subwencyę krajową na budowę tej drogi z 50% na 60% rzeczywistych kosztów budowy od 1. stycznia 1910 r.

O uchwale tej powiadomiono Wydział powiatowy we Lwowie z wezwaniem o przedłożenie dalszego programu budowy.

Uchwała w sprawie podwyższenia subwencyi kraj. na budowę drogi gm. I. klasy Juraszów-Rajcza-Ujsoły-granica węgierska.

Według projektu wypracowanego przez organa techniczne Wydziału krajowego, długość drogi gminnej I. klasy Juraszów-Rajcza-Ujsoły-granica węgierska wynosi (LW. 51981/05) 30·2 km.

Ogólny koszt budowy preliminowano w kwocie 890.000 K, na część ściowe pokrycie którego Wydział krajowy na podstawie uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 8. lutego 1910 r. przyznał subwencyę krajową w wysokości 60%.

C. k. Rząd przyznał na budowę pomienionej drogi ryczałtowy zasiłek z funduszów państwowych w kwocie 240.000 K.

Wydział powiatowy w Żywcu przedłożył uchwałę Rady powiatowej zabezpieczającą pokrycie reszty kosztów tej budowy.

Wobec czego Wydział krajowy rozporządzeniem do LW. 44778/10 wydelegował swego inżyniera do technicznego kierownictwa tej budowy.

C.

Drogi krajowe.

Utrzymanie dróg krajowych.

Znaczne zużycie pokładu drogowego wskutek klęsk elementarnych w latach 1908 i 1909 — jak to podniesiono w poprzedniem sprawozdaniu — spowodowało zwiększenie kosztów utrzymania dróg krajowych, na co wpłynęło także dalsze podniesienie cen dostawy szutru stanowiącej około 60% wszystkich wydatków konserwacyjnych, jakoteż podnoszenie się cen robocizny i innych materyałów, wreszcie wydatki na rozkopanie zasp śnieżnych (w okresie 1908/1909) nieprzewidziane preliminarzem.

Wobec zatem zachodzących warunków i wyniku zamknięcia wydatków na utrzymanie dróg krajowych z ostatnich lat trzech Wydział krajowy do budżetu na r. 1911 widział się zniewolony wstawić na ten cel podwyższoną dotacyę 1,200.000 koron.

W końcu zaznacza się, że w r. 1909 przy normalnej konserwacyi zamieniono 88 mniejszych mostów i przepustów drewnianych na stałe (murowane, kryte płytami, lub o żelaznych dźwigarach, sklepione względnie betonowe, albo o konstrukcyi żelazno betonowej).

Rekonstrukcya dróg krajowych.

W przedmiocie rekonstrukcyi dróg krajowych Wydział krajowy zdaje sprawę jak następuje:

1) W r. 1909 przystąpiono do ujęcia młynówki w Krościenku przy drodze krajowej Zakliczyn-Niedzica przez przygotowanie rur betonowych do budowy kanału krytego, jak również przytowano szuter i piasek potrzebny do rekonstrukcyi tej części drogi krajowej.

Wskutek wykupna połowy prawa wodnego tej młynówki przez Wydział powiatowy w Nowym Targu, a to ze względu na zamierzoną budowę mostu na Dunajcu odroczono na razie wykonanie odnośnych robót, a natomiast wdrożono pertraktacye o kupno drugiej połowy prawa wodnego, poruczając ją Wydziałowi powiatowemu. Zaznacza się bowiem, że przez wykupno całej młynówki uzyska się możność obniżenia kanału tej młynówki, co będzie korzystne zarówno dla drogi krajowej jak i dla gminy Krościenka.

2) a) Rozpoczęto w r. 1909 rekonstrukcyę drogi krajowej Skała-Zaleszczyki w Borszczowie na długości 700 m, kosztem obliczonym na 36.500 K, która ma być wykonana w ciągu trzech lat.

b) Przy drodze krajowej Rzeszów-Nadbrzezie (Ruska wieś) wykonano zamianę pokładu szutrowego na bruk pieńkowy na długości 210 m.

c) Na drodze Lwów-Stojanów wykonano rekonstrukcyę pokładu szutrowego na łącznej długości 3.700 m.

3) Zamiana większych mostów na stałe:

a) Na drodze krajowej Złoczów-Brzeżany w Pomorzanach przebudowano 2 mosty drewniane na żelazno-betonowe Nr. 17. o otworze 25·5 m., Nr. 32 o otworze 17 m.

b) Na drodze krajowej Słotwina-Sącz wybudowano 1 most o świetle 10 m, konstrukcyi żelazno-betonowej.

c) zaś na drodze krajowej Dynów-Sanok most Nr. 26. światło 9 m, o konstrukcyi żelazno-betonowej.

4) Przez budowę ścieków, względnie ścieków z krawężnikami lub chodników, uregulowano drogi krajowe:

a)	Rzeszów-Nadbrzezie w Rozwadowie na długości . .	492 m
a)	dto w Nisku	560 „
c)	Skała-Zaleszczyki w Zaleszczykach	130 „
d)	dojazd krajowy do Dublan	100 „
e)	Lwów-Stojanów w Kamionce	200 „
f)	Kraków-Chełmek	790 „

Sprawa budowy mostu stałego na Dniestrze pod Halliczem na drodze krajowej Bursztyn-Stanisławów.

Odnośnie do sprawozdania w tym przedmiocie z r. 1909 stan budowy mostu przedstawia się jak następuje:

Ukończono budowę przyczółków i filarów, ukończono również montowanie konstrukcyi żelaznej i w myśl obowiązujących przepisów zarządzono próbne obciążenie konstrukcyi, które ma się odbyć dnia 12 lipca 1910 r. przy udziale delegatów c. k. Rządu — poczem most ten zostanie oddany do użytku publicznego.

Rekonstrukcya przyległych części drogi krajowej jest w toku wykończenia.

Sprawa założenia konstrukcyi żelaznej przy moście na Prucie pod Śniatynem w ciągu drogi krajowej Horodenka-Śniatyn-Załucze.

Na koszta założenia konstrukcyi żelaznej przy moście na Prucie pod Śniatynem, oraz na podniesienie filarów tego mostu o 50 cm. ze względu na wysoki stan wody preliminowano kwotę 218.000 K.

Budowę tego mostu w granicach kosztorysu ukończono w grudniu 1909, jak również w r. 1909 uskuteczniło c. k. Namiestnictwo lokalną zmianę regulacyi Prutu pod mostem, żądaną w swoim czasie przez Wydział krajowy ze względu na stałość środkowego filara.

Otwarcie komunikacyi na tym moście nastąpiło dnia 1. stycznia 1910 r.

Sprawa budowy mostu na Mleczce w Przeworsku.

Budowę mostu na Mleczcze w Przeworsku w ciągu drogi krajowej Przeworsk-Dynów o konstrukcyi żelaznej 30 m światła wykończono w r. 1909 w zupełności wraz z dojazdami i oddano do użytku publicznego.

Sprawa budowy mostu na Dunajcu pod Zbyszycami.

W sprawie budowy mostu na Dunajcu pod Zbyszycami i przełożenia drogi krajowej Zakliczyn-Sącz-Niedzica między Zbyszycami a Dąbrową przeprowadziło c. k. Namiestnictwo w r. 1910 dochodzenie prawno-wodne, udzielenie jednak odnośnego konsensu dotąd nie nastąpiło.

Sprawa budowy mostu Nr. 172 na Kamienicy w ciągu drogi krajowej Zakliczyn-Sącz-Niedzica.

Dla zmniejszenia kosztów budowy i obniżenia niwelety dojazdów, sporządzono nowy projekt o dwu przęsłach po 18 mb. i odniesiono się do władzy politycznej o udzielenie zezwolenia na wprowadzenie tych zmian, poczem budowa zaraz zostanie rozpoczęta.

Sprawa brukowania części drogi krajowej Zakliczyn-Sącz-Niedzica w Nowym Sączu na terytoryum ulicy Jagiellońskiej.

Brukowanie ulicy Jagiellońskiej nie zostało rozpoczęte ze względu na zamierzone przez gminę wykonanie kanalizacyi i wodociągów, wobec jednak możliwości rozpoczęcia wkrótce tych robót, wstawiono na r. 1911 do budżetu krajowego drugą ratę 60 000 K.

Rezultat licytacyi wydzierżawienia stacyj mytniczych na drogach krajowych.

Z dniem 31. grudnia 1909 upłynął zwyczajny termin dzierżawy dla 86 stacyj mytniczych na drogach krajowych.

Na dzierżawę tych myt rozpisał Wydział krajowy licytacyę. Cena wywołania przyjęta do tej licytacyi w wysokości dotychczasowego czynszu wynosiła łączną kwotę . . . . . 305.594 K 81 g
Rezultat licytacyi wykazał łączną kwotę . . 311.055 „ 11 „
Zatem w porównaniu z ceną wywołania wypadł korzystniej o . . . . . 5.460 K 30 g

Z wymienionych wyż 86 stacyj mytniczych wydzierżawiono:
43 wyżej ceny wywołania
4 w wysokości pobieranego czynszu
39 niżej ceny wywołania.

Rezultat ogólny administracyjny myt krajowych.

Dochód z myt na drogach krajowych preliminowano na rok 1909 w kwocie . . . . . 520.000 K — g
Według zaś zamknięcia rachunkowego z tego roku przyniósł on w rzewistości łączną kwotę . . . . . 531.239 K 36 g
Ponieważ dochód z tych myt za r. 1908 wynosił 529.659 „ 04 „
zatem z porównania wynika, iż dochód za rok 1909 zwiększył się o kwotę . . . . . 1.580 K 32 g
Podług kontraktów dzierżawnych na r. 1910 ogólna cyfra dochodu z wydzierżawionych myt na drogach krajowych wynosi . . . . . 544.103 K 85 g

Zaległość w dochodach mytniczych.

Zaległość czynszów mytniczych z końcem r. 1908 wynosiła . . . . . 28.697 K 40 g
z której w ciągu roku 1909 ściągnięto . . . . 2.237 „ 91 „
pozostała zatem zaległość z lat ubiegłych w kwocie . 26.459 K 49 g

Zaległość ta cięży na zawodnych dzierżawcach myt krajowych a mianowicie:

w Bagienicy	1.576 K	22 g
„ Jabłonowie (Suchostawie) . .	2.756 „	84 „
„ Miechocinie	2.834 „	96 „
„ Haliczu, Jamnicy, Poberežu i Sielcu	748 „	38 „
„ Pomorzanach i Rozhadowie .	10.457 „	07 „
„ Repechowie i Szpilczynie . .	2.768 „	76 „
„ Winnikach pod Żołkwią . .	956 „	36 „
„ Żydatyczach (Podliskach małych)	4.360 „	90 „
Razem jak wyżej .	26.459 K	49 g.

Rewizya i regulacya myt krajowych.

W porozumieniu z c. k. Namiestnictwem zezwolił Wydział krajowy dzierżawcom myt krajowych na przeniesienie rogatki w Nowym Targu za Czarnym Dunajcem o 240 m. b. w stronę N. Targu i rogatki w Poroninie o 800 m. b. w stronę Zakopanego.

Na drodze krajowej Gorlice-Konieczna zniosł Wydział krajowy z dniem 1. stycznia 1910 myto drogowe w Siarach.

Domki mytnicze

Uskuteczniono naprawę 36. domków mytniczych, a mianowicie: w Brzeżanach, Demianowie, Dobrowlanach Jarosławiu (Garbarze), Jaworniku polskim Jeżowem. Kasperowcach, Korolówce Kozielnikach, Kozowej, Krzywczu dolnem, Krzyżu, Kurowie, Kutcach, Makowisku, Maliniu, Niezwiskach, Nowosielcu, Olejowej-Korolówce, Padwi kolonii, Pętnie, Podkamieniu, Rozwadowie, Siarach, Sichowie, Smykowcach, Sokołowie, Staromieściu, Stawczanach, Suchostawie, Tłustem, Urzejowicach (Wojciechówka), Zabełczu, Zagrobeli, Zaleszanach i Załubińczu.

Aleget. 1. Datki dobrowolnena budowę drogi Lwów-Stojanów.

Według załączonego ./· jako alegat 1. wykazu datków dobrowolnych na budowę drogi krajowej Lwów-Stojanów pozostała z końcem roku 1909 do spłacenia należytość w kwocie 236 K.

Zmiany w etacie służby dróg krajowych.

W okresie czasu objętym niniejszem sprawozdaniem zaszły następujące zmiany w etacie służby dróg krajowych:

1. Rozporządzeniem z dnia 9. marca 1910 l. 23.053 przeniósł Wydział krajowy ze względów służbowych następujących inżynierów:

a) starszego inżyniera Kazimierza Engla z posady inżyniera okręgowego w Nowym Targu do czynności w biurze oddziału techniczno-drogowego w Wydziale krajowym;

b) inżyniera II. klasy Józefa Ramsa z biura oddziału techniczno-drogowego Wydziału krajowego na posadę inżyniera okręgowego w Nowym Targu.

Wiadomość o dalszych zmianach w etacie inżynierów oddziału techniczno-drogowego podaje sprawozdanie biura prezydyalnego

2. W dniu 15. stycznia 1910 zmarł konduktor II. klasy Tomasz Śliwiński, wobec tego wyasygnował Wydział krajowy rozporządzeniem z dn. 25. lutego 1910 l. 3.944 pozostałej po nim wdowie kwartał pośmiertny w kwocie 400 K., tudzież pensyę wdowią w kwocie 800 K. rocznie i dodatki na wychowanie sześciorga dzieci również w kwocie 800 K. rocznie.

3. W dniu 10. marca 1910 zmarł konduktor II. klasy Józef Buczyński, wobec czego wypłacił Wydział krajowy rozporządzeniem z dn. 22. marca 1910 l. 25 227 matce zmarłego konduktora kwartał pośmiertny w kwocie 425 K.

4. W dniu 20. maja 1910 zmarł starszy konduktor dróg krajowych Eustachy Holinkowski, wobec tego wypłacił Wydział krajowy rozporządzeniam z dn. 23. maja 1910 l. 60314 kwartał pośmiertny w kwocie 550 K. pozostałej po nim wdowie. Sprawa przyznania wdowie pensyi wdowiej i dodatku na wychowanie dwojga młodszych dzieci jest w toku załatwienia.

5. Rozporządzeniem z dn. 12. marca 1910 l. 7.986 mianował Wydział krajowy prowizorycznie konduktorem III. klasy ukończonego ucznia szkoły konduktorów Aleksandra Janusza.

6. Rozporządzeniem z dn. 9. listopada 1909 l. 115.480 mianował Wydział krajowy konduktora I. klasy Włodzimierza Dąbrowskiego starszym konduktorem, konduktora II. klasy Franciszka Piotrowskiego konduktorem I. klasy a konduktora III. klasy Apolinarego Dąbrowskiego konduktorem II. klasy.

7. Rozporządzeniem z dn. 5 kwietnia 1910 l. 36.221 mianował Wydział krajowy konduktorów III. klasy Karola Klapę i Aleksandra Szczerbana konduktorami II. klasy.

8. Rozporządzeniem z dn. 23. czerwca 1910 l. 62.871 mianował Wydział krajowy konduktora I klasy Bolesława Bergera starszym konduktorem, konduktora II. klasy Franciszka Sołowkowa konduktorem I. klasy, a konduktora III. klasy Gustawa Simona konduktorem II. klasy.

9. Rozporządzeniem z dn. 28. października 1909 l. 79.871 stabilizowano na posadzie konduktorskiej prowizorycznego konduktora III. klasy Ignacego Stachyrę.

10. Rozporządzeniem z dn 4. marca 1910 l. 15.624 stabilizował Wydział krajowy na posadzie konduktorskiej prowizorycznego kanduktora III. klasy Alojzego Josta.

11. Rozporządzeniem z dn. 14. marca 1910 l. 30.744 przeniósł Wydział krajowy konduktora I. klasy Tadeusza Czerskiego z Załoziec do Nowego Sącza.

12. Rozporządzeniem z dn. 11. kwietnia 1910 l. 34.747 przeniesiono starszego konduktora Józefa Brzezińskiego z Niska do Rzeszowa.

13. Rozporzadzeniem z dn. 7. marca 1910 l. 23.052 przeniósł Wydział krajowy konduktora III. klasy Alojzego Josta z Rzeszowa do Zakopanego.

D.

Drogi gminne i powiatowe.

O ogólnym stanie dróg gminnych i powiatowych tudzież o pomocy technicznej udzielanej powiatom Wydział krajowy przedkłada Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie.

Subwencye

asygnowane w r. 1909 z funduszu krajowego Rubr. VIII, poz. 8 a. wydatków na budowę dróg gminnych i powiatowych.

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół K	Szczegół h	Ogół K	Ogół h
1	Biała	Jawiszowice-Wadowice	14.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	74	97	14.074	97
2	Bóbrka	Strzeliska-Chodorów			5.000	—
3	Bochnia	Most na Rabie pod Uściem solnem:				
		mapy	34	30		
		koszta komisyjne	492	25		
		Bochnia-Szczurowa	4.000	—	4.526	55
4	Bohorodczany	Sołotwina-Porohy	54.900	—		
		„ „ koszta komisyjne	2.813	08	57.713	08
5	Brody	Brody-Leszniów-Szczurowice . . .			7.159	70
6	Brzesko	Brzesko-Brzezowiec	3.000	—		
		Dębno-Melsztyn	10.000	—	13.000	—
7	Brzeżany	Bożyków-Potutory	5.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	186	52		
		Horodyszcze-Kozłów	5.056	18	10.242	70
		Do przeniesienia .			111.717	—

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół. K	Szczegół. h	Ogół. K	Ogół. h
		Z przeniesienia . . .			111.717	—
8	Brzozów	Brzozów-Wara	45.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	2.059	26		
		„ „ plany i rysownicy	237	74		
		Brzozów-Haczów	352	02		
		Kombornia-Haczów plany i rysownicy	46	56		
		„ „ koszta komisyjne	325	04	48.020	42
9	Buczacz	Niżniów-Żyznomierz, Sokołów-Jazłowiec	4.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.401	84		
		Buczacz-Nagórzanka	6.000	—	11 401	84
10	Dąbrowa	Siedliszowice-Jadowniki mokre . .	1.000	—		
		Przybysławice-Jadowniki mokre . .	6.000	—		
		Szczucin-Radomyśl	5.000	—	12 000	—
11	Drohobycz	Truskawiec-Stebnik	25.500	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.925	39		
		„ „ rysownicy . . .	100	20		
		Dział-Opaka	2.384	27		
		Schodnica-Rybnik	547	89		
		Drohobycz-Truskawiec koszta komisyjne	115	12	30.572	87
12	Gorlice	Most pod Gromnikiem			451	24
13	Gródek	Gródek-Kamienionobród-Jaryna .	75.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	2.197	46		
		„ „ rysownicy . . .	7	20	77.204	66
14	Grybów				1.235	34
15	Horodenka	Korszów-Żuków-Obertyn	6.860	77		
		Horodenka-Obertyn	5.666	78		
		Niezwiska-Łuka-Potok złoty . . .	3.000	—	15 527	55
16	Husiatyn	Husiatyn-Postołówka	12 650	19		
		Probużna-Dębówka	457	10		
		Chorostków-Postołówka	4.000	—	17.107	29
17	Jarosław	Jarosław-Pruchnik	13.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.136	38		
		Jarosław-Sieniawa „ „	304	16		
		Łazy-Nowa Grobla „ „	537	74		
		Michałówka-Stubno	142	28		
		Darachów-Czercze	94	04	15.214	60
18	Jasło	Ołpiny-Ryglice	—	—	63	02
19	Kamionka	Krystynopol-Brody	140.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.667	08		
		„ „ plany	13	30		
		Kamionka-Tadanie	10.000	—	151.680	38
20	Kolbuszowa	Kolbuszowa-Sokołów	1.698	12		
		Kolbuszowa-Przecław	8.000	—	9.698	12
21	Kołomyja	Werbiąż-Pistyń	36.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.326	40		
		„ „ rysownicy . . .	659	34		
		Most w Pererowie na Prucie rysownicy	13	37		
		„ „ „ koszta komisyjne	348	30		
		Korszów-Żukocin	2.858	77	41.206	18
		Do przeniesienia . . .			543.100	51

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół K	Szczegół h	Ogół K	Ogół h
		Z przeniesienia .			543.100	51
22	Kossów	Kossów-Jasienów	12.745	55		
		Ispas-Pistyń koszta komisyjne . .	354	66		
		„ „ rysownicy	32	50	13.132	71
23	Kraków	Bronowice małe-Kopce	13.813	94		
		Baran-Niepołomice	12.712	73		
		Modlniczka-Brzezinka	18.569	83	45.096	50
24	Lwów	Szczerzec-Krasów-Polana koszta komisyjne	49	40		
		Jaryczów-Remenów koszta komisyjne	47	90	97	30
25	Łańcut	Grodzisko-Dębno	4.000	—		
		„ „ koszta komisyjne .	4	80	4.004	80
26	Mielec	Wojsław-Biesiadka	—	—	10.000	—
27	Mościska	Pakość-Hussaków	8.571	75		
		Sądowa-Wisznia-Sambor	9.000	—	17.571	75
28	Myślenice	Gorzków-Dobczyce	5.290	85		
		Siepraw-Myślenice	6.223	94		
		Chabówka-Rabka	4.981	38		
		Jordanów-Spytkowice	1.633	36		
		Biała-Zawoja	10.000	—		
		„ „ koszta komisyjne . .	93	57		
		Raba wyżna-Sieniawa	664	97	28.888	07
29	Nisko	Bojanów-Jeżowe	—	—	4.000	—
30	Nowy-Targ	Ul. Chałubińskiego	1.240	—		
		Klikuszowa-Sieniawa	8.968	93		
		Most na Białce	11.309	78		
		„ „ „ koszta komisyjne .	376	—		
		Zakopane-Dolina-Kościeliska . . .	7.545	88		
		Kościeliska-Chochołów rysownicy .	477	44		
		Droga Pienińska premia ubezp. robotników	997	18		
		Nadzór	205	20	31.121	41
31	Podhajce	Podhajce-Denysów	—	—	26.814	13
32	Pilzno	Tuchów Zawadka	27.000	—		
		„ „ koszta komisyjne .	942	69		
		„ „ rysownicy . . .	11	22		
		Pilzno-Szynwałd	10.060	89	38.014	80
33	Przemyśl	Popowice-Medyka	3.000			
		Łętownia-Bełwin-Średnia	8.210	30		
		Stubno-Stubienko	139	98		
		Popowice-Byków	367	—	11.717	28
34	Przemyślany	Pohoryki-Łahodów	2.500	—		
		„ „ koszta komisyjne	28	40		
		Przemyślany-Jaktorów	10.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	56	70		
		Most w Glinianach	62	76	12.647	86
		Do przeniesienia .			786.207	12

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół K	Szczegół h	Ogół K	Ogół h
		Z przeniesienia .			786.207	12
35	Rawa	Dobrosin-Hruszów-Magierów . . .	75.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	2.204	94		
		Rawa-Magierów	22.191	57		
		„ „ koszta komisyjne	64	30	99.460	81
36	Rohatyn	Psary-Knihinicze	5.000	—		
		Bołszowce-Sarnki	127	80		
		„ „ koszta komisyjne	12.000	—		
		Cześniki do drogi kraj.: Rohatyn-Tarnopol koszta komisyjne	93	70		
		Martynów-Bukaczowce koszta komisyjne	78	30	17.299	80
37	Ropczyce	Most na Wisłoce pod Dębicą koszta				
		„ „ „ komisyjne	448	21		
		„ „ rysownicy . . .	25	30		
		Czekaj Blizne koszta trasy i komisyjne	1.803	68		
		Czekaj-Wielopole koszta trasy i ko-				
		„ „ misyjne . . .	1.482	68		
		rysownicy . . .	417	81		
		Ropczyce-Wiśniowa rysownicy . .	30	50		
		Ropczyce-Trześń „ . . .	3	20	4.211	38
38	Rudki	Komarno-Rudki Tuligłowy	25.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	1.019	48		
		„ „ rysownicy . . .	43	96		
		Jasionów Mosty koszta komisyjne .	24	—		
		Adryanów-Kołodruby	5.000	—		
		„ koszta komisyjne	375	36		
		Czernichów-Laszki	387	—	31.849	80
39	Rzeszów	Mrowla-Świlcza	8.000	—		
		Bratkowice-Widełki	1.532	84		
		Przybyszówka-Zgłobień	2.483	50		
		Borek-Błażowa	2.996	32		
		Nadzór	162	16	15.174	82
40	Sambor	Sambor-Podbuż	3.060	21		
		Przemysko-Rudeńska	5.334	11		
		Most na Czerchawie na drodze Sambor-Podbuż	3.969	50	12.363	82
41	Skałat	Podwołoczyska-Zbaraż	24.000	—		
		Most w Tarnorudzie	133	07	24.133	07
42	Śniatyn	Tułuków-Stecowa	55.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	2.175	34		
43		Most na drodze Załucze-Rożnów ko-				
		„ „ „ sztа komisyjne	64	40	57.139	74
	Sokal	Bełz-Waręż	22.000	—		
		„ „ koszta komisyjne	90	50		
		Krystynopol-Brody j. w.	352	50	22.443	—
		Do przeniesienia .			1,070.283	36

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół K	Szczegół h	Ogół K	Ogół h
		Z przeniesienia			1,070.283	36
44	Stanisławów	Wodniki-Horożanka koszta komisyjne	69	78	69	78
45	Stary Sambor	Strzyłki-Hołowiecko koszta komisyjne	947	68		
		„ „ mapy	35	—		
		Ławrów-Mszaniec premia za ubezpieczenie	711	86	1.694	54
46	Stryj	Most na Kruszelnicy	898	32		
		Synowódzko-Schodnica rysownicy	85	—	983	32
47	Sącz nowy	Objazd dróg			88	60
48	Tarnobrzeg	Radomyśl-Chwałowice	10.000	—		
		„ „ rysownicy	192	96	10.192	96
49	Tarnopol	Kozłów-Pokropiwna	6.799	89		
		Kupczyńce-Denysów	6.368	84		
		Tarnopol-Brody	262	24		
		„ ubezpieczenie robotników	30	61		
		Hłuboczek w.-Kokutkowce	2.230	78		
		Borki wielkie-Dyczków	8.999	01		
		Tarnopol-Grzymałów ubezpieczenie robotników	448	59		
		Iwaczków-Obarzańce-Horodyszcze jw.	289	26	25.429	22
50	Tarnów	Tarnów-Ryglice	12.319	35		
		Olpiny-Ryglice koszta komisyjne	63	02		
		Świebodzin-Radlna	2.000	—	14.382	37
51	Tłumacz	Bohorodyczyn-Michałków			1.272	70
52	Trembowla	Krowinki-Suszczyn rysownicy	370	74		
		Dereniówka-Janów	20.000	—		
		„ „ rysownicy	137	05		
		Semenów-Trembowla	5.000	—	25.507	79
53	Wadowice	Zbój-Ryczów	1.438	09		
		„ „ koszta komisyjne	53	20		
		Brzeźnica-Pasieka	1.813	60		
		Wadowice-Jawiszowice	5.309	31		
		Zator-Andrychów	7.588	70		
		Leśnica-Stronie	903	12		
		Brody-Lanckorona-Izdebnik koszta komisyjne	41	40		
		Wielkie drogi-Kalwarya	54	70	17.202	12
54	Wieliczka	Żerosławice-Lubomierz koszta komisyjne	55	60		
		Ryczów Łączany	196	70		
		Prokocim-Bierzanów-Grabie	476	75		
		Gorzków-Stojowice-Brzączowice	919	54		
		Gorzków-Dobczyce	2.000	—		
		Stadniki-Gdów	3.000	—		
		Świątniki-Siepraw	7.000	—		
		Siepraw-Zakliczyn koszta komisyjne	46	20	13.694	79
		Do przeniesienia			1,180.801	55

L. porz.	Powiat	Droga	Szczegół K	Szczegół h	Ogół K	Ogół h
		Z przeniesienia .			1,180.801	55
55	Zbaraż	Zbaraż-Podwołoczyska, Zbaraż Berezowica	2.358	98		
		„ „ „ rysownicy	13	76	2.372	74
56	Złoczów	Przemyślany-Pomorzany	13.830	—		
		„ „ koszta komisyjne	560	38		
		„ ubezpieczenie robotników	156	80		
		Złoczów-Dunajów	1.958	35		
		Krasne-Poczapy	2.929	58		
		Horodyszcze-Kozłów-Jezierna . . .	10.000	—	29.435	11
57	Żółkiew	Mosty w.-Przystań	8.000	—		
		Kulików-Dzibułki rysownicy . . .	43	32	8.043	32
58	Żywiec	Lachowice-Jeleśna	6.250	94		
		„ „ koszta komisyjne .	79	—		
		Droga Polhorska	126	58	6.456	52
		Przeniesiono na pokrycie niedoboru w r. 1908			45.648	01
		Razem wydatki brutto . .			1,272.757	25
		Odliczywszy od pomienionych wydatków				
		a) Zwrot raty subwencyj od Wydz. pow. Nowy Targ	400	—		
		b) Wpłaty c. k. Rządu	21.889	12		
		c) Przeniesienie z r. 1910 na pokrycie niedoboru	50.468	13	72.757	25
		otrzymujemy zgodnie z zamknięciem **Wydatki** (netto)			1,200.000	—

Subwencye

asygnowane w r. 1909 z funduszu krajowego Rubr. VIII. poz. 8 b. wydatków na utrzymanie dróg gminnych i powiatowych.

Wykaz zasiłków udzielonych powiatom z funduszu krajowego Rubr. VIII. D. poz 8 b. wyd. w mysl §. 15 ustawy.

L. porz.	Powiat	Droga	Pojedynczo K	Pojedynczo h	Razem K	Razem h
1	Biała	Biała-Jawiszowice, Droga Międzybrodzka			15.000	—
2	Bóbrka	Bóbrka-Świrz, Wodniki-Kurowice			15.000	—
3	Bochnia	Bochnia-Sowliny, Bochnia-Uście solne			19.000	—
4	Bohorodczany	Słotwina-Biłkow, Słotwina-Mołotków-Starunia	5.000	—		
		Dzwiniacz-Sołotwina, Sołotwina Porohy, Bohorodczany-Grabowiec	10.000	—	15.000	—
5	Brody	Brody-Załoźce			19.000	—
6	Brzesko	Bogumiłowice-Zakliczyn			18.000	—
7	Brzeżany	Horodyszcze-Kozłów			10.000	—
8	Brzozów	Brzozów-Domaradz, Brzozów-Rymanów	19.000	—		
		Piątkowa-Harta	5.000	—	24.000	—
9	Buczacz	Buczacz-Potok			12.000	—
10	Chrzanów	Droga Wrocławska			18.000	—
11	Cieszanów	Dachnów-Lubaczów, Lubaczów-Hruszów			15.000	—
12	Czortków	Białobożnica-Wierzbowiec, Jagielnica-Jezierzany			6.000	—
13	Dąbrowa	Dąbrowa-Mędrzechów			10.000	—
14	Dobromil	Drogi we Wójtkowej	500	—		
		Drogi w Strąziowej	500	—		
		Krościenko-Iwieczkowa, Hubicze-Bircza, Dobromil-Iwieczkowa	12.000	—	13.000	—
15	Dolina	Drogi uporządkowane	2.000	—		
		Bolechów-Kamionka	10.000	—	12.000	—
16	Drohobycz	Drohobycz-Stebnik-Truskawiec			12.000	—
17	Gorlice	Ropa-Wysowa			10.000	—
18	Gródek	Stradcza-Mszana, Most w Malczycach			16.000	—
19	Grybów	Grybów-Zborowice, Florynka-Krynica, Wojnarowa-Korzenna			16.000	—
20	Horodenka	Horodenka-Obertyn			10.000	—
21	Husiatyn	Chorostków-Mszaniec, Chorostków-Uwisła	12.000	—		
		Liczkowce-Trybuchowce	3.000	—	15.000	—
22	Jarosław	Jarosław-Hucisko, Jarosław-Kańczuga	16.000	—		
		Bystrowice-Radołowice	500	—	16.500	—
		Do przeniesienia			316.500	—

L. porz.	Powiat	Droga	Pojedyncze K	Pojedyncze h	Razem K	Razem h
		Z przeniesienia .			316.500	—
23	Jasło	Norzyce-Lubla-Frysztak, Frysztak-Brzostek			12.000	—
24	Jaworów	Jaworów Sądowa Wisznia			10 000	—
25	Kałusz	Nowy Kałusz-Kopanki, Kałusz-Bolechów, Kopanki-Wojniłów, Kałusz-Petranka, Chocim-Zawój			10.000	—
26	Kamionka	Busk-Chołojów			15.000	—
27	Kolbuszowa	Kolbuszowa-Majdan			12.000	—
28	Kołomyja	Kołomyja-Peczyniżyn-Łanczyn, Kołomyja-Obertyn			12.000	—
29	Kosów	Kosów-Żabie, Jasienów górny-Uścieryki	10.000	—		
		Kosów-Jaworów, Jaworów-Żabie . .	16.000	—	26.000	—
30	Kraków	Bronowice-Kopce, Bronowice-Iżyce, Czernichów-Rybna, Krowodrza-Szyce			24.000	—
31	Krosno	Kombornia-Żmigród	8.000	—		
		Droga dojazdowa do Zakładu w Iwoniczu	3.500	—	11.500	—
32	Limanowa	Kamienica-Stopnica, Dobra-Szczyrzec	12.000	—		
		Strzeszyce-Zmiąca	1.000	—	13.000	—
33	Lisko	Ustrzyki-Lutowiska			10.000	—
34	Lwów	Lwów-Ostrów, Jaryczów-Podliski małe	20.000	—		
		Kubiżów-Jaryczów	6.000	—		
		Drogi	4.000	—	30.000	—
35	Łańcut	Łańcut-Tarnogóra			15.000	—
36	Mielec	Mielec-Radomyśl			18.000	—
37	Mościska	Hordyńsko-Samborska			12.000	—
38	Myślenice	Biertowice-Zembrzyce	10.000			
		Pcim Jordanów	2.000	—	12.000	—
39	Nadwórna	Utrzymanie dróg			6.000	—
40	Nisko	Rudnik-Tarnogóra, Rudnik Groble, Nisko-Przyszów, Racławice-Ulanów			10.000	—
41	Nowy Targ	Nowy Targ-Sucha hora, Czarny Dunajec-Piekielnik	14.000	—		
		Bielawka-Dunajec, Most na Poroninie	3.000	—		
		Łysa Polana-Morskie Oko	4.000	—		
		Zakopane-Łysa Polana	28.710	—		
		Objazd dróg w Zakopanem . . .	1.785	—		
		Nadzór „ „ . . .	2.401	66	53.896	66
42	Pilzno	Pilzno-Dąbie			12.000	—
43	Podhajce	Podhajce-Halicz			7.000	—
44	Przemyślany	Przemyślany-Zadwórze, Przemyślany-Świrz			16.000	—
45	Rawa	Rawa-Niemirów			16.000	—
46	Rohatyn	Bołszowce-Bukaczowce	10.000	—		
		Martynów-Bukaczowce	245	97	10.245	97
		Do przeniesienia .			690.142	63

L. porz.	Powiat	Droga	Pojedynczo K	Pojedynczo h	Razem K	Razem h
		Z przeniesienia .			690.142	63
47	Ropczyce	Sędziszów-Kolbuszowa	10.000	—	12.000	—
		Czekaj-Wielopole	2.000	—		
48	Rzeszów	Rzeszów-Strzyżów-Tułkowice, Strzyżów-Domaradz			19.000 12.000	— —
49	Sambor	Sambor-Podbuż, Sambor-Mościska .			14.000	—
50	Sanok	Rymanów-Haczów, Sanok-Bukowsko				
51	Sącz Nowy	Sącz Nowy-Muszynka	10.000	—		
		Dojazd do przysiółka w Jarosłowej	4.000	—	15.940	38
52	Skałat	Droga Pienińska	1.940	38		
		Skałat-Kałaparówka, Grzymałów-Husiatyn, Grzymałów-Łuka			10.000	—
53	Śniatyn					
54	Sokal	Załucze-Rożnów			14.000	—
55	Stary Sambor	Sokal-Perespa, Krystynopol-Sokal .			10.000	—
		Topolnica-Turze			10.000	—
56	Stryj					
57	Tarnobrzeg	Stryj-Żurawno, Słobódka-Sokołów .			12.000	—
		Tarnobrzeg-Majdan			14.000	—
58	Tarnopol					
59	Tarnów	Tarnopol-Brody			10.000	—
60	Tłumacz	Tarnów-Gromnik			14.000	—
		Tłumacz-Michałków, Tłumacz-Tarnowica, Tłumacz-Dolina, Olesza-Tłumacz			12.000	—
61	Trembowla	Trembowla-Budzanów			14.000	—
62	Turka					
63	Wadowice	Turka-Lutowiska			12.000	—
64	Wieliczka	Tomice-Brzeźnica, Andrychów-Zator			10.005	—
		Wieliczka-Dobczyce, Wieliczka-Gdów	10.000	—		
65	Zbaraż	Droga we Węglówce	3.000	—	13.000	—
		Zbaraż-Podwołoczyska, Załuże-Berezowica mała			10.000	—
66	Złoczów					
67	Żółkiew	Złoczów-Ożydów			12.000	—
68	Żydaczów	Żółkiew-Kamionka			15.000	—
		Żydaczów-Rozwadów, Żydaczów-Żurawno			10.000	—
69	Żywiec	Droga Polhorska			14.000	—
		Nieużyty kredyt w r. 1909 przeniesiony na rok 1910			73.684	05
		Razem			1,052.767	06
	Od tego odlicza się:	Dochody własne				
		A) Datki na utrzymanie drogi:				
		a) Pienińskiej	400	—		
		b) Zakopane-Jaszczurówka, Łysa Polana	945	—		
		c) dróg w obrębie stacyi klimatycznej w Zakopanem	1.779	—		
		B) Inne	4	—		
		Razem	3.128	—		
		Reszta nieużytego kredytu z r. 1908	49.639	06	52.767	06
		przeto **wydatek wynosi kwotę** .			1,000.000	—

Zakładowy fundusz pożyczkowy na budowę dróg gminnych i powiatowych.

Zakładowy fundusz pożyczkowy na budowę dróg powiatowych i gminnych wynosił z dniem 31. grudnia 1908 kwotę . . . . . 1,040.000 K — h

Dotacya z funduszu krajowego w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 19. października 1908 z przyznanych 10 rat — I rata za rok 1909 . 100.000 K — h

Razem . . . 1.140.000 K — h

Po koniec roku 1908 udzielono Wydziałom powiatowym pożyczek w sumie . . . . 3,211.397 K 64 h

zaś w roku 1909 następującym powiatom:

1.	Brzozów	20.000 K — h	
2.	Buczacz	30.000 „ — „	
3.	Kolbuszowa . . .	10.000 „ — „	
4.	Krosno	20.000 „ — „	
5.	Lwów	14.500 „ — „	
6.	Pilzno	10.000 „ — „	
7.	Przemyślany . . .	34.200 „ — „	
8.	Ropczyce	40.000 „ — „	
9.	Rzeszów	44.000 „ — „	
10.	Śniatyn	10.000 „ — „	
11.	Sokal	20.000 „ — „	
12.	Tarnów	20.000 „ — „	
13.	Żółkiew	15.000 „ — „	287.700 K — h
	Razem . . .		3,499.097 K 64 h

Na rachunek tych pożyczek spłacono po koniec roku 1908 . 2,196.379 K 67 h

zaś w roku 1909 . . 215.092 „ 30 „

Ogółem spłacono . 2,411.471 K 97 h

Po porównaniu z sumą udzielonych pożyczek j. w. pozostaje do zwrotu w latach następnych . 1,087.625 K 67 h

jak to w zamknięciu tego funduszu za rok 1909 wykazano. . . . . .

Od ulokowanej rozporządzalnej gotówki na 3% rachunku bieżącym uzyskano odsetki po koniec roku 1908 . . . . . 41.537 K 39 h

zaś w roku 1909 . . . . . 2.381 „ 12 h

Razem uzyskano . 43.918 K 51 h

Od Wydziałów powiatowych otrzymano z tytułu 6% odsetek zwłoki za niedotrzymanie terminu płatności rat pożyczkowych:

a) po koniec roku 1908 . . . 11.728 K 67 h

b) w roku 1909 . . . . . 464 „ 83 „

Razem . . . 12.193 K 50 h

Bilans z 31. grudnia 1909.

Należytości czynne:

1. Od Wydziałów powiatowych z tytułu zwrotu kapitału pożyczkowego . . . . . 1,087.625 K 67 h

2. Na 3% rachunku bieżącym w funduszu krajowym . . . . . 106.621 „ 58 h

Suma należytości czynnych . 1,194.247 K 25 h

Należytości bierne . . . . — „ „

Czysty stan czynny . . . 1,194 247 K 25 h

W porównaniu z takimże stanem z końcem roku 1908 . . . . . 1,091.401 „ 30 h

okazuje się przyrost majątku o kwotę . . 102 845 K 95 h

zgodnie z tymże przyrostem wykazanym w zamknięciu rachunku tego funduszu za rok 1909.

Aleg. 2 i 3 Ewidencya miejscowych i powiatowych funduszów drogowych.

W załączeniu /. jako alegaty 2 i 3 przedkładamy wykazy dochodów i wydatków miejscowych funduszów dróg gminnych za r. 1908, tudzież wykaz wynikłości zamknięć rachunkowych powiatowych funduszów drogowych za r. 1908

Sprawa uznania dróg za drogi gminne I klasy.

Wydział krajowy na wniosek odnośnych Wydziałów powiatowych uznał za drogi gmine I klasy:

W r. 1909:

W powiecie	bialskim	2 drogi długości	22 000	km.
„	brzozowskim	1 drogę „	12 076	„
„	dąbrowskim	2 drogi „	14·800	„
„	drohobyckim	2 „ „	13·300	„
„	nowotarskim	1 drogę „	5·478	„
„	przemyślańskim	most w Glinianach	0·028	„
„	samborskim	1 drogę długości	12·000	„
		Razem	79·682	km.

W r. 1910:

W powiecie	jarosławskim	1 drogę długości	10·200	km
„	nowosądeckim	1 „ „	25·000	„
„	tarnowskim	1 „ „	0·120	„
		Razem	35·320	km.

Subwencya rządowa na budowę dróg celem dostarczenia zarobku ludności dotkniętej klęskami elementarnemi.

Zawiadamiając Wydział krajowy o decyzyi c. k. Rządu, przyznającej z fnnduszów państwowych kwotę 750.000 K. na złagodzenie skutków klęsk elementarnych, zrządzonych w komunikacyach przez powodzie i ulewne deszcze w roku 1908 (reskrypt c. k. Ministerstwa robót publicznych z dnia 27. marca 1909 l 11.301), o której to subwencyi i sposobie jej użycia Wydział krajowy poprzednio przedłożył Wysokiemu Sejmowi szczegółowe sprawozdanie, nadmienił JE. Pan Namiestnik, że przedłożył c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych i robót publicznych wniosek, by c. k. Rząd udzielił z funduszów państwowych kwoty 500 000 K. na subwencyonowanie budowy nowych publicznych dróg autonomicznych, a to dla dostarczenia zarobku ludności, dotkniętej klęskami elementarnemi.

Wobec tego Wydział krajowy przedłożył bezzwłocznie c. k. Prezydum Namiestnictwa wykaz dróg powiatowych i gminnych I klasy, będących w budowie przy pomocy z funduszów krajowych ze szczególniejszem uwzględnieniem przedewszystkiem tych powiatów, które podniosły potrzebę przyjścia z pomocą ludności dotkniętej klęskami elementarnemi przez rozpoczęcie większych robót publicznych, przy których ludność ta znalazłaby zarobek.

Następnie Wydział krajowy przedłożył c. k. Prezydyum Namiestnictwa przybliżony projekt rozdziału powyższej kwoty z funduszów rządowych przyznać się mającej, na budowę dróg w obrębie 42 powiatów a równocześnie przesłał c. k. Namiestnictwu projekta na budowę tych dróg, o ile one w biurze technicznem Wydziału krajowego właśnie się znajdowały, co do reszty projektów zaś odniósł się do odnośnych Wydziałów powiatowych z wezwaniem, by projekta te bądź to szczegółowe, bądź w braku tychże, projekta wstępne wraz z przybliżonymi kosztorysami bezzwłocznie nadesłały, poczem Wydział krajowy projekta te przesyłał kolejno c. k. Prezydyum Namiestnictwa.

Odezwą z dnia 6. października 1909 do l. IX a 1776/11, zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy, że c. k. Ministerstwo robót publicznych w porozumieniu z c. k. Ministerstwem Skarbu przyznało reskryptem z dnia 22. września 1909 l. $\frac{12/17 \text{ IX. b}}{24.866}$ subwencyę w ogólnej sumie 500.000 K. na budowę dróg szczegółowo w reskrypcie wymienionych. Drogi te oraz kwoty, na poszczególne roboty

Alegat 4. przeznaczone, uwidocznione są w wykazie załączonym jako alegat 4. Równocześnie zarządziło c. k. Namiestnictwo asygnacyę powyższej kwoty do Kasy krajowej zastrzegając, iż w swoim czasie ma być przedłożony c. k. Ministerstwu robót publicznych za pośrednictwem c. k. Prezydyum Namiestnictwa szczegółowy obrachunek z użycia subwencyi, asygnowanych z powyższej kwoty na poszczególne roboty drogowe.

Zgodnie z treścią powyższego reskryptu ministeryalnego, Wydział krajowy asygnował odnośnym Wydziałom powiatowym przypadające na nie subwencye tytułem zaliczek do wyrachowania, o ile na budowę drogi, na którą subwencya miała być asygnowaną, Wydział powiatowy przedłożył był projekt budowy oraz uchwałę Rady powiatowej, postanawiającą budowę tej drogi oraz zabezpieczającą pokrycie reszty kosztów. W przeciwnym razie Wydział krajowy żądał najpierw spełnienia powyższych warunków.

Asygnując Wydziałom powiatowym przyznane subwencye, Wydział krajowy nadmieniał zarazem, że kwotę subwencyjną należy niezwłocznie przelać do funduszów budowy drogi, na które została przeznaczoną, a z użycia jej przedłożyó Wydziałowi krajowemu szczegółowy, udokumentowany rachunek łącznie z rachunkami wszystkich wydatków poniesionych na tę budowę. Jeżeliby zaś powyższa subwencya nie mogła być zużytkowana na cel wskazany czy to w całości czy w części w r. 1909, w takim razie należy z użycia tej całej subwencyi względnie z pozostałej reszty wykazać się rachunkami z kosztów budowy w r. 1910. Wydział krajowy zwracał przytem uwagę Wydziałów powiatowych, że powyższa subwencya państwowa nie będzie wliczona ani do udziału powiatu ani do subwencyjnego udziału funduszu krajowego w kosztach budowy wymienionej drogi, o ileby droga odnośna korzystała równocześnie z subwencyi z funduszów krajowych, a przy obliczeniu wysokości kwoty przypadającej subwencyi krajowej na podstawie właściwych rachunków z tej budowy, będzie kwota sukwencyi państwowej, o której mowa, wyłączona z kwoty kosztów wykazanych rachunkami.

Sprawa budowy drogi powiatowej Krystynopol-Brody.

Droga powiatowa Krystynopol-Brody mierzyć będzie po wybudowaniu 79 km. i przechodzić przez powiat sokalski (17 km.), powiat kamioneckí (28·5 km.) i powiat brodzki (33·5 km.).

Ogólny koszt budowy preliminowano w kwocie 2,480.000 kor., na pokrycie którego przyznał Wysoki Sejm uchwałą z r. 1903 — 75% subwencyę krajową.

Roboty rozpoczęto w r. 1905 budową mostu na Bugu i po koniec 1908 r. oddano do użytku 10·9 km. drogi w powiecie sokalskim.

Dotychczasowe koszta budowy wyniosły 522.730 K.

Budowa oddanej do użytku I sekcyi znajdowała się w trudnych warunkach technicznych.

Wskutek rozpoczęcia budowy kolei Lwów-Stojanów w r. 1908 wstrzymano na razie dalszą budowę tej drogi w powiecie sokalskim, a natomiast rozpoczęto w r. 1909 w powiecie kamioneckim od Radziechowa w stronę Witkowa dla ułatwienia dostępu do stacyi Radziechów.

W r. 1909 oddano do użytku 3·9 km. drogi, w r. 1910 dokończoną będzie cała sekcya drogi Radziechów-Witków długości łącznej 10·2 km. Koszt budowy tej sekcyi wyniesie około 310.000 K.

Ogółem wykonanem będzie po koniec r. 1910 na szlaku drogowym Krystynopol-Brody 21·1 km. tj. 27% całości.

Sprawa budowy drogi gminnej I. klasy Hruszów-Niemirów-Magierów-Dobrosin.

Droga ta przechodzi przez trzy powiaty jaworowski (4.356 m.), rawski (34.119 m.) i żółkiewski (955 m).

Na rzecz tej budowy przyznał c. k. Rząd ryczałtową subwencyę w kwocie 200.000 K. a Wydział krajowy 50%-wą subwencyę w stosunku do ogólnych kosztów budowy ocenionych w kosztorysie na 648.000 K.

Budowę rozpoczęto w r. 1905 i po koniec 1909 r. wykończono przestrzeń w powiecie rawskim na łącznej długości 26 km. od zakładu kąpielowego pod Niemirowem przez Magierów w stronę Dobrosina.

W r. 1910 będzie droga ta wykończona na dalszych 4805 m. tj. w powiecie rawskim na długości 3850 m. i żółkiewskim 955 m., wskutek czego zostanie połączona przez dojazd kolejowy z drogą państwową w Dobrosinie.

Do zupełnego ukończenia tej drogi pozostanie w powiecie rawskim przestrzeń 4.269 m., zaś w powiecie jaworowskim przestrzeń 4.356 m.

Sprawa budowy drogi Tułuków-Stecowa.

Na budowę drogi Tułuków-Stecowa (26 km.) przyznał Wysoki Sejm subwencyę krajową w wysokości 75 % rzeczywistych kosztów budowy począwszy od r. 1909.

Do końca roku 1909 wykończono drogę na długości 20 km., oraz wykonano roboty ziemne na końcowych 6-ciu km.

Do zupełnego ukończenia tej drogi pozostaje jeszcze dostawa szutru dla długości 6 km. i budowa mostu żelazno-betonowego 30 m. św. Roboty te są w toku, a ukończenie tej budowy zamierzone jest w roku 1910.

Sprawa budowy drogi powiatowej Gródek-Kamienobród-Jaryna.

Budowa drogi powiatowej Gródek-Kamienobród-Jaryna łączącej dwa państwowe gościńce, była w dalszym ciągu prowadzona pod kierunkiem inżyniera krajowego przy udziale 75 % subwencyi krajowej, w r. 1909 i po koniec czerwca 1910 została w zupełności ukończona na długości 7.354 m., przyczem wykonano lokalny dojazd do wodociągów miejskich w Woli dobrostańskiej o długości 155 mb.

Całkowita długość tej drogi wraz z początkową częścią dawniej wykonaną od Gródka do Białej góry wynosi łącznie 16.4 km.

Sprawa budowy drogi Zbaraż-Podwołoczyska na terytoryum powiatu skałackiego.

Budowę drogi przy udziale 75% subwencyi krajowej wykończono w roku 1909 na długości 3 km., a na pozostałej przestrzeni 2.460 km. wykonano roboty ziemne.

Sprawa budowy drogi z Krakowca przez Wielkie Oczy do Lubaczowa w powiatach jaworowskim i cieszanowskim.

Na budowę drogi gminnej I klasy Krakowiec-Lubaczów przyznano 40% subwencyę krajową, a ze względu na spodziewany zasiłek z funduszu państwowego zarządzono rewizyę odnośnej trasy i projektu przy współudziale delegata c. k. Rządu, przyczem skonstatowano potrzebę zmiany projektu w obu powiatach. Ze względu jednak na możność zużytkowania przyznanych obu Wydziałom powiatowym zasiłków państwowych z tytułu klęsk elementarnych, a to dla powiatu jaworowskiego 15.000 K i cieszanowskiego 10.000 K., zarządzono przerobienie trasy w obu powiatach przez organa krajowe celem rozpoczęcia robót w r. 1910.

Zarazem zarządzono opracowanie projektu całej drogi dla przedłożenia c. k. Rządowi celem uzyskania subwencyi państwowej na tą budowę.

Sprawa budowy drogi gminnej I kl. Podhajce-Wiśniowczyk w powiecie podhajeckim.

W r. 1909 zbudowano na rzece Strypie szluzę wraz z mostem konstrukcyi żelazno-betonowej, a w roku bieżącym zatwierdzono projekt na przyległą część drogi o długości 2 km.

Sprawa budowy drogi gminnej I kl Piwniczna-Szczawnica.

Projektowana droga Piwniczna-Szczawnica o długości 26.627 km. przechodzić ma przez dwa powiaty: sądecki i nowotarski.

Koszt tej budowy obliczono na 1,295.460 K, na pokrycie którego c. k. Rząd przyznał ryczałtowy zasiłek w kwocie 380.000 kor., a Wydział krajowy 40% ogólnych kosztów budowy.

Pertraktacye z odnośnymi Wydziałami powiatowymi o pokrycie reszty kosztów nie doprowadziły dotąd do pomyślnego wyniku.

Sprawa mostu na rzece Stryj w Kruszelnicy w powiecie stryjskim.

W r. 1907 przyznaną została 50% subwencya krajowa na budowę mostu na rzece Stryju w Kruszelnicy bez względu na termin budowy drogi Synowódzko wyżne-Schodnica, na której ma być ten most wykonany.

Ogólne światło tego mostu wynosić będzie 126 m. Projektowano most drewniany kratowy na dwóch przyczółkach i trzech filarach murowanych. Koszt budowy obliczono na 141.700 K., w czem wliczone są już koszta budowy obustronnych dojazdów do mostu w kwocie 32.700 K.

Projekt i kosztorys budowy przesłano Wydziałowi powiatowemu w listopadzie 1909 r.; Wydział powiatowy nie nadesłał jednak dotąd swego oświadczenia co do programu budowy i pokrycia kosztów.

Interpelacya posła Cieluch i towarzysze, w sprawie budowy drogi z Grybowa do Krynicy, względnie do Krzyżówki.

Poseł Cieluch i towarzysze wnieśli na posiedzeniu z dnia 9. października 1909 interpelacyę do Wydziału krajowego w sprawie budowy drogi z Grybowa do Krynicy, względnie do Krzyżówki.

W interpelacyi tej zarzucono, że Wydział krajowy objąwszy budowę tej drogi do wykonania własnemi siłami, nic dotąd koło niej nie zrobił.

Budowę tej drogi prowadził Wydział powiatowy w Grybowie, przy pomocy subwencyi krajowej i państwowej, własnemi siłami technicznemi od r. 1905 na przestrzeni trzech kilometrów. Wskutek powolnego tempa budowy ofiarowano powiatowi pomoc techniczną ze strony kraju, przyczem zarząd budowy pozostał i nadal w ręku Wydziału powiatowego.

Gdy Wysoki Sejm uchwałą z dnia 19. października 1908 podwyższył subwencyę krajową z 50% na 66% od 1. stycznia 1909, wezwano Wydział powiatowy do zabezpieczenia także odpowiednich funduszów ze strony powiatu na rzecz tej budowy a przynajmniej określenia kwoty, jaką powiat przeznacza na tę budowę na r. 1909, od czego uczyniono zawisłem delegowanie inżyniera krajowego do tej budowy.

Wobec odpowiedzi powiatu relacyą z dnia 15. kwietnia 1909 l. 413, że powiat nie przeznacza żadnej kwoty na tę budowę w r. 1909, nie mogło też nastąpić delegowanie inżyniera krajowego do tej budowy.

Tymczasem odezwą z dnia 9. listopada 1909 l. 17718/pr. zawiadomiło c. k. Prezydyum Namiestnictwa Wydział krajowy, że c. k. Rząd podwyższył subwencyę państwową na budowę tej drogi z kwoty 60.000 kor. na 34% kosztów (wszakże nie wyżej nad kwotę 122.000 K w co miałaby być wliczoną subwencya państwowa z tytułu klęsk elementarnych, w kwocie 20.000 K.).

Wobec zapewnienia znaczniejszej subwencyi państwowej na tę budowę, tudzież wobec przyznania powiatowi — na jego prośbę — rozporządzeniem z dnia 24. marca 1910 l. 134449/09, bezprocentowej pożyczki 10.000 K. na pokrycie udziału powiatu w kosztach tej budowy (którą to pożyczkę wyasygnowano rozp. L. W. 67.439/910), zaistniały warunki delegowania inżyniera krajowego do technicznego kierownictwa tej budowy.

To też rozporządzeniem z dnia 16. kwietnia 1910 l. 28.498 delegował Wydział krajowy swego inżyniera p. Gołowina do tej budowy i obecnie budowa postępuje normalnie.

Interpelacya posła Winniczuka i tow. w sprawie drogi w Czukałówce.

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 6-go października 1909 r., wniósł poseł Winniczuk i tow. interpelacyę do Wydziału krajowego, w sprawie złego stanu drogi w Czukałówce.

Wydział krajowy reskryptem z dnia 21. października 1909 r. l. 112.341 zażądał w tym przedmiocie sprawozdania od Wydziału powiatowego w Stanisławowie.

Z przedłożonego przez Wydział powiatowy sprawozdania z dnia 27. listopada 1909 r. l. 4.002 okazuje się, że droga ta znajduje się już w dobrym stanie, co stwierdził też sam interpelant, wydelegowany jako członek Wydziału powiatowego do zbadania tej sprawy.

Wobec tego stanu rzeczy Wydział krajowy nie miał powodu do wydania jakichkolwiek zarządzeń.

Interpelacya posła Dumki i tow. w sprawie drogi Trembowla-Buczacz.

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 12. października 1909 r., wniósł poseł Paweł Dumka i tow. interpelacyę do Wydziału krajowego w sprawie nadużyć popełnianych przez Radę powiatową w Trembowli.

W interpelacyi zarzucono powyższej Radzie powiatowej, że mimo ukończenia w r. 1907 budowy drogi Trembowla-Buczacz, należytość za grunta zabrane w Mogilnicy nie została zapłaconą a upominanie się interesowanych pozostaje bez skutku; że zabrano pod drogę kawałek tłoki gminnej; że drożnik bezkarnie wypasa swoje bydło w rowach drogowych; że wreszcie, osoby ruskiej narodowości nie są przyjmowane na drożników.

Wydział krajowy reskryptem z dnia 1-go listopada 1909 r. l. 115.877 polecił Wydziałowi powiatowemu w Trembowli aby przedłożył wyjaśnienia co do poczynionych zarzutów.

Wydział powiatowy relacyą z dnia 23. listopada 1909 r. l. 2.561 zdał sprawę jak następuje:

Pod budowę drogi Semenów-Buczacz w Mogilnicy zabrano kilku gospodarzom części parcel, ugodzona jednak cena kupna została im bezzwłocznie wypłaconą, to też nikt się nie zgłasza do Wydziału powiatowego o należytość z powyższego tytułu.

Tłoki gminnej Wydział powiatowy pod drogę nie zabierał, bo nowa droga w Mogilnicy prowadzi starą drogą gminną II klasy.

Drożnikom Wydział powiatowy nie zezwala na wypasanie bydła w rowach drogowych a drożnik dopuszczający się tego nadużycia jest pociągany, jak każdy inny, do odpowiedzialności.

Przy przyjmowaniu służby drogowej Wydział powiatowy powoduje się li tylko praktycznymi względami i kwalifikacyą, nie zaś względami na narodowość kandydata, czego dowodem przyjęcie w czasach ostatnich rusina Antoniego Nyszczy z Laskowiec. Wymieniony w interpelacyi Jan Kulczycki nie został przyjęty dlatego, że będąc w podeszłym wieku i mieszkając w Mogilnicy, zaniedbywałby z powodu 10-cio kilometrowej odległości, drogę od Semenowa, względnie od granicy buczackiej.

Wobec powyższych wyjaśnień Wydział krajowy nie miał powodu do wydania jakichkolwiek zarządzeń.

Interpelacya posła Z. Skwarka i tow. w sprawie dostawy szutru do budowy drogi gminnej w Grąziowej.

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu dnia 8. lutego 1910 r., wniósł poseł Z. Skwarko i tow. interpelacyę do Wydziału krajowego w sprawie pokrzywdzenia włościan Fedia Fisycza i Mikołaja Pykusa przy dostawie szutru do budowy drogi gminnej z Grąziowej przez Radę powiatową w Starym Samborze.

W interpelacyi zarzucono Radzie powiatowej powyższej, że zamówiła ona u dotyczących w r. 1907 — 40 m². kamienia, za które zapłacić miała 160 kor. tymczasem zapłacono wyżej wymienionym tylko 80 koron.

Wydział krajowy reskryptem z dnia 21-go lutego 1910 r. LW. 17.804 polecił Wydziałowi powiatowemu w Starym Samborze sprawę zbadać, załatwić i o tem zdać sprawę.

Z przedłożonych przez Wydział powiatowy aktów i sprawozdań z dnia 5. marca 1910 l. 514 okazuje się, że w r. 1908 zamówiono u Fedia Firycza i Mikołaja Pykusa nie 40 lecz tylko 20 m^3 kamienia za wynagrodzeniem 80 kor.; jednakowoż dostawcy dostarczyli samowolnie 40 m^3; gdy więc dostarczono więcej niż zamówiono, a nadto kamień dostarczony nie był odpowiedniej jakości, przeto odebrano tylko 20 m^3 kamienia lepszego i za 20 m^3 zapłacono 80 koron, resztę zaś polecono dostawcom zabrać z drogi — czego jednak nie uczynili.

Wobec tych wyjaśnień Wydział krajowy nie miał powodu do wydania jakichkolwiek zarządzeń w tej sprawie.

E.

Publiczne dojazdy kolejowe.

W czasie od dnia 1. lipca 1909 do dnia 30. czerwca 1910 przedstawiają się dalsze wyniki w urządzeniu publicznych dojazdów kolejowych, jak następuje:

1. W powiecie bobreckim.

a) Przy linii kolei Lwów-Podhajce wykonano budowę dojazdu od miasteczka Mikołajowa do tamtejszej stacyi o długości 1.274 mb. i przeprowadzono kolaudacyę wykonanych robót.

b) Przy linii kolei Lwów Czerniowce postanowiono zrekonstruować dojazd do stacyi Bóbrka-Chlebowice na przestrzeni środkowej 377 mb. i na podstawie wyniku rozprawy konkurencyjnej odniesiono się do c. k. Namiestnictwa o wydanie orzeczenia.

2. W powiecie brzeżańskim.

Budowę dojazdów w Brzeżanach i Hinowicach ukończono i dojazdy oddano do użytku publicznego.

3. W powiecie dobromilskim.

Wykonano budowę dojazdu kolejowego w Starzawie oraz rekonstrukcyę dojazdu w Dobromilu.

4. W powiecie drohobyckim.

Sprawa budowy dojazdów w Borysławiu i Dobrowlanach nie postąpiła naprzód.

5. W powiecie grodeckim.

Zezwolono Wydziałowi powiatowemu na odroczenie do roku 1911. ukończenia budowy dojazdu do stacyi w Stawczanach a to ze względu na znaczne wydatki, jakie powiat ten zmuszony był ponieść w roku 1909. na naprawę uszkodzeń elementarnych oraz przy budowie drogi powiatowej Gródek-Jaryna.

6. W powiecie horodeńskim.

Przeprowadzono w części budowę publicznego dojazdu do stacyi w Horodence.

7. W powiecie kamioneckim.

a) Na dniu 20. stycznia bieżącego roku odbyły się rozprawy konkurencyjne w sprawie budowy dojazdów do linii kolejowej Lwów-Stojanów w Sielcu, Chołojowie i Kamionce. W myśl wyników tych rozpraw odniesiono się do Namiestnictwa o wydanie orzeczenia o potrzebie budowy dojazdów w Sielcu i Chołojowie, które to orzeczenie c. k. Namiestnictwo reskryptem z dnia 25. maja l. 1.513 wydało. Natomiast wobec oświadczenia się stron za odroczeniem budowy dojazdu w Kamionce do roku 1911 zwrócono akta Wydziałowi powiatowemu celem przeprowadzenia pertraktacyi co do datków konkurencyjnych właścicieli przedsiębiorstw fabrycznych.

b) Dojazdy w Radziechowie i Stojanowie będą wybudowane kosztem funduszu kolei Lwów-Stojanów.

8. W powiecie kołomyjskim.

Po przerobieniu projektu budowy publicznego dojazdu do stacyi w Kołomyi w myśl wyników rozprawy konkurencyjnej odbytej 18. marca 1909, Wydział powiatowy wyznaczył na 29. lipca r. b. termin powtórnej rozprawy.

9. W powiecie lwowskim.

a) Do stacyi kolei Lwów Podhajce przeprowadzono budowę i kolaudacyę dojazdów w:

Lesienicach	długości . . .	291·3	m.
Maryówce	„ . . .	272·5	„
Podbereźcach	„ . . .	248·0	„
Gajach-Czyżykowie	„ . . .	125·0	„
Winnikach	„ . . .	460·0	„

Dojazd do stacyi w Hermanowie długości 540 m. będzie wykonany łącznie z budową drogi Barszczowice-Gaje.

b) Orzeczeniem z 3. czerwca l. 1.465 c. k. Namiestnictwo uznało potrzebę budowy publicznego dojazdu do stacyi Dublany-Laszki kolei Lwów-Stojanów. Budowa będzie uskutecznioną przez krajowe kierownictwo kolejowe na rachunek stron konkurujących.

c) Odniesiono się do c. k. Namiestnictwa o orzeczenie w sprawie budowy publicznego dojazdu do stacyi w Rudańcach kolei Lwów-Stojanów. Gdy jednak dojazd ten częściowo przechodzić ma przez terytoryum powiatu żółkiewskiego, na co powiat żółkiewski się nie godzi, przeto Wydział powiatowy lwowski wziął pod rozwagę sprawę budowy tego dojazdu według odmiennego kierunku dla połączenia z miasteczkiem Kukizowem.

d) Wskutek pisma c. k. Namiestnictwa w sprawie poprawy drogi dojazdowej do stacyi w Zaszkowie, kolei Lwów-Bełzec, wskazano Wydziałowi powiatowemu we Lwowie, aby wziął pod rozwagę przeprowadzenie do tej stacyi publicznego dojazdu konkurencyjnego.

10. W powiecie nadwórniańskim.

Sprawa budowy dojazdu w Nadwórnie, będąca w związku z lokalną regulacyą potoku Strymby, nie postąpiła naprzód.

11. W powiecie nowo-sądeckim.

a) Na podstawie wyniku komisyi obchodowej kolei Muszyna-Krynica oraz uchwały Rady powiatowej z 8. XI. 1909 delegowano na prośbę Wydziału powiatowego inżyniera Wydziału krajowego do opra-

cowania szczegółowego projektu budowy publicznego dojazdu w Krynicy. Przy rozprawie konkurencyjnej na dniu 16. czerwca r. b. przyjęto projekt według kierunku wzdłuż parku zakładowego do połączenia z drogą powiatową Muszyna-Krynica pod łazienkami borowinowemi o dług. 630 m. Wobec założenia dojazdu według typu ulic miejskich i potrzeby budowy mostu stałego o świetle 23 m koszt budowy wyniesie około 120.000 K.

b) Polecono Wydziałowi powiatowemu przedłożenie projektu i wniosku na budowę dojazdu od stacyi w N. Sączu do drogi powiatowej N. Sącz-Tylicz-Muszynka.

12. W powiecie podhajeckim.

Dojazd kolejowy do stacyi w Podhajcach o dług. 0.059 km. oddano do użytku publicznego.

13. W powiecie przemyślańskim.

Ukończono budowę dojazdów do stacyi kolei Lwów-Podhajce w:

Kurowicach	długości	1441·7	m
Przemyślanach	„	734	„
Wołkowie	„	2926	„
Dunajowie	„	1915·5	„

i przeprowadzono holaudacyę wykonanych robót.

14. W powiecie rohatyńskim.

Budowę publicznego dojazdu od drogi krajowej Lwów-Rohatyn do stacyi w Psarach linii Stryj-Chodorów-Tarnopol o dług. 6.328 km rozpoczęto, przyczem ze względu na znaczne koszta (preliminowane na 119.198 K) rozłożono budowę na przeciąg 3 lat.

15. W powiecie skałackim.

Dojazd kolejowy do stacyi Bogdanówka-Kamionki linii kolei Lwów-Podwołoczyska o dług. 1.517 km zbudowano i oddano do użytku publicznego.

16. W powiecie stanisławowskim.

Na dniu 15. czerwca r. b. odbyła się rozprawa konkurencyjna w sprawie budowy dojazdu ze stacyi Dubowce do drogi powiatowej Tustań-Maryampol.

17. W powiecie tarnobrzeskim.

Budowa dojazdu do stacyi kolejowej w Grębowie jest na ukończeniu.

18. W powiecie tarnopolskim.

a) Budowy dojazdu do stacyi Denysów-Kupczyńce, której potrzebę uznało c. k. Namiestnictwo orzeczeniem z dnia 12. kwietnia 1907 l. 43.366, nie rozpoczęto dotychczas a to dla braku porozumienia się z powiatem brzeżańskim, w którym część tego dojazdu jest położoną.

b) Reskryptem z dnia 11. maja b. r. l. 923/1 c. k. Namiestnictwo wydało orzeczenie o potrzebie budowy dojazdu do stacyi w Szlachcińcach o dług. 1.133 km, poczem polecono Wydziałowi powiatowemu bezzwłocznie do budowy przystąpić.

c) Orzeczeniem z dnia 6. czerwca br. l. 431/1 c. k. Namiestnictwo uznało potrzebę budowy dojazdu do stacyi w Borkach wielkich. Na razie z powodu odwołania c. k. kolei sprawa traktuje się w Trybunale administracyjnym.

19. W powiecie tarnowskim.

Dojazd do stacyi Pleśna-Łowczówek o długości 3.323 mb. kosztem 58.700 K jest w toku budowy.

20. W powiecie turczańskim.

a) Wykończono w zupełności budowę dojazdu kolejowego od stacyi Jabłonka niżna kolei Lwów-Sambor do gościńca państwowego w Boryni długości 4·130 km kosztem 169.793 K i przeprowadzono w jesieni 1909 kolaudacyę wykonanych robót.

b) W sprawie wykończenia budowy dojazdu do stacyi Sianki (dług. 1·5 km) wezwano Wydział powiatowy ponownie o powzięcie uchwały co do zmiany kierunku końcowego celem przedłożenia sprawy c. k. Namiestnictwu dla wydania orzeczenia.

21. W powiecie wadowickim.

Sprawa budowy publicznego dojazdu kolejowego do stacyi w Leńczach nie postąpiła naprzód, gdyż z powodu wątpliwości co do istnienia zasadniczych warunków budowy dojazdu konkurencyjnego według projektu przyjętego przy rozprawie konkurencyjnej nie może być przedłożony c. k. Namiestnictwu wniosek o wydanie orzeczenia o potrzebie budowy tego dojazdu.

22. W powiecie wielickim.

Sprawa budowy dojazdu kolejowego do stacyi w Radziszowie nie postąpiła naprzód.

23. W powiecie zaleszczyckim.

Sprawa budowy nowego względnie przełożenia istniejącego dojazdu kolejowego w Zaleszczykach nie postąpiła naprzód.

24. W powiecie żółkiewskim.

W sprawie budowy dojazdu do stacyi Kłodno-Żółtańce kolei Lwów-Stojanów odniesiono się do c. k. Namiestnictwa o wydanie orzeczenia.

25. W powiecie złoczowskim.

a) Na podstawie orzeczenia c. k. Namiestnictwa z dnia 31. października 1909 l. 971 rozpoczęto budowę publicznego dojazdu do stacyi w Skwarzawie kolei Lwów-Podwołoczyska.

b) C. k. Namiestnictwo orzeczeniem z dnia 15. listopada 1909 l. IX. a. 2237 uznało potrzebę przedłużenia dojazdu kolejowego w Jeziernie, poczem rozpoczęto budowę.

26. W powiecie żywieckim.

Sprawa budowy publicznego dojazdu kolejowego do stacyi w Zwardoniu nie postąpiła naprzód.

F.

Inne ważniejsze sprawy.

Szkoła konduktorów drogowych.

O wyniku trzeciego roku nauki 1909/10, czwartego trzechlecia szkoły praktycznej konduktorów drogowych przedkładamy następujące sprawozdanie:

Dnia 16. listopada 1909 po powrocie uczniów z praktyki letniej II. roku szkolnego zamknięto klasę II. i wpisano ich do klasy III-ciej. Naukę zimową klasy III. rozpoczęto dnia 16. listopada 1909 r. a zakończono dnia 15. kwietnia 1910 po egzaminach kursowych.

Z 31 uczniów zwyczajnych wpisanych do klasy III. zmarli dwaj, jeden wystąpił ze szkoły, a dwudziestu ośmiu złożyło z pomyślnym wynikiem egzamin kursowy, a w końcu września przystąpią do egzaminu kwalifikacyjnego.

Po egzaminach kursowych wysłano powyższych uczniów na praktykę letnią do robót drogowych pod kierownictwem inżynierów krajowych i powiatowych, jakto uwidoczniono w załączonem zestawieniu jako alegat 5.

Alegat 5.

W dołączonym alegacie rubr. 3. podano również wyniki egzaminu kursowego klasy III. oraz ogólny wynik praktyki letniej w 1909 r. a to w rubryce 4-tej powyższego alegatu.

Koszta utrzymania szkoły i stan funduszów na całe trzechlecie przedstawiają się następująco:

Wydatki:

Za czas od 13. sierpnia 1907 po dzień 13. lipca 1910.

1.	Remuneracya za kierownictwo szkoły .	1.800·— K
2.	Wynagrodzenie za wykłady . . .	12.512·— „
3.	Stypendya uczniów	23.100·— „
4.	Zapomogi uczniom	90·— „
5.	Koszta wyjazdu uczniów na praktykę .	1.717·— „
6.	Potrzeby szkolne i inne wydatki z tytułu administracyi	3.890·88 „
7.	Obsługa szkoły	300·— „
	Razem . .	43.409·88 K

Dochody:

własne szkoły w 4 tem trzechleciu, wraz ze zwrotami kosztów wyjazdu uczniów na praktykę letnią wynoszą .	2.804·90 K
Z porównania okazuje się czysty wydatek w 4-tem trzechleciu pokryty z funduszu krajowego w kwocie .	40.604·98 K
Ponieważ d. 15 kwietnia 1910 r. 28 uczni złożyło egzamin kursowy, przeto koszt wykształcenia jednego ucznia wynosił	1.450·— K
czyli rocznie na jednego ucznia wydano . . .	483·33 K

Krajowe warstaty dla wyrobów betonowych.

Ruch wyrobów betonowych w 6 krajowych warstatach a mianowicie: w Rzeszowie, Jarosławiu, Żółkwi, Kamionce strumiłowej, Borszczowie i Brzeżanach w r. 1909 przedstawia się jak następuje:

1.	Na budynki i narzędzia wydano . .	7.936·96 K
2.	„ roboty betonowe	99.437·54 „
	Razem . .	107.374·50 K

W y r o b i o n o:

Rur, krawężników, płyt itp. razem . . . 56.791 sztuk
co stanowi 1.969 m³ betonu.

S p r z e d a n o:

Rur, krawężników, płyt itp. razem . . . 55.921 sztuk
co stanowi 2.089 m³ betonu.
Ze sprzedaży uzyskano . . . . . 91.873·10 K

Koszta założenia warstatów oraz koszta wyrobów betonowych od r. 1899 tj. od założenia warstatów do końca r. 1909 przedstawiają się następująco:

1.	Na założenie warstatów wydano . .	91.428·82 K
2.	„ wyroby betonowe	807.467·04 „
	Razem .	898.895·86 K

Wyrobiono:

rur. krawężników itp.	391.027	sztuk objętości .	18.281 m³
sprzedano	362.758	„ „ .	17.180 „
pozostało	28.269	„ „ .	1.101 m³

Ze sprzedaży uzyskano ogółem . . .	828.883·12 K
Należytość czynna za wyroby wynosiła z końcem r. 1909	16.105·62 „
Wartość pozostałych wyrobów według cen z r. 1909 przedstawia	48.917·11 „
Wartość pozostałych materyałów surowych .	5.267·28 „
Razem .	899.173·13 K

Z porównania okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie 277·27 K.

Interpelacya posła Battaglii i tow. do Wydziału krajowego w sprawie krajowego warsztatu dla wyrobów betonowych w Rzeszowie

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu z dnia 12. października 1909 wniósł poseł Battaglia i tow. interpelacyę do Wydziału krajowego w sprawie konkurencyi krajowego warsztatu dla wyrobów betonowych w Rzeszowie, czynionej przemysłowi prywatnemu, z zapytaniem, czy Wydział krajowy skłonny jest ograniczyć produkcyę tego warsztatu dla zaspokojenia potrzeb administracyi drogowej.

Wydział krajowy oznajmia, jak następuje:

W myśl rozporządzenia Wydziału krajowego z dnia 21. kwietnia 1899 l. 14.670 krajowe warsztaty betonowe mają za zadanie dostarczać wyrobów betonowych dla dróg publicznych niepaństwowych.

Na tem zasadniczem postanowieniu opierając się, Wydział krajowy rozporządzeniem z dnia 22. czerwca 1902 l. 40.896 polecił kierownikom

krajowych warsztatów betonowych, aby wyroby tych warsztatów odstępowali tylko do celów drogowych, a to:

1) zarządom dróg krajowych względnie organom przez Wydział krajowy do wykonania tego zarządu ustanowionym,

2) Wydziałom powiatowym jako zarządom dróg powiatowych, gminnych i publicznych dojazdów kolejowych,

3) miejscowym zarządom drogowym,

4) magistratom 30 miast wymienionych w ustawie z dnia 13. marca 1889 Nr. 24 dz. u. kr. jako miejsowym zarządom drogowym.

Rozporządzeniem zaś z dnia 9. czerwca 1905 l. 50.883, wydanem na podstawie odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 26. maja 1905 l. 467/pr., Wydział krajowy upoważnił kierowników krajowych warsztatów dla wyrobów betonowych do sprzedawania rur betonowych do budowy studzien publicznych.

W myśl powyższych rozporządzeń wyroby krajowych warsztatów betonowych nie mogą być w żadnym wypadku sprzedawane osobom prywatnym, względnie do celów prywatnych.

Wydział krajowy przypomniał powyższe rozporządzenia kierownikowi krajowego warsztatu betonowego w Rzeszowie.

Alegat 6. Rachunki funduszu pro praeterito budowy dróg krajowych i powiatowych.

Podług załączonego jako alegat 6 wykazu (od poz. 1 do 7 i 8), funduszu pro praeterito budowy dróg krajowych i powiatowych po koniec roku 1908, przedstawiają się wynikłości rachunków sześciu dróg w trzech powiatach, jak następuje:

Należytości od stron konkurencyjnych . .	69.064 K	12 h
Zapas gotówką i efektami	16.061 „	34 „
Razem . .	85.125 K	46 h
Należytości bierne przypadające stronom konkurencyjnym za przerobne	186.039 K	12 h
Okazuje się niedobór . .	100.913 K	66 h
który od niedoboru, wykazanego w sprawozdaniu za rok 1907 w kwocie	100.972 K	36 h
zmniejszył się o kwotę . .	58 „	70 „
Z wykazanych należytości czynnych z końcem roku 1907 w kwocie	69.137 K	61 h

nie odpisano żadnej kwoty w roku 1908.

Stan zebranych zapasów kasowych efektami, przechowanych tymczasowo w depozytach ogólnych funduszu krajowego wynosił — wedle powołanego wyżej sprawozdania — po koniec grudnia 1908, a mianowicie:

1. w 4% listach rentowych:			
α) Ser. B. Nr. 329 i 330 po 100 K .	200 K		
β) „ E. Nr. 108 do włącznie 122 tj. 15 sztuk po 2.000 K	30.000 „	30.200 K	— h
2. w dwu książeczkach wkładkowych Banku krajowego numer:			
a) 25829 na kwotę . . .	823 K	07 h	
b) 25830 „ „ . . .	1.657 „	20 „	2.480 K 27 h
Razem . .			32.680 K 27 h

Doliczając do tego narosłe odsetki od tychże książeczek — jak L. W. 81.865/09 — po koniec czerwca 1909, mianowicie numer:

ad a. 25829 odsetki za czas od 1. stycznia do 2. kwietnia 1909 tj. za 92 dni . . . . 8 K 40 h

Na dniu 3. kwietnia 1909 dopisano do tejże książeczki na kwotę j. w. 823 K 07 h

zrealizowane kupony (płatne 1. kwietnia 1909) od wykazanych wyżej 4% listów rentowych na 30.200 K w kwocie . 604 K — h

po zapłaceniu $^1/_2$% podatku rentowego . 3 K 02 h . 600 K 98 h

wobec czego stan książeczki tej wynosił 3-go kwietnia 1909 r. kwotę 823·07 + 600·98 = 1.424 K 05 h od której narosłe procenty za czas od 3. kwietnia do 30. czerwca 1909 tj. za 88 dni wyniosły . . 13 K 86 h 623 K 24 h

ad b. 25830 odsetki za czas od 1. stycznia do 30. czerwca 1909 tj. za 180 dni w kwocie . . . 33 K 14 h 656 K 38 h

Razem po koniec czerwca 1909 . 33.336 K 65 h

Dopisane zaś procenty za czas od 1. lipca do 31. grudnia 1909 wyniosły — jak L. W. 146.596/09 — od pomienionych książeczek numer:

ad a. 25.829 na (1.424·05 + 8·40 + 13·86) = 1.446 K 31 h kwotę . . . . . 28 K 92 h

ad b. 25.830 na (1.657·20 + 33·14) = 1.690 K 34 h kwotę . . . . . 33 K 80 h 62 K 72 h

Razem . . . 33.399 K 37 h

Doliczając do tego zapasy kasowe przechowane — wedle powołanego na wstępie wykazu — w c. k. kasach rządowych po koniec roku 1908 w kwocie . . . 16.061 K 34 h

Ogółem stan zapasów tych na pokrycie niedoborów pomienionego funduszu pro praeterito wynosi kwotę . 49.460 K 71 h

A po doliczeniu należytości od stron konkurencyjnych) czynnych — o ile nie będą odpisywane sposobem dotychczasowym, a z tego powodu i wpływy po największej części bardzo wątpliwe — w kwocie j. w. . . 69.064 K 12 h

wynosi suma stanu czynnego kwotę . 118.524 K 83 h

W porównaniu zaś z należytościami biernemi w kwocie j. w. . . . . 186.039 K 12 h

okazuje się jeszcze **niedobór** w kwocie . . 67.514 K 29 h

W powołanem wyżej sprawozdaniu za rok 1907 zaznaczono, że Wydział krajowy odniósł się ponownie przy L. W. 18.487 z dnia 11. maja 1908 do Namiestnictwa o zarządzenie jak najspieszniejszego ostatecznego zakończenia sprawy funduszów pro praeterito wszystkich dróg, powołując się nadto co do należytości biernych na pismo Namiestnictwa z dnia 18. czerwca 1903 l. 72.324 (L. W. 57.303/903), w którem oznajmiono, „że pretensye stron za przerobne do funduszów pro praeterito budowy dróg krajowych“ — o czem wspomniano już w sprawozdaniu za rok 1903 — „nie są należycie udowodnione i nie opierają się na dokumentach, wykazujących dowodnie ich płynność, skutkiem tego zaległości bierne w znacznej części n i e przedstawiają dla kontrybuentów, którzy do budowy dróg konkurowali, realnej wartości i dlatego z tych samych przyczyn, jak należytości czynne, będą mogły być odpisane“.

Obecnie Namiestnictwo pismem z dnia 8. marca 1910 l. IX a. 1.378/1 (L. W. 30.487/910) donosi stosownie do pisma Wydziału krajowego przy L. W. 29.120/909 z dnia 3. sierpnia 1909 w z g l ę d e m o s t a t e c z n e g o z a k o ń c z e n i a s p r a w y f u n d u s z ó w p r o p r a e t e r i t o w s z y s t k i c h p o z o s t a ł y c h d r ó g, ż e o d n i o s ł o s i ę w p r z e d m i o c i e t y m d o c. k. M i n i s t e r s t w a r o b ó t i n i e o m i e s z k a z a w i a d o m i ć W y d z i a ł u k r a j o w e g o o d e c y z y i c. k. M i n i s t e r s t w a.

Oznajmia się w końcu, że — jak L. W. 127.434/09, 30.487 i 36.963/910 — odniesiono się do Namiestnictwa o spieszne udzielenie Wydziałowi krajowemu brakujących rachunków funduszów pro praeterito budowy dróg: krajowej Lwów-Rohatyn i 4-ch dróg obwodu tarnopolskiego (Brzeżany-Podwołoczyska, Brzeżany-Tarnopol, Strussów-Buczacz i Tarnopol-Brody) za rok 1909 i powiatowej Grzymałów Skałat-Smykowce za lata 1908 i 1909.

Ubezpieczenie robotników i drożników od wypadków.

Zgodnie z ustawą z dnia 28. grudnia 1887 (dz. p. p. z r. 1888 nr. 1) ubezpieczono w roku 1909 tych robotników i drożników na drogach krajowych i subwencyonowanych, którzy byli użyci przy robotach drogowych prowadzonych we własnym zarządzie.

Z tego zobowiązania wynikłe koszta poniesiono z funduszu krajowego.

1. Na roboty zwyczajne wykonane przy utrzymaniu dróg krajowych i przy robotach w warsztatach betonowych w kwocie	6.879 K 83 h
2. Na roboty nadzwyczajne przy budowie i utrzymaniu dróg subwencyonowanych i dojazdów kolejowych w kwocie	415 „ 70 „
Razem . . .	7.295 K 53 h
Gdy w roku 1908 wypłacono z powyższego tytułu kwotę	6.266 K 36 h
zatem okazuje się, że koszt ubezpieczeń wynosił w roku 1909 więcej o kwotę	1.029 K 17 h

Nadto poniesiono w ciągu roku 1909 koszta ubezpieczeń robotników zajętych w latach ubiegłych a mianowicie:

1. Przy robotach zwyczajnych na drogach krajowych i w warsztatach betonowych w kwocie . .	1.276 „ 31 h
2. Przy robotach nadzwyczajnych na drogach subwencyonowanych w kwocie	1.709 „ 74 h
Ogólny koszt zwiększonych ubezpieczeń był wyższy o kwotę	4.015 K 22 h

Przedłużenie udzielonych koncesyi mytniczych

Na podstawie § 7 ust. drog. Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem przedłużył na dalszych pięć lat koncesye do pobierania opłat mytniczych a mianowicie:

Gminie Bukaczowce — od mostu na rzece Świerzu.

Wydziałowi powiatowemu w Cieszanowie — na drodze gm. Cieszanów-Chotyluby.

Wydziałowi powiat. w Gródku — na drodze gm. I kl. Gródek-Załuż.

Radzie powiatowej w Husiatynie — na drodze pow. Husiatyn-Horodnica.

Wydziałowi powiat. w Jaworowie — na drodze gm. Jaworów-Sądowa Wisznia.

Radzie powiatowej w Kamionce strumiłowej — na drodze Busk-Toporów. na drodze pow. Jabłonówka-Chołojów, na drodze pow. Radziechów-Niedźwiedzie-Kulików i od mostu powiatowego na rzece Bugu w Dobrotworze.

Radzie powiatowej w Turce na drodze powiatowej Turka-Czarna.

Radzie powiatowej w Samborze na drodze powiatowej Sambor-Mościska.

Wydziałowi pow. w Skałacie na drodze gminnej Podwołoczyska-Grzymałów.

Radzie powiatowej w Sokalu na drodze powiatowej Bełz-Waręż.

Gminie m. Sokala od dwóch mostów na rzece Bugu.

Radzie powiatowej w Żydaczowie na drodze powiatowej Brzezina-Rozdół-Rozwadów.

Radzie powiatowej w Żydaczowie od mostu na rzece Stryju pod Żydaczowem.

Przedłużenie koncesyi na pobór kopytkowego.

Wydział krajowy odniosł się do c. k. Namiestnictwa o przedłużenie na dalsze trzy lata koncesyi do pobierania kopytkowego gminom miast Nowy-Sącz i Jarosław.

Kontrola nad miastami pobierającemi kopytkowe.

Tak jak w latach poprzednich wykonywał Wydział krajowy kontrolę nad miastami, które na mocy specyalnych ustaw uprawnione są do pobierania myta kopytkowego a w szczególności: w Brodach, Brzeżanach, Jarosławiu, Kołomyi, Nowym Sączu, Przemyślu, Rzeszowie, Stanisławowie, Tarnowie, Tarnopolu, Żółkwi tudzież nad Wydziałem powiatowym w Buczaczu, który pobierał powyższe opłaty aż do 6. lipca 1909 t. j. do wejścia w moc obowiązującą ustawy z 12. maja 1909 Nr. 53. dz. u. kr. o udzieleniu prawa poboru myta kopytkowego gminie m. Buczacza.

Stan tej kontroli w czasie od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 przedstawia się następująco:

Wydział krajowy zbadał preliminarze wszystkich powyższych miast na rok 1909 z wyjątkiem Buczacza i Rzeszowa, które tych preliminarzy nie przedłożyły — tudzież preliminarze na rok 1910 miast Brzeżan, Jarosławia, Kołomyi i Stanisławowa. Preliminarze na rok 1910 przedłożyły nadto dotychczas Brody i Przemyśl

Również zbadał Wydział krajowy zatwierdzone przez właściwe Wydziały powiatowe: zamknięcie rachunków m. Tarnowa za rok 1907 i zamknięcia rachunków za rok 1908 miast Kołomyi, Stanisławowa, Tarnowa Tarnopola, Żółkwi Dotychczas nie przedłożono zamknięć rachunkowych za rok 1907 z miast Brzeżany, Rzeszów, za rok 1908 z miast

Brzeżany, Buczacz i Rzeszów. Za rok 1909 przedłożono rachunki tylko z miasta Brodów.

Alegat 7. Subwencye państwowe na budowę dróg.

W załączeniu ·/. jako alegat 7 przedkładamy Wysokiemu Sejmowi wykaz zezwolonych na r. 1909 kredytów ze Skarbu państwa na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych, powiatowych i gminnych.

Orzeczenia c. k. Trybunału administracyjnego.

I. **C. k. Trybunał administracyjny zniósł:**

1. Orzeczenie Wydziału krajowego z dnia 7-go października 1908 r. l. 98.583, którem nie wchodząc w motywa, pozostawiono bez skutku rekurs Aleksandra br. Poppera z Wiednia, przeciw uchwale Wydziału powiatowego w Żywcu z dnia 11. września 1908 r. l. 2.485, którą odmówiono prośbie pomienionej firmy o wznowienie postępowania administracyjnego w sprawie nałożonego na nią orzeczeniem Wydziału krajowego z dnia 18-go kwietnia 1907 l. 23.577, zatwierdzonem przez c. k. Trybunał administracyjny orzeczeniem z dnia 17-go czerwca 1908 r. l. 6.044 ex 1908 osobnego datku w kwocie 30.556 K. za zużywanie w latach 1898—1905 w niezwykły sposób transportami drzewa nieomyconej drogi gminnej I klasy od granicy Królestwa Węgier przez Ujsoły do dojazdu kolejowego w Rajczy.

2. Orzeczenie Wydziału krajowego z dnia 18-go września 1908 r. l. 90.422, którem nałożono na firmę „Austryackie leśno-przemysłowe Towarzystwo w Wiedniu“ osobny datek w kwocie 766 K. z tytułu zużywania w roku 1907 w niezwykły sposób transportami drzewa, nieomyconej drogi gminnej I klasy Ujsoły-Rajcza na przestrzeni od granicy Królestwa Węgier w Ujsołach do stacyi kolejowej w Rajczy.

II. **C. k. Trybunał administracyjny nie załatwił:**

zażalenia Magistratu król. stoł. m. Lwowa przeciw decyzyi c. k Namiestnictwa we Lwowie, względnie orzeczeniu Wydziału krajowego z dnia 4. sierpnia 1908 r. l. 73.104/08 w sprawie budowy drogi dojazdowej do dworca Lwów-Łyczaków kolei Lwów-Podhajce.

III. **Wydział krajowy cofnął:**

zażalenie swoje przeciw orzeczeniu c. k. Minsterstwa rolnictwa z dnia 24. września 1909 r. l. 23.806/08 w sprawie zastrzeżeń zarządu drogi krajowej Zakliczyn-Sącz-Niedice przeciw wykonaniu projektu regulacyi Dunajca w obrębie gmin Kadcza, Jazowsko, Łazy i Opalona ze względu na unieważnienie przez pomienione c. k. Ministerstwo swego orzeczenia i wydanie nowego.

Akademia im. Maryi Teresy w Wiedniu.

Odezwą z dnia 18-go marca r. 1909 XIII 28.631 zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy o opróżnieniu jednego miejsca funduszowego w Akademii im. Maryi Teresy w Wiedniu.

Po rozpisaniu konkursu przez Wydział krajowy z dnia 27. marca 1909 r. do l. 32.224 uczyniono przedstawienie do Najwyższego Tronu. Najwyższem postanowieniem z dnia 22. lipca 1909 r. nadał Najjaśniejszy Pan to miejsce funduszowe Wojciechowi Romanowi Ruszkowskiemu.

Następnie odezwą z dnia 3. sierpnia 1909 l. 13.500/pr. zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy o opróżnieniu znów jednego miejsca funduszowego w pomienionej Akademii.

Po rozpisaniu konkursu przez Wydział krajowy z dnia 10. sierpnia 1909 do l. 87.518 uczyniono przedstawienie do Najwyższego Tronu.

Najwyższem postanowieniem z dnia 13. października 1909 r. nadał Najjaśniejszy Pan to miejsce funduszowe Stanisławowi Strubińskiemu.

Wreszcie odezwą z dnia 4-go października r. 1909 XIII $\frac{1990}{42}$ zawiadomiło c. k. Namiestnictwo Wydział krajowy o opróżnieniu jeszcze jednego miejsca funduszowego w Akademii im. Maryi Teresy w Wiedniu.

Po rozpisaniu konkursu przez Wydział krajowy z dnia 8-go października 1909 r. l. 110.463 uczyniono przedstawienie do Najwyższego Tronu. Najwyższem postanowieniem z dnia 6. stycznia 1910 r. nadał Najjaśniejszy Pan to miejsce funduszowe Maksymilianowi Chojeckiemu.

Sprawy szlachectwa i zmiany nazwisk.

W czasie od 1. lipca 1909 r. do 30. czerwca 1910 załatwiono w dziale szlachectwa trzysta cztery exhibitów.

I. Co do staropolskiego szlachectwa:

Przy dwudziestu ośmiu podaniach udzielono opinii na żądanie c. k. Namiestnictwa.

Najwyższa decyzya nastąpiła w trzech wypadkach, pomyślnie dla proszących.

W jednym wypadku, c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, uznało uprawnienie do używania odziedziczonego szlachectwa staropolskiego, jako zagranicznego zwykłego szlachectwa.

II. Certyfikatów szlachectwa wydano czterdzieści, z tych cztery na podstawie Najwyższego zatwierdzenia staropolskiego szlachectwa, pięć na mocy upoważnienia ze strony c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, ponieważ legitymujący się pochodzili w trzecim, względnie czwartym stopniu od osób zapisanych w metrykach szlacheckich galicyjskich, zaś trzydzieści jeden certyfikatów szlachectwa wydał Wydział krajowy we własnym zakresie działania, ponieważ legitymujący się byli synami lub córkami, a najdalej wnukami osób zapisanych w metrykach szlacheckich galicyjskich.

Do sprawy certyfikatów szlachectwa odnosi się czterdzieści trzy exhibitów.

III. Spraw szlachectwa ogólnej treści, a mianowicie co do różnych wyjaśnień, wypisów z metryk szlacheckich galicyjskich i innych żądań załatwiono dziewięćdziesiąt sześć, a w tych mieści się także peryodyczny wykaz wpisów dokonanych w metrykach szlacheckich galicyjskich w ciągu roku 1909, przedłożony c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych na ręce c. k. Namiestnictwa we Lwowie z początkiem roku 1910.

IV. W sprawie zmiany nazwisk, oznajmiono c. k. Namiestnictwu we Lwowie — na żądanie tegoż — do stu trzydziestu siedmiu podań, czy nadać się mające nazwiska przysługują, lub nie przysługują rodom szlacheckim, zapisanym w metrykach szlacheckich galicyjskich i w dziele klasycznem księdza Kaspra Niesieckiego p. t. „Korona Polska“.

Wykaz

datków deklarowanych na budowę drogi krajowej Lwów-Stojanów po koniec r. 1909.

Liczba porz.	Przedmiot	Należytość						Odpisano		Pozostaje		Uiszczono		Pozostaje należytość					
		zaległa		bieżąca		razem								z lat ubiegłych		z roku bieżącego		razem	
		K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h
1	Droga krajowa Lwów-Stojanów																		
	Gminna Kamionka stumiłowa .	736	—	—	—	736	—	—	—	736	—	500	—	236	—	—	—	236	—
	Razem . .	736	—	—	—	736	—	—	—	736	—	500	—	236	—	—	—	236	—

Wykaz wynikłości dochodów i wydatków miejscowych

funduszów dróg gminnych II. kl. za r. 1908.

Liczba porząd.	Nazwa powiatu	Długość dróg gmin. II. kl.	8 % dodatków do podatk.	Dochody						Wydatki		Zapas kasowy		Uwaga
				Dotacya z pow. funduszu drogowego		Inne dochody		Razem						
		Km.	K. g.	K.	g.	K.	g.	K.	g.	K.	g.	K.	g.	
1	Biała	368·282	31.795	92	62.808	65	13.272	20	76.080	85	64.704	92	11.375	93	
2	Bóbrka	615·646	16.077	84	20.722	70	12.103	15	32.825	85	32.030	84	795	01	
3	Bochnia	628·966	18.311	36	25.353	29	—	—	25.353	29	22.490	31	2.862	98	
4	Bohorodczany	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Wykazu z wyniko-
5	Borszczów	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	ściami nie przedło-
6	Brody	958·600	22.196	08	17.161	58	200	—	17.361	58	17.361	58	—	—	żono.
7	Brzesko	589·775	19.386	24	23.517	56	18.141	44	41.659	—	41.659	—	—	—	
8	Brzeżany	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
9	Brzozów	186·230	11.005	84	16.406	41	69	90	16.476	31	16.252	61	223	70	Jak wyżej
10	Buczacz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
11	Chrzanów	467·600	38.864	80	99.211	74	6.551	93	105.763	67	103.336	73	2.426	94	Jak wyżej
12	Cieszanów	760·376	13.096	16	26.824	36	1.033	75	27.858	11	26.436	71	1.421	40	
13	Czortków	457·000	9.066	08	17.691	79	18	10	17.709	89	15.665	57	2.044	32	
14	Dąbrowa	637·839	12.757	60	25.131	58	—	—	25.131	58	25.131	58	—	—	Jak wyżej
15	Dobromil	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
16	Dolina	373·538	10.049	36	20.728	94	—	—	20.728	94	20.728	94	—	—	
17	Drohobycz	618·544	49.947	76	119.048	68	—	—	119.048	68	119.048	68	—	—	
18	Gorlice	279·404	12.584	16	10.543	32	—	—	10.543	32	10.543	32	—	—	
19	Gródek	617·610	14.131	28	34.159	84	11.542	65	45.702	49	44.650	15	1.052	34	
20	Grybów	148·140	5.880	32	9.338	23	—	—	9.338	23	9.338	23	—	—	
21	Horodenka	349·750	19.077	20	11.505	16	—	—	11.505	16	11.505	16	—	—	
22	Husiatyn	430·470	15.649	60	16.203	70	715	88	16.919	58	16.784	91	134	67	
23	Jarosław	995·100	28.250	—	38.302	15	1.724	35	40.026	50	35.687	12	4.339	38	
24	Jasło	633·621	18.723	60	23.491	07	378	58	23.869	65	23.743	85	125	80	
25	Jaworów	526·121	8.928	16	35.958	11	—	—	35.958	11	35.958	11	—	—	
26	Kałusz	424·700	14.633	36	38.916	38	401	17	39.317	55	33.279	59	6.037	96	
27	Kamionka	—	19.759	52	26.232	31	101	40	26.333	71	26.333	71	—	—	
28	Kolbuszowa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
29	Kołomyja	1.007·000	26 587	44	25.997	90	—	—	25.997	90	25.997	90	—	—	Jak wyżej
30	Kosów	558·856	11.512	32	4.000	31	1.364	16	5.364	47	5.215	02	149	45	
31	Kraków	321·080	18.086	96	53.614	85	—	—	53.614	85	53.614	85	—	—	
32	Krosno	363·800	14.188	08	17.066	34	—	—	17.066	34	17.066	34	—	—	
33	Limanowa	471·355	8.661	72	12.663	23	—	—	12.663	23	4.368	38	8.294	85	
34	Lisko	664·400	14.509	20	26.000	14	—	—	26.000	14	26.000	14	—	—	
35	Lwów	931·600	21.600	64	80.536	93	9.714	34	90.251	27	87.430	83	2.820	44	
36	Łańcut	1.009·500	28.550	—	47.890	19	—	—	47.890	19	47.890	19	—	—	
37	Mielec	638·000	16.077	92	39.782	70	—	—	39.782	70	39.782	70	—	—	
38	Mościska	541·064	11.985	28	32.281	38	2.111	95	34.393	33	34.393	33	—	—	
39	Myślenice	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jak wyżej
40	Nadwórna	370.717	9.849	92	18.702	36	3.885	13	22.587	49	22.587	49	—	—	
41	Nisko	88·450	10.926	80	11.286	60	—	—	11.286	60	11.286	60	—	—	
42	Nowy Targ	557·400	13.818	16	26.680	76	—	—	26.680	76	26.656	06	24	70	
43	Pilzno	197·540	7.697	36	18.810	52	100	—	18.910	52	18.910	52	—	—	
44	Podhajce	602·500	18.553	84	10.713	30	—	—	10.713	30	10.139	36	573	94	
45	Przemyśl	677·108	29.261	84	28.286	09	47	70	28.333	79	27.323	10	1.010	69	
46	Przemyślany	—	13.821	28	23.934	28	19.020	40	42.954	68	32.425	93	10.528	75	
47	Rawa	702·200	19.854	—	20.749	13	—	—	20.749	13	20.749	13	—	—	
48	Rohatyn	736·800	16.293	20	19.963	—	—	—	19.963	—	19.963	—	—	—	
49	Ropczyce	592·033	13.338	08	32.328	19	43.254	22	75.582	41	64.154	01	11.428	40	
50	Rudki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
51	Rzeszów	891·700	25.424	—	54.356	51	—	—	54.356	51	54.356	51	—	—	Jak wyżej
52	Sambor	494·558	18.938	24	12.892	65	—	—	12.892	65	12.892	65	—	—	
53	Sanok	514·706	17.603	52	35.355	—	—	—	35.355	—	35.355	—	—	—	
54	Sącz nowy	921·480	—	—	22 087	77	32.308	24	54.396	01	50.235	84	4.160	17	
55	Skałat	475·053	17.618	48	40.111	32	5.000	—	45.111	32	41.239	99	3.871	33	
56	Śniatyn	347·000	13.258	88	18.898	74	—	—	18.898	74	18.898	74	—	—	
57	Sokal	667·600	24.032	40	47.043	13	6.947	—	53.990	13	53.478	97	511	16	
58	Stanisławów	344·800	38.109	28	21.344	65	1.235	49	22.580	14	21.491	61	1.088	53	
59	Stary Sambor	98·370	6.108	—	8.256	40	—	—	8.256	40	8.256	40	—	—	
60	Stryj	111·273	24.028	88	17 250	—	100	—	17.350	—	17.349	19	—	81	
61	Tarnobrzeg	592·273	14.136	40	16 612	26	—	—	16.612	26	11 560	47	5.051	79	
62	Tarnopol	1.075 000	29.259	92	81.669	98	—	—	81.669	98	81.669	98	—	—	
63	Tarnów	736·185	56.433	60	29.397	88	583	63	29.906	51	24.923	08	4.983	43	
64	Tłumacz	246·000	15.993	44	70.385	82	—	—	70.385	82	65.335	04	5.050	78	
65	Trembowla	448·910	14.899	76	9.814	73	15.112	82	24.927	55	24.927	55	—	—	
66	Turka	442·560	9.128	56	33.829	95	—	—	33.829	95	33.829	95	—	—	
67	Wadowice	757·813	19.004	56	35.367	07	—	—	35.367	07	33.768	92	1.580	15	
68	Wieliczka	84·660	27.276	96	38.853	21	18.501	75	57.354	96	57.354	96	—	—	
69	Zaleszczyki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jak wyżej
70	Zbaraż	677·314	16.139	36	16.224	92	—	—	16 224	92	16.224	92	—	—	
71	Złoczów	1.423·000	23.077	44	86.924	18	26.824	01	113.748	19	112.023	23	1.724	96	
72	Żółkiew	695·280	17.798	48	47.298	37	—	—	47.298	37	47.298	37	—	—	
73	Żydaczów	55·746	14.612	48	1.332	14	—	—	1.332	14	1.332	14	—	—	
74	Żywiec	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Jak wyżej
	Razem														

Alepat 3. do sprawozdania z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Wykaz wynikłości

zamknięć rachunków powiatowych fnnduszów drogowych za r- 1908

L.	Nazwa powiatu	Dochody		Wydatki		Zapas kasow.		Uwaga
		K	h	K	h	K	h	
1	Biała	216.909	72	208 220	18	8.689	54	
2	Bóbrka	132.416	36	118.432	31	13.984	05	
3	Bochnia	220.602	39	220.440	10	162	29	
4	Bohorodczany . .	75.999	69	75.999	69	—	—	
5	Borszczów . . .	79.262	57	74.761	76	4.500	81	
6	Brody	210.166	45	208.889	18	1.277	27	
7	Brzesko	185.387	29	185.341	57	45	72	
8	Brzeżany	120.097	11	120.097	11	—	—	
9	Brzozów	130.139	18	120.095	26	10.043	92	
10	Buczacz	261.106	36	233.164	—	27.942	36	
11	Chrzanów . . .	299.428	89	274.768	91	24.659	98	
12	Cieszanów . . .	109.490	98	108.933	83	557	15	
13	Czortków	162.165	28	161.969	46	195	82	
14	Dąbrowa	162.443	19	162.443	19	—	—	
15	Dobromil	123.989	37	103.852	14	20.137	23	
16	Dolina	85.712	16	84.154	44	1 557	72	
17	Drohobycz . . .	414.751	32	414.751	32	—	—	
18	Gorlice	106.547	03	106.547	03	—	—	
19	Gródek	229,686	29	229.686	29	—	—	
20	Grybów	102 390	54	96.699	95	5.690	59	
21	Horodenka . . .	196.775	85	194.775	85	2.000	—	
22	Husiatyn	156.310	59	156.271	01	39	58	
23	Jarosław	286.770	18	282.153	16	4.617	02	
24	Jasło -	219.306	83	203.023	86	16.282	97	
25	Jaworów	73.242	57	73.202	20	40	37	
26	Kałusz	218.503	41	206 338	30	12.165	11	
27	Kamionka . . .	285,777	26	258.985	04	26.792	22	
28	Kolbuszowa . . .	117.076	22	105.822	42	11.253	80	
29	Kołomyja . . .	212.095	45	212.095	45	—	—	
30	Kosów	103.924	91	103.450	28	474	63	
31	Kraków	224.363	12	224.363	12	—	—	
32	Krosno	88.893	41	88.369	18	524	23	
33	Limanowa . . .	88.004	14	84.557	89	3.446	25	
34	Lisko	93.533	77	78.943	24	14.590	53	
35	Lwów	242.680	85	242.316	39	364	46	
36	Łańcut.	303.527	34	281 641	65	21.885	69	
37	Mielec	151.580	97	161.544	29	36	68	
38	Mościska	148.138	79	148.138	79	—	—	
39	Myślenice. . . .	217.119	87	210.472	74	6.647	13	
40	Nadwórna. . . .	60.516	08	50.321	43	10.194	65	
41	Nisko	109.971	31	106.849	42	3.121	89	
42	Nowy Targ . . .	115.062	97	109.229	53	5.833	44	
43	Pilzno	78.214	51	78.047	74	166	77	
44	Podhajce	160.087	22	160.087	22	—	—	
45	Przemyśl	133.161	08	131.321	90	1.839	18	
	Do przeniesienia .	7,513.330	87	7,251.569	82	261.761	05	

L.	Nazwa powiatu	Dochody		Wydatki		Zapas kasow.		Uwaga
		K	h	K	h	K	h	
	Z przeniesienia .	7,513.330	87	7,251.569	82	261.761	05	
46	Przemyślany . .	226.373	87	226.094	30	279	57	
47	Rawa	332.730	44	331.340	26	1.390	18	
48	Rohatyn	157.193	85	157.193	85	—		
49	Ropczyce	102.299	59	97.144	20	5.155	39	
50	Rudki	216.574	16	216·574	16	—	—	
51	Rzeszów	400 727	53	370.049	55	30.677	98	
52	Sambor	262.594	17	257.868	71	4.725	46	
53	Sanok	116.564	67	105.442	52	11.122	15	
54	Sącz nowy . . .	290.137	96	241.485	79	48.652	17	
55	Skałat	190.243	11	176.630	87	13.612	24	
56	Sniatyn	158.342	32	158.342	32	—	—	
57	Sokal	329.068	67	328.112	05	956	62	
58	Stanisławów . .	124.530	92	99.432	81	25.098	11	
29	Stary Sambor . .	56.745	81	56.290	17	455	64	
60	Stryj	123.758	03	122 087	08	1.670	95	
61	Tarnobrzeg . . .	177.474	07	147.277	72	30.196	35	
62	Tarnopol	310.922	23	310.742	68	179	55	
63	Tarnów	299 444	38	297.929	97	1.514	41	
64	Tłumacz	140.010	41	120.623	83	19.386	58	
65	Trembowla . . .	121.059	42	121.027	10	32	32	
66	Turka	127.907	22	124.376	56	3.530	66	
67	Wadowice . . .	170 149	81	170.149	81	—	—	
68	Wieliczka. . . .	241.608	74	241.035	39	573	35	
60	Zaleszczyki . .	108.106	91	107.578	51	528	40	
70	Zbaraż	100.098	47	98.144	37	1.954	10	
71	Złoczów	214.856	18	213.131	22	1.724	96	
72	Zółkiew	126.422	31	126.422	31	—	—	
73	Zydaczów . . .	131.740	47	129.336	43	2.404	04	
74	Zywiec	201.085	56	199.986	94	1.098	62	
	Razem .	**13,072.102**	15	**12,603.421**	30	468.680	85	

Alegat 4. do sprawozdania z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

WYKAZ

zasiłków państwowych udzielonych powiatom na budowę dróg powiatowych i gminnych dla dostarczenia zarobku ludności dotkniętej w r. 1908. klęskami elementarnemi.

Lp.	P O W I A T	Przyznano K	h	Wypłacono K	h
1	Biała	15.000	—	15.000	—
2	Bóbrka	10.000	—	—	—
3	Bochnia	20.000	—	20.000	—
4	Brzesko	20.000	—	20 000	—
5	Brzozów	10.000	—	10.000	—
6	Cieszanów	10.000	—	10.000	—
7	Dąbrowa	10.000	—	10.000	—
8	Gorlice	10.000	—	10.000	—
9	Gródek	10.000	—	10.000	—
10	Grybów	20.000	—	20.000	—
11	Horodenka	10.000	—	10.000	—
12	Husiatyn	15.000	—	15.000	—
13	Jarosław	15.000		15.000	—
14	Jasło	10.000	—	10.000	—
15	Jaworów	15.000	—	15.000	—
16	Kamionka	10.000	—	10.000	—
17	Kolbuszowa	10.000	—	10.000	
18	Kraków	15.000	—	15.000	—
19	Krosno	10.000	—	10.000	—
20	Lwów	10 000	—	10.000	—
21	Łańcut	10.000	—	10.000	—
22	Mielec	15.000	—	15.000	—
23	Mościska	10.000	—	10,0 ,0	—
23	Myślenice	10.000	—	10.000	—
25	Nisko	10.000	—	10.000	—
26	Nowy Targ	20.000	—	—	—
27	Pilzno	10.000	—	10.000	—
28	Przemyślany	10.000	—	10.000	—
29	Rawa	10.000	—	10.000	—
30	Rohatyn	10.000	—	10.000	—
31	Ropczyce	10.000	—	10.000	—
32	Rudki	10.000	—	10.000	—
33	Rzeszów	10.000	—	10 000	—
34	Sokal	10.000	—	10.000	—
35	Tarnobrzeg	15.000	—	15.000	—
36	Tarnów	10.000	—	10.000	—
37	Trembowla	10.000	—	10.000	—
38	Turka	10.000	—	—	—
39	Wadowice	15.000	—	15.000	—
40	Wieliczka	10.000	—	—	—
41	Złoczów	10.000	—	—	—
42	Żółkiew	10.000	—	10.000	—
	Razem	500.000	—	440.000	—
	Gdy na to ogólna suma wypłaco-zasiłków wynosi jak obok kwotę	440.000	—		
	zatem pozostaje do dalszego asygn.	60.000	—		

Zestawienie klasyfikacyi

uczniów szkoły praktycznej konduktorów drogowych

za rok szkolny 1909 — 1910 i z praktyki letniej w r. 1909.

Liczba lokacyi porządkowa	Nazwisko, imię i rok urodzenia ucznia	Rok szkolny 1909—1910 (klasa 3-cia)		Ogólny wynik praktyki letniej w r. 1909.	Uwagi
		Nauka zimowa	Roboty drogowe, do których przydzielono ucznia na praktykę letnią w roku 1910.		
		Ogólny wynik egzaminów kursowych			
1	Sitarz Ludwik (styp.) 1883	bardzo dobry	na zastępcę konduktora dróg kraj. w okręgu rzeszowskim odd. niskim.	bardzo dobry	
2	Dziadyk Michał (styp.) 1886	dobry	w okręgu nowo-tarskim	bardzo dobry	
3	Frank Eugeniusz (styp.) 1883	dobry	do trasy dróg Czekaj-Ropczyce-Wielopole	bardzo dobry	
4	Gurba Stanisław (styp.) 1890	dobry	do budowy drogi Zbaraż-Podwołoczyska	bardzo dobry	
5	Czarnecki Bolesław (styp.) 1886	dobry	do warsztatu betonowego w Rzeszowie	dobry	
6	Wójcik Józef (styp.) 1888	dobry	do Wydziału powiatowego w Dąbrowie	dobry	
7	Kordyaczny Karol (styp.) 1882	dobry	do warsztatu betonowego w Żółkwi	bardzo dobry	
8	Machowski Karol (styp.) 1884	dobry	w okręgu buczackim	bardzo dobry	
9	Wąsowicz Stanisław (styp.) 1890	dobry	do Wydziału powiatowego w Krakowie	bardzo dobry	
10	Nowakowski Władysław (styp.) 1885	dobry	w okręgu borszczowskim	bardzo dobry	
11	Śliwiński Witold (styp.) 1888	dobry	do budowy drogi Kossów-Jasionów górny	dobry	
12	Panek Franciszek (styp.) 1889	dobry	do Wydziału powiatowepo w Śmiatynie.	bardzo dobry	
13	Jarosz Stefan (styp.) 1889	dobry	do budowy drogi Tułków-Stecowa	dobry	
14	Jarocki Maryan (styp.) 1885	dobry	do budowy drogi Dobrosin-Hruszów	dobry	
15	Damsé Stanisław (styp.) 1889	dobry	w okręgu nowo-sądeckim	dobry	
16	Switkowski Lesław (styp.) 1890	dobry	do budowy drogi Jarosław-Pruchnik	dobry	
17	Kaczor Adam (styp.) 1889	dobry	do budowy drogi Juraszów-Granica węgierska	dobry	
18	Kaczor Karol (styp.) 1883	dobry	trasa drogi Przedław-Kolbuszowa	dobry	
19	Bigoraj Edward (styp.) 1890	dobry	do budowy drogi pow. Florynka-Krzyżówka-Krynica	dobry	
20	Kuźniar Jan (styp.) 1889	dobry	do budowy mostu pod Haliczem	dobry	
21	Szuber Józef (styp.) 1885	dobry	do trasy drogi Wierbiąż-Lipce-Pistyń w powiecie kołomyjskim	dostateczny	
22	Pillarz Feliks (styp.) 1884	dobry	w okręgu borszczowskim	bardzo dobry	
23	Rykała Józef (styp.) 1889	dobry	do Wydziału powiatowego w Przemyślu	dobry	
24	Ryba Stefan (styp.) 1889	dobry	do Wydziału powiatowego w Dąbrowie.	dobry	
25	Fuczek Kazimierz (styp.) 1891	dobry	do budowy drogi Krystynopol-Brody	dobry	
26	Adamowicz Stanisław (styp.) 1889	dobry	do trasy drogi Krakowiec-Lubaczów	dostateczny	
27	Chmaj Jan (styp.) 1888	dobry	do budowy drogi Kamieniobród-Jaryna	dostateczny	
28	Solawa Stanisław (styp.) 1889	dobry	do trasy drogi Czekaj-Ropczyce-Wielopole	bardzo dobry	

Alegat 6. *do sprawozdania z czynności Dep. IV. Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.*

WYKAZ

stanu funduszów pro praeterito budowy dróg krajowych i powiatowych z końcem roku 1908.

Liczba porządk.	Fundusz pro praeterito budowy drogi	Administruje c. k. Starostwo w	Z należytości czynnych z końcem roku 1907				Wynikłości z końcem roku 1908.										U W A G I
							Aktywa				Pasywa		Z porównania okazuje się				
			wykazanych w kwocie		odpisano w roku 1908 kwotę		Należytości czynne od stron konkurencyjnych		Zapas kasowy gotówką i efektami		Razem		Należytości bierne od stron konkurencyjnych		zwyżka		niedobór		
			K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	K	h	
1	kraj.: Lwów-Rohatyn .	Bóbrce	6.504	18	—	—	6.504	18	4.442	23	10.946	41	10.571	81	374	70	—	—	LW. 36953/910
2	„ Brzeżany - Podwołoczyska . . .	Tarnopolu	19.603	75	—	—	19.530	26	2.662	08	22.192	34	40.635	53	—	—	18.443	19	
3	„ Brzeżany-Tarnopol		—	—	—	—	—	—	664	29	664	29	—	—	664	29	—	—	
4	„ Strussów - Buczacz		23.934	61	—	—	23.934	61	987	62	24.922	23	45.432	62	—	—	20.510	39	LW. 30487/910
5	pow. Tarnopol-Brody .		—	—	—	—	—	—	12	47	12	47	19.626	17	—	—	19·613	70	
6	kraj.: Jarosław-Bełzec .	Jarosławiu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8.841	90	—	—	8.841	90	Jak w r. 1903
7	pow.: Grzymałów-Skałat Smykowce . . .	Skałacie	19.063	22	—	—	19.063	22	7.292	65	26.355	87	60.931	19	—	—	34.575	32	Brak rach. za r. 1908 wpisano wyniki za r. 1907.
8	Drogi obwodowe byłego obwodu nowosądeckiego	Limanowej	31	85	—	—	31	85	—	—	31	85	—	—	31	85	—	—	
	Razem . .		69·137	61	—	—	69.064	12	16.061	34	16.061	46	186.039	12	1.070	84	101.984	50	
																	100.913	66	

WYKAZ

kredytów ze skarbu państwa zezwolonych w r. 1909 na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych, powiatowych i gminnych.

Licz. porządk.	Nazwa drogi	Powiat przez który droga przechodzi	Długość drogi w kilometrach	Wysokość całego zasiłku z funduszów państwowych w koron.	Kredyty wstawione w preliminarzu państwowym w r. 1909 w koronach.	Uwaga
	I. Budowle wykonywane przez c. k. Rząd:					
1	Iskan-Bircza	Dobromil-Przemyśl	16.683	100.619	15.619 (7 rata)	Budowa w toku.
2	Mikołajów-Krzywula	Żydaczów	16.040	242.000 53.400	26.700 (5 rata)	Budowa w toku.
	II. Zasiłki na budowę dróg krajowych powiatowych i gminnych.					
3	Jarosław-Pruchnik-Nienadowa	Jarosław	—	80.000	10.000 (4 rata)	
4	Florynka-Krzyżówka (Grybów-Krynica) . .	Grybów-Nowy Sącz	—	60.000	7.000 (4 rata)	Kredyt z r. 1905 nie został zużyty w kwocie 7 000 Koron.
5	Hruszów Niemirów-Magierów-Dobrosin . .	Żółkiew-Rawa ruska-Jaworów	—	200.000	21.500 (5 rata)	z rat poprzednich razem w wysokości 140.000 asygnowanych, przypadły kredyty z 1901 i 1902 w kwocie 62 500 kor. dotąd 175.600
6	Podliski małe Jaryczów nowy-Żelechów wielki	Lwów-Kamionka strum.	24.971	203.000	5.000 (8 rata) 60.000	
7	Most na drodze krajowej na Dniestrze pod Haliczem	Stanisławów	—	254.000	(3 rata) 8.000	
8	Rekonstrukcya niektórych dróg gminnych w obrębie fortecy Przemyśl	Przemyśl	—	36.000	(2 rata) 13.000	
9	Rekonstrukcya dróg komunikacyjnych w obrębie miasta Przemyśla	Przemyśl	—	38.500	(2 rata) 30.000	
10	Juraszów-Cięcina-Rajcza-granica węgierska .	Żywiec	—	150.000	(1 rata) 50.000	
11	Kowalowy-Zawadka, z odnogą Jodłowa-Bielowy i most na Wisłoce pod Przeczycą . .	Pilzno	—	200.000	(1 rata)	
		Razem .	—	1,617.519	246.819	

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

DEPARTAMENTU IV.

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

(w sprawach kolejowych)

za czas od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910.

Spis rzeczy.

I. Koleje lokalne będące w ruchu. Strona

1. Wyniki eksploatacyjne za rok 1909. 3
2. Objaśnienia dotyczące wzrostu kosztów prowadzenia ruchu za r. 1909 . 4
3. Techniczna kontrola na kolejach lokalnych 14
4. Upaństwowienie kolei lokalnych 14
5. Kolej żelazna Chabówka-Zakopane 14

II. Koleje lokalne w budowie.

6. Kolej lolalna Lwów-Stojanów 16
7. Kolej lokalna Muszyna-Krynica 16

III. Projektowane koleje lokalne, których budowa jest zapewniona.

8. Kolej lokalna Drohobycz-Truskawiec 16

IV. Program budowy kolei lokalnych.

9. Ustawowe zapewnienie budowy kolei niższorzędnych 17
10. Projekt szczegółowy dla kolei lokalnej Rzeszów-Nisko 18
11. Projekt budowy kolei z Przemyśla na Brzozów do Krosna zamiast do Rymanowa 19
12. Projekt szczegółowy dla linii Brzozów Rymanów 19
13. Udział kraju w kosztach budowy kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna 19

V. Przebudowa wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów na normalnotorową.

14. Komercyalne sprawozdanie 20

VI. Dalsze projekta kolejowe.

15. Kolej lokalna z Nowego wzgl. Starego Sącza na Szczawnicę do Nowego Targu 24
16. Kolej lokalna Żołkiew-Krystynopol 24
17. Kolej lokalna Jaworów-Lubaczów-Cieszanów granica kraju 24
18. Ruch automobilowy między Liskiem a Baligrodem 25
19. Przedłużenie kolei Lwów-Podhajce do Buczacza 25
20. Przedłużenie kolei lokalnej Borki Wielkie-Grzymałów do Kałaharówki i Chorostkowa 25

VII. Krajowy fundusz kolejowy.

21. Pożyczki kolejowe 31
22. Obciążenie krajowego funduszu kolejowego 32
23. Zasoby 32
24. Stan rozporządzalny krajowego funduszu kolejowego 33

VIII. C. k. koleje państwowe.

25. Wezwania do c. k. Rządu 34

IX. Sprawy ogólnej natury.

26. Statystyka kolejowa i pocztowa 34
27. Zniżki kolejowe dla posłów sejmowych 34
28. Stała zniżka cen jazdy na kolejach państwowych dla uczni szkół średnich i wyższych 35

X. Wniosek Wydziału krajowego.

I. Koleje lokalne będące w ruchu.

1. Wyniki eksploatacyjne za rok 1909.

W roku 1909. utrzymały się w mierze dochody brutto kolei lokalnych Borki wielkie-Grzymałów, Łupków-Cisna i Tarnów-Szczucin w porównaniu z temi dochodami za rok 1908., podczas gdy dochody brutto za ten rok kolei lokalnych Chabówka-Zakopane, Delatyn Kołomyja-Stefanówka i Przeworsk-Dynów wzrosły w porównaniu z dochodami z roku poprzedniego. Z powodu strejku w kopalniach węgla w Sierszy i Jaworznie spadły dochody kolei lokalnej Trzebina-Skawce i Piła-Jaworzno.

Rok 1909. wyszczególnia się znacznem podrożeniem kosztów prowadzenia ruchu na kolejach lokalnych. Wyjaśnienia bliższe co do przyczyn tego podrożenia pomieszczamy poniżej.

W r. 1909. było w ruchu 8 kolei lokalnych o łącznej długości 394·032 km.

Dochody brutto wynosiły przeciętnie na 1 km:

w r. 1907 . . .	7.511 K
w r. 1908 . . .	7.870 K
w r. 1909 . . .	8.146 K

Wydatki ogólne na 1 km:

w r. 1907 . . .	4.492 K
w r. 1908 . . .	4.920 K
w r. 1909 . . .	5.419 K,

tak, że **nadwyżka eksploatacyjna** w przecięciu dosięgła na 1 km:

w r. 1907 . . .	3.019 K
w r. 1908 . . .	2.950 K
w r. 1909 . . .	2.726 K

Nadwyżka ta oprocentowuje w przecięciu kapitał inwestowany w budowę kolei lokalnych przez kraj gwarantowanych:

w r. 1907 . . .	3·35%
w r. 1908 . . .	3·25%
w r. 1909 . . .	3·03%

Przeciętny **stosunek procentowy** ogólnych wydatków do dochodów brutto wynosił:

w r. 1907 . . .	59·8%
w r. 1908 . . .	62·5%
w r. 1909 . . .	66·5%

Nominalne roczne zobowiązanie z tytułu gwarancyi dochodów kolei lokalnych wynosiło w latach 1907—1909 kwotę 872.298 K 80 h; z kwoty tej pokryły własne dochody kolei lokalnych:

w r. 1907 . . .	773.927·91 K tj. 88·7%
w r. 1908 . . .	732.801·20 K tj. 84·0%
w r. 1909 . . .	727·640·06 K tj. 83·4%

Na ten mniej pomyślny wynik w roku 1909. wpłynęły zwiększone koszta ruchu na kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów i Przeworsk-Dynów, a w szczególności peryodyczna naprawa główna lokomotyw kolei Borki wielkie-Grzymałów kosztem 25.300 K i lokomotyw kolei Przeworsk-Dynów kosztem 13.400 K.

Dopłaty gwarancyjne z krajowego funduszu kolejowego do końca roku 1909. uiszczone a nie zwrócone wynoszą łącznie 2,242.417 K 18 h i są bezprocentową pożyczką dotyczących kolei.

Bliższe szczegóły odnoszące się do wyników eksploatacyjnych zawierają dołączone zestawienia II-IV, podczas gdy tablica I przedstawia udziały kraju w zebraniu kapitałów budowy kolei lokalnych, popartych przez kraj na podstawie ustawy krajowej z 17. lipca 1893 Dz. u. kr. Nr 42.

2. Objaśnienia dotyczące wzrostu kosztów prowadzenia ruchu za r. 1909.

W roku 1909. wzrosły koszta ruchu 8 kolei lokalnych, których agendy sprawuje krajowe biuro kolejowe, w porównaniu z temi kosztami za rok 1908. łącznie o 187.760 K tj. o 9·5% (2,126.483—1,938.723). W szczególności podwyższenie kosztów wykazują kolej Borki wielkie-Grzymałów okrągło 30.000 K, Trzebinia-Skawce okrągło 26.500 K, Chabówka-Zakopane okrągło 50.500 K, Przeworsk-Dynów okrągło 29.000 K, Tarnów Szczucin 41.000 K, Łupków-Cisna okrągło 6.900 K, Delatyn-Kołomyja-Stefanówka okrągło 13.000 K.

Wydatki kolei Piła-Jaworzno utrzymały się w równej mierze.

W poszczególnych działach służby eksploatacyjnej przedstawiają się te wydatki, względnie przyczyny ich wzrostu, jak następuje:

A. Zarząd ogólny.

Z tytułu zarządu ogólnego zarachowały prowadzące ruch c. k. Dyrekcye kolei państwowych łącznie co do wszystkich 8 linii kolejowych więcej o 11.136 K. Z kwoty tej na kolej lokalną Tarnów-Szczucin przypada zwiększenie o 8.869 K.; w latach 1907. i 1908. c. k. Dyrekcya kolei państwowych w Krakowie zarachowała o tę ostatnią kwotę mniej z tytułu ogólnego zarządu, niż się po myśli umowy należało i z tego powodu obciążono nią dodatkowo rachunek roku 1909.

Reszta w kwocie 2267 K, jest wynikiem wzrostu faktycznych kosztów ruchu na wszystkich liniach, od których procentowo oblicza się należność za zarząd ogólny.

B. Nadzór i konserwacya kolei.

Wydatki za nadzór i konserwacyę wzrosły łącznie o 14.966 K.

Zwyżkę tę spowodowało polepszenie poborów personalu kolei państwowych, użytego w sekcyach konserwacyi i płacy dziennej robotników. W r. 1909. przeprowadzono nadto szereg wywołanych faktyczną potrzebą robót konserwacyjnych znaczniejszym kosztem, który usprawiedliwia wzrost wydatków w powyższym dziale służby, a mianowicie:

a) sanacya szkód wodnych, spowodowanych wylewem rzeki Skawy, na linii Trzebinia-Skawce . . . . . 5.503 K

b) rekonstrukcya mostów na linii Borki wielkie—Grzymałów (1.703) i Łupków-Cisna (993) . . . . . 2.696 K

c) ubezpieczenie usuwiska szkarpy przekopu na linii Delatyn-Kołomyja-Stefanówka w klm. 2·5 obok Delatyna . . . 3.405 K

d) rekonstrukcya mostu na drodze dojazdowej w Ciśnie 1.485 K

e) przeniesienie wagi pomostowej w Łupkowie na tor ślepy z toru magazynowego . . . . . 603 K

f) urządzenie sygnałów stacyjnych i ostrzegawczych na linii Chabówka-Nowy Targ dla celów wojskowych . . . . 7.389 K

Na linii Delatyn-Kołomyja-Stefanówka ukończono w roku 1908. naprawę mostów, z powodu czego koszta w tym tytule spadły o 8021 K.

Mniej śnieżna zima ubiegłego roku spowodowała mniejszy wydatek o 8.692 K.

C. Obsługa stacyi i pociągów.

Wydatki w tym dziale wzrosły o 51.993 K, a spowodowały je głównie polepszenie bytu personalu na c. k. kolejach państwowych i podwyższenie dziennego zarobku robotników. Pobory personalu stacyjnego wzrosły łącznie o 20.591 K, personalu zaś pociągowego o 21.674 K.

Reszta w kwocie 9.728 K. przypada głównie na podrożenie cen materyałów opału i oświetlania stacyi i pociągów, na zwiększone koszta druków, biletów i t. p.

D. Obsługa parowozów i utrzymanie parku pociągowego.

W tym dziale służby wynosi zwyżka wydatków za rok 1909. w porównaniu do wydatków za r. 1908. . . . . 94.536 K

z której przypada:

a) na polepszenie bytu personalu . . . . 11.041 K
b) na naprawę parowozów . . . . . 49.283 K
c) na materyał opałowy i koszta jego ładowania . . 24.327 K
d) na naprawę wozów . . . . . 6.453 K
e) na różne wydatki . . . . . 3.432 K

Koszta naprawy parowozów tak normalnej tj. bieżącej i tak zwanej głównej stanowią bardzo poważną rubrykę wydatków kolei lokalnych. W r. 1909. naprawa 25 parowozów kosztowała łącznie 105.535 K, z czego przypada na główną naprawę prawie połowa, bo kwota 49.300 K.

Powiększenie kosztów materyału opałowego spowodowało podrożenie cen węgla, a nadto na niektórych liniach intenzywniejszy ruch, a więc i większe zapotrzebowanie.

W pozycyi wydatków innych zaliczony jest wydatek 2.987 K za naprawę uszkodzonych wozów obcych w r. 1906. z powodu wykolejenia na stacyi w Trzebinii.

E. Różne wydatki.

Wydatki zarachowane w tej rubryce wyliczone są w uwadze do kolumny 14. załączonej tablicy II. (wyniki eksploatacyjne).

Na zwiększenie tych wydatków wpłynęły głównie następujące okoliczności.

Z powodu podwyższenia płac personalu stałego i prowizorycznego wzrosły również i opłaty do rozmaitych instytucyi humanitarnych i zakładu ubezpieczeń od wypadków. Wydatek zwiększony o 8.500 K, na kolei Tarnów-Szczucin na cele instytucyi humanitarnych odnosi się do lat poprzednich, za które prowadząca ruch Dyrekcya kolei państwowych zaliczyła mniejsze kwoty, niż się należało.

Koszta prowadzenia ruchu w stacyach złączenia również podniosły się z powodu podwyższenia płac i zarobku personalu kolei państwowych i podrożenia cen materyałów. Zwiększenie kosztów stacyi złączenia kolei lokalnej Trzebinia-Skawce w stacyach Spytkowice, Wadowice, Skawce i Sucha o okrągło 15.600 K. będzie przedmiotem osobnego merytorycznego i rachunkowego badania.

W obrachunku kolei Tarnów-Szczucin kwotę 8.557 K, zarachowano w tym tytule dodatkowo za poprzednie lata, gdyż koszta prowadzenia ruchu w Tarnowie w latach 1906/07 i 1908 zarachowano w niższej kwocie, niż umowa przewiduje.

Z tego samego powodu zaliczono w r. 1909. co do kolei Tarnów-Szczucin kwotę 5.300 K, za przewóz przesyłek własnych kolei lokalnej, należną za lata poprzednie.

Koszta przewozu przesyłek własnych kolei lokalnej Delatyn-Kołomyja-Stefanówka są o okrągło 10.000 K, większe niż w r. 1908; przyczyna będzie odrębnie rachunkowo zbadana.

W końcu zaznacza się, że koszta najmu parowozów na kolei Borki wielkie-Grzymałów wzrosły w r. 1909. o 2.100 K., z tego powodu, że parowozy kolei państwowej pełniły zastępczo służbę na tej linii podczas naprawy parowozów własnych; zwiększony wydatek zaś za najem parowozów i wozów na liniach kolei Delatyn-Kołomyja-Stefanówka i Chabówka Zakopane o 6.400 K, względnie 1.600 K., spowodował intenzywniejszy ruch.

Reasumując powyższe objaśnienia dotyczące zwrotu kosztów ruchu na kolejach lokalnych, zaznacza Wydział krajowy, że niektóre wydatki stale obciążą na przyszłość budżet kolei lokalnych w zwiększonych kwotach, jak np. wydatki personalne, wydatki na zakupno materyałów opałowych, opłaty do instytutów humanitarnych, wszystkie inne wydatki połączone z podrożeniem robocizny i materyałów, a wreszcie koszta zarządu ogólnego. Na zwiększenie wydatków wpłynie również i intenzywniejsza wymiana progów, które z biegiem lat zgniły i popsuły się.

Inny rodzaj wydatków peryodycznie się powtarza w zwiększonych kwotach, jak np. naprawa i utrzymanie objektów i budynków, naprawy główne parowozów.

Obciążenie rachunku kolei Tarnów-Szczucin zar. 1909. kwotą 18.675 K jako odnoszące się do wydatków z lat poprzednich nie powtórzy się w latach przyszłych i z tego powodu należy się spodziewać, że wynik finansowy tej kolei na przyszłość lepiej się przedstawi, o ile dochody z przewozu towarów dopiszą.

Staraniem będzie Wydziału krajowego, aby przez odpowiedne zarządzenia koszta eksploatacyi kolei lokalnych dostosowały się do charakteru tych kolei i do ich dochodów, aby przeto tak niekorzystnie nie wpływały na rentowność i na zapotrzebowanie dopłat kraju z tytułu gwarancyi dochodów.

Tablica I.

ZESTAWIENIE

kapitałów budowy kolei lokalnych, popartych przez kraj na podstawie ustawy krajowej z dnia 17-go lipca 1893, Dz. u. kr. Nr. 42 i stosunku udziałów w kapitałach budowy.

Nazwa kolei lokalnej	Dzień otwarcia ruchu	Długość budowlana linii	Kapitał zakładowy	Kapitał zakładowy na 1 kilometer	Udział w kapitale budowy										
					kraju			państwa		interesentów miejscowych			kraju	państwa	interesentów miejscowych
					pożyczka pierwszeństwa gwarantowana przez kraj	w akcyach pierwszeństwa	w akcyach zakład.	w akcyach pierwszeństwa	w akcyach zakładowych	w akcyach pierwszeństwa	w akcyach zakładowych	w funduszu bezzwrotnym			
		Km.	Koron		w koronach								procentowo		
Borki wielkie Grzymałów	12/8 1897	33·025	1,800.000	54.504	1,200.000	—	—	—	420 000	—	180.000	—	66·67%	23·33%	10·00%
Łupków-Cisna	22/1 1898	25·311	1,580.000	62.423	—	1,050.000	—	—	—	60.000	470.000	—	66·46%	—	35·54%
Trzebinia-Skawce	15/8 1899	59·263	6,928.800	116 916	*a)* 3,320.000 *b)* 720.000	266.000	—	—	1,148.800	634.000	840.000	—	62·14%	16·59%	21.27%
Chabówka-Zakopane	25/10 1899	43·092	5,800.000	134.595	2,260.000	—	—	470.000	2,600.000	470 000	—	—	39·00%	52·80%	8·20%
Delatyn-Kołomyja-Stefanówka	18/10 1899	112·622	9,184.000	81.557	*a)* 5,200.000 *b)* 900.000	—	—	—	2,002.400	—	1,081.600	—	66·42%	21·80%	11·78%
Piła-Jaworzno	27/10 1900	25·835	2,279.000	88.214	a) 928.000 b) 330.000 c) 370.000	—	—	—	364.800	—	257.200	29.000	71·44%	16·01%	12·55%
Przeworsk-Dynów	8/9 1904	46·248	4,448.400	96.186	*a)* 2,266.000 *b)* 698.000	—	—	—	1,152.000	—	330.000	2.400	66·63%	25·90%	7·47%
Tarnów-Szczucin	15/10 1906	48·636	3,400.000	69.829	2,000.000	—	—	—	900.000	—	500.000	—	58·83%	26·47%	14·70%
		394·032	35,420.200	89.880	20,192.000	1,316.000	—	470.000	8,588 000	1,164.000	3,658.000	31.400			
					21,508.000			9,058.000		4,854.200					

Ponadto przyczynił się kraj:

1) do budowy kolei państwowych Chodorów-Podwysokie i Przeworsk-Rozwadów niezwrotnym datkiem . . . . K 2,500.000

i 2) objął akcye pierwszeństwa i zakładowe następujących kolei lokalnych:

a) Kraków Kocmyrzów wartości imiennej K 200.000·—
b) Lwów-Jaworów „ „ „ 300.000·—
c) Tarnopol-Zbaraż „ „ „ 600.000·—
d) Lwów-Podhajce „ „ K 2.150.000·— K 3.250·000

Łączny udział kraju koron 27,258.000.

Tablica II. **Wyniki eks-**

kolei lokalnych popartych przez kraj na podstawie ustawy krajowej z dnia 17.

Nazwa kolei lokalnej	Rok	Długość eksploatacyjna w przecięciu rocznem	1	2	3	4	5	6	7
			Dochody z przewozu						Dochody różne*)
			osób cywilnych	osób wojskowych	pakunków	towarów pospiesznych	towarów zwykłych	Razem (rubr. 1-5)	
		Kilometry	KORONY						
Borki wielkie-Grzymałów	1903	32·571	30.444·79	712 59	373·98	4.868·69	94.584·67	130·884·72	3.595·91
	1904		30.870·26	501·21	497·93	4.740·24	108.146·34	144.755·98	1.309·97
	1905		35.340 25	738·38	501·72	4.940·21	104.112·22	145.632·78	1.108·30
	1906		43.592·63	—	793·62	4.076·40	107.062.09	155.524·74	2.147·21
	1907		38·791·83	—	600·97	4.125·55	101 769·68	145·288·03	622·79
	1908		50.619 83	—	596·28	4.769·47	104·269·45	160.255·03	1.365·17
	1909		50.335·50	—	703·98	4.118·54	106.610·33	161·768·35	1.156·70
Łupków-Cisna	1903	24·941	6.324·29	22·64	190·18	588·69	104.291·41	111.417·21	757·38
	1904		6.437·01	2·00	137·40	665.37	96.923·97	104.165·75	824·28
	1905		5·194·23	5·41	74·43	522·41	94.753·74	100.550·22	1.033·67
	1906		8 138·93	—	200·08	671·44	100.855·84	109 866·29	748·10
	1907		10·837·63	—	152·26	833·82	98.637·65	110.461·36	1.944·90
	1908		15.341·19	—	297·94	784·13	130.559·16	146.982·42	714·15
	1909		12.145 68	—	317·76	454·26	130.346·59	143.264·29	436·65
Trzebinia-Skawce	1903	59·783	34.620·37	782·25	326·28	2.644·91	520.206·47	558.580·28	35.344 35
	1904		36.959·79	1.230·62	443·35	3.745·94	646.350·18	688·729·88	21.794·96
	1905		38.565·92	709·66	518·91	3.812·46	681.655·88	725.262·83	17.185·48
	1906		45.451·68	79·00	486·18	3 886·32	714·491·53	764.394·71	21.904·43
	1907		50.208·30	—	587·57	3.134·82	745·345·70	799.276·39	20.429 78
	1908		56.741·13	—	530·98	7.409·37	740·191·09	804.872·57	26.681 25
	1909		63·485·83	—	476·50	3.023 79	704.454·64	771.440·67	29.575·46
Chabówka-Zakopane	1903	43·284	144.106·55	4 512·32	9.839·07	16.129·26	133.578·78	308.165·98	9.061·03
	1904		181.848·58	3.079 07	9·777·73	14.033·65	133.650·63	342.389·66	3.909·19
	1905		205.083·13	2.825·36	12.113·02	18.877·55	150.538·56	389.438 12	8.583·70
	1906		214.578 10	—	11.977·50	19.281·54	166.172·23	412.009·37	9.787·58
	1907		221.310·44	—	12 210·59	18.174·82	170.162·26	421.858·11	11.963·64
	1908		233.284·53	—	13 286·58	22.194·93	170.920·82	439.686·86	9.801·51
	1909		252 437·72	—	13·247·62	18.494·07	183.127·94	467.307·35	10.000·96
Delatyn-Kołomyja-Stefanówka	1903	111·977	122.702·18	9.312·98	1.954 59	15.847·55	363.991·74	513·809·04	3.994·15
	1904		131.904·15	11.937·81	2.451·32	17.964·86	319·857·54	484·115·68	7.415·82
	1905		149.939·65	13.337·17	2.912·46	19.112·90	397·862·49	583·164·67	2.336·82
	1906		177.291·78	—	3.385·95	19.546·00	443·874·71	644·098·44	3.884·34
	1907		185.099 95	—	3.468 84	19.767·45	467·105·76	675·442·00	8.168·51
	1908		197.206·85	—	3.256·48	21.557·09	433·114·72	655·135·14	10.004·07
	1909		203.115·04	—	3 543·84	19.224·48	545·407·86	771·291·22	12.588 91
Piła-Jaworzno	1903	21·287	6.062·26	47·83	38·58	285·19	80.238·84	86.672·70	7·528·64
	1904	23·097	10.457·63	223 24	69·54	724·06	211.196·90	222.671·37	5·802·88
	1905	25 721	11.598·93	323·46	84 20	625·97	263.313·19	275.945·75	4·443·97
	1906	25·721	13.972·72	—	63·29	725·94	290.314 10	305.076·05	6·565·60
	1907	25·721	17.497·47	—	129·35	949·46	368.936·74	387.513·02	5·860·34
	1908	25·721	19.441·07	—	112·02	1.361·90	381.396·94	402.311·93	7·163·55
	1909	25·721	19.499·98	—	125·39	1.089·83	351.373·75	372.088·95	8·662·35
Przeworsk-Dynów	1904	14·395	9.079·09	31·68	170·92	756·38	18.345·80	28.383·87	180·14
	1905	45·815	38.967·62	526·44	731·49	7.331·36	62.285·38	109.842·29	456·75
	1906	45·815	49.107·91	—	882·76	5.157·36	74.684·04	129.832·07	633·25
	1907	45·815	56.023·60	—	711·89	6.012·56	78.542·40	141.290·45	1.743·55
	1908	45·815	66.414·13	—	932·71	5.419 81	88.582·21	161.348·86	2.425·07
	1909	45·815	71.081·30	—	933·36	5.902·22	105.912·23	183.829·11	1·025·42
Tarnów-Szczucin	1906	10·200	22.093·27	—	252·36	294·58	14.370·71	37.010·92	159·51
	1907	48·690	123.598·83	—	1.491·99	3.181·18	98.403 61	226.675·61	826·97
	1908	48·690	136 664·08	—	1.736·00	10.092·77	122.106·25	270.599·10	1.490·21
	1909	48·690	152.927·15	—	1·800·78	8.318·78	110.413·16	273.459·87	1.872·47

*) Tą rubryką są objęte: Czynsze odnajmu i dzierżaw, odnajem części taboru, opłaty telegraficzne, zwroty kosztów od innych kolei z różnych tytułów, dochody z odsetek i różne inne.

ploatacyjne

lipca 1893. Dz. u. kr. Nr. 42, których Zarząd jest w krajowem biurze kolejowem.

8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
	Wydatki							W porówn. rubr. 8 i 15.	
Suma dochodów (rubr. 6 i 7)	Zarząd ogólny	Nadzór i konserwacya toru	Obsługa ruchu i spraw komercyalnych	Obsługa parowozów i warsztaty	Razem (rubr. 9—12)	Wydatki różne**	Suma wydatków (rubr. 13 i 14)	Nadwyżka	Niedobór
				KORONY					
134.480·63	2.533·90	18.159·06	12·471·10	20.047·86	53.211·92	20.517 75	73.729·65	60.750·98	—
146.065·95	2.880·86	18.077·35	12·904·67	26.635·14	60.498·02	21.529 59	82.027·41	64.038·54	—
146.741·08	2.997·01	17.894·22	12·749·73	20.029·19	53.670·15	19.374·98	73.045·13	73.695 95	—
157.671·95	4.231·32	22.568·77	16·510·64	31.941 91	75.252·84	26.662 99	101.915·83	55.756·12	—
145.910 82	4.737·38	25.285·80	17·934·69	31.663·12	89.620·99	23.389·99	113.010·98	32.899 84	—
161.620·20	6.204·04	30.410·31	21·699·13	34.709 95	93.023·43	43.467·83	136.491·26	25.128·94	—
162.925·05	7.135·93	34.429·73	22·410·04	64.395·13	128.370·83	38.573·89	166.944·72	—	4.019·67
112.174·59	1.865·55	15.931 04	6.392·02	14.987 92	39.176 53	15.858·64	55.035·17	57.139·42	—
104.990·03	2.006·27	16.855 97	6.394·35	16.875·04	42.131·63	15.230·87	57.362·50	47.627·53	—
101.583·89	2.308·21	17.940 13	6.320·76	13.046·26	39.615·36	13.905·70	53.521·06	48.062·83	—
110.614·39	2.574·53	16.042·49	9.432·27	16.351·26	44.400·55	14.319·77	58.720·32	51.894·07	—
112.406·26	2.937·30	17.017·19	8.353·77	25.619·38	53.927 64	13.514·12	67.441·76	44.964·50	—
147.696·57	4.352·20	21.082 43	11.126·84	24.677·66	61.239·13	38.094·92	99.334·05	48.362·52	—
143.700·94	4.751·78	21.840 99	12.949·01	35.086·74	74.628·52	31.180·78	105.809·30	37.891·64	—
593.924·63	10.059·12	82.32 ·92	50·056 15	68.803·50	211·241·69	77.080·44	288.322·13	305·602·50	—
710.524·84	11 381·18	90.884·67	46·870·47	89.868·55	236·004·87	94.557·16	333.562 03	376 962·81	—
743.448 31	19.771·83	92.315·51	43 472·97	68.669 82	224·230 13	103.513·85	327.743·98	414·704·33	—
786.299·14	21.494·16	97.565·50	52·514·29	77.498·14	249 072·09	128 645·44	377.717·53	408·581·61	—
819.706·17	25.082·59	86.687·81	70·792·06	99.988·05	282 550·51	146.022·59	428.573·10	391·133 07	—
831.553·82	24.222 32	78.488·44	65·884·76	94.304·21	262·899·73	172.924·72	435.824·45	395·729 37	—
801.016·13	22.706·87	86.279·67	72·712·21	110.513·—	292·211·75	170.131·56	462.343·3	338·672·82	—
317.227·01	6.960·61	63 572·23	35.352·23	40.287·39	146 172·46	45.678·17	191.850·63	125.376·38	—
346.298·85	7.932·62	72.908·50	39 777·14	45.966·77	166.585·03	47.092·33	213.677·36	132.621·49	—
398.021·82	10.788·27	103.778·62	43.673·06	53.661·97	211.901·92	46.218·68	258.120·60	139.901·22	—
421.796·95	11.375·53	107.252·68	43.514·17	62.666·04	224.808·42	41.449·62	266.258 04	155.538·91	—
433.821·75	12 481·88	106.069·21	54.646 72	75.324 89	248.522·70	51.608·64	300.131 34	133.690·41	—
449.488·37	11.940·18	101.508·67	52.051·38	76.227·99	241.728·22	54.440·86	296.169·08	153.319 29	—
477.308·31	14.510·42	107.238·83	71.716·16	98 445·84	291.911·25	54.994·95	346.906·20	130.402·11	—
517.803·19	18·155·98	225·902·82	39.568·86	97.647·93	381.275·59	58.438·02	439.713 61	78.089·58	—
491.531·50	20·003·68	241 939·52	38.810·30	119.323·79	420.077·29	57.964·11	478.041·40	13.490·10	—
585.501·49	15·240·76	132·511·63	42.159·38	129.714·25	319.626·02	68.322 71	387.948·73	197.552·76	—
647.982·78	12·163 92	112·010·12	47.561·11	84.745·42	256.480·57	95.319·24	351.799·81	296.182·97	—
683.610·51	14·641·42	134·549·75	53.401·64	104.877·17	307.469·98	111 323 51	418.793·49	264.817·02	—
665.139·21	16·391·39	112·120 52	52.905·93	162.801·31	344.219·15	109 973·03	454.192·18	210.947·03	—
783.880·13	16·617·11	107·582·34	61.100·67	157.659·42	342.959·54	124.504·70	467.464 24	316.415 89	—
94.201·34	2.086·44	13.885·13	9.697·62	18.146·13	43.815·32	25.525·70	69.341·02	24.860 32	—
228.474·25	3.962·30	26.406 95	15.708·69	37.230·60	83.308·54	89.048·11	172.356·65	56.117.60	—
280.389·72	4.479 37	30.281·07	18.266·73	37.416·77	90.443·94	99 583·18	190.027 13	90.362 60	—
311.641·65	5.141·77	42.938·07	21.041·11	36.220·16	105.341·11	103.896·17	209.237·28	102.404·37	—
393 373·36	5.439·35	35.197 51	27.562·16	43.945 05	112.144·07	103.695 07	215.839 14	177.534·22	—
409.475·38	11.644·07	41.582·27	34 674·10	53.306·11	141 206·55	99.384·54	240.591·09	168 884 29	—
380.751·30	10.804 07	41.552·60	38.787·08	55.957·95	147.102·70	93.197·79	240.300·49	140.450·81	—
28.564·01	1.038·46	6.284.30	6.696·04	7.788·92	21.807·72	2.687·94	24.495·66	4.068·35	—
110.299·04	1.163·92	28.993.30	27.236·67	21.886 98	79.230·87	22.114·17	101.345·04	8.954·00	—
130.465·32	1.700·77	23.950.72	29.796·08	22.708·72	78,156·29	19.684·24	97.840 53	32.624·79	—
143.034·00	1 827·74	29.570.19	27.449·31	26.665·42	85.512·66	19 220·26	104.732 92	38.301·08	—
163.773 93	2.117·15	29.575.57	30.476·62	37.942·77	99.112·11	21.782·95	120.895·06	42.878·87	—
184.854·53	2.614·51	32.401.65	36.812·83	52.044·22	123.873·21	25.603·79	149.477·00	35.377·53	—
37.170·43	681·84	3.821·61	3.518·13	4.633·42	12.655·00	2.022·36	14.677·36	22.493.07	—
227.502·58	5.153·17	39.055·46	28.168·66	34.297·07	97.674·36	26.387·75	124.062·11	103.440.47	—
272.089 31	8.797·33	29.928·65	30.034·09	48.795·86	117.555·93	37.671·02	155.226·95	116.862.36	—
275.332·34	17.666·71	27.337·50	34.356·40	53.198·44	132.559·05	63.680·31	196.239·32	79.092.98	—

**) Tą rubryką są objęte: Podatki domowe i gruntowe, koszta komisyjne i sądowe, stemple i należytości, wynagrodzenie za współużywanie dworców, złączenia i za obsługi obcego personalu, czynsze za wynajęte lokale, odszkodowanie po myśli ustawy o odpowiedzialności kolei, opłaty do zakładów humanitarnych, opłaty za ubezpieczenie od wypadków, najem parowozów i wozów, ryczałt na zapasy materyałów zużywalnych, zapomogi dla służby, koszta druków i inseratów, ubezpieczenie od ognia, koszta przewozu własnych przesyłek, biuro centralne Zarządu Towarzystwa, bankowy dodatek administracyjny od pożyczek i stemple od rat pożyczkowych.

Tablica III.

DATY STA-

dotyczące ruchu i wyników eksploatacyjnych kolei

Nazwa kolei lokalnej		Borki wielkie-Grzymałów		Łupków-Cisna		Trzebinia-Skawce	
Długość eksploatacyjna		32·571		24·941		59·783	
	w r.	ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.
Przewieziono osób	1903	37.393	1.133	8.650	346	54.514	906
	1904	37.949	1.150	8.101	324	45.776	763
	1905	44.022	1.351	6.309	252	45.385	756
	1906	55.518	1.703	10.424	417	46.241	771
	1907	53.218	1.637	15.192	607	60.542	1.009
	1908	54.550	1.673	19.870	798	62.746	1.049
	1909	66.230	2.033	16.165	650	72.398	1.211
Przewieziono towaru w tonnach	1903	31.386	951	32.357	1.294	326.098	5.435
	1904	35.682	1.081	31.255	1.252	419.959	6.999
	1905	36.576	1.124	29.336	1.178	518.764	8.677
	1906	36.508	1.120	32.055	1.282	434.712	7.246
	1907	35.741	1.099	32.815	1.312	479.579	7.993
	1908	38.163	1.170	38.229	1.535	660.926	11.052
	1909	39.984	1.228	19.345	774	598.499	10.011
Dochody na 1 km. w koronach	1903		4.075		4.486		9.899
	1904		4.458		4.200		11.842
	1905		4.505		4.063		12.419
	1906		4.836		4.424		13.149
	1907		4.499		4.496		13.662
	1908		4.988		5.931		13.905
	1909		5.002		5.762		13.395
Wydatki na 1 klm. w koronach	1903		2.234		2.201		4.805
	1904		2.487		2.254		5.559
	1905		2.242		2.141		5.482
	1906		3.126		2.349		6.316
	1907		3.477		2.697		7.143
	1908		4.186		3.989		7.288
	1909		5.126		4.243		7.734
Stosunek procentowy wydatków i dochodów	1903	54·82%		49·06%		48·54%	
	1904	56·16%		54·64%		46·94%	
	1905	49·77%		52·60%		44·10%	
	1906	64·60%		53·10%		48·00%	
	1907	77·40%		59·90%		52·28%	
	1908	84·40%		67·20%		52·40%	
	1909	102·46%		73·63%		57·72%	

TYSTYCZNE

lokalnych, których zarząd jest w krajowem biurze kolejowem.

Chabówka-Zakopane		Delatyn-Kołomyja-Stefanówka		Piła-Jaworzno		Przeworsk-Dynów		Tarnów-Szczucin	
43·284		111·977		25·721		45·815		49·000	
ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.	ogółem	na 1 km.
134.609	3.130	100.461	897	14.438	628				
123.779	2.879	133.837	1.195	21.477	826	6.848	476		
140.158	3.238	163.066	1.456	15.993	622	45.007	982		
225.330	5.204	164.368	1.468	17.515	681	62.221	1.358		
229.963	5.313	194.753	1.734	25.921	1.007	69.913	1.526	118.035	2.409
231.759	5.352	208.181	1.858	31.514	1.226	85.076	1.857	140.313	2.863
243.765	5.632	215.695	1.926	37.480	1.457	81.034	1.769	165.207	3.371
50.057	1.164	67.894	606	111.572	4.880				
44.868	1.043	67.839	606	210.059	8.079	8.802	611		
41.871	967	82.188	734	279.804	10.878	25.847	564		
52.575	1.214	98.866	883	334.088	12.999	29.516	644		
51.623	1.193	99.601	888	519.042	20.179	25.657	560	39.458	805
41.915	968	91.616	819	515.966	20.076	29.124	636	50.299	1.026
53.052	1.226	131.428	1.173	466.851	18.151	33.166	724	52.142	1.064
	7.377		4.623		4.096				
	8.053		4.389		8.787		1.984		
	9.195		5.227		10.900		2.407		
	9.741		5.786		12.126		2.848		
	10.022		6.103		15.294		3.122		4.643
	10.380		5.939		15.932		3.575		5.553
	11.028		6.999		14.804		4.034		5.619
	4.461		3.926		3.015				
	4.969		4.268		5.423		1.702		
	5.963		3.464		7.388		2.246		
	6.149		3.141		8.142		2.136		
	6.934		3.649		8.391		2.286		2.531
	6.839		4.055		9.361		2.639		3.168
	8.015		4.174		9.343		3.262		4.005
60·40%		84·91%		73·60%					
61·70%		97·25%		71·00%		80·26%			
64·80%		66·25%		67·00%		93·31%			
63·10%		54·29%		67·10%		75·00%			
69·10%		61·20%		54·80%		73·22%		54·50%	
65·90%		68·20%		58·70%		74·00%		57·00%	
72·60%		59·60%		63·10%		80·90%		71·20%	

3. Techniczna kontrola na kolejach lokalnych

Na posiedzeniu z 7. lutego 1910. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Wzywa się Wydział krajowy, aby kontrolę aktywno-techniczną prowadził na kolejach lokalnych tak samo, jak prowadzi kontrolę techniczno-rachunkową.“

Wydział krajowy już przed powzięciem powyższej uchwały zdecydował się dla poprawy stosunków w eksploatacyi kolei lokalnych zaprowadzić aktywną kontrolę techniczną na kolejach będących w tutejszym zarządzie. W tym celu przyjął odpowiedną siłę techniczną w charakterze prowizorycznym z roczną płacą 4.200 koron z dniem 1. lutego 1910. Wydatek tem spowodowany pokryją fundusze eksploatacyjne kolei lokalnych w stosunku do ich długości.

4. Upaństwowienie kolei lokalnych.

Rezolucyą z 7. lutego 1910. wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd do rychłego *upaństwowienia kolei lokalnych Trzebinia-Skawce i Piła-Jaworzno.*

Jak w sprawozdaniu zeszłorocznem z czynności Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908. do 30. czerwca 1909., zaznaczono w punkcie I. 3., polecił Wysoki Sejm uchwałą z 8. października 1908., Wydziałowi krajowemu, by rozpatrzył, czy nie należałoby wejść w porozumienie z c. k. Rządem co do upaństwowienia niektórych kolei lokalnych.

Cel, dla którego mianoby się domagać upaństwowienia kolei lokalnych, byłby podwójny z jednej strony poprawa stosunków na danej linii kolejowej pod względem taryfowym i prowadzenia ruchu, i z drugiej strony ewentualne zwolnienie kraju od przyjętych obowiązków gwarancyjnych, aby w ten sposób uzyskanych funduszów użyć na poparcie budowy nowych kolei lokalnych.

Jak w powołanem sprawozdaniu zaznaczono, Wydział krajowy utrzymuje tę sprawę w swej ewidencyi i w stosownej chwili przedstawi c. k. Rządowi odpowiedne wnioski.

Zresztą powołujemy się na następującą rezolucyę Wysokiego Sejmu z 7. lutego 1910.

„Sejm wzywa Rząd, żeby rozważył, które koleje lokalne w Galicyi przy pomocy kraju wybudowane nie mają charakteru kolei lokalnych i wziął pod rozwagę w interesie ogólnego ekonomicznego rozwoju kraju, upaństwowienie takowych i wcielenie takowych do ogólnej sieci kolei państwowych.“

5. Kolej żelazna Chabówka-Zakopane.

W sprawie zaciągnięcia pożyczki inwestycyjnej dla kolei Chabówka-Zakopane powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z 8. lutego 1910. następujące uchwały:

„Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia z zapasów krajowego funduszu kolejowego Towarzystwu akcyjnemu „Kolej żelazna Chabówka Zakopane“ pożyczki gotówkowej po 4% oprocentowanej, spłacalnej w półrocznych ratach do końca roku 1968, w sumie 100 000 K. słowami: sto tysięcy koron pod warunkami, jakie ułoży Wydział krajowy, a w szczególności z uwzględnieniem następujących postanowień:

1. Fundusze uzyskane z tej pożyczki użyte będą na inwestycye, urządzenia i cele, jakie uzna Wydział krajowy za wskazane i potrzebne i pod bezpośrednią ingerencyą Wydziału krajowego.

2. Towarzystwo kolejowe zezna skrypt dłużny według wzoru, jaki udzieli Wydział krajowy, aktem notaryalnym z prawem egzekucyi z §. 3. ustawy z 25. lipca 1871 dz. u. p. Nr. 75.

3. Na pokrycie rat oprocentowania i umorzenia tej pożyczki gotówkowej w kwocie 100.000 K. i ewentualnych zaległości z tego tytułu będzie służyć po myśli §. 49. ustęp do I. punkt 2. statutu Towarzystwa akcyjnego „Kolej żelazna Chabówka-Zakopane“ dochód pozostający do dyspozycyi po pokryciu dwóch trzecich kosztów zarządu Towarzystwa akcyjnego i równomiernie z ratami oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa zaciągniętej po myśli §. 8. statutu tego Towarzystwa w sumie 2,200.000 K“.

Fundusze uzyskane z tej pożyczki użyte będą na cele inwestycyi wykazanych w naszem sprawozdaniu do Wysokiego Sejmu z 4. grudnia 1909. L. W. 131.819/09.

Tablica IV.

Zestawienie

użycia dochodów kolei lokalnych

popartych przez kraj na podstawie ustawy krajowej z 17. lipca 1893 Dz. u. kr. Nr. 42.

Nazwa kolei lokalnej		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
		Dochody kolei lokalnych							Użycie nadwyżki dochodów														
		Pozostałość z roku poprzedniego	Nadwyżka eksploatacyjna (tabl. II. rub. 16)	Inne dochody (odsetki itp.)	Suma dochodów (rubr. 1, 2, 3.)	w stosunku do całego kapitału zakładowego	Niedobór eksploatacyjny	Niedobór do pokrycia z tytułu gwarancyi kraju	Pokrycie niedoborów z lat poprzednich	Raty pożyczek pierwszeństwa przez kraj gwarantowanych	Umorzenie akcyi pierwszeństwa	Oprocentowanie akcyi pierwszeństwa	Umorzenie akcyi zakładowych	Oprocentowanie akcyi zakładowych	Zwrot funduszowi kraj. zaliczek z tytułu gwarancyi	Tantyema dla zawiadowczej	Inne przeznaczenie (odsetki itp.[1])	Wyposażenie funduszu rezerwowego	Przeniesienie na rachunek roku następnego	Dopłata z tytułu gwarancyi kraju	Z końcem roku niepokryty niedobór eksploatacyjny	Z końcem roku niezwrócone dopłaty gwarancyjne	Uwaga
		k o r o n y											k o r o n y										
Borki wielkie-Grzymałów	1903	—	60.750·98	1.014·95	61.795·93	3·43%			—	50.675·93	—	—	—	—	—	—	—	11.099·00	—	—	—	93.620·18	
	1904	—	64.038·54	1.032·98	65.071·52	3·61%			—	50.680·36	—	—	—	—	—	—	—	14.293·27	97·89	—	—	93.620·18	
	1905	97·89	73.695·95	1.032·98	73.793·84	4·10%			—	50.684·99	—	—	—	12.000·00	2%	—	339.00	10.000·00	769·85	—	—	93.620·18	
	1906	769·85	55.756·12	282·01	56.807·98	3·16%			—	50.689·82	—	—	—	—	—	—	—	6.118·16	—	—	—	93.620·18	
	1907	—	32.899·84	158·55	33.058·39	1·83%			—	33.058·39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17.636·46	111.256·64	
	1908	—	25.128·94	—	25.128·94	1·40%			—	24.976·05	—	—	—	—	—	—	150.89	—	—	—	25.722·04	136.978·68	
	1909	—	—	509·05	509·05	—	4.019·67	3.510·62	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54.216·18	191.194·86	
Łupków-Cisna	1903	243·59	57.139·42	1.151.10	58 534·11	3·70%			—	—	44.400·00	33 300·00	3%	—	—	—	—	—	34·11		—	—	
	1904	34·11	47.627·53	2 142·30	49 803·94	3·15%			—	—	44.400·00	—	—	—	—	—	—	—	5 403·94		—	—	
	1905	5 403·94	48.062·83	1.191.12	54.657·89	3·46%			—	—	44.400·00	—	—	—	—	—	1.093·14	—	9.164·75		—	—	
	1906	9.164·75	51.894·07	1 393·36	62.452·18	3·95%			—	—	44 400·00	—	—	—	—	—	12.490·44	—	5.561·74		—	—	
	1907	5.561·74	44.964·50	1 501·14	52 027·38	3·29%			—	—	44.400·00	—	—	—	—	—	5.203·00	—	2.424·38		—	—	
	1908	2.424·38	48 362·52	1 408·61	52 195·51	3·30%			—	—	44.400·00	—	—	—	—	—	2 000·00	—	5.795·51		—	—	
	1909	5.795·51	37.891·64	1.201.63	44 888·78	2·84%			—	—	44.400·00	—	—	—	—	—	—	—	488·78		—	—	
Trzebinia-Skawce	1903	—	305.602·50	80.830·44	386.432·94	5·58%			(36 580 10	140.680·52	—	36.000·00	4%	—	—	—	—	27.262·09	—		—	86 580·10	
	1904	—	376 962·81	—	376.962·81	5·42%			\78 710·23	140 692·82	—	36.000·00	4%	—	—	—	—	3.289·43	—		—	50.000·00	
	1905	—	414.701 33	9.984·66	424.688·99	6·13%			—	175.533·22	—	72.000·00	8%	—	4.369·78	5.600·00	—	4.983·12	3 098·87		—	4.369·78	
	1906	3 098·87	408 581·61	39 208·12	450 888·60	6·57%			—	171 789·60	—	81.000·00	9%	—	—	7.700·00	—	3 581·98	5.835·02		—	—	
	1907	5.835·02	391 133·07	14.780·69	411 748·78	5·94%			—	171.806·69	—	68.400·00	7·67%	—	—	5.225·43	—	14.046·42	1.111·44		—	—	
	1908	1.111·44	395.729·37	13 308·53	410.149·34	5·92%			—	171.824·50	—	68.100·00	7·57%	—	—	5 371·43	—	14.232·80	38·45		—	—	
	1909	38·45	338.672·82	10 169·63	348.880·90	5·03%			—	171.843·09	—	51.030·00	5·67%	—	—	2.541·37	—	10.619·96	81·52		—	—	
Chabówka-Zakopane	1903	5 132·29	125 376·38	819·03	131 327·70	2·26%			—	95.499·90	—	34.075·00	3.625%	—	—	—	—	716·56	1.036·24		—	4.807·78	
	1904	1 036·24	132 621·49	1 839·00	135 497·73	2·33%			—	96 236·53	—	37.012·50	3·9375%	—	—	—	—	765·42	469.18		—	4.807·78	
	1905	493·18	139.901·22	1 282·76	141.677·16	2·44%			—	96.906·53	—	37.600·00	4%	—	—	—	—	7.000·00	170·63		—	4.807·78	
	1906	170·63	155 538·91	718·17	156 427·71	2·70%			—	96.586·54	—	37.600·00	4%	—	13.000·00	0·59%	—	5 000·00	4.241·17		—	4.807·78	
	1907	4.241·17	133 690·41	1.571·22	139.502·80	2·41%			—	96.266·53	—	37.600·00	4%	—	—	—	—	5.636·27	—		—	4 807·78	
	1908	—	153 319·29	935·47	154.254·76	2·66%			—	97.913·16	—	37.600·00	4%	—	—	—	—	18 741·60	—		—	4 807·78	
	1909	—	130 402·11	445·56	130 847·67	2·25%			—	95.546·54	—	32.900 —	3·5%	—	—	—	—	2 118·07	283.06		—	4 807·78	
Delatyn-Kołomyja-Stefanówka	1903	—	78.089·58	316·98	78 406·56	0·85%			78.089·58	316·98	—	—	—	—	—	—	316·93	—	—	238.945·65	145.875·75	780.691·28	
	1904	—	13 490·10	—	13.490·10	0·14%			13 490·10	73 587·30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	236 599·09	132.385·65	1.028.636·93	
	1905	—	197.552·76	8 060·19	205.612·95	2·24%			132 385·65	259.504·23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	190.592·20	—	1.456 188·22	
	1906	—	296 182·97	6.945·06	303,128·03	3·30%			—	259.530·02	—	—	—	41 634·00	1.35%	—	—	872·48	1.117·32	—	—	1.456 188·22	
	1907	1 117·32	264 817·02	26.211·81	292.146·15	3,17%			—	259.581·35	—	—	—	30 840·60	1%	—	—	1.776·13	—	—	—	1.473.102·03	
	1908	—	210 947·03	18.634·32	229,581·35	2·83%			—	259.584·96	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29 975·58	—	1.519 991·41	
	1909	—	316.415·89	2.922·65	319.338·54	3·48%			—	—	—	—	—	46.260·00	1·5%	—	—	3.585·21	9.908·37	—	—	1.519.991·41	
Piła-Jaworzno	1903	—	24 860·32	—	24.860·32	1,30%			21.205·54	—	—	—	—	—	—	—	3 654·78	—	—	41.115·52	—	128 241·64	
	1904	—	56.117·60	1.504·91	57 622·51	3·01%			—	39.683·20	—	—	—	—	—	—	17.939·22	—	—		—	128.241.64	
	1905	—	90.362·60	6.759·69	97.122·29	4·26%			—	55.649·62	—	—	—	—	8 163.94	—	28.374·82	—	4 933·91		—	128.241.64	
	1906	4.933·91	102.404·37	8.163·94	115 502·22	5·07%			—	54.131·50	—	—	—	24.880·00	4%	22.638 12	—	13.093·05	969.55	—	—	128.241.64	
	1907	—	177.534·22	5.592·76	183.126·98	8·04%			—	53 936·96	—	—	—	24.880 00	4%	96.558·62	—	—	7.751·40	—	—	105 613·52	
	1908	—	168 884·29	10.766·71	179.651·00	7·88%			—	53.942·65	—	—	—	62 200·00	10%	9.054·90	4 238 70	22.000·00	6 999·21	21 215·54	—	—	
	1909	21.215·54	140.450·81	4 893·05	166 559·40	7·31%			—	53.948·59	—	—	—	62 200·00	10%	—	3.051·58	35·000·00	5.483·72	6.875·51	—	—	
Przeworsk-Dynów[2])	1904-1905	—	13.022·35	—	13.022·35	0·29%			—	4.065·06	—	—	—	—	—	—	8.957·29	—	—	183.206·02	—	183 206·02	
	1906	—	32 624·79	6 251·90	38,876·69	0·87%			—	38,876·69	—	—	—	—	—	—	—	—	—	88.294·14	—	271 500·16	
	1907	—	38.301·08	8.148·09	46.449·08	1·04%			—	46·449·06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80.734·43	—	352.234·59	
	1908	—	42 878·87	517·83	44.396·70	0·98%			—	45.396·70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	83.799·98	—	436.034·57	
	1909	—	35 377·53	1.390·36	36 767·89	0·83%			—	36.767·89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	90.442·56	—	526.477·13	
Tarnów-Szczucin[3])	1906 1907	—	125.933·54	32.687·80	158 621·34	4·08%			—	127.094·45	—	—	—	—	—	—	—	—	31.526·89		—		
	1908	31.526·89	116 862·96	11.850·47	160 240·32	4·71%			—	86.460·28	—	—	—	50.000·00	—	—	—	4.425·57	13 333·87		—		
	1909	13 333·87	79 092·98	2.240·36	94.667·21	2·78%			—	93.469·58	—	—	—	7.700·00	0·55%	—	—	—	497·63		—		

[1]) Rubryka wydatków „Inne przeznaczenie“ mieści w sobie odsetki bierne, przyczem się zaznacza, że czysty zysk kolei Trzebinia - Skawce za r. 1904 i kolei Piła-Jaworzno za r. 1904 i za rok 1905 użyto na zwrot funduszowi budowy za zaliczkowo poniesione procenta od zaliczek funduszu krajowego na tymczasowe pokrycie zwiększonych kosztów budowy.

[2]) Ruch otwarto $^{8}/_{9}$ 1904.

[3]) Ruch otwarto $^{15}/_{10}$ 1906.

[4]) Z dochodów kolei Piła-Jaworzno zwrócono połowę zaciągniętej pożyczki bieżącej tj 35.000 kor.

Nadto na tem samem posiedzeniu polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu *„aby przez swe organa zbadał braki urządzeń stacyjnych na dworcu kolejowym w Nowym Targu i poczynił odpowiednie adaptacye. Równocześnie Wysoki Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, aby zbadał przyczyny niedomagania ruchu i rozkładu pociągów na kolei Chabówka-Zakopane, starał się je usunąć jak najrychlej, oraz poczynił odpowiednie kroki celem upaństwowienia tej kolei.“*

Ubikacye przeznaczone dla publiczności w budynku stacyjnym w Nowym Targu są o następujących rozmiarach:

Poczekalnia III. klasy 9 m. długa na 4 m. szerokości t. j. 36 m², poczelnia II. klasy 5·45 długa na 4·55 m. szerokości t. j. 24·80 m², weranda kryta 9 m. długa na 2·65 m. t. j. 23·85 m².

Rozmiary tych ubikacyi nie są wprawdzie zbyt obszerne, ale ze względu na ruch osobowy w tej stacyi wystarczające.

Nadto Towarzystwo kolei Chabówka-Zakopane nie rozporządza żadnym funduszem, któryby mógł służyć na rozszerzenie powyższych ubikacyi. Kolej ta zaciągnęła w zeszłym roku za zezwoleniem Wysokiego Sejmu, jak wyżej wspomniano, pożyczkę 100.000 K, która obciąży dochody kolei w kwocie rocznej około 4.550 K, na innne inwestycyi nieodzownie potrzebne.

Zaciągnięcie przeto dalszej pożyczki na cele rozszerzenia budynku stacyjnego, który w obecnych swych rozmiarach jest wystarczający, zanadto by musiało obciążyć ciała autonomiczne powiatu Nowotarskiego i klimatykę Zakopańską, które gwarantują dochód od kapitału akcyjnego do wysokości 4·5%.

W sprawie zmiany rozkładu jazdy na linii Chabówka-Zakopane wnoszono petycye do c. k. Zarządu kolei państwowych i do Wydziału krajowego w tym kierunku, aby i poza sezonem letnim kursowała para pociągów, z których jeden odchodzi z Krakowa o godzinie 3·45 po południu a zdąża do Zakopanego o godzinie 9·57 w nocy, drugi zaś opuszcza Zakopane o godzinie 10-tej w nocy i zdąża do Krakowa o godzinie 6 rano. Ta para pociągów byłaby korzystna tak dla mieszkańców okolicy Nowego Targu jak i Zakopanego, z drugiej strony miałaby się przyczynić do rozwinięcia udziału mieszkańców Krakowa w sportach narciarskim i saneczkowym, uprawianych przez zimę w Zakopanem. Nie da się zaprzeczyć, że pociągi te byłyby bardzo dogodne dla publiczności. Przeciw zaprowadzeniu tych pociągów przemawiają jednak następujące względy:

Linia kolejowa Chabówka-Zakopane nie jest urządzona dla ruchu nocnego. Dla prowadzenia ruchu nocnego wymagane są rogatki na drogach krzyżujących linią kolejową w poziomie, których urządzenie jak również zbudowanie licznych strażnic pociągnęłoby jednorazowy znaczny wydatek; obsługa zaś tych rogatek stale wpłynęłaby ujemnie na budżet eksploatacyjny kolei, i tak z powodu wzrostu ciągłego kosztów ruchu rokrocznie coraz więcej obciążony wydatkami. Prowadzenie pociągów tych nocnych w sezonie jest tylko z konieczności cierpiane.

Nadto koszt tych pociągów obciążyłby dochody kolejowe rocznym dodatkowym wydatkiem około 28.000 koron, jeżeliby miały kursować i poza sezonem letnim — bez odpowiedniej rekompenzaty w dochodach, a czysty zysk tak by się obniżył, że akcye pierwszeństwa, których dochód gwarantuje powiat Nowotarski, gmina Zakopane i Uzdrowisko w Zakopanem, zaledwie przynieść by mogły 2%; obecnie czynniki te są prawie zwolnione od dopłaty z powodu gwarancyi. Przy zaprowadzeniu zaś tych żądanych pociągów musiałby powiat dopłacać rocznie około 2.500 K, gmina Zakopane rocznie około 3.000 K. i uzdrowisko w Zakopanem rocznie około 3.750 K. Na takie niespodziewane obciążenie budżetów tych gwarantów Wydział krajowy nie może się zdecydować.

Z tych powodów Wydział krajowy zaznaczył już w swem przeszłorocznem sprawozdaniu z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. kwietnia 1908. do 30. czerwca 1909. (punkt 3, strona 5), że nadającą się w pierwszej linii do upaństwowienia jest kolej Chabówka-

Zakopane. Co do tej kwestyi odwołujemy się na punkt 4 naszego obecnego sprawozdania.

Wreszcie powziął Wysoki Sejm na powyższem posiedzeniu co do kolei Chabówka-Zakopane następującą rezolucyę do c. k. Rządu:

„Wzywa się c. k. Rząd o przywrócenie wydawania kart powrotnych z Krakowa do Zakopanego, z 50% względnie 30% zniżką, ewentualnie na imię i nazwisko podróżującego opiewających.

Wzywa się c. k. Rząd o przyznanie powyższych ulg członkom krajowego Związku turystycznego oraz Towarzystwa Tatrzańskiego, na podstawie legitymacyi Związku, opatrzonej fotografią, zaś wycieczkom zbiorowym za ukazaniem urzędowego poświadczenia krajowego Związku turystycznego lub Towarzystwa Tatrzańskiego, stwierdzającego ilość osób, ich nazwiska, cel wycieczki i czas jej trwania“.

Rozporządzeniem z 31. grudnia 1909. L. 65899/16 b. upoważniło c. k. Ministerstwo kolejowe c. k. Dyrekcyę kolei państwowych w Krakowie do udzielenia członkom Towarzystwa tatrzańskiego i karpackiego Towarzystwa narciarzy na linii Kraków-Chabówka 30% zniżenia dla kart powrotnych; Wydział krajowy zaś pismem z 18. lutego 1910. L. 1856 zgodził się na zaprowadzenie tego samego zniżenia dla linii Chabówka-Zakopane.

Nadto reskryptem z 6. czerwca 1910. L. 15800/16 b. upoważniło c. k. Ministerstwo kolejowe c. k. Dyrekcyę kolei państwowych w Krakowie do wprowadzenia kart powrotnych w czasie letniego sezonu obliczonych według podwójnych cen specyalnej taryfy 1 (tj. z opustem około 20%) na przestrzeni Kraków-Chabówka. Karty te wydawać się będzie tylko w dniach poprzedzających niedziele i święta do pociągów przez c. k. Dyrekcyę kolei państwowych w Krakowie oznaczyć się mających, ważne zaś będą do powrotu najpóźniej ostatnim pociągiem odchodzącym w niedzielę względnie święto z Zakopanego do Krakowa.

Według powyższego reskryptu dalej idących zniżek c. k. Ministerstwo kolejowe ze względu na nader liczne nadużycia oraz na wyniki finansowe nie udzieli.

Wydział krajowy zgodził się na zaprowadzenie tej samej zniżki i pod temi samemi warunkami na szlaku Chabówka-Zakopane.

II. Koleje lokalne w budowie.

6. Kolej lokalna Lwów-Stojanów.

Budowa kolei lokalnej Lwów-Stojanów jest na ukończeniu, a otwarcie ruchu na niej nastąpi w jesieni bieżącego roku.

7. Kolej lokalna Muszyna-Krynica.

Po przeprowadzeniu publicznego przetargu oddał Wydział krajowy przeprowadzenie budowy kolei lokalnej Muszyna-Krynica w jesieni ubiegłego roku w generalne przedsiębiorstwo firmie Jenkner i Zwoniczek wraz z wykupnem gruntów za cenę ryczałtową 850.000 K. Sumą tą ryczałtową nie są objęte roboty ziemne na długości okrągło 4 km., za które zapłaci się przedsiębiorstwu 69.960 K.

Dostawę progów dębowych, żelaznego materyału nawierzchni, konstrukcyi żelaznych dla mostów, urządzeń mechanicznych dla stacyi wodnych oddał Wydział krajowy odrębnie w przedsiębiorstwo.

Przy sprzyjających stosunkach atmosferycznych ubiegłej jesieni, zimy i wiosny budowa postąpiła bardzo znacznie; termin jej ukończenia przewidziany jest na 15. maja 1911.

III. Projektowane koleje lokalne, których budowa jest zapewniona.

8. Kolej lokalna Drohobycz-Truskawiec.

Projekt szczegółowy dla linii Drohobycz-Truskawiec przedłożył Wydział krajowy c. k. Ministerstwu kolejowemu w miesiącu maju 1910. celem zasadniczego zatwierdzenia i zarządzenia komisyi obchodu politycznego wraz z rozprawą wywłaszczenia gruntów.

Rozdanie budowy tej kolei w przedsiębiorstwo nastąpi, o ile nie zajdą jakie przeszkody, prawdopodobnie w ciągu jesieni bieżącego roku.

IV. Program budowy kolei lokalnych.

9. Ustawowe zapewnienie budowy kolei niższorzędnych.

Podczas XIX. sesyi 1909 Rady państwa wniósł c. k. Rząd do Izby poselskiej projekt ustawy o zapewnieniu budowy szeregu kolei lokalnych; ustawą tą miało być objętych 33 projektów kolejowych o łącznej długości 720·6 km. i kapitale zakładowym 145,764.000 K. z którego państwo miało dostarczyć 95,434.000 K, podczas gdy resztę miały pokryć kraje i interesenci.

Z powyższego udziału państwa w kapitale budowy projektowanych kolei przypadała na Galicyę tylko kwota 13.594·000 K. (14·25%) na budowę 76·9 km. t. j. 10·67% łącznej długości. Udział ten naszego kraju nie odpowiadał ani obszarowi jego ani też rzeczywistym potrzebom w kierunku rozwinięcia sieci kolejowej.

Sieć kolejowa w Galicyi przedstawia się w porównaniu do sieci kolejowej królestw i krajów reprezentowanych w Radzie państwa bardzo niekorzystnie; w przecięciu przypada we wszystkich tych krajach na 100.000 mieszkańców 82·65 km, podczas gdy Galicya jest na trzynastem t. j. przedostatniem miejscu z 53·32 km. na 100·000 mieszkańców. W stosunku do powierzchni wypada w przecięciu w Austryi 72 metrów kolei na jeden kilometer kwadratowy; Galicyi przypada pod tym względem jedenaste miejsce z 50 metrami kolei na jeden kilometer kwadratowy.

Z tych powodów Wydział krajowy odniósł się pismem z 18. lutego 1910. L. 15035 do c. k. Rządu z żądaniem, aby przy ponownem wniesieniu przedłożenia o poparciu budowy kolei niższorzędnych uwzględniono w odpowiedni i słuszny sposób potrzeby naszego kraju na polu rozwoju sieci kolejowej.

Przy tej sposobności oparł się Wydział krajowy na rezolucyi Wysokiego Sejmu z 7. lutego 1910. następującej treści:

„Przedłożenie rządowe Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady państwa XIX. sesyi, co do zabezpieczenia budowy niektórych kolei żelaznych nie uwzględnia żywotnego interesu kraju co do rozszerzenia kolei żelaznych i jest w stosunku do innych krajów koronnych wielce dla Galicyi krzywdzące. Sejm wzywa tedy Rząd do poprawienia tego przedłożenia przez zabezpieczenie dalszych szlaków kolei przy pomocy państwa w najbliższym czasie“.

W powołanym memoryale Wydział krajowy przedstawił żądanie, aby najbliższą ustawą o finansowem poparciu przez państwo budowy kolei żelaznych oprócz projektowanej budowy linii kolejowej z Jasła do Żmigrodu, jako kolei państwowej i oprócz budowy kolei lokalnej Wieliczka-Myślenica-Mszana dolna z gwarancyą państwa dla pożyczki pierwszeństwa 8,250.000 K. przyznano dla projektowanej kolei lokalnej Łodygowice-Buczkowice gwarancyę państwa dochodów potrzebnych dla oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w sumie 650.000 K (zamiast 405.000 K jak przewidziano pierwotnie) i dla kolei Złoczów-Sasów w sumie 1,350.000 K (zamiast pierwotnej sumy 809.000 K).

Żądanie to oparł Wydział krajowy na rezolucyach Wysokiego Sejmu z dnia 7. lutego 1910 następującej treści:

„I. Sejm uważa kwotę, którą podług przedłożenia rządowego Nr. 783 załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady państwa XIX. sesyi Rząd zamierza przyczynić się do urzeczywistnienia projektowanej kolei Złoczów-Usznia, za niedostateczną i wzywa Rząd, by zmienił odnośne przedłożenie rządowe tak, żeby kolej ta mogła być urzeczywistnioną bez dalszego podwyższenia przyczynienia się kraju“.

„II. Wzywa się Rząd, by zmienił przedłożenie rządowe Nr. 783. załączników do stenograficznego protokołu Izby poselskiej Rady państwa XIX. sesyi w ten sposób, żeby bez dalszego przyczynienia się funduszu krajowego galicyjskiego, w jak najkrótszym czasie zapewnić umożliwienie wybudowania kolei Buczkowice-Łodygowice“.

Oprócz tych 4 linii kolejowych uwzględnionych już w pierwotnem przedłożeniu rządowem, zaproponował Wydział krajowy budowę linii kolei państwowej z Jasła do Dębicy, a to w myśl rezolucyi Wysokiego Sejmu do c. k. Rządu z 7. lutego 1910:

„*Sejm, powołując się na swe uchwały z 4. lipca 1901. z 12. marca 1907. i z 2. listopada 1908. wzywa ponownie c. k. Rząd, aby nie zwlekał dłużej z przedłożeniem Radzie państwa projektu ustawy, upoważniającej do wybudowania normalnotorowej kolei z Dębicy do Jasła, jako linii kolei państwowej i aby wyjednał jak najrychlej potrzebne w tym celu środki*".

Następnie przedstawił Wydział krajowy potrzebę wstawienia w ustawę udziału państwa w kwocie 3,000.000 K w kosztach budowy kolei lokalnej z Rzeszowa do Niska, której dochody miałby kraj gwarantować dla oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w sumie 5,300.000 K, podczas gdy resztę 800.000 K mieliby dostarczyć interesenci miejscowi.

Również wskazał Wydział krajowy w memoryale w mowie będącym na rezolucyę Wysokiego Sejmu z dnia 7. lutego 1910. do c. k. Rządu:

„*Sejm uchwala przyspieszenie budowy kolei Przemyśl-Dynów-Brzozów*".

„*Wzywa się c. k. Rząd, aby wobec zatwierdzonego już projektu budowy kolei Przemyśl-Dynów-Brzozów dalsze kroki w celu przyspieszenia i zrealizowania budowy tej kolei jak najspieszniej przedsięwziął*".

Co do tej kolei zaznaczył Wydział krajowy, że jej zrealizowanie jako kolei gwarantowanej przez kraj nie jest do przeprowadzenia ze względu na znaczny koszt budowy tej kolei o 110 km długości i wobec obecnego stanu funduszów krajowych; przyjście jej do skutku możliwe jest, jeżeli państwo obejmie gwarancyę dochodów dla oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa, którą się zaciągnie w wysokości 75% kapitału zakładowego tej kolei.

W końcu wskazał Wydział krajowy na potrzebę stworzenia połączenia kolejowego z Kołomyi na Kosów, Kuty do Uścieryk; kolej ta miałaby być zrealizowana jako kolej państwowa po myśli rezolucyi Wysokiego Sejmu z 7. lutego 1910., wystosowanej do c. k. Rządu, a opiewającej jak następuje:

„*Sejm uznaje kolej Kołomyja-Kosów Kuty-Uścieryki za użyteczną i potrzebną w interesie kraju.*

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przystąpił do budowy kolei Kołomyja-Kosów-Kuty-Uścieryki jako państwowej ze względu na jej ogólne znaczenie i umieścił powyższą kolej na jednem z najbliższych przedłożeń budowy kolei, przyczem wyraża Sejm przekonanie, że jednostronne połączenie Kosowa z Kutami jest dla interesu kraju nie pożądane. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w tym celu, przeprowadził z c. k. Rządem odpowiednie układy".

Celem szczególnego poparcia powyższych wniosków powołał się przytem Wydział krajowy na rezolucyę Wysokiego Sejmu z 7. lutego 1910:

„*Sejm wzywa Rząd, żeby pomny zaniedbań Rządu na polu budowy kolei państwowych w Galicyi i pomny, że zaniedbania te kraj z funduszów budżetu krajowego uchylić nie jest w stanie, w intenzywniejszy sposób zajął się budowaniem kolei państwowych w Galicyi, szczególnie w częściach kraju, w których jest brak wszelkiej komunikacyi kolejowej*".

10. Projekt szczegółowy dla kolei lokalnej Rzeszów-Nisko.

Na posiedzeniu z 7. lutego 1910. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę.

„*Poleca się Wydziałowi krajowemu wypracowanie projektu szczegółowego na podstawie wyniku odbyć się mającej rewizyi trasy dla kolei Rzeszów-Kolbuszowa-Nisko i upoważnia zaliczyć potrzebny fundusz z funduszu krajowego kolejowego, z zastrzeżeniem zwrotu zaliczonego kapitału z ustanowić się mającego przyszłego funduszu budowy tej kolei*".

Zdjęcia terenowe dla tej linii będą przeprowadzone w letnich miesiącach bieżącego roku.

11. Projekt budowy kolei z Przemyśla na Brzozów do Krosna zamiast do Rymanowa.

Na posiedzeniu z 7. lutego 1910. uchwalił Wysoki Sejm następujące wezwanie do Wydziału krajowego:

„*Sejm wzywa Wydział krajowy do przeprowadzenia potrzebnych badań i zdania sprawy na najbliższej sesyi sejmowej, czy nie byłoby wskazanem ze względu na ogólne interesy kraju a w szczególności ze względu na interesy okolic Krosna i Brzozowa, aby mająca się budować kolej z Przemyśla przez Brzozów miała połączenie z koleją transwersalną w Krośnie, zamiast w Rymanowie.*“

Wydział krajowy przestudyował trasę z Brzozowa do Krosna przez krajowe biuro kolejowe na podstawie objazdu linii, jakoteż na szczegółowej mapie topograficznej.

Studyum to wykazało, że przy wzniesieniach maksymalnych o 15‰ trasa z Brzozowa na Krosno będzie o 7·8 km dłuższą od trasy do Rymanowa. Przejście działu wód między potokiem Stobnica a Wisłokiem wymagać będzie tunelu o długości około 1400 metrów. Część linii od Brzozowa przez dział wód do Komborni wymaga z powodu górzystego terenu bardzo znacznych robót ziemnych i kosztownych objektów, a koszta budowy tej alternatywy w porównaniu do kosztów linii z Brzozowa do stacyi kolei państwowej Rymanów prowadzącej terenem bardzo łatwym wzrosłyby według aproksymatywnego obliczenia okrągło o 3,500.000 koron.

Ze względów na ogólne interesa komunikacyjne kraju obie alternatywy budowy kolei z Przemyśla na Brzozów do Rymanowa względnie do Krosna przedstawiają mniej więcej równe korzyści.

Przy trasie na Rymanów ma Brzozów stosunkowo łatwe połączenie ze Sanokiem, do którego grawituje jako do środowiska miejscowego handlu, siedziby instytucyi kredytowych, sądu obwodowego i szkoły średniej, podczas gdy Brzozów z Krosnem nie łączą żadne stosunki. Przy tej trasie leżą tereny naftowe w Górkach i Zmiennicy będące już w eksploatacyi.

Stacya złączenia Rymanów, usytuowana w znacznej odległości od miasta i od miejsca kąpielowego tej nazwy nie posiada warunków, które stacya węzłowa powinna mieć pod względem rozwoju gospodarczego podczas gdy linia kolejowa poprowadzona z Przemyśla do Krosna mogłaby przyczynić się do wzrostu miasta Krosna pod względem przemysłowym.

Przy linii z Brzozowa do Krosna usytuowanie stacyi w Brzozowie byłoby korzystne, co by nie miało miejsca przy linii do Rymanowa.

Obszar ciążenia linii do Krosna jest większy, bo obejmuje nadto następujące miejscowości: Stara Wieś, szeroko znane miejsce odpustowe, Jasienica, Węglówka z kopalnią ropy, Czarnorzeki, Kombornia (gorzelnia i browar), Krasna (tartak) i miasteczko Korczyna z przemysłem tkackim, który prowadzony głównie w miesiącach zimowych zatrudnia obecnie wielką ilość tkaczy. Nadto z Korczyny wywożą owoce i mięso.

Ponieważ zrealizowanie tego projektu kolejowego pomyślane jest jako kolei lokalnej gwarantowanej przez państwo, przeto Wydział krajowy przedstawił c. k. Ministerstwu kolejowemu powyższe wyniki i prosił o oświadczenie się co do kierunku prowadzenia trasy od Brzozowa do Rymanowa względnie Krosna. Odpowiedź dotychczas nie nadeszła.

12. Projekt szczegółowy dla linii Brzozów-Rymanów.

Wywiązując się z polecenia Wysokiego Sejmu z 8. października 1908. Wydział krajowy wypracował w okresie będącym przedmiotem niniejszego sprawozdania przez krajowe biuro kolejowe projekt szczegółowy dla części projektowanej kolei lokalnej z Przemyśla na Brzozów do Rymanowa między Brzozowem i Rymanowem; projekt ten może być w razie potrzeby przedłożony do c. k. Ministerstwa kolejowego celem zarządzenia komisyi obchodowej połączonej z rozprawą wywłaszczenia gruntów.

13. Udział kraju w kosztach budowy kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dol.

Następującą uchwałę powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 8. lutego 1910. w sprawie zapewnienia udziału kraju w kosztach budowy kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna:

„I. *Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcyi pierwszeństwa przyszłego Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna w sumie nie wyższej niż koron 2,263.800 słowami dwóch milionów dwieście sześćdziesiąt trzy tysięcy ośmset koron, przez wpłatę za nie pełnej imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego a to pod warunkami:*

1. że wpłata na akcye pierwszeństwa, które kraj obejmie, nastąpi wtenczas, gdy interesenci miejscowi uiszczą gotówką wpłatę na akcye zakładowe, a od gwarantujących ciał autonomicznych ich zobowiązania gwarancyjne oprocentowania i umorzenia pewnej części zakładowego kapitału akcyjnego będą prawnie zabezpieczone;

2. że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa akcyjnego co do porządku użycia dochodów kolei ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

3. że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w zarządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna i

4. że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla tej kolei i t. p. będą rozdane o ile możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możności z uwzględnieniem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei przeprowadzoną będzie na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert.

II. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zawarcia imieniem kraju z koncesyonaryuszem kolei lokalnej Wieliczka-Myślenice-Mszana dolna umowy spółkowej w której będą zastrzeżone wszystkie powyżej wymienione warunki udziału kraju w kapitale budowy tej kolei i w której będzie ustanowiony sposób i termina wpłaty tego udziału.

III. O ileby według uznania Wydziału krajowego zachodziła potrzeba zamiast wpłaty przez ciała autonomiczne na akcye zakładowe, przyjąć ich gwarancyę oprocentowania i umorzenia pewnej części kapitału akcyjnego zakładowego, upoważnia Sejm Wydział krajowy do objęcia zrealizowania tej gwarancyi i pokrycia tem spowodowanego wydatku z zasobów krajowego funduszu kolejowego lub z funduszów uzyskanych przez zaciągnięcie na ten cel pożyczki. Dla zabezpieczenia funduszu krajowego od wszelkich strat z tego powodu, zawrze wprzód Wydział krajowy stosowne umowy z gwarantującemi ciałami autonomicznemi".

Uchwały te udzielił Wydział krajowy c. k. Ministerstwu kolejowemu do wiadomości.

V. Przebudowa wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów na normalnotorową.

14. Komercyalne sprawozdanie.

Na posiedzeniu z 17. lutego 1910. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„*Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby pod względem technicznym i komercyalnym zbadał sprawę przebudowania wąskotorowej kolei Przeworsk-Dynów na kolej normalnotorową i o wykonaniu tego polecenia zdał sprawę jak najrychlej*".

Celem zbadania pod względem technicznym powyższej przebudowy koniecznem jest wypracowanie generalnego projektu wraz z ułożeniem kosztorysu, kosztem około 20.000 koron. Personal techniczny krajowego biura kolejowego zajęty był dotychczas w bieżącym roku przy budowie dwóch kolei i wypracowaniu dwóch projektów kolejowych. Sporządzenie przeto w mowie będącego projektu generalnego musiał Wydział krajowy na razie odłożyć na czas późniejszy, a to tem bardziej, że nie miał upoważnienienia od Wysokiego Sejmu do zaliczkowania funduszów potrzebnych na ten cel z krajowego funduszu kolejowego.

Wynik badań pod względem komercyalnym przedstawia się następująco:

Wąskotorowa kolej lokalna Przeworsk-Dynów, o długości 46 kilometrów, została zbudowaną nakładem kapitału 4,448.400 koron.

W kapitale budowy wynosił udział:

kraju	2.964.000	czyli 66·63%
państwa	1,152.000	„ 25·90%
interesentów miejscowych . .	332.400	„ 7·47%

Wyniki eksploatacyi tej kolei lokalnej, otwartej dla ruchu publicznego dnia 8. września 1904, a więc przed 6 laty były i są, w całem tego słowa znaczeniu — *nie zadawalniające*. Nadwyżka uzyskana z eksploatacyi wynosiła okrągło:

w roku 1904 (4 miesiące)	4·068 K.
„ „ 1905	8.954 „
„ „ 1906	32.625 „
„ „ 1907	38.301 „
„ „ 1908	42.879 „
„ „ 1909	35·378 „

Najwyższe, w sześcioletnim okresie eksploatacyi uzyskane oprocentowanie całego kapitału zakładowego było zaledwie 0·95%.

Ponieważ na oprocentowanie i amortyzacyę pożyczki pierwszeństwa, gwarantowanej przez kraj, potrzeba okrągło 131.000 kor. rocznie — a przeciętny, czysty zysk z eksploatacyi zaledwie czwartą część tego zapotrzebowania dosięga, przeto niedobór pokrywać musi rok rocznie krajowy fundusz kolejowy — tak, że rachunek gwarancyjny kraju, odnośnie do tej kolei lokalnej, przekroczył już z końcem 1909 r. kwotę 526·000 koron.

Zważywszy, że sześcioletnie doświadczenia eksploatacyi dają już dosyć dokładny obraz żywotności i rentowności kolejowego przedsiębiorstwa — musi się przyjść do przekonania, że wąskotorowa kolej lokalna Przeworsk-Dynów, w normalnym trybie rzeczy (a więc bez dalszych inwestycyi) pozostałaby i nadal nie rentowną — obciążając wieczyście fundusz gwarancyjny kraju.

Ujemne strony wąskiego toru, obniżające rentowność kolei lokalnej Przeworsk-Dynów leżą przedewszystkiem w trudności dostosowania taboru tej kolei do każdoczesnych potrzeb ruchu.

Tabor wozów ciężarowych kolei lokalnej Przeworsk-Dynów składa się z 8 wagonów krytych, 28 wagonów otwartych dla przewozu buraków, węgla, cegły i t. p., 6 wagonów otwartych dla przewozu długiego drzewa i 6 wagonów otwartych dla przewozu szutru. Ponieważ turnus obiegu jednego wagonu trwa co najmniej 4 dni, przeto strony używające kolei lokalnej Przeworsk-Dynów mają codziennie do dyspozycyi przeciętnie tylko 2 wagony kryte i 10 wagonów otwartych wszelkiego rodzaju.

Tabor ten zaledwie wystarczający w normalnych warunkach ruchu, okazuje się stanowczo niedostatecznym, gdy ruch się ożywia — bądź wskutek stosunków i konjunktur handlowych (n. p. w dni targowe potrzeba by było do przewozu samego tylko bydła i nierogacizny około 10 wagonów, a ma się do dyspozycyi tylko 2.), bądź też w czasie pewnych kampanii produkcyjnych (n. p. kampania cukrowa, zbożowa, wywóz drzewa, gdy zwózka z lasu jest najłatwiejszą i t. p.).

Pomnożenie taboru wązkotorowej kolei takie, aby czynił zadość każdej potrzebie — nie jest w tym wypadku ani radykalnym ani racyonalnym środkiem zaradczym.

Chcąc n. p. przewieźć w dwóch miesiącach 1000 wagonów buraków cukrowych, trzeba by mieć wyłącznie w tym celu zarezerwowanych około 70 wagonów, oprócz innych wagonów otwartych i krytych, służących do przewozu innych towarów, (bo podczas kampanii buraczanej nie można przecież przez 2 miesiące wstrzymać innego ruchu towarowego), ponieważ zaś po skończonej kampanii buraczanej, wagony te przez 10 miesięcy stałyby prawie bezczynnie, przeto zysk z przewozu buraków nie pokryłby nawet kosztów amortyzacyi i oprocentowania kapitału wyłożonego na zakupno owych 70 wagonów.

Zupełnie analogicznie przedstawia się ta kwestya odnośnie do wszelkich innych artykułów, których obrót masowy objawia się tylko peryody-

cznie, to jest bądź w regularnych odstępach czasu (bydło i trzoda po każdym jarmarku, nawozy sztuczne na wiosnę i w jesieni, zboże po żniwach w jesieni i t. p.), bądź też nagle i niespodziewanie, w czasie szczególniej korzystnej konjunktury handlowej (drzewo budulcowe, szuter, jeżeli rozpisane są oferty na znaczniejsze dostawy a dotyczący przedsiębiorca utrzyma się przy swej ofercie i t. p).

Tych i tym podobnych potrzeb produkcyi i konsumcyi ani obliczyć ani nawet przewidzieć nie można. Kolei lokalnej normalnotorowej, przychodzi w takich chwilach tabor kolei głównej z pomocą — ale wąskotorowa kolej jest z natury rzeczy wobec podobnej sytuacyi bezradną i bezbronną.

Oprócz tego wąskotorowa kolej traci jeszcze i w normalnych warunkach ruchu przewóz tych towarów, które z powodu swych właściwości potrzebują wielkich wagonów do ładowania (słoma, siano) i tych, które bądź kosztów bądź niebezpieczeństw przeładowania nie znoszą.

Wszystkie straty, jakie z powodu przytoczonych wyżej okoliczności, ponosi wąskotorowa kolej lokalna Przeworsk-Dynów, w dokładnej cyfrze obliczyć się nie dają, w każdym razie przypuścić można, że sprawna, normalno torowa kolej żelazna — w tych warunkach gospodarczych, jakiemi rozporządza obszar ciążenia kolei Przeworsk-Dynów — miałaby znacznie silniejszy ruch towarowy.

Gdybyśmy przyjęli to zwiększenie ruchu towarowego w bardzo wysokiej mierze, bo w podwójnej wysokości ruchu dotychczasowego — ubytek dochodów brutto, wynikający z niedostatecznej sprawności wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów, ocenić by można aproksymatywnie na 100.000 K. rocznie, co przy najkorzystniejszym spółczynniku eksploatacyi (50%) reprezentuje utratę czystego zysku w kwocie około 50.000 K. rocznie.

W razie przebudowania toru wąskiego na normalny nie uzyskałoby się jednak tak wielkiej nadwyżki eksploatacyi a to z tego powodu, że równocześnie trzeba by było zreformować obecną taryfę kolei Przeworsk-Dynów (koleje wąskotorowe mają zupełnie odrębny sposób taryfowania) i przyjąć taki barem, jaki jest na wszystkich innych krajowych kolejach lokalnych, o torze normalnym, w użyciu.

Jakie wynikłoby ztąd obniżenie taryfy wykażą następujące przykłady:

Między Przeworskiem transito a Dynowem, przewóz wagonu (10.000 kg) następującego towaru:

	kosztuje teraz, wraz z przeładowaniem	kosztowałby po zaprowadzeniu baremu państwowego	obniżenie w procentach
	koron	koron	koron
Drzewa kopalnianego	34	32	6%
Węgla	34	32	6%
Drzewa opałowego .	29	26	11%
Nawozów sztucznych	34	27	20%
Spirytusu	62	47	24%
Zboża i mąki . . .	62	40	35%
Maszyn rolniczych .	62	40	35%
Rurek drenowych .	34	22	35%
Cementu	62	33	47%

i t. p.

Przeciętne obniżenie taryfy dla wszystkich artykułów we wszystkich relacyach wynosiłoby około 20%. Na rentowność przebudowanej kolei Przeworsk-Dynów wpływałyby więc następujące czynniki:

Wpływ dodatni wywarłoby ożywienie ruchu, zwłaszcza towarowego wpływ zaś ujemny pochodziłby z obniżenia taryfy a podwyższenia kapitał zakładowego.

Biorąc tylko w rachubę spodziewany przyrost transportów z jednej strony — a z drugiej strony obniżenie dochodów brutto z transportów, które ma się już obecnie — wynikające z potanienia taryfy, nie można się więcej spodziewać jak tylko, że dochód czysty z eksploatacyi normalnotorowej kolei Przeworsk-Dynów byłby około 35.000 K. rocznie wyższy od takiegoż obecnego dochodu kolei wąskotorowej.

Aczkolwiek kosztorys wydatków przebudowania nie jest jeszcze obliczony, to przecież teraz już twierdzić można stanowczo, że spodziewany czysty dochód nie wystarczyłby ani w przybliżeniu na oprocentowanie i amortyzacyę podobnej inwestycyi. Wynika z tego konkluzya, że przebudowanie wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów, nie połączone z zasadniczą zmianą konfiguracyi sieci kolejowej w dotyczącej okolicy, aczkolwiek ze względów gospodarczych mogłoby być pożądane, to przecież ze względu na dalsze a nie uniknione finansowo nieproduktywne obciążenie funduszu krajowego — nie jest wskazane.

Sytuacya zmieni się jednak, gdy przyjdzie do skutku projektowana, a uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 8. października 1908. poparta, normalno torowa linia kolejowa „Przemyśl-Bachórz-Dynów-Krzemienna-Brzozów-Rymanów".

Naturalny obszar ciążenia końcowych dwóch stacyi kolei lokalnej Przeworsk-Dynów t. j. Bachórza i Dynowa, rozciągą się od wschodu — po Dubiecko, od zachodu — po Barycz, a od południa — po Krzemienną.

Kolej wąskotorowa może jednak tylko wtenczas liczyć na pełne wykorzystanie monopolu przewozowego, przyznanego jej koncesyą, jeżeli obok niej nie powstanie doskonalszy środek komunikacyi.

W razie więc wybudowania normalno torowej kolei żelaznej Przemyśl-Brzozów-Rymanów, ze stacyami w Bachórzu i Dynowie, tak jak to jest w projekcie — nowa kolej, jako doskonalszy środek komunikacyi, odebrałaby linii Przeworsk-Dynów prawie wszystkie transporty (z wyjątkiem buraków i wytłoków), pochodzące z powyżej określonego obszaru ciążenia, lub też tamże przeznaczone.

Los ten spotkałby właśnie najliczniejsze i najdłuższą rutą kolei lokalnej Przeworsk-Dynów przechodzące transporty tak, że ich ubytek spowodowałby dla tej kolei lokalnej stratę co najmniej 40.000 K. rocznie.

Oprócz tego wytworzyłaby się nie praktykowana, przeciw kardynalnym zasadom zakładania sieci kolejowej wykraczająca anomalia, że dwie linie kolei pełnej łączyłaby kolej o torze wąskim, wprost niezdolna do prowadzenia ruchu transitowego.

Nie tylko więc rentowność wąskotorowej kolei lokalnej Przeworsk-Dynów spadłaby raz na zawsze aż do granic niedoboru eksploatacyi — ale i publiczna użyteczność tej kolei i jej ekonomiczne dla kraju i państwa znaczenie obniżyłoby się tak dalece, że ofiary poniesione na wybudowanie tego środka komunikacyi byłyby wprost stracone — a dalsze jego utrzymywanie stałoby się zaiste nie produktywnym ciężarem.

W tej sytuacyi nie można by już uchylić się od przebudowania kolei Przeworsk-Dynów na tor normalny, a uniknięcie straty przeszło 40.000 K. rocznie (o której wyżej była mowa) w połączeniu ze spodziewanym, jak wyżej obliczonym zyskiem, wynikającym bezpośrednio z udoskonalenia sprawności tej linii kolejowej — dałoby już przypuszczalnie taką kwotę, która skapitalizowana pokryłaby przynajmniej koszta przebudowania.

Nie jest zresztą rzeczą wykluczoną, że normalno torowa linia Przeworsk-Dynów w połączeniu z koleją Przemyśl-Rymanów uzyskałaby pewien ruch transitowy przechodzący z byłej kolei Łupkowskiej i kolei transwersalnej na kolej Karola-Ludwika, lub odwrotnie — a w takim razie i częściowa sanacya jej finansów stałaby się możliwą.

Należałoby więc w każdym razie poczynić wszelkie przygotowawcze kroki, aby z chwilą, gdy budowa kolei żelaznej Przemyśl-Dynów-Brzozów-Rymanów zostanie finansowo zapewnioną, mieć w pogotowiu — nie tylko projekt przebudowania kolei Przeworsk-Dynów — ale i utorowaną drogę do zrealizowania tego projektu.

VI. Dalsze projekta kolejowe.

15. Kolej lokalna z Nowego wzgl. Starego Sącza na Szczawnicę do Nowego Targu.

Stosownie do polecenia Wysokiego Sejmu z 24. października 1908. Wydział krajowy podjął wypracowanie projektu generalnego dla linii kolejowej ze Starego Sącza przez Szczawnicę do Nowego Targu Zdjęć terenowych dla całej linii dokonano przeważnie w roku 1909, uzupełniono je w roku 1910. dla części ze Starego Sącza do Jazowska.

Projektowana kolej ze Starego Sącza do Nowego Targu ma w części do Czorsztyna charakter kolei górskiej; część ta jest położona na długości 53 klm. w ciasnej dolinie Dunajca i potoku Krośnicy; w Czorsztynie projektuje się tunel o długości około 2.700 metrów. Od Czorsztyna względnie Maniów do Nowego Targu t. j. na długości około 20 klm. teren jest korzystniejszy i prócz 2 mostów na Dunajcu nie przedstawia większych trudności.

Dla przestrzeni między Czorsztynem a Krościenkiem opracowano alternatywę doliną Dunajca wzdłuż granicy węgierskiej; alternatywa ta przedłuża linię o 7 km., ma jednak 2 tunele o łącznej długości tylko około 2070 metrów, a warunki ruchu na niej byłyby znaczniej korzystniejsze ze względu na ominięcie spadków i wzniesień o 25‰, które musiano zastosować dla pierwszej alternatywy między Czorsztynem a Krościenkiem; na całej zresztą linii spadki i wzniesienia nie przekraczają 15‰. Alternatywa doliną Dunajca między Czorsztynem a Krościenkiem przez Pieniny wzdłuż granicy węgierskiej miałaby ewentualnie pewne znaczenie dla Węgier.

Długość trasy ze Starego Sącza do Nowego Targu wzdłuż drogi krajowej wynosi 73·069 klm, na Pieniny zaś 80·148 klm.

Projekt generalny przedłoży się c. k. Ministerstwu kolejowemu w bieżącym roku dla zarządzenia rewizyi trasy i komisyi stacyjnej.

16. Kolej lokalna Żółkiew-Krystynopol.

Na posiedzeniu z dnia 7. lutego 1910. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„Kolej lokalną z Żółkwi do Krystynopola uważa się ze względu na ogólne interesa kraju za potrzebną i pożyteczną i upoważnia się Wydział krajowy do zrobienia projektu generalnego i zaliczkowania kosztów na ten cel z funduszu krajowego kolejowego“.

C. k. Ministerstwo kolejowe nie udzieliło zezwolenia na wypracowanie projektu wstępnego dla tej linii.

17. Kolej lokalna Jaworów-Lubaczów-Cieszanów-granica kraju.

W sprawie tego zgłoszonego projektu kolejowego powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z 17. lutego 1910. następujące uchwały:

„1. Sejm uznaje kolej lokalną z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa ze względu na ogólne interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby w dalszem wykonaniu polecenia udzielonego uchwałą sejmową z 8. października 1908. przeprowadził rokowania z c. k. Rządem o utworzenie urzędów cłowych austryackiego i rosyjskiego na wypadek wybudowania kolei lokalnej z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa w nadgranicznej stacyi tej kolei lokalnej.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w chwili, gdy według ocenienia Wydziału krajowego zupełne pokrycie reszty kapitału będzie zapewnione, przedstawił Sejmowi wniosek objęcia akcyi zakładowych projektowanej kolei lokalnej z Jaworowa na Lubaczów, Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa w sumie nie wyższej niż jednego miliona koron i aby w tym razie przedstawił

równocześnie Sejmowi wniosek uchylenia uchwały sejmowej z 8. marca 1907. w sprawie subwencyonowania przez kraj budowy kolei lokalnej z Jaworowa do Bobrówki."

O uchwale tej uwiadomił Wydział krajowy petycyonujący Wydział powiatowy w Cieszanowie, jakoteż petycyonujące Towarzystwo kolei lokalnej Lwów (Kleparów)-Jaworów.

Subskrypcya na kapitał akcyjny kolei, będącej przedmiotem powyższych uchwał, zaincyonowana przez wspomniane Towarzystwo kolejowe, a prowadzona przez Wydziały powiatowe w Jaworowie i Cieszanowie wydała dotychczas pomyślny rezultat, bo na kwotę 696.600 koron.

Rokowania o utworzenie urzędów cłowych austryackiego i rosyjskiego w nadgranicznej stacyi tej kolei lokalnej podejmie Wydział krajowy w stosownym czasie t. j. po ustaleniu miejsca, w którem by ta nadgraniczna stacya kolejowa miała stanąć i po zapewnieniu ze strony wszystkich czynników budowy kolei.

18. Ruch automobilowy między Liskiem a Baligrodem.

W załatwieniu sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie zbadania petycyi gminy Baligród i okolicznych gmin o budowę kolei ze stacyi Lisko-Łukawica na Baligród do Cisny, względnie o zaprowadzenie ruchu automobilowego między temi miejscowościami, powziął Wysoki Sejm na posiedzeniu z 7. lutego 1910. następującą uchwałę:

„*Wzywa się Rząd do poparcia regularnego ruchu automobilowego na przestrzeni Lisko Baligród*".

Uchwałę powyższą zakomunikowano w drodze urzędowej c. k. Rządowi.

Uzasadnienie potrzeby zaprowadzenia regularnego ruchu automobilowego na powyższej przestrzeni przedstawił Wydział krajowy c. k. Rządowi w piśmie z 22. września 1909. L. W. 97996, wywiązując się z danego w tej mierze polecenia Wysokiego Sejmu, danego uchwałą z 8. października 1908.

19. Przedłużenie kolei Lwów-Podhajce do Buczacza.

Na posiedzeniu z 8. lutego 1910. powziął Wysoki Sejm następującą uchwałę:

„*Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce, przedłużył do Buczacza dla połączenia jej w możliwie najkrótszym czasie z koleją transwersalną Stanisławów-Husiatyn*".

O koncesyę wstępną dla tej linii kolejowej starają się pp. Adam Treter, prezes Rady powiatowej przemyślańskiej i Dr. Stanisław Schätzel burmistrz miasta Brzeżany i poseł na Sejm krajowy.

20. Przedłużenie kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów do Kałaharówki i Chorostkowa.

Uchwałą z 8. lutego 1910. polecił Wysoki Sejm Wydziałowi krajowemu, „*by wdrożył badanie projektowanej linii kolejowej Grzymałów-Kałaharówka i połączenia linii Borki wielkie-Grzymałów z stacyą Chorostków pod względem komercyalnym i spodziewanej rentowności i aby zdał Sejmowi sprawę na następnej sesyi*".

Wobec ciągłego spadania czystych dochodów kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów, wywołanego podrożeniem kosztów eksploatacyi — na projekt przedłużenia szlaku poza Grzymałów, należy się zapatrywać nie tylko ze stanowiska gospodarczej potrzeby i publicznej użyteczności, ale trzeba w nim równocześnie szukać jeszcze środka sanacyi finansowych stosunków tej linii kolejowej.

Samo już przedłużenie drogi żelaznej, bez względu na jego kierunek, wpłynie dodatnio na obniżenie jednostkowych kosztów eksploatacyi, bo ruch na linii dłuższej da się o wiele racyonalniej i ekonomiczniej prowadzić jak na szlaku krótkim.

Pozatem jednak, chcąc sanować stosunki finansowe kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów, musi się jeszcze żądać od jej przedłużenia, aby zapewniło akwizycyę nowych transportów — i to takich, któreby przebiegając całą linię, nową i starą — nie tylko pierwszą uczyniły rentowną, ale i dochody drugiej podniosły.

Kolej lokalną Borki wielkie-Grzymałów można przedłużyć bądź ku granicy państwa do Kałaharówki, bądź do najbliższej stacyi sąsiedniej linii kolejowej, to jest do Chorostkowa.

Linia Grzymałów-Kałaharówka miałaby 28 kilometrów, a linia Grzymałów-Chorostków około 22 kilometrów długości. Obszary ciążenia obu tych projektowanych linii kolejowych uwidocznione są na następujących tablicach:

Obszar ciążenia

projektowanej linii kolejowej

„Grzymałów - Chorostków“

W obrębie projektowanej stacyi	Gminy katastralne	Powiat polityczny	Ilość mieszkańców	Obszar w hektarach	Z tego przypada na		Gorzelnie	Młyny
					role	lasy		
					hektarów			
Grzymałów	Grzymałów	Skałat	4207	3519	2885	159	—	1
Eleonorówka	Eleonorówka	Skałat	604	ad Grzymałów		—	—	—
Kluwińce	Karaszyńce	Husiatyn	641	390	325	—	—	—
	Kluwińce		1985	2448	2126	12	1	—
	Peremiłów		1775	1687	1508	—	1	—
	Wierzchowce		634	535	451	—	—	—
		Suma	5035	5060	4410	12	2	1
Chorostków	Chorostków	Husiatyn	6789	4228	3672	36	1	—
		Razem . .	16635	12807	10967	207	3	1

Obszar ciążenia

projektowanej linii kolejowej

„Grzymałów-Kałaharówka“

W obrębie projektowanej stacyi	Gminy katastralne	Powiat polityczny	Ilość mieszkańców	Obszar w hektarach	Z tego przypada na		Gorzelnie	Młyny
					role	lasy		
					hektarów			
Grzymałów	Grzymałów	Skałat	4207	3519	2885	159	—	1
Okno	Faszczówka	Skałat	800	838	705	—	—	—
	Łuka mała		1316	2001	1597	194	—	—
	Okno		2114	2658	1762	547	1	1
	Turówka		1593	2306	1850	274	—	—
		Suma	5823	7803	5914	1015	1	1
Touste	Bilitówka	Skałat	211	ad Leżanówka		—	—	—
	Borki małe		1113	1706	1022	538	1	—
	Dubkowce		647	ad Rasztowce		—	—	—
	Nowosiółka grzym.		832	1185	887	203	1	—
	Pajówka		516	859	444	304	—	—
	Przekalec		373	ad Touste		—	—	—
	Rasztowce		1234	2900	1806	833	1	—
	Touste		2096	2778	2451	—	—	1
	Zielona		834	1147	986	37	—	—
		Suma	7856	10575	7596	1915	3	1
Krasne	Kokoszyńce	Skałat	1141	1982	1400	444	1	—
	Krasne		1711	3300	1717	1285	—	1
	Sadzawki		887	810	680	5	—	—
	Stawki kraśn.		410	ad Krasne		—	1	—
		Suma	4149	6092	3797	1734	2	1

W obrębie projektowanej stacyi	Gminy katastralne	Powiat polityczny	Ilość mieszkańców	Obszar w hektarach	Z tego przypada na		Gorzelnie	Młyny
					role	lasy		
					hektarów			
Kałaharówka	Kałaharówka	Skałat	752	382	266	—	—	1
	Kozina		834	1145	665	327	—	—
	Wolica		781	2561	1023	1419	1	1
		Suma	2367	4088	1954	1746	1	2
Razem . .			24402	32077	22146	6569	7	6

Obszar ciążenia projektowanej linii kolejowej Grzymałów Kałaharówka rozciąga się na 21 gmin, stanowiących południowo-wschodnią część powiatu skałackiego — a od najbliższej stacyi kolejowej przeważnie znacznie oddalonych, podczas gdy obszar ciążenia projektowanej linii Grzymałów-Chorostków obejmuje tylko 7 gmin, które już mają stacye kolejowe, bądź na miejscu bądź w pobliżu. Jeżeliby się więc rozchodziło o wybudowanie tylko jednej z obu projektowanych linii kolejowych, to w interesie gospodarczym powiatu skałackiego i ze względu na możliwie równomierne rozpostarcie sieci kolejowej po wszystkich okolicach kraju — należałoby pierwszeństwo przyznać linii Grzymałów Kałaharówka, która pomimo niewielkiej różnicy w długości, bez porównania obszerniejszy szmat ziemi obsłuży.

Z drugiej strony jednak, miałoby przedłużenie do Chorostkowa zaletę, której brak linii prodzącej do Kałaharówki.

Po przedłużeniu do Chorostkowa przestałaby kolej lokalna Borki wielkie-Grzymałów być linią ślepą — a przez nawiązanie nowego oka w sieci dróg żelaznych — stałoby się zadość wymogom geometryi kolejowej. Z otwarcia zaś takiej nowej, krótszej drogi na południe i wschód, przemysł osiadły przy linii kolejowej Borki wielkie-Grzymałów czerpałby znaczne korzyści.

Uwzględniając wszystkie przytoczone okoliczności, można więc przyjąć, że co do publicznej użyteczności i ogólnego dla kraju znaczenia — obie projektowane linie kolejowe mają mniej więcej równorzędną wartość.

Inaczej jednak przedstawia się sprawa pod względem spodziewanej rentowności.

Większy obszar ciążenia projektowanej linii Grzymałów-Kałaharówka, z natury rzeczy dostarczy większej ilości transportów, oprócz tego jeszcze, przy połączeniu z Kałaharówką liczyć można na akwizycyę transportów zagranicznych.

Rozległy szmat gubernii podolskiej, rozciągający się na wschód między Podwołoczyskami a Husiatynem, nie ma żadnego kolejowego połączenia.

Stosunki komunikacyjne są tam wprost rozpaczliwe. I tak miasteczko Satanów, leżące tuż przy Kałaharówce, oddalone jest od najbliższej stacyi kolejowej Wojtowce o 32 wiorst a dowóz lub odwóz towaru furmanką kosztuje 7 kopiejek od puda, głębiej zaś położona fabryczna

miejscowość Gródek ma do najbliższej stacyi Proskurowa 30 wiorst i płaci fracht osiowy 10 kopiejek od puda.

Stacya graniczna Kałaharówka leżąca w środku drogi z Podwołoczysk do Husiatyna obsługiwałaby zatem również i obszar ciążenia zagraniczny, rozciągający się na przestrzeni mniej więcej 150 km².

Jestto okolica bardzo żyzna w której oprócz wielu młynów, znajdują się dwie fabryki cukru (w Satanowie i Gródku), produkujące około 650 000 pudów cukru surowego, z czego mniej więcej czwarta część idzie na eksport.

Fabryki te walczą obecnie z brakiem opału, bo lasy okoliczne prawie doszczętnie wycięte a import węgla z rosyjskich stacyi kolejowych, ze względu na nadzwyczaj wysokie koszta kołowej dostawy nie może być wzięty w rachubę.

Uzasadnionem więc jest przypuszczenie, że po wybudowaniu przedłużenia Grzymałów-Kałaharówka, obie wspomniane cukrownie, używałyby bliskiego i dogodnego kolejowego połączenia do wywozu cukru eksportowego i przywozu węgla (zapotrzebowanie kilkaset wagonów.)

Do tego przyłączyłyby się jeszcze zapewne inne, najważniejsze artykuły eksportu rosyjskiego transitującego Galicyę.

Ponieważ o przyszłym ruchu granicznym Kałaharówki, który obecnie jest minimalny (oprócz kłaków i otrąb, razem około 100 wagonów — nic prawie nie idzie), sądzić można tylko z analogii, zatem nadmienia się, że graniczna stacya kolejowa Husiatyn wywiązła w ostatnim roku:

zboża	894	wagonów
nasion strączkowych .	562	„
otrąb	56	„
jaj	726	„
razem .	2238	wagonów

z granicznej zaś stacyi Skały wywieziono w tymsamym roku:

nasion strączkowych .	540	wagonów
zboża	110	„
otrąb	40	„
jaj	198	„
razem .	888	wagonów.

Gdyby się więc przez połączenie z Kałaharówką uzyskało istotnie te wszystkie transporty zagraniczne, które w naturalnym porządku rzeczy do tego połączenia grawitują i które szłyby całą linią Borki wielkie-Grzymałów-Kałaharówka — to oczywiście, że i egzystencya nowej linii była by zapewniona i rentowność starej linii znacznie by się podniosła.

Linia Grzymałów-Chorostków nie miałaby ani tych korzystnych warunków bytu dla samej siebie ani też tego wzmacniającego wpływu na rentowność istniejącego już szlaku Borki wielkie-Grzymałów.

Ruch osobowy, byłby wprawdzie na tej linii — przypuszczalnie wcale silny, jednakże wybitnego obrotu towarowego, sądząc po obecnych stosunkach handlowych — nie można się na niej spodziewać.

Linia Chorostków-Grzymałów w połączeniu ze szlakiem Grzymałów Borki wielkie, byłaby wprawdzie rutą transitową, ale skuteczna działalność tej ruty (zależna od skrócenia drogi kolejowej) obejmowała by tylko obrót towarowy między stacyami Borki wielkie, Maksymówka, Bogdanówka i Podwołoczyska a stacyami na południe i wschód od Kopyczyniec. W tych zaś relacyach nie przewozi się teraz, jak przeprowadzone dochodzenia wykazały, nawet i 100 wagonów wszelkich towarów rocznie.

Dla linii Grzymałów-Chorostków preliminować więc można tylko obrót towarowy pochodzący z jej własnych paru stacyi a po części z sąsiedniego szlaku Grzymałów-Borki (mąka z Grzymałowa, cegły i dachówki ze Skałatu ewentualnie jeszcze buraki cukrowe do Łużan lub Żuczki), względnie na obrót towarowy do tychże stacyi od południa i południowego wschodu dążący (zboże do Grzymałowa, konopie do Borek wielkich).

Taki zaś obrót towarowy, nietylko z powodu niedostatecznej ilości transportów, ale i dla tego, że obracałby się przeważnie na krótkiej przestrzeni — nie przechodząc całej połączonej linii Borki wielkie-Grzymałów-Chorostków, nie mógłby przynieść niezbędnych do jakiej takiej rentowności dochodów.

W obliczeniu rentowności dla obu projektowanych przedłużeń uwzględniono tak wyżej opisane stosunki komercyalne, jak i dotychczasowe doświadczenia eksploatacyi kolei lokalnej Borki wielkie-Grzymałów. Ponieważ tak jedno jak drugie przedłużenie tworzyłoby z linią starą jednolitą całość, zatem w obliczeniu rentowności dla linii projektowanych, mieszczą się już i te zmiany w dochodach i rozchodach, które na linii starej wywołałaby budowa tego lub owego przedłużenia.

Obliczenia te dały następujący rezultat:

Linia kolejowa	Przypuszczalny ruch				Spodziewane dochody [2]				Koszta eksploatacyi	Nadwyżka eksploatacyjna
	Osoby	Osobo-kilometry [1]	Towary; tona á 1000 kg.	Ton-Kilometry [1]	Z ruchu osobowego	Z obrotu towarowego	z obniżenia wydatków ruchu na linii Borki W. Grzymałów	Razem		
					K O R O N					
Grzymałów-Kałaharówka										
z własnego obszaru ciążenia	40.000	1,000.000	23.000	1,400 000	40 000	90.000	20.000	150.000	126.000 [3]	24 000
z zagranicznego obszaru ciążenia	10.000	500 000	15.000	1,000.000	20.000	70 000	—	90 000	20.000 [4]	70.000
Razem . .	50.000	1,500.000	38 000	2,400.000	60.000	160.000	20 000	240.000	146.000	94.000
Grzymałów-Chorostków	50.000	1,250 000	10.000	400.000	50.000	30.000	20.000	100 000	90.000	1.000

UWAGI: ad (1) tu wliczono już te osobo-względnie ton-kilometry, które dotyczące transporty osób i towarów zrobią na linii starej Borki wielkie-Grzymałów.

ad (2) włacznie z dochodami wynikającymi z akwizycyi nowych transportów dla linii starej.

ad (3) po 4.500 koron od kilometra.

ad (4) koszta własne trakcyi po 2 halerzy od tony i kilometra.

A więc nawet i bez obrotu granicznego, który zależy od takich konjunktur i okoliczności, że nigdy nań z całą pewnością liczyć nie można, rentowność linii Grzymałów-Kałaharówka byłaby lepszą jak linii Grzymałów-Chorostków.

Przedłużenie linii kolejowej z Grzymałowa do Chorostkowa nie uwłaczając jego wszelkim innym zaletom, nie byłoby zatem środkiem sanacyi stosunków finansowych kolei Borki wielkie-Grzymałów, owszem obciążyłoby, według wszelkiego prawdopodobieństwa, jeszcze więcej fundusz gwarancyjny kraju.

Natomiast z budowy przedłużenia do Kałaharówki wynikłoby, w najgorszym razie, mniejsze ryzyko dla funduszów krajowych, a przy sprzyjających okolicznościach znalazłoby się w niem to właśnie czego się szuka, to jest: środek wydatnego polepszenia rentowności, finansowo niedomagającej kolei lokalnej.

VII. Krajowy fundusz kolejowy.

21. Pożyczki kolejowe.

W czasokresie będącym przedmiotem niniejszego sprawozdania zaciągnął Wydział krajowy z mocy upoważnienia Wysokiego Sejmu udzielonego uchwałą z 8. marca 1907. na będącą w budowie kolej lokalną Lwów-Stojanów pożyczkę pierwszeństwa w imiennej sumie 6,480.000 koron.

Stan zaciągniętych pożyczek kolejowych przedstawia się przeto, jak następuje:

	Suma imienna pożyczki	Raty półroczne pożyczki i stemple od kwitów na te raty
	Koron	Koron
I. Pożyczki kraju na pokrycie subwencyi bezzwrotnych:		
a) na rzecz kolei Chodorów-Podwysokie .	2,000.000	43 645·50
b) „ „ „ Przeworsk-Rozwadów .	500.000	10.950·—
Suma I. .	2,500.000	54.595·50
II. Pożyczki kolejowe gwarantowane przez kraj.:		
c) na kolej Borki wielkie-Grzymałów . .	1,200.000	26.158 50
d) „ „ Trzebinia-Skawce	3.320 000	72.616·78
e) „ „ Chabówka-Zakopane	2 260 000	49.362·38
f) „ „ Delatyn-Kołomyja-Stefanówka .	5,200.000	113.871·—
g) „ „ Piła-Jaworzno	928 000	20.481·94
h) „ „ Przeworsk-Dynów	2,266.000	50.082·22
i) dodatkowa na kolej Trzebinia-Skawce .	720.000	16.032·70
k) dodatkowa na kolej Delatyn Kołomyja-Stefanówka	900.000	20.040·86
l) dodatkowa na kolej Piła Jaworzno . .	330.000	7.350·40
m) dodatkowa na kolej Przeworsk-Dynów	698.000	15.544·33
n) na kolej Tarnów Szczucin	2,000.000	44.608 29
o) na kolej Lwów-Stojanów	6,480.000	140.785·14
Suma II. .	26,302.000	576.934·54

	Suma imienna pożyczki	Raty półroczne pożyczki i stemple od kwitów na te raty
	Koron	K ron
III. Pożyczki kraju na pokrycie wpłat za objęte przez kraj:		
p) akcye pierwsz. kolei Łupków-Cisna . .	930 000	20 296·22
r) akcye zakł. kolei Kraków-Kocmyrzów w sumie imiennej 200.000 koron, tudzież akcye pierwsz. kolei Trzebinia-Skawce w sumie imiennej 266.000 K. i akcye pierwsz. kolei Łupków-Cisna w sumie imiennej 120 000 koron . .	600.000	13.176·—
Suma III. .	1 530.000	33 472.22
IV. Pożyczki kraju na pokrycie wpłat na akcye objęte na podstawie gwarancyi ciał autonomicznych:		
s) kolei lokalnej Delatyn-Kołomyja-Stefanówka	702.200	15.719.43
t) kolei Lwów-Podhajce	830.000	17.962·26
u) kolei Lwów Stojanów	720.000	15.581·84
Suma IV. .	2,252,200	49.263·53
Suma ogólna .	32,584.200	714.265·79

Nadto upoważniony jest Wydział krajowy uchwałami sejmowemi z 8. marca 1907. udzielić gwarancyi dla pożyczek pierwszeństwa kolei Muszyna-Krynica w kwocie 750.000 K. i Drohobycz-Truskawiec w kwocie 850.000 K. Raty półroczne tych pożyczek wynosić będą około 35.000 K.

22. Obciążenie kr. funduszu kolejowego.

Z rocznych rat pożyczek kolejowych już zaciągniętych pokrywają kontraktowo gwarantujące ciała autonomiczne kwotę roczną (suma IV) . . . . . K. 1,428.531·58
„ 98.527·06

Reszta przeto w kwocie K. 1,330.004·52 stanowi roczne obciążenie kr. funduszu kolejowego.

Obciążenie to po zrealizowaniu pożyczek pierwszeństwa kolei Muszyna-Krynica i Drohobycz-Truskawiec podniesie się o roczną kwotę około 70.000 koron, tak że będzie wynosić okrągło . . . . . K. 1,400.000·—

23. Zasoby.

Stan zasobów krajowego funduszu kolejowego był z dniem 30. czerwca 1910 następujący:

1) w zaległych ratach interesentów . . . . K. 71.683·79*)
2) w bieżących płynnych zaliczkach zwrotnych udzielonych kolejom lokalnym . . . . . „ 80.814·03

do przeniesienia . K. 152.497·82

*) Raty gwarantujących interesentów są płatne każdego 30. czerwca i 31. grudnia i tem się tłumaczy chwilowa wysokość zaległości.

	z przeniesienia	K.	152.497·82
	3) w zaliczkach na sporządzenie projektów generalnych i szczegółowych kolei lokalnych z mocy upoważnień Wysokiego Sejmu, zwrotnych z przyszłych funduszów budowy	„	169.310·16
	4) w zaliczkach udzielonych na budowę kolei lokalnej		
	a) Lwów-Stojanów	„	3,720.860·38
	b) Muszyna-Krynica	„	324.791·46
	5) w nieumorzonych 4% pożyczkach udzielonych kolei lokalnej Piła-Jaworzno		
	a) na budowę przedłużenia linii, reszta niespłaconego kapitału K. 280.073·73		
	b) na cele inwestycyjne, płatna najdalej do 30/12 1913 „ 70.000·—	„	350.073·73
	6) w 4% obligacyach kolejowych Banku krajowego im. wartości 22.000 koron nabytych po kursie 97%	„	21.340·—
	7) na lokacyi w Banku krajowym na 4% rachunku bieżącym	„	609.633·34
	Razem	K.	5,348.509·89

Nadto stanowią majątek funduszu kolejowego kwoty wpłacone ze zasobów tego funduszu na akcye zakładowe kolei lokalnych w pierwotnych kwotach:

a)	Kolei Chabówka-Zakopane	K.	370.000·00
b)	„ Przeworsk-Dynów	„	195.800·00
c)	„ Tarnów-Szczucin	„	392.800·00
d)	„ Lwów-Stojanów w resztującej kwocie	„	85.767·20
	celem uzupełnienia waluty 674.232·80 K uzyskanej z pożyczki nominalnej 720.000 K na zakupno akcyi zakładowych imiennej wartości 760.000 K.		
	Razem	K.	1,044.367·20

24. Stan rozporządzalny kr. funduszu kolejowego a) w gotówce

Z powyżej wykazanych zasobów krajowego funduszu kolejowego K. 5,348.509·89 wskutek lokacyi względnie przeznaczenia są uwięzione lub nie do rozporządzenia następujące sumy:

1)	stała rezerwa K.	1,000.000·—	
2)	nie umorzona część 4%-wej pożyczki udzielonej kolei lokalnej Piła-Jaworzno „	280.073·73	
3)	uchwalone przez Wysoki Sejm a nie wypłacone po 30. czerwca 1910. subwencye na kolei lokalnej:		
a)	Złoczów Sasów „	300.000·—	
b)	Jaworów-Bobrówka „	350.000·—	
c)	Łodygowice-Buczkowice „	100.000·—	
d)	Wieliczka-Myślenice-Mszana doln. „	2,263·800 —	
4)	udzielone przez Wysoki Sejm pożyczki gotówkowe kolejom lokalnym:		
a)	Borki w.-Grzymałów „	100.000·—	
b)	Chabówka-Zakopane „	100.000·— K.	4.493.873·73
	Pozostaje rozporządzalna gotówka K.		**854.636·16**

b) w rocznej rencie

Nominalne roczne obciążenie krajowego funduszu kolejowego wynosi jak wyżej wykazano okrągło K. 1,400.000·—

Na pokrycie tego rocznego obciążenia służą stałe dochody tego funduszu:

a) roczna dotacya z krajowego funduszu	K.	900.000·—	
b) zwolnienia oznaczone uchwałą Wysokiego Sejmu z 19. października 1908.	„	500.000·—	
c) 3% odsetki od stałej rezerwy .	„	30.000·—	K. 1.430.000·—
Pozostaje do dyspozycyi rocznie			**K. 30.000·—**

VIII. C. k. koleje państwowe.

25. Wezwania do c. k. Rządu.

Szereg rezolucyi, które Wysoki Sejm powziął na posiedzeniu z 7. lutego 1910. w sprawach urządzeń i ulepszeń na kolejach państwowych, zakomunikowano Panu c. k. Namiestnikowi do dalszego traktowania.

Nadto odniósł się Wydział krajowy pismem z 7. maja 1910. L. 33875 do c. k. Ministerstwa kolejowego z usilnem żądaniem wcielenia części szlaków kolei północnej w Galicyi położonych do c. k. Dyrekcyi kolei państwowych, za czem przemawiają w szczególności względy gospodarstwa krajowego. Zarząd tych szlaków kolejowych przez Dyrekcyę mającą swą siedzibę po za granicami kraju nie może być korzystny ani dla publiczności ani dla celowego i oszczędnościowego prowadzenia samego zarządu. W szczególności wskazał Wydział krajowy na dotychczasowe prowizoryum podwójnej gospodarki na centralnym dworcu w Krakowie, który tak długo trwa, podczas gdy na dworcach złączenia linii kolejowych ostatnio upaństwowionych całkiem słusznie zjednoczono zarząd tych stacyi bez dalszych wyczekiwań.

Dworzec kolejowy w Krakowie koncentruje ruch handlowy i przemysłowy zachodniej Galicyi; z tego powodu nadzwyczaj ważnem jest, aby zarząd tej stacyi sprawowany był ze znajomością i uwzględnieniem całkowitem danych stosunków.

Pismem z 25. kwietnia 1910. LW. 33876 wystosowanem do c. k. Ministerstwa kolejowego Wydział krajowy pnzedstawił potrzebę zaprowadzenia pociągów pospiesznych na liniach Tarnów-Orló, Lwów Stryj, Stryj-Stanisławów i Stryj-Drohobycz-Borysław.

IX. Sprawy ogólnej natury.

26. Statystyka kolejowa i pocztowa.

Wobec pertraktacyi będących w toku między c. k. Rządem a Reprezentacyą kraju w Radzie państwa w sprawie wydania ustawy krajowej o zaprowadzeniu statystyki obrotu naszego kraju, wskazanem było wstrzymać się z podjęciem porozumienia się z c. k. Rządem, które Wysoki Sejm uchwałą z 8. października 1908. polecił Wydziałowi krajowemu względem spożytkowania statystyki kolejowej i pocztowej dla celów statystyki handlu Galicyi.

27. Zniżki kolejowe dla posłów sejmowych.

„*Uchwałą z 7. lutego 1910. wezwał Wysoki Sejm Wydział krajowy, ażeby wdrożył rokowania z Rządem w sprawie przyznania posłom sejmowym zniżenia ceny rocznych biletów kolejowych w obrębie krajowych Dyrekcyi kolejowych*“.

Pismem z 20. kwietnia 1910. L. 33874 odniósł się Wydział krajowy do c. k. Rządu o zaprowadzenie zniżonych rocznych kart jazdy dla posłów sejmowych ważnych na kolejach państwowych w Galicyi w podobny sposób, jak je wydaje dla posłów do Rady państwa i członków Izby wyższej tejże Rady.

Analogiczne uchwały powziął Sejm wyższoaustryacki i Sejm morawski, o czem nas uwiadomiły dotyczące Wydziały krajowe.

28. Słała zniżka cen jazdy na kolejach państwowych dla uczni szkół średnich i wyższych.

Na posiedzeniu z 7. lutego 1910. postanowił Wysoki Sejm przekazać Wydziałowi krajowemu do możliwie przychylnego traktowania wniesioną rezolucyę następującej treści:

„*Wzywa się c. k. Rząd, aby wydał zarządzenia celem przyznania uczniom szkół średnich i studentom szkół wyższych stałego opustu połowy cen jazdy na kolejach państwowych*".

Według zasiągniętych informacyi c. k. Zarząd kolei państwowych udziela 50% zniżek ceny jazdy na swych liniach uczniom szkół średnich i studentom szkół wyższych na każdorazowe podanie zaopatrzone potwierdzeniem Dyrekcyi zakładu naukowego o uwolnieniu petenta od opłaty czesnego. W ten sposób zastrzeżone jest przyznanie zniżki kolejowej dla uczniów niemajętnych i to dla wyjazdów podejmowanych za wiedzą i zezwoleniem Dyrekcyi zakładu naukowego, co jest ze względu na dyscyplinę szkolną nieodzownie potrzebne.

Ze względu na tę okoliczność, jakoteż wobec dotychczasowej praktyki na kolejach państwowych, które pod powyższym zastrzeżeniem nie czynią żadnych trudności w udzielaniu zniżek, nie zachodzi zdaniem Wydziału krajowego potrzeba zaprowadzenia stałych legitymacyi dla uczni szkół średnich i wyższych.

X. Wniosek Wydziału krajowego.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. lipca 1909. do 30. czerwca 1910".

Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Marszałek krajowy:
Badeni w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Stanisław Dąmbski w. r.
Członek Wydziału krajowego.

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

DEPARTAMENTU V.

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

za czas od 20. sierpnia 1909. do 31. sierpnia 1910.

(z alegatami).

Departament V.

Szef Departamentu: Dr. Szymon Bernadzikowski, Członek Wydziału krajowego.

Al. I. 1908. W r. 1908 wydał fundusz krajowy z rubr. III. na cele zdrowia publicznego 6,219.116 K. Kwota ta jest większą od kwoty preliminowanej budżetem o 360.502 K. od kwoty wydanej w roku 1907 większą o 306.289 K.

W szczególności wypłacił fundusz krajowy:

pod poz. 1	za koszta leczenia	2,684.059 K
„ „ 8	za utrzymanie podrzutków w kraju i zagranicą	42.758 „
„ „ 11 i 12	za szczepienie ochronne	157.251 „
„ „ 9	na lekarzy okręgowych	106.556 „
„ „ 10	na leki podczas epidemii	12.590 „
„ „ 2, 6, 14—33	na zasiłki dla zakładów sanitarnych	90.916 „
„ „ 13	na stypendya dla lekarzy na podróży naukow.	5.801 „
„ „ 3	wydatki kraj. szpitala powsz. we Lwowie .	1,277.054 „
„ „ 4	„ „ zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie	996.640 „
„ poz. 5	wydatki kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie	845.491 „
	Razem .	6,219.116 K

W ciągu r. 1908 wpłynęło do rubr. III. funduszu krajowego:

pod poz. 1	Dochody kraj. szpitala powsz. we Lwowie .	892.493 K
„ „ 2	„ „ zakładu dla umysłowo chorych w Kulparkowie	745.247 „
pod poz. 3	Dochody kraj. szpitala św. Łazarza w Krakowie	532.579 „
„ „ 4	Zwroty zaliczek od powsz. szpitali prowincyon.	78.535 „
„ „ 6	„ od szpitali powszechnych za sprawdzenie recept aptekarskich	997 „
pod poz. 7	Zwrot od c. k. Rządów nadwyżki kosztów utrzymania chorych w klinikach za lata ubiegłe . .	333.349 „
	Razem .	2,583.200 K

Po strąceniu tej kwoty od wypłaconych 6,219.116 K. pozostaje czysty wydatek 3,635.916 K. W porównaniu z r. 1907 wypłacono pod poz. 1, 8, 9—12 i 33 o 128.210 K mniej. Pod poz. 3—7 i 13 o 434.492 K więcej. — Ogółem wypłacono więcej o 306.282 K.

Al. II. 1908. Dni leczenia było w r. 1908 — 2,272.522 tj. o 54.315 więcej, aniżeli w roku 1907, zmarło 5.548 tj. o 374 mniej, aniżeli w roku poprzednim. W szczególności odsetek śmiertelności wynosił w szpitalach krajowych wraz z klinikami 7·6, w zakładach położniczo-ginekologicznych 1·1, w zakładach dla umysłowo chorych 12·6, u dzieci wraz z odsetkami 18·7, w szpitalach prowincyonalnych 4·9, we wszystkich zaś zakładach

leczniczych w kraju 6·2%. Średni pobyt chorego trwał w zakładach krajowych i klinikach 18·7 d, w zakładach położniczo ginekologicznych 14·2, w zakładach dla umysłowo chorych 170·7, w szpitalach dla dzieci 22·7, w szpitalach prowincyonalnych 20·5; wogóle we wszystkich zakładach 25·2%. Przeciętna dzienna ilość chorych leczonych w szpitalach krajowych wraz z klinikami wynosiła 1.166 osób, w zakładach położniczo-ginekologicznych 179, w zakładach dla umysłowo chorych 1.519, w szpitalach dla dzieci 177, w szpitalach prowincyonalnych 3.166, wogóle we wszystkich zakładach 6.207 osób. Wydatki wynosiły we wszystkich szpitalach razem 4,103.752 K 71 h, z tego przypada na szpitale krajowe wraz z klinikami 1,193.960 K 58 h, na zakłady położniczo-ginekologiczne 2.260·29 K 99 h, na zakłady dla umysłowo chorych 952.734 K 93 h, na szpitale dla dzieci 84.437 K 40 h, a na szpitale prowincyonalne 1,646.589 K 81 hal.

Całkowite utrzymanie wraz z leczeniem jednego chorego kosztowało w szpitalach krajowych razem z klinikami 52 K 47 h, w zakładach położniczo-ginekologicznych 48 K 56 h, w zakładach dla umysłowo chorych 292 K 86 h, w szpitalach dla dzieci 29 K 41 h, w szpitalach prowincyonalnych 29 K 05·3 h, a we wszystkich zakładach wogóle 45 K 49·3 hal.

Żywienie chorych kosztowało na 1 dzień: w szpitalach krajowych wraz z klinikami 72·7 h, w zakładach położniczo-ginekologicznych 79·3, w zakładach dla umysłowo chorych 65·6, w szpitalach prowincyonalnych 47·17 h. Leki i potrzeby sanitarne kosztowały na 1 dzień: w szpitalach krajowych wraz z klinikami 42·2 h, w zakładach położniczo ginekologicznych 49·1, w zakładach dla umysłowo chorych 4·8, w szpitalach prowincyonalnych 16·03 h.

Dzienny koszt utrzymania jednego chorego wynosił: w szpitalach krajowych wraz z klinikami 2 K 80·4 h, w zakładach położniczo-ginekologicznych 3 K 41·8 h, w zakładach dla umysłowo chorych 1 K 71·5 h, w szpitalach dla dzieci 1 K 29·4 h, w szpitalach prowincyonalnych 1 K 41·9 h, wogóle we wszystkich zakładach leczniczych 1 K 80·6 h.

W r. 1908 wydano na utrzymanie podrzutków i płace żywicielek:

a) z funduszu krajowego:

za dzieci we Lwowie	.	— K	— h
„ „ w Bobrku	.	15.221 „	40 „
„ „ we Wiedniu	.	25.601 „	68 „
„ „ w Pradze	.	1.935 „	04 „
„ „ w Gracu	.	— „	— „
Razem	.	42.758 K	12 h
b) z funduszu podrzutków w Krakowie	.	3.074 „	10 „
Ogółem	.	45.832 K	22 h

Zapomóg dla położnic udzielono w r. 1908 we Lwowie w kwocie 14.364 K w Krakowie w kwocie 5.520 K.

Al. III. 1908.

Załączony ./· wykaz wydatków w trzech zakładach krajowych w r. 1908 zawiera te wydatki, które wpływają na koszta utrzymania chorego i dają dokładny obraz gospodarności ich zarządów.

Zaległości w kosztach leczenia wynoszą z końcem r. 1908: w szpitalu lwowskim 572.333 K 35 h, w krakowskim 250.000 K 54 h, w zakładzie kulparkowskim 877.522 K 80 h, w szpitalach prowincyonalnych 682,926 K 96 h, a razem 2,382.783 K 65 h.

Dla porównania dołączamy jak w latach poprzednich tabelę kosztów leczenia chorych w pięciu najludniejszych prowincyach, monarchii, według dat rządowych za lat pięć (od r. 1902 do r. 1906), oraz dwie tabele ułużone w naszem biurze, dla porównania ilości zakładów dla chorych, ilości łóżek szpitalnych, ludności, kosztów leczenia i śmiertelności w różnych prowincyach monarchii (za rok 1905 i 1906.

Koszta leczenia chorych od roku 1902 do roku 1906 podług: Oesterreichische Statistik „Sanitätswesen“.

Rodzaj szpitala	Galicya					Czechy					Austrya dolna					Styrya					Tyrol				
	Ilość szpitali	Leczono	Dni leczen.	Koszt	Na dzień	Ilość szpitali	Leczono	Dni leczen.	Koszt	Na dzień	Ilość szpitali	Leczono	Dni leczen.	Koszt	Na dzień	Ilość szpitali	Leczono	Dni leczen.	Koszt	Na dzień	Ilość szpitali	Leczono	Dni leczen.	Koszt	Na dzień
Szpitale powszechne	31	64.171	1,350.831	1,683.306	1·25	80	105.918	2,351.617	4,838.488	2·06	30	87.761	2,142.869	5,628.834	2 63	16	34·290	891.236	1,668.775	1·87	24	18.280	614.758	1,212.759	1·97
Zakłady obłąkanych	2	2.238	347.715	540.097	1·55	5	7.082	1,726.629	2,919.015	1·69	6	6 059	1,233.606	2,956.346	2·40	2	2·017	531.317	878.272	1·55	2	1.008	230.675	394.071	1·71
Zakłady położnic	2	1.466	28.893	110.827	2 61	1	3.181	75.381	294.024	3 90	1	10.456	159.658	457.681	2·86	1	1·507	27.385	58.867	2·15	1	744	19 933	110.310	3·20
1902	35	67.875	1,727.439	2,334.230	1·35	86	116.181	4,153.627	8,051.527	1·94	37	104.276	3,536.133	9,042 831	2·56	19	37.814	1,449 938	2,605.914	1·79	27	20.032	865.366	1,717·140	1·98
Szpitale powszechne	31	68.923	1,429.970	2,019.105	1·41	80	110.280	2,431.763	4,742.495	1·95	30	89.490	2,185.080	6,905.340	3·16	16	35 311	913.717	1,778.908	1·95	24	19.565	637.726	1,231.716	1·93
Zakłady obłąkanych	2	2.543	412.348	606.834	1·47	5	7.281	1,777.565	2,901.039	1·63	5	5.428	1,514.725	3,103.376	2·05	2	2.084	550.262	893.217	1·62	2	1.035	241.428	414.019	1·71
Zakłady położnic	2	1.735	27.279	114.364	2·70	1	3.121	66.317	266.743	4 02	1	11.333	158.979	455.837	2·87	1	1.701	27.889	60.750	2·18	1	906	22.175	116.654	2·96
1903	35	73.201	1,869.597	2,740.303	1·47	86	120.682	4,275.645	7,910.277	1·85	36	106.251	3,858.784	10,464.553	2·71	19	39.096	1,491.868	2,732.875	1·84	27	21.506	901.329	1,762.389	1·95
Szpitale powszechne	31	72.894	1,497.688	2,146.502	1·43	80	114.763	2,500.801	5,105.329	2·04	30	92.040	2,256,176	7.331.496	3 25	16	35.478	922 035	1,907.486	2 07	24	20.748	656.652	1,257.715	1·92
Zakłady obłąkanych	2	2.667	437.162	638.831	1·46	6	7.511	1,825.643	2,962.380	1·62	5	6.492	1.697.633	3,288.656	1·94	2	2.282	586.837	922.439	1·57	2	1.039	263 741	486.380	1·84
Zakłady położnic	2	2.120	33.560	130.511	3·88	1	3.277	69.434	283.175	4 08	1	11.782	167.021	452.593	2·71	1	1.842	33 454	65.829	1·97	1	1.018	23.814	71 652	3·00
1904	35	77.681	1,968.410	2,915.844	1·48	87	125.551	4.395.878	8,350.884	1·90	36	110.314	4,120.830	11,072.745	2·69	19	39.602	1,542.326	2,895.754	1·87	27	22.805	944 207	1,815.747	1·92
Szpitale powszechne	35	76.280	1,589.805	2,268.866	1·43	85	120.559	2.620.718	5,748.753	2·19	31	96·525	2,370.287	7.685.464	3·24	16	37.514	940 838	1,917 049	2 04	24	22.342	689.361	1,407.269	2·04
Zakłady obłąkanych	2	2.668	441.261	639.325	1·45	6	7.731	1,859.412	3,041.790	1 64	5	6.949	1,790.691	3,412.013	1·91	2	2.269	598.086	1,014.537	1·70	2	1.168	278.407	547.548	1·97
Zakłady położnic	2	2.030	30.457	107.513	3·52	1	3.132	69.512	280.390	4·03	1	11.598	156.909	465.011	2 96	1	1.807	33.593	62 491	1·86	1	1.009	23.320	76.061	3·26
1905	39	80.978	2,061.523	3,015.704	1·46	92	131.422	4,549 642	9,070.933	1·99	37	114.982	4,317.887	11,562.488	2·68	19	41.780	1,572.517	2,994.077	1·90	27	24.519	991.088	2,030.878	2·05
Szpitale powszechne	35	77·999	1,591.414	2,387.443	1·50	86	123 290	2,699·729	5,889.470	2·18	32	98.810	2,400.958	7,964·106	3·32	16	36.106	922.053	1,968.878	2·14	22	22.762	692,069	1,384.687	2·00
Zakłady obłąkanych	2	2.771	467.249	690.246	1·48	6	7.712	1,904 145	3,151.245	1·65	5	7.258	1,869.402	3,546.873	1·90	2	2.465	628.592	1,068.323	1·70	2	1.309	313·535	673.300	2·15
Zakłady położnic	2	2.096	30.274	195.666	3·49	1	3.165	70.276	306.098	4·36	1	11 718	167.367	465.011	2 78	1	1.923	34.327	64.835	1 89	1	1.142	26.484	77.371	2·92
1906	39	82.866	2,088.937	3,183.355	1·52	93	134.167	4,674 150	9,346.813	1·99	38	117 786	4,437.727	11,975.990	2.69	19	40.494	1,584.972	3,102.036	1·95	25	25.213	1,082.088	2,135.358	2 07

Ilość szpitali publicznych i prywatnych, łóżek, koszta leczenia i śmiertelność chorych w roku 1905.

(z wyłączeniem publ. pryw. zakł. dla umysłowo chorych tudzież zakł. dla położnic).

Oesterreichische Statistik, Statistik des Sanitätswesens.

Kraj	Ilość zakładów dla chorych			Ilość łóżek			Ludność cywilna z końcem r. 1905	Jedno łóżko przypada na mieszkańców	Koszta leczenia w szpitalach publicznych	Procent śmiertelności
	Publiczne szpitale	Prywatne szpitale	Razem	Publiczne szpitale	Prywatne szpitale	Razem				
Dolna Austrya	31	44	75	7113	2664	9777	3312492	339	7685464	9·4
Górna „	13	40	53	1252	1279	2531	823101	325	1110302	7·7
Salzburg . .	2	27	29	414	633	1047	204317	195	329815	6 2
Styrya . . .	16	62	78	3276	2170	5446	1395207	256	1917049	6·7
Karyntya . .	3	17	20	860	349	1209	368592	305	408796	5·9
Kraina . . .	2	13	15	506	534	1040	513746	494	370446	5·4
Tryest . . .	2	3	5	1603	103	1706	191175	112	1497263	9·4
Gorycya i Gradyska . . .	2	1	3	305	30	335	240278	717	145746	13·2
Istrya . . .	3	4	7	610	127	737	355633	483	420692	7·4
Tyrol . . .	24	26	50	3123	1002	4125	876540	212	1407269	6·1
Vorarlberg .	—	4	4	—	227	227	137606	606	—	6·1
Czechy . . .	85	101	186	9064	2667	11731	6512172	555	5748753	8·2
Morawa . .	19	54	73	2424	1395	3819	2514951	659	2018905	7·2
Sląsk . . .	8	20	28	829	646	1475	722989	490	622205	7·4
Galicya . .	35	59	94	4576	1761	6337	7654687	1208	2268866	6·5
Bukowina .	5	2	7	682	70	752	770151	1024	486399	4·7
Dalmacya . .	4	—	4	579	—	579	610827	1055	356050	6·2
Razem .	245	477	731	37216	15657	52873	27204464	515	26794020	7·7

Ilość szpitali publicznych i prywatnych, łóżek, koszta leczenia i śmiertelność chorych w roku 1906.

(z wyłączeniem publ. i pryw. zakł. dla umysłowo chorych, tudzież zakł. dla położnic.)

Oesterreichische Statistik, Statistik des Sanitätswesens.

Kraj	Ilość zakładów dla chorych			Ilość łóżek			Ludność cywilna z końcem r. 1906	Jedno łóżko przypada na mieszkańców	Koszta leczenia w szpitalach publicznych	Procent śmiertelności
	Publiczne szpitale	Prywatne szpitale	Razem	Publiczne szpitale	Prywatne szpitale	Razem				
Dolna Austrya	32	44	76	7368	2863	10231	3362905	328	7964106	9·0
Górna „	13	42	55	1383	1252	2635	827441	314	934205	7·1
Salzburg . .	2	27	29	414	619	1033	207100	200	311341	6·5
Styrya . . .	16	65	81	3306	2299	5505	1406320	255	1968878	6·4
Karyntya . .	3	18	21	890	359	1249	370607	296	428081	5·8
Kraina . . .	2	12	14	502	530	1032	516334	501	383653	5·9
Tryest . . .	2	3	5	1603	103	1706	194732	114	1398364	8·8
Gorycya i Gradyska . . .	2	1	3	232	58	290	242646	836	126831	13·5
Istrya . . .	3	4	7	610	127	737	361788	490	448085	6·3
Tyrol . . .	22	9	31	3053	449	3502	884084	252	1384687	5·8
Vorarlberg .	—	3	3	—	209	209	139435	667	—	5·7
Czechy . . .	86	98	184	9518	2740	12258	6570700	534	5889470	7·4
Morawa . .	19	56	75	2730	1397	4127	2536164	614	2149471	6·6
Śląsk . . .	8	20	28	869	660	1529	732839	478	669932	8·2
Galicya . .	35	57	92	4624	1808	6432	7748052	1205	2387443	6·2
Bukowina . .	5	2	7	712	70	782	779526	999	502135	4·4
Dalmacya .	4	—	4	589	—	589	619883	1052	371749	5·6
Razem .	254	461	715	38403	15543	53946	27500556	510	27318431	7·2

Kraj. Szpital powsz. we Lwowie.

Budowa nowych klinik.

Po otrzymaniu reskryptu c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty (dołączonego jako alegat XV. do sprawozdania z czynności Dep. V. za czas od 15/5 1908 do 20/8 1909) zatwierdzającego pierwotny plan i kosztorys budowy kliniki dermatologicznej pomimo przekroczenia o 92.500 kor. preliminowanych kosztów — Wydział krajowy odstąpił od żądania modyfikacyi niektórych szczegółów planu i postanowił zarządzić rozpoczęcie budowy tej kliniki.

Na podstawie wyniku licytacyi ofertowej odbytej w dniu 21. czerwca b.r. Wydział krajowy powierzył budowę powyższą przedsiębiorcy architektom J. Lewińskiemu i K. Teodorowiczowi zastrzegając w kontrakcie warunek wyprowadzenia budynku pod dach do końca grudnia b. r. Budowę kliniki wyżej wymienionej rozpoczęto z końcem czerwca b. r.

W sprawie budowy klinik orto-laryngologicznej, okulistycznej i psychiatrycznej ustaleno za obopólnem porozumieniem na kilkakrotnych konferencyach — szczegółowe szkice budowy, które po opracowaniu przez organa techniczne c. k. Namiestnictwa — uchwałą z dnia 17. czerwca b.r. do l. 70695 przez Wydział krajowy zaakceptowane i c. k. Namiestnictwu do dalszego zarządzenia przesłane zostały.

Po zatwierdzeniu powyższych szkiców ze strony c. k. Ministerstwa — i po wypracowaniu na ich podstawie przez organa techniczne c. k. Namiestnictwa szczegółowych planów i kosztorysów — podjęte zostaną przez Wydział krajowy potrzebne kroki celem bezzwłocznego rozpoczęcia budowy, również i tych klinik. Projekta urządzeń mechanicznych dla nowych klinik są w opracowaniu.

Dla budowy wszystkich gmachów klinicznych ustanowionym został komitet złożony z delegatów c. k. Rządu i Wydziału krajowego tudzież Wydziału lekarskiego — pod przewodnictwem Szefa Dep. V.

Kierownictwo techniczne budowy kliniki dermatologicznej powierzył Wydział krajowy swojemu Architekcie.

Budowa kraj. zakładu dla chorych zakaźn.

Objęcie szpitala św. Zofii wraz z kliniką pedyatryczną na własność kraju.

objęto osobnemi sprawozdaniami.

Rekonstrukcye w gł. gmachu kraj. szpitala i rozszerzenie domu administracyjnego.

Opracowane plany szczegółowe i kosztorysy na te rekonstrukcye jeszcze w r. 1907 musiały być poddane rewizyi i ponownemu przestudyowaniu — a to z powodu zmienionych z biegiem czasu warunków i potrzeb szpitala. Opracowanie zmian wskazanych jest w toku.

Utworzenie pracowni roentgenologicznej.

Uznając konieczność urządzenia dla potrzeb leczniczych szpitala lwowskiego pracowni roentgenologicznej — Wydział krajowy uchwalił założenie tej pracowni i polecił wstawienie do budżetu tegoż szpitala na r. 1910 odpowiednich kredytów — a po uchwaleniu tychże przez Wys. Sejm — powołał rozp. z d. 18. marca br. do l. 29061 Dr. Bronisława Sabata na kierownika tej pracowni za rocznem wynagrodzeniem 2400 K rocznie.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

Sprawa budowy krajowego zakładu położniczo ginekologicznego w Krakowie.

Nawiązując do odnośnego ustępu sprawozdania z czynności Departamentu V. Wydziału krajowego za czas od 15/V 1908 do 20/VIII 1909 r. — oznajmia Wydział krajowy, iż w sprawie budowy krakowskiego zakładu położniczo-ginekologicznego c. k. Rząd nie dał jeszcze stanowczej odpowiedzi, czy zamierza pomieścić w nowym budynku także c. k. klinikę

położniczą — oraz jaki będzie ze strony c. k. skarbu państwa zapewniony udział w kosztach budowy powyższego zakładu.

Na zacytowaną w zeszłorocznem sprawozdaniu odezwę Wydziału krajowego z 30/IV 1909, l. 35.879 oznajmiło c. k. Namiestnictwo (Lw. 87430/909), iż uważa za wskazane zwołanie nowej konferencyi w tej sprawie — celem ustalenia nowego programu budowy, rozdziału kwoty kosztów pomiędzy c. k. skarb państwa i fundusz krajowy, oraz celem ewentualnego ustalenia wzajemnego stosunku c. k. kliniki, c. k. szkoły położnych i oddziału ginekologiczno-położniczego szpitala św. Łazarza w Krakowie. — Konferencya ma się odbyć jednak dopiero wtedy, gdy c. k. Ministerstwo da dyrektywę c. k. Namiestnictwu w powyższych kwestyach. Dotychczas to nie nastąpiło mimo kilkakrotnego przynaglania ze strony Wydziału krajowego, który do Lw. 22669/1910, komunikując c. k. Namiestnictwu uchwałę W. Sejmu z 24/I 1910, wzywającą do spiesznego zakończenia rokowań z c. k. Rządem, przedstawił nagłość tej sprawy i prosił o przyspieszenie powzięcia przez c. k. Ministerstwo wyznań i oświecenia decyzyi co do warunków tej budowy.

Roboty rekonstrukcyjne

Jak w sprawozdaniu z czynności Dep. V. za czas od 15/V 1908 do 20/VIII 1909 podano, okazała się rekonstrukcya pawilonu chirurgicznego w szpitalu św. Łazarza konieczną.

Roboty tej rekonstrukcyi, połączonej z odpowiednią dobudową, oddano firmie Brzeziński i Małecki; urządzenia mechaniczne wykonuje firma L. Nitsch i Spka, a sterylizacyjne aparaty zamówiono u firmy Schärer w Bernie szwajcarskiem.

Roboty rozpoczęły się na wiosnę r. 1910, a mają być ukończone w grudniu 1910.

Po myśli uchwały W. Sejmu z 29/X 1908 pokryte zostaną koszta owej rekonstrukcyi z pożyczki, zaciągnąć się mającej z funduszu zarodowego szpitala św. Łazarza.

Kredyt zaś na wewnętrzne urządzenie zrekonstruowanego i rozszerzonego pawilonu wstawiony został do preliminarza budżetu szpitala św. Łazarza na r. 1911.

Krajowy zakład dla umysłowo chorych w Kulparkowie.

Ponieważ wybudowana w roku 1905 oczyszczalnia biologiczna w kraj. zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie nie mogła podołać wzmożonemu zadaniu ze względu na rozrost zakładu, przeto okazała się konieczna potrzeba jej przebudowania i rozszerzenia — tak, aby mogła odpowiadać potrzebom zakładu i wymogom obecnej doby.

Rozszerzenie oczyszczalni biologicznej

Po sporządzeniu planów i kosztorysu przez organ fachowy kraj. Biura melioracyjnego, poruczył Wydział krajowy wykonanie rozrzerzenia oczyszczalni na podstawie przeprowadzonej ograniczonej rozprawy ofertowej — firmie „Zachariewicz & Sosnowski“ — która najwięcej dawała gwarancyi solidnego wykonania powierzonych jej robót — za kwotę 49.539 K.

Kierownictwo budowy oczyszczalni powierzył Wydział krajowy star. inż. kraj. Biura melior. p. Howarthowi.

Budowa oczyszczalni jest w toku.

Koszta budowy pokryte zostaną z kredytu na ten cel w kwocie 20.000 koron przeznaczonego — a mieszczącego się w przyznanym przez Wys. Sejm kredycie na rozszerzenie zakładu; reszt zaś potrzebnego na ten cel kredytu w kwocie 30 000 koron — w której uwzględnione są wydatki na kierownictwo budowy — wstawił Wydział krajowy do budżetu zakładu kulparkowskiego na rok 1911.

Sprawa zaprowadzenia elektrycznego oświetlenia zakładu, jakoteż zaprowadzenia własnego wodociągu.

Budowa kraj. zakładu dla nerwowo i umysłowo chorych w Kobierzynie.

objęto osobnemi sprawozdaniami.

Szpitale prowincyonalne.

Wskutek uzyskania Najwyższej sankcyi dla ustawy nadającej szpitalowi w Bóbrce charakter szpitala powszechnego i publicznego (ustawa z dnia 30. marca 1910. Nr. 107. Dz. u. kr.) Wydział krajowy po wydelegowaniu przedwstępnej komisyi przygotowawczej dla odbioru szpitala oraz po usunięciu wytkniętych przez komisyę usterek przystąpił do otwarcia i oddania dla publicznego użytku tego szpitala d. 1. czerwca 1910 roku.

Otwarcie nowych szpitali

I. Bóbrka.

II. Czortków.

Na podstawie Najwyższej sankcyi dla ustawy nadającej charakter powszechności i publiczności nowowybudowanemu szpitalowi w Czortkowie (ustawa z d. 4. maja 1910. Nr. 129. Dz. u. kr.) Wydział krajowy wydelegował komisyę przygotowawczą dla odbioru szpitala oraz rozpisał konkurs na posadę Dyrektora szpitala. Obecnie kompletuje się urządzenie wewnętrzne; Wydział krajowy, będzie mógł w dniu 15. września br. przystąpić do oddania tego szpitala dla publicznego użytku.

Oba szpitale fundowane sumptem odnośnych powiatów a budowane ściśle według wskazówek Wydziału krajowego odpowiadają w zupełności najnowszym wymogom hygieny szpitalnej.

Nowe budowy i przeistoczenia szpitali prowincyonalnych

Wskutek otrzymanego zawiadomienia, że wszelkie roboty budowlane, oraz instalacyjne około nowego szpitala powszechnego w Białej są już ukończone zarządził Wydział krajowy d. 12. lipca 1910 ogólną kolaudacyę tychże robót. Komisya stwierdziła, że budowa została wykonaną zgodnie z zatwierdzonymi planami. Całość szpitala i szczegóły wykonania przedstawiają się dodatnio; można nawet powiedzieć okazale, tak, że szpital ten może uchodzić pod każdym względem za jeden z najlepiej wyposażonych szpitali w kraju. W szczególności podnieść należy piękne rozwiązanie fasad; bardzo celowy i korzystny rozkład tak pawilonów jak i ubikacyi w poszczególnych budynkach, sale operacyjne, urządzone wedle najnowszych wymogów aseptyki, centralne ogrzewanie i popędowe wentylacye budynku głównego, pawilon zakaźnych urządzony tak, że go można łatwo utrzymać we wzorowej czystości; kuchnia i pralnia z pokonaniem wielkich trudności ze starego budynku (po części stajni) przerobione odznaczają się przestronnością i jasnością i są zaopatrzone w najnowsze urządzenia mechaniczne. Ogólne, korzystne wrażenie podnosi gustownie urządzony ogród szpitalny w którym udało się zachować część dawniej na parceli rosnących, starych drzew.

Biała

Obecnie jest w toku wykańczanie urządzenia wewnętrznego, tak, że w najkrótszym czasie będzie można przystąpić do obłożenia nowego szpitala chorymi.

Bochnia

Sprawa rekonstrukcyi i rozszerzenia szpitala powszechnego w Bochni została przedłożoną na ubiegłej sesyi Wysokiego Sejmu osobnem sprawozdaniem — załatwionem jednak nie zostało.

Drohobycz Sprawozdanie o zamierzonej budowie nowego pawilonu dla chorych zakaźnych przedkłada się osobno.

Brzeżany Po dokonanej dnia 29. października 1909 r. kolaudacyi robót budowlanych i urządzeń mechanicznych, oraz po skompletowaniu urządzenia wewnętrznego nowo zaadaptowany szpital w całości oddanym został do użytku publicznego.

Husiatyn Kolaudacya robót budowlanych i mechanicznych, wykonanych w szpitalu powszechnym w Husiatynie odbyła się d. 17. grudnia 1909 r. Gdy wydelegowana komisya stwierdziła, że budynki nowe i zaadaptowane nie wykazały żadnych kontrakcyjnych błędów lub niedomogów oddano, po uzupełnieniu urządzenia wewnętrznego, rozszerzony szpital do użytku.

Tarnów Po ukończeniu wykonania robót mechanicznych przystąpiono do kompletowania urządzenia wewnętrznego zrekonstruowanego szpitala, które obecnie jest w toku. Przytem tak w Tarnowie jak i w innych obecnie urządzonych szpitalach zwracano ściśle uwagę na krajowe pochodzenie dostarczanych urządzeń, oraz celem ujednostajnienia najpraktyczniejszego typu sprzętów szpitalnych wydano katalog modeli, który rozesłano wszystkim szpitalom.

Sanok Gdy główną wadą szpitala powszechnego w Sanoku był ustawiczny brak wody, której studnia szpitalna w dostatecznej ilości i jakości dostarczyć nie mogła, postanowił Wydział krajowy po wszechstronnych badaniach uzyskać wodę z poza szpitala a mianowicie przez wybudowanie wodociągu, który z pobliskiego strumyka, po odpowiedniem przefiltrowaniu doprowadzać będzie odpowiednią ilość wody do użytku szpitalnego. Wskutek trudności wodno-prawnych, wyłaniających się przy budowie tego wodociągu i zwłoki w udzieleniu przez c. k. starostwo odnośnego konsensu musiano się wstrzymać z obłożeniem chorymi nowowybudowanego pawilonu zakaźnego. Gdy powyższy koncens 17. sierpnia b. r. (LW. 97915) Wydziałowi krajowemu nadesłany został, zarządzono natychmiastowe wykonanie robót przy zaprowadzeniu wodociągów tak, że w krótkim czasie wszystkie zaadaptowane i nowo urządzone budynki będą mogły być oddane do użytku. Kompletowanie urządzenia wewnętrznego znajduje się w toku.

Stanisławów Ze względu na konieczność nabycia gruntu dla przeprowadzenia zamierzonego rozszerzenia i rekonstrukcyi szpitala powszechnego w Stanisławowie przeprowadzał Wydział krajowy pertraktacye z właścicielami sąsiednich gruntów, które jednak dotąd nie doprowadziły do pozytywnego rezultatu wskutek zbyt wygórowanych cen, stawianych Wydziałowi krajowemu przez właścicieli. Celem przyspieszenia tej niecierpiącej zwłoki sprawy wdrożył Wydział krajowy za pośrednictwem Dyrekcyi szpitala rokowania z gminą miasta Stanisławowa dla uzyskania od niej odpowiednich gruntów pod budowę nowego szpitala w razie, gdyby rozszerzenie szpitala na obecnie do niego należącym gruncie okazało się niemożliwem. Dopiero po korzystnem dla funduszu krajowego rozwiązaniu sprawy nabycia gruntu, oraz po osiągnięciu definitywnego oświadczenia się gminy miasta Stanisławowa co do udziału w kosztach budowy będzie mógł Wydział krajowy przystąpić do rozszerzenia względnie budowy szpitala.

Budowa szpitala w Nadwórnej

Wskutek braku odpowiedzi ze strony c. k. Rządu w sprawie podwyższenia swojego udziału w kosztach budowy szpitala powszechnego w Nadwórnej Wydział krajowy, rozporządzając kompletnymi planami budowy wstrzymał się od przystąpienia do jej wykonania aż do chwili uzyskania ostatecznej decyzyi c. k. Rządu w tej sprawie.

Budowa pawilonu dla chorych wenerycznych przy szpitalu powszechnym w Stryju

Do budowy tego pawilonu Wydział krajowy nie mógł dotąd przystąpić wskutek braku zasadniczego oświadczenia się c. k. Rządu co do ponoszenia jednej trzeciej części kosztów budowy. Na pismo Wydziału krajowego w tej sprawie z dnia 8/III 1910 L. 3624/10 nie otrzymaliśmy dotąd, mimo ponaglenia żadnej odpowiedzi.

Okręgi sanitarne

objęto osobnem sprawozdaniem.

Zdrojowiska i uzdrowiska krajowe.

Nawiązując do zeszłorocznego sprawozdania Wydział krajowy zaznacza, że w odpowiedzi na reskrypt Wydziału krajowego z 23/IV 1910 LW. 36552 nadesłały statuta i odpowiednie wnioski co do zmian jakieby były w nich pożądane następujące komisye zdrojowe: w Krynicy, Truskawcu, Iwoniczu i w Szczawnicy. Jakkolwiek inne zdrojowiska żądanych projektów nie nadesłały, Wydział kraj. skorzystał z już nagromadzonego materyału przy opracowaniu nowego statutu dla Szczawnicy, którego projekt mający służyć jako wzór przy zmianie reszty statutów został przedłożony c. k. Namiestnictwu i będzie w najbliższym czasie przedmiotem obrad c. k. krajowej Rady zdrowia.

Nie zapoznając podniesionej przez komisyę sanitarną W. Sejmu potrzeby ustanowienia organu fachowo-lekarskiego dla zdrojowisk Wydział krajowy sądzi, iż z konkretnymi wnioskami w tym kierunku będzie mógł przyjść przed W. Sejm dopiero po administracyjnem uregulowaniu prawnych stosunków zdrojowisk i wydaniu nowych statutów.

Leczenie matołków.

Oddnośnie do zeszłorocznego sprawozdania w tym przedmiocie zaznacza się, że próbne leczenie matołków przetworami gruczołu tarczykowego rozpoczęto w Nowym Targu i Czarnym Dunajcu w listopadzie r. 1909. Leczenie odbywało się w ten sposób, że matołkom wybranym w myśl wskazówek udzielonych na miejscu przez prof. Dr. Wagnera Jauregga z Wiednia— polecono jawić się codziennie w ochronkach sióstr zakonnych, gdzie podawano im 0·30 grm. przetworu gruczołu tarczykowego, a dla podniesienia odżywienia mleko, rosół i chleb. Z 26 wybranych kretynów, korzystało z leczenia tylko 15 (9 w Nowym Targu i 6 w Czarnym Dunajcu), z tych pozostawało jedno 4 letnie dziecko stale w ochronce w Nowym Targu, inni zjawiali się stosunkowo regularnie w oznaczonem miejscu i czasie; a mianowicie w przeciągu 6 miesięcy jawiło się 5 matołków 180 razy, inni 160, 145, 142, 139, 131, 120, 96 93, a 9 po 92 razy. Wyniki leczenia są bardzo zadawalające. Z wyjątkiem jednego 30 letniego matołka, u wszystkich stwierdzono podniesienie wzrostu od 2 do 7 cm., obrzęki ustąpiły, wole zmniejszyły się, mowa i słuch uległy poprawie. Stan odżywienia u wielu polepszył się znacznie, a u wszystkich można było stwierdzić poprawę stanu umysłowego.

Zaufanie do leczenia tym sposobem wzrosło u tamtejszej ludności, a wiele rodziców nieleczonych dotychczas matołków zgłosiło się z prośbą o przyjecie do leczenia w roku przyszłym.

W obec tak zachęcających wyników leczenia, odniosło się c. k. Namiestnictwo do Ministerstwa spraw wewnętrznych i Wydziału krajowego, o przyznanie dalszej subwencyi na rok 1911 celem leczenia matołków.

Wydział krajowy uchwalił na posiedzeniu z dnia 20/7 1910, wstawić na ten cel do preliminarza budżetu na r. 1911, kwotę 1250 koron.

Miejscową organizacyę leczenia jakoteż kontrolą nad niem zajął się z wielką gorliwością lekarz powiatowy z Nowego Targu i poseł na Sejm Dr. Jan Bednarski.

Sprawa utrzymywania podrzutków galicyjsk. w zakładzie Dzieciątka Jezus w Bobrku.

Pismem z dnia 30. grudnia 1909 oznajmiła Dyrekcya zakładu Dzieciątka Jezus w Bobrku, iż na podstawie upoważnienia J. O. Ks. Maryi Bogdan Ogińskiej skłonną byłaby do przedłużenia umowy z d. 18. września 1901 o utrzymywanie podrzutków przynależnych do Galicyi pod warunkiem:

1) podwyższenia dotychczasowego wynagrodzenia z 14 na 20 koron miesięcznie za każde dziecko;

2) rozszerzenie okresu wypłaty tego wynagrodzenia do ukończonych 14 lat życia wychowanka.

W odpowiedzi na oświadczenie powyższe Wydział krajowy w piśmie z dnia 12. lutego b. r. do l. 147 wystosowanem na ręce J. O. ks. M. Ogińskiej oznajmił, iż gotów jest podwyższyć dotychczasowe wynagrodzenie za utrzymywanie podrzutka przynależnego do Galicyi z 14 na 16 K miesięcznie — co do żądania jednak o rozciągnięcie okresu wypłaty tego wynagrodzenia do ukończonego 14-go roku życia oświadczył Wydział krajowy, iż do żądania tego przychylić się nie może a to w obec postanowień ustawy o obowiązku funduszu krajowego do utrzymywania podrzutka przynależnego do kraju do ukończenia wieku normalnego lat 10 ciu.

Pismem z dnia 5. kwietnia b. r. Dyrekcya zakładu Dzieciątka Jezus w Bobrku oznajmiła, iż zgodzi się na podwyższenie wynagrodzenia do kwoty 16 K. miesięcznie jednak obstaje przy warunku opłaty do ukończonego 14 roku życia wychowanka.

Pomimo wyczerpująco umotywowanego wyjaśnienia w piśmie z dnia 7. maja b. r. l. 41200 iż Wydział krajowy w granicach kompetencyi swojej nie może postanowienia takiego powziąć — ani też dążyć do zmiany odnośnej ustawy — a to z uwagi na nadmierne obciążenie w danym razie funduszu krajowego — jakie zmiana w tym duchu postanowień ustawy — także w stosunku do innych zakładów spowodowaćby musiała — Dyrekcya zakładu Dzieciątka Jezus w Bobrku w piśmie z d. 31-go maja b. r. oświadczyła, iż przy warunku podanym stanowczo obstaje i w przeciwnym razie uważa przedłużenie umowy za wykluczone.

Wobec tego Wydział krajowy uchwałą z d. 23. sierpnia b. r. do l. 65.472 uznał oświadczenie powyższe jako rozwiązanie umowy z d. 18. września 1901 i zawiadamiając o tem Dyrekcyę zakładu w Bobrku — zastrzegł w myśl Art. VII. tej umowy obowiązek tegoż zakładu do utrzymywania pozostałych podrzutków galic. do ukończonego 10 roku życia. Wedle przedłożonego wykazu za miesiąc lipiec b. r. liczba tych podrzutków wynosiła tylko 40. Stałe zmniejszanie bowiem

liczby dzieci podrzutków przynależnych do Galicyi utrzymywanych w Bobrku następuje z tego powodu, iż zakład ten od dłuższego czasu nie odbierał już podrzutków galic. z n. a. zakładu w Wiedniu, w którym znajduje się ich obecnie około 400 — od początku zaś istnienia — nie przyjmował osesków — tylko dzieci już odkarmione t. j. w 2 roku względnie jeszcze późniejszym okresie życia.

Sprawy ogólne.

Otwarcie kursu szkoły pielęgniarstwa dla Sióstr obsługujących chorych.

Celem pozyskania dla szpitali powsz. zostających pod zarządem Wydziału krajowego odpowiednio ukwalifikowanych sióstr zakonnych dla pielęgnowania i obsługi chorych, Wydział krajowy postanowił uchwałą z dnia 4. stycznia b. r. do l. 144794/909 utworzyć przy szpitalu lwowskim szkołę pielęgniarstwa — a kierownictwo jej powierzył dyrektorowi tegoż szpitala, który w celu obznajomienia się z przedmiotem odbył podróż naukową do zakładów pozakrajowych.

Na wezwanie Wydziału krajowego zgłosiło 8 zgromadzeń zakonnych zajmujących się obsługą chorych 24 kandydatek, którym Wydział krajowy przyznał wikt z kuchni szpitalnej przez cały czas kursu.

Otwarcie szkoły pielęgniarstwa nastąpiło w dniu 1-go marca b. r.

Dla użytku przy wykładach zakupione zostały potrzebne przybory — a dyrektor szpitala jako kierownik szkoły opracował dla uczennic szczegółowy podręcznik.

Wykłady teoretyczne pierwszego kursu odbywały się w godzinach porannych — a następnie udzielano uczennicom wskazówek praktycznych na oddziałach szpitalnych i klinicznych pod kierunkiem lekarzy oddziałowych.

Po pięciomiesięcznym kursie odbył się egzamin uczennic, który wykazał bardzo pomyślny rezultat. Do chlubnego wyniku przyczynił się obok pilności i wytrwałości uczennic — duży nakład pracy i wytrwałości kierownika szkoły dyrektora szpitala.

Ponieważ Wydział krajowy dąży do tego ażeby wszystkie Siostry zajmujące się pielęgnowaniem chorych w naszych szpitalach odbyły kurs pielęgniarski, przeto postanowił w następnych latach urządzać po dwa kursy pięciomiesięczne w roku.

Zmiana postanowień kontraktu w sprawie obsługi zakonnej w szpitalach.

Z dniem 1. stycznia b. r. weszła w życie nowa umowa ze Zgromadzeniem SS. Miłosierdzia co do obsługi przy szpitalach krajowych we Lwowie i w Krakowie.

Rokowania ze zgromadzeniami zakonnemi obsługującemi kraj. zakład dla umysłowo chorych w Kulparkowie i szpitale prowincyonalne — są w toku.

Zasiłki dla lekarzy zajętych w służbie kraj. celem odbycia podróży nukowych.

W roku 1910 otrzymali zasiłki na podróże naukowe następujący lekarze:

Dr. Roman Hinze dyrektor szpitala w Zaleszczykach;
„ Ryszard Urbanik „ „ „ Tarnobrzegu;
„ Józef Topolnicki sekund. „ „ Tarnoprlu
„ Adam Fąferko „ „ „ Żywcu;
„ Stanisław Jasiński dyrektor szpit. w Jaśle;
„ Henryk Malsburg sek. szpit. w Brzeżanach:
„ Jakób Stock lekarz okręgowy w Haliczu;
„ Wilhelm Auerhan lek. „ „ Chorostkowie;
„ Romuald Żurakowski lek. okręg. w Sołotwinie.

Przy udzielaniu zasiłków Wydział krajowy zastrzega złożenie wyczerpującego sprawozdania. Wszyscy lekarze, którzy korzystali z zasiłków czynią zadość temu warunkowi. Część złożonych sprawozdań była ogłoszoną drukiem w kraj. czasopismach lekarskich.

W sprawie utworzenia państwowego zakładu dla umysłowo chorych zbrodniarzy.

Wydział krajowy zwrócił się do wszystkich Wydziałów krajowych Monarchii z umotywowaną inicyatywą ze swej strony o podjęcie wspólnej akcyi w kierunku jak najrychlejszego przystąpienia kosztem Państwa do budowy zakładu dla umysłowo chorych zbrodniarzy.

W sprawie powiększenia liczby członków najwyższej Rady zdrowia.

W wykonaniu polecenia objętego uchwałą Wys. Sejmu z dnia 24. stycznia 1910 ls. 4942 Wydział krajowy ma zaszczyt przytoczyć co następuje:

Na skutek powyższej uchwały i interwencyi czynników wpływowych uzyskano przy reorganizacyi najw. Rady zdrowia pomnożenie liczby członków z kraju naszego z pierwotnie proponowanych dwóch na sześciu. Jakkolwiek liczba ta nieodpowiada w stosunku do obszaru kraju i jego położenia faktycznym potrzebom, jednakże na razie wobec dokonanej nominacyi członków na okres trzechletni — nie podobna było uzyskać wydatniejszego pomnożenia — o co jednak w czasie odpowiedniem dalsze usilne starania podjęte zostaną.

W sprawie rozszerzenia świadczeń statutowych na żony i dzieci członków kas chorych

nie nadeszła jeszcze decyzya z c. k. Ministerstwa.

Petycye

Petycya Wydziału powiatowego w Dolinie o odpisanie pożyczki, zaciągniętej na wykończenie szpitala powszechnego w Dolinie.

Przy rozprawach nad R. III. wydatków budżetu krajowego na rok 1910 powziął Wysoki Sejm d. 24/I 1910 następującą uchwałę:

„Petycyę do L. $\frac{3895}{2839}$ odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego załatwienia z funduszów szpitala".

Po zbadaniu stanu finansowego szpitala powszechnego w Dolinie nabrał Wydział krajowy przekonania, że fundusz tego szpitala, obciążony już obecnie zaliczkami z funduszu krajowego w kwocie 10.000 K. a w najbliższej przyszłości nadwyżką kosztów budowy w kwocie około 11.775 K. nie zniesie dalszego obciążenia należną z funduszów powiatowych kwotą 10.000 K, które musiałoby doprowadzić do stałego zachwiania jego równowagi budżetowej. Uwzględniając jednak zarazem niekorzystne finansowe położenie powiatu doliniańskiego, oraz okoliczności wyłuszczone w petycyi Wydziału powiatowego w Dolinie, wniesionej do Wysokiego Sejmu, Wydział krajowy postanowił przyjąć na fundusz szpitala powszechnego w Dolinie kwotę 5 000 K oraz zezwolić, ażeby reszta należytości od powiatu doliniańskiego, wynosząca kwotę 5000 K spłaconą została w 5 rocznych ratach po 1000 K od dnia 1. stycznia 1910 r. począwszy.

Wydział krajowy wezwał reskryptem z d. 17. IV. 1910. L. 48264/10 Wydział powiatowy w Dolinie do uiszczenia przypadającej na r. 1910 raty, której jednak Wydział powiatowy nie zapłacił motywując to brakiem na ten cel przewidzianego kredytu budżetowego. W sprawie zapowiedzianej, ponownej petycyi do Wysokiego Sejmu o odpisanie reszty należytości, Wydział krajowy, ze względu na wyżej przytoczony, wysoce

niekorzystny stan funduszu szpitala powszechnego nie może przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wniosku na uwzględnienie tej petycyi Wydziału powiatowego w Dolinie.

Petycya Tatrzańskiego ochotniczego pogotowia ratunkowego o subwencyę.

Uchwałą z d. 24. stycznia 1910 odstąpioną została petycya powyższa Wydziałowi krajowemu do zbadania.

Na podstawie szczegółowo przeprowadzonych badań Wydział krajowy nabrał przekonania, iż Towarzystwo to oddające znakomite usługi ruchowi turystycznemu spełnia chlubnie i z całem poświęceniem swoje zadania i w obec tego zasługuje ze wszech miar na materyalne poparcie ze strony Wysokiego Sejmu.

Petycye 1) rządcy szpitala lwowskiego, 2) wdowy po odźwiernym tegoż szpitala Maryi Jurkiewicz; 3) wdowy po dyetaryuszu Heleny Karaczewskiej; 4) wdowy po dyet. szpit. lwowskiego Eug. Dekańskiej

odstąpione Wydziałowi krajowemu do zbadania uchwałą z d. 24. stycznia 1910, l. 4942.

Z petycyi powyższych Wydział krajowy uwzględnił petycyę p. H. Karaczewskiej udzielając jej zapomogi jednorazowej.

Petycye

Emilii Neusserowej, Rozalii Mroczko, Antoniego Fleszara, Gustawa Rükemana o podwyższenie płac odstąpione uchwałę Wys. Sejmu z d. 24. stycznia b. r. l. 4942 do załatwienia — Wydział krajowy załatwił odmownie a to dla braku odnośnego kredytu.

Petycyę

wdowy po dyrektorze szpitala powszechn. w Przemyślu p. Madejskiej do ls. 3501/1910 o podwyższenie pensyi wdowiej, odstąpioną Wydziałowi krajowemu — załatwiono odmownie.

O petycyach do l. 3650 i 4229 odstąpionych Wydziałowi kraj. uchwałą z d. 24. stycznia 1910, ls. 4942 przedkładamy osobne sprawozdanie.

Petycye do ls. 3647, 3740, 3856, 4309 i 4311 — M Janikowskiej, Anny Sarneckiej, Frac. Kubrakiewiczowej Zofii Krogulskiej i Maryi Pauk o przyznanie zaopatrzenia załatwiono odmownie.

Porównanie

rzeczywistych wydatków i dochodów „netto“ na cele zdrowia publicznego w roku 1908 z takimiż wynikłościami w r. 1907.

Rubryka	Pozycya	Zamknięcie rachunku — Wydatki	1908 Wydano K	1908 Preliminowano K	1908 Różnica K	1907 Wydano K	1907 Różnica K
III.	1	Koszta leczenia ubogich chorych w szpitalach krajowych, prowincyonalnych i zagranicznych	2,684.059	2,900.000	— 215 941	2,779.842	— 95.783
	2	Zapomogi na koszta leczenia w sanatoryach dla tuberkolicznie chorych	10 000	10.000	—	10.000	—
	3	Krajowy szpital powszechny we Lwowie	1,277.054	903.432	+ 368.622	1,148.714	+ 128.340
	4	„ zakład dla obłąkanych na Kulparkowie	996.640	900.590	+ 96.051	859.590	+ 137.050
	5	„ szpital św. Łazarza w Krakowie	845.491	693.894	+ 151.526	726.940	+ 118.551
	6	Skarbowi Państwa zasiłek na koszta budowy kliniki psychiatrycznej w Krakowie	50.000	50.000	—	—	+ 50.000
	7	Na oprocentowanie (ratę wstępną) pożyczki 500.000 K. zaciągnąć się mającej 1 lipca 1908 r. w częściowem zrealizowaniu przyzwolonej przez Wysoki Sejm pożyczki 4.321.000 K na budowę zakładu dla obłąkanych w Kobierzynie	—	12.500	— 12 500	—	—
	8	Koszta utrzymania podrzutków w całym kraju i zagranicą	42.758	61.000	— 18.242	55.894	— 13.136
	9/12	Publiczna służba zdrowia (lekarze okręgowi i szczepienie ochronne ospy)	276.397	285.700	— 9.303	295.621	— 19.224
	13	Stypendya dla lekarzy na podróże naukowe, zasiłki dla zakładów sanitarnych	5.801	6.000	— 199	5.250	+ 551
	14	Szpitale SS. miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole, Bursztynie, Przeworsku i Nowosiółkach 3 600 K					
	15	Kolonia lecznicza w Iwoniczu 1.600 „					
	16	Szpital komisyi klimatycznej w Zakopanem 600 „					
	17	Na amortyzacyę pożyczki na budowę szpitala Bonifratów w Krakowie 4.016 „					
	18	Dla OO. Bonifratów w Krakowie celem ulżenia w kosztach utrzymania chorych 2.500 „					
	19	Zakład św. Józefa dla nieuleczalnie chorych i uzdrowieńców we Lwowie 2.000 „					
	20	Szpital izraelicki we Lwowie w celu ulżenia w kosztach utrzymania chorych 4.000 „					
	21	Lecznica powszechna we Lwowie 2.500 „					
	22	„Narodna licznycia“ we Lwowie 1.000 „					
	23	Kolonia lecznicza w Rymanowie 1.000 „					
	24	„ „ w Rabce (na utrzymania dzieci) 600 „					
	25	Towarzystwo ochotnicze ratunkowe we Lwowie 600 „					
	26	„ „ „ w Krakowie 600 „					
	27	Towarzystwo hygieniczne we Lwowie celem ułatwienia szerzenia zasad hygieny i dopomożenia wydawania „Przeglądu hygienicznego“ 600 „					
	28	Szpital dla matołków w Iwoniczu 2.000 „					
	29	Towarzystwo lekarskie w Krakowie 300 „					
	30	Rada wyznaniowa gminy izraelickiej w Krakowie celem ulżenia utrzymania chorych 2.000 „					
	31	Szpital izraelicki w Samborze na ulżenie w utrzymaniu chorych 600 „					
	32	Szpital i przytulisko izraelickie w Tarnopolu celem ulżenia utrzymania chorych 600 „					
	33	Zarząd Towarzystwa „Zdrowie“, stowarzyszenie dla piersiowo chorej młodzieży izraelickiej 200 „	30.916	30.498	+ 418	30.983	— 67
		Razem	6 219.116	5,858.614	+ 616.687	5.912.834	+ 434.492
					— 256.185		— 128.210
					+ 360.502		+ 306.282

		Dochody	Wpłynęło K	Preliminowano K	Różnica K	Wpłynęło K	Różnica K
III.	1	Krajowy szpital powszechny we Lwowie	892.493	787.299	+ 105.194	722.039	+ 170.454
	2	„ zakład dla obłąkanych w Kulparkowie	745.247	735.937	+ 9.310	632.070	+ 113.177
	3	„ szpital św. Łazarza w Krakowie	532.579	559.321	— 26.742	604.451	— 71.872
	4	Zwroty zaliczek od szpitali powsz. z rachunków kwartalnych	78.955	61.000	+ 17.535	81.095	— 2.560
	5	„ od gmin za dawniejsze koszta leczenia	—	100	— 100	—	—
	6	Zwroty od szpitali powszechnych za sprawdzenie rachunków aptekarskich	997	1.020	— 23	232	+ 765
	7	Zwrot od c. k. Rządu nadwyżki kosztów utrzymania chorych w c. k. klinikach za lata ubiegłe	333.349	100.000	+ 233.349	—	+ 333.349
					+ 365.388		+ 617.745
		Razem	2,583.200	2,244.677	— 26.865	2,039.887	— 74.432
					+ 338.523		+ 543.313
		Wydatki	6.219.116	5,858.614	+ 360.502	5,912.834	+ 306.282
		Dochody	2,583.200	2.244 677	+ 338.523	2,039.887	+ 543.313
		Czysty wydatek Rubr. III.	3,635.916	3,613.937	+ 21 979	3,872.947	+ 237.031

Ruch chorych i koszta w naszych zakładach leczniczych w r. 1908.

Poszczególnienie	Ilość: łóżek dla chorych	Ilość: chorych	Ilość: zmarłych	Ilość: dni leczenia	Procent śmiertelności	Przeciętna dzienna ilość chorych	Średni czas leczenia	Wydatki na chorych		Koszta: całej kuracyi jednego chorego		Koszta: jednego dnia leczenia	Koszta: jednego dnia wiktu	Koszta: sanitarne leki i t. p.	Taksa dzienna: dorosłych	Taksa dzienna: dzieci
							dni	K	h	K	h	h	h	h	h	h
A) Szpitale powszechne krajowe:																
we Lwowie, oddział chorych	761	11.487	791	187.612	6·9	514	16 3	407.699	83	35	49	217·3	57·1	21·1	160	80
„ „ kliniki	199	1.678	62	43.070	3 6	118	25·6	262.632	88	156	51	609·7	167·8	121·4	160	160
w Krakowie oddział chorych	506	8.845	883	176.431	9·9	483	19·9	481.194	56	54	40	272·7	64·5	46·7	126	126
„ „ c. k. klinika dermatologiczna	85	741	10	18.667	1·3	51	25·3	42.433	31	57	26	227·3	87 0	28·0	160	160
Suma A)	1 551	22.751	1.746	425.780	7·6	1.166	18·7	1,193.960	58	52	47	280·4	72·7	42·2	—	—
B) Szpitale prowincyonalne:																
gminny w Białej	105	1.077	106	25.066	9·8	68	23·3	49.100	63	45	59	195·9	64·7	21·7	175	85
„ „ Bochni	55	888	64	19.184	7 1	52	21 6	25.497	08	28	71·3	132·9	37·5	13·5	134	68
„ „ Brodach	70	1.109	58	21-196	5 2	58	19·1	33 091	95	29	83 9	156·1	44·4	11·5	142	70
„ „ Brzeżanach	82	1.538	83	31.234	5·4	85	20·3	43.002	62	27	96·1	137·7	49·0	13·8	140	70
„ „ Drohobyczu	120	3.248	131	57.687	4 0	157	17·8	65.021	24	20	01·9	112·7	39·4	17·5	106	53
powiatowy w Gorlicach	85	1.124	50	25.397	4·4	69	22 6	36.595	87	32	55·9	144·1	52·5	12·6	138	69
„ „ Husiatynie	70	1.600	47	36.202	2·9	99	22·6	50.961	78	31	85·1	140·8	47·8	26·9	140	70
„ „ Jarosławiu	110	2.055	86	44.719	4·2	122	21·8	59.505	13	28	95·2	133·1	49 9	21·4	134	68
gminny w Jaśle	100	748	48	16.078	6·4	44	21·5	25.066	01	33	51·1	155·9	50·1	13·6	134	68
„ „ Kałuszu	161	995	24	21.979	2·4	60	22·1	35.869	47	36	04 9	163 2	50·9	12·02	156	78
„ „ Kołomyi	40	2.078	76	46.290	3·7	126	22 3	60.650	60	29	18	131	42·9	11·1	152	76
powiatowy w Krośnie	50	720	32	13.596	4·4	36	18·5	26.328	20	36	56·7	197·3	47·5	19·4	150	75
„ „ Lubaczowie	50	915	30	17.807	3·2	49	19·5	24.620	39	26	90·8	138·3	48·1	11·1	146	73
gminny w Nowym Sączu	100	1.328	93	31.463	7 0	86	23·7	55.955	38	42	13	177·8	55·4	16·2	162	80
powiatowy w Podhajcach	85	2.357	93	44.453	4·0	121	18·9	50.233	43	21	31·2	113	42·8	13·9	120	60
gminny w Przemyślu	200	3.147	216	72.484	6·9	198	23·0	146 929	27	46	69 2	202·7	63·4	33·6	172	86
powiatowy w Przemyślanach	44	1.461	44	28.589	3·0	78	19·6	41 563	84	28	44·9	145 4	49·9	10·1	140	70
gminny w Rzeszowie	116	1.750	10[illegible]	40.807	6·2	11[illegible]	23·4	60.138	51	34	36·4	147	48·6	10·6	112	12
„ „ Samborze	110	1.541	60	32.811	3·9	90	21·3	45.453	28	29	49·6	138·5	41·1	17·5	136	68
„ „ Sanoku	80	1.060	59	25.853	5·6	71	24 4	37.275	21	35	16·5	144·2	54 5	14·0	148	74
„ „ Skałacie	40	678	17	12.835	2.5	35	18 9	17.838	66	26	31	139	43·8	8·8	148	74
„ „ Śniatynie	97	1.408	70	27.436	5·0	75	19 5	41.508	45	29	48	151·3	42·0	20·4	150	75
powiatowy w Sokalu	104	1.978	89	38 536	4·5	105	19·5	50.284	61	25	42·2	130·5	44·9	15·4	140	72
gminny w Stanisławowie	120	3.421	118	67.362	3·5	184	19 7	74.772	03	21	85	111	45·1	11·1	120	60
„ „ Stryju	99	2.357	107	48 844	4 5	133	20·7	68.696	58	29	14·6	140·6	44·5	18·5	146	75
„ „ Tarnobrzegu	30	832	32	18.145	3·8	50	21·8	22 696	42	27	27·8	125·1	37·31	14·5	150	75
„ „ Tarnopolu	100	1.767	116	38.372	6·5	105	21·7	56.614	45	32	04	147·5	47·7	16 0	146	74
„ „ Tarnowie	140	2.369	196	41 033	8·2	112	17·3	66 274	08	27	97·6	161 5	54·7	19·9	158	78
„ „ Turce	67	1.374	40	24.550	2 9	67	17·9	29 286	44	21	31·1	119·3	43·5	9·0	154	75
„ „ Wadowicach	41	1.115	44	24.370	3 9	67	21·9	36 846	88	33	04·7	151 2	45·1	20·3	152	76
„ „ Zaleszczykach	60	2 214	82	40.025	3 7	109	18·07	48.998	50	22	13	122	41·0	26 0	122	62
powiatowy w Złoczowie	100	1.527	79	31.055	5·2	85	20·3	45.417	12	29	74·3	146·2	41·5	9·9	156	78
gminny w Żółkwi	120	3.066	189	51.794	6·2	142	16·9	67.385	—	21	97·8	130·1	42·7	15·4	136	68
powiatowy w Żywcu	100	1 831	111	42.727	6 1	116	23·3	47.111	70	25	73	110·3	49·7	9 0	126	63
Suma B)	3.051	56.676	2.799	1,160.069	4·9	3.166	20·5	1,646.589	81*	29	05·3	141·9	47·17	16.03	—	—
C) Zakłady położnicze:																
kraj. we Lwowie oddz. szpitalny	79	1.493	20	20 541	1·3	56	13 7	69.365	12	46	46	337·6	54·5	34·5	160	—
„ „ „ klinika poł. gin.	88	1.185	15	17.794	1·2	48	15·0	93.385	95	78	80	524·2	105·1	91·2	160	—
„ w Krakowie oddz. szpit.	30	1.240	11	16.553	0 9	45	13·3	33.496	55	27	01	202·4	60·7	26·1	126	—
i klinika położn.-ginekol.	30	736	7	11,236	0 9	30	15·2	29.782	37	40	46	265	111·3	42·3	126	—
Suma C)	227	4,654	53	66.124	1·1	179	14·2	226.029	99	48	56	341·8	79·3	49·1	—	—
D) Zakłady dla obłąkanych:																
krajowy w Kulparkowie	1.111	2.722	346	503.199	12·7	1.378	184·8	839.576	23	308	44	166·8	63·4	04·6	160	160
„ „ Krakowie	115	531	66	52.140	12 4	141	98·1	113.158	70	213	10	211·2	87·0	08·1	160	160
Suma D)	1.226	3.253	412	555.339	12 6	1.519	170·7	952.734	93	292	86	171·5	65·6	04·8	—	—
E) Szpitale dla dzieci:																
św. Zofii we Lwowie	110	1.537	230	32,346	14·9	88	21·0	36,375	—	23	66	112·4	—	—	—	80
św. Ludwika w Krakowie	108	1.068	219	26.817	20 5	73	25·1	36.000	—	33	70	134·2	—	—	—	126
Oddział osesków z mamkami w Krakowie	32	267	89	6.047	33·3	16	22 6	12.062	40	45	17	199·4	—	—	126	126
Suma E)	250	2.872	538	65.210	18 7	177	22·7	84.437	40	29	41	129·4	—	—	—	—
Suma A) B) C) D) E)	6.305	90.206	5.548	2,272.522	6·2	6.207	25·2	4,103.752	71	45	49 3	180·6	—	—	—	—

* Suma ta nie stanowi uiszczenia lecz należytośc bieżąca wydatków na chorych i z tego powodu różni się od ogólnej sumy rzeczywistych wydatków podanych w zamknięciach rachunkowych.

WYKAZ

wydatków w trzech szpitalach krajowych w roku 1908.

Liczba porządkowa	Poszczególnienie	Lwów—Oddział szpitalny	Lwów—Oddział kliniczny	Kraków—Oddział szpitalny	Kraków—Oddział kliniczny	Kulparków	Lwów—Oddział szpitalny	Lwów—Oddział kliniczny	Kraków—Oddział szpitalny	Kraków—Oddział kliniczny	Kulparków
		ilość dni leczenia w r. 1908					Na dzień leczenia przypada				
		208.153	60.864	245.124	29.903	503.199					
		K	K	K	K	K	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.	K gr.
1	Żywienie chorych (od żywienia do wina)	118.473	91.015	169.252	28.761	319.262	— 56.92	1 49.54	— 69.05	— 96.19	— 63.46
2	Bielizna (od zakupna do utrzymania szwaczek)	20.454	9 664	18.229	3.891	30.948	— 9.83	— 15.88	— 7.44	— 13.01	— 6.15
3	Pranie	13.303	5.841	13.185	3.755	15.788	— 6.39	— 9.60	— 5.38	— 12.56	— 3.12
4	Opał sal	26.686	39.136	24.562	3.013	66.932	— 12.82	— 64.30	— 10.02	— 10.08	— 13.30
5	Oświetlenie	11.481	22.748	11.644	2.235	13.114	— 5.52	— 37.37	— 4.75	— 7.47	— 2.61
6	Leki i apteka	19 402	36.643	35.626	4.382	1.656	— 9.32	— 60.20	— 14.54	— 14.65	— 0.33
7	Koszta sanitarne i instrumenta chir.	30.261	41.963	62.164	6.399	19.722	— 14.54	— 68.95	— 25.36	— 21.40	— 3.93
8	Sprzęty	6.495	7.012	5.192	895	10.761	— 3.12	— 11.52	— 2.12	— 2.99	— 2.14
9	Słoma do sienników	1.189	—	1.231	254	6.721	— 0.57	— —	— 0.50	— 0.85	— 1.33
10	Utrzymanie kapelanów i kaplicy	2 058	2.142	2.933	400	4.241	— 0.99	— 3.52	— 1.20	— 1.34	— 0.84
11	„ koni	118	124	1.643	224	6.267	— 0 06	— —.20	— 0.67	— 0.77	— 1.24
12	„ ogrodów, pól i folwarków	818	795	4.091	52	36.062	— 0.39	— 1.31	— 1.67	— 0.17	— 7.16
13	Koszta pogrzebowe (prosektoryum)	2.283	217	1.851	252	1.574	— 1.10	— —.36	— 0.76	— 0.84	— 0.31
14	Utrzymanie budynków (asekuracye, drogi i kominiarze)	15.512	16.168	15.818	1.978	30.647	— 7.45	— 26,56	— 6.45	— 6.61	— 6.09
15	„ dyrektora, lekarzy, akuszerek, stypendya akuszerek, wikt dyżurny	81.042	3.579	68.599	1.104	35.780	— 38.93	— 5.88	— 27.99	— 3.69	— 7.11
16	Koszta zarządu	17.074	17.662	29.441	4.032	28.731	— 8.20	— 29.02	— 12.00	— 13.48	— 5.71
17	Utrzymanie Sióstr Miłosierdzia	10.529	5.473	13.022	2.094	14.958	— 5.06	— 8.99	— 5.30	— 7.00	— 2.97
18	Służba wyższa i niższa	50.701	32.343	54.287	6.155	136 028	— 24 36	— 53.14	— 22.15	— 20.58	— 27.04
19	Czynsze	—	—	—	—	1.600	— —	— —	— —	— —	— 0.32
20	Koszta kancelaryjne	2.885	3.611	3.454	540	4.507	— 1.38	— 5.93	— 1.41	— 1.81	— 0.90
21	Wodociągi i maszyna parowa (maszynista)	14.355	14.227	6.557	945	27.385	— 6.90	— 23.37	— 2.67	— 3.16	— 5.44
22	Pensye i emerytury	23.835	—	27.208	—	16 071	— 11.45	— —	— 11.10	— —	— 3.19
23	Zaopatrzenia, dary z łaski i odprawy kwart. pośm.	788	—	2 569	—	1 059	— 0.38	— —	— 1.05	— —	— 0.21
24	Remuneracye i zapomogi	2.939	1,659	3.800	300	3.015	— 1.41	— 2.73	— 1.55	— 1.00	— 0.60
25	Odsetki od kapitałów dłużnych	3.520	—	—	—	—	— 1.69	— —	— —	— —	— —
26	Zapisy	—	—	439	—	—	— —	— —	— 0 18	— —	— —
27	Podatki i daniny	297	310	2.261	123	92	— 0.14	— —.51	— 0.92	— 0.41	— 0.02
28	Wydatki w sprawach patronatu	—	—	—	—	110	— —	— —	— —	— —	— 0.02
29	Dyety i koszta podróży	—	—	633	—	—	— —	— —	— 0.26	— —	— —
30	Rozmaite wydatki	2 569	3.687	5.316	432	6.546	— 1.23	— 6.06	— 2.17	— 1.44	— 1.30
	Razem	479.065	356.019	585.007	72.216	839.577	2 30 15	5 84.94	2 38.66	2 41.50	1 66.84
	Do tego:										
1	Zaliczki na płace (Rubr. 1)	3.474	—	1.565	—	2.033	— —	— —	— —	— —	— —
2	Utrzymanie dzieci, osesków i mamek w szpitalu	36.387	—	48.925	—	—	— —	— —	— —	— —	— —
3	Zapomogi dla położnic	14.364	—	5.520	—	—	— —	— —	— —	— —	— —
4	Spłata pożyczek	10.543	—	50.040	—	86.472	— —	— —	— —	— —	— —
5	Nadzw. budowle, urządzenia mech. i inne wyd.	43.747	106	35.093	4.282	68.558	— —	— —	— —	— —	— —
6	Rozmaite przeprowadzenie rachunków	333.349	—	42.843	—	—	— —	— —	— —	— —	— —
7	Ogólny wydatek	920.929	356.125	768.993	76.498	996.640	— —	— —	— —	— —	— —
		1,277.054		845.491							

Wykaz

dochodów rzeczywistych, oraz stanu czynnego i biernego w szpitalach prowincyonalnych w r. 1908.

według zatwierdzonych zamknięć rachunkowych.

Liczba porządkowa	Szpitale	Koszta leczenia od: galicyjskiego funduszu krajowego K	h	Koszta leczenia od: obcych funduszów krajowych K	h	Koszta leczenia od: samopłacących K	h	Dochody własne i rozmaite wraz z zapasem kasowym K	h	Ogólne dochody rzeczywiste K	h	Stan czynny z końcem roku 1908-go: Zaległe koszta leczenia K	h	Stan czynny: rozmaite należytości K	h	Stan czynny: Razem K	h	Stan bierny: Niespłacone należytości dostawców K	h	Stan bierny: Zaliczki i pożyczki K	h	Stan bierny: Razem K	h	Czysty stan: czynny K	h	Czysty stan: bierny K	h
1	Biała	30.826	84	8.412	13	530	54	922	62	40.692	13	31.879	66	5.331	50	37.211	16	17.155	54	27.799	74	44 955	28	—	—	7.744	12
2	Bochnia	20.728	70	924	60	332	10	4.849	45	26 834	85	10.539	04	18.326	85	28.865	89	2.039	27	668	97	2.708	24	26.157	65	—	—
3	Brody	24.599	66	2.000	66	2.039	98	296	53	28 936	83	11 682	24	5.646	54	17.328	78	4.079	60	18.248	15	22.327	75	—	—	4.998	97
4	Brzeżany	31.811	71	2.228	98	732	20	3.884	47	38.657	36	24.495	09	3 295	92	27.791	01	6 243	33	8.848	18	15.091	51	12.699	50	—	—
5	Drohobycz	45.221	58	4.786	16	7.896	53	5.717	20	63 621	47	24.783	53	19 902	07	44.685	60	2.579	15	70.498	47	73.077	62	—	—	28.392	02
6	Gorlice	25.911	53	2.328	—	1.936	47	837	42	31 013	42	10 222	58	111	88	10.334	46	14 341	19	9.484	37	23.825	56	—	—	13.491	10
7	Husiatyn	39.860	40	1.613	60	2.716	24	4.183	63	48 373	87	14.358	69	1.342	46	15.701	15	1.604	78	1.105	95	2.710	73	12.990	42	—	—
8	Jarosław	35.444	40	141	60	7.335	80	2.169	85	45 091	65	25 798	40	1.572	47	27.370	87	8.458	90	14.020	—	22.478	90	4.891	97	—	—
9	Jasło	18.766	38	1.984	80	868	16	512	74	22.132	08	7.044	80	829	60	7.904	40	802 106	71	3.700	—	4.502	71	3.401	69	—	—
10	Kałusz	29.101	81	1.996	—	1.297	08	1.277	78	33 672	67	9.857	94	456	98	10.314	92	2 296	09	13.766	—	16.168	09	—	—	5.853	17
11	Kołomyja	60 538	19	1.945	70	3.784	90	236 891	09 05	67.395	93	27 337	23	6.989	61	34.326	84	1.061	03	122.377	77	123.438	80	—	—	89.111	96
12	Krosno	20.991	25	1.582	80	1.020	35	4.590	82	28.185	22	6.963	80	7 282	43	14 246	23	2,864	38	—	—	2.864	38	11.381	85	—	—
13	Lubaczów	16.199	30	414	—	876	30	314	12	17.803	72	7.259	40	761	73	8.021	13	9.777	31	700	—	10.477	31	—	—	2.456	18
14	Nowy Sącz	37.135	43	4.915	06	2.373	53	1.838	01	46.262	03	18.616	20	987	66	19 603	86	13.041	53	142 658	82	155.700	35	—	—	136.096	49
15	Podhajce	40.584	88	713	80	2.445	50	4.668	96	48.413	14	33.773	78	8 567	31	42.341	09	5.754	42	100	—	5.854	42	36 486	67	—	—
16	Przemyśl	82.805	91	9.598	92	9.058	27	3.415	32	104.878	42	48.883	36	6 358	35	55.241	71	39.543	90	280.487	95	320.031	85	—	—	264.790	14
17	Przemyślany	31.891	20	22	80	3.636	64	8.336	19	43.886	83	14.744	50	529	27	15 273	77	8.163	95	23.901	55	32.065	50	—	—	16.791	73
18	Rzeszów	46.776	68	2.586	22	1.770	12	243	39	51.376	41	23.298	84	948	46	24.247	30	10.002	13	14.200	—	24.202	13	45	17	—	—
19	Sambor	36.606	50	2.639	13	456	70	1.284	16	40.986	49	18.250	40	5.663	—	23.913	40	2.228	54	56.238	17	58.466	71	—	—	34 553	31
20	Sanok	25.259	46	4.428	68	1.028	56	155	24	30 871	94	15.511	16	3.316	67	18.827	83	5.625	28	14.356	62	19.981	90	—	—	1.154	07
21	Skałat	12.348	40	1.457	56	1.459	26	1.556	75	16 821	97	6.388	16	267	58	6 655	74	4.485	58	2.365	—	6.850	58	—	—	194	84
22	Śniatyn	28.837	56	4.418	24	2.303	39	512	03	36.071	22	27.365	31	1 613	04	28.978	35	6.033	09	59.198	44	65.231	53	—	—	36,253	18
23	Sokal	41.611	41	1.455	40	1.964	89	378	58	45.410	28	17.430	64	2.809	14	20.239	78	3.559	82	44.087	32	47.647	14	—	—	27.407	36
24	Stanisławów	59.904	68	10.697	08	1.801	33	3.675	39	76.078	48	41.685	36	11.484	47	53.169	83	4 449	02	398	25	4.847	27	48.322	56	—	—
25	Stryj	51.220	23	11.413	22	3.111	38	2.954	03	68.698	86	30.545	02	7.493	38	38.038	40	8.278	43	35 710	81	43,989	24	—	—	5.950	84
26	Tarnobrzeg	21.467	25	2.400	—	3.523	75	3.832	41	31.223	41	8.487	—	12.236	29	20.723	29	375	65	—	—	375	65	20 347	64	—	—
27	Tarnopol	37.236	57	3.136	64	1.872	14	384	73	42.630	08	34 020	54	8.723	91	42 744	45	15.693	21	83.985	08	99.678	29	—	—	56.933	84
28	Tarnów	42.187	46	—	—	9.338	70	7.067	44	58 593	60	27.191	40	11.887	22	39.078	62	9.178	23	10.627	74	19.805	97	19.272	65	—	—
29	Turka	19.963	85	12 641	—	2.331	28	271	89	35 208	02	11.017	09	1.229	92	12.247	01	724	26	470	—	1.194	26	11.052	75	—	-
30	Wadowice	32.134	48	1.414	36	1.110	88	1.590	89	36,250	61	14.531	20	2.616	72	17.147	92	1.651	22	49.754	06	51.405	28	—	—	34.257	36
31	Zaleszczyki	36.256	—	6.760	36	1 321	36	1.396	80	45 734	52	14.469	12	2.918	62	17.387	74	12.762	78	50.386	36	63.149	14	—	—	45.761	40
32	Złoczów	33.911	10	1.782	18	—	—	8.893	22	44.586	50	25.052	04	919	90	25.971	94	8.470	09	173.287	94	181.758	03	—	—	155.786	09
33	Żółkiew	53.516	90	749	48	1.210	73	76	87	55.553	98	26.027	96	35	54	26.063	50	14.882	87	32.524	50	47.407	37	—	—	21.343	87
34	Żywiec	36.180	85	4.451	36	2.015	62	4.068	44	46.716	27	13.385	48	10	22	13.395	70	6.951	96	19.786	18	26.738	14	—	—	13.342	44
	Razem . . .	1,207.838	55	118.040	52	85 500	68	87.284	51	1,498.664	26	682.926	96	162.466	71	845.393	67	25 5265	24	1,385 742	39	1,641.007	63	207.050	52	1,002.664	48
																										*795.613	96

*) Suma ogólnego czystego stanu biernego przewyższa stan czynny o kwotę 795.613 K. 96 h. z tego powodu, że w stanie czynnym nie wykazano wartości budynków i inwentarza zamknięciami rachunkowemi nie objętych, — a natomiast w stanie biernym mieszczą się pożyczki zaciągnięte na budowę i rekonstrukcye budynków szpitalnych.

Zamknięcie rachunków

z obrotów wydatków na chorych i potrzeb administracyjnych funduszów szpitali prowincyonalnych zatwierdzone przez Wydział krajowy za r. 1908.

Poszczególnienie	Biała	Bochnia	Brody	Brzeżany	Drohobycz	Gorlice	Husiatyn	Jarosław	Jasło	Kałusz	Kołomyja	Krosno	Lubaczów	Nowy Sącz	Podhajce	Przemyśl	Przemyślany	Rzeszów	Sambor	Sanok	Skałat	Śniatyn	Sokal	Stanisławów	Stryj	Tarnobrzeg	Tarnopol	Tarnów	Turka	Wadowice	Zaleszczyki	Złoczów	Żółkiew	Żywiec	
	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h	K h
Wydatki																																		
a) rzeczywiste:																																		
Czynsz najmu	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	3.600 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Bielenie i restauracya zwykła	245 85	528 07	2 267 37	318 12	1.814 75	1.689 67	356 25	1.300 88	564 87	702 97	6.683 39	962 71	341 12	561 02	1 250 25	4.804 30	863 72	1.261 57	475 72	17 —	222 14	2.460 57	1.646 15	730 64	1.777 16	755 65	1.118 10	179 52	502 71	378 14	751 36	573 15	1.228 09	830 30	
Budowy nadzwyczajne	— —	— —	— —	150 —	8 821 58	— —	—	400 —	— —	807 18	— —	— —	— —	1.790 08	45 56	21 —	3 502 86	— —	1.435 20	2.169 40	6.104 03	— —	— —	1.734 —	300 —	— —	— —	— —	1.075 20	2.381 95	— —	344 76 2.194 10	2.366 —	15.600 62	
Podatki od budynków szpitalnych	335 60	30 39	25 12	39 90	— —	27 94	—	— —	48 60	— —	8 97	— —	— —	— —	— —	29 72	3.788 87	— —	— —	— —	—	— —	— —	45 —	— —	— —	8 52	13 59	4 92	6 59	— —	— —	18 28	36 80	
Asekuracya od ognia	142 33	58 75	50 85	91 55	172 82	71 50	105 79	93 19	21 53	— —	153 06	65 07	68 48	237 99	87 47	457 97	355 44	29 39	82 84	82 87	195 12	86 56	157 46	90 85	166 21	112 04	96 29	110 47	162 87	48 83	110 54	148 46	293 82	184 01	
Czyszenie kominów	80 —	— —	67 08	50 30	125 —	80 —	100 —	100 —	60 —	100 —	160 —	97 —	30 —	120 —	150 —	228 —	130 —	20 —	50 —	58 80	150 —	35 —	204 80	124 96	200 —	70 —	120 —	137 58	160 —	72 80	165 —	50 —	140 —	100 —	
Czyszczenie i desinf. kanałów i kloak	— —	70 40	420	120 —	70 —	30 —	6 —	375 —	63 —	40 —	— —	188 95	15 —	9 —	292 96	166 21	65 80	— —	300 —	156 —	33 —	74 60	123 40	20 20	609 40	56 —	716 —	113 40	70 20	98 65	15 —	200 —	110 56	27 —	
Żywność chorych, SS. Zakon. i służby	12.962 48	8.470 28	11 218 80	17.037 14	24 918 09	14.794 99	20.065 96	22.264 48	10.078 28	13.436 20	23.583 86	8 927 21	7.537 42	17.961 32	18 203 07	60 318 85	14.472 46	23.450 64	15.705 97	16.375 90	6 885 40	10.779 48	20.907 07	34 789 75	22.653 12	8.598 —	65.555 93	23.862 59	14.367 45	12.717 85	14.401 32	16.988 98	23 783 21	24.498 14	
Wino, piwo i wódka	610 78	202 56	1 04	200 76	439 73	315 62	153 80	988 92	129 10	402 37	492 77	145 49	105 30	478 30	242 37	2.627 69	234 76	1.081 08	658 09	491 89	171 28	254 22	637 84	425 61	1.184 61	247 48	453 70	454 99	329 12	398 98	135 99	202 04	392 70	1.052 88	
Lekarstwa	1.586 61	849 70	1.654 31	3 679 52	3.946 89	3.600 60	4.228 61	4.978 11	1 587 61	966 28	3.236 17	865 97	1.434 64	2.756 53	2.893 92	10.615 57	2.521 95	4.698 25	1.848 68	1.306 38	429 79	3.232 49	3.080 80	2 396 51	2.811 —	907 28	3.620 60	3.083 60	1.633 52	2.571 23	5.354 54	1.941 06	4.048 91	1.323 80	
Sanitarne	1.009 06	802 42	599 43	1.576 41	5.154 18	546 39	3.202 87	3.387 50	492 69	1.555 37	1.734 81	729 75	101 28	1.722 08	1.683 46	8 929 65	581 30	2.974 26	2.071 32	1.775 73	442 09	1.685 02	2 281 92	3.911 03	4.825 64	1.163 38	1.515 47	2.656 49	894 51	865 61	1.574 88	2.136 67	2.438 19	1.557 96	
Zakupno nowych i naprawa narz. chir.	356 83	432 44	76 29	411 —	997 54	204 10	787 82	394 94	106 01	311 40	376 80	169 08	— —	473 98	318 66	860 81	10 86	722 36	601 76	239 64	220 98	1.678 89	794 90	689 89	1 191 23	480 87	44 28	615 68	37 01	1.307 81	2 90	365 64	552 18	159 10	
Koszta pogrzeb. (trumny i wywóz zm.)	1.294 40	107 02	774 40	528 —	484 —	244 50	117 —	374 05	316 70	198 30	679 70	154 —	19 50	423 20	483 20	1.619 —	170 40	453 50	287 80	307 40	74 20	126 70	550 —	537 60	294 —	188 —	838 40	573 60	358 34	393 10	410 70	372 45	960 30	555 —	
Koszta kapliczne	100 —	100 —	— —	100 —	340 —	100 —	100 —	100 —	100 —	103 —	105 15	100 —	23 80	100 —	24 90	200 —	101 72	100 —	100 —	100 —	100 —	100 —	100 —	150 —	99 80	100 —	100 —	100 —	123 88	100 79	100 —	188 —	200 —	150 —	
Bielizna, pościel, odzież	327 60	1.879 23	2.383 38	2.754 82	3 136 14	144 83	3.166 21	2 904 63	632 61	2.031 17	3.889 42	3 095 34	146 22	1.888 41	1.409 89	9.886 01	1.709 61	1.126 39	3.246 12	2.090 21	368 62	1.327 24	1.973 52	2 852 84	2.536 96	1.719 20	1.173 02	2.514 71	2.130 20	1.712 26	613 90	775 63	3.245 60	2.086 42	
Pranie (mydło, soda, farbka)	52 47	167 89	164 11	318 76	334 68	9 27	444 95	393 18	204 05	292 49	307 30	186 48	101 66	439 33	417 65	1.182 42	218 98	683 27	283 68	45 90	55 38	286 81	231 52	543 74	491 07	250 25	229 90	590 14	322 99	264 78	163 65	226 86	525 18	292 13	
Sprzęty	692 34	88 10	786 32	589 15	1.437 73	413 34	1.213 94	1.313 05	300 87	1.101 78	1.320 42	326 72	68 92	654 96	1.086 61	1.655 25	922 25	641 17	380 24	757 24	40 80	521 —	2.124 69	1.423 01	3 041 81	1.246 13	277 36	1.072 31	1.155 74	810 38	119 26	345 63	744 70	633 01	
Opał	2.319 69	1.471 05	2.404 56	3.807 52	3.329 20	222 88	5.803 12	4.579 78	2 677 62	1.868 —	6.505 30	1.809 18	1.631 38	4.761 08	2.981 25	16.213 40	2.134 35	3.140 40	3.545 —	1.972 —	2.013 78	2.614 —	5.293 16	5.784 86	5.534 25	1.776 97	4 168 60	3.326 63	2 461 52	2.122 63	2.711 65	7.017 73	5.499 44	3.272 12	
Światło	822 39	169 33	477 02	358 96	662 95	— 72	354 73	674 66	130 60	256 80	1 522 27	256 06	36 52	532 76	296 45	2.292 74	385 48	539 10	368 64	160	157 3[illegible]	253 44	231 64	874 79	2.804 80	257 26	496 94	439 34	358 13	382 10	266 66	351 23	684 65	386 78	
Słoma i siano do leży	33 —	99 —	287 80	171 86	68[illegible]	55 —	253 40	265 —	74 30	103 60	213 56	70 —	170 20	225 38	87 20	432 80	157 55	273 74	173 20	313 10	30 39	42 64	174 38	399 46	308 08	80 —	126 32	74 —	155 89	95 12	133 30	71 96	309 30	184 40	
Potrzeby kancelaryjne	362 15	170 68	471 76	316 65	446 24	185 12	343 46	257 91	170 48	320 48	317 31	240 12	96 16	378 —	373 89	534 92	248 83	317 80	187 24	216 13	94 76	235 36	386 05	723 97	265 44	207 82	273 30	461 31	201 70	222 63	349 98	359 32	305 34	193 08	
Opłata telefonów	133 50	126 50	— —	— —	50 —	91 —	— —	75 06	— —	— —	92 50	127 05	— —	865 77	— —	302 50	— —	105 —	218 —	110 —	— —	— —	— —	126 25	166 56	— —	177 50	132 —	50 —	— —	— —	224 80	— —	232 93	
Utrzymanie koni z uprzężą	— —	— —	— —	— —	485 —	295 44	310 50	— —	— —	851 54	604 76	536 58	215 69	— —	— —	800 —	538 17	— —	— —	— —	— —	— —	— —	804 32	763 44	— —	— —	— —	797 85	— —	109 78	548 44	442 95	— —	
Płaca dyrektora	1.999 92	1.600 —	1.918 52	1 800 —	2 600 —	1.739 —	1.865 —	1.937 50	1 506 63	1.986 67	2.070 —	2.080 03	1.686 63	1.840 —	2.340 —	2.406 66	1.333 30	2.340 —	2 233 39	1 840 —	1.400 —	1.166 63	2.490 —	2.530 —	2.500 —	1.400 —	2.600 —	2.585 —	1.733 33	1.820 —	2.080 —	5.852 54	2.600 —	2.080 —	
„ sekundaryuszów	1.200 —	1.200 —	1.300 —	2 236 —	3.768 30	1.050 —	1 380 —	1.866 67	883 30	1 123 33	1.380 —	833 30	1.054 13	1 300 —	2.299 92	3.853 31	999 96	3.510 —	749 97	1.150 —	600 —	1.033 32	1.560 —	4.038 37	2 024 98	1.000 —	1.380 —	2.580 —	416 69	1.000 —	1.150 —	3 060 37	2.560 —	1.380 —	
„ akuszerki i cyrulika	120 —	— —	126 —	108 —	478 —	145 —	44 —	60 —	24 —	34 —	74 66	30 —	12 —	441 —	94 —	480 —	30 —	174 40	— —	132 —	— —	30 —	65 —	300 —	200 —	16 —	228 —	400 —	— —	78 —	74 —	148 —	171 —	30 —	
„ SS. Zakonnych	960 —	800 —	2 308 —	960 —	1.603 —	960 —	1.120 —	1.120 —	800 —	800 —	1.120 —	800 —	400 —	1.500 —	1.066 66	1.600 —	800 —	1.120 —	960 —	960 —	640 —	960 —	1.120 —	1.600 —	1.300 —	800 —	960 —	1.440 —	1.000 —	800 —	800 —	1.253 33	960 —	1.280 —	
„ pisarza	1.225 —	— —	108 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1.099 92	1.320 —	— —	— —	— —	— —	— —	1.200 —	— —	1.320 —	— —	— —	1.200 —	— —	— —	276 66	1.440 —	— —	1.200 —	— —	
„ dyurnistów	— —	— —	720 —	1.000 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	180 —	— —	— —	1.025 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Wynagrodzenie za prow. kasy i rach.	300	250 —	250 —	248 20	300 —	200 —	200 —	600 —	240 —	150 —	250 —	— —	200 —	200 —	150 —	400 —	200 —	360 —	300 —	200 —	200 —	200 —	250 —	300 —	— —	150 —	200 —	300 —	100 —	200 —	100 —	200 —	300 —	200 —	
Jakrowe dla kapelanów	110 —	50 —	— —	50 —	150 —	100 —	4 40	138 70	40 —	200 —	30 —	100 —	100 —	170 —	200 —	888 —	200 —	150 —	300 —	129 40	100 —	— —	200 —	200 —	— —	35 72	150 —	350 —	100 —	49 80	100 —	200 —	160 —	200 —	
Płaca służby szpitalnej niższej	2.022 —	1.956 —	1.086 —	1 680 —	2 054 —	1.543 —	2 082 —	2.029 —	752 —	1.162 —	3.044 —	950 —	720 —	2.796 50	1.458 —	4.828 —	1.560 —	2.220 —	1.566 —	1.408 —	1.056 —	1.584 —	2.112 —	2.736 —	2.729 60	984 —	2.206 —	128 2.304 —	1.296 —	1.236 —	1.411 —	2.052 —	2.216 —	1.896 —	
Za sprawdzanie rach. aptekarskich	22 58	16 02	15 13	41 47	56 02	— —	50 17	56 50	17 45	— 34	44 20	20 57	19 19	1 75	40 25	82 76	14 43	36 32	36 25	16 11	12 52	28 84	28 85	20 70	36 01	12 88	52 57	36 44	15 10	29 28	42 58	— —	48 02	— —	
Na poprawy, prowizye i emerytury	333 32	2.406 40	388 80	919 92	816 —	— —	— —	— —	2.626 67	— —	— —	— —	— —	1.969 92	1.120 —	2.994 30	— —	719 99	604 —	1 564 —	— —	— —	660 —	2.238 —	4.013 70	— —	422 —	1.849 92	— —	200 —	670 40	5.813 09	1.399 20	— —	
Remuneracye (zależne od Wydz. kr.)	230 —	120 —	60 —	520 —	220 —	140 —	150 —	220 —	200 —	380 —	370 —	100 —	70 —	60 —	210 —	350 —	100 —	230 —	90 —	80 —	50 —	— —	220 —	350 —	714 20	120 —	270 —	250 —	370 —	100 —	300 —	120 —	150 —	110 —	
Reluitum za mieszkanie opał i wikt	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	115 —	— —	— —	— —	— —	
Spłata długów a) w kapitale	— —	— —	— —	— —	1.110 54	— —	— —	— —	— —	— —	1.801 27	— —	— —	1 846 31	1.701 40	3.289 61	353 39	— —	888 42	1.636 44	— —	177 89	160 04	— —	412 39	— —	1.384 70	— —	— —	857 88	773 77	2.081 46	— —	— —	
b) w odsetkach	— —	— —	— —	9 25	2.959 66	— —	— —	— —	— —	— —	4.523 93	— —	— —	5.688 89	21 27	9.030 59	561 49	— —	2.711 58	260 90	— —	548 31	390 16	— —	1.270 81	— —	3.400 11	— —	— —	1.853 91	1.943 43	6.228 69	— —	— —	
Rozmaite, jak miotły, szczotki	54 81	90 14	221 34	106 60	58 54	322 72	172 22	186 25	187 19	189 06	418 21	52 40	74 64	354 61	214 39	268 72	389 63	265 12	294 —	211 85	218 13	402 91	344 58	464 53	292 08	227 64	320 26	468 92	89 11	453 13	117 41	176 06	142 26	259 69	
Koszta utrzymania motoru wodoc.	139 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	700 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	600 —	640 10	— —	— —	
Suma wydatków rzeczywistych	32.183 71	24.312 37	32.631 43	42.299 86	73.408 58	29 302 63	48.182 20	53.434 96	25.036 16	32.174 33	61 098 79	24.019 06	16.479 88	54 548 17	44.524 57	155.970 76	39.657 56	57.368 75	42.753 11	38.618 79	22.065 77	33.125 92	50 599 93	75.276 86	67.518 35	22.962 57	46.883 87	53.204 23	32.473 98	36.021 80	39.003 —	63.452 55	60.195 87	60.792 23	1,591.672 71
b) przenośne:																																		
Zwrot zaliczek funduszów kraj. itd.	8.000 —	— —	1.000 —	1.268 32	— —	1.600 —	1.200 —	5.350 —	642 74	4.841 36	2.000 —	2.000 —	1.262 11	4.000 —	— —	5.000 —	4.000 —	4.000 —	2 800 —	— —	— —	3.000 —	16.970 —	1.734 —	4.050 —	— —	2.400 —	4.800 —	1.844 12	2.400 —	4.627 02	— —	8.370 —	— —	
Zaliczki do wyrachowania	— —	1.750 —	220 —	2.400 —	2.400 —	3.100 —	3.350 —	3.200 —	795 85	— —	2.600 —	1.350 —	733 99	3.900 —	100 —	8.200 —	2 800 —	1.600 —	1.950 —	2.250 —	1.200 —	1.250 —	2.850 —	2.750 —	3.400 —	1.680 —	3.532 95	4.197 49	1.200 —	3.600 —	2 325 88	1.100 —	332 50	— —	
„ na płace	300 —	— —	11 36	— —	— —	— —	— —	— —	— —	3.900 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	200 —	— —	— —	36 41	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Gotówka na zakupno efektów	— —	3.000 —	572 —	442 57	— —	— —	— —	300 —	— —	— —	5.035 62	5.141 24	— —	— —	4.249 37	— —	— —	— —	— —	— —	272 96	— —	— —	29.500 —	429 32	3.635 69	— —	572 06	1.500 —	2.192 04	— —	— —	— —	— —	
Zwrócone kaucye i depozyta	— —	— —	32 50	656 —	78 60	— —	— —	— —	385 —	— —	881 41	— —	— —	10 —	— —	541 74	— —	— —	215 —	200 —	— —	77 50	— —	69.089 15	158 50	— —	1.077 60	478 23	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Przeprowadzenie rachunkowe	64 25	— —	3 —	— —	— —	— —	— —	118 86	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	196 90	— —	— —	11 70	— —	18 75	— —	65 94	16 56	— —	310 —	— —	— —	— —	— —	40 09	— —	— —	— —	
Wydatki ogólne	40 547 96	29.062 37	34.470 29	47.066 75	75.887 18	34.002 63	52.732 20	62.403 82	26.859 75	40.915 69	71.615 82	32.510 30	18.475 98	62.458 17	48.873 94	169.909 40	46.457 56	62.968 75	47.929 81	41.068 79	23.557 48	37.489 33	70.485 87	178.366 59	75.556 17	28.588 26	53.894 42	63.251 98	37.018 10	44.213 93	46.095 99	64.552 55	68.898 37	60.792 23	1,898.978 93
Dochody ogólne	43.829 62	29.062 37	37.301 69	47.098 25	80.137 88	34.103 77	52.823 87	62.410 51	26.955 67	41.172 67	71.971 34	32.535 22	18.537 71	62.505 83	48.874 04	169.915 32	46.486 83	62.976 41	47.946 49	41.321 94	23 560 06	37.491 13	70.485 87	188.631 65	75.571 06	33.413 41	60.628 33	65.651 45	37 051 22	44.214 61	48.785 79	64.632 45	68.906 48	60.802 45	1,937.793 39
Od tego odtrąciwszy dochody przen.	3.137 49	2.227 52	8.364 86	8 440 89	16.516 41	3.090 35	4.450 —	17.318 86	4.823 59	7 500 —	4.575 41	4.350 —	733 99	16.243 80	460 90	65.036 90	2.600 —	11.600 —	6.960 —	10.450 —	6.738 09	1 419 91	25.075 59	112.553 17	6.872 20	2.190 —	17.998 25	7.057 85	1.843 20	7.964 —	3.051 27	20.045 95	13.352 50	14.086 18	439 129 13
Ilość wydatków rzeczywiste	40.692 13	26.834 85	28 936 83	38.657 36	63 621 47	31.013 42	48.373 87	45.091 65	22.132 08	33.672 67	67.395 93	28.185 22	17.803 72	46.262 03	48.413 14	104,878 42	43 886 83	51.376 41	40 986 49	30.871 94	16 821 97	36.071 22	45.410 28	76.078 48	68.698 36	31.223 41	42.630 08	58.593 60	35.208 02	36 250 61	45.734 52	44.586 50	55.553 98	46.716 27	1,498.664 26

Budżety

szpitali prowincyonalnych zatwierdzone przez Wydział krajowy na rok 1910.

Poszczególnienie	Biała	Bochnia	Brody	Brzeżany	Drohobycz	Gorlice	Husiatyn	Jarosław	Jasło	Kałusz	Kolomyja	Krosno	Lubaczów	Nowy Sącz	Podhajce	Przemyśl	Przemyślany	Rzeszów	Sambor	Sanok	Skalat	Śniatyn	Sokal	Stanisławów	Stryj	Tarnobrzeg	Tarnopol	Tarnów	Turka	Wadowice	Zaleszczyki	Złoczów	Żółkiew	Żywiec	Dolina	Kosów	Razem
	WALUTA KORONOWA																										WALUTA KORONOWA									
Dochody.																																				
Z własnych dochodów:																																				
Z dóbr, realności, gruntów, legatów i odsetek od efektów i t. d.	—	1.120	150	209	392	560	100	600	150	700	350	200	—	150	560	800	1.300	208	200	80	100	150	150	968	250	520	—	360	130	600	208	820	—	300	50	140	
Z kosztów leczenia:																																				
Od gal. funduszu krajowego, samopłacących i obcych funduszów	60.750	24.790	33.880	58.520	73.750	39.960	61.600	67.500	26.500	37.350	69.900	21.000	26.400	56.960	49.200	144.000	36.080	63.960	46.240	38.400	22.680	45.920	54.600	80.400	77.000	27.000	60.480	91.800	37.000	36.900	55.440	56.440	70.700	54.000	31.50	25.500	
Rozmaite dochody	250	20	20	20	20	34	50	300	20	50	200	50	40	50	—	300	35	50	50	50	—	50	20	50	100	10	100	200	80	100	10	100	65	80	10	—	
Suma dochodów	61.000	25.930	34.050	58.749	74.162	40.494	61.750	68.400	26.670	38.100	70.450	21.250	26.440	57.160	49.760	145.100	37.415	64.218	46.490	38.530	22.780	46.120	54.770	81.418	77.350	27.530	60.580	92.360	37.210	37.600	55.658	57.360	70.765	54.380	31.560	25.640	1.879.199
Wydatki.																																				
Czynsz najmu i wodociągowy	780	—	—	200	—	330	—	—	—	1.400	250	—	—	—	—	1.000	—	3.600	1.991	—	—	—	—	—	650	—	—	508	—	—	600	390	—	—	450	—	
Bielenie i restauracya zwykła	200	700	700	500	700	400	400	1.500	600	700	500	300	500	300	700	1.500	500	560	500	550	400	500	1.000	800	1.200	400	1.120	800	600	600	2.000	1.100	1.000	800	400	500	
Budowy nadzwyczajne	—	—	—	—	700	980	—	200	—	—	—	—	—	1.350	—	5.100	—	—	800	450	500	2.000	3.500	—	800	600	—	—	—	—	—	200	1.605	1.280	250	1.000	
Podatki	—	50	30	—	6	40	—	—	17	20	20	4	—	—	10	30	—	—	50	—	10	10	—	70	—	—	10	14	4	7	25	—	18	40	10	—	
Asekuracye od ognia	300	60	60	200	200	100	250	100	25	140	200	70	102	140	100	520	200	40	100	90	196	150	300	150	300	120	100	192	205	60	125	183	300	200	212	140	
Czyszczenie kominów	72	20	70	210	100	80	200	100	60	100	150	80	40	120	150	200	70	20	70	150	150	70	150	140	250	70	120	300	160	80	110	100	70	100	100	60	
Czyszczenie i desinfekcya kanałów i kloak.	—	90	280	120	150	40	50	500	60	50	60	150	50	50	320	200	70	130	300	160	50	100	150	50	1.000	100	700	150	80	100	75	200	150	40	160	150	
Żywność chorych, SS. zakonnych i służby	17.750	9.300	11.730	21.470	29.930	15.600	23.200	26.443	10 090	13.300	25.430	7.950	9.800	17.900	21.250	44.227	12.500	22.386	17.531	13.860	8.100	15.070	21.000	34.896	28.000	9.400	19.590	32.550	12.800	13.600	19.150	18.170	25.660	24.150	12.500	9.600	
Wino, piwo i wódka	300	200	100	150	400	200	300	400	130	200	300	100	150	200	300	600	200	400	300	400	125	200	250	400	550	200	300	500	250	200	150	250	200	400	150	120	
Lekarstwa	2.400	1.295	1.760	3.040	4.380	2.160	3.520	3.600	1.600	1.800	3.680	1.120	1.320	2.600	3 280	5.760	1.760	3.280	2.720	1.920	1.120	2.240	3.120	2.400	4.000	1.440	2.880	4.320	1.920	2.500	3.360	2.720	4.160	2.200	1.680	1.200	
Sanitarne	1.800	925	880	1.520	5.000	1.350	2.640	2.700	650	900	1.500	840	660	1.300	2.050	5.760	880	2.460	2.040	460	560	1.400	2.340	4.600	3.000	1.080	1.800	3.240	1.440	800	2.520	1.700	3.120	1.600	840	600	
Instrumenta chirurgiczne	200	500	350	300	800	600	1.500	1.7800	200	400	300	400	160	400	400	2.340	400	500	400	400	500	1.725	400	800	3.000	500	1.400	500	200	400	1.000	200	500	600	200	300	
Koszta pogrzebowe (trumny i wywóz zmarłych)	1.000	100	600	600	550	250	200	700	300	200	600	160	100	500	600	1.600	250	1.150	350	300	150	250	500	650	500	120	900	600	300	500	300	600	810	600	200	100	
Utrzymanie kaplicy	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	150	100	100	100	100	100	100	100	150	200	100	100	100	100	100	100	100	100	200	200	385	
Bielizna, pościel i odzież	1.500	700	2.500	3.000	3.500	1.300	1.000	4.000	800	1 500	4.800	1 000	1.600	3.000	1.800	6.580	2.600	1.200	1.500	1.500	1.000	1.500	2 000	5.500	3.300	2.400	2.500	2.000	3.300	1.400	4.000	3.000	2.500	2.500	1.600	500	
Pranie (mydło, soda i farbka)	300	180	130	300	400	300	400	400	160	300	300	200	200	300	500	800	250	500	250	250	100	300	400	500	500	300	300	700	300	300	160	260	600	300	250	250	
Sprzęty	400	450	1.400	1.200	1.200	1.000	2.000	1.700	322	900	2.000	800	600	1.000	1.200	4.200	1.000	800	300	500	800	700	2.628	1.500	3.000	700	2.300	600	1.000	841	2.500	347	1.600	1.851	793	300	
Opał	4.000	1.500	2.600	4.000	3.000	3.000	5.000	4.500	1.800	1.800	5.000	1.600	2.200	3 500	3.500	8.000	2.800	3 000	3.000	2.400	2.500	2.800	3.500	5.000	4.500	1 600	3.880	6.500	2.400	2.000	2 500	4.400	5.500	3.000	2.700	1 800	
Światło	1.500	200	360	400	700	300	600	750	130	400	1.000	300	300	500	400	1.250	450	500	800	500	200	450	560	1.500	800	300	500	1.000	350	450	220	450	700	460	400	250	
Słoma	200	100	180	200	200	200	250	300	75	200	200	120	200	300	100	400	200	150	200	300	100	80	350	400	500	100	150	300	170	200	130	200	200	200	200	200	
Potrzeby kancelaryjne	450	160	300	300	400	200	300	300	150	250	300	200	150	300	400	400	300	400	250	200	200	250	400	700	300	230	300	500	200	250	300	300	440	200	150	100	
Opłata telefonów	145	80	200	35	125	90	—	80	—	—	175	180	—	200	—	200	89	118	297	120	—	—	250	100	100	—	178	126	—	200	200	200	—	106	—	—	
Utrzymanie konia z uprzężą	—	—	—	—	500	400	300	—	—	1.300	400	500	550	—	—	800	500	—	—	—	—	—	—	450	800	—	—	—	500	—	600	690	400	—	—	600	
Płaca dyrektora	2.300	1.840	2.080	2.040	2.600	1.840	1.800	2.070	1.600	2.280	2.070	1.400	1.840	2.020	2.340	2.800	1.812	2.340	2.080	1.840	1.400	1.600	1 913	2.530	2.800	1.610	2.600	2 530	1.880	1.820	1.600	1.980	2.600	1.600	1.400	2 340	
» sekundaryuszy	1.365	1.200	1.300	2.380	3.560	1.150	1.380	2.380	1.000	1.200	2.380	1.000	1.162	1.300	1.000	4.305	1.075	3.360	1.200	1.225	600	1.200	1.560	3.940	2.380	1.000	1.380	2.580	1.000	1.200	1.150	1.000	2.200	1.380	1.000	200	
» akuszerki i cyrulika	200	100	120	150	400	80	50	100	50	50	80	50	20	400	100	480	100	200	—	100	—	100	60	300	350	25	200	600	50	100	70	160	150	50	50	100	
» sióstr zakonnych (rządcy)	960	800	800	960	1.920	960	1.280	1.120	800	960	1.120	800	960	1 120	960	1.760	800	1.120	960	960	800	960	1.120	1.760	1.280	960	960	1.600	960	960	800	1.120	960	1.280	960	800	
» pisarza	1.520	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1.200	1.563	—	—	—	—	—	1.200	—	1.200	—	—	1.000	—	—	—	1.600	—	1.200	—	—	—	
» dyurnistów	—	—	—	1.200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	900	—	1.022	180	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—	
Wynagrodzenie urzędników gmin. i powiat.	300	250	200	200	300	200	200	300	240	200	250	200	200	300	150	400	200	360	300	200	200	200	250	300	300	150	200	500	200	200	100	200	300	200	200	100	
Płaca kapelanów (fiakrowe)	160	100	100	150	100	100	100	460	50	200	200	100	100	150	200	700	200	100	600	130	100	200	200	200	—	50	200	350	200	100	100	200	160	200	450	200	
» służby niższej	2.052	1.956	1.200	2.916	2.352	1.584	2.928	2.304	768	1.344	2.640	1.080	1.080	2 808	1.512	5.004	1.548	2.436	1 680	1.532	1.176	1.728	2.160	3.156	2.880	1.128	2.304	4.440	1.524	1.608	1.812	2.196	2 376	2.376	1.752	1.560	
Za sprawdzanie recept	35	30	20	40	50	25	50	50	25	—	50	10	25	10	70	70	20	50	40	20	13	40	40	40	40	20	50	40	20	40	50	20	60	40	10	30	
Odprawy, prowizye i emerytury	334	2.406	1.066	—	816	—	—	—	3.706	—	—	—	—	1.381	1.692	3.187	—	720	604	1.564	—	—	660	2.814	865	—	600	1.850	—	200	2.057	1.760	1.399	1.040	—	—	
Remuneracye	240	120	100	240	220	140	190	230	100	180	190	100	70	170	210	420	140	240	140	140	—	190	210	320	250	120	270	310	80	150	310	230	250	170	130	90	
Tantiemy za pomieszkanie, opał, wikt i dorożki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	—	—	—	—	—	—	—	120	—	—	—	—	—	—	
Spłata długów w kapitale	6.000	—	1.600	6.800	—	3.000	8.000	3.000	800	3.000	4.963	—	1.600	5.012	—	11.585	4.000	6000	983	1.100	800	4.194	2.974	—	3.768	—	5.517	14.800	2.000	3.340	2.843	3.000	6 000	3.000	1.200	1.200	
» odsetek	—	—	—	9	4.070	—	—	—	—	—	4.862	—	—	5.523	—	8.735	—	—	2.617	1.500	—	532	378	—	1.231	—	3.173	—	—	1.706	1.874	8.250	—	—	—	—	
Rozmaite drobne	225	150	200	100	100	200	200	250	120	200	300	100	200	100	200	300	200	300	250	200	200	400	300	300	400	350	350	400	100	400	100	200	300	300	200	200	
Suma wydatków	49.088	25.662	33.116	55.030	69.529	38.388	58 338	62.417	26.528	35 574	65.870	21.014	26.039	54.354	46 794	133.826	35.214	59.482	45.483	3.611	22.220	42.439	54.721	77.616	73.797	25.173	57 932	85.500	34.293	36 532	54.591	56.076	68.088	52.463	30.797	24.975	1.775.231
Preliminowana zatem nadwyżka wynosi . .																																				103.968

SPRAWOZDANIE

z czynności

DEPARTAMENTU VI.

WYDZIAŁU KRAJOWEGO

za czas od 1. lipca 1909. do 30. czerwca 1910.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Departament VI.

Szef Departamentu: **Jan Kiweluk.**

Urzędnicy: 1 sekretarz, 1 wicesekretarz i 1 dyetaryusz.

Do zakresu czynności tego Departamentu nie przybyły w ubiegłym roku sprawozdawczym żadne nowe sprawy.

Natomiast wzmogły się i wzmagać się będą czynności dotychczasowe, mianowicie w dziale krajowego funduszu sierocego i wobec rozpoczynającej się niebawem budowy krajowego zakładu poprawczego w Przedzielnicy.

W czasie od 1. lipca 1909 do 30. czerwca 1910 wpłynęło do Departamentu VI. 8.333 exhibitów, z tego przypada na rok 1909 exhibitów 4125, na rok 1910 exhibitów 4208. W roku kalendarzowym 1909 było exhibitów 8105.

Sprawy terytoryalne.

Kreowanie Starostwa w Oświęcimiu.

Jego Ces. i król. Apostolska Mość Najwyższem postanowieniem z dnia 24. maja 1910 raczył najmiłościwiej zezwolić na utworzenie nowego c. k. Starostwa z siedzibą urzędową w Oświęcimiu, które obejmować będzie należące obecnie do powiatów politycznych Biała, względnie Wadowice okręgi sądowe Oświęcim i Zator.

Nowokreowane c. k. Starostwo w Oświęcimiu rozpocznie swą działalność urzędową z dniem 1. lipca 1910. Dotyczące obwieszczenie urzędowe ogłosiło c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych w dzienniku ustaw państwa.

Przydzielenie gm. Demeszkowce.

C. k. Ministerstwo sprawiedliwości pismem z d. 30. maja 1910 l. 7731/10, udziela odpis rozporządzenia tegoż Ministerstwa z 30. maja 1910, mocą którego na skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 7. października 1908 gmina Demeszkowce w raz z obszarem dworskim zostaje z dniem 1. września 1910 wydzieloną z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bursztynie a przydzieloną do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bołszowcach.

Przydzielenie gm. Bełejów.

C. k. Ministerstwo sprawiedliwości pismem z d. 25. listopada 1909 l. 25066/9 udziela odpis rozporządzenia tegoż ministerstwa z 25. listopada 1909, mocą którego na skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 7. października 1908 gmina Bełejów wraz z obszarem dworskim zostaje z dniem 1. stycznia 1910 wydzieloną z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bolechowie a przydzieloną do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Dolinie.

Przydzielenie gm. Dryszczów.

C. k. Ministerstwo sprawiedliwości pismem z d. 23. grudnia 1909 l. 28296/9 udziela odpis rozporządzenia tegoż Ministerstwa z 23. grudnia 1909, mocą którego na skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 7. października 1908 gmina Dryszczów wraz z obszarem dworskim zostaje z dniem 1. marca 1910 wydzieloną z okręgu c. k. Sądu powiatowego i c. k. Starostwa w Podhajcach a przydzieloną do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bołszowcach i c. k. Starostwa w Rohatynie.

Przydzielenie gm. Wola Arłamowska.

C. k. Ministerstwo sprawiedliwości pismem z d. 21. stycznia 1910 l. 29919/9 udziela odpis rozporządzenia tegoż Ministerstwa z 21. stycznia 1910, mocą którego na skutek uchwały Wysokiego Sejmu z 8. października 1907 gmina Wola Arłamowska wraz z obszarem dworskim zostaje z dniem 1. marca 1910 wydzieloną z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Sądowej Wiszni a przydzieloną do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Mościskach.

Uchwała Wys. Sejmu z 5. lutego 1910 dotycząca otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych.

Na posiedzeniu z dnia 5. lutego 1910 powziął Wysoki Sejm, między innemi, następującą uchwałę:

2) Sejm ponawia uchwały swoje z lat poprzednich dotyczące otwarcia nowych sądów obwodowych i powiatowych i wzywa c. k. Rząd aby:

a) zarządził bezzwłocznie otwarcie c. k. Sądu obwodowego w Czortkowie;

b) otworzył jak najspieszniej sądy obwodowe w Białej, Bochni, Nowym Targu, Mielcu i Żółkwi tudzież sądy powiatowe w Baranowie, Majdanie, Jagielnicy, Jezierzanach, Podkamieniu, Strzeliskach nowych, Uścierykach, Zawadowie, Jaryczowie, Kozłowie i Magierowie.

Na powyższą uchwałę nie otrzymał Wydział krajowy żadnej od c. k. Rządu odpowiedzi.

Utworzenie sądu obwodowego w Tarnobrzegu i sądu powiatowego w Majdanie.

W ścisłej łączności z powyższą uchwałą Wys. Sejmu pozostaje sprawa utworzenia sądu obwodowego w Tarnobrzegu i sądu powiatowego w Majdanie. C. k. Prezydyum Namiestnictwa pismem z dnia 29. kwietnia 1910 l. 1840/pr. zawiadomiło Wydział krajowy, że c. k. Ministerstwo sprawiedliwości po przeprowadzeniu dokładnych badań i studyów nosi się z zamiarem utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Majdanie i c. k. Sądu obwodowego w Tarnobrzegu, polecając równocześnie zwrócić się do Wydziału krajowego z prośbą, by sprawę tę przedłożył Sejmowi krajowemu celem zasięgnięcia opinii przepisanych § 2. ustawy z 11. czerwca 1868 Dz. p. p. N. 59 i § 1. ustawy z 28. kwietnia 1873 Dz. p. p. N. 62.

Wprawdzie Sejm oświadczył się już kilkakrotnie w tej sprawie, ale ponowne wypowiedzenie opinii w tej mierze jest potrzebne, ze względu na okoliczność, że poprzednie opinie wydane zostały na podstawie dochodzeń i badań przeprowadzonych jeszcze przed 13-tu laty.

Sejm krajowy ma także oświadczyć się, czy w razie utworzenia Sądu obwodowego w Tarnobrzegu, należałoby przydzielić okręg c. k. Sądu powiatowego w Ropczycach, okręgowi c. k. Sądu obwodowego w Rzeszowie a okręg c. k. Sądu powiatowego w Brzesku, c. k Sądowi obwodowemu w Tarnowie.

Wydział krajowy w odpowiedzi na powyższą odezwę oznajmił c. k. Rządowi, iż niema zamiaru przedkładania wniosku Wys. Sejmowi, o ponowne wyrażenie opinii w sprawie utworzenia c. k. Sądu powiatowego w Majdanie, albowiem kilkakrotnemi uchwałami powziętemi po roku 1897 a ostatnią w dniu 5. lutego 1910, Wys. Sejm swoją opinię w tej sprawie wyraził i swoje stanowisko zaznaczył.

Co do wyboru najwłaściwszej miejscowości na siedzibę nowego sądu obwodowego dla północno-wschodniej części kraju pomiędzy Wisłą a Sanem, Wydział krajowy przedłożył Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie jeszcze z 19. grudnia 1896, w którem zgodnie z opinią władz sądowych i Prezydyum c. k. Namiestnictwa oświadczył się za wyborem Tarnobrzegu na siedzibę tego sądu.

W sprawozdaniu następnego roku t. j. 1897 w sprawie utworzenia nowych sądów obwodowych w Galicyi, Wydział krajowy oznajmił Wys. Sejmowi, iż pozostaje na tem samem stanowisku i jest za wyborem Tarnobrzega na siedzibę sądu obwodowego. Wys. Sejm jednak w załatwieniu sprawozdania komisyi prawniczej w tej sprawie w dniu 15. lutego 1897 oświadczył się za utworzeniem Sądu obwodowego dla przestrzeni kraju między Wisłą a Sanem w Mielcu, za którem to miejscem jednomyślne zdanie wyjawił Sąd obwodowy w Tarnowie.

Odtąd przez szereg lat, a ostatni raz uchwałą, z dnia 5. lutego 1910, domagał się Wys. Sejm utworzenia Sądu obwodowego w Mielcu, gdy oto c. k. Prezydyum Namiestnictwa odezwą wyżej powołaną, prosi o zasięgnięcie opinii Wys. Sejmu, co do utworzenia Sądu obwodowego w Tarnobrzegu a nie w Mielcu.

Wobec sprzecznego stanowiska jakie zajęło c. k. Ministerstwo sprawiedliwości wobec od szeregu lat powtarzanych przez Wys. Sejm rezolucyi aby w Mielcu utworzyć Sąd obwodowy, wydaje się rzeczą wskazaną, aby Wys. Sejm stanowczo orzekł, którą miejscowość wyznacza na utworzenie Sądu obwodowego dla powiatów sądowych położonych między Wisłą a Sanem i za tą miejscowością bezwarunkowo obstawał.

Petycya gm. Bukaczowce o utworzenie tamże nowego sądu powiatowego i petycya gm. Hryhorów o przyłączenie jej do przyszłego sądu w Bukaczowcach.

W załatwieniu sprawozdania komisyi prawniczej o petycyi gminy Bukaczowce o utworzenie tamże Sądu powiatowego i petycyi gminy Hryhorów o przyłączenie jej do przyszłego Sądu w Bukaczowcach, powziął Wys. Sejm, na posiedzeniu z dnia 5. października 1909 następującą uchwałę:

Petycyę gminy miasteczka Bukaczowce i okolicznych gmin i obszarów dworskich, należących dotychczas do powiatu sądowego w Bursztynie o utworzenie z tychże nowego Sądu powiatowego z siedzibą w Bukaczowcach, oraz petycyę gminy Hryhorów o wydzielenie jej z powiatu sądowego w Rohatynie i przyłączenie do utworzyć się mającego Sądu powiatowego w Bukaczowcach — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i zdania sprawy.

Wykonując powyższe polecenie Wydział krajowy odniósł się do Wydziału powiatowego w Rohatynie, celem przeprowadzenia dochodzeń i zawezwania wszystkich na petycyi podpisanych gmin do przedłożenia formalnych uchwał rad gminnych a obszarów dworskich do przedłożenia deklaracyi, na podstawie których Rada powiatowa miała wydać opinię i powziąć uchwałę w tej sprawie.

Po urgensach parokrotnych oznajmił Wydział powiatowy w Rohatynie relacyą z dnia 11. maja 1910, że Rada powiatowa nie powzięła jeszcze uchwały w sprawie kreowania c. k. Sądu powiatowego w Bukaczowcach.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Chorostkowie.

W sprawie kreowania nowego Sądu powiatowego w Chorostkowie przedłożył Wydział krajowy osobne sprawozdanie Wys. Sejmowi z dnia 7. grudnia 1909 LW. 106780, z wnioskiem na rozdzielenie dotychczasowego okręgu sądowego kopyczynieckiego na dwa, przez utworzenie nowego Sądu w Chorostkowie. Sprawozdanie to nie zostało jednak przez Wys. Sejm załatwione.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Chyrowie.

Zwierzchność gminna w Chyrowie wniosła petycyę do Wys. Sejmu o kreowanie Sądu powiatowego w Chyrowie, prosząc Wydział krajowy o zbadanie sprawy i poparcie.

Petycya powyższa nie została jednak przez Wys. Sejm załatwioną.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Husakowie.

W sprawie kreowania nowego Sądu powiatowego w Husakowie przedłożył Wydział kraj. Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie z dnia 7. grudnia 1909 LW. 93399 z wnioskiem na utworzenie nowego sądu z siedzibą w Husakowie, do którego 9 gmin miało by być przyłączonych. Wys. Sejm jednak sprawozdania tego nie załatwił.

Utworzenie nowych sądów powiatowych w Kańczudze i Żołyni.

W sprawie utworzenia sądów powiatowych w Kańczudze i Żołyni zawiadomiło Wydział krajowy Prezydyum c. k. Sądu kraj. wyż. w Krakowie pismem z d. 29. grudnia 1909 l. 17164, iż w myśl reskryptu z dnia 22. listopada 1909 l. 26543/9 c. k. Ministerstwo sprawiedliwości nie zamierza utworzyć sądów powiatowych w tych dwóch miejscowościach.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Krystynopolu.

Uchwałą z 6. października 1909 l. s. 2118 Wys. Sejm w załatwieniu sprawozdania komisyi prawniczej odstąpił Wydziałowi krajowemu petycyę gminy miasta Krystynopola o utworzenie tamże Sądu powiatowego. W wykonaniu tej uchwały odniósł się Wydział krajowy do Wydziału powiatowego w Sokalu, celem przeprowadzenia dochodzeń i przedłożenia sprawozdania, poczem zebrany materyał przesłał c. k. Prezydyum kraj. Sądu wyższego we Lwowie do zaopiniowania. Do czasu układania niniejszego sprawozdania opinia żądana jeszcze nie nadeszła.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Przecławiu.

Uchwałą z 5. października 1909 l. s. 3812 Wys. Sejm w załatwieniu sprawozdania komisyi prawniczej o wniosku posłów Kędziora i Sękowskiego o utworzenie Sądu powiatowego w Przecławiu, tudzież o petycyi gminy Przecław w tej sprawie odstąpił Wydziałowi krajowemu wniosek ten i petycyę gminy Przecław do wszechstronnego zbadania i zdania sprawy.

W wykonaniu tej uchwały odniósł się Wydział krajowy do Wydziału powiatowego w Mielcu, aby zbadał stan rzeczy w petycyi naprowadzony a w szczególności, aby zawezwał gminy i obszary dworskie, któreby miały wchodzić do przyszłego Sądu powiatowego o przedłożenie uchwał Rad gminnych, względnie deklaracyi na uzasadnienie, że rzeczywiście życzą sobie należeć do tego sądu, a następnie przedłożył sprawę Radzie powiatowej do powzięcia uchwały. Mimo urgensu Wydział powiatowy odpowiedzi nie przedłożył.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Radomyślu nad Sanem.

Wskutek interpelacyi posła Krempy i tow. wniesionej na 33 posiedzeniu XIX. sesyi Izby Posłow z 21. czerwca 1909, w sprawie utworzenia Sądu powiatowego w Radomyślu nad Sanem, Prezydyum c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie zapytało Wydział krajowy, czy po roku 1903 nie znosił się jeszcze w tej sprawie z wyższym Sądem krajowym w Krakowie i jakie zapadły w tym przedmiocie uchwały Sejmu krajowego. W sprawie tej Wydział krajowy oznajmił, iż ponowną petycyę gminy Radomyśl Wys. Sejm uchwałą z 18. września 1903 odstąpił Wydziałowi krajowemu do zbadania i sprawozdania. W wykonaniu tej uchwały petycya powyższa wraz z aktami przesłaną została Wydziałowi powiatowemu w Tarnobrzegu do przeprowadzenia dochodzeń. Wydział powiatowy pomimo urgensów nie przedłożył sprawozdania, a relacyą z dnia 23. października 1909 l. 2945 prosił jeszcze o kilkomiesięczną zwłokę do przedłożenia konkretnego sprawozdania w tej sprawie.

Na urgens z 6. maja 1910 nie odpowiedział dotąd.

Utworzenie nowego sądu powiatowego w Szczurowej.

Uchwałą z 19. lutego 1910 l. s. 5720, odstąpił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu wniosek p. Bernadzikowskiego i tow. w sprawie utworzenia Sądu powiatowogo w Szczurowej w powiecie brzeskim do zbadania i sprawozdania. W wykonaniu tej uchwały odniósł się Wydział krajowy do Wydziału powiatowego w Brzesku, celem przeprowadzenia dochodzeń i przedłożenia sprawozdania, poczem zebrany materyał przesłał Prezydyum c. k. kraj. Sądu wyższego w Krakowie do zaopiniowania; na odezwę swą z dnia 10. maja 1910 LW. 54291 odpowiedzi dotąd nie otrzymał.

Utworzenie nowego Sądu powiatowego w Uściu solnem.

Na posiedzieniu z dnia 7. października 1909 powziął Wys. Sejm następującą uchwałę: „Petycye gmin: Dąbrówki morskiej, Grobli, Popędzyny, Barczkowa, Wrzępi, Strzelec małych, Strzelec wielkich, Uścia solnego, Cerekwi i Niedary przekazuje Sejm Wydziałowi krajowemu do zbadania i przedłożenia sprawozdania".

Już w roku 1896/7 w sprawozdaniu z czynności przedstawił Wydział krajowy przeprowadzone badania w przedmiocie utworzenia Sądu powiatowego w Uściu solnem, przedsięwzięte na skutek odstąpionej przez Wys. Sejm petycyi gminy Uście solne, zaznaczając, że wyższy sąd krajowy w Krakowie odezwą z 27 października 1896 l. 15912, opierając się na sprawozdaniu Prezydyum Sądu krajowego w Krakowie nie uznał potrzeby utworzenia Sądu powiatowego w Uściu solnem, wobec czego i Wydział krajowy nie mógł tej sprawy poprzeć. Obecnie stosunki prawdopodobnie od tego czasu uległy zmianie i Wydział krajowy po przeprowadzeniu dochodzeń, które są w toku, przedłoży Wys. Sejmowi sprawozdanie z odpowiednim wnioskiem. Sprawa znajduje się teraz w Wydziale powiatowym w Bochni, któremu przesłane zostały petycye 10 gmin celem przeprowadzenia dochodzeń i sprawozdania.

Utworzenie nowego Sądu powiatowego w Uściu zielonem

Uchwałą z dnia 4. listopada 1908 l. s. 3135 odstąpił Wys. Sejm Wydziałowi krajowemu wniosek p. Jana Kiweluka i tow. oraz petycyę Zwierzchności gminnej w Uściu zielonem o kreowanie tamże Sądu powiatowego do dalszego badania i zdania sprawy. Po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń, przedkłada Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi osobne sprawozdanie w tym przedmiocie do LW. 78.923/1910.

Petycya gminy Zakopane o kreowanie tamże nowego Sądu.

W uzupełnieniu sprawozdania z roku poprzedniego co do tej sprawy zaznacza się, że po nadesłaniu opinii Prezydyum c. k. krajowego Sądu wyższego w Krakowie, przedłożył Wydział krajowy Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie w przedmiocie utworzenia nowego c. k. Sądu powiatowego w Zakopanem, które jednak dotąd załatwione przez Wys. Sejm nie zostało. (LW. 1636 z dnia 14. stycznia 1910).

Petycya gm. Juszczyna.

Gmina Juszczyna, wniosła na dniu 17. czerwca 1909 przez Wydział krajowy petycyę do Wys. Sejmu o wydzielenie tej gminy z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Milówce, a przydzielenie do c. k. Sądu powiatowego w Żywcu.

Po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń przez Wydział powiatowy w Żywcu i po zasięgnięciu opinii z Prezydyum c. k. Sądu krajowego wyższego w Krakowie Wydział krajowy przedłożył Wys. Sejmowi osobne sprawozdenie w tym przedmiocie do LW. 100626, które jednak załatwione nie zostało.

Petycya gm Krywe ad. Tworylne.

Gmina Krywe ad Tworylne wniosła petycyę przez Wydział krajowy do Wys. Sejmu o wydzielenie jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Baligrodzie, a przydzielenie do okręgu c. k. Sądu po-

wiatowego w Lutowiskach. Po przeprowadzniu potrzebnych dochodzeń w tej sprawie, przedkłada Wydział krajowy Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie w tej sprawie do lw. 66780/10.

Petycya gm. Moszczenica.

Gmina Moszczenica wniosła w dniu 22. marca 1909 petycyę do Wydziału krajowego z prośbą o przedłożenie Wys. Sejmowi sprawy przeniesienia jej z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Bieczu, a przydzielenia do c. k. Sądu powiatowego w Gorlicach.

Wydział krajowy odniósł się w tej sprawie do Wydziału powiatowego w Gorlicach o przeprowadzenie dochodzeń i przedłożenie sprawozdania zaznaczając, że wobec zapatrywania c. k. Sądu kraj. wyższego wyrażonego w piśmie z dnia 13. marca 1907 l. Praes. $\frac{2961}{3\ Z/7}$ przy poprzedniem dochodzeniu na skutek petycyi gminy Moszczenica z r. 1905, trudno obecnie liczyć na powodzenie akcyi, co do żądanego wydzielenia, chybaby w międzyczasie stosunki zmieniły się zupełnie. Przychylne stanowisko Wydziału powiatowego w Gorlicach dla gm. Moszczenica wyrażone w sprawozdaniu z dnia 6. października 1909 l. 1171 przesłał Wydział krajowy Prezydyum c. k. kraj. wyższego Sądu w Krakowie z prośbą o ponowne rozpatrzenie sprawy i zaopiniowanie, czy na podstawie naprowadzonych w ponownej petycyi gm. Moszczenica i Wydziału powiatowego w Gorlicach okoliczności, nie byłoby możliwem uczynić zadość żądaniu gminy.

Prezydyum to pismem z dnia 8. stycznia 1910 l. Prez. $\frac{132}{3Z/10}$ zażądało udzielenia aktów, tyczących się utworzenia sądu powiatowego w Bieczu, czemu Wydział krajowy zadość uczynił pismem z dnia 19. stycznia 1910 LW. 3098.

Petycya gm. Postołówka i Rakówkąt.

W dniu 4. października 1909 l. s. 2847/09 powziął Wys. Sejm w załatwieniu sprawozdania Komisyi prawniczej następującą uchwałę:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskiem udziela c. k. Rządowi zdanie, że w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dobra mieszkańców gmin Postołówka i Rakówkąt leży wydzielenie ich wraz z obszarami dworskimi z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kopyczyńcach i wcielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Husiatynie“.

Uchwała powyższa zakomunikowaną została c. k. Rządowi, który, po urgensach odezwą z dnia 16. maja 1910 l. 7329/pr. oznajmił Wydziałowi krajowemu, iż akta powyższej sprawy przedłożone zostały sprawozdaniem c. k. Prezydyum Namiestnictwa z 11. maja 1910 l. 3294/pr. Panu Ministrowi sprawiedliwości, a o nadejściu decyzyi ministeryalnej będzie Wydział krajowy zawiadomiony w swoim czasie.

Petycya gm. Rokitno.

Zwierzchność gminy i obszar dworski w Rokitnie pow. gródeckiego wniosła do Wys. Sejmu petycyę l. s. 2970/08 o wydzielenie jej z powiatu polit. w Gródku i okręgu c. k, Sądu powiatowego w Janowie, a przydzielenie do powiatu i okręgu c. k. Sądu powiatowego we Lwowie. Petycya powyższa nie została dotąd przez Wys. Sejm załatwioną.

Tymczasem wskutek prośby tejże gminy z dnia 3. lutego 1909 wdrożone zostało dochodzenie co do tej petycyi przez Wydział krajowy, a opinia Wydziału powiatowego i c. k. Starostwa w Gródku co do wydzielenia gminy Rokitno w sprawozdaniu z dnia 8. czerwca 1909 l. 910 wypadła niekorzystnie dla gminy petycyonującej.

Na tem dalsze dochodzenia przerwane zostały.

Petycya gm. Rudki nieznanowskie.

Na posiedzeniu w dniu 3. lutego 1910, w załatwieniu sprawozdania Komisyi prawniczej w sprawie wydzielenia gminy i obszaru dworskiego w Rudkach nieznanowskich powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

„Sejm Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Ks. Krakowskiem wyraża c. k. Rządowi swe zdanie, iż w interesie należytego wymiaru sprawiedliwości i dla dogodności mieszkańców gminy Rudki nieznanowskie leży wydzielenie tejże gminy wraz z obszarem dworskim z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Busku i przydzielenie do okręgu c. k. Sądu powiatowego w Kamionce strumiłowej.

C. k. Namiestnictwo odezwą z dnia 30. marca 1910 l. 2632/pr. zażądało wszystkich aktów tej sprawy, czemu Wydział krajowy zadość uczynił pismem z 6. kwietnia 1910 l. w. 38690.

Petycya gm. Trzebownisko.

Nawiązując do sprawozdania przedstawionego w tej sprawie w roku zeszłym, zaznaczamy w dalszym ciągu, że c. k. kraj. Dyrekcya Skarbu we Lwowie odezwą z dnia 4. sierpnia 1909 l. 88670 oznajmiła, że w celu wydania opinii, czy i pod jakimi warunkami mógłby nastąpić rozdział gminy katastralnej Trzebowniska i Górki zaczerskiej, potrzebny jest zarys, przedstawiający położenie granic między obu temi gminami, oraz położenie granic przysiołka Górki zaczerskiej w odniesieniu do gminy Zaczernie. Obok zarysu potrzebny jest wykaz parcel, wchodzących w skład przysiółka Górki zaczerskie oraz prawomocna deklaracya gmin interesowanych co do pokrycia kosztów wynikłych ze sprostowania operatu katastralnego wspomnianych gmin.

Dla poczynienia dalszych uzupełnień odstąpioną została sprawa Wydziałowi powiatowemu w Rzeszowie, która jest w toku.

Sprawy żandarmeryi.

Na posiedzeniu z dnia 5. lutego 1910 l. s. 4964 powziął Wysoki Sejm, w załatwieniu sprawozdania Komisyi prawniczej o sprawozdaniu z czynności Departamentu VI. Wydziału kraj. między innemi następujące uchwały:

3. Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd, aby wniósł projekt zmiany dotychczasowej ustawy o kwaterunkach c. k. Żandarmeryi w tym duchu, aby koszta tego kwaterunku ponoszone były przez Skarb państwa.

4. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przy zakupnie przedmiotów dla żandarmeryi potrzebnych uwzględniał wyłącznie przemysł krajowy.

5. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby wprowadził język polski w urzędowaniu c. k. żandarmeryi w kraju.

Na urgens, w jakiem stadyum znajdują się powyższe sprawy, c. k. Prezydyum Namiestnictwa odezwą z dnia 18. stycznia 1910 l. 789 zawiadomiło Wydział krajowy, że sprawy te znajdują się w Ministerstwie.

Sprawa nabycia realności przytykającej do koszar żandarmeryi we Lwowie od ul. Kopernika.

Nawiązując do sprawozdania złożonego w tej sprawie w roku zeszłym Wydział krajowy zaznacza, iż po przeprowadzeniu dalszych pertraktacyi z Magistratem co do wysokości ceny za grunt, gdyż wobec wygórowanego żądania 400 kor. za jeden sążeń kwadratowy do umowy dojśćby nie mogło, przyjął Wydział krajowy do wiadomości uchwałę Rady miejskiej, wedle której zgodzono się na sprzedaż funduszowi krajowemu około 685½ sążni kwadr. gruntu z realności lk. 71¼ (Sikorówka) po 275 koron za 1 sąż.□ oznajmił Magistratowi

że po tej cenie grunt ten kupuje. Co do czasu zaś złożenia ceny kupna i objęcia gruntu w posiadanie, zastrzegł Wydział krajowy, że nie mając dotąd upoważnienia Wys. Sejmu do wykonania budowy i zakupna gruntu, musi się najpierw o to postarać, przedkładając Wys. Sejmowi osobne sprawozdanie na podstawie planu i szczegółowego kosztorysu. Równocześnie polecił Wydział krajowy swemu architekcie p. Kamienobrodzkiemu wypracowanie planów i kosztorysów. Na przedstawienie architekty zażądał Wydział krajowy od Magistratu wyznaczenia linii regulacyjnej i niwelety ulicy Kopernika, gdyż zakupiona parcela leży na wierzchołku tej ulicy, który możliwie ma być obniżony a bez oznaczenia tej linii opracowanie planów budowy nastąpić nie może.

Magistrat nie uczynił dotąd zadość żądaniu naszemu i stał się przyczyną opóźnienia sprawy.

Obrachunek należytości kwaterowych za rok 1909.

Przedłożony przez c. k. kraj. Komendę żandarmeryi Nr. 5 we Lwowie obrachunek pomiędzy funduszem kwaterunkowym c. k. Żandarmeryi a funduszem krajowym za r. 1909, zatwierdzony przez c. k. Ministerstwo obrony krajowej, sprawdził tutejszy oddział rachunkowy co do cyfry, jak następuje:

Dotacya na rok 1909 na pokrycie potrzeb kwaterunkowych c. k. Żandarmeryi	460.385 K — h
Rozmaite dochody własne	224.133 „ 26 „
Suma dochodów . . .	684.518 K 26 h
Wydatki c. k. Komendy we własnym zakresie .	699.139 K 01 h.
Z porównania okazał się n i e d o b ó r w kwocie .	14.620 K 75 h

który pokryty został asygnatą dla c. k. Komendy żandarmeryi na rachunek funduszu kraj. rubr. VII. r. 1909.

Na przekroczenie budżetu wydatków wpłynęły przedewszystkiem koszta kwaterunkowe z powodu podwyższenia cen najmu mieszkań, dalej wydatki na urządzenie nowych koszar, a wreszcie koszta administracyi i konserwacyi gmachu żandarmeryi we Lwowie.

Zwiększenie się zaś dochodów ponad preliminarz spowodowały głównie uzyskane kwoty za kwaterowe i noclegowe żandarmeryi, tudzież dochód z czynszów za mieszkania ponad kompetencyę. To też Wydział krajowy przyjmując obrachunek wyżej wymieniony do wiadomości, zwrócił uwagę c. k. kraj. Komendzie żandarmeryi, ażeby starała się powstrzymać branie kwater dla posterunków żandarmeryi ponad kompetencyę, lecz ściśle przestrzegała kompetencyi przy najmowaniu lokali.

Równocześnie z uwagi, że preliminowany kredyt na urządzenie nowych koszar przekroczonym został w roku 1910 trzykrotnie przez ustanowienie 21 nowych posterunków odniósł się Wydział krajowy do c. k. Namiestnictwa z prośbą o spowodowanie, aby zakładanie nowych posterunków nie postępowało tak nagle, lecz odbywało się w wolniejszem tempie, trzymając się bardziej ram uchwalonego kredytu.

Preliminarz żandarmeryi na r. 1911.

Przedłożony przez c. k. kraj. Komendę żandarmeryi na rok 1911 projekt preliminarza potrzeb kwaterunkowych żandarmeryi sprawdzony i sprostowany został w Wydziale krajowym na podstawie budżetu uchwalonego na rok 1910 tudzież dat przedłożonych przez c. k. Komendę żandarmeryi i przedstawia się w Rubr. VII. wydatków „kwaterunkowe żandarmeryi“ w sumie . . . . 803.778 K
dochody zaś w kwocie . . . . . 258.237 „

W Rubr. VII. wydatków na kwaterunkowe żandarmeryi preliminowano na rok 1910 w kwocie . . . . . 768.759 K
dochody zaś w kwocie . . . . . 245.459 K

przeto wydatki większe na r. 1911 w kwocie . . 35.019 K
zaś dochody większe w kwocie . . . . . 12.778 K
czyli, że preliminarz żandarmeryi na r. 1911 jest niekorzystniejszym od budżetu na r. 1910 o . . . 22.241 K
głównie z powodu podwyższonych czynszów najmu koszar, a także z powodu otwarcia nowych i zwiększenia dawnych posterunków tudzież otwarcia nowych komend oddziałowych, jak to wypada z przecięcia trzechletniego tychże wydatków.

Stan żandarmeryi w Galicyi.

Wedle tabeli dyslokacyjnej stan czynny korpusu c. k. Żandarmeryi w Galicyi był w dniu 1. stycznia 1910 następujący:

Przy sztabie: 1 pułkownik komendant, 3 majorów, 1 rotmistrz, 1 rotmistrz-adjutant, 2 poruczników-adjutantów i 2 podporuczników-adjutantów, 1 kapitan-rachmistrz, 2 poruczników-rachmistrzów, 1 kadet zastępca rachunkowy, 3 wachmistrzów rachunkowych, 2 komendantów posterunkowych, jako pomocników rachunkowych 6 pisarzy adjutantury, 5 woźnych.

Przy oddziale naukowym: 1 rotmistrz, 2 poruczników, 1 porucznik rachunkowy, 3 wachmistrzów instrukcyjnych i 2 wachmistrzów rachunkowych.

Przy komendach oddziałowych: 14 rotmistrzów, 14 poruczników, 4 podporuczników, 3 kapitanów-rachmistrzów, 6 poruczników-rachmistrzów, 5 podporuczników-rachmistrzów, 79 wachmistrzów, jako komendantów powiatowych, 43 wachmistrzów, jako komendantów posterunkowych, 690 komendantów posterunkowych, 2.287 żandarmów, czyli razem 3.145 ludzi.

Komend oddziałowych 34, komend powiatowych 79, stacyi posterunkowych 753.

Fundacye.

Galic. Fundacya inwalidów (pochodząca z lat 1813—1815).

Powołując się na sprawozdanie z roku przeszłego, Wydział krajowy zaznacza, iż na rekurs wniesiony przeciw nieuzasadnionemu w ustawie wymiarowi należytości od zmienionego aktu fundacyjnego tej fundacyi, c. k. kraj. Dyrekcya skarbu orzeczeniem z 4. lutego 1910 l. 2075 zarządziła odpisanie wymierzonej należytości w kwocie 23276 K.

W myśl uchwały Wydziału krajowego z 6. lipca 1909 utworzone zostały w galic. fundacyi inwalidów dwie kategorye wsparć rocznych, a mianowicie: I. kategorya wsparć o rocznych 120 koron i II. kategorya wsparć o rocznych 60 kor. Do pierwszej kategoryi zaliczono 36 inwalidów, zaproponowanych przez Komendę korpusu, którzy pobierali dotąd wsparcie po 60 kor.; tym więc podwyższono dotychczasowe wsparcie z kwoty 60 kor. na kwotę 120 koron.

Do drugiej kategoryi przydzielono 51 inwalidów, również na propozycyę Komendy korpusu, z których 22 miało już nadane wsparcie o rocznych 60 kor. 29 zaś wsparć utworzono nowych, nadając je inwalidom proponowanym, po 60 kor.

Tak więc z niniejszej fundacyi pobiera wsparcie dożywotnie
36 inwalidów po 120 kor. rocznie
51 „ „ 60 kor. „
razem zatem 87 inwalidów.

W miarę opróżnienia się wyższych wsparć obdziela się przedewszystkiem tych inwalidów, którzy pobierają po 60 kor. rocznie i to na wniosek Komendy korpusu (art. 10 aktu fund.). Na opróżnione miejsca po 60 kor. żąda się propozycyi od Komendy korpusu i stosownie do tego wsparcia rozdziela.

Galic. fundusz inwalidów wojskowych z r. 1866.

Z fundacyi tej pobiera roczne wsparcie dożywotne 61 inwalidów wojskowych po 50 kor., a 1 inwalida 60 kor., razem 62 inwalidów.

Fundusz ku wspieraniu okaleczonych w wojnie z r. 1866 żołnierzy przynależnych do dawniejszego powiatu Niżankowickiego.

Z fundacyi tej korzystają trzej inwalidzi wojskowi, pobierając roczne wsparcia dożywotne po 72 kor.

Fundacya Jubileuszowa im. Najjaśn. Pana, dla utrzymywania kształcących się w wyższych zakładach wojskowych.

Na rok szkolny 1909/10 było do nadania z tej fundacyi 8 miejsc opróżnionych, a wskutek rozpisanego konkursu ubiegało się o te miejsca 10 kandydatów: powołanych jednakże zostało Najw. postanowieniem z 20. lipca 1909 tylko 4 t. j. Włodzimierz Utrysko i Jan Bigo do technicznej akademii wojskowej, Franciszek Pokorny do Terezyańskiej akademii wojskowej, zaś Zygmunt Nowiński do akademii marynarskiej. Na podstawie obserwacyi własnych od czasu wejścia w życie niniejszej fundacyi, aż po dzień dzisiejszy, porobił Wydział krajowy różne spostrzeżenia w sprawie odsądzania miejsc funduszowych, które wskazują na to, że cel fundacyi tylko częściowo bywa osiąganym. Wskutek tego odniósł się Wydział krajowy odezwą z d. 26. listopada 1909 l. 131541 za pośrednictwem c. k. Namiestnictwa do c. k. Ministerstwa wojny z przedstawieniem sprawy i z przedłożeniem następujących wniosków:

1) Wobec tego, że obecnie obsadzonych jest wszystkiego z tej fundacyi 5 miejsc, a mogłoby być utrzymanych rocznie 20 wychowanków, przeto na rok szkolny 1910/11 mogłoby być nadanych nowych miejsc 15-cie.

2) Władze wojskowe zechcą zawiadamiać c. k. Namiestnictwo o ilości wolnych miejsc wcześniej z początkiem roku (w styczniu, lutym) celem wcześniejszego ogłoszenia konkursu i dłuższego trwania terminu do wnoszenia podań, a c. k. Namiestnictwo zechce nam bezzwłocznie udzielać odpisu odnośnego pisma.

3) Wobec nieznacznej stosunkowo liczby zgłaszających się dotychczas kandydatów do c. i k. Terezyańskiej wojskowej akademii w Wiener-Neustadt, oraz do c. i k. wojskowej technicznej akademii w Wiedniu może wskazanem by było rozszerzyć nadawanie tych miejsc funduszowych na inne pokrewne c. i k. wyższe zakłady wojskowe, jak n. p. na c. i k. wojskową akademię weterynaryi, fakultet medyczny i t. p., lub też uwzględniać w wyższym stopniu c. i k. akademię marynarki i c. i k. wyższe szkoły wojskowe realne, na co ostatecznie artykuły III. i VI. aktu fundacyjnego pozwalają.

W odpowiedzi na powyższą odezwę przesłało nam c. k. Namiestnictwo we Lwowie odpis reskryptu c. k. Ministerstwa obrony krajowej wystosowanego do Namiestnictwa z dnia 27. kwietnia 1910 Dep. XIII. Nr. 852, w którym oznajmiło, że c. i k. Ministerstwo wojny przychylając się do wniosku Wydziału krajowego zgadza się na pomnożenie miejsc z fundacyi jubileuszowej im. Najjaśn. Pana o 20, tak, aby zamiast 9 miejsc wolnych, przeznaczonych do obsadzenia w roku szkolnym 1910/11 nadać już na ten rok miejsc 16-cie.

Na przyszłość z początkiem stycznia każdego roku zawiadamiać będzie Ministerstwo wojny Wydział krajowy wprost, wiele stypendyów wolnych będzie do obsadzenia w odnośnym roku szkolnym.

Zarazem zgadza się c. i k. Ministerstwo wojny, ażeby na propozycyę Wydziału krajowego, uwzględniać w przyszłości w wyższym stopniu c. i k. wojskowe wyższe szkoły realne, natomiast na razie nie zgadza się, aby rozszerzyć nadawanie tych miejsc funduszowych na inne pokrewne wyższe zakłady naukowe.

Co do zarzutu, że nie wszyscy przedstawiani w propozycyi kandydaci bywają do zakładów wojskowych przyjmowani, tłómaczy Ministerstwo tem, iż nie wszyscy kandydaci zdają egzamina wstępne i przy ponownych badaniach zdrowia nie wszyscy odpowiadają warunkom przyjęcia ich do akademii wojskowych.

Po myśli więc powyższego postanowienia c. i k. Ministerstwa wojny zamiast ogłoszonych konkursem na rok szkolny 1910/11 dziewięć miejsc funduszowych, miał Wydział krajowy do dyspozycyi 16 miejsc. O miejsca te ubiegało się 14-tu kandydatów. Najwyższe postanowienie jednak co do przyjęcia tych kandydatów dotąd nie nadeszło.

Galic. państwowe miejsce funduszowe w c. i k. zakładach wojskowych i naukowych.

Na rok szkolny 1909/910 było do nadania wolnych sześć miejsc państwowych, o które wskutek rozpisanego konkursu ubiegało się 30 kandydatów.

Z pomiędzy proponowanych na te miejsca przez Wydział krajowy, powołani zostali Najwyższem postanowieniem z dnia 16. sierpnia 1909: Stanisław Kazimierz 2 im. Korab Morawski, Stefan Michał Alfred 3 im. Żukotyński, Karol Aleksander 2 im. Maresch, Karol Arnold 2 im. Schellenberg, Stanisław Leon 2 im. Jagoszewski, Adolf Eugeniusz 2 im. Flecker, Adam Adolf 2 im. Engel i Narcyz Piotr, 2 im. Dymitr.

Wszyscy powyżej wymienieni kandydaci przydzieleni zostali na pierwszy rok wojskowej niższej szkoły realnej, a to Stanisław Korab Morawski i Stefan Żukotyński do szkoły w Fischau, zaś reszta do szkoły w Enns. Przy tem zezwolił Najjaśniejszy Pan, aby w razie, jeżeliby którybądź z wymienionych aspirantów nie mógł być z jakiegobądź powodu przyjętym, powołani zostali na takie miejsca funduszowe: Zygmunt Kostrzewski, Władysław Szpunar i Rudolf Müldner. Na rok szkolny 1910/11 było do nadania ośm miejsc, o które ubiegało się 36 kandydatów. Dotąd nie zapadło Najwyższe postanowienie co do przyjęcia kandydatów.

Sprawy propinacyjne.

Stan funduszu propinacyjnego miast.

Stan funduszu propinacyjnego 37 miast, zostającego pod zarządem Wydziału krajowego wynosił po koniec r. 1909

w efektach	10,650.961	K	67 h
w porównaniu z takimże stanem po koniec roku 1907 w kwocie	8,977.013	K	43 h
zwiększył się przeto w ciągu lat 1908 i 1909 o	1,673.947	K	21 h

Fundusz ten ulokowany jest w następujących efektach:

1) w 4% pożyczce krajowej z r. 1893 w kwocie .	125.500	K	— h
2) w 4% listach zast. Tow. kred. ziemsk. w kwocie	460.200	„	— „
3) w 4% listach zastaw. Banku kraj. w kwocie	3,179.600	„	— „
4) w 4½% listach zast. Banku kraj. w kwocie .	200.800	„	— „
5) w 4% obligach kolejowych Banku krajowego w kwocie	1,323.700	„	— „

6) w 4% pożyczce kraj. z r. 1904 w kwocie .	3,409.100 K	h
7) w 4% pożyczce kraj. z r. 1905 w kwocie .	1,463.300 „	„
8) w 4% listach rentowych	380.950 „ —	„
9) w 4% książeczkach wkładk. Banku kraj. .	107.811 „ 67	„
Razem jak wyżej	10,650.961 K 67	h

Pozostała reszta kasowa w gotówce z końcem r. 1909 wynosi kwotę 15.865 K. 07 h.

Zamknięcia rachunków za r. 1909 c. k. gal. funduszu propinacyjnego.

Do dnia zamknięcia niniejszego sprawozdania Dyrekcya c. k. gal. funduszu propinacyjnego nie przedłożyła zamknięcia rachunków za rok 1909.

Sprawy szupasowe.

Opinia Wydziału krajowego co do sposobu uregulowania ruchu szupasowego między Austryą a Węgrami.

Król. węg. Ministerstwo spraw wewnętrznych, żaląc się na nieprawidłowe postępowanie stacyi szupasowej w Ławocznem przy odliczaniu szupaśników z Węgier, odniosło się przy tej sposobności z prośbą do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych o objawienie zdania co do sposobu uregulowania na przyszłość ruchu szupasowego między królestwami i krajami w Radzie Państwa reprezentowanymi, a krajami Korony węgierskiej. C. k. Namiestnictwo we Lwowie, któremu ta sprawa przydzieloną została do postawienia wniosków, odstąpiło akta z tą sprawą w związku będące Wydziałowi krajowemu z prośbą o objawienie swego zdania, na wszystkie punkta, poruszone w odezwie król. węg. Ministerstwa.

Wydział krajowy uznając w zupełności potrzebę uporządkowania i uregulowania sposobu szupasowania między Galicyą a Węgrami podał w odezwie z dnia 3. marca 1910 l. 10206 następującą opinię:

1) Zdaniem Wydziału kraj. nie potrzeba, aby władza węgierska, wydająca orzeczenie szupasowe przed zarządzeniem odszupasowania, żądała od gminy przynależności deklaracyi przyjęcia mającego być odszupasowanym; natomiast musi zbadać przynależność szupaśnika.

2) Wobec powyższego, nie ma też potrzeby postarania się od gminy przynależności deklaracyi przyjęcia, jeżeli mający być szupasowanym znajduje się w posiadaniu oryginalnych dokumentów, stwierdzających bez wszelkiej wątpliwości jego przynależność do odnośnej gminy.

3) Przy dołączeniu certyfikatu przynależności stacya graniczna szupasowa nie może odmówić przyjęcia.

4) Nie wystarczy powołanie w orzeczeniu szupasowem liczby i treści dokumentu, stwierdzającego przynależność do gminy; lecz winien być oryginał tegoż certyfikatu do orzeczenia szupasowego dołączonym.

5) Graniczne stacye szupasowe są dostatecznie pouczone, że nie mogą odmawiać przyjęcia i odstawienia należycie odszupasowanych do granicy indywiduów.

6) W razie niemożności stwierdzenia przynależności państwowej i gminnej osobników obcokrajowych nie pozostaje nic innego, jak detencya, w myśl przepisów policyi miejscowych przytrzymania włóczęgi.

7) Żądanie stwierdzenia przynależności przez węgierskie władze szupasowe mogą być jak najszybciej załatwiane — wskazanemby jednak było, aby odnośne pismo przynajmniej w języku niemieckim

było wystosowanem, względnie niemieckie tłómaczenie dołączonem, gdyż inaczej trudno żądać wogóle załatwienia.

Z tego stadyum sprawa powyższa dalej nie postąpiła dotąd.

Podwyższenie ryczałtu na utrzymanie szupaśników.

Od szeregu lat zwraca Wydział krajowy gminom będącym stacyami szupasowemi ryczałt za utrzymanie szupaśników w kwocie 30 hal. dziennie.

Kwota ta dawniej zupełnie wystarczająca, dziś wobec kompletnej zmiany stosunków ekonomicznych jest tak nizką, że nie może absolutnie wystarczyć na wyżywienie człowieka przez 24 godzin.

Podnosząc tę okoliczność, miasta rządzące się ustawą z dnia 13. marca 1889 Nr. 24. Dz. u. kr. wniosły do Wydziału krajowego równobrzmiące petycye o podwyższenie ryczałtu na żywienie szupaśników ustanowionego na 30 hal. przynajmniej do 50 hal. na dobę.

Wydział krajowy oznajmił tym magistratom jednak, iż ze względu na znaczne koszta, jakieby to podwyższenie przyniosło funduszowi krajowemu dziś bardzo nadwątlonemu, uwzględnić tej prośby nie może i ustanowionego ryczałtu z d. 26. listopada 1875 do l. w. 25744 opierając się na mocy art. IV. ustawy krajowej z dnia 15. listopada 1874 (Nr. 64 Dz. ust. kraj.) obecnie nie zmieni.

Granice kraju.

Uregulowanie granic między powiatami krakowskim i wielickim.

Na posiedzeniu z dnia 4. października 1909 powziął Wysoki Sejm w załatwieniu sprawozdania Komisyi administracyjnej o wniosku posłów Skołyszewskiego i Ptaka, w sprawie uregulowania granic między powiatami krakowskim i wielickim, następującą uchwałę:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzenie rokowań pomiędzy reprezentacyami powiatów krakowskiego i wielickiego, rokowań z reprezentacyami gmin, których grunta rzeka Wisła obecnie przerzyna, oraz rokowań z odnośnemi Władzami rządowemi i ażeby na najbliższej sesyi sejmowej z odpowiednimi wnioskami wystąpił".

Wykonując powyższą uchwałę Wydział krajowy wezwał Wydziały powiatowe w Krakowie i Wieliczae do zebrania wyczerpującego materyału w tej sprawie i przedstawienie konkretnych wniosków ze swej strony.

Na wystosowane ponaglenia odpowiedział dotychczas tylko Wydział powiatowy w Krakowie relacyą z d. 14. maja 1910 l. 1188, że odnosi się do gmin i obszarów dworskich nad Wisłą położonych o dostarczenie dat potrzebnych dla oznaczenia części terytoryum należącego do krakowskiego powiatu a znajdującego się po prawym brzegu Wisły i na odwrót, pomimo jednak przynaglenia, potrzebnych dat dotąd nie otrzymał w całości.

Zapomogi i subwencye.

Zapomogi dla pogorzelców.

W załatwieniu sprawozdania ustnego Komisyi budżetowej o wniosku nagłym p. Stanisława Henryka Badeniego o zapomogę dla pogorzelców Radziechowa i p. Sali dla pogorzelców Łopatyna powziął Wys. Sejm na posiedzeniu z dnia 5. października 1909 następującą uchwałę:

„Dla pogorzelców miasteczka Radziechowa i Łopatyna udziela się zapomogę w kwocie 6000 koron do podziału przez Wydział krajowy. Wydatkiem tym obciąża się budżet z r. 1909.

W wykonaniu powyższej uchwały, Wydział krajowy wyasygnował Wydziałowi powiatowemu w Kamionce str. dla pogorzelców miasteczka Radziechowa kwotę 3.500 K, Wydziałowi powiatowemu zaś w Brodach dla pogorzelców miasteczka Łopatyna kwotę 2.500 K.

Na posiedzeniu z d. 16. października 1909 l. s. 5251. w załatwieniu sprawozdania Komisyi budżetowej o wnioskach nagłych o udzielenie zapomogi dla pogorzelców, a mianowicie: pp. Bisa dla gminy Sarzyna, Senyka dla gmin Niemiarz i Żydaczów, Oleśnickiego dla Tyszownicy, Korola dla Tuczap, ks. Czartoryskiego dla Piskorowic i St. H. Badeniego dla Dobropola, powziął Wys. Sejm następującą uchwałę:

Sejm przeznacza dla pogorzelców w wyż wymienionych gminach kwotę 3.000 K. do rozdziału przez Wydział krajowy. Wydatkiem tym obciąża się budżet z roku 1909.

Do powyższych wniosków dodane zostały wnioski pp. Lewickiego dla Knihynicz i Winniczuka dla Jamnicy. Ryczałt przyznany przez Wys. Sejm rozdzielony został w następujący sposób:

1)	Sarzyna pow.	Łańcut	540 K
2)	Niemasz „	Brody	110 „
3)	Żydaczów	—	460 „
4)	Tyszownica „	Stryj	110 „
5)	Knihinicze „	Rohatyn	75 „
6)	Tuczapy „	Jaworów	65 „
7)	Piskorowice „	Jarosław	240 „
7)	Jamnica „	Stanisławów	560 „
9)	Dobropole „	Buczacz	840 „
		Razem	3.000 K.

Rubr. IV. poz. 27. 10.000 K. ryczałt. na r. 1909.

Z ryczałtu w kwocie 10.000 koron, uchwalonego przez wys. Sejm dla pogorzelców na rok 1909, który do 30. czerwca 1909 w zupełności jeszcze wyczerpanym nie został, jak to w sprawozdaniu z roku zeszłego zaznaczonem zostało, otrzymały wsparcie następujące gminy:

Krakowiec pow. Brzesko		150 K
Tłuste pow. Zaleszczyki		200 „
Dzieduszyce, Zawadów	pow. Stryj	600 „
Budyłów pow Brzeżany		400 „
Hołdowice pow Bóbrka		200 „
Knihynicze pow. Rudki		200 „
Czupernosów pow. Przemyślany		150 „
Sarzyna pow. Łańcut		1000 „
Monasterzyska pow. Buczacz		80 „
Knihynicze pow. Rohatyn		210 „
Zabińce pow. Husiatyn		200 „
Dussowce pow. Przemyśl		70 „
Bóbrka pow. Bóbrka		50 „
Tuczapy pow. Jaworów		200 „
Tatarynów pow. Rudki		200 „
Smuchów pow. Żydaczów		50 „
Dubie pow. Brody		160 „
Romanówka pow. Tarnopol		180 „
Pleników pow. Przemyślany		130 „
Tartakowiec, Boratyn i Laszczków pow. Sokal		140 „

Na tem w dniu 26. października 1909 wyczerpany został cały ryczałt z roku 1909 z przekroczeniem 20 koron. Następujące gminy

otrzymały wprawdzie jeszcze w r. 1909 wsparcie, jednak już na rachunek ryczałtu roku 1910, a mianowicie:

Lubienie pow. Jaworów	150 K
Tiapcze pow. Dolina	200 „
Chochoniów pow. Rohatyn	140 „
Posada rybotycka pow. Dobromil	70 „
Wola czarnokoniecka pow. Husiatyn	250 „

W roku 1910. z ryczałtu 10.000 kor., udzielonego uchwałą Wys. Sejmu z dnia 29. stycznia 1910 do rozporządzalności Wydziału krajowego, rozdzielił Wydział krajowy, w częściowem uwzględnieniu także przekazanych wniosków poselskich i petycyi, tudzież stosownie do ilości poszkodowanych i rozmiarów klęsk wsparcia, jak również wsparcia dla innych pogorzelców, którzy zgłosili się o to bezpośrednio do Wydziału krajowego w następującym porządku:

Wola wielka pow. Żydaczów	40 K
Porzecze pow. Rudki	200 „
Dołhołuka i Synowódzko pow. Stryj	250 „
Bilcze złote pow. Borszczów	110 „
Dzwinogród pow. Buczacz	100 „
Podlesie pow. Skałat	210 „
Petryków pow. Tarnopol	70 „
Pohonia pow. Tłumacz	80 „
Demnia Wołcniów Nadiatycze pow. Żydaczów	550 „
Domażyr pow. Gródek	100 „
Dmytrów pow. Kamionka	180 „
Hanaczów pow. Przemyślany	80 „
Oziminy pow. Sambor	180 „
Łomna pow. Turka	110 „
Pustomyty pow. Lwów	700 „
Rybotycze pow. Dobromil	1.500 „
Chreniów pow. Kamionka	200 „
Narajów pow. Brzeżany	60 „
Komarów pow. Sokal	160 „
Wierzchosławice pow. Tarnów	130 „
Moosberg pow. Jaworów	110 „
Derżów pow. Żydaczów	50 „
Kotowa wola pow. Tarnobrzeg	60 „
Stanisławczyk pow. Brody	500 „
Zawieżna pow. Drohobycz	100 „
Przemyślany	500 „
Czernelice pow. Horodenka	110 „
Oporzec pow. Stryj	200 „
Sniebodzin pow. Dąbrowa	100 „
Trześniów pow. Brzozów	720 „
Przemyślany	300 „
Sucha wola pow. Cieszanów	150 „
Busk pow. Kamionka	500 „
Borzęcin pow. Brzesko	320 „

W powyższy sposób już z dniem 10. czerwca 1910, a zatem przed czasem, kiedy najczęstsze pożary powstają, wyczerpanym został cały ryczałt, z wyjątkiem kwoty 470 kor., zarezerwowanej do czasu nadesłania przez Wydział powiatowy szczegółowego sprawozdania o rozmiarach klęski w gminie Jasionów pow. Brody. Niżej wymienione gminy otrzymały wsparcia jednak już z funduszu dyspo-

zycyjnego Rubr. XVI. poz. 1. z powodu wyczerpania funduszu ryczałtowego a to:

Brzozdowce pow. Bóbrka	80 K
Wołodz pow. Brzozów	250 „
Toki pow. Zbaraż	310 „
Kozina pow. Stanisławów	210 „
Ujazd pow. Rohatyn	50 „
Dziedziłów pow. Kamionka	150 „
Waniów pow. Sokal	240 „
Pożdzimierz pow. Sokal	100 „

Z rubr. IV. wydatków budżetu krajowego na r. 1910.

Udzielone przez Wys. Sejm uchwałą z dnia 29. stycznia 1910 subwencye na r. 1910:

a) Stowarzyszeniu opieki nad uwolnionymi więźniami we Lwowie w kwocie 200 K;

b) Towarzystwu Miłosierdzia pod godłem „Opatrzność" we Lwowie w kwocie 2.400 K;

c) dla domu im. ks. Kazim. Siemaszki dla biednych i opuszczonych chłopców w Krakowie, w kwocie 1.600 K;

d) Stowarzyszeniu Rady opiekuńczej w Krakowie (opieka nad sierotami) w kwocie 2.000 K;

wypłacił Wydział krajowy powyższym instytucyom:

ad a) rozporz. z dn. 1. marca 1910 LW. 23295 w pełnej kwocie;

ad b) rozporz. z dn. 8. marca 1910 LW. 28134 w połowie;

ad c) rozporz. z dn. 4. marca 1910 LW. 23310 w połowie;

ad d) rozporz. z dn. 4. marca 1910 LW. 23319 w połowie.

Drugie połowy tych zasiłków ad b, c i d) wyasygnowane zostaną w miesiącu lipcu 1910.

Z rubr. XVI. wydatków budżetu krajowego na r. 1909 i 1910.

Uchwałą z 31. października 1908 udzielił Wys. Sejm do dyspozycyi Wydziału krajowego, po zbadaniu i jeżeli wyniki badań będą dodatnie, kwotę: 5000 K dla Polskiego Towarzystwa emigracyjnego we Lwowie, na koszta podróży informacyjnych w sprawie wychodźctwa do Ameryki północnej i południowej, oraz Francyi, Danii i Szwecyi.

Jak wiadomo Wys. Sejmowi z zeszłorocznego sprawozdania, Wydział krajowy wstrzymał był na razie wypłatę tej subwencyi, aż do czasu, gdy wspomniane Towarzystwo przedłoży Wydziałowi krajowemu szczegółowe sprawozdanie ze swej dotychczasowej działalności i szczegółowe sprawozdanie z podróży informacyjnych, odbytych w sprawie wychodźtwa. Pomienione Towarzystwo uczyniło zadość temu żądaniu Wydziału krajowego, poczem nastąpiła wypłata Towarzystwu tej subwencyi sejmowej w dwóch równych ratach, a to rozporz. tut. z dnia 27. sierpnia 1909 do LW. 91554 i z dn. 12. lutego 1910 LW. 145869/09.

Co się tyczy zaś udzielonego przez Wys. Sejm uchwałą z 31. stycznia 1910 takiego samego zasiłku 5000 K na r. 1910 Polskiemu Towarzystwu emigracyjnemu we Lwowie, na koszta podróży informacyjnych i misyjnych w sprawie wychodźtwa, zdaje o tem sprawę Biuro pośrednictwa pracy przy Wydziale krajowym w sprawozdaniu czynności Departamentu IV.

Sprawy utrzymywania i wychowywania ubogich sierot tudzież dzieci opuszczonych i zaniedbanych lub narażonych na zaniedbanie.

Uchwała Wys. Sejmu

Odnośnie do tej uchwały Wys. Sejmu i na zapytanie Wydziału krajowego, c. k. Prezydyum Sądu krajowego wyższego we Lwowie

z dnia 5. lutego 1910, którą wezwano ponownie c. k. Rząd, ażeby jak najspieszniej przedłożył Radzie państwa projekt ustawy, mocą której Kasy sierocze zbiorowe przekazywałyby krajom na cele wychowania dzieci bez opieki, zaniedbanych i na zaniedbanie narażonych, całkowitą sumę nadwyżek z obrotu, jakie wypadną z końcem r. 1910 i lat następnych, zatrzymując tylko odpowiednią rezerwę.

pismem z dnia 15. czerwca 1910 Prez. $\frac{15.497}{20\,K.\,S/10}$ oznajmiło Wydziałowi krajowemu, „że według zasięgniętych w Ministerstwie sprawiedliwości informacyj, toczą się właśnie rokowania między poszczególnemi Ministerstwami nad wydaniem ustawy, normującej użycie nadwyżek uzyskanych z obrotu zbiorowych kas sierocych w okresie następującym po roku 1910.

Sprawa ta jest w związku z wnioskami ustawodawczymi, tyczącymi się wychowania małoletnich pupilów, poddanymi właśnie debacie w Izbie Panów. Spodziewać się należy, że się powiedzie w Izbie poselskiej połączyć rokowania, toczące się w sprawie wydania ustawy, tyczącej się użycia nadwyżek z obrotu kas sierocych z rokowaniami nad wydaniem ustawy o wychowaniu pupilarnem“.

Sprawa ochrony dzieci niżej 3 lat, utrzymywanych za opłatą u ludzi obcych.

Krakowska sekcya krajowego Komitetu dla spraw ochrony dzieci przedłożyła Wydziałowi krajowemu pod rozwagę i do ewentualnego ustawodawczego traktowania zarys projektu ustawy krajowej, obejmującego zasady organizacyi publicznej opieki nad niemowlętami w wieku poniżej lat trzech, oddanemi na wychowanie osobom obcym za opłatą.

Wydział krajowy — na podstawie opinii c. k. wyższych Sądów krajowych we Lwowie i w Krakowie — postanowił jednakże wstrzymać się na razie z decyzyą w powyższej sprawie, a to z uwagi na następujący stan rzeczy:

Ograniczenie przysługującego obecnie każdemu prawa do przyjmowania dzieci na utrzymanie za zapłatą (§ 186. u. c. i przepisy ordynacyi przemysłowej) jest już zamierzone w projekcie noweli do ustawy cywilnej (§ 34. ust. 2. przedłożenia rządowego). Według ogłoszonych uchwał subkomitetu komisyi prawniczej Izby Panów ma odnośny przepis (§ 36. ust. 2. projektu subkomitetu) opiewać:

„W drodze rozporządzenia można poruczyć radzie opie„kuńczej nadzór nad dziećmi poniżej lat 14, oddanemi osobom „prywatnym na utrzymanie i wychowanie i uczynić zawi„słem prawo do przyjmowania dzieci na wychowanie od udzie„lenia zezwolenia przez radę opiekuńczą.“

Szczególniejsza ochrona dzieci oddanych na wychowanie ma iść zatem znacznie dalej, aniżeli ma to miejsce w projekcie krakowskiej sekcyi krajowego Komitetu. Wykonywanie tej ochrony łącznie z udzielaniem pozwolenia na przyjmowanie dzieci na wychowanie ma spoczywać w rękach rad opiekuńczych, które z mocy ustawy mają być powołane do wspierania sądów przy sprawowaniu władzy

nadopiekuńczej. Należy zatem oczekiwać jeszcze, czy sprawa ta będzie rozwiązaną w noweli do powszechnej ustawy cywilnej i jak kwestya ta ewentualnie zostanie ustaloną.

Administracya krajowym funduszem sierocym.

Na utrzymaniu i wychowaniu kosztem lub przy pomocy krajowego funduszu sierocego było z końcem czerwca 1910 dzieci razem 484
w czem chłopców . . . . . 285, dziewcząt 199
Z tych dzieci pozostawało na utrzymaniu i wychowaniu:
w zakładach: chłopców 146, dziewcząt 116
w opiece prywatnej „ 139, „ 83
Roczny koszt utrzymania i wychowania 262 dzieci w zakładach wynosił . . . . . 62.814 K — „
czyli rocznie w przecięciu na głowę około 240 K.
Zaś roczny koszt utrzymania i wychowania 222 dzieci u osób prywatnych (przy rodzinach) wynosił . . . . . 44.256 „ — „
czyli rocznie w przecięciu na głowę około 200 K.
Ogółem więc roczny koszt utrzymania i wychowania tych 484 dzieci wynosił 107.070 K i taka mniej więcej kwota potrzebną będzie na utrzymanie tych sierót przez rok 1910.
Koszt ten znajdzie pokrycie:
a) w zapasie pozostałym z roku 1909, który wedle przedłożonego Wys. Sejmowi zamknięcia rach. wynosi . . . 22.576 „ 15 h
b) w udziałach z nadwyżek kas sierocych zbiorowych za r. 1910, które wynoszą . . . . . 79.388 „ 79 „
c) w procencie rocznym od kapitalizowanej sumy rezerwowej 250.000 K dozwolonym uchwałą Wys. Sejmu z 5. marca 1907 a wynoszącym . . . . 10.300 „ — „
i d) w procentach w chwilowej lokacyi gotówki w pocztowej kasie oszczędności i w Banku krajowym około . . . 370 „ — „
Razem więc znajduje pokrycie w kwocie . . 112.635 K 24 h

tak, iż spodziewać się można pozostałości na r. 1911 w kwocie około 5.560 Kor., tem więcej, że do końca r. 1910 z powodu ukończenia 18 lat wystąpi jeszcze z utrzymania krajowego funduszu sierocego 12 sierot z kosztem około 900 K.

Wydział krajowy postanowił jednakże nie nadawać nowych miejsc w krajowym funduszu sierocym, względnie nie obsadzać miejsc opróżnionych przez sieroty, ustępujące z utrzymania tego funduszu, a to aż do czasu, gdy zadecydowany i ustalony zostanie od roku 1911, czy to w drodze nowej ustawy państwowej, czy rozporządzenia ministeryalnego dalszy udział krajów w nadwyżkach z obrotu kas sierocych zbiorowych, który to udział ustawą państwową z 3. czerwca 1901 dz. u. p. Nr. 62 zapewniony został krajom tylko do roku 1910 włącznie. Gdyby bowiem kwestya ta w roku bieżącym wcale, czy to przez c. k. Rząd, czy Radę państwa nie została załatwioną, Wydział krajowy — dla braku dalszych wpływów z kas sierocych a ograniczony tylko do zarezerwowanego kapitału 250.000 K — musiałby przedewszystkiem usunąć z dotychczasowego

korzystania z pomocy kraj. funduszu sierocego starsze już sieroty n. p. w wieku od lat 15, później młodsze, aż do wyczerpania chyba wspomnianego kapitału.

Spodziewać się jednak należy, że ostateczność ta przecież nie nastąpi i c. k. Rząd sprawę tę na czas ureguluje i nie dopuści do pokrzywdzenia ubogich sierot, którym ustawą państwową z dnia 3. czerwca 1901 dz. u. p. Nr. 62 zapewniono utrzymanie i wychowanie do ukończonego 18. roku życia.

Krajowa Osada poprawcza dla nieletnich przestępców w Przedzielnicy.

Na posiedzeniu z dnia 12. października 1909 powziął Wysoki Sejm następujące uchwały:

„1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby po myśli uchwał sejmowych z dnia 25. lutego 1907 i 12. października 1907 po wypracowaniu szczegółowych planów i kosztorysów przystąpił bez zwłoki do budowy w Przedzielnicy krajowej Osady poprawczej dla nieletnich chłopców.

2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym na cel powyższy i jak na późniejszą dobudowę w Przedzielnicy osobnego zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt, pożyczki komunalnej w takiej kwocie, jaka okaże się potrzebną do uzyskania gotówki półtora miliona koron.

Pożyczkę tę będzie Wydział krajowy realizował w miarę zachodzącej potrzeby.

3. Sejm upoważnia Wydział krajowy do wstawiania do budżetu krajowego na cały okres amortyzacyjny odpowiednich rat annuitetowych na umorzenie powyższej pożyczki.

4. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby w myśl uchwały sejmowej z dnia 12. października 1907 sporządził plany i kosztorysy budowy i urządzenia, oraz statut i regulamin osobnego zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt w Przedzielnicy.

5. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu przystąpienie do budowy zakładu poprawczego dla nieletnich dziewcząt, gdy na ten cel zapewnioną zostanie ze strony c. k. Rządu odpowiednia subwencya w wysokości co najmniej 40% kosztów".

Odnośnie do powyższych uchwał Wydział krajowy zdaje niniejszem sprawę, jak następuje:

Wedle odezwy c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie z dnia 13. lutego b. r. L. 2424/pr. Jego ces. i Król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z 25. stycznia 1910, najmiłościwiej zatwierdzić uchwałę Sejmu z dnia 12. października 1909, mocą której upoważniono Wydział krajowy do zaciągnięcia w Banku krajowym pożyczki komunalnej do wysokości $1^1/_2$ miliona koron na cel wyżej oznaczony.

Co się tyczy planów i kosztorysów wykonać się mającej budowy zakładu poprawczego w Przedzielnicy, to w tym przedmiocie załącza Wydział krajowy w odpisie otrzymany odezwą c. k. Namiestnictwa z dnia 8. listopada 1909 l. II. 311/3 reskrypt c. k. Ministerstwa spraw wewn. z 28. października 1909 L. 32024, „w którym na podstawie „opinii c. k. Ministerstwa robót publicznych wykazano możność „wykonania tej budowy mniejszym kosztem przez stosowną „modyfikacyę projektu w kierunku zmniejszenia rozmiarów budowy w sposób tam wskazany, wskutek czego koszta budowy „zmniejszyłyby się o 40.000 do 45.000 Kor.

Według tego reskryptu c. k. Ministerstwo zastrzegło sobie ostateczną decyzyę co do wysokości wyznaczyć się mającej subwencyi państwowej na pokrycie kosztów projektowanej budowy aż do odpowiedniego zrestryngowania projektu budowy.

„Chcąc jednak udzielić zamiarowi Reprezentacyi kraju urządzenia zakładu poprawczego w Galicyi jak najbardziej możliwego poparcia wstawiło to c. k. Ministerstwo w porozumieniu z c. k. Ministerstwem skarbu do preliminarza wydatków na rok 1910 z zastrzeżeniem konstytucyjnego zatwierdzenia, jako pierwszą ratę później ustalić się mającej subwencyi państwowej kwotę 65.000 K.“

Wydział krajowy wypracował więc szczegółowe plany i kosztorysy. Przy wypracowaniu planów stosowano się, o ile możności lub o ile rzecz była słuszną, do wskazówek zawartych w powołanym wyżej reskrypcie ministerstwa:

A) Zestawienie ogólne kosztorysów daje sumę kosztów budowy wraz z oparkanieniem i 3% dodatkiem na roboty nieprzewidziane.	820.000 K
W porównaniu z kosztorysem przybliżonym	753.270 „
okazuje się przekroczenie ponad kosztorys przybliżony z kwietnia 1907 o	66.730 K

Ze względu na brak materyałów na miejscu i wielkie koszta przewozu i dostawy musiano przyjąć ceny jednostkowe wyższe, niż w normalnych warunkach, tak, że mimo zmniejszenia zabudowanej powierzchni w kilku budynkach i obniżenia wysokości piąter, przekroczenie powyżej wykazane było nieuniknione.

Do powyższych kosztów wystawienia budynków przybywają w dalszym ciągu koszta:

B) Budowy wodociągów	72.000 K

przyczem ze względu na nie ustalony jeszcze termin budowy zakładu przy obliczaniu kosztorysu przyjęto również wyższe ceny jednostkowe materyałów i robocizny od cen teraźniejszych.

C) Koszta instalacyj wodociągowych, mechanicznych urządzeń i kanalizacyi budynków, tudzież kanalizacyi między budynkami w łącznej kwocie	69.800 K
D) Koszta budowy drogi komunikacyjnej z zakładu do stacyi kolejowej Nowe miasto, wynoszące	78.000 „
E) Koszta budowy dróg wewnętrznych w zakładzie	40.000 „
F) Koszta wewnętrznego urządzenia zakładu, jak preliminowano w r. 1907:	
a) folwarku	50.000 „
b) zakładu	45.400 „
G) Cena kupna majętności Przedzielnica zapłacona funduszowi religijnemu	177.855 „
H) Wreszcie na nieprzewidziane inne wydatki jak: wykupno obcej parceli gruntowej, znajdującej się wśród gruntów dworskich w Przedzielnicy, na koszta rozpisania przetargu ofertowego na budowy i urządzenia, na koszta komisyjne itp. preliminowano kwotę	6.945 „
czyli razem wynoszą koszta fundacyi kraj. zakładu poprawczego w Przedzielnicy kwotę	1,360.000 K

Tak sporządzone szczegółowe plany i kosztorysy przesłał Wydział krajowy odezwą z dnia 3. czerwca 1910 LW. 37066 c. k. Namiestnictwu we Lwowie z prośbą o rychłe — ile możności — przedłożenie sprawy c. k. Ministerstwu spraw wewn. i o zawiadomienie o decyzyi, jaką c. k. Rząd poweźmie ostatecznie co do ustalenia udzielić się mającej krajowi subwencyi państwowej po myśli § 2. ustawy z dnia 24. maja 1885 dz. u. p. Nr. 90 na pokrycie wykazanych wyżej

kosztów założenia kraj. zakładu poprawczego dla nieletnich chłopców w Przedzielnicy, a to: subwencyi — po myśli uchwały Wys. Sejmu z 25. lutego 1907 — w możliwie wysokim stosunku procentowym.

Zarazem ze względu na ruch, jaki spowoduje budowa tego zakładu skutkiem dowozu materyałów budowlanych, tudzież ze względu na potrzeby przyszłego zakładu, gdy w życie wejdzie, odniósł się Wydział krajowy pod dniem 29. stycznia 1910 do LW. 8582 do c. k. Ministerstwa kolei żelaznych z prośbą o jak najspieszniejsze ile możności normalne wyposażenie stacyi kolejowej w Nowem mieście przez wybudowanie tam magazynu i ładowni.

Na to otrzymał Wydział krajowy w odezwie c. k. Dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie z dnia 16. czerwca 1910 L. 644/2/III. odpowiedź, „że c. k. Ministerstwo kolei żelaznych nie udzieliło w bież. roku żądanego na powyższy cel kredytu ze względu na tegoroczne do dyspozycyi otrzymane bardzo szczupłe kredyty inwestycyjne, jakoteż i ze względu na inne bardzo pilne i niecierpiące zwłoki roboty. Istnieje nadzieja, że uda się w roku przyszłym uzyskać potrzebny kredyt."

Przytem doniosła wspomniana Dyrekcya, że na stacyi w Nowem mieście, jako tymczasowy magazyn, ustawiono dwie skrzynie wozowe.

Już w sprawozdaniu swojem z dn. 31. lipca 1909 do LW. 70120 przedłożonem Wys. Sejmowi zaznaczył Wydział krajowy, że do budowy zakładu poprawczego, nie prędzej można przystąpić, zanim nie zostanie przedewszystkiem wybudowaną — dla komunikacyi dogodnej i dowozu materyałów budowlanych — nieodzownie potrzebna droga, łącząca zakład ze stacyą kolejową w Nowem mieście.

To też Wydział krajowy, wypracowawszy — jak wyżej wspomniano — szczegółowy plan i kosztorys tej budowy kosztem 78.000 K, t. j. średnio na kilometr 22.133 K o przestrzeni 3540 *mb*, przyczem przyjęto szerokość w koronie 6 *m* a pokładu szutrowego 4 *m*, zarządził pod dniem 31. maja b. r. do LW. 60301 przeprowadzenie wykupna gruntów; ze względu jednak, że komunikacya ta niema dotąd charakteru drogi publicznej, a przeto ewentualne przymusowe wykupno gruntów nie mogłyby być zastosowane, odniósł się Wydział krajowy do Wydziału powiatowego w Dobromilu o spowodowanie uchwały Rady powiatowej, uznającej powyższą drogę za drogę gminną I. kl., przyczem oświadczył Wydział krajowy, że droga ta będzie wybudowaną i utrzymywaną kosztem funduszu krajowego, bez jakiegokolwiek przyczynienia się funduszów powiatowych do kosztów budowy lub konserwacyi.

Po uzyskaniu tej uchwały Rady powiatowej i po wypracowaniu operatu wykupna gruntów, potrzebnych pod budowę drogi i po wykupieniu ostatecznie zająć się mających gruntów tudzież po zabezpieczeniu dostaw materyałów i placów składowych, przystąpi się niezwłocznie do budowy drogi, by w roku bieżącym mogła być wykończoną. Gdy droga ta do użytku oddaną zostanie, rozpisze Wydział krajowy jeszcze w roku bieżącym — na podstawie wygotowanych już szczegółowych planów i kosztorysów — licytacyę ofertową na wystawić się mające budynki i inne urządzenia budowlane; poczem w miarę potrzeby przystąpi do częściowego realizowania uchwalonej przez Wys. Sejm na cele tej budowy pożyczki półtora milionowej, a o dalszym przebiegu sprawy nie omieszka Wydział krajowy zdawać corocznie sprawę Wys. Sejmowi.

Do wykonania polecenia Wys. Sejmu — sporządzenia planów i kosztorysów budowy i urządzenia dla osady poprawczej dla dziewcząt w Przedzielnicy i przystąpienia do budowy po poprzedniem zapewnieniu ze strony c. k. Rządu subwencyi co najmniej 40% kosztów — przystąpi Wydział krajowy, skoro c. k. Rząd zatwierdzi i zwróci

plany i kosztorysy osady poprawczej dla chłopców i oznaczy cyfrowo, jaką kwotą do tej budowy się przyczyni.

Ubezpieczenie pensyjne funkcyonaryuszów krajowych po myśli ustawy z 16. grudnia 1906 dz. u. p. Nr. 1 ex 1907.

Stan funduszu premiowego funkcyonaryuszów krajowych ubezpieczonych pensyjnie według powołanej wyżej ustawy przedstawia się następująco za r. 1909:

Suma premii ściągniętych z poborów funkcyonaryuszów wynosiła kwotę	16.574 K
zwrócono funkcyonaryuszom na mocy ustawy, bądź z powodu, iż byli wolni od obowiązku ubezpieczenia pensyjnego, lub też z powodu zgaśnięcia tego obowiązku	422 „
czysty dochód	16.152 K
do tego narosłe 3% odsetki wyniosły . .	228 „ 10 h
zatem ogólny stan funduszu premiowego w dniu 31. grudnia 1909 wynosi kwotę	16.380 K 10 h.

W roku bieżącym z funduszu tego w myśl §§ 18. i 19. ustawy z 16. grudnia 1906 dz. u. p. Nr. 1 ex 1907 wypłacił dotąd Wydział krajowy jednorazowe odprawy z powodu zgonu dwóch ubezpieczonych pensyjnie funkcyonaryuszów, a to:

1. wdowie po śp. Leonie Krzyształowskim, dyetaryuszu manip. Wydziału krajowego, Ewie Krzyształowskiej, odprawę w kwocie 540 kor. i

2. czworga dzieciom pozostałym po śp. Włodzimierzu Czapku, nauczycielu rysunków w kraj. warsztacie dla wyrobu zabawek w Jaworowie, odprawę w łącznej kwocie 1.080 kor.

Sprawy pocztowe.

Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie na pełnem swojem posiedzeniu z dnia 26. kwietnia 1910 powzięła uchwałę, aby Prezydyum Izby poczyniło kroki celem zapobieżenia usiłowaniom podjętym w ostatnich czasach w sprawie podziału terytoryalnego zakresu krajowej Dyrekcyi poczt i telegrafów na dwie administracyjne części z siedzibą we Lwowie i w Krakowie.

Podając tę uchwałę pismem z dnia 13. maja 1910 l. 3088 Prezydyum tej Izby Wydziałowi krajowemu do wiadomości, zaznaczyło przytem, że podział zarządu pocztowego w Galicyi na dwie odrębne części byłby połączony z dotkliwemi niedogodnościami dla krajowego przemysłu i handlu i podkopałby jednolitość i sprawność administracyi galicyjskiej sieci pocztowej, telegraficznej i telefonicznej.

Doświadczenia zebrane w tym kierunku wskutek rozdziału galicyjskiej sieci kolejowej na 3 odrębne dyrekcye powinny służyć, jako odstraszający przykład przeciw wszelkim dążeniom, skierowanym do rozdziału administracyi pocztowej i dlatego wyraziło Prezydyum Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie nadzieję, że Wydział krajowy użyje całego swego wpływu, aby zakres działania terytoryalny lub rzeczowy istniejącej krajowej dyrekcyi poczt i telegrafów jako takiej w żadnym kierunku nie został zasadniczo uszczuplony.

Zauważyło przytem wspomniane Prezydyum, że dla kreowania nowych filii pocztowych w powiększonym okręgu m. Krakowa względnie dla nadzoru nad temi filiami niezachodzi najmniejsza

potrzeba utworzenia Dyrekcyi pocztowej, albo też Ekspozytury w Krakowie, albowiem nadzór ten może być z łatwością powierzony istniejącemu głównemu urzędowi pocztowemu w Krakowie.

Wyposażenie tego urzędu w pewne atrybucye naczelnego i kontrolnego organu dla całego obszaru wielkiego Krakowa zdoła w zupełności usunąć te wszystkie niedogodności, które obecnie są przedmiotem skarg ze strony tamtejszej ludności."

Wydział krajowy jednakże z uwagi na zbyt ogólne motywa podane przez Prezydyum Izby handlowej i przemysłowej we Lwowie, nie znając właściwych powodów, któreby skłaniały c. k. Rząd do zamierzonej reformy ani też kierunków, w jakichby ona nastąpić miała, postanowił nie podejmować na razie żadnej ingerencyi w tej sprawie.

Sprawy tyczące się ustawodawstwa cywilnego lub karnego.

Uchwały Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1910 wzywające c. k. Rząd: 1. do wydania zarządzenia, by przy wszystkich sądach urządzono ogrzewane w zimie i w ławki zaopatrzone poczekalnie dla stron; 2. aby jak najrychlej utworzył urzędy c. k. geometrów ewidencyjnych w siedzibie tych sądów powiatowych, gdzie ich dotychczas niema; 3. aby następnie dążył do tego, by przy sądach powiatowych ustanowiono osobnych geometrów, którzyby: a) z urzędu wykonywali dla stron potrzebne do aktów prawnych po-

Na rezolucye te Wysokiego Sejmu nie otrzymał Wydział krajowy żadnej odpowiedzi ze strony c. k. Rządu.

miary gruntów; b) byli pomocni sądom w utrzymywaniu zgodności stanu faktycznego posiadania ze stanem hipotecznym; c) byli znawcami swego fachu w sprawach sądowych; 4. aby co rychlej zamianował dla sądu powiatowego w Żabnie geometrę ewidencyjnego; 5. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby tenże celem zaoszczędzenia ludności kosztów komisyi sędziowskich zarządził, iżby spisywanie aktów spadkowych odbywało się w siedzibie sądów.

Kwestya wprowadzenia w Galicyi postępowania wezwawczego wedle ustawy z 27. kwietn. 1873 dz. u. p. Nr. 67 i art. XXVIII. ustawy z 1/8 1895 dz. u. p. Nr. 112.

W odpowiedzi na odezwę c. k. Prezydyum Sądu krajowego wyższego we Lwowie z dnia 31. lipca 1909. Prez. $\frac{19052}{2\,U/9}$, żądającej wskutek reskryptu c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 11. lipca 1909 L. 20441/9 udzielenia opinii w tej sprawie, Wydział krajowy — zgodnie zresztą z opinią Komisyi prawniczej Wys. Sejmu objawioną w sprawozdaniu jej z 11. października 1909 l. s. 4964 — wyraził pismem z dnia 19. października 1909 do LW. 91342 wspomnianemu c. k. Prezydyum zdanie, że wprowadzenie postępowania wezwawczego wedle ustawy z 27. kwietnia 1873 dz. u. p. Nr. 67 i art. XXVIII. ustawy z 1. sierpnia 1895 dz. u. p. Nr. 112 wcale dla kraju naszego nie nadaje się, a co najmniej byłoby przedwczesnem.

Zdanie to swoje oparł Wydział krajowy na przepisach obecnie obowiązującej procedury cywilnej, w myśl których istnieje możność godzenia stron i możność zawierania ugód w rejestrze NC. i gdzie wszystko odbywa się z pośpiechem, a zwłaszcza na okoliczności, że niema jeszcze uświadomienia do tego stopnia, aby każdy wiedzieć mógł o przysługujących mu środkach prawnych, a nadto, że częstokroć — szczególnie u ludu wiejskiego — z powodu znacznego oddalenia od siedziby sądu, z powodu braku jakiejkolwiek porady prawnej, przychodzić by musiało do bezwinnych zaniedbań, a za tem idących szkód, któreby się w większej części wypadków powetować nie dały.

Nie postępowania wezwawczego nam potrzeba, lecz pomnożenia sił sędziowskich rutynowanych, podziału ciężaru pracy, jaki dziś na barkach sędziego spoczywa, a niewątpliwie bez postępowania wezwawczego wymiar sprawiedliwości sprężyście, energicznie i z korzyścią dla interesowanych prowadzonym będzie.

Sprawy tyczące się podatków i należytości.

Uchwalony przez Wys. Sejm na posiedzeniu dnia 16. października 1908 projekt ustawy o dalszym poborze na lat pięć, tj. od 1/1 1910 do 31/12 1914 30% dodatku krajowego do podatku konsumcyjnego od wina, moczu i zacieru winnego, tudzież moszczu owocowego.

Nawiązując do zeszłorocznego sprawozdania w tym przedmiocie, oznajmia Wydział krajowy, że Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 7. lipca 1909 najmiłościwiej udzielić Najwyższej Sankcyi temu projektowi ustawy.

Również p. Minister spraw wewn. zgodził się na tekst rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy ułożonego w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Ogłoszenie tak powyższej ustawy jak i rozporządzenia wykonawczego do niej nastąpiło w dzienniku ustaw i rozporządzeń krajowych z r. 1909 pod Nrami 102 i 103. Dodatek krajowy, o którym niniejszem mowa, pobierany będzie na prowincyi, jak dotychczas, wraz z podatkiem konsumcyjnym przez c. k. władze skarbowe i na rzecz kraju przez nie odwożony.

W zamkniętych zaś miastach Lwowie i Krakowie — po przeprowadzonych rokowaniach — Wydział krajowy uchwałą z dnia 19. października 1909 do LW. 110773. pobór tego dodatku na rzecz kraju na nowy peryod 1910—1914. oddał gminom m. Lwowa i Krakowa, pod dotychczasowymi warunkami i w sposób dotychczasowy, tudzież za wynagrodzeniem 25% od dochodu brutto.

Uchwała Wys. Sejmu z dnia 5. lutego 1910, wzywająca c. k. Rząd, aby załatwił rezolucye objęte uchwałą sejmową z dnia 4. listopada 1904, mające na celu bądź to przeprowadzenie zmian niektórych ustaw podatkowych w drodze ustawodawczej, bądź usunięcie rozmaitych wadliwości przy wykonywaniu administracyi podatkowej.

Na rezolucyę tę Wysokiego Sejmu nie nadeszła dotąd odpowiedź c. k. Rządu.

Należytości prawne wedle poz. tar. 40. ustawy z dnia

Wymiary należytości tych dokonywane od r. 1889 bezpośrednio przez Wydział krajowy, wyniosły w dalszym ciągu za rok 1909 kwotę: 20.097 K 30 h.

13. grudnia 1862 dz. u. p. Nr. 89 od dekretów służbowych urzędników i sług krajowych.

Z kwoty tej pokrył fundusz krajowy na mocy uchwał Wys. Sejmu z dnia 20. października 1882 i 15. października 1883 tytułem połowy tych należytości kwotę: 9.079 K 08 h, reszta należytości ściągniętą została z poborów służbowych, dotyczących urzędników i funkcyonaryuszów krajowych.

Ekwiwalent.

Tut. c. k. Urząd wymiaru należytości do poz. rej. zgł. 55/904 wymierzył był fundacyi śp. Wiktora hr. Baworowskiego za VI. dziesięciolecie ekwiwalent, jak następuje:

od majątku nieruchomego w kwocie . . .	79.687 K	50 h
od mająku ruchomego	45.949 „	50 „
razem w kwocie	125.637 K	
nadto z powodu rzekomo spóźnionego przedłożenia fasyj podwyżkę w kwocie	125.637 K	
więc łącznie w sumie:	251.274 Kor.	

i odnośne wezwanie płatnicze Wydziałowi krajowemu doręczył. Wydział krajowy, uważając ten wymiar co do majątku ruchomego i podwyżki jako w ustawie nieuzasadniony, wniósł rekurs przeciw powyższemu wezwaniu płatniczemu i to ze skutkiem zupełnym, gdyż c. k. kraj. Dyrekcya skarbu orzeczeniem z dnia 25. stycznia 1910 L. 6006 uwolniła majątek ruchomy tej fundacyi od ekwiwalentu i opuściła przypisaną podwyżkę.

W ten sposób fundacya ochronioną została od znacznego ciężaru i wydatku, bo wynoszącego co 10 lat kwotę 45.949 K 50 h, a w miarę wzrastania tego majątku i więcej, i od jednorazowego wydatku 125.637 Kor.

Należytość od aktu fundacyjnego galic. fundacyi inwalidów.

W zeszłorocznem sprawozdaniu tem, w dziale „Fundacye“ nadmienił był Wydział krajowy, iż wniósł rekurs przeciw wymiarowi należytości w kwocie 23.276 Kor. od tego aktu fundacyjnego.

C. k. kraj. Dyrekcya skarbu orzeczeniem z 4. lutego 1910 L. 2075 uwzględniła w zupełności ten rekurs Wydziału krajowego i zarządziła odpisanie powyższej należytości.

Tym sposobem i ta fundacya ochronioną została od wydatku, który — w razie niepomyślnym — musiałby był spowodować ograniczenie co do kwoty i ilości wsparć dożywotnich, z jakich ubodzy inwalidzi wojskowi obecnie korzystają.

Emigracya.

Odezwą z dnia 6. czerwca 1910 L. 631/pr. przesłało c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie Wydziałowi krajowemu okólnik swój wystosowany do ck. Starostw, który w odpisie dołączamy, a zawierający informacyę o emigracyi do Brazylii.

Informacyę tę podał Wydział krajowy ze swej strony do wiadomości wszystkim Wydziałom powiatowym, a to pod dniem 15. czerwca 1910 do LW. 69788, celem opublikowania jej pomiędzy ludnością powiatów.

Pismem zaś z dnia 13. czerwca 1910 L. 8952/pr. przesłało c. k. Prezydyum Namiestnictwa we Lwowie Wydziałowi krajowemu takąż informacyę, której odpis załączamy, dla emigrantów udających się do Kanady.

I tę informacyę — celem opublikowania w powiatach — podał Wydział krajowy do wiadomości Wydziałom powiatowym, okólnikiem z dnia 1. lipca 1910 do LW. 73690.

Wreszcie pismem z dnia 7. kwietnia 1910 L. XV. a. 2292/10 udzieliło c. k. Namiestnictwo Wydziałowi krajowemu do wiadomości załączony w odpisie okólnik wydany do c. k. Starostw, a ostrzegający przed emigracyjną agitacyą zagranicznych Towarzystw przewozu emigrantów.

Wszystkie powyższe informacye opublikował nadto Wydział krajowy w popularnych pismach codziennych polskich i ruskich.

Odpis.

K. k. Ministerium des Innern. Zl. 32024. An die k. k. Statthalterei in Lemberg.

Das k. k. Ministerium des Innern hat über den d. ä. Bericht vom 23. April l. J. Zl. II-311/5-l, betreffend die Abänderungen beziehungsweise Restringierung des Projektes einer Landesbesserungsanstalt für jugendliche Korrigenden in Przedzielnica ein Gutachten des k. k. Ministeriums für öffentliche Arbeiten eingeholt.

Inhaltlich dieser Äusserung ist unter Würdigung der Ausführungen in der an die k. k. Statthalterei gerichteten Note des Landesausschusses für Galizien vom 7. April l. J. Zl. 34113 eine Restringierung des fraglichen Projektes nach folgender Richtung möglich:

Da bei der Berechnung der Gebäudekosten nach Kubikmetern umbauten Raumes, die Fundamente bei nicht unterkellerten Gebäuden als Souterraingeschoss mit Höhen bis zu 2·50 m verrechnet und die Dachaufmauerungen mit ziemlich hohen Massen eingesetzt wurden, ist es möglich, in diesen Belangen mit etwas geringeren Kostenansprüchen das Auslangen zu finden und könnte weiters bei Anwendung der äussersten Ökonomie an einzelnen Raumausmassen etwas gespart werden.

Diese Verminderungen können in folgender Art erzielt werden.

1. Beim Internatsgebäude würde eine Hauptstiege (statt 2) genügen. Die Gangbreite wäre, da die Gänge nicht für Erholungszwecke und Aufbewahrung von Kleidern zu dienen haben, mit 2·20 m statt mit 2·50 m zu bemessen. Bei den beiden rückwärtigen Lehrzimmern wäre eine Breite von 7 m statt 7·50 m anzunehmen, welche auch für die oberen Schlafsäle, bei welchen durchschnittlich 4·9 m² (nicht 4·5 m²) pro Zögling entfallen zur Not genügt.

Die Geschosshöhen von 3·30, 4·25 und 4·30 m sind beizubehalten. Die Dachaufmauerung genügt mit 0·60 m statt 1·00 m Höhe.

2. Bei Wohngebäude I wäre die Höhe des ersten Stockes mit 3·80 m statt 4·00 m festzusetzen und die Dachaufmauerung von 1·20 auf höchstens 0·60 m Höhe zu reduzieren. Ausserdem genügt für 6 Parteien wohl eine Stiege (statt 2) und wäre die rückwärtigen Eckzimmer, wie im Plane angedeutet, um 1 m kürzer zu halten.

3. Ebenso sind bei dem Wohngebäude II die Geschosshöhen durchaus 3·80 m (statt 3·90 m im ersten Stocke) zu bemessen und könnte mit einer, höchstens 2 Stiegen (statt 3) das Auslangen (für 10 Parteien) gefunden werden.

4. Die Geschosshöhe des Parterres des Ökonomiegebäudes wäre mit Rücksicht auf die vielen kleinen Räume (nur die Küche ist 7 m lang) mit 4·00 m statt 4·30 m genügend. Die Aufmauerung ist höchstens 0·60 m hoch (nicht 1·30 m) zu führen.

5. Bei der Totenkammer könnte die Vorhalle entfallen und die Geschosshöhe mit 3·50 m statt 3·90 m angesetzt werden.

6. Für die Kostenberechnung des Fundamentes des Werkstättengebäudes genügt die Höhenannahme von 1·50 m (statt 2·50 m). Die Aufmauerung im Dache ist zu reduzieren.

7. Beim Kuhstall wäre der Gang hinter dem Vieh 1·30 m statt 1·50 m breit zu halten, vom Jungvieh lassen sich 10 Stück (statt 8) in eine Querreihe bringen. Bezüglich der Dachmauerung gilt das Vorerwähnte.

Durch die vorgeschlagenen Verminderungen liessen sich 40.000 bis 45.000 K an Gebäudekosten ersparen.

Die Schlussfassung über die Höhe des mit dem h. o. Erlasse vom 12. März l. J. Zl. 7724 in Aussicht gestellten Staatszuschusses zu den Kosten der Errichtung dieser Landesbesserungsanstalt muss dem Zeitpunkte vorbehalten werden, wo das vorliegende Projekt eine entsprechende Restringierung im vorstehenden Sinne erfahren haben wird.

Um jedoch der Absicht, der Landesvertretung, eine Besserungsanstalt in Galizien zu errichten, die möglichste Förderung angedeihen zu lassen, wurde im Einvernehmen mit dem k. k. Finanzministerium vorbehaltlich der verfassungsmässigen Genehmigung in den Staatsvoranschlag pro 1910 als erste Rate des seinem vollen Ausmasse nach erst später festzusetzenden Staatsbeitrages ein Betrag von 65.000 K eingestellt.

Die k. k. Statthalterei wird eingeladen, den Landesausschuss für das Königreich Galizien von dem Vorstehenden zu verständigen ihm die Umarbeitung der Pläne nach den vorstehenden Andeutungen in geeigneter Weise nahezulegen und über das Ergebnis dieser Verhandlungen unter Wiedervorlage der Projektsbehelfe bis längstens Ende März 1910 zu berichten, damit h. o. rechtzeitig das Erforderliche wegen Festsetzung der Staatssubvention und ihrer Präliminierung veranlasst werden kann.

Die Beilagen des eingangs zitierten d. ä. Berichtes folgen anverwahrt zurück.

Unterschrift:

Odpis.

Informacya o emigracyi do Brazyli.

Mimo wielokrotnych ostrzeżeń wzrasta od roku 1908 stale emigracya z Austryi do Brazyli. Wielu z emigrantów zostało namówionych do wyjazdu do Brazylii przez inydwidua, które nie można pociągnąć do odpowiedzialności, lub też przez niesumiennych agentów obiecujących wolny przejazd tudzież inne korzyści i wsparcia. Po przyjeździe do Brazylii są jednak emigranci w wielu wypadkach narażeni na największą nędzę i tylko rzadko znajdują lichą egzystencyę. — Kryzys gospodarcza, jaka w r. 1908 w Brazylii wybuchła, wpłynęła ujemnie na położenie ekonomiczne emigrantów. Obowiązujące ustawy kolonialne w Brazylii nie dają obcym osadnikom żadnej gwarancyi co do ich egzystencyi i przyszłości. Brak tam jakiejkolwiek organizacyi pracy, a przedewszystkiem brak zorganizowanego kredytu gospodarczego, któryby dopomógł małemu właścicielewi gruntowemu pokonać początkowe trudności, które panująca w Brazylii drożyzna jeszcze bardziej powiększa. Także stosunki w państwach brazylijskich: Parana, Sao Paulo i Minas Geraes, do których przedewszystkiem kieruje się osadników, nie są pozazdroszczenia godne. Braki jakie panują w kolonizacyi tych państw należy przypisać gwałtownemu wzrostowi przypływu emigrantów, mimo, że brazylijskie władze emigracyjne rozwijają w kierunku pokonania tych braków szeroką działalność. Położenie w koloniach założonych w r. 1908 w stanie Parana było na ogół niekorzystne. Dochód jaki przynosiły prymitywnie uprawiane pola nie wystarczał na utrzymanie przeważnej części emigrantów a niskie zarobki, które wypłacano najczęściej w przekazach na artykuły żywności, nie wystarczały z powodu przesadnie wysokich cen wielu rodzinom na nabycie najpotrzebniojszych artykułów codziennych. Mimo istniejących przepisów osadniczych, które emigrantom podczas pierwszych sześciu miesięcy po przybyciu do kolonii i do pierwszego zebrania i sprzedania produktów ziemnych, przyznają wsparcia potrzebne do życia z zastrzeżeniem późniejszego zwrotu, w praktyce już w pierwszych sześciu miesiącach wydaje się emigrantom przekazy na uzyskanie artykułów żywności u dostawców komisyi osadniczej tylko pod warunkiem, że przez trzy dni w tygodniu pracują przy budowie dróg. Wobec tego pozostają im tylko trzy dni w tygodniu do pracy rolnej na losach (otrzymanych działach ziemi). Czas ten bywa przez to także skróconym, że emigranci wskutek nadzwyczaj powolnego postępowania budowy domów, muszą mieszkać miesiącami w barakach, z których nierzadko kilka godzin drogi mają do swoich losów. W koloniach Xavier da Silva, Senador Correira, Miguel Calmon i S. Roque było położonenie austryackich emigrantów w wielu wypadkach pomimo przeważnie urodzajnej ziemi smutne, miejscami nawet doprowadzało do rozpaczy, tak że wielu z emigrantów opuściło kolonie, a niektórzy z nich na koszta państwa ojczystego musieli wracać do domu. Szczególnie przykre stosunki były w kolonii Xavier da Silva gdzie zwolniony z zajmowanego stanowiska kierownik kolonii popełnił najcięższe przekroczenia na poruczonych jego pieczy osadnikach. Założona przez Towarzystwo kolejowe „Brasil Railway Company“ kolonia Legru przy Porti da Uniao, posiada mało przydatną rolę do uprawy, ciężkie warunki osadnicze, tudzież doświadczenia jakie porobili austryaccy robotnicy w służbie tego To-

warzystwa powinny być przestrogą dla chętnych do emigracyi, którzy mają zamiar w tej kolonii się osiedlić. W stanie Sao Paulo było położenie tych austryackich emigrantów, którzy w r. 1908 tam przybyli i za grunta otrzymanne jeszcze nie zapłacili, również bardzo przykre, ponieważ byli zmuszeni nietylko starać się o środki do życia, lecz także o zapłacenie pierwszych rat a przezto popadli przy panującej kryzie gospodarczej, która dopiero w ostatnich czasach trochę się poprawiła, zaraz z początku w trudności, tak, że większa część z nich musiała grunta opuścić i udać się albo do sąsiednich miast albo też wrócić do ojczyzny. Przypływ do miast pozostał jednak dla szukających pracy bez korzyści, ponieważ wskutek ogólnego ograniczenia produkcyi nie było potrzeba sił roboczych. Ci emigranci, którzy znaleźli zatrudnienie w plantacyach kawy, osiągnęli wprawdzie przeciętny zarobek dzienny 4 do $6^1/_2$ koron, jednakże zarobek ten w wielu wypadkach albo z powodu zadłużenia właścicieli plantacyi kawy nie został im zupełnie wypłacony, albo też wskutek wszelkiego rodzaju oszukańczych czy też niesprawiedliwych redukcyi zarobku, został im i 20 do 40% ukrucony. Także i w innych gałęziach zarobku widoki popsuły się. W stanie Minas Geraes położonym na północ od Sao Paulo nie nadają się kolonie dla austryackich osadników. Przedewszystkiem musi się nazwać stosunki panujące w kolonii Joaro Pinheiro, dokąd w ciągu roku 1908 licznie austryaccy emigranci udali się, jako okropne. Kolonia ta, której klimat jest bardzo zły cierpi na brak zdrowej wody do picia i niema w niej żadnych urządzeń sanitarnych. Budynki wystawione przez rząd związkowy są z jaknajgorszego materyału i w jaknajgorszy sposób budowane. Postępowanie urzędników kolonialnych wobec kolonistów osiegnęło wysoki stopień samowoli i korrupcyi. Koloniści nie znajdują u urzędników żadnej życzliwości i są wystawieni na najgorsze wykroczenia i samowolę. Ogólnie także uskarżają się osadnicy na to, że ich córki są narażone na wielkie niebezpieczeństwa z powodu panującej niemoralności. Także były bardzo częste skargi na naruszanie tajemnicy listowej. Osadnicy austryaccy, którzy w ciągu roku 1909 tamże osiedlili się, opuścili tę kolonię porzucając całe mienie i będąc wogóle zadowolonymi, że mogli życie uratować. Nie lepiej przedstawiają się stosunki w innych koloniach państwa Minas Geraes. Stosunki życiowe w dystrykcie związkowym Rio de Janeiro i w stolicy samej były z powodu nadzwyczajnej drożyzny dla europejskich emigrantów bardzo niekorzystne. W r. 1909 werbowano w Europie robotników do budowy kolei w górnej części rzeki Amazonki. Jednakże stosunki klimatyczne mają być tamże bardzo niekorzystne a traktowanie i sposób żywienia europejskich robotników przy budowach kolei w Brazylii pozostawia wogóle bardzo wiele do życzenia. Wobec powyżej przedstawionego stanu rzeczy ostrzega się jak najbardziej przed emigracyą do wymienionych stanów brazylijskich.

Prezydum c. k. Namiestnictwa. L. 631/pr. Lwów, dnia 6. czerwca 1910.

Emigracya do Brazylii.

Okólnik do wszystkich Panów c. k. Starostów. — Wskutek reskryptu Ministerstwa spraw wewnętrznych z 6. stycznia 1910 L.: 41184 do zużytkowania w szczególności do powiadomienia ludności tamtejszej o treści tej informacyi w sposób tamże praktykowany.

Za c. k. Namiestnika: Grodzicki w. r.

Odpis.

Informacya dla emigrantów udających się do Kanady.

Jeneralny gubernator Kanady rozporządzeniem z dnia 12. marca 1910. l. 458 zarządził, że rozporządzenie z 11. września 1908., którem oznaczono wysokość środków pieniężnych, jakie każdy emigrant po przybyciu do Kanady ma posiadać, znosi się i w miejsce tego rozporządzenia mają obowiązywać następujące przepisy:

1. Każdy emigrant, mężczyzna czy kobieta, o ile nie jest członkiem rodziny w myśl następnych dalszych postanowień, który z zamiarem udania się do Kanady lub też do któregokolwiek z jej portów i to w czasie od 1. marca do 30. października włącznie, musi — i to jest bezwzględny warunek pozwolenia wstępu do Kanady — posiadać jako osobistą własność gotówkę w wysokości 25 dol. (t. j. 125 koron), a prócz tego wykazać się nabytą już kartę jazdy aż do swego miejsca przeznaczenia w Kanadzie względnie wykazać się, że posiada odpowiednią ilość pieniędzy do kupienia tej karty.

2. Jeżeli emigrant zamierzający osiąść w Kanadzie pod warunkami pod 1. wymienionymi, jest głową rodziny i towarzyszy mu rodzina albo jeden lub więcej członków tejże, to postanowienia w ustępie pod 1. podane do takiej rodziny względnie jej członków nie mają zastosowania, jednakże odnośny emigrant, który jest głową rodziny, musi prócz wyżej wymienionej kwoty pieniężnej tudzież środków wymaganych w sposób powyższy do swojej dalszej podróży posiadać jeszcze dalszą, będącą bezwarunkowo jego własnością osobistą sumę pieniężną, a mianowicie w wysokości 12·50 dol. (t. j. 62·50 koron) dla każdego członka rodziny będącego w wieku od 5 do 18 lat, a prócz tego karty jazdy lub też sumę pieniężną wystarczającą na pokrycie dalszych kosztów podróży dla wszystkich członków rodziny aż do ich miejsca przeznaczenia w Kanadzie.

3. Każdy emigrant, który przybędzie na granicę Kanady lub też do któregokolwiek z jej portów w czasie między 1. listopada a ostatnim lutego włącznie — musi również zastosować się do powyższych postanowień przyczem jednakże 50 dol. (t. j. 250 koron), zamiast 25 (t. j. 125 koron) i 25 dol. (t. j. 125 koron) zamiast 12.50 dol. (t. j. 62 K. 50 gr.) wstawić należy w te miejsca, w których jest mowa o kwotach pieniężnych 25 dol. i 12·50 dol.

4. Agenci emigracyjni w różnych miejscach i portach przyjazdu, są obowiązani czuwać nad tem, aby powyższe rozporządzenia były przestrzegane.

Wyjęte są tutaj tylko te przypadki, w których agent emigracyjny pomimo braku któregoś z wyż wymienionych postanowień, jest upoważniony uwolnić emigranta od skutków tych postanowień, o ile zostanie w sposób zadowalniający udowodnionem:

a) że emigrant, o ile jest mężczyzną, udaje się jako robotnik rolny do zatrudnienia na pewne mu przyobiecanego i posiada środki potrzebne do przybycia na miejące swego zatrudnienia, albo

b) że emigrantka wstępuje do pewnie jej przyobiecanej służby domowej i posiada środki potrzebne do przybycia na miejsce swego zatrudnienia, albo

c) że emigrant, mężczyzna czy kobieta, należy do niżej wymienionych kategoryi i będzie mieszkał u jakiegoś krewnego z niżej wymienionych kategoryi, który to krewny nie tylko zgadza się ale także jest w możności go wyżywić, a prócz tego, że emigrant ten posiada środki wymagane do przybycia na miejsce samieszkania tego krewnego.

I. Żona, która udaje się do męża.

II. Dziecko, które udaje się do rodziców.

III. Brat lub siostra udająca się do brata.

IV. Małoletni, którzy udają się do zamężnej lub też samoistnie utrzymującej się siostry.

V. Rodzice, którzy udają się do syna lub córki.

Odpis.

Z c. k. Namiestnictwa XV. a 2292/10. Lwów, dnia 7. kwietnia 1910.
Do wszystkich c. k. Starostw.

Zagraniczne Towarzystwa przewozu emigrantów a między nimi szczególnie firmy T. Missler w Bremie i M. G. Freudberg w Antwerpii, rozwijają w kraju agitacyę emigracyjną, zwracając się listownie do funkcyonaryuszów gminnych i duszpasterzy z prośbą, aby używając swego wpływu na ludność mającą chęć do emigracyi nakłaniali ją do zwracania się do firm powyższych, obiecując za dostarczonych emigrantów albo wprost pewną prowizyę od głowy, albo też dając do zrozumienia, iż za tego rodzaju agitacyę będą mogli uzyskać korzyść materyalną.

Zwracając uwagę Pana c. k. Starosty na działalność tych Towarzystw zagranicznych, c. k. Namiestnictwo poleca przestrzedz w sposób właściwy Urzędy gminne i parafialne, iż wszelkie pośredniczenie w zawieraniu interesów na rzecz tego rodzaju Towarzystw, które nadto są znane ze swego wysoce niesumiennego postępowania wobec emigrantów, „może pociągnąć za sobą dochodzenie sądowo karne z powodu przekroczenia ustawy z 21. stycznia 1897 Dz. p. p. L. 27“. C. k. Namiestnik:

Bobrzyński w. r.

SPRAWOZDANIE

Z CZYNNOŚCI

KOMISYI KRAJOWEJ

DLA SPRAW PRZEMYSŁOWYCH

za czas od 1. sierpnia 1909 do końca lipca 1910.

Sprawozdanie niniejsze Komisyi kraj. dla spraw przemysłowych obejmuje okres czasu od 1-go sierpnia 1909 do końca lipca 1910. Nie zaszły w tym czasie żadne zmiany w składzie osobowym Komisyi. Przedstawia się on jak następuje:

Przewodniczący J. E. Stanisław hr. Badeni, Marszałek krajowy.

Zastępcy przewodniczącego: August Gorayski, poseł sejmowy, członek Izby panów, właściciel dóbr itd., Edmund Zieleniewski, inżynier, poseł do Rady państwa, dyrektor fabryki w Krakowie, Dr. Władysław Jahl, członek Wydziału krajowego itd.

Członkowie Komisyi, powołani przez Wydział krajowy: 1. Leopold Baczewski, radca komercyalny, wiceprezydent lwowskiej Izby handlowej, prezes Rady powiatowej lwowskiej itd.; 2. Łucyan Baecker, Radca szkolny, inspektor szkół przemysł-uzupełniających itd.; 3. Roger baron Battaglia, poseł sejmowy i do Rady państwa, dyrektor Związku fabrycznego itd.; 4. Dr. Artur Benis, adwokat kraj., sekretarz Izby handl. i przem. itd.; 5. Stanisław Ciuchciński, poseł sejmowy, prezydent miasta Lwowa itd.; 6. Jan Franke, c. k. Radca dworu, kraj. inspektor szkolny itd.; 7. Dr. Juliusz Leo, poseł sejmowy, prezydent miasta Krakowa itd.; 8. Arnulf Nawratil, c k. Radca dworu, star. inspektor przemysłowy itd.; 9. Bronisław Pawlewski, c. k. profesor Politechniki itd.; 10. Dr. Józef Schoennet, c. k. instruktor Ministerstwa handlu dla stow. przem. we Lwowie itd.; 11. August Sołtyński, em. Inspektor kolei państwowych itd ; 12. Antoni Stefanowicz, c. k. Radca szkolny, Inspektor szkół przemysł. itd.; 13. Dr. Franciszek Stefczyk, poseł sejmowy, dyrektor Biura Patronatu Spółek oszczędności i pożyczek i t. d.; 14. Dr. Władysław Stesłowicz, sekretarz Izby handl. i przem. we Lwowie itd. 15. Włodzimierz Szuchiewicz, c. k. profesor szkoły realnej itd.; 16. Józef Wczelak, Radca ces., właściciel fabryki itd.; 17. Dr. Alfred Zgórski, Radca rządu, Dyrektor Banku kraj. itd.

Członkowie powołani wyborem Komisyi:

1. Dr. Ernest Bandrowski, poseł sejmowy, dyrektor w. państw. szkoły przemysł. w Krakowie itd.; 2. Wojciech Biechoński, prezes Związku stow. zarobkowych, dyrektor akc. Banku związkowego we Lwowie itd.; 3. Maurycy Dattner, prezydent Izby handlowej i przemysł. w Krakowie; 4. Tadeusz Fiedler, c. k. prof. Politechniki itd.; 5. Dr. Henryk Kolischer, poseł sejmowy i do Rady państwa, właściciel fabryki papieru itd.; 6. Piotr Kosobucki, przemysłowiec, prezes Związku stow. przem. w Krakowie; 7. Teofil Merunowicz, poseł sejmowy, kierownik biura Rady pow. lwowskiej i t. d.; 8. Dr. Józef Milewski, poseł sejm., dyrektor Banku kraj. i t. d.; 9. Józef Olszewski, dyrektor Ligi pomocy przemysłowej itd.; 10. Witołd Ostrowski, c. k. instruktor Ministerstwa handlu dla stow. przemysł. w Krakowie itd.; 11. Antoni Pawłowski, Radca rządu, dyrektor Akademii handlowej we Lwowie itd.; 12. Dr. Stanisław Rittel, poseł sejmowy, burmistrz miasta Brodów itd.; 13. Dr. Tadeusz Rutowski, poseł sejmowy, wiceprezydent miasta Lwowa itd.; 14. Józef Schirmer, przemysłowiec, prezes Związku stowarzyszeń przemysł. we Lwowie itd.; 15. Dr. Henryk Szarski, wiceprezydent m. Krakowa. 16. Narcyz Ulmer, sekretarz Związku stow. zarob. itd. 17. Bolesław Zardecki, poseł sejmowy, wiceprezes Rady powiatowej łańcuckiej itd.

W wewnętrznym ustroju Komisyi nastąpiła ta zmiana, że oprócz dwu komitetów stałych dla spraw szkolnych i przemysłowych, utworzony został trzeci komitet stały dla spraw rękodzielniczych. Komisya uważała rozszerzenie to za wskazane nie tylko wskutek uchwały Wys. Sejmu z d. 7. października 1909, lecz także z powodu mnożenia się spraw rękodzielniczych, które, w ślad za znacznem ożywieniem się ruchu rękodzielniczego w kraju, o Komisyę się opierają i w petycyach wnoszonych do W. Sejmu wyraz swój znalazły. Komisya, oparłszy

się na §. 10. statutu swego, wprowadziła tedy odnośne zmiany do obowiązującego ją Regulaminu i stosownie do §. 16. statutu przedłożyła je Wydziałowi krajowemu do zatwierdzenia. Zatwierdzony uchwałą Wydziału krajowego z dnia 26. kwietnia b. r. L 41.300 nowy Regulamin zamieszcza się w całości między załącznikami.

Aleg. I. Obecny skład trzech stałych komitetów Komisyi, obradujących pod przewodnictwem trzeciego Wiceprezesa, szefa departamentu II. Wydziału krajowego, przedstawia się jak następuje:

1. Do Komitetu dla spraw szkolnych należą pp. dr. E. Bandrowski, L. Baecker, J. Franke, A. Nawratil, A. Pawłowski, dr. J. Schoenett, A. Sołtyński, A. Stefanowicz i W. Szuchiewicz.

2. Do Komitetu dla spraw przemysłowych i handlowych należą pp. L. Baczewski, br. R. Battaglia, W. Biechoński, P. Kosobucki, dr. W. Stesłowicz, N. Ulmer, J. Wczelak, E. Zieleniewski, dr. A. Zgórski.

3. Do Komitetu dla spraw rękodzielniczych należą pp. St. Ciuchciński, P. Kosobucki, dr. J. Leo, J. Olszewski, W. Ostrowski, J. Schirmer, dr. J. Schoennet, dr. F. Stefczyk i N. Ulmer.

Czynności sekretarza Komisyi pełni nadal p. Juliusz Starkel, referentem przemysłowym w biurze Komisyi jest p. Konrad Łoziński, inżynier mechanik.

W myśl uchwały W. Sejmu z d. 28. października 1908 — z powodu mnożących się czynności Komisyi, szczególniej w kierunku bezpośredniego popierania przemysłu, badania fabryk i użycia przyznawanych im pożyczek — zostało Biuro Komisyi o jedną siłę fachową pomnożone. Ustanowiono mianowicie posadę drugiego referenta przemysłowego. Zamianowany w drodze konkursu przez Wydział krajowy na to stanowisko p. Wacław Jarra, inżynier chemik, mający przeszło 5-cio letnią praktykę fabryczną, objął czynności d. 11. kwietnia 1910.

W ciągu okresu sprawozdawczego odbyły komitety stałe 18 posiedzeń, a mianowicie: Komitet szkolny 9 posiedzeń w dniach 20. września, 8. listopada, 15. listopada, 25. listopada 1909, 17. stycznia, 28. lutego, 30. maja, 6. czerwca i 4. lipca 1910 — Komitet przemysłowy 7 posiedzeń w dniach 25. października, 29. listopada, 1. grudnia 1909, 24. stycznia, 7. marca, 25. kwietnia i 17. maja 1910 — Komitet rękodzielniczy 17. maja (wspólnie z przemysłowym) i 17. czerwca.

Posiedzeń plenarnych Komisyi odbyło się cztery, a to: 5. grudnia 1909, 20. marca, 30. kwietnia i 4. czerwca 1910.

Przystępujemy do szczegółowego przedstawienia czynności Komisyi i stanu szkół przemysłowych za rok szkolny 1909/10.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

Do objętych zeszłorocznym wykazem 57-miu szkół przemysłowych uzupełniających o typie ogólnym, przybyły przedewszystkiem we Lwowie dwie szkoły
Aleg. II. dla dziewcząt, tak, że wykaz, który obecnie dołączamy, /. obejmuje 59 szkół tego rodzaju. Ponadto zostały jeszcze w czasokresie sprawozdawczym zorganizowane i wprowadzone w życie dalsze szkoły, o których po części i sprawozdanie zeszłoroczne wspomina, a to w Kalwaryi, Krzeszowicach, Leżajsku, Oświęcimiu i dalsza szkoła męska we Lwowie im. Czackiego. Liczymy więc obecnie 64 należycie zorganizowanych szkół przemysłowych uzupełniających o typie ogólnym. Prócz tego odbywała się nauka przemysłowa uzupełniająca z inicyatywy czynników lokalnych w Kołaczycach, Zatorze i Jaworznie. I co do tych miejscowości przedstawiła Komisya Wydziałowi krajowemu wnioski należytego zorganizowania szkół, skoro dotyczące gminy i powiaty przyjmą na siebie zobowiązanie odpowiedniego przyczyniania się do kosztów utrzymania tychże.

Zwrot ku tworzeniu szkół uzupełniających o typie zawodowym dla uczniów warsztatowych wedle ich zawodów, znachodzi w Komisyi gorące poparcie, gdyż zmierzają one niewątpliwie szybciej i dokładniej do celu wykształcenia młodego rękodzielnika. Powstały też przedewszystkiem w Krakowie szkoły tego rodzaju, a mianowicie szkoła gospodnio-szynkarska, dla drukarzy, dla cukierników i piernikarzy, dla piekarzy, dla rzeźników i masarzy i dla krawczyń.

W Brzeżanach przystąpiono do zorganizowania zawodowej szkoły uzupełniającej dla murarzy obok istniejącej tam już szkoły przemysłowej uzupełniającej ogólnego typu.

We Lwowie stowarzyszenia przemysłowe gospodnio-szynkarskie, cukierników i szewców uczyniły już przed rokiem krok w kierunku organizacyi własnych zawodowych szkół przemysłowych uzupełniających. Na wniosek Komisyi Wydział krajowy uchwalił w zasadzie gotowość przyczyniania się w $^1/_3$ części z funduszów krajowych do utrzymania rzeczonych szkół, skoro w warunkach bliżej określonych zostaną utworzone i w pierwszych dniach listopada r. z. uwiadomił o tem odnośne stowarzyszenia — lecz organizacya nie przyszła jeszcze do skutku.

Takiż sam krok uczyniło także stowarzyszenie fryzyerów i perukarzy we Lwowie, a uzyskawszy przyrzeczenie finansowego poparcia z funduszu krajowego, przystąpi prawdopodobnie w najbliższej przyszłości do zorganizowania zawodowej szkoły uzupełniającej.

Niestety, w kierunku ponoszenia choćby skromnych wydatków na cele kształcenia młodzieży rękodzielniczej, nie są jeszcze nasze stowarzyszenia przemysłowe i gminy dość skore i temu przypisać należy zbyt wolne tempo, w jakiem akcya tworzenia zawodowych szkół uzupełniających się posuwa. Wydatne świadczenia stowarzyszeń przemysłowych na rzecz szkolnictwa przemysłowego w zachodnich krajach koronnych i poza granicami monarchii, powinny być dla nich wskazówką, że i w kraju naszym czynić to należy, a to tem więcej, im większej pracy i ofiar wymaga u nas dźwiganie bardzo podupadających rzemiosł.

Daty statystyczne, tyczące się frekwencyi w ogólnych szkołach przemysłowych uzupełniających w roku szkolnym 1908/9, przedstawiają się, wedle wykazu przygotowanego do sprawozdania Rady szkolnej krajowej, jak następuje:

W 60 szkołach liczono klas 225, sił nauczycielskich 548. W porównaniu z rokiem poprzednim przybyło klas 16. Uczniów zapisanych liczono 8253. Z tej liczby pozostało do końca nauki 7000; cel nauki osiągnęło 5230 uczniów, nieklasyfikowanych zostało 1295.

W porównaniu z rokiem szkolnym 1907/8 okazuje się stan znacznie lepszy. Liczba zapisanych jest o 14% wyższą, pozostałych do końca nauki o przeszło 13% więcej. Średnią frekwencyę obliczano w roku poprzednim na 76·1%, w roku 1908/9 wynosi ona 76·3%.

Stan frekwencyi za rok szkolny 1909/10 nie jest jeszcze zestawiony.

Z zawodowych szkół uzupełniających przez kraj subwencyonowanych, przedstawiają cyfry frekwencyi za rok 1909/10 następujące:

W Krakowie, w szkołach:	gospodnio-szynkarskiej . . .	37 uczniów
	cukierników i piernikarzy . .	34 „
	rzeźników i masarzy	104 „
	piekarzy	89 „
	drukarzy i litografów . . .	73 „
W Brzeżanach w szkole dla murarzy		45 „
W Krakowie w szkole dla krawczyń		67 „
	Razem . . .	449 uczniów

tj. 382 uczniów i 67 uczenic przemysłowych.

Koszta utrzymania 59-ciu ogólnych szkół przemysłowych uzupełniających, obliczone na podstawie preliminarzy na rok 1910, wynoszą — bez kosztów ogólnej natury całego tego działu budżetowego 285.926 K. Z tej kwoty przypada na fundusz krajowy 100.428 K., na skarb państwa 100.415 K, na gminy, powiaty i inne czynniki miejscowe 85.083 K. Widać więc z tego, że równowaga wydatków, oparta zasadniczo na rozdziale kosztów między państwo, kraj i czynniki miejscowe po $^1/_3$ części, została już bardzo zachwianą, i jeśli z gmin, powiatów i innych źródeł miejscowych nie popłyną większe zasiłki, może nastąpić szkodliwy zastój w rozszerzaniu i podnoszeniu tak bardzo dla rękodzielnictwa potrzebnych szkół przemysłowych uzupełniających.

Na utrzymanie zawodowych szkół uzupełniających przyznał Wydział krajowy dotychczas w r. 1910 następujące subwencye:

W Krakowie szkołom:	gospodnio-szynkarskiej . . .	1400 K — h
	cukierników i piernikarzy . .	1921 „ 31 „
	Do przeniesienia . . .	3321 K 31 h

*

	Z przeniesienia . . .	3321 K 31 h
W Krakowie szkołom:	rzeźników i masarzy	800 „ — „
	piekarzy	1600 „ — „
	drukarzy i litografów	1800 „ — „
W Brzeżanach szkole	dla murarzy	700 „ — „
W Krakowie „	„ krawczyń	800 „ — „
	Razem . . .	9021 K 31 h

Na cały dział szkolnictwa przemysłowego uzupełniającego żądała Komisya od c. k. Rządu na rok 1909 subwencyi w kwocie 100.315 K. C. k. Rząd, pismem z d. 21. października 1909, przyznał wszakże tylko 86.000 K. a więc o 14.315 K mniej, które spadły na fundusz krajowy. Poza tem przeznaczył c. k. Rząd jeszcze 2000 K na dokupywanie środków naukowych i remuneracye dla nauczycieli do rąk c. k. Inspektora szkół przemysł. uzupełniających.

Na rok 1910, w miarę rozszerzania się akcyi w kierunku zakładania i ulepszania szkół przemysłowych uzupełniających, wynosiły żądania Komisyi 115.213 K Czy całą tę kwotę c. k. Rząd uwzględnił, nie wiadomo, gdyż do chwili zamknięcia niniejszego sprawozdania nie asygnowano jeszcze zasiłków państwowych na krajowe szkolnictwo przemysłowe w Galicyi. Gdyby i za ten rok udział skarbu państwa w kosztach utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających miał być znacznie zmniejszony i gdyby w przyszłości subwencye rządowe nie wzrastały w miarę istotnych potrzeb i wzrastania wydatków z funduszu krajowego, to akcya dalszego rozwijania tego tak dla kraju ważnego działu szkolnictwa byłaby poważnie zagrożona.

Przedstawiona c. k. Rządowi przez Komisyę suma zasiłków ze skarbu państwa, potrzebnych na utrzymanie szkół przemysłowych uzupełniających w r. 1911, wynosi 132.145 K.

II. Szkoły i kursy zawodowe.

Szkół zawodowych, warsztatów naukowych, krajowych i subwencyonowanych, liczono z końcem roku ubiegłego 58. Z dawniejszych ubyły wskutek zwinięcia: szkoła koszykarska w Niżniowie i szkoła szewska w Dobczycach. W liczbie pozostałych zakładów liczymy 31 szkół z funduszu krajowego utrzymywanych i 27 subwencyonowanych. W szczególności były utrzymywane dla nauki koszykarstwa: Centralny kurs koszykarstwa we Lwowie, 7 szkół krajowych, a to w Brzezowcu, Brzostku, Dynowie, Gdowie, Leżajsku, Tarnobrzegu i Zatorze, oraz 10 warsztatów naukowych subwencyonowanych, a to w Albigowej, Bilince, Czerwonej Woli, Chyszewicach, Milczycach, Przewrotnem, Rudkach, Siekierczycach, Wielowsi i Żurawnie; Dla kołodziejstwa z kowalstwem 4 szkoły krajowe, a to w Grybowie, Grzymałowie, Kamionce strumiłowej i Tłumaczu; dla nauki stolarstwa dwie szkoły krajowe w Stanisławowie i Kalwaryi Zebrzydowskiej; dla zabawkarstwa drzewnego krajowa szkoła zabawkarstwa w Jaworowie; dla wyrobów keramicznych 2 zakłady krajowe, a to szkoła garncarska w Kołomyi i kursa keramiczne w Podgórzu, oraz subwencyonowana pracownia w Toustem; dla szewstwa 3 krajowe szkoły szewskie w Witkowie, Starym Sączu i Kołomyi; dla tkactwa 6 krajowych szkół i warsztatów naukowych tkackich, a to w Krośnie, Glinianach, Gorlicach, Kosowie, Łańcucie i Rychwałdzie, oraz 4 subwencyonowane warsztaty naukowe tkackie w Budzanowie, Korczynie, Wilamowicach i Zwiniaczu; dla sukiennictwa kraj. szkoła sukiennicza w Rakszawie; dla koronkarstwa 2 szkoły krajowe w Zakopanem i Bobowej, oraz 4 subwencyonowane w Jaworowie, Kańczudze, Przeworsku i Rudkach; dla hafciarstwa krajowa szkoła hafciarska w Makowie; dla robót kobiecych wogóle 6 zakładów subwencyonowanych, a to we Lwowie (3), Krakowie, Kołomyi i Przemyślu; dla nauki kilku rękodzieł łącznie 3 zakłady, a to w Drohowyżu, Oświęcimiu i Miejscu Piastowem.

Zestawienie tych zakładów co do kosztów ich utrzymania na podstawie preliminarzy na rok 1910, mieści w sobie załączony tu ·/. wykaz. Suma tych kosztów wynosi 733.711 K. Na pokrycie ich domagała się Komisya subwencyi ze skarbu państwa w łącznej kwocie 117.800 K, lecz c. k. Rząd nie przychylił się do tego wniosku i przyznał o 41.800 K mniej, tj. tylko 86.000 K, wskutek czego nastąpiło znacznie większe obarczenie funduszu krajowego kosztami utrzymania szkół zawodowych i zniewoliło Wydział krajowy do obniżania subwencyi rządowych tym

·/. Aleg. III.

subwencyonowanym warsztatom naukowym, które stale z funduszów państwa bywają subwencyonowane. Poza podaną powyżej kwotą asygnowała c. k. Rada szkolna krajowa jeszcze zasiłki państwowe wprost zarządom szkół robót kobiecych w ogólnej kwocie 8100 K. Cały zatem wydatek państwa na krajowe i subwencyonowane zakłady dla nauki zawodowej w r. 1909 wynosił 94.100 K, co w obec ogółu wydatków, preliminowanych w kwocie 733.711 K, przedstawia się znacznie gorzej niż w roku poprzednim, gdyż równa się pokryciu niespełna 13%, czyli około ósmej części kosztów, preliminowanych na utrzymanie rzeczonych szkół.

Wnioski, przedstawione c. k. Rządowi przez Komisyę na rok 1911, sumują się na kwotę 190.600 K.

Poza szkołami zawodowemi obejmujemy wykazami i niniejszym działem sprawozdania także kursy zawodowe i majsterskie W czasokresie sprawozdawczym odbyło się takich kursów 17, a to dla koszykarstwa 4, dla stolarstwa 3, dla szewstwa 5, dla blacharstwa 1, dla murarstwa 2, dla kroju i konfekcyi bielizny 2, z ogólną liczbą 258 uczestników i uczestniczek. Do kosztu urządzenia kursów tych, wynoszących przeszło 45.000 K, przyczynił się c. k. Rząd kwotą 12.000 K.

Wszystkich przeto zakładów stałych i kursów czasowych dla nauki zawodowej liczono w roku 1909 10 75, tj. o czternaście więcej, niż w czasokresie, objętym sprawozdaniem Komisyi za r. 1908/9.

Przechodzimy do rozpatrzenia obecnego stanu szkół i kursów zawodowych i zaznaczenia ważniejszych szczegółów ich działania i rozwoju.

Szkoły koszykarskie nie zmieniły się w niczem pod względem swego ustroju. Pomijając udzielaną gdzieniegdzie naukę stylistyki, rachunków i w miarę możności rysunków zawodowych, udziela się w nich, w okresie dwóch do trzech lat, niemal wyłącznie praktycznej nauki wyplatania i wykańczania rozmaitych użytkowych i ozdobnych wyrobów koszykarskich. Oprócz „Centralnego kursu koszykarskiego we Lwowie“, są to zatem warsztaty naukowe, kształcące praktycznych koszykarzy, którzy po ukończeniu szkoły pracują zazwyczaj jeszcze w związku ze szkołą jako płatni robotnicy i stają się w ten sposób do pracowania w warsztatach koszykarskich i do samoistnego wykonywania koszykarstwa jako przemysłu domowego uzdolnieni.

Dzięki oddziaływaniu tych szkół w ciągu lat dwudziestu, odkąd je zakładać poczęto, rozwinęło się w kraju koszykarstwo i podniosło znacznie co do jakości wyrobów. Z dnia na dzień mnożą się pracownie, w których wykonuje się dobre i gustowne wyroby koszykarskie. Akcyę tworzenia spółek koszykarskich, zdolnych do produkcyi na większą skalę, jak np. Albigowa, Gdów, Wiązownica, Wielowieś i inne, wziął na siebie kraj. Związek przemysłowy, podejmujący coraz skrzętniej organizacyę wywozu wyrobów koszykarskich poza granice kraju i monarchii.

Jedna ze szkół, a mianowicie szkoła koszykarska w Dynowie, dla której nie można było uzyskać od gminy odpowiedniego umieszczenia i w ogóle życzliwego traktowania interesów szkoły i gdzie frekwencya uczniów malała, została z końcem lipca br. zwinięta. O ile da się tam produkcyę koszykarską nadal utrzymać przez organizacyę odpowiedniej spółki produkcyjnej, okaże przyszłość. W Niżniowie, gdzie szkołę również przed rokiem zwinięto, zdoła się nadal koszykarstwo utrzymać i rozwijać, gdyż zajął się tem na własną rękę były jej instruktor W. Kopkowicz, założywszy przy pomocy Wydziału krajowego pracownię własną, w której i byłym uczniom szkoły dał zajęcie.

Na Centralnym kursie koszykarstwa we Lwowie, odbyły się w okresie sprawozdawczym cztery kursy pięciomiesięczne. Jeden z nich, od 1-go września 1909 do końca stycznia, urządzonym był w porozumieniu z Radą szkolną krajową dla nauczycieli ludowych, w celu poparcia nauki koszykarstwa, uprawianego we wielu szkołach ludowych w kraju. Wzięło w nim udział siedmiu nauczycieli z różnych okolic kraju, a wyniki nauki były zadawalniające. Równocześnie odbywał się kurs koszykarstwa galanteryjnego dla kobiet, który zgromadził 6 uczestniczek i dał bardzo dobre wyniki. Trzecim był kurs dla 7 ukończonych uczniów szkół koszykarskich w kraju. Kurs ten odbył się w sezonie letnim, tj. w czasie od 1. marca do końca lipca, również z dobrymi wynikami nauki.

Jedna z uczestniczek kursu kobiecego otworzyła już przy pomocy zasiłku z funduszu krajowego pracownię koszykarstwa galanteryjnego w Rymanowie.

Organizacya Centralnego kursu koszykarskiego ulegnie w najbliższej przyszłości zmianie, spowodowanej zmienionemi okolicznościami, stosownie do wymogów nowej ustawy przemysłowej i wprowadzenia koszykarstwa do szeregu rękodzieł, dla których — o ile nie jest ono przemysłem domowym — przepisana jest kwalifikacya zawodowa, oparta na uzyskaniu dowodu uzdolnienia, który uprawnia do ubiegania się o kartę przemysłową i do samoistnego prowadzenia pracowni. Dotychczasowe luźne, pięciomiesięczne kursy, zostaną tedy przekształcone na centralną szkołę koszykarską, która obejmie: 1. dwuklasową szkołę koszykarską o nauce całodziennej, w którejby uczono teoretycznie i praktycznie koszykarstwa, tak, iżby kończący ją uczeń mógł zdać egzamin na czeladnika; 2. jednoroczną szkołę majsterską, całodniową, do której byliby przyjmowani koszykarze, którzy po wyzwoleniu, względnie zdaniu egzaminu czeladniczego, wykażą się odbyciem conajmniej jednorocznej praktyki zawodowej; 3. jednoroczny kurs zawodowy koszykarstwa galanteryjnego dla kobiet; 4. szkołę przemysłową uzupełniającą o charakterze zawodowym dla uczniów, zajętych w pracowniach koszykarskich we Lwowie.

Zakład tego rodzaju nie będzie mógł nadal mieścić się w wynajmowanych dotąd lokalnościach; potrzebnym okazuje się dlań budynek własny, wskutek czego przewidziano w preliminarzu odnośną pozycyę wydatku na wystawienie dlań odpowiedniego budynku.

Z pomiędzy subwencyonowanych warsztatów naukowych koszykarskich ubył w początkach b. roku warsztat w Przewrotnem, zwinięty dla braku dostatecznej frekwencyi.

Wędrowne kursy koszykarskie odbyły się: w Ciężkowicach, kurs drugi 10-miesięczny, w którym brało udział 8 uczniów i uczenic, w Kobiernicach, w powiecie Bialskim, drugi kurs 10 miesięczny, na którym pobierało naukę 15 uczniów. Dalsze dwa kursy urządzono: w Sokołowie, w powiecie Stryjskim, kurs 10-miesięczny od 1. lutego 1909, na który zapisało się 9 uczniów, a gdzie instruktorem jest b. wychowanek Centralnego kursu koszykarstwa we Lwowie, Adam Chmielowski i w Gaci w powiecie Przeworskim, gdzie urządzono 8-miesięczny kurs koszykarski, przeznaczywszy dlań b. ucznia szkoły koszykarskiej w Leżajsku, Jana Mirka na instruktora, pod nadzorem kierownika rzeczonej szkoły, Wojciecha Kuta. Na kursie tym, urządzonym w miejscowości, której ludność już od dłuższego czasu wyrobem koszów się zajmuje, ma się na celu głównie wydoskonalenie koszykarzy w pewnych wyrobach koszykarskich, mogących znaleźć łatwy i masowy zbyt, i przygotowanie do zawiązania samoistnej spółki produkcyjnej. Udział w kursie wzięło 18 uczestników.

Utworzeniem spółek wytwórczych koszykarskich w Ciężkowicach, gdzie produkcya koszykarska, po zamknięciu kursów, utrzymuje się i nadzorowaną jest na razie z ramienia Wydziału krajowego przez nauczyciela tamtejszej szkoły ludowej, p. Juliana Mańkowskiego i w Kobiernicach, gdzie usiłowania wprowadzenia przemysłu koszykarskiego otoczył światłą i troskliwą opieką dyrektor tamtejszej szkoły rolniczej p. Adolf Poniński — zająć się ma w najbliższej przyszłości krajowy Związek przemysłowy.

Na wiosnę b. roku otwarto jeszcze jeden kurs koszykarski w Olesku, przy pomocy i pod opieką tamtejszego Koła T. S. L. Na kurs ten zapisało się z chwilą otwarcia, tj. dnia 19. marca b. r., 20 uczniów od 10 do 20 lat. Frekwencya wszakże nie utrzymała się w tej wysokości, gdyż wszyscy prawie starsi uczniowie, pracujący także w zawodzie murarskim, pospieszyli wkrótce za swymi majstrami do murarki. Powrócą oni po ukończeniu sezonu budowlanego na zimę do dalszej nauki koszykarstwa, które pragną z murarstwem, jako zajęcie zimowe, zespolić Na kursie utrzymało się jednak zawsze 12 uczestników młodszych, od 10 do 14 lat liczących.

Z początkiem kwietnia b. r. otwarty został w Ciężkowicach, pierwszy tego rodzaju, kurs koszykarskich wyrobów galanteryjnych pod kierownictwem nauczycielki wędrownej, p. Maryi Mastalskiej, która na dwu kursach kobiecych w Centralnym kursie koszykarskim we Lwowie do nauczania galanteryjnego koszykarstwa należycie się przygotowała. W kursie tym wzięło na razie udział 8 dziewcząt, jest jednak nadzieja, że na sezon zimowy ilość uczenic się zwiększy. Nauka idzie w porządku, dotychczasowe wyniki jej są dobre. Główna

trudność rozwinięcia kursu leży w tem, że pomieszczenie jest złe i niedostateczne, gdyż zwierzchność gminna, skora do przyrzeczeń, nie spełniła wszystkiego, do czego się zobowiązywała. Można się wszakże spodziewać, że kurator kursu, miejscowy proboszcz, ks. kanonik J. Michalik, zdoła wywrzeć wpływ odpowiedni, aby zaniedbania gminy w umieszczeniu kursu i zaopatrywaniu go w potrzebne materyały, zostały usunięte.

W szkołach kołodziejskich nie zaszły żadne zmiany w dotychczasowym programie nauki. W najbliższej przyszłości wypadnie wszakże dostosować go bardziej do wymogów nowej ustawy przemysłowej, ażeby ułatwić uczniom i czeladzi kołodziejskiej i kowalskiej nabywanie dowodu uzdolnienienia i prawnej kwalifikacyi do samoistnego wykonywania rzemiosła. Z wyjątkiem warsztatu naukowego w Grzymałowie, gdzie stan nauki jest mniej dobry — gdyż dotychczas nie uregulowano niestety z Wydziałem powiatowym stosunków prawnych pod względem własności gruntów i budynków, co stoi także na zawadzie w podjęciu radykalniejszej reorganizacyi zakładu i uregulowania personalu szkolnego — jest w innych trzech szkołach, w Kamionce str, Tłumaczu i Grybowie stan nauki dobry i celowi odpowiedni. O żywotności wszystkich czterech szkół świadczy najwymowniej frekwencya, która ze 129 w roku poprzednim do 149 uczniów w tym roku się wzmogła.

Od szeregu lat zaznaczała Komisya w swych sprawozdaniach, że pomieszczenie szkoły w Kamionce str. jest złe i staje się coraz gorsze z powodu podupadania budynku szkolnego. Gdy gmina i powiat kamionecki żadnego kroku nie uczyniły, ażeby się o nowy, celowi odpowiedni budynek postarać, postanowił był Wydział krajowy, ażeby szkołę kołodziejską w Kamionce zwinąć, ewentualnie przenieść ją do innej miejscowości. Uchwała ta pobudziła dopiero gminę do większej energii; wniosła ona prośbę o cofnięcie tej uchwały i zakupiwszy przy pomocy funduszów powiatowych grunt, ofiarowała go pod budowę nowego, z funduszów krajowych wznieść się mającego budynku szkolnego. Wydział krajowy zamierza tedy w roku przyszłym przystąpić do budowy i wstawił do preliminarza na rok 1911 kwotę 6000 K na wstępne koszta budowy.

W Grybowie dokonanem będzie jeszcze w tym roku rozszerzenie budynku na pomieszczenie internatu uczniów, o czem Komisya już w sprawozdaniu zeszłorocznem nadmieniała.

W Tłumaczu, dzięki gorliwości kuratora szkoły, p. Piotra Szczepańskiego i tamtejszego Wydziału powiatowego posiada już szkoła odpowiedni lokal na internat dla uczniów. W ostatnich czasach przedstawił kurator Komisyi wniosek rozszerzenia programu szkoły w tym kierunku, ażeby oprócz oddziału kołodziejskiego i kowalskiego utworzono w niej osobny oddział lakierniczo-rymarski, ograniczony do niezbędnych robót pomocniczych przy wykonywaniu robót pomocniczych, które dotychczas sprowadzanym „ad hoc“ lakiernikom lub rymarzom poruczano. Uznając słuszność motywów na poparcie tego wniosku przytoczonych — a w szczególności ten, że znajomość lakiernictwa i rymarstwa w zastosowaniu do zwykłych wyrobów kołodziejskich ułatwi znakomicie wychowankom szkoły osiedlanie się po wsiach i po dworach jako stelmachów i kowali — poparła Komisya wniosek ten w przedstawieniu do Wydziału krajowego. Znalazło to swój wyraz w projekcie preliminarza szkoły na r. 1911, gdzie wstawioną została pozycya 4000 K na wybudowanie warsztatu lakierniczo-rymarskiego, dla którego już Wydział powiatowy znaczną część materyałów przygotował.

Obie krajowe szkoły stolarskie, w Stanisławowie i Kalwaryi pracowały w ostatnim roku szkolnym już w zmienionych nieco warunkach nowego programu nauki. Uważamy za wskazane przedstawić szczegółowo ten nowy program, ażeby dać dokładny obraz nauki udzielanej w szkole, jej rozmiarów i zawodowej wartości.

Szkoła stolarska w Stanisławowie obejmuje trzy oddziały zawodowe, a to:

a) oddział artystycznego stolarstwa meblowego i budowlanego;

b) oddział tokarstwa drzewnego i specyalnego dla rozmaitych kategoryi tego przemysłu;

c) oddział snycerstwa ornamentalnego zastosowanego do artystycznych wyrobów meblowych.

Na podstawie nowej organizacyi szkoły nauka stolarstwa obejmuje trzy

lata nauki, t. j. klasę przygotowawczą i dwie klasy zawodowe, następnie rok praktyki poza szkołą i jednoroczną szkołę majsterską.

Nauka tokarstwa dzieli się na dwuletni, względnie z kursem przygotowawczym, trzyletni warsztat naukowy tokarstwa drzewnego i osobny dwuklasowy specyalny oddział tokarstwa dla rozmaitych kategoryi tego przemysłu.

Na oddziale snycerskim trwa nauka trzy lata.

Trzyletnie oddziały nauki stolarstwa, tokarstwa i snycerstwa mają na celu przyswojenie chłopcom, którzy przekroczyli wiek obowiązkowej nauki szkolnej, a pragną wyuczyć się jednego z tych rzemiosł, niezbędnych praktycznych wiadomości i zręczności w ręcznej pracy, w zakresie odpowiadającym nauce u majstra i udzielenie im najważniejszych wiadomości w przedmiotach przemysłowo-kupieckich, w nauce o formach artystycznych, w technologii, tudzież dostatecznej wprawy w rysunkach.

Szkoła majsterska stolarstwa i dwuklasowy specyalny oddział tokarstwa dają pomocnikom stolarskim i tokarskim sposobność do nabycia wyższego wykształcenia w swoim zawodzie i to zarówno w kierunku praktycznym, jak i teoretycznym i przygotowują ich tym sposobem do objęcia stanowiska przodownika, werkmistrza lub samodzielnego kierownika przedsiębiorstwa przemysłowego w obranym zawodzie.

Nauka dzieli się na teoretyczną i praktyczną.

Nauka teoretyczna obejmuje:

a) naukę religii;

b) naukę języka polskiego i ruskiego;

c) wiadomości z nauk przyrodniczych t. j. historyę naturalną i fizykę;

d) wiadomości z nauki o ziemi (geografia handlowa);

e) kaligrafię t. j. ćwiczenia w piśmie zwyczajnem i najbardziej używanem piśmie zdobnem;

f) naukę rysunków elementarnych, techniczno-konstrukcyjnych i dekoratywnych w połączeniu z nauką o formach artystycznych, o rzutach i nauką konstrukcyi wyrobów stolarskich:

g) naukę przemysłowo-kupiecką t. j. stylistykę, rachunki przemysłowe i kalkulacyę, buchalteryę, ustawodawstwo przemysłowe i ustrój społeczny, tudzież hygienę;

h) technologię drzewa, narzędzi, materyałów pomocniczych w połączeniu z nauką o maszynach i motorach.

Wszystkich powyższych wiadomości udziela się w sposób i w rozmiarach ściśle zastosowanych do specyalnych potrzeb zawodu, tudzież przygotowania i zdolności każdego ucznia.

Nauka rysunków przysposabia ucznia do samodzielnego wykonywania konstrukcyjnych rysunków warsztatowych do tego stopnia, ażeby mógł później narysowany przedmiot z całą dokładnością co do formy i wymiarów wykonać; niemniej wprawia się uczeń w samodzielnem projektowaniu pojedyńczych wyrobów artystycznego przemysłu drzewnego, opartego na znajomości zasadniczych form każdego stylu.

W przedmiotach kupieckich poucza się ucznia o korespondencyi kupieckiej, przepisach pocztowych, podaniach i t. p., dalej o rachunkowości przemysłowej i kalkulacyi, o prowadzeniu ksiąg, ustawodawstwie przemysłowem, ustroju praw obywatelskich i wreszcie o hygienie przemysłowej. Wogóle ten dział nauki obejmuje to wszystko, z czem każdy uczeń przy późniejszem samodzielnem wykonaniu swego rzemiosła spotkać się musi.

Nauka technologii zapoznaje ucznia z wszystkiemi własnościami drzew europejskich i zamorskich, używanych w przemyśle drzewnym, z oznaczeniem ich wartości oraz warunków i zwyczajów sprzedaży; objaśnia o materyałach pomocniczych, służących do wykończenia wyrobów z drzewa jak: klejenia, szlifowania, bajcowania, malowania, politurowania, wykładania i t. p. Następnie zaznajamia się ucznia z wszystkimi przyrządami t. j. maszynami i narzędziami służącemi do obróbki drzewa, mówi się o ich przeznaczeniu, sposobie użycia, dobrem utrzymaniu i pielęgnowaniu, a w końcu udziela mu się wiadomości o wymiarach i przeznaczeniu poszczególnych wyrobów tak meblowych jak i budowlanych, tudzież o obliczeniu cen ich sprzedaży.

Nauka praktyczna w warsztacie stanowi najważniejszą część nauki. Głównem zadaniem jej jest, ażeby uczniowie nabyli dostatecznej biegłości ręcznej

w wykonywaniu wszelkich robót, wchodzących w zakres obranych przez nich zawodów.

W I. kursie rocznym jest nauka praktyczna dla wszystkich trzech oddziałów wspólną i każdy uczeń bez względu na zawód, jakiemu się chce specyalnie poświęcić, obowiązany jest przerobić wstępną szkołę wszystkich trzech rzemiosł, w których szkoła kształci t. j. stolarstwa, tokarstwa i snycerstwa, a dopiero na drugim roku rozdzielają się uczniowie według ich uzdolnienia i upodobania na pojedyńcze zawody, w których chcą się specyalizować.

W dziale stolarskim zajmują się uczniowie wykonywaniem wszystkich wchodzących w ten zakres wyrobów, tak meblowych jak i budowlanych, na podstawie szczegółowych rysunków w naturalnej wielkości z uwidocznieniem wszystkich przekrojów, tudzież wygotowanego szkicu w skali 1:10 i to, ze względu na artystyczno-przemysłowy kierunek zakładu, z zastosowaniem najwytworniejszych i najdokładniej wykończonych form artystycznych.

W dziale tokarskim kształcą się uczniowie na tokarzy drzewnych dla zapotrzebowania przemysłu meblowego, tudzież na tokarzy specyalnych, od stolarstwa całkiem niezależnych, a to dla wyrobów galanteryjnych, cygarniczkarskich i fajczarskich, bilardowych i t. p. z drzewa, rogu, kauczuku, celluloidu, alabastru, marmuru, galalitu, kości słoniowej, pianki morskiej, ambroidu, perłowej masy i bursztynu.

Snycerstwo obejmuje wraz z nauką modelowania naukę snycerstwa ornamentalnego, zastosowanego do dekoracyi mebli, a więc rzeźbienie liści i kwiatów z natury, rzeźbienie ornamentów plastycznych, układanych przez uczniów samodzielnie, z naturalnych roślin, rzeźbienie draperyi, części postaci ludzkiej, tudzież drobnych przedmiotów użytkowych snycerstwa galanteryjnego.

Warunki przyjęcia uczniów są następujące:

a) Do trzyklasowej szkoły zawodowej stolarstwa, tokarstwa lub snycerstwa ukończony 13-ty rok życia i fizyczne uzdolnienie do pracy przy warsztacie stolarskim, tudzież ukończenie z dobrym postępem przynajmniej IV. klasy szkoły ludowej, albo odpowiednie temu wykształcenie w inny sposób nabyte.

b) Celem przyjęcia do szkoły majsterskiej należy przedłożyć dowody ukończenia nauki u majstra lub też dowód ukończenia takiej szkoły zawodowej, której świadectwo zastępuje świadectwo nauki u majstra, tudzież dowód odbycia przynajmniej jednorocznej praktyki w charakterze pomocnika w przemyśle stolarskim.

c) Do specyalnego dwuklasowego oddziału tokarstwa dla rozmaitych kategoryi tego przemysłu może być przyjęty taki uczeń, który ukończył dwuklasowy warsztat naukowy tokarski, lub też odbył naukę u majstra z tokarstwa drzewnego.

Szkoła stolarska w Stanisławowie należy do najlepszych szkół tego rodzaju nietylko w Galicyi, lecz i poza jej granicami. Świadczy o tem nietylko napływ uczni, który musi być ograniczany ze względu na niemożność pomieszczenia wszystkich, lecz także cyfry co do wyników nauki w tej szkole. W ciągu dziewiętnastu lat swego istnienia, rozszerzając się z roku na rok od początków bardzo skromnych, wydała szkoła 102 uczniów zupełnie ukończonych ze świadectwami uzdolnienia. Z uczniów tych 11 prowadzi własne pracownie w różnych miejscowościach kraju, 9 zajmuje stanowiska przodowników przy zakładach naukowych i większych fabrykach, 5 kształci się dalej w wyższych zakładach naukowych, 3 odbywa służbę wojskową, 3 zmarło, 4 przerzuciło się do innego zawodu, a reszta 67 pracuje w charakterze czeladników: 62 w różnych miejscowościach kraju a 5 za granicą.

Ustrój szkoły stolarskiej w Kalwaryi ulega także zmianie, aczkolwiek głównem zadaniem jej jest zawsze nauka w zakresie stolarstwa meblowego i budowlanego przy pomocy maszyn. W czasokresie sprawozdawczym obejmowała ona:

1. Dwuletni kurs stolarstwa meblowego, z jednorocznym kursem przygotowawczym.

2. Sześciomiesięczny kurs wieczorny dla majstrów i czeladzi stolarskiej poprzedzony osobnym jednomiesięcznym kursem przygotowawczym z rachunku elementarnego, oraz jednomiesięczny kurs buchalteryi.

3. Dwuletni kurs stolarstwa maszynowego dla robotników fabrycznych.

Oprócz dwuletniego kursu stolarstwa zawodowego istnieją jeszcze dwie klasy dawnej organizacyi szkoły, a to 3-ci i 4-ty kurs dawnej czteroletniej szkoły zawodowej, a oprócz tych, osobny jednoroczny kurs dla czeladzi stolarskiej t. j.

kurs nadzwyczajny, mający na celu ułatwienie tejże uzupełnienia swego zawodowego wykształcenia.

Oprócz powyższych, program Zakładu obejmuje jeszcze:

4. Jednoroczny kurs majsterski dla stolarstwa meblowego i budowlanego, który wejdzie dopiero w życie z początkiem roku 1911/1912.

Nauka na powyżej wymienionych kursach odbywa się na podstawie planów, zatwierdzonych przez Wydział krajowy.

Uczniowie dwuletniego kursu stolarstwa otrzymują po ukończeniu z dobrym postępem dwuletniej, względnie trzyletniej nauki i wykazaniu odpowiedniego uzdolnienia — świadectwa, które w myśl ustawy, stanowią dowód prawidłowego ukończenia nauki zawodowej stolarstwa, czyli inaczej dyplomy czeladników.

Celem nauki w tym dziale jest nietylko uzdolnienie praktyczne — ale również podanie takich wiadomości teoretycznych, by wychowanek szkoły mógł stać się myślącym, postępowym rzemieślnikiem i dobrym obywatelem kraju.

Program nauki na kursie wieczornym ma na celu zapoznanie ucznia, nieposiadającego wiadomości teoretyczno-praktycznych, z najważniejszemi wiązaniami stosowanemi w stolarstwie, rysunkiem i rachunkiem zawodowym, kalkulacyą wyrobów, oraz przepisami ustawy przemysłowej. Kurs ten obejmuje dwuletni okres.

W pierwszym roku wprowadza się ucznia w znajomość rysunku zawodowego, ćwiczy się go w rysunku odręcznym i rachunku praktycznym zawodowym; w drugim roku uzupełnia się wszystkie wiadomości nauką kalkulacyi i ustawy przemysłowej, oraz dalszem rozwijaniem rysunku zawodowego. Uczniowie tego kursu otrzymują po ukończeniu każdego kursu osobne świadectwa z ocenieniem poczynionych postępów i pilności.

Nauka na dwuletnim kursie stolarstwa maszynowego ma na celu obznajomienie ucznia z obróbką drzewa na maszynach roboczych, z budową tychże, utrzymaniem, czyszczeniem i regulowaniem, z ostrzeniem noży i pił, z utrzymaniem w ruchu i czyszczeniem przekładni (transmisyi), szyciem, zakładaniem pasów itd.

Poza tem mają uczniowie tego kursu obowiązek uczęszczania na kursy wieczorne dla majstrów i czeladzi, gdzie obznajamiają się z rysunkiem i rachunkiem zawodowym oraz przepisami ustawy przemysłowej.

Po wykazaniu dobrych postępów w nauce praktycznej i na kursie wieczornym, otrzymują po dwu latach świadectwa robotników fabrycznych przemysłu drzewnego.

Uczniowie tego kursu otrzymują wynagrodzenie za pracę, wystarczające im na utrzymanie, z miejscowego Towarzystwa Stolarzy, dla którego w przeważnej części prace przy maszynach wykonują. Poza tem wykonują wszystkie prace przy obróbce drzewa potrzebnego dla warsztatów szkolnych.

Oprócz uczniów dwuletniego kursu maszynowego stolarstwa i kursów wieczornych, wszyscy uczniowie Zakładu znachodzą pomieszczenie w bursie szkolnej, gdzie oprócz mieszkania z opałem, światłem i praniem bielizny, otrzymują kompletne wyżywienie, przyczem przyjętą jest zasada, że nawet uczniowie z Kalwaryi pochodzący muszą w bursie szkolnej zamieszkiwać. Na koszta utrzymania bursy składają się opłaty uczniów, zasiłki udzielane z krajowego funduszu stypendyjnego, z Wydziałów Rad powiatowych, z dochodów ze sprzedaży wyrobów szkolnych, a w końcu z otrzymywanych przez uczniów stypendyów, które na koszta utrzymania do funduszów bursy wpływają

W ubiegłym roku szkolnym miało pomieszczenie w bursie 22 uczniów, t. z. tylu, ilu i sam Zakład na odnośne kursa przyjąć jest w stanie.

Szkoła oddaje wielkie usługi zagnieżdżonemu z dawna w Kalwaryi przemysłowi stolarskiemu i jest w swoim zakresie jedną z najlepszych szkół stolarskich.

W obu powyższych szkołach stolarskich liczono 136 uczniów, tj. o 8 więcej, niż w roku poprzednim.

Poza szkołami odbyły się jeszcze w czasokresie sprawozdawczym trzy sześciotygodniowe kursy zawodowe dla stolarzy, a to w Jarosławiu, Lwowie i Nowym Sączu. Wiadomości zawodowych i rysunków udzielał tam wędrowny instruktor stolarstwa p. Stanisław Jamroż, oprócz tego podawane były na kursach ogólne wiadomości z fizyki i encyklopedyi maszyn, z technologii drzewa i apretury wyrobów stolarskich, rachunki przemysłowe, książkowość i korespondencya zawodowa, wiadomości z hygieny i z ustawy przemysłowej, o kasach chorych,

o ubezpieczeniu od wypadków itp. Wszystkie trzy kursy liczyły 44 uczestników, czeladników i majstrów stolarskich.

Szkoła zabawkarska w Jaworowie rozwija się bardzo dobrze, a wyroby jej zyskują coraz większe wzięcie w kraju i za granicą. Produkcya szkolna i pozaszkolna wzmaga się z roku na rok. Wartość wyrobów szkolnych, preliminowana w roku 1909 na 15.000 K, przekroczyła tę sumę. Szkoła utrzymuje stosunki z Wiedniem, Pragą, Bernem i Warszawą, skąd nadchodzą zamówienia na wyroby Jaworowskie. Poza szkołą pracuje stale jedenastu byłych jej uczniów i 2 rodziny łyżkarzy, które pod wpływem szkoły i sprawniejszych narzędzi wyrób swój znacznie i co do fasonów i co do obróbki wydoskonaliły. Sześciu uczniów ukończonych pracuje za opłatą w samym zakładzie. Pracującym poza szkołą udziela instruktor szkoły, p. Prydatkiewicz, rad fachowych, koryguje ich roboty bądźto w pracy snycerskiej, bądźto na tokarni, daje wskazówki użycia materyałów pomocniczych przy wykończaniu itd. i zwiedza w tym celu domowe ich pracownie.

Ujemną stroną zakładu jest brak odpowiednio urządzonego internatu dla uczniów zamiejscowych. Rada powiatowa przychodzi wprawdzie zakładowi w tym celu z pomocą, lecz pomieszczenie przez nią dawane, budynek stary, zawilgocony, gdzie obrócono jeden pokój i małą kuchenkę na pomieszczenie 16 wyrostków, nie odpowiada celowi i powinien być jak najrychlej lepszym zastąpiony.

W budynku szkolnym zaczyna już brakować miejsca z powodu wzmagania się działalności szkoły. Okazuje się też niemożliwem pozostawienie w nim nadal szkoły koronkarskiej i pomieszkania dla kierowniczki tej szkoły. Jestto zadaniem gminy, ażeby, względnie przy pomocy Rady powiatowej, postarała się o inny lokal na ten cel, czego sie też Komisya domaga.

Stratą bardzo dotkliwą dla szkoły zabawkarskiej w Jaworowie była zaszła w tym roku śmierć jej nauczyciela rysunków i modelowania, śp. Włodzimierza Czapka, któremu kompozycyę wielu wybornych typów i pomysłów konstrukcyi zabawkowych zawdzięcza. Miejsce po nim opróżnione jest jeszcze dotąd nie zajęte.

Oddziaływanie szkoły Jaworowskiej na wytwórstwo swojskich zabawek zaczyna się już i w innych stronach kraju objawiać. W Leżajsku założoną została ostatnimi czasy poważniejsza spółka wytwórcza dla wyrobu zabawek, w której kierującemi siłami naukowemi są Maryan Garbacki i Władysław Szczepaniak, wychowańcy szkoły Jaworowskiej. Odbywszy przy pomocy funduszu krajowego podróż za granicę, uzupełnili oni swe wiadomości pracą w warsztatach i fabrykach zabawkowych w Czechach i Saksonii i przystępują dziś do produkcyi na szersze rozmiary przy pomocy odpowiednich maszyn. Serdeczną opiekę znaleźli obaj w zwierzchności m. Leżajska, a przedewszystkiem w osobie burmistrza p. Bronisława Nowińskiego, który z zapałem popiera wszystkie zabiegi, zmierzające do podniesienia przemysłu w kraju.

Drugiem gniazdem nauki i produkcyi wyrobów zabawkowych z drzewa, które powstało przy pomocy wychowanków Jaworowskich jest wioska Kuliki w powiecie złoczowskim. W związku ze szkołą początkową, którą założyło w tej wiosce Towarzystwo szkoły ludowej, powstała tu szkoła i pracownia zabawkarska, której inicyatorką jest redaktorka pisemka dla dzieci „Małego Światka“, pani Anna Lewicka. Z centowych datków, składanych przez małych czytelników i czytelniczki „Małego Światka“, zdołała p. Lewicka wybudować lokal na pracownię, salę obszerną, odpowiednio wysoką i wybornie oświetloną, w której gromadzi się 16-tu do 20-tu chłopców, częścią obowiązanych jeszcze do nauki początkowej, częścią starszych, którzy już szkołę ukończyli. Nauka i produkcya wyrobów w zastosowaniu do wątłych sił i inteligencyi dzieci, zostały tu wybornie obmyślane i zastosowane. Jest to szkoła pracy od najłatwiejszych początków, przewyższająca nieskończenie uprawianą stereotypowo naukę slöjdu, rozbudzająca ciekawość i pobudzająca umysły młodych pracowników, a dostarczająca im niemal od początku pola do zarobku i kładąca podwaliny zdrowemu przemysłowi domowemu. Wyrobami są tu przeważnie zabawki deszczułkowe, wykonywane przy pomocy piłeczek i innych narzędzi stolarskich, w pewnej części zaś zabawki toczone i rzeźbione, wszystko białe, bez wszelkiej apretury, ale wzorowe co do ścisłości wykonania i poprawności rysunku. Przed Bożem Narodzeniem zeszłego roku znalazły się już one na wystawie lwowskiego Bazaru krajowego i zyskały poklask ogólny. Otóż kierownikiem tej szkółki, pod inteligentnym nadzorem jej twórczyni, jest były uczeń

szkoły jaworowskiej, Henryk Dębiec, a pomocnikiem, szczególniej dla snycerstwa, szkolny jego kolega.

Oba powyższe zakłady dla wyrobu zabawek z drzewa stanowią najwymowniejszy dowód, że nauka wyniesiona ze szkół zawodowych nie ginie marnie, lecz wydaje dość szybko plon pożądany, jeżeli się ją chce i umie użyć dla celów produkcyi przemysłowej. Oba zakłady zaleciła też Komisya gorąco Wydziałowi krajowemu do poparcia z funduszów, na cele przemysłu przeznaczonych.

Dla przemysłu keramicznego istnieją, jak dotąd, dwie szkoły, a to garncarska w Kołomyi i krajowe kursa dla przemysłu keramicznego w Podgórzu.

Do należytego dalszego rozwinięcia się szkoły w Kołomyi, szczególniej w kierunku kaflarstwa, które wzięło w niej górę nad innymi działami nauki i produkcyi, tworzyło nieprzepartą przeszkodę niedostateczne, wprost złe jej umieszczenie. Gdy zaś przewlokły się z rozmaitych powodów rokowania z gminą o plac pod budowę i wystawienie nowego budynku dla szkoły — gdy nadto, wobec nieaktywowania oddziału keramicznego przy państwowej szkole przemysłowej we Lwowie a niknącej frekwencyi uczniów szkoły kołomyjskiej z samej Kołomyi, wznowiono projekt przeniesienia całej szkoły do Lwowa — zatamowaną została praca nad rozwinięciem nowo utworzonej pracowni form kaflarskich.

Rzeczona pracownia zapowiedziała się bardzo dobrze wykonaniem 9 nowych, przeważnie na swojskich motywach projektowanych typów pieców kaflowych, przez nauczyciela modelowania, p. Karola Łuszczewskiego. Dalsza wszakże akcya w tym kierunku staje się niemożliwą w obecnych warunkach pomieszczenia szkoły. Dla zachęty w dalszej pracy samego nauczyciela i rozglądnięcia się poza granicami kraju w nowych formach i zdobnictwie wyrobów kaflowych, udzielił mu Wydział krajowy zasiłek w kwocie 400 K. na zwiedzenie dotyczących fabryk, a samej szkole przyznał nadzwyczajną dotacyę 400 K. na uzupełnienie odnośnych środków naukowych.

Ostateczne rozstrzygnięcie dalszych losów szkoły, w której liczba uczniów o 2 się zmniejszyła, staje się już dziś naglącem.

Kursa dla przemysłu keramicznego w Podgórzu pracują z pożytkiem dla zawodowców tego przemysłu w granicach swego programu nauki. I tu jednak zmniejszyła się ilość uczniów o 13-tu w porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym.

W Toustem utrzymuje się ciągle garncarstwo o zdobnictwie rożkowem, lecz właściwa pracownia naukowa przestała już istnieć.

W trzech szkołach szewskich, w Kołomyi, Witkowie Nowym i Starym Sączu nie zaszły żadne zmiany ani w organizacyi, ani w planie nauki. Odpowiadają one swemu celowi, a frekwencya trzyma się w nich mniej więcej na tej samej wysokości co w roku poprzednim.

Poza szkołami odbyło się w okresie sprawozdawczym pięć 7-o do 8-o tygodniowych kursów majsterskich dla szewców, na których, obok ściśle fachowej nauki, ćwiczeń praktycznych i rysunków zawodowych, udzielano uczestnikom wiadomości z rachunkowości i stylistyki przemysłowej, z hygieny zawodowej, oraz z ustawy przemysłowej i ustaw robotniczych.

Kursy odbyły się w Brzeżanach, Lwowie, Krakowie, Nowym Sączu i Stanisławowie. Liczyły razem 73 uczestników.

Szkoły tkackie istniały w Krośnie, Glinianach, Gorlicach, Kosowie, Łańcucie i Rychwałdzie, nadto w Wilamowicach gdzie szkołę oddano pod zarząd krajowego Związku przemysłowego i w Korczynie gdzie szkołą zarządza Tamtejsze towarzystwo tkaczy im. św. Sylwestra.

Szkoła w Rychwałdzie została z końcem zamkniętego właśnie roku szkolnego zwiniętą, a to z powodu zanikającego w tej miejscowości domowego przemysłu tkackiego, gdyż tkacze tamtejsi garną się przeważnie do fabryk tkackich w pobliskiej Białej i Bielsku, a miejscowa spółka tkaczy nie ma dość sił i żywotności, ażeby pracownię tkacką na własny rachunek i na szersze rozmiary prowadzić.

Szkoła sukiennicza w Rakszawie wejdzie niebawem w nowy okres działalności wskutek powstania na miejscu wielkiego zakładu fabrycznego dla wyrobów wełnianych. Z natury rzeczy program jej nauki będzie się musiał więcej rozliczać z potrzebami fabryki i kształceniem w pierwszym rzędzie odpowiednich dla niej pracowników. A uważać to należy za wynik szczęśliwy i dla kraju korzystny, że zarówno praca dotychczasowa w szkole jak i w Akcyjnem Towarzystwie wyrobów tkackich w Łańcucie, przyczyniły się w największym stopniu do tego,

że przyszło do założenia pierwszej wielkiej fabryki wyrobów wełnianych w środku kraju, który dotąd tak wiele zagranicznych tkanin wełnianych sprowadza.

Subwencyonowane pracownie tkackie, zajmujące się przeważnie wyrobem kilimów, portyer, wzorzystych fartuszków itd. istnieją w Budzanowie i Zwiniaczu.

W sprawozdaniu zeszłorocznem Komisyi wzmiankowono już o poczynieniu kroków, co do organizacyi domowego przemysłu tkackiego w Ludwikówce pod Bursztynem. Akcya w tej sprawie posunęła się o tyle, że kraj. Związek przemysłowy, uzyskawszy wydatną pomoc na ten cel, tak ze strony kraju jak i państwa, wystawił już budynek na pomieszczenie Związkowego warsztatu, zjednoczonego ze Spółką tkaczy tamtejszych i przygotowuje większą liczbę pospiesznych krosien ręcznych, na których ma się ulepszona i większe korzyści tkaczom przynosząca produkcya odbywać zarówno po domach, gdzie to jest możliwem, jak i we wspólnej pracowni.

Szkoła hafciarska w Makowie oddziaływa zawsze zbawiennie na ulepszanie i podnoszenie miejscowego przemysłu domowego hafciarskiego i byłoby tylko do życzenia, ażeby między tamtejszą Spółką hafciarek, a szkołą panowała lepsza harmonia i bliższe porozumienie się co do sposobów podnoszenia produkcyi, gdyż wpływałoby to tem korzystniej na zwiększanie się zarobku wykształconych przez szkołę hafciarek. Nie dość ścisły i nie dość taktowny Zarząd Spółki udaremnia dotychczas pożądane współdziałanie.

W krajowych szkołach koronkarskich w Zakopanem i Bobowej i w szkołach subwencyonowanych w Kańczudze i Jaworowie nie zmieniło się nic w organizacyi i planie nauki. Są to pracownie naukowe, które przedewszystkiem uczą praktycznie wykonywania koronek różnego rodzaju i doprowadzają do dobrych i bardzo dobrych rezultatów. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się frekwencya tych szkół o 11 uczenic, głównie w Bobowej, gdzie odczuwać się daje brak poparcia szkoły przez samą ludność, gdzie zatem pożądaną jest większa zapobiegliwość i energia ze strony zarządu szkoły, jeśli szkoła wogóle ma tam nadal istnieć. O subwencyonowanej szkole koronkarskiej w Rudkach nie mamy bliższych wiadomości. Szkółka koronkarska w Przeworsku przestała istnieć.

Dla robót kobiecych wogóle, a to dla nauki białego szycia, konfekcyi bielizny, krawiectwa damskiego a po części i modniarstwa istnieją szkoły: Towarzystw „Pracy kobiet“ we Lwowie i Kołomyi, szkoły robót spółek przemysłowych „Trud“ we Lwowie i Przemyślu, szkoła robót stowarzyszenia konfekcyi damskiej im. św. Józefa we Lwowie, szkoła robót kobiecych im. św. Scholastyki w Krakowie, szkoła robót kobiecych u PP. Benedyktynek w Przemyślu, wreszcie Stowarzyszenie kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie, urządzające kursy wyrobu guziczków nicianych, plecionek, kapeluszy ze słomy i łyczka i rozszerzająca produkcyę tę jako przemysł domowy po kraju. Komisya stara się z tytułu pomocy kraju wpływać na ulepszanie i uzupełnianie nauki w tych zakładach. Znaczny bardzo postęp w ulepszeniu swej organizacyi uczyniła w okresie sprawozdawczym szkoła Stowarzyszenia „Pracy kobiet“ w Kołomyi.

Sprawa organizacyi związkowej pracowni białoskórniczej kuśnierskiej w Tyśmienicy, która ma służyć nauce białoskórnictwa i konfekcyi futer, a którą już w ostatniem sprawozdaniu Komisyi omówiono, postąpiła o tyle, że grunt pod budynek warsztatowy został już zakupiony i czynią się przygotowania do budowy, czem zajął się kraj. Związek przemysłowy. Ministerstwo robót wzięło na siebie obowiązek bezpłatnego dostarczania maszyn i urządzeń, a nadto postarało się o przygotowanie należyte siły zawodowej do wprowadzenia pracowni w życie i fachowego nad nią nadzoru.

Co do związkowej pracowni kapeluszniczej w Myślenicach, mającej służyć nauce kapelusznictwa, należy zaznaczyć, że budynek dla niej został wystawiony, i że z końcem października b. r. będą już prawdopodobnie maszyny jej zmontowane i urządzenia wewnętrzne wykończone tak, iż będzie mogła być w ruch puszczoną.

Krajowa szkoła rzemiosł przy Zakładzie St. hr. Skarbka w Drohowyżu i subwencyonowana szkoła rzemiosł O. O. Salezyanów w Oświęcimiu rozszerzają zakresy swej nauki zawodowej i liczbę swych uczniów. W Drohowyżu pobierało naukę 64. uczniów tj. o 3 więcej niż w roku poprzednim, a kształciło się w kowalstwie 8, w ślusarstwie 13, w blacharstwie 3, w odlewnictwie 1, w stolar-

stwie 8, w kołodziejstwie 4, w krawiectwie 12, w szewstwie 13, w rymarstwie i lakiernictwie 2. Liczba uczniów w Oświęcimiu podniosła się do 92, tj. o 7 więcej niż w roku poprzednim, a z tych kształciło się w ślusarstwie 37, w stolarstwie 22, w krawiectwie 26, w szewstwie 7. Z początkiem roku szkolnego było zapisanych 108 uczniów, lecz 16 z nich opuściło w ciągu roku zakład.

Oprócz kursów zawodowych, o których była już mowa powyżej przy szkołach odnośnych zawodów, odbyło się jeszcze w okresie sprawozdawczym 5 innych kursów, a mianowicie: w czasie od 10. stycznia do 21. marca br. kurs majsterski dla blacharzy we Lwowie, w którym wzięło udział 16. uczestników w nauce, ćwiczeniach praktycznych, oraz w wycieczce naukowej do Wiednia, którą kurs był, z wielkim pożytkiem dla jego uczestników, zakończony; dwa kursy zawodowe dla murarzy, w czasie od 15. listopada 1909 do 15. marca 1910 w Krośnie, w którym wzięło udział 18 uczestników i w Leżajsku w czasie od 10. stycznia do 19. marca br., w którym wzięło udział 23 uczestników; dwa kursy zawodowe dla nauki kroju i konfekcyi bielizny we Lwowie w czasie od 18. listopada 1909 do 22. grudnia r. 1909 i od 18. kwietnia do 9. lipca 1910, w których wzięło udział 34 uczestniczek.

Poza tymi kursami, urządzanymi z ramienia Wydziału krajowego i Komisyi kraj. dla spraw przemysłowych pod kierownictwem członka Komisyi R. D. Arnulfa Nawratila, poparto jeszcze zasiłkami z funduszu krajowego kursy zawodowe, wychodzące z łona stowarzyszeń zawodowych i innych ciał zbiorowych, jak kurs fryzyerów i perukarzy we Lwowie, kurs krawiecczyzny damskiej w Białej, kurs buchalteryi kupieckiej w Rzeszowie i kursa organizowane przez Instytuty dla popierania przemysłu w Krakowie i we Lwowie.

Wykaz wszystkich kursów, urządzonych w okresie sprawozdawczym z ramienia Komisyi i Wydziału krajowego, przedstawia się w porównaniu z rokiem poprzednim jak następuje:

	kursy	liczba uczestn.	kursy	liczba uczestn.
	w r. 1908/9		w r. 1909/10	
Dla koszykarstwa	2	43	4	50
„ tkactwa	1	12	—	—
„ stolarstwa	2	28	3	44
„ szewstwa	7	100	5	73
„ blacharstwa	1	15	1	16
„ murarstwa	1	17	2	41
„ młynarstwa	2	43	—	—
„ kroju i konfekcyi bielizny	—	—	2	34
	16	258	17	258

Jaka była wogóle frekwencya szkół zawodowych i kursów w roku
·/. Aleg. IV. szkolnym 1909/10, wykazuje załączona tu tabela statystyczna. Wedle zamieszczonych w niej dat, uczyło się w ciągu ubiegłego roku szkolnego 1691 uczniów i uczenic tj. w porównaniu z datami za rok 1908/9 o 3 więcej, a mianowicie:

	w r. 1908/9 uczniów			w r. 1909/10 uczniów		
	zwycz.	nadzw.	razem	zwycz.	nadzw.	razem
Koszykarstwa	209	231	440	278	128	406
kołodziejstwa i kowalstwa	145	—	145	161	—	161
ślusarstwa	11	35	46	50	—	50
stolarstwa	93	94	187	109	101	210
zabawkarstwa	24	7	31	23	6	32
garncarstwa	57	7	64	43	2	45
szewstwa	108	108	216	124	75	199
krawiectwa	9	21	30	38	—	38
tkactwa	169	52	221	183	53	236
koronkarstwa	112	67	179	112	56	168
hafciarstwa	43	3	46	49	—	49
kroju i konfekcyi bielizny	—	—	—	—	34	34
rymarstwa i lakiernictwa	—	3	3	—	2	2
blacharstwa	5	15	20	3	16	19
odlewnictwa	—	—	—	—	1	1
Do przeniesienia	985	643	1628	1176	474	1650

Z przeniesienia . . .	985	643	1628	1176	474	1650
młynarstwa	—	43	43	—	—	—
murarstwa	—	17	17	—	41	41
Razem	985	703	1688	1176	515	1691*)

Wykaz kuratorów, kierowników, nauczycieli zawodowych, instruktorów i werkmistrzów krajowych szkół zawodowych podaje się w załączeniu. Załącza się ·/. **Aleg. V.** również ·/. dwa sprawozdania za lata 1908/9 i 1909/10, z czynności krajowej Stacyi keramicznej, będącej pod zarządem inżyniera Edmunda Krzena. ·/. **Aleg. VI.**

Wydawnictwa dotychczasowe Komisyi kraj. dla spraw przemysłowych wzbogacone zostały w ostatnim roku dwoma publikacyami, a mianowicie III. i IV. zeszytem „Wzorów dla tkactwa krajowego“, opracowanych na motywach rodzimych przez p. Franciszka Ksawerego J. Daniszewskiego, które niebawem pojawią się w ruchu księgarskim — i podręcznikiem, opracowanym przez inżyniera K. Adama p. t. „Wzory i tablice do użytku uczestników krajowych kursów przemysłowych“, w których zawarto reguły i cyfry najpotrzebniejszych rękodzielnikowi obliczeń długości powierzchni i objętości. ·/. **Aleg. VII.**

Co do tworzenia w kraju naszym tak niezbędnych dla nas szkół handlowych nie postąpiła akcya c. k. Rządu ani o krok naprzód, wskutek czego Komisya nie miała sposobności zajmowania się tą sprawą ze względu na przyczynianie się kraju do kosztów zakładania i utrzymywania szkół tej kategoryi.

C. k. Rząd zamierza natomiast przystąpić do założenia dwu szkół przemysłu budowlanego w Galicyi, a to w Jarosławiu i Buczaczu. Aby ułatwić zapoczątkowanie tej akcyi wprowadzono do preliminarza budżetu krajowego na r. 1911 dwie pozycye po 4.000 K., jako zasiłki na koszta budowy wystawić się mających dla tych szkół budynków.

W końcowych wnioskach ponawia Komisya i uzupełnia swój wniosek zeszłoroczny co do stabilizowania zasługujących na to kierowników szkół zawodowych i wędrownego nauczyciela szewstwa.

III. Bezpośrednie popieranie przemysłu i rękodzieł.

Wzmagająca się od szeregu lat akcya w kierunku popierania przemysłu krajowego przyspieszyła do tego stopnia rozszerzanie dawnych i zakładanie nowych przedsiębiorstw, że nawet podwyższone zasiłki, które skarb krajowy corocznie na powiększenie krajowego funduszu przemysłowego przeznacza i eskontowanie tych zasiłków w Banku krajowym, nie mogą sprostać żądaniom o pożyczki, z któremi się obecnie przemysłowcy i rękodzielnicy do Komisyi i Wydziału krajowego zwracają. Już wedle stanu cyfrowego, przedstawionego Komisyi pełnej na posiedzeniu d. 20. marca b. r., było wniesionych 109 podań o pożyczki w łącznej sumie 6,668.900 K. a cały stan zostającego do rozporządzenia, tj. nie uwięzionego w rozdanych pożyczkach, funduszu przemysłowego wynosi 400.000 K. Doliczywszy do tego spodziewane do końca r. 1910 wpływy ze zwrotów pożyczek w kwocie 525.000 K., okazało się, że w obec tak olbrzymich wymagań, ma się po koniec r. b. zaledwie 925.000 K. do rozporządzenia, na których ciążyła już w marcu kwota prawie wydanych na 540.000 K.

Pomimo więc wstawiań do budżetu krajowego znacznie zwiększonych dotacyj rocznych na fundusz przemysłowy i ustalenia granicy wzrostu tego funduszu do 7,000.000 K., oraz zezwolenia na wcześniejsze eskontowanie go w Banku krajowym — nastąpić musiał pewien zastój w przyznawaniu pożyczek dla braku potrzebnych na nie funduszów. Gdy zaś trudne położenie finansowe kraju nie daje nadziei, ażeby się znalazły zdrowe podstawy ekonomiczne do znacznie wyższego dotowania funduszu przemysłowego z funduszów krajowych — a Bank krajowy, zapytywany, czy mógłby poza granicę 3 milionów pójść jeszcze na eskont czwartego miliona K., dał odpowiedź odmowną — znalazła się akcya bezpośredniego popierania przemysłu krajowego pożyczkami u przełomu, na którym udzielanie pożyczek wielkim przedsiębiorstwom staje się prawie niemożliwem, a przynajmniej znacznie utrudnionem.

*) Uczniów stałych warsztatów szkół rzemiosł w Drohowyżu i Oświęcimiu zaliczono do uczniów zwyczajnych, uczestników kursów do uczniów nadzwyczajnych.

W czas przeto przyszło do założenia „Banku przemysłowego dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem“, na podstawie uchwał Wysokiego Sejmu z d. 28. października 1908 i z d. 11. lutego 1910, któremi Wydział krajowy został upoważniony do podjęcia rokowań z kołami finansowemi w kraju i za granicą co do założenia Banku przemysłowego, oraz do zaciągnięcia pożyczki w wysokości 5 milionów koron jako udziału kraju w tej instytucyi. Komisya, z której od kilku lat wnioski w tym kierunku wychodziły, współdziałała w tej sprawie o tyle, że do rokowań wstępnych wraz z Wydziałem krajowym delegowała z łona swego specyalny komitet; gdy zaś w ciągu rokowań nadeszła chwila, w której zdawało się, że one są stanowczo zachwiane, wsparła Wydział krajowy uchwałami, domagającemi się doprowadzenia całej sprawy do skutku na zmienionych podstawach. Szczegóły całej akcyi są zresztą przedmiotem specyalnego sprawozdania, które Wydział krajowy Wysokiemu Sejmowi przedkłada.

Utworzenie Banku przemysłowego powinno przyczynić się z jednej strony do zwolnienia funduszu przemysłowego w przeważnej części od tych żądań przemysłowców, którzy na cele wielkich przedsiębiorstw, wielkich potrzebują pożyczek — z drugiej zaś strony powinna akcya Banku stworzyć szersze niż dotąd podstawy do rozwoju wielkich przedsiębiorstw i zapobiedz temu zastojowi, który, w obec niedostateczności krajowego funduszu przemysłowego, musiałby nastąpić. Fundusz przemysłowy natomiast, zwolniony po części od łożenia wielkich kwot na rozwój przemysłu wielkiego, będzie mógł tem staranniej i wydatniej zająć się temi przedsiębiorstwami średniemi, które stoją w pośrodku między dużemi fabrykami a pracowniami rękodzielniczemi i najczęściej tylko na rozwoju rękodzieła w większe maszynowe przedsiębiorstwa polegają.

Tym sposobem przywróconą znów zostanie równowaga w popieraniu przemysłu krajowego, potrzebna tem więcej, że i sfery rękodzielnicze domagają się coraz natarczywiej — i słusznie — większej niż dotąd pomocy od kraju, jeśli stan rękodzielniczy, a co za tem idzie mieszczaństwo, nie ma być coraz bardziej w dobrobycie swym i w znaczeniu społecznem i politycznem podkopywane.

Ażeby wcześnie zwrócić na to uwagę i dążyć do zapobieżenia złemu, powziął był Wysoki Sejm w latach 1907, 1908 i 1910 trzy zasadnicze uchwały. Pierwsza z nich, z d. 18. marca 1907, brzmi jak następuje: „Poleca się Wydziałowi krajowemu poczynienie badań, zdążających do wyświetlenia przyczyn ciągłego zubożania i proletaryzacyi ludności rzemieślniczej — i aby na jednej z najbliższych sesyj sejmowych przedstawił środki, zdążające do ekonomicznej sanacyi tej warstwy ludności“. Druga uchwała, z d. 31. października 1908 jest następująca: „Wzywa się Wydział krajowy, ażeby zbadał trudne położenie mieszczaństwa rękodzielniczego w kraju naszym, oraz potrzebę otoczenia go stosowną opieką kraju, zwłaszcza przez zorganizowanie stowarzyszeń w przemyśle rękodzielniczym i ażeby ze stosownym wnioskiem przyszedł na najbliższą sesyę sejmową“. Trzecia uchwała z d. 11. lutego 1910, powzięta równocześnie z uchwałą, upoważniającą Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki na Bank przemysłowy, brzmi jak następuje: „Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył wnioski w sprawie wydatnego poparcia rozwoju rzemiosł i przemysłu domowego, a w szczególności organizacyi kredytu rękodzielniczego w kraju“.

Nad sprawami temi, a w szczególności nad organizacyą kredytu rękodzielniczego i organizacyą stowarzyszeń rękodzielniczych, zastanawiała się Komisya na wielu posiedzeniach komitetowych i pełnych, a przedstawiwszy Wydziałowi krajowemu swe zasadnicze poglądy, zakończyła je wnioskiem tej treści: „Komisya uprasza Wydział krajowy o przedłożenie Sejmowi krajowemu wniosku na utworzenie Patronatu dla spółek rękodzielniczych i wyznaczenie stałej rocznej dotacyi co najmniej 100.000 K. aż do łącznej kwoty 2 milionów K. na utworzenie stałego funduszu pożyczkowego dla tych spółek“. Później, rozliczając się, że kwota tej wysokości może być za małą na odpowiednie rozwinięcie akcyi kredytowej dla rękodzielnictwa, podniosła Komisya tę kwotę do wysokości 250.000 K. rocznej dotacyi aż do łącznej kwoty 5 milionów K. Poza tem opracowała Komisya obszerny kwestyonaryusz, co do obecnego położenia drobnego mieszczaństwa, a w szczególności rękodzielników w kraju, powodów podupadania ich i sposobów niesienia im pomocy — a skoro zbierze wszechstronne w tym kierunku materyały, przystąpi do rozpatrzenia ich i rozważenia, coby dalej w duchu powyższych uchwał sejmowych, celem ekonomicznej sanacyi rękodzielników czynić należało. Ułatwienie w tej pracy

znajdzie Komisya w tem, że dla spraw rękodzielniczych został w łonie jej utworzony stały komitet rękodzielniczy i że Wydział krajowy postanowił przedstawić Wysokiemu Sejmowi wnioski, tyczące się utworzenia Patronatu rękodzieł i drobnego przemysłu.

Przechodzimy obecnie do zestawienia pożyczek i zasiłków na cele przemysłowe.

W ciągu okresu sprawozdawczego przedstawiła Komisya Wydziałowi krajowemu, ażeby udzielił z krajowego funduszu przemysłowego pożyczki następującym przedsiębiorstwom przemysłowym:

1. Teodorowi Feliksowi, właścicielowi farbiarni i apretowni tkanin bawełnianych w Andrychowie, 80.000 kor. na 3%, do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych od 1. lipca 1911, za ubezpieczeniem hipotecznem na realnościach fabrycznych. LK. 25/09.

2. L. Ungerowi, właścicielowi fabryki zapałek w Żywcu, 30.000 kor. na 3% do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych od 1. stycznia 1911, za ubezpieczeniem hipotecznem na realności Lwh. 147 w Zadzielu. LK. 466/09.

3. Aleksandrowi Landauowi, właścicielowi fabryki pończoch w Jarosławiu, 25.000 koron na 3% do spłaty w 50 równych ratach kwartalnych, od 1. stycznia 1911 r., za hipotecznem ubezpieczeniem na realności fabrycznej. LK. 656/09.

4. Bertoldowi Fränklowi, właścicielowi fabryki wyrobów galanteryjnych ze skóry w Krakowie, 25.000 kor. na 3% do spłaty w 50 równych ratach kwartalnych za ubezpieczeniem hipotecznem na realności Lwh. 1982. Dz. VIII. w Krakowie. LK. 436/09.

5. Edmundowi Kalarusowi, właścicielowi pracowni obuwia w Nowym Sączu, 12.000 koron na 3% do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, od 1. stycznia 1911 r., za ubezpieczeniem hipotecznem na realności Lwh. 180 w Nowym Sączu. LK. 168/08.

6. Wincentemu Boguckiemu, właścicielowi fabryki maszyn dla przemysłu cementowego w Chrzanowie, 20.000 koron na 3% do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych od 1. stycznia 1911 r., za ubezpieczeniem hipotecznem na realności Lwh. 1369 w Chrzanowie. LK. 405.

7. Henrykowi Mączyńskiemu, pilnikarzowi we Lwowie, 2.000 koron na 3% do spłaty w 36 równych ratach kwartalnych od 1. stycznia 1911, na zwykły skrypt dłużny. LK. 907.

8. I. Galicyjskiemu Towarzystwu akcyjnemu dla przemysłu chemicznego we Lwowie, 150.000 koron na 3% do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, od 1. stycznia 1912, za ubezpieczeniem hipotecznem na realnościach fabrycznych. LK. 865.

9. Wojciechowi Kopkowiczowi, koszykarzowi w Niżniowie, 8.000 koron na 3%, do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, od 1. stycznia 1911, za ubezpieczeniem hipotecznem Lwh. 2352 w Niżniowie. LK. 757.

10. Janowi Sozańskiemu, właścicielowi warsztatu reparacyjnego i czyszczenia ubrań we Lwowie, 2.500 koron na 3%, do spłaty w 36 równych ratach kwartalnych od 1. stycznia 1911, na zwykły skrypt dłużny i za policą życiową. LK. 1024/09.

11. Józefowi Goreckiemu, właścielowi fabryki ślusarskiej w Krakowie, 150.000 kor. na 3% do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych od 1. stycznia 1912 r., za ubezpieczeniem hipotecznem na przyszłej realności fabrycznej w Podgórzu. LK. 348/10.

12. Zajączkowi i Lankoszowi, właścicielom fabryki sukna w Kętach, 200.000 K. do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych począwszy od 1. stycznia 1912, za hipotecznem ubezpieczeniem na realnościach fabrycznych LK. 450/10.

13. Józefowi Rogalli, właścicielowi fabryki wyrobów drzewnych we Lwowie, 30.000 kor. do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911 r., za hipotecznem ubezpieczeniem na realności fabrycznej. LK. 320/10.

14. Jerzemu Lebiszczakowi, majstrowi kaflarskiemu w Haliczu 3.000 kor. do spłaty w 30 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. stycznia 1911 r., za ubezpieczeniem hipotecznem. LK. 1208/09.

15. Zygmuntowi Piotrowiczowi, właścicielowi fabryki ślusarskiej we Lwowie, 60.000 kor. do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911 r., za ubezpieczeniem hipotecznem. LK. 234/09.

16. Tadeuszowi Oroszeny Bohdanowiczowi, właścicielowi fabryki puszek blaszanych w Krakowie 50.000 koron, do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. stycznia 1912, za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 929/09.

17. I. Galicyjskiej fabryce szkła wodnego i sody, Hausmann i Grünbaum we Lwowie, 50.000 kor. do spłaty w 50 równych ratach kwartalnych począwszy od 1. stycznia 1912, za ubezpieczeniem hipotecznem. LK. 295/10.

18. S. i L. Arztom, właścicielom tkalni mechanicznej wełny czesankowej w Tarnowie, 40.000 koron, do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 419/10.

19. M. Salikowi i J. Reiferowi, na założenie fabryki wstążek w Jarosławiu 40.000 kor., do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911. za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 281/10.

20. Stefanowi Iglickiemu, właścicielowi zakładu tapicerskiego w Krakowie, 25.000 kor. do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 41/10.

21. M. Woronieckiemu, właścicielowi fabryki szyb lustrzanych w Krakowie, 20.000 kor. do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za hipotecznem ubezpieczeniem na realności Lwh 192. gminy kat. Czarna Wieś. LK. 61.

22. Wojciechowi Boberowi, właścicielowi warsztatu stolarskiego w Krakowie, 15.000 kor. do spłaty w 30 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za odpowiednią poręką. LK. 44/10.

23. Piotrowi Seipowi, właścicielowi pracowni bronzowniczej w Krakowie, 12.000 kor. do spłaty w 30 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za ubezpieczeniem hipotecznem. LK. 238/10.

24. Janowi Żurawieckiemu, stolarzowi we Lwowie, 6.000 koron, do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 92/10.

25. Towarzystwu garncarzy w Kołomyi 5.000 kor. do spłaty w 6 miesiącach, na zakupno glejty, na podkład weksla kaucyjnego. LK. 67/10.

26. Wiktorowi Bętkowskiemu, właścicielowi fabryki beczek w Słotwinie, 5.000 kor. do spłaty w 25 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. stycznia 1911, za hipotecznem ubezpieczeniem. LK. 410/10.

27. Stowarzyszeniu stolarzy w Nowym Targu 15.000 kor., do spłaty w 60 równych ratach kwartalnych, począwszą od 1. lipca 1912, za odpowiednią poręką. LK. 240/10.

28. Spółce ślusarskiej w Świątnikach 10.000 kor. do spłaty w 40 równych ratach kwartalnych, począwszy od 1. lipca 1911, za hipotecznem zabezpieczeniem na realnościach Spółki. LK. 305/10.

29. Akcyjnemu Towarzystwu dla wyrobów tkackich i sukienniczych w Łańcucie, na fabrykę sukna w Rakszawie, 400.000 kor. przez pierwsze 3 lata bezprocentowo, następnie po 3 od sta, do spłaty w 100 równych ratach kwartalnych. LK. 439/10.

30. Towarzystwu powroźniczemu w Radymnie 70.000 koron na urządzenie fabryki szpagatu, (łącznie z c. k. Ministerstwem robót publicznych, które na zakupno urządzeń maszynowych przeznaczyło dla rzeczonej fabryki również 70.000 K.) LK. 535/10.

W okresie sprawozdawczym uwolnił Wydział krajowy na podstawie ustawy krajowej z 22. lipca 1906 Dz. u. kr. nr. 124, od dodatków autonomicznych do podatków państwowych następujące przedsiębiorstwa przemysłowe:

Fabrykę giętych mebli w Buczkowicach,
Fabrykę papieru F. Romaszkana w Wadowicach,
Fabrykę kołków do butów Łubieńskich w Stryszowie,
Fabrykę przerobu mączki kościanej A. E. Schönker w Oświęcimiu,
Akcyjne Tow. wyrobów sukienniczych i tkackich w Łańcucie (Przedłużenie dotychczasowego uwolnienia na dalszych lat pięć).

Jakim jest stan kraj. funduszu przemysłowego przedstawia następujący:

Bilans

stałego funduszu przemysłowego z dniem 31. grudnia 1909 r.

Stan czynny.

Kapitał z pożyczek udzielonych:				
Przemysłowi tkackiemu . . .	17	1,098.296 K 51 g.		
„ skórnemu . . .	13	241.755 „ 46 „		
„ metalowemu . . .	30	1,042.481 „ 53 „		
„ drzewnemu . . .	20	302.832 „ 53 „		
„ ceramicznemu . .	12	217.856 „ 10 „		
Innym gałęziom przemysłu . .	94	1,963.623 „ 63 „		
	186		4,866.845 K	76 g.
Udział w Tow. dla wyrobów tkackich i sukien. Łańcut			50.000 „ — „	
Realności własne (Garb. Rzeszów)			55.240 „ — „	
Razem			4,972.085 K	76 g.

Stan bierny.

Aktywa przyjęte od Wydziału krajowego z dn. 1. stycznia 1888 r.	222 820 K 16 g.		
Mniej odpisy	68.928 „ 64 „	153.891 K	52 g.
Dotacya krajowa 22 rat z Funduszu przemysłowego od r. 1887—1909 . . .		1,900.000 „ — „	
Pożyczki hipoteczne (Garb. Rzeszów) . .		24.912 „ 42 „	
Kasa Banku krajowego		2,689.721 „ — „	
Przyrost dotacyi po 31. grudnia 1908 . .	185.751 K 08 g.		
Więcej zysk z r. 1909	17.499 „ 22 „	203.250 „ 30 „	
Zarząd Garbarni rzeszowskiej . . .		310 „ 52 „	
Razem . . .		4,972.085 K	76 g.

Zamknięcie rachunku zysków i strat stałego funduszu przemysłowego z dniem 31. grudnia 1909 r.

Wydatki.

Odsetki wypłacone Bankowi kraj. za rok 1909		97.628 K	54 g.
Prowizya Banku krajowego		2.382 „ 60 „	
Odpisy pożyczek przez Bank wydanych:			
Wegner	955 K 45 g.		
Wegner	1.462 „ 40 „	2.417 „ 85 „	
Zysk w r. 1909 . .		17.499 „ 22 „	
Razem . . .		119.928 K	21 g.

Dochody.

Odsetki pobrane od dłużników . . .			100.769 K	15 g.
„ zwłoki			1.568 „ 77 „	
Dywidenda od udziału w Tow. tkac. i sukien. Łańcut			2.000 „ — „	
Koszty ogólne zwrot podatku . . .	19.482 K 32 g.			
koszty ogólne . . .	3.892 K 03 g.		15.590 „ 29 „	
Razem . . .			119.928 K	21 g.

* * *

Komisya przedstawiła Wydziałowi krajowemu, ażeby z kredytów, zamieszczonych w budżecie krajowym na zasiłki bezzwrotne, przyznać zechciał:

*

I. Na studya i kursy zawodowe.

a) w kraju.

1. Lidze pomocy przemysłowej we Lwowie 1.000 K. na urządzenie w Krzeszowicach kursu plecionek ze słomy i innych materyałów L. 707.

2. Adolfowi Langowi, ukończonemu technikowi, kształcącemu się w zawodzie młynarskim, 360 kor. na odbycie półrocznej praktyki w młynie D. Akselbrada i Syna we Lwowie. L. 879.

3. Władysławowi Starklowi, ukończonemu technikowi, kształcącemu się w zawodzie nafciarskim, 600 kor. na odbycie jednorocznej praktyki w fabryce nafty W. Stawiarskiego i Ski w Krośnie L. 779.

4. Grzegorzowi Wasylkowi, ukończonemu uczniowi szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej, 250 kor. na dalsze wydoskonalenie się w wyrobie powozów w fabryce w Nowym Tyczynie. L. 1235.

5. J. Antoniemu Kornelukowi, uczniowi werkmistrzowskiego kursu murarskiego we Lwowie, 150 kor. na odbycie nauki. L. 940.

6. Warsztatowi naukowemu tkackiemu w Czernelicy 600 kor. na koszta udzielania nauki. L. 1213.

7. Trzem białoskórnikom i kożusznikom z Tyczyna 400 kor. do rąk kraj. Związku przemysłowego, na wysłanie ich do Tyśmienicy i do Kęt, celem wydoskonalenia się w zawodzie. L. 241.

8. Zarządowi Koła Technickiego „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie 600 kor. na odbywanie praktyki przemysłowej w czasie feryi L. 231.

9. Związkowi Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych we Lwowie 800 kor. na częściowe pokrycie kosztów urządzania kursów praktycznych dla Stowarzyszeń spożywczych w Krakowie. L. 592.

10 Redakcyi „Małego Światka“ we Lwowie na rozszerzenie pracowni zabawkarskiej w Kulikach, 1.100 kor. L. 388.

11. Cechowi krawieckiemu w Krakowie 1.000 kor. na szkołę dla uczenic krawieckich. L. 368.

12. Zarządowi T. S. L. 620 kor. na kurs krawiecki przy szkole im. Kościuszki w Białej. L. 99.

b) poza krajem.

13. Stanisławowi Kędzierskiemu z Dynowa, krawcowi zajętemu obecnie w Paryżu, 800 kor., na dalsze kształcenie się i wydoskonalenie w swoim zawodzie. L. 475.

14. Romanowi Stankowi, ślusarzowi we Wiedniu, 400 kor. na kurs werkmistrzów w państw. szkole przemysłowej we Wiedniu. L. 334.

15. Włodzimierzowi Jaworskiemu w Krasiczynie, 400 kor. na odbycie studyów w c. k. szkole zawodowej dla budowy maszyn i elektromechaniki w Komotau. L. 637.

16. Bronisławowi Inglotowi, elektromechanikowi we Lwowie, 800 kor. na dalsze kształcenie się w elektrotechnice w „Technicum Mittweida“ w Saksonii. L. 735.

17. Stanisławowi Bibulskiemu, 600 kor. na wyjazd do Wiednia i Monachium, celem dalszego kształcenia się w zawodzie cyzelerskim. L. 821.

18. Bonawenturze Lenartowi, introligatorowi w Krakowie, 600 kor, na wyjazd do Anglii i Francyi dla dalszego kształcenia się w swym zawodzie. L. 646.

19. Rudolfowi Osmanowi, słuchaczowi c. k. Zakładu naukowo-doświadczalnego we Wiedniu, 500 kor. na wyjazd, celem ukończenia studyów zawodowych w zakresie grafiki. L. 365.

20. Janowi Jagasowi, pomocnikowi szkoły kołodziejskiej w Tłumaczu, 400 kor. na wyjazd do Wiednia dla uzupełnienia wiadomości zawodowych. L. 659.

21. Stowarzyszeniu drukarzy i litografów w Krakowie 200 kor. dla kierownika szkoły drukarskiej J. Drezińskiego, na wyjazd do Wiednia, celem zbadania organizacyi, planu nauki i metody nauczania w tamtejszej szkole drukarskiej. L. 310.

22. Leonie Bierkowskiej, kierowniczce szkoły hafciarskiej w Makowie, 700 kor. na wyjazd do Pragi, Wiednia, celem wydoskonalenia się w nauce rysunków i ornamentyki w zakresie haftu. L. 640.

II. Ukończonym uczniom szkół zawodowych na rozpoczęcie pracy zawodowej.

23. Stefanowi Kunancowi, ukończonemu uczniowi szkoły zabawkarskiej w Jaworowie, 400 kor. na zaknpno tokarni i narzędzi do wyrobu zabawek. L. 791.

24. Szczepanowi Czubce, ukończonemu uczniowi oddziału stolarskiego c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem, 60 kor. na zakupno narzędzi. L. 791.

25. Władysławowi Putce, Jakóbowi Kusiakowi i Wojciechowi Dybowiczowi, ukończonym uczniom szkoły koszykarskiej w Brzezowcu, po 50 kor. na zakupno narzędzi. L. 659,

26. Włodzimierzowi Kubarence, ukończonemu uczniowi Centralnego kursu koszykarskiego we Lwowie, 300 kor. na urządzenie i otwarcie pracowni w Nadwórnie. L. 607.

27. Mikołajowi Duńcowi i Józefowi Hryniszakowi, ukończonym uczniom szkoły tkackiej w Krośnie, 600 kor. na założenie wspólnej szkoły tkackiej w Nadwórnie. L. 825.

28. Franciszkowi Leśniakowi, ukończonemu uczniowi szkoły stolarskiej w Stanisławowie, 600 kor. na urządzenie i otwarcie pracowni stolarskiej w Tłumaczu. L. 789.

29. Mikołajowi Pacanie, ukończonemu uczniowi naukowego warsztatu tkackiego w Gorlicach, 200 kor. na urządzenie i otworzenie własnej pracowni tkackiej w Błażkowej. L. 643.

30. Mieczysławowi Kumorkiewiczowi, b. wychowankowi szkoły kodziejsko-kowalskiej w Grybowie, 300 kor. na urządzenie pracowni w Grybowie. L. 1061.

31. Michałowi Bryńskiemu, Jędrzejowi Palidrze i Józefowi Galicy, ukończonym uczniom c. k. szkoły przemysłu drzewnego w Zakopanem po 60 kor. na zakupno narzędzi. L. 94.

32. Mikołajowi Pasterczykowi w Klimkówce, b. uczniowi szkoły tkackiej w Gorlicach, 200 kor. na założenie własnego warsztatu. L. 221.

33. Franciszkowi Radziszewskiemu, ukończonemu uczniowi szkoły stolarskiej w Stanisławowie, 400 kor. na założenie własnego warsztatu. L. 223.

34. Maryanowi Garbackiemu, ukończonemu uczniowi szkoły zabawkarskiej w Jaworowie, 1.000 kor. na założenie większej pracowni w Leżajsku. L. 204.

35. Leonowi Kielskiemu, ukończonemu uczniowi pracowni naukowej tkackiej w Horodence 200 kor na założenie warsztatu. L. 170

36. Aleksandrowi Sobołcie, ukończonemu uczniowi szkoły szewskiej w Witkowie, 150 kor. na maszynę do szycia. L. 38

37. Ilkowi Kusznirowi, ukończonemu uczniowi Centr. kursu koszykarskiego we Lwowie, 40 kor. na zakupno narzędzi. L. 640.

38. Helenie Hanusównej, ukończonej uczenicy Centr. kursu koszykarskiego, 500 kor. na założenie pracowni w Rymanowie. L. 363.

39. Teodorowi Brenkowi, ukończonemu uczniowi kursu koszykarskiego w Zakładzie ciemnych, 100 kor. na zakupno narzędzi. L. 261.

40. Janowi Kuziowowi, ukończonemu uczniowi kraj. naukowego warsztatu tkackiego w Łańcucie, 150 kor. na sprawienie krosien. L. 96.

41. Piotrowi Biłyjemu, tkaczowi w Lityni, 150 kor. na zakupno warsztatu tkackiego. L. 616

42. Jedenastu ukończonym uczniom kraj. szkoły szewskiej w Kołymyi po 28 kor. na sprawienie narzędzi. L. 633.

43. Pięciu ukończonym uczniom kraj. szkoły szewskiej w Witkowie Nowym po 26 kor. na sprawienie narzędzi. L. 583.

III. Na rozmaite cele przemysłowe i handlowe.

44. Mikołajowi Trojanowi, kaflarzowi w Kołaczycach, 400 kor. na budowę pieca kaflarskiego. L. 573.

45. Mieczysławowi Sroczyńskiemu, nauczycielowi szkoły ludowej w Podgórzu, 600 kor. na podniesienie produkcyi środków naukowych do nauki rysunków L. 894.

46. Wydawnictwu „Gazety piekarskiej“ w Krakowie, na koszta wydawnictwa 400 kor. rocznie, po 100 kor. kwartalnie, w miarę wydawania i przedkładania dotyczących numerów „Gazety“. L. 569.

47. Emilii Pydynkowskiej w Krakowie, 400 kor. na pracownię naukową hafciarstwa artystycznego. L. 781.

48. Tomaszowi Petryckiemu, b. przodownikowi Centr. kursu koszykarskiego, obecnie koszykarzowi w Haliczu, 300 kor. na rozszenie pracowni. L. 6.

49. Józefowi Romanowowi, kaflarzowi w Budzanowie, 300 kor. na rozszerzenie pracowni. L. 1045.

50. Mikołajowi Kabynowi, stolarzowi w Kosowie, 200 kor. na wyrób ulepszonych krosien tkackich. L. 162.

51. Piotrowi Madejowi, koszykarzowi w Czułówku, 200 kor. na założenie pracowni L. 65.

52. Zakładowi hafciarskiemu Piętków w Kasinie Wielkiej, 1000 kor. na sprawienie pięciu dalszych maszyn. L 584.

53. Franciszce Glassowej, właścicielce zakładu hafciarskiego „Warszawianka“ w Krakowie, 300 kor. na rozszerzenie pracowni. L. 838.

54. Stanisławowi Tomkiewiczowi, rolnikowi w Starejwsi, 150 kor. na wyrób „uli słowiańskich“. L. 687.

55. Janowi Zielińskiemu, stolarzowi w Białej, 800 kor. na zakupno narzędzi i rozszerzenie pracowni. L. 812.

56. Józefowi Łysoniowi, stolarzowi w Białej, 800 kor. na zakupno narzędzi i rozszerzenie pracowni. L. 813.

57. W. Orzechowskiemu, stolarzowi w Krogulcu, 500 kor, na rozszerzenie pracowni. L. 59.

58. M. Muzyce, tkaczowi, 300 kor. na założenie pracowni tkackiej w Husiatynie. L. 361.

59. Piotrowi Huculakowi, tkaczowi w Zakrzewcach, 350 kor. na sprawienie krosien. L. 747.

60. Ignacemu Gruszkowskiemu, tkaczowi w Kossowie, 600 kor. na sprawienie krosien. L. 803.

61. J. Terleckiemu, stolarzowi w Kamionce strumiłowej, 600 kor. na otwarcie pracowni. L. 155.

62. Antoniemu Trybalskiemu, właścicielowi Zakładu reprodukcyjnego w Krakowie, 2.000 kor. na techniczne ulepszenie i rozszerzenie pracowni. L. 1017.

63. Towarzystwu „Opieka nad młodzieżą rękodzielniczą“ w Bochni, 400 kor. na poparcie akcyi Towarzystwa. L. 920.

64. Towarzystwu stolarskiemu w Tarnopolu 2000 kor. na pokrycie kosztów utrzymania fachowego kierownika. L. 376.

65. Towarzystwu „Czytelnia kobiet“ w Nowym Sączu, 500 kor. na poparcie działalności Towarzystwa. L. 1027.

66. Stowarzyszeniu pracy kobiet „Mrówka“ w Stanisławowie, 500 kor. na poparcie działalności Stowarzyszenia. L. 636.

67. Stowarzyszeniu rękodzielników „Gwiazda“ w Przemyślu, 400 kor. L. 210.

68. Stowarzyszeniu rękodzielników „Przyjaźń“ w Brzeżanach, 400 kor. L. 232.

69. Polskiemu Związkowi katolickich uczniów rękodzielniczych w Krakowie, 400 kor. L. 1236,

70. Na koszta wystawy uczniów rękodzielniczych w Dębicy 200 kor. L. 485.

71. Na koszta II-giej wystawy uczniów rękodzielniczych w Krakowie 400 kor. L. 1064.

72. C. k. wyższej szkole przemysłowej w Krakowie 400 kor. na urządzanie wycieczek uczniów. L. 461.

73. Zakładowi im ks. Siemaszki w Krakowie 400 kor. na utrzymanie ubogich uczniów rękodzielniczych L. 848

74. Na bursę dla uczniów szkoły ślusarsko-mechanicznej w Tarnopolu 600 kor. L. 926.

75. Stowarzyszeniu wytwórczemu stolarzy w Nowym Targu 300 kor. na koszta założenia. L. 777.

76. Związkowi powiatowemu stowarzyszeń przemysłowych w Tarnowie 300 kor. na koszta założenia. L. 571.

77. Spółce koszykarskiej w Gdowie 300 kor. na koszta założenia. L. 600.

78. Spółce pomocy przemysłowej dla wyrobu zabawek i towarów drzewnych w Leżajsku 300 kor. na koszta założenia. L. 792.

79. Bankowi rękodzielniczemu w Tarnowie 300 kor. na koszta założenia. L. 519.

IV. Na studya i kursy handlowe.

80. Na kurs dla ajentów handlowych we Lwowie 150 kor. L. 1245.

81. Na kurs buchalteryi w Rzeszowie 200 kor. L. 73.

82. Dziesięciu nauczycielom c. k. Akademii handlowej we Lwowie po 100 kor. na wyjazd do Wiednia na kurs i Kongres gospodarczy. L. 400.

83. Albertowi Antoniemu Knaurowi, praktykantowi handlowemu w firmie „Müller-Hamburg“, 600 kor. na odbycie dalszej praktyki handlowej. L. 927.

84. Kazimierzowi Baranowskiemu 800 kor. na studya w Akademii eksportowej we Wiedniu. L. 722.

85. Ferdynandowi Bromowiczowi, nauczycielowi gimnazyalnemu w Bochni, 1.000 kor. na specyalne kształcenie się w kierunku handlowym. L. 606

Wykaz zasiłków stypendyjnych, udzielanych uczniom krajowych i rządowych szkół zawodowych — poza kwotami zasiłków, objętych już budżetami niektórych szkół na utrzymywane przy nich bursy uczniów — przedkłada się w ⁄. załączeniu. ⁄. Aleg. VIII.

* * *

Kończąc powyższe sprawozdanie, pozwala sobie Komisya przedstawić następujące wnioski:

I. Przedłożyć Wysokiemu Sejmowi sprawozdanie niniejsze do wiadomości.

II. Przedłożyć Wysokiemu Sejmowi przygotowany przez Komisyę projekt preliminarza wydatków funduszu krajowego na podniesienie w kraju rękodzielnictwa przemysłu i handlu w r. 1911 do uchwalenia.

III. Przedłożyć Wysokiemu Sejmowi wnioski tyczące się uzyskania potrzebnych kredytów:

a) na wystawienie budynku dla centralnej szkoły koszykarskiej we Lwowie i szkoły kołodziejskiej w Kamionce strumiłowej;

b) na rozszerzenie budynku szkoły kołodziejskiej w Grybowie i rozszerzenie budynku szkoły stolarskiej w Stanisławowie;

c) na przyczynienie się do kosztów wystawienia budynków dla rządowych szkół przemysłu budowlanego w Jarosławiu i Buczaczu.

IV. Przedstawić Wysokiemu Sejmowi do stabilizowania na zajmowanych dotąd posadach:

a) Feliksa Blautha dyrektora szkoły rzemiosł przy zakładzie śp. St. hr. Skarbka w Drohowyżu;

b) Jana Kunstmana, kierownika krajowej szkoły sukienniczej w Rakszawie;

c) Stanisława Gnoińskiego, kierownika szkoły kołodziejskiej w Tłumaczu;

d) Filipa Prociuka, wędrownego nauczyciela szewstwa.

V. Przedstawić Wysokiemu Sejmowi potrzebę uchwalenia rezolucyj do c. k. Rządu:

1. ażeby przeznaczał znacznie większe niż dotąd kwoty na utrzymanie istniejących w kraju szkół przemysłowych uzupełniających i szkół zawodowych oraz na zakładanie nowych;

2. ażeby przy państwowych szkołach przemysłowych we Lwowie i w Krakowie urządził specyalne oddziały dla elektrotechników;

3. ażeby przystąpił do urządzenia stałych kursów dla palaczy i dozorców maszyn parowych, oraz dla maszynistów kolejowych przy c. k. Szkole politechnicznej, lub państwowej szkole przemysłowej we Lwowie;

4. ażeby założył dwuklasową szkołę handlową przy c. k. Akademii handlowej we Lwowie i przyczyniał się wydatniej do utrzymywania przy Akademii handlowej w Krakowie szkół dwuklasowych dla mężczyzn i kobiet;

5. ażeby utworzył we Lwowie komisyę egzaminacyjną dla nauczycieli wyższych i niższych szkół handlowych i zwróciwszy uwagę na potrzebę kształcenia sił nauczycielskich dla tychże szkół, przeznaczał na te cele odpowiednie fundusze;

6. ażeby na podstawie §. 5. ustawy z d. 24. sierpnia 1899 o szkołach realnych w Galicyi, przystąpił do założenia przynajmniej dwóch szkół handlowych przy szkołach realnych w Galicyi i wspierał jak najwydatniej usiłowania miast i kraju w kierunku zakładania szkół handlowych;

7. ażeby obracał większe niż dotychczas kwoty z funduszów państwowych na bezpośrednie popieranie rękodzieł i drobnego przemysłu w Galicyi przez udzielanie maszyn pomocniczych, oraz pożyczek i subwencyi bezzwrotnych na ulepszanie warsztatów rękodzielniczych.

We Lwowie, d. 30. sierpnia 1910 r.

Dr. Władysław Jahl,
Zastępca Prezesa Komisyi kraj. dla spraw przemysł.

Juliusz Starkel,
Sekretarz Komisyi kraj. dla spraw przemysł.

Regulamin

czynności Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych.

Zatwierdzony uchwałą Wydziału krajowego z dnia 26. kwietnia 1910, do L. W. 41.300/1910.

§. 1.

Komisya krajowa dla spraw przemysłowych załatwia swe sprawy na posiedzeniach pełnych, albo też przez komitety stałe i komisye przygodne, oraz przez osobnych delegatów.

§. 2.

Na mocy postanowienia §. 10. statutu ustanawia się obecnie trzy komitety stałe:

a) komitet dla spraw szkolnych;
b) komitet dla spraw rękodzielniczych;
c) komitet dla spraw przemysłowych i handlowych.

Do zakresu działania komitetu szkolnego należą wszystkie sprawy wymienione w §. 2. statutu Komisyi pod *a)*, zaś ze spraw wymienionych pod *b)*, *c)* i *g)* te wszystkie sprawy, które się odnoszą do szkół przemysłowych i handlowych, oraz absolwentów tychże szkół.

Sprawy wymieniene w ustępie *a)* w §. 2. statutu Komisyi załatwia komitet szkolny w porozumieniu z komitetem rękodzielniczym, o ile chodzi o zasady organizacyi szkół przemysłowych.

Do zakresu działania komitetu dla spraw rękodzielniczych należą wszystkie sprawy wymienione w §. 2. statutu Komisyi pod *b)* do *g)*, o ile dotyczą rękodzieł lub przemysłu domowego i nie są objęte zakresem działania komitetu szkolnego.

W szczególności należą do zakresu działania tego komitetu także sprawy współdzielczych organizacyi rękodzielniczych i asocyacyi przemysłu domowego.

Do zakresu działania komitetu przemysłowo-handlowego należą wszystkie przedmioty wymienione w §. 2. statutu Komisyi pod *d)*, *e)* i *f)* i z ustępu *g)* wszystko, co się odnosi do spraw przemysłu i handlu.

§. 3.

Każdy z komitetów stałych składa się z 9 przez Komisyę krajową dla spraw przemysłowych wybranych członków i z członka Wydziału krajowego, któremu sprawy przemysłowe są przydzielone.

Komitetowi przewodniczy wymieniony wyżej członek Wydziału krajowego.

§. 4.

Komitety stałe same oznaczają stałe termina swych zwyczajnych posiedzeń. Nadzwyczajne posiedzenia zwołuje przewodniczący w razach nagłych, nie cierpiących zwłoki, lub na żądanie dwóch członków komitetu, wniesione z podaniem przedmiotu.

Do ważności uchwał potrzebną jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy i trzech członków komitetu.

Protokoły posiedzeń komitetów będą na posiedzeniach Komisyi pełnej wyłożone do przeglądnięcia.

§. 5.

W posiedzeniach komitetów stałych biorą udział ci urzędnicy biura Komisyi, którzy w biurze prowadzą referaty, będące na porządku dziennym obrad. Komitety mogą wszakże obradować bez udziału urzędników.

Komitety mają prawo zapraszać na swe posiedzenia członków Komisyi, nie wchodzących w skład komitetu, korespondentów i rzeczoznawców z poza grona Komisyi.

Członek Komisyi pełnej, którego wniosek lub referat ma być na porządku dziennym komitetu stałego, będzie na posiedzenie zaproszony z głosem doradczym.

Urzędnicy i osoby zaproszone mają tylko głos doradczy.

Z uchwały któregokolwiek komitetu stałego, albo z postanowienia prezesa Komisyi, może się odbyć wspólne posiedzenie obu komitetów.

§. 6.

Komitety stałe:

1. przygotowują referaty i wnioski dla Komisyi pełnej;
2. przedkładają Wydziałowi krajowemu wnioski, potrzebne do wykonania uchwał Komisyi pełnej;
3. wykonują nadzór i inspekcyę nad szkołami przemysłowemi i handlowemi, do zakresu działania Komisyi należącemi, tudzież nad zakładami przemysłowemi, które z funduszów krajowych na podstawie opinii Komisyi otrzymają zasiłek, pożyczkę, gwarancyę i t. p.;
4. przygotowują projekt budżetu i projekt sprawozdania rocznego z czynności Komisyi;
5. na każdem posiedzeniu Komisyi pełnej przedkładają sprawozdanie ze swych czynności za czas od ostatniego posiedzenia Komisyi.

§. 7.

W razach nagłych, nie cierpiących zwłoki, może komitet stały działać w zastępstwie Komisyi, winien wszakże na najbliższem posiedzeniu Komisyi pełnej osobno zdać o tem sprawę z uzasadnieniem nagłości.

Komisya pełna ma prawo pomniejsze sprawy swego zakresu działania przekazać stale komitetom stałym do załatwienia w jej zastępstwie.

§. 8.

Referaty przydziela kierownik biura (§. 12. statutu) członkom komitetu albo urzędnikom biura.

Sprawy bieżące, które są tylko wypływem już powziętych uchwał, załatwiane będą ex praesidio.

§. 9.

Komisye przygodne, wybierane przez Komisyę pełną dla załatwienia pewnych spraw, mają określony uchwałą Komisyi zakres działania, którego przekraczać nie mogą. Wybierają one same swoich referentów, którzy zdają sprawę na posiedzeniu Komisyi pełnej. Referent jest obowiązany uchwalone przez Komisyę specyalną wnioski wraz z motywami podać do wiadomości biura, dla zamieszczenia ich na porządku dziennym Komisyi pełnej.

Komisya specyalna rozwiązuje się po załatwieniu jej sprawozdania przez Komisyę pełną.

§. 10.

Posiedzenie Komisyi pełnej z zachowaniem postanowień §. 11. statutu, zwołuje prezes Komisyi (§. 8. statutu) lub jego zastępca.

Zaproszenia na posiedzenia będą rozsyłane na dwa tygodnie przed dniem posiedzenia, zaś na ośm dni przed posiedzeniem rozesłany będzie porządek dzienny obrad z dołączeniem ważniejszych wniosków i referatów.

Równocześnie będzie rozesłane członkom sprawozdanie z czynności komitetów stałych, obejmujące także sposób wykonania uchwał poprzedniego posiedzenia, ewentualnie powody, dla których wykonanie nie nastąpiło.

O przebiegu obrad Komisyi pełnej ogłasza biuro treściwe sprawozdanie.

§. 11.

Na posiedzeniach Komisyi pełnej referują poszczególne przedmioty ci sami sprawozdawcy, którzy w komitecie stałym referowali.

Jeżeli sprawa była odesłana do specyalnej komisyi, referuje jej referent na posiedzeniu Komisyi pełnej.

§. 12.

W obradach Komisyi pełnej, komitetów stałych i komisyi przygodnych, obowiązują ogólne zwyczaje parlamentarne. W razach wątpliwych rozstrzygają analogiczne postanowienia regulaminu sejmowego.

§. 13.

Każdemu z członków Komisyi służy prawo czynienia wniosków i żądania wszelkich wyjaśnień ze strony biura Komisyi. Wniosek na piśmie do Komisyi przesłany, będzie przekazany właściwemu komitetowi stałemu i z jego sprawozdaniem przedłożony Komisyi pełnej.

Wnioski samoistne członków, stawiane na posiedzeniu Komisyi pełnej, będą odsyłane do właściwego komitetu stałego, z wyjątkiem wniosków przez Komisyę jednogłośnie za nagłe uznanych.

§. 14.

Postanowienia szczegółowe co do sposobu załatwiania spraw przez biuro Komisyi, tudzież co do obowiązków personalu biurowego, określają instrukcye służbowe, które Komisya pełna na wniosek właściwego komitetu stałego uchwala, a Wydział krajowy zatwierdza.

WYKAZ

kosztów utrzymania szkół przemysłowych uzupełniających 1909/10.

(Wedle preliminarzy na rok 1910).

Liczba porządkowa	Siedziba szkoły	Fundusze miejscowe						Subwencye				Razem
		Gminy	Fundacye	Kasy oszczędności	Towarz. zaliczkowe	Opłaty szkolne	Inne fundusze	Rad powiatow.	Izb handl. i przemysł.	Funduszu krajowego	Skarbu państwa	
		K o r o n										
1	Biała	800	—	400	—	300	60	400	800	2390	2390	7540
2	Bochnia	1000	—	—	—	—	—	—	—	1101	1100	3201
3	Brody	600	—	—	—	—	—	200	1000	1161	1161	4122
4	Brzesko	30	—	—	—	—	270	300	200	1138	1138	3076
5	Brzeżany	400	—	—	—	—	—	300	—	1342	1342	3384
6	Buczacz	400	—	—	—	—	100	400	200	1227	1227	3554
7	Chrzanów	400	—	—	100	—	—	400	200	1960	1960	5020
8	Dębica	650	—	—	—	—	—	—	—	1370	1370	3390
9	Drohobycz	800	—	200	70	—	—	550	—	3443	3442	8505
10	Gorlice	200	—	—	300	—	—	400	300	1370	1370	3940
11	Jarosław	500	—	—	—	—	—	400	—	1353	1353	3606
12	Jasło	400	—	—	—	—	—	240	200	1545	1545	[illegible]
13	Kałusz	200	—	—	—	—	—	200	—	1492	1492	[illegible]
14	Kęty	998	—	—	—	—	—	—	—	999	999	2996
15	Kołomyja I.	1534	—	—	—	—	480	300	—	2316	2314	6944
16	„ II.	1788	—	—	—	—	—	100	—	1889	1889	5666
17	Kraków na Kleparzu	3644	—	—	—	—	—	—	—	3645	3644	10933
18	„ ul. Lubomirskiego	2586	—	—	—	—	—	—	—	2586	2586	7758
19	„ na Smoleńsku	1665	—	—	—	—	—	—	—	1666	1665	4996
20	„ „ Kaźmierzu	2602	—	—	—	—	—	—	—	2602	2602	7806
21	„ ul. Dietla	1719	—	—	—	—	—	—	—	1720	1719	5158
22	Krosno	500	—	—	—	—	—	—	—	936	936	2372
23	Lwów, im. ks. Kordeckiego (św. Anny)	2516	—	—	—	—	—	—	—	2517	2516	7549
24	„ „ „ Antoniego	2476	—	—	—	—	—	—	—	2477	2476	7429
25	„ „ kr. Sobieskiego	1976	—	—	—	—	—	—	—	1976	1976	5928
26	„ „ Elżbiety	1187	—	—	—	—	—	—	—	1187	1187	3561
27	„ „ Sienkiewicza (Konarskiego)	2152	—	—	—	—	—	—	—	2153	2152	6457
28	„ „ św. Marcina	2503	—	—	—	—	—	—	—	2503	2503	7509
29	„ „ A. Mickiewicza	1484	—	—	—	—	—	—	—	1485	1484	4453
30	„ „ Piramowicza	2119	—	—	—	—	—	—	—	2119	2119	6357
31	„ „ Staszica męska	2564	—	—	—	—	400	—	—	2565	2564	8093
32	„ „ św. Anny żeńska	1267	—	—	—	—	—	—	—	1267	1267	3801
	Do przeniesienia	43660	—	600	470	300	1310	4190	2900	59500	59488	172418

Liczba porządkowa	Siedziba szkoły	Fundusze miejscowe						Subwencye				Razem
		Gminy	Fundacye	Kasy oszczędności	Towarz. zaliczkowe	Opłaty szkolne	Inne fundusze	Rad powiatow.	Izb handl. i przemysł.	Funduszu krajowego	Skarbu państwa	
		K o r o n										
33	Z przeniesienia .	43660	—	600	470	300	1310	4190	2900	59500	59488	172418
34	Lwów, im. Staszica (im. Mickiewicza) żeńska .	1267	—	—	—	—	—	—	—	1267	1267	3801
35	„ „ Bernsteina .	—	2600	—	—	—	200	—	—	950	950	4700
36	Łańcut	240	—	—	—	—	—	300	—	1268	1268	3076
37	Myślenice	400	—	—	—		—	400	—	1073	1073	2946
38	Nowy Sącz	950	—	200	—	—	200	800	200	3466	3466	9282
39	Nowy Targ	200	—	—	144	—	100	400	—	1086	1086	3016
40	Podgórze	2098	—	—	—	—	—	100	200	2098	2098	6594
41	Przemyśl I.	780	—	—	—	—	100	600	150	2499	2499	6628
42	„ II.	600	—	200	—	—	—	—	—	2082	2082	4964
43	Rzeszów	600	300	200	—	—	—	200	200	1663	1663	4826
44	Sambor	300	—	100	—	—	50	200	—	936	936	2522
45	Sanok	738	—	—	—	—	—	—	—	1526	1526	3790
46	Sokal	200	—	—	—	—	—	400	100	1296	1296	3292
47	Stanisławów	611	—	140	—	—	—	250	—	2755	2754	6510
48	Stary Sambor . . .	400	—	—	—	—	—	400	—	1292	1292	3384
49	Stary Sącz	600	—	—	—	—	—	300	200	1036	1036	3172
50	Stryj	680	—	—	200	—	400	200	—	1367	1367	4214
51	Strzyżów	300	—	—	100	—	—	300	—	916	916	2532
52	Tarnopol	800	—	—	—	—	—	200	200	1367	1367	3934
53	Tarnów	925	—	80	—	—	—	400	300	1907	1907	5519
54	Tarnobrzeg	200	—	—	—	—	200	400	200	1030	1030	3060
55	Turka	300	—	—	—	—	—	500	—	1524	1524	3848
56	Wadowice	800	—	400	—	—	—	200	—	1086	1086	3572
57	Wieliczka	800	—	—	—	—	—	50	—	1435	1435	3720
58	Złoczów	300	—	—	—	—	—	300	200	1654	1654	4108
59	Żółkiew	600	—	—	—	—	—	400	—	1128	1128	3256
	Żywiec	400	—	—	—	—	—	200	200	1221	1221	3242
	Razem . .	59749	2900	1920	914	300	2560	11690	5050	100428	100415	285926
		85083										

WYKAZ

kosztów utrzymania krajowych szkół zawodowych w roku 1909/10.

(Wedle preliminarzy na rok 1910).

Liczba porządkowa	Siedziba szkoły	Dochody ze sprzedaży wyrobów szkolnych	Fundusze miejscowe						Subwencye				Razem
			Gminy	Fundacye	Kasy oszczędności	Towarzystwa zaliczkowe	Opłaty szkolne	Inne fundusze	Rad powiatowych	Izb handlow. i przemysł.	Funduszu krajowego	Skarbu państwa	
			K o r o n										
1	Brzezowiec, szkoła koszykarska	1800	—	—	—	—	—	—	800	—	1210	800	4610
2	Brzostek, szk. koszyk.	3000	—	—	—	—	—	—	400	—	1420	1500	6320
3	Dynów, szk. koszyk. .	2500	—	—	—	—	—	—	200	—	1340	1000	5040
4	Gdów, szk. koszyk. .	8000	—	—	—	—	—	—		—	1800	1200	11000
5	Leżajsk, szk. koszyk.	6000	—	—	100	—	—	—	200	—	1700	1200	9200
6	Tarnobrzeg, szk. koszykarska	3500	—	—	—	—	—	—	300	—	1900	1000	6700
7	Zator, szk. koszyk. .	3600	360	—	—	—	—	—	200	—	1740	1200	7100
8	Lwów, Centralny kurs koszykarski . . .	3000	—	—	—	—	—	—	—	—	12994	3500	19494
9	Grybów, warszt. naukowy kołodziejski.	9000	—	—	—	—	—	2000	200	—	10950	4800	26950
10	Grzymałów, warsztat nauk. kołodziejski.	7000	—	—	—	—	—	—	1000	—	9130	4000	21130
11	Kamionka str., szkoła kołodziejska . . .	8500	—	—	—	—	—	—		—	12240	4000	24740
12	Tłumacz, szkoła kołodziejska. . . .	6000	—	—	—	—	—	50	1000	—	13960	4500	25510
13	Stanisławów, szkoła stolarska	7500	1600	—	200	—	—	—	200	—	16454	7200	33154
14	Kalwarya, szkoła stolarska	4500	200	—	—	—	—	100	—	—	23860	5500	34160
15	Jaworów, szkoła zabawkarska . . .	15000	1000	—	—	—	—	1600	200	—	20020	7000	44820
16	Kołomyja, szk. garncarska	1000	—	—	—	—	—	50	—	—	27439	7500	35989
17	Podgórze, kursa ceramiczne	—	200	—	—	—	—	20	200	—	11900	5000	17320
18	Witków, warszt. nauk. szewski	4200	—	—	—	—	—	—	—	—	6052	2000	12252
19	Stary Sącz, warsztat nauk. szewski . .	13000	—	—	—	—	—	—	600	—	5558	2000	21158
20	Kołomyja, warsztat nauk. szewski . .	4500	—	—	—	—	—	600	300	—	5220	1800	12420
21	Krosno, szkoła tkacka	800	—	—	—	—	—	—	—	—	13760	8000	22560
22	Gliniany, warsztat nauk. tkacki. . .	—	240	—	—	—	—	—	100	—	5135	3600	9075
	Do przeniesienia .	112400	3600	—	300	—	—	4420	5900	—	205782	78300	410702

Liczba porządkowa	Siedziba szkoły	Dochody ze sprzedaży wyrobów szkolnych	Fundusze miejscowe						Subwencye				Razem
			Gminy	Fundacye	Kasy oszczędności	Towarzystwa zaliczkowe	Opłaty szkolne	Inne fundusze	Rad powiatowych	Izb handlow. i przemysł.	Funduszu krajowego	Skarbu państwa	
			K o r o n										
	Z przeniesienia .	112400	3600	—	300	—	—	4420	5900	—	205782	78300	410702
23	Gorlice, warsztat naukowy tkacki . . .	—	760		—	—	—	—	400	—	2080	1200	4440
24	Kosów, warsztat naukowy tkacki . . .	—	80	—	—	—	—	—	300	—	5320	1800	7500
25	Łańcut, warsztat naukowy tkacki . . .	—	500	—	—	—	—	—	600	—	6180	1800	9080
26	Rychwałd, warsztat naukowy tkacki .	—	—	—	—	—	—		200	—	3130	1000	4330
27	Rakszawa, szkoła sukiennicza	—	—	—	—	—	—	80	1000	—	19436	8000	28516
28	Zakopane, szkoła koronkarska	4000	—	—	—	—	—	—	—	—	7310	1600	12910
29	Bobowa, szkoła koronkarska	1000	150	—	—	—	—	—	200	—	920	1500	3770
30	Maków, szkoła hafciarska	2200	96	—	—	—	—	—	50	—	2894	2000	7240
31	Drohowyże, szkoła rzemiosł	50000	—	5300	—	—	—	500	—	—	39060	10000	104860
32	Miejsce Piastowe, naukowe warsztaty rzemieślnicze. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4000	—	4000
33	Oświęcim. szkoła rzemiosł OO. Salezyanów	59227	—	—	—	—	i deficet 32126	—	—	—	5000	—	96353
34	Albigowa, subwencyonowany warszt. nauk. koszykarski.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	800
35	Bilinka, subw. warszt. nauk. koszykarski.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	800
36	Czerwona Wola, sub. warsztat naukowy koszykarski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2400	2000	4400
37	Chyszewice, subwen. warsztat naukowy koszykarski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	800	1200
38	Milczyce, subw. warsztat nauk. koszyk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	800
39	Przewrotne, subwen. warsztat naukowy koszykarski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	400	1200
40	Rudki, subw. warszt. naukowy koszyk. .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1200	1200	2400
41	Siekierczyce, subw. warsztat naukowy koszykarski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	800
	Do przeniesienia .	228827	5186	5300	300	—	32126	5000	8650	—	307512	113200	706101

Liczba porządkowa	Siedziba szkoły	Dochody ze sprzedaży wyrobów szkolnych	Fundusze miejscowe						Subwencye				Razem
			Gminy	Fundacye	Kasy oszczędności	Towarzystwa zaliczkowe	Opłaty szkolne	Inne fundusze	Rad powiatowych	Izb handlow. i przemysł.	Funduszu krajowego	Skarbu państwa	
			K o r o n										
	Z przeniesienia .	228827	5186	5300	300	—	32126	5000	8650	—	307512	113200	706101
42	Wielowieś, subwenc. warsztat naukowy koszykarski . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	800	800	1600
43	Żurawno, subw. warsztat naukowy koszykarski	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400	400	800
44	Budzanów, subwenc. warsztat naukowy tkacki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	400	1000
45	Korczyna, subw. warsztat nauk. tkacki .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1100	1400	2500
46	Wilamowice, subwen. warsztat naukowy tkacki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2160	1200	3360
47	Zwiniacz, subw. warsztat nauk. tkacki .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	600
48	Touste, subw. warszt. nauk. garncarski .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	500	300	800
49	Jaworów, subw. szk. koronkarska . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1200	1000	2200
50	Kańczuga, subw. szk. koronkarska . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1800	1400	3200
51	Przeworsk, subw. szk. koronkarska . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	600
52	Rudki, subw. szkoła koronkarska . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	600	—	600
53	Lwów, subw. szkoła robót Tow. „Praca kobiet“.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1750	—	1750
54	Lwów, subw. szkoła robót Spółki przemysłowej „Trud“ .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	1000
55	Lwów, subw. szk. robót Stow. konfekcyi dam. im. św. Józefa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	1000
56	Kraków, subw. szkoła robót w szkole św. Scholastyki . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4000	—	4000
57	Kołomyja, subw. szk. robót Tow. „Praca kobiet“.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1600	—	1600
58	Przemyśl, subw. szk. robót u PP. Benedyktynek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1000	—	1000
59	Kursy zawodowe . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33400	12000	45400
	Razem . .	228827	5186	5300	300	—	32126	5000	8650	—	361622	132100	779113
			56562										

Frekwencya szkół i kursów zawodowych za rok 1909/10.

Liczba porz.	Miejscowość szkoły	Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnych				Nadzwycz. uczn. i uczestn. kursów	Razem	Pracowało razem uczniów (uczenic)	Uwaga
		I.	II.	III.	IV.				
	I. Dla koszykarstwa.								
1	Brzezowiec, szk. koszyk.	9	1	2	2	3	17		
2	Brzostek, „ „	6	2	5	3	3	19		
3	Dynów, „ „	4	5	—	—	5	14		
4	Gdów, „ „	4	9	—	—	9	22		
5	Leżajsk, „ „	8	6	—	—	8	22		
6	Tarnobrzeg, „ „	6	1	2	4	3	16		
7	Zator, „ „	4	4	—	—	5	13		
8	Albigowa, subw. prac. koszykarska . . .	10	5	4	3	—	22		
9	Bilinka, subw. prac. koszykarska . . .	4	8	8	6	—	26		
10	Czerwona Wola, subw. prac. koszykarska .	17	12	—	—	12	41		
11	Chyszewice, subw. prac. koszykarska . . .	11	8	—	—	—	19		
12	Milczyce, subw. prac. koszykarska . . .	10	—	—	—	—	10		
13	Przewrotne, subw. prac. koszykarska . . .	—	—	—	—	—	—	w koszykarstwie 406	zwinięta.
14	Rudki, subw. prac. koszykarska . . .	7	7	—	—	10	24		
15	Siekierczyce, subw. prac. koszykarska . . .	—	4	9	10	—	23		
16	Wielowieś, subw. prac. koszykarska . . .	25	6	4	5		40		
17	Żurawno, subw. prac. koszykarska . . .	4	2	2	—	—	8		
18	Lwów, centr. kurs kosz.	—	—	—	—	20	20		w tej liczbie 6 uczenic
19	Ciężkowice, wędr. kurs koszykarski . . .	—	—	—	—	8	8		
20	Gać, wędr. kurs koszyk.	—	—	—	—	18	18		
21	Kobiernice, wędr. kurs koszykarski . . .	—	—	—	—	15	15		od 15. ilpca 1909 do 7. kwiet. 1910.
22	Sokołów, wedr. kurs koszykarski	—	—	—	—	9	9		
	Do przeniesienia . .	129	80	36	33	128	406		

Liczba porz.	Miejscowość szkoły	Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnch				Nadzwycz. uczn. i uczestn. kursów	Razem	Pracowało razem uczniów (uczenic)	Uwaga
		I.	II.	III.	IV.				
	Z przeniesienia.	129	80	36	33	128	406		
	II. Dla kołodziejstwa.								
23	Grybów, szkoła kołodz.	9	10	5	9	—	33	w kołodziejstwie 149	
24	Grzymałów, „ „	8	13	6	2	—	29		
25	Kamionka str., „	24	8	7	9	—	48		
26	Tłumacz, szkoła „	15	12	4	8	—	39		
	III. Dla stolarstwa.								
27	Kalwarya, szkoła stol.	7	6	4	5	46	68	w stolarstwie 180	
28	Stanisławów, „ „	21	12	9	15	11	68		
29	Jarosław, kurs majster.	—	—	—	—	14	14		Od 25. paźdz. do 11. grudnia 1909.
30	Lwów, „ „	—	—	—	—	14	14		Od 30. marca do 4. maja 1910.
31	Nowy Sącz, „ „	—	—	—	—	16	16		Od 10. stycznia do 12. marca 1910.
	IV. Dla zabawkarstwa.								
32	Jaworów, warsztat nauk. zabawk.	12	5	4	5	6	32	w zabawkarstwie 32	
	V. Dla przem. keramicz.								
33	Kołomyja, szkoła garnc.	8	7	4	—	1	20	w keramice 45	
34	Podgórze, kursa keram.	9	6	9	—	1	25		
	VI. Dla szewstwa.								
35	Kołomyja, warszt. nauk. szewski	13	16	12	3	2	46	w szewstwie 179	
36	Stary Sącz, war. nauk. szewski	14	5	6	6	—	31		
37	Witków nowy, warszt. nauk. szewski . .	10	10	4	5	—	29		
38	Brzeżany, kurs majst.	—	—	—	—	14	14		Od 17. stycznia do 6. marca 1910.
39	Kraków, „ „	—	—	—	—	14	14		Od 18. paźdz. do 5. grud. 1909.
40	Lwów, „ „	—	—	—	—	15	15		Od 5. kwietnia do 28. maja 1910.
41	Nowy Sącz, „ „	—	—	—	—	14	14		Od 23. sierp. do 10. paźdz. 1909.
42	Stanisławów, „ „	—	—	—	—	16	16		Od 13. czerwca do 30. lipca 1910.
	VII. Dla tkactwa.								
43	Krosno, szkoła tkacka	10	8	6	—	—	24	jak niżej	
44	Gliniany, war. naukowy tkacki	7	7	7	—	31	52		
45	Gorlice, „ „ „	6	7	1	—	—	14		
46	Kosów, „ „ „	11	7	3	—	8	29		
47	Łańcut, „ „ „	9	3	1	—	4	17		
48	Rychwałd, „ „ „	11	5	3	—	—	19		
49	Rakszawa, szk. sukienn.	13	8	—	—	—	21		
50	Budzanów, subw. warsztat nauk. tkacki .	6	2	2	2	5	17		
	Do przeniesienia . .	352	237	133	102	360	1184		

Liczba porz.	Miejscowość szkoły	Liczba uczniów (uczenic) zwyczajnych I.	II.	III.	IV.	Nadzwycz uczn. i uczestn. kursów	Razem	Pracowało razem uczniów (uczenic)	U w a g a
	Z przeniesienia. .	352	237	133	102	360	1184		
51	Korczyna, subw. warszt. nauk. tkacki. . .	8	6	4	—	—	18	w tkactwie 236	W tej liczbie 17. uczenic.
52	Wilamowice, subw. war. nauk. tkacki. . .	6	4	4	—	5	19		
53	Zwiniacz, subw. warszt. nauk. tkacki. . .	6	—	—	—	—	6		
	VIII. Dla haftu.								
54	Maków, szkoła hafciar.	36	13	—	—	—	49	w hafciarstwie 49	
	IX. Dla koronkarstwa.								
55	Bobowa, szk. koronkar.	4	5	3	4	1	17	w koronkarstwie 168	
56	Zakopane, „ „	13	7	5	—	48	73		
57	Jaworów, sub. szk. kor.	13	7	18	—	7	45		
58	Kańczuga, „ „ „	23	10	—	—	—	33		
	X. Szkoły rzemiosł.								
59	Drohowyże, ...	15	12	13	18	6	64	64	Kowali 8, ślusarzy 13, blacharzy 3, stolarzy 8, kołodziejów 4, krawców 12, szewców 13, rymarzy i lakierników 2, odlewacz 1.
60	Oświęcim, zakład subw.	39	31	17	5	—	92	92	Ślusarzy 37, stolarzy 22, krawców 26, szewców 7.
	XI. Dla blacharstwa.								
61	Lwów, kurs majsterski	—	—	—	—	16	16	w blacharstwie 16	Od 10. stycznia do 21. marca 1910.
	XII. Dla murarstwa.								
62	Krosno, kurs majsterski	—	—	—	—	18	18	w murarstwie 41	Od 15. listopada 1909, do 15. marca 1910.
63	Leżajsk, „ „	—	—	—	—	23	23		Od 10. stycz. do 19. marca 1910.
	XIII. Dla kroju i konfekcyi bielizny.								
64	Lwów, 2 kursy . . .	—	—	—	—	19	19	w krawiectwie 34	Od 18. listop. do 22. grud. 1909.
		—	—	—	—	15	15		Od 18. kwietnia do 9. lipca 1910.
		515	332	197	129				
	Razem . . .	1173				518	1691	1691	

U w a g a. Po rozdzieleniu uczniów poz. X. wedle zawodów, pracowało i uczyło się: w koszykarstwie 406, kołodziejstwie i kowalstwie 161, ślusarstwie 50, stolarstwie 210, zabawkarstwie 32, garncarstwie (kaflarstwie) 45, szewstwie 199, krawiectwie i konfekcyi bielizny 72, tkactwie 236, koronkarstwie 168, hafciarstwie 49, rymarstwie i lakiernictwie 2, blacharstwie 19, murarstwie 41, odlewnictwie 1.

Wykaz kuratorów, kierowników i personalu nauczycielskiego w krajowych szkołach zawodowych.

L. p.	Nazwa szkoły i miejscowości	Kuratorya	Kierownik i czas jego służby w zakładzie	Personal szkolny i czas jego służby w zakładzie	Kwalifikacye
	Krajowe zakłady dla nauki koszykarstwa:				
1	w Brzezowcu	br. Jan Götz Okocimski	Michał Wachowicz od 1. lipca 1905		Praktyka w c. k. wzorowym warsztacie koszykarskim we Wiedniu.
2	w Brzostku.	Ks. Stefan Szymkiewicz	Józef Szostak od 1. stycznia 1899		
3	w Dynowie.	Seweryn Skrzyński	Kazimierz Kasia od 1. września 1903		Wykształcenie zawodowe uzyskane w kraju.
4	w Gdowie	Ks. Jan Smołka	Antoni Bidziński od r. 1907		Wykształcenie zawodowe w Królestwie i w kraju.
5	w Leżajsku	Bronisław Nowiński	Wojciech Kut od 15. listopada 1905		Praktyka w c. k. wzorowym warsztacie koszykarskim we Wiedniu.
6	w Tarnobrzegu . . .	Dr. Waleryan Momidłowski	Jerzy Dziaduch od 15. kwietnia 1908		Praktyka w c. k. wzorowym warsztacie koszykarskim we Wiedniu.
7	w Zatorze	Michał Naimski	Jacenty Kasia od 20. marca 1901		Wykształcenie zawodowe uzyskane w kraju

8	*Krajowy centralny kurs koszykarski we Lwowie*	*Antoni Stefanowicz* *Juliusz Starkel sen.*	*Miecz. Czajkowski* *15. stycznia 1905*	*Instruktor:* Jan Kwaśniewski od roku 1905	*C. k. Szkoła przemysłu artystycznego we Wiedniu* *Praktyka w c. k. wzorowym warsztacie koszykarskim we Wiedniu.*
	Krajowe zakłady dla nauki kołodziejstwa:	Michał Huza	Seweryn Gzowski od 1. września 1894; stabilizowany		4-letnia nauka w Zakładzie Drohowyzkim, 3-letnia nauka we Wiedniu
9	Krajowa szkoła kołodziejstwa w Grybowie			Naucz. rysunków i instr. kołodziejski: Jan Młot od 23. września 1899	Nauka kołodziejstwa w Kamionce strum.
				Przod. kołodziejski: Paweł Horoszczak od 28. września 1897	Nauka w szkole kołodziejskiej w Grybowie.
				Przod. kowalski: Leon Helmetzky od 1. stycznia 1908	Nauka w szkole kołodziejskiej w Grybowie.
10	Krajowy naukowy warsztat kołodziejski w Grzymałowie	Wojciech Mayer	Karol Związek od 18. sierpnia 1903		Naukę fachową ukończył w Kamionce strum.
				Instr. kowalski: Jan Geisheimer od 1. grudnia 1903	Naukę fachową ukończył w Kamionce strum. i we Wiedniu.
11	Krajowa szkoła kołodziejstwa i ciesielstwa w Kamionce strum.	Adam Thullie	Edward Paudler od 1. czerwca 1893; stabilizowany		C. k. Szkoła politechniczna we Lwowie. — Wydział budowy machin.
				Naucz. rysunków: Jan Karg od 15. wrześni. 1910	C. k. państw. Szkoła przemysłowa w Krakowie
				Instr. kowalski: Karol Laskowski od 12. grudnia 1887	Praktyczne wykształcenie zawodowe.
				Instr. cisielski: Wal. Kruczkowski od 22. listopada 1896	Koncesyonowany budowniczy.
				Instr. kołodziejski: Ignacy Weiss od 6. lipca 1899	Były majster kołodziejski w Jarosławiu.
				Przod. kołodziejski: Wawrzyniec Hyk od 1. kwietnia 1904	Wykształcenie fachowe w kraju.

L. p.	Nazwa szkoły i miejscowości	Kuratorya	Kierownik i czas jego służby w zakładzie	Personal szkolny i czas jego służby w zakładzie	Kwalifikacye
12	Krajowa szkoła kołodziejstwa i kowalstwa w Tłumaczu.	Piotr Szczepański	Stanisław Gnoiński od marca 1903		Ukończona szkoła zawodowa w Kamionce strum. C. k. Seminaryum nauczycielskie we Lwowie. Studya fachowe we Lwowie, we Wiedniu i w Niemczech.
				Naucz. rysunków: Wilhelm Nunberg od 1. stycznia 1903	Szkoła realna i 2 lata techniki.
				Instr. kołodziejski: Jan Liszka od marca 1902	Nauka w Szkole zawodowej i praktyka.
				Instr. kowalski: Wład. Polechoński od marca 1902	Nauka zawodowa w Zakładzie Drohowyzkim i za granicą.
	Krajowe zakłady dla nauki stolarstwa:	Gustaw Geyer	Eust. Merunowicz od 1. września 1891; stabilizowany		Patent z zawodowej szkoły w Walachisch-Meseritsch na Morawach i z Muzeum technologicznego we Wiedniu.
13	Krajowa szkoła zawodowa stolarstwa i tokarstwa w Stanisławowie.			Naucz. rysunków: Michał Piskozub od 1. listopada 1901	Ukończył Muzeum dla sztuki i przemysłu w Wiedniu.
				Przod. stolarski: Józef Riegl od 1. września 1894	Ukończył szkołę stanisławowską i Muzeum technologiczne we Wiedniu.
				Przod. snycerstwa: Michał Hrankowski od 1. września 1903	Ukończył szkołę stanisławowską i c. k. szkołę przemysłową we Lwowie.
				Przod. tokarski: Franc. Antoniak od 1. grudnia 1903	Długoletni werkmistrz tokarski za granicą.
				Przod. stolarski: Antoni Stokłosa od 15. stycznia 1903	Ukończył szkołę stanisławowską.

14	Krajowa szkoła stolarstwa w Kalwaryi.	Grzegorz Lisowski	Władysław Niemczynowski od 26. września 1892; stabilizowany		C. k. Szkoła dla przemysłu artystycznego we Lwowie Wyższa szkoła zawodowa przy c. k. Muzeum technologicznem we Wiedniu.
				Naucz. rysunków: Longin Śmieszko od 15. maja 1909	Matura c. k. Seminaryum nauczycielskiego, c. k. państwowa szkoła przemysł. we Lwowie. Kurs rysunków zawodowych w Instytucie dla popierania przemysłu we Wiedniu.
				Werkmistrz stolarstwa maszynowego: Szymon Wnęk od 1. września 1909	Kurs majsterski stolarski we Wiedniu.
				Werkmistrz stolarstwa meblowego: Stanisław Halczuk od 1. września 1897	Państwowa szkoła przemysłowa we Lwowie.
				Werkm. snycerstwa: Karol Kudelski od 1. lutego 1906	Absolutoryum c. k. szkoły przemysłu artystycznego przy c. k. Muzeum dla sztuki i przemysłu we Wiedniu.
15	**Krajowy warsztat naukowy dla wyrobu zabawek** w Jaworowie.	Jan hr. Szeptycki	Jan Chełmiński kierownik administr. od 1. sierpnia 1908		
			Paweł Prydatkiewicz kierown. zawodowy od 17. września 1896		Wyższa szkoła zawodowa przy c. k. Muzeum technologicznem we Wiedniu.
				Naucz. rysunków: vacat	
				Naucz. stolarstwa i tokarstwa: Paweł Zwonarz od 15. lutego 1906	Uczył się praktycznie zabawkarstwa w Toeplitz w Saksonii.

L. p.	Nazwa szkoły i miejscowości	Kuratorya	Kierownik i czas jego służby w zakładzie	Personal szkolny i czas jego służby w zakładzie	Kwalifikacye
	Krajowe zakłady dla keramiki:	Jan Kleski	Aleks. Klimaszewski od 16. sierpnia 1890; stabilizowany		Politechnika we Lwowie.
16	Krajowa szkoła garncarska w Kołomyi.			Naucz. rysunków: Stan. Daczyński od 16. sierpnia 1890; stabilizowany	Akademia sztuk pięknych w Krakowie.
				Instr. modelowania: Karol Łuszczewski od 1. czerwca 1896	Praktyka odbyta w pracowniach rzeźbiarskich.
				Instr. kaflarski: Stefan Skrypniczuk od 16. sierpnia 1890; stabilizowany	Szkoła garncarska w Kołomyi, praktyka w krajowej stacyi keramicznej we Lwowie.
				Instruktor toczenia i formowania: Antoni Kostrubiak od 16. sierpnia 1890	Szkoła garncarska w Kołomyi.
17	Kraj. kursa dla przemysłu keramicznego w Podgórzu.	Bernard Liban	Karol Rolle od roku 1900; stabilizowany	Pomocnicze siły z innych zakładów	Inżynier-technolog.
	Krajowe zakłady dla nauki szewstwa:	Ks. Teofil Korczyński	Wacław Mümler od 3. czerwca 1906	Instruktorzy: Piotr Koller od 1. maja 1893	Patent na nauczyciela szkół ludowych. Kurs majsterski szewski we Wiedniu.
18	Krajowy naukowy warsztat szewski w Witkowie now.			Jan Kalisz od 2. kwietnia 1906	Szkoła szewska w Starym Sączu.
				Józef Maksymczuk od 1. września 1906	Szkoła szewska w Witkowie nowym.

19	Krajowa szkoła szewska w Starym Sączu.	Józef Dobrowolski	Adam Gottmann od 1. październ. 1894	Instruktorzy: Józef Pieczarkowski od 1. marca 1900 Stan. Klimczyk od 1. stycznia 1909	Kurs majst. szew. we Wiedniu. „ „ „ „ „ „ „ „ „ „
20	Krajowa szkoła szewska w Kołomyi.	Jak Kleski	Józef Carnelli 1d 1. września 1897	Instruktorzy: Jan Metzger od 1. maja 1896 Ignacy Korzelik od 1. lutego 1906	Kurs majst. szew. we Wiedniu. „ „ „ „ „ Szkoła szewska w Witkowie nowym.
21	**Krajowe zakłady dla nauki tkactwa:** Krajowa szkoła tkacka w Krośnie.	August Gorayski	Henryk Jodkiewicz od 22. lipca 1906	Naucz. rysunków: Bernard Jarosiewicz od 29. sierpnia 1909 Instruktor: Kaz. Krzyżanowski od 17. stycznia 1906 Przodownik: Jan Kustroń od 1. września 1895	Politechnika we Lwowie. Szkoła tkacka w Crefeldzie, praktyka tkacka. Akademia sztuk pięknych w Krakowie. Akademia sztuk pięknych w Paryżu. Szkoła tkacka w Krośnie i Bernie. Szkoła tkacka w Krośnie.
22	Krajowy warsztat naukowy tkacki w Glinianach.	Franciszek hrabia Potulicki	Jan Jurajda od 1. marca 1892; stabilizowany	Przodownik: Michał Ratuszyński od 1. czerwca 1896 Instruktorka oddziału dziewcząt: Kamila Jurajdowa od 1. kwietnia 1908	C. k. Szkoła tkacka w Frankstadt, Kurs dla tkactwa mechanicznego w Bernie. Ukończył naukę w zakładzie tkackim w Glinianach. Egzamin nauczycielski dla szkół ludowych i praktyka zawodowa.

L. p.	Nazwa szkoły i miejscowości	Kuratorya	Kierownik i czas jego służby w zakładzie	Personal szkolny i czas jego służby w zakładzie	Kwalifikacye
23	Krajowy warsztat naukowy tkacki w Gorlicach.	Emil Metzger	Bazyli Gęsiecki od 15. marca 1894; stabilizowany		Szkoła tkacka w Kosowie. „ „ w Łomnicy (Czechy).
24	Krajowy warsztat naukowy tkacki w Kosowie.	Miecz. Zawadzki	Kazimierz Jamróz od 1. lipca 1895; stabilizowany	Przodownik tkacki: Jan Hawrysz od 1. listopada 1895	Ukończona szkoła tkacka w Błażowej, Krośnie i Mährisch-Schönberg. Ukończył naukę w kraj. nauk. warsztacie tkackim w Kosowie.
25	Krajowy warsztat naukowy tkacki im. „Franciszka Józefa“ w Łańcucie.	Exc. Roman hrabia Potocki	Bazyli Pyptiuk od roku 1889; stabilizowany	Przodownik: Józef Kolek od 28. września 1895	Fachowe szkoły tkackie zagraniczne. Ukończył naukę w zakładzie łańcuckim.
26	Krajowy warsztat naukowy tkacki w Rychwałdzie.	Wojciech Szwed	Wawrzyniec Gubała od 1. stycznia 1891	Przodownik: Feliks Kłosowicz od 1. września 1900	Świadectwo uzdol. fachowego. „ „ „
27	Krajowa Szkoła sukiennicza w Rakszawie.	Bolesław Żardecki	Jan Kunstmann od 15. marca 1904	Nauczyciel teoryi zawodowej: Zygmunt Sajewicz od 1. kwietnia 1904 Instruktor tkactwa: Jan Trojnar od 15. sierpnia 1893 Instr. farbiarstwa: Józef Wiech od 15. sierpnia 1893	Politechnika we Lwowie; fachowe studya za granicą. Wyższa szkoła przemysłowa w Krakowie, Szkoła tkacka w Bernie. Szkoła tkacka w Bielsku. „ „ „

	Krajowe zakłady dla nauki koronkarstwa:	*Stanisław Barabasz*	*Leontyna Reichard od 14. sierpnia 1905*		*Centralny kurs koronkarski we Wiedniu. Państwowa szkoła przemysłowa we Lwowie.*
28	Kraj. szkoła koronkarstwa w Zakopanem.			Naucz. rysunków: Klementyna Bittmar od 8. lutego 1907 Naucz. pomocnicza: Jadwiga Galleth od 15. paźdz. 1902 Przodownica: Marya Łatko od 1. września 1907	Szkoła artystyczno-przemysłowa w Pradze. Centralny kurs koronkarski we Wiedniu. Szkoła koronkarska w Zakopanem.
29	Kraj. szkoła koronkarstwa w Bobowej.	Bolesław Długoszewski	Helena Rzeczycka od 1. marca 1902		Centralny kurs koronkarski we Wiedniu. Państwowa szkoła przemysłowa we Lwowie.
	Krajowy zakład dla nauki hafciarstwa:	Karol Pospóła p. Leona Bierkowska fach. nadzorczyni	Ewa Antonowicz od 1. marca 1896		
30	Krajowa szkoła hafciarstwa w Makowie.			Naucz. pomocnicza: Anna Karafiatówna od 15. czerwca 1907	Egzamin dojrzałości, kwalifikacya na nauczycielkę robót, państwowa szkoła przemysłowa. Świadectwo kwalifikacyjne na nauczycielkę.

Sprawozdanie

z czynności krajowej keramicznej Stacyi doświadczalnej przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie za czas od 15-go maja 1908. do 15-go lipca 1909.

W myśl statutu Stacyi keramicznej przedkładam:

I. Stacya keramiczna jako zakład naukowy doświadczalny.

Słuchacze III. i IV. roku technologii chemicznej nie mogli w roku bieżącym odbyć przepisanych programem nauk Politechniki ćwiczeń z keramiki dla szczupłości lokalu Stacyi keramicznej. Przyjąwszy, że nowy gmach dla Stacyi keramicznej, naftowej i krajowego Zakładu geologicznego wybudowany zostanie w ogrodzie Politechniki przy ulicy Kornelego Ujejskiego w roku 1910, to uwzględniając ustawowy termin do osuszenia gmachu, wprowadzić się może Stacya keramiczna do nowego gmachu dopiero w jesieni roku 1911. — Następstwem tego młodzież Politechniki pozbawioną zostanie nauki z keramiki i w roku naukowym 1909/1910 i 1910/1911, pomimo, że młodzież Politechniki upominała się memoryałem z roku 1906, przesłanym c. k. Ministerstwu, Kollegium Profesorów Politechniki, Kołu polskiemu i Ministrowi dla Galicyi, — o wprowadzenie nauki keramiki nawet na szerszą skalę, niż obecnie i wprowadzenie jej dla 3-ch Wydziałów Politechniki, jak to w zeszłorocznem sprawozdaniu obszerniej przytoczyłem.

C. k. Rząd zwleka dotąd z budową 2-go piątra na dzisiejszym gmachu chemii Politechniki, chociaż brak lokalu dla słuchaczów technologii chemicznej jest tak wielki, że 22-go grudnia 1908 r. odstąpić musiała Stacya keramiczna jeden pokój, a obecnie 11-go września 1909 drugi pokój na rozszerzenie sąsiadującego laboratoryum technologii chemicznej.

II. Stacya jako zakład do badania materyałów surowych i do popierania przemysłu keramicznego orzeczeniami technicznemi.

a) W okresie sprawozdawczym zbadała Stacya keramiczna 89 gatunków glin i 1 gatunek piasku, pochodzących z 30 gmin i obszarów dworskich, należących do 22 powiatów, jak załącznik pod 1/. 1/.

Dotyczące orzeczenia o przydatności tych glin i piasków do celów przemysłowych keramicznych wydano interesowanym stronom.

b) Z załącznika pod 1/. jak i poprzednich, przedkładanych Wysokiemu Sejmowi od roku 1887, wynika, że kraj posiada w bardzo wielu powiatach dobre materyały do wyrobu cegieł, dachówek, rurek drenowych, pieców kaflowych, do wyrobów garncarskich i t. d.

Cegielnictwo przeto, mając dobre gliny w tylu powiatach, może się znakomicie rozwinąć w kraju z oszczędnością dziś drogiego drzewa budowlanego. Dostarczyć może ludności najtrwalszego i najlepszego materyału ogniotrwałego do krycia dachów, jakim jest dachówka gliniana; zatrudnić może dalszych wiele tysięcy robotników, szukających dziś pracy sezonowej za granicą kraju z ujmą ekonomiczną i społeczną kraju; może głównie przyczynić się do rozwoju licznych gałęzi rzemiosł przemysłu budowlanego.

Dalszemu zaś rozwojowi cegielnictwa w kraju stoi na zawadzie brak przedewszystkiem zdolnych werkmistrzów. — Stąd powstałe ostatnimi czasy fabryki dachówek i rurek drenowych z nakładem kilkuset tysięcy a nawet milionem koron,

chromają, a po wielu stratach sprowadziły werkmistrzów obcokrajowców do swych fabryk. — Co roku zgłaszają się do mnie właściciele cegielń o polecenie werkmistrza do prawidłowego prowadzenia fabryki. A są takie strony, które otrzymawszy orzeczenie Stacyi keramicznej co do przydatności glin do celów przemysłowych, odraczają otwarcie cegielni aż do uzyskania werkmistrza zawodowego.

Wydział krajowy i Wysoki Sejm, uznając potrzebę kształcenia werkmistrzów dla przemysłu keramicznego, upomina się od kilkunastu lat u c. k. Rządu rezolucyami o otwarcie Szkoły keramicznej przy państwowej Szkole przemysłowej we Lwowie, jednak jak dotąd bezskutecznie.

By niektórym cegielniom przyjść z pomocą werkmistrzowską, poleciłem im na instruktora pana Stefana Skrypniczuka, byłego laboranta-werkmistrza Stacyi keramicznej, a od 20 lat werkmistrza kraj. Szkoły garncarskiej w Kołomyi. — Pan Stefan Skrypniczuk był czynny i pomocny w następujących 5-ciu cegielniach i 1-ej kaflarni jako instruktor werkmistrz przez czas swych wakacyi szkolnych.

1. We fabryce dachówek felcowanych we Lwowie przez nauczenie robotników wypalania dachówek koloru szarego w piecach kasselerowskich jednokomorowych.

2. We fabryce w Biegonicach koło Starego Sącza przez nauczenie tamtejszych robotników i przyszłego werkmistrza wszystkich czynności do sporządzania i wypalania cegieł, rurek drenowych i dachówek felcowanych w piecu kręgowym.

3. We fabryce rolniczej drenarskiej z piecami komorowymi w Dołpotowie nauczył majstra tej fabryki prawidłowego sporządzania rurek drenowych, dachówek felcowanych i odlewania form gipsowych; poprawił też piece tej fabryki.

4. We fabryce rolniczej z piecami komorowymi, właściciela dóbr Dynowa, wprowadził wyrób dachówek felcowanych i wyuczył tamtejszego majstra strycharza całej fabrykacyi dachówek felcowanych.

5. We fabryce miejskiej w Mościskach z piecem kręgowym wyuczył tamtejszych robotników całej fabrykacyi dachówek felcowanych i rurek drenowych.

6. W Budzanowie, koło Trembowli, zajął się założeniem i urządzeniem kaflarni Józefa Romanowa, garncarza, ukończonego ucznia kursu majsterskiego kraj. Szkoły garncarsko-kaflarskiej w Kołomyi.

Wymienione powyżej fabryki są zupełnie zadowolone z pomocy fachowej werkmistrzowskiej pana Stefana Skrypniczuka, a dowodem wydane mu świadectwa.

Tych kilka szczegółów wskazują, jak nagłą potrzebą jest założenie szkoły keramicznej państwowej we Lwowie, o którą Wydział krajowy i Wysoki Sejm od kilkunastu lat się upomina, a któraby przedewszystkiem kształciła dla cegielnictwa werkmistrzów, następnie dla kaflarstwa, w końcu werkmistrzów dla wyrobów ozdobnych garncarskich i zwykłego użytku domowego.

C. k. Rząd, nie spiesząc się z założeniem Szkoły keramicznej państwowej we Lwowie, przeocza, jaką szkodę kraj przez to ponosi. — *Wszak samych cegielń do wyrobu cegieł, dachówek, rurek drenowych istnieje już przeszło tysiąc, a powstać muszą skutkiem potrzeb krajowych dalsze tysiące cegielń;* wszak potrzeby melioracyi, zamierzone na szerszą skalę, wymagać będą, oprócz dzisiejszych fabryczek rolniczych drenarskich, fabryk o wielokrotnie większej niż dziś fabrykacyi rurek drenowych; wszak liczne gałęzie przemysłu budowlanego jak: stolarstwo, ciesielstwo, ślusarstwo, snycerstwo, lakiernictwo, malarstwo pokojowe i t. d. zawisłe od taniości i dobroci głównego materyału budowlanego t. j. cegły i dachówki glinianej — wówczas bowiem w tej miejscowości dopiero powstać mogą zamierzone budowle państwowe, krajowe, powiatowe, gminne i prywatne; wszak rozwój szkół państwowych i krajowych dla stolarstwa, snycerstwa, ciesielstwa, ślusarstwa, kaflarstwa, malarstwa pokojowego, kołodziejstwa, kowalstwa i t. d. zawisłe od rozwoju przemysłu budowlanego, a ten od przemysłu keramicznego, mianowicie cegielń.

Że c. k. Rząd nie zamierza prędko założyć Szkoły keramicznej przy państwowej Szkole przemysłowej we Lwowie świadczy fakt nieprzysposobienia dotąd sił zawodowych nauczycielskich dla tej szkoły za granicą kraju. — Siły bowiem nauczycielskie kraj. Szkoły garncarsko-kaflarskiej w Kołomyi, która ma być zwinięta po założeniu Szkoły keramicznej państwowej we Lwowie, są niewystarczające dla tej szkoły keramicznej państwowej. — Potrzeba dodatkowo wykształcić: nauczyciela-werkmistrza dla cegielnictwa; nauczyciela dla kaflarstwa i stawiania pieców kaflowych i kuchen; nauczyciela malarza dla dekoracyi wyrobów keramicznych ozdobnych.

c) W uwzględnieniu braku Szkoły państwowej keramicznej we Lwowie okazuje się nagła potrzeba przynajmniej przyjść z pomocą fachową werkmistrzowską dla cegielnictwa, jako najliczniejszej i najważniejszej gałęzi przemysłu keramicznego, *przez ustanowienie krajowego instruktora wędrownego dla cegielnictwa.* W roku jednym mógłby pomódz fachowy taki krajowy instruktor wędrowny przynajmniej kilkunastu cegielniom do racyonalnego wyrobu cegieł, dachówek i rurek drenowych, co dla produkcyi krajowej miałoby na istniejące fabryki wpływ dodatni i zachęciłoby wielu właścicieli dóbr, zarządy gmin wiejskich i miejskich i kapitalistów do zakładania nowych cegielń do wyrobu cegieł, rurek drenowych i dachówek felcowanych.

Również jak dzisiaj chętnie wynagradzają pana Stefana Skrypniczuka interesowane fabryki za wydatną jego pracę, tak opłacać będą chętnie fabryki taksy krajowe za udzieloną pomoc fachową przez krajowego wędrownego instruktora cegielnictwa. Fundusz przeto krajowy dokładać będzie tylko skromną kwotę na utrzymanie i koszta podróży i dyety krajowego, wędrownego instruktora cegielnictwa.

d) Stronom interesowanym udzielał jak rokrocznie kierownik Stacyi keramicznej potrzebnych zasadniczych informacyi, potrzebnych przy zakładaniu cegielni, mianowicie: Co do rodzaju pieca fabrycznego, czy on ma być zwykły, polowy, czy komorowy, czy kręgowy i jakiej konstrukcyi, czy przy zamierzonej produkcyi wskazaną jest fabrykacya cegieł ręcznych, czy maszynowych; czy wyrób rurek drenowych i dachówek felcowanych uskuteczniać maszynami ręcznemi czy parowemi; jakie mają być inne urządzenia fabryczne; u kogo zamówić plany na piec, suszarnię i całe urządzenie cegielni; u kogo zamówić maszyny dla cegielni; na co baczyć przy wyborze kształtu na dachówki felcowane, uwzględniając własności glin zbadanych dotyczącej fabryki i t. p.

e) Celem uszlachetnienia i rozszerzenia palety farb surówkowych, któreby nie miały wyglądu gliniastego, uskuteczniłem liczne doświadczenia z wynikiem przeważnie dodatnim. Poprzednie farby i nowe surówkowe umożliwiają artyście-malarzowi sporządzanie krajobrazów, a nawet i portretów na przedmiotach ze zwykłej garncarskiej gliny.

f) Uskuteczniłem dalsze liczne próby dla uzyskania palety farb rożkowych plastycznych, do dekorowania wyrobów, już raz palonych.

Dotąd bowiem zakłady zagraniczne n. p. garncarnia artystyczna w Kandern w Badenii posiada paletę farb rożkowych plastycznych, które można stosować tylko przy wyrobach surowych t. j. jeszcze niepalonych. Jakie korzyści zamierzona zmiana przyniosłaby artyście-malarzowi, wyraziłem w zeszłorocznem sprawozdaniu.

g) Wydziałowi krajowemu, przemysłowcom i osobom prywatnym udzielała Stacya keramiczna opinii fachowych.

Edmund Krzen,
inż. kierownik Stacyi keramicznej doświadczalnej.

Subzałącznik do Alegatu VI.

WYKAZ

lin i piasków z oznaczeniem ich przydatności do celów keramicznych przemysłowych za zas od 15. lipca 1908 do 15. lipca 1909, zbadanych przez krajową keramiczną Stacyę doświadczalną przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie.

Liczba porz.	Piasek, glina pochodzi: Gmina	Powiat	Liczba piasków	Piasek do celów keram. przydatny	Piasek do celów keram. nieprzydatny	Liczba glin	Glina ta przydatna na: cegły	dachówki zwykłe	dachówki felcow.	rurki drenowe	piece kaflowe	wyroby garncars. zwykłe	fajans emaliow.	Glina przydatna do schudz. glin tłustych	Glina nieprzydatna na wyroby keramiczne	Uwaga
1	a) Bełejów, obszar dworski	Dolina	—	—	—	1										Znak „|" zastępuje słowo tak. Do 1 a). Rurki i dachówki warunkowo.
2	b) „ „ „	„	—	—	—	1										
3	Bilki szlacheckie, ob. dwors.	Lwów	—	—	—	1										
4	Butyny, obszar dworski . .	Żółkiew	—	—	—	10										Do 2. Rurki warunkowo.
5	Chorostków, obszar dworski	Husiatyn	—	—	—	1										
	a) Dąbrowa, „ „	Bochnia	—	—	—	1										
	b) „ „ „	„	—	—	—	1										Do 5 b). Rurki i dachówki warunkowo.
	c)															
6	d) „ „ „	„	—	—	—	1										
7	Dębniki, „ „ „	„	—	—	—	1										
8	Dębniki, obszar dworski . .	Kraków	—	—	—	1										
	Gieranony, grunt prywatny	Wilno (Litwa)	—	—	—	1										
	a) Hałcnów, obszar dworski	Biała	—	—	—	1										Do 8 a). Dachówki i rurki warunkowo.
	b)															
9	c) „ „ „	„	—	—	—	1										
10	Izydorówka, „ „	„	—	—	—	1										
11	Jarosław, grunta prywatne	Żydaczów	—	—	—	3										
	a) Kamionka wołoska, ob. dw.	Jarosław	—	—	—	3										
12	b)	Rawa ruska	—	—	—	1										
	a) „ „ „ „	„ „	—	—	—	2										
	b) Kopyczyńce, grunt pryw.	Husiatyn	—	—	—	1										
	c)					1										
13	„ „ „	„	—	—	—	1										Do 12 c). Dachówki warunkowo.
	a) Krosno, grunt prywatny	Krosno	—	—	—	1										
14	b)					1										
15	Kunaszów, obszar dworski	Rohatyn	—	—	—	2										
	Lachowce, grunt gminy . .	Bohorodczany	—	—	—	1										
	Do przeniesienia . .		—	—	—	40										

Liczba porz.	Piasek, glina pochodzi: Gmina	Powiat	Liczba piasków	Piasek do celów keram. przydatny	Piasek do celów keram. nieprzydatny	Liczba glin	Glina ta przydatna na: cegły	dachówki zwykłe	dachówki felcow.	rurki drenowe	piece kaflowe	wyroby garncars. zwykłe	fajans emaliow.	Glina przydatna do schudz. glin tłustych	Glina nieprzydatna na wyroby ceramiczne	Uwaga
	Z przeniesienia . .		–	–	–	40										
16	Libusza, obszar dworski . .	Gorlice	–	–	–	4										
17	*a)* Mytarka, obszar dworski	Jasło	–	–	–	5										
	b) „ „ „	„	–	–	–	1										Do 17 b). Dachówki warunkowo.
	c) „ „ „	„	–	–	–	1										
18	Niedźwiada, grunt prywatny	Ropczyce	–	–	–	1										
19	*a)* Nowe dwory, obszar dwor.	Wadowice	–	–	–	2										
	b) „ „ „ „	„	–	–	–	1										Do 19 b). Dachówki felcowane warunkowo.
20	Odrzykoń, obszar dworski .	Krosno	–	–	–	1										
21	Olchowce, grunt prywatny .	Sanok	–	–	–	1										Do 21. Rurki i dachówki warunkowo.
22	*a)* Porąbka uszewska, grunt Sióstr Służebniczek . .	Brzesko	–	–	–	2										
	b) Porąbka uszewska, grunt Sióstr Służebniczek . .	„	–	–	–	1										Do 22 b). Dachówki felcowane warunkowo.
23	Posada żarszyńska, ob. dwor.	Sanok	–	–	–	1										
24	Pruchnik, obszar dworski .	Jarosław	–	–	–	3										
25	Soroka, „ „ .	Skałat	–	–	–	2										
26	Dr. Stanecki Zdzisław, gr. pr	Lwów	–	–	–	1										
27	*a)* Wietlin, obszar dworski	Jarosław	–		–	9										
	b) „ „ „	„	–		–	1										Do 27 b). Rurki warunkowo.
	c) „ „ „	„	–	–	–	1										Do 27 c). Dachówki warunkowo.
	d) „ „ „	„	–	–	–	1										
28	*a)* Zaicesti, grunt prywatny Polaka w Romunii . .	Botuszany	–	–	–	3										Do 28 a). Dachówki i rurki drenowe warunkowo.
	b) Zaicesti, grunt prywatny Polaka w Romunii . .	„	–	–	–	1										
29	*a)* Zarzecze, obszar dworski	Jarosław	–	–	–	5										
	b) „ „ „	„	–	–	–	1										Do 29 b). I do zendrówek do dróg.
	c) „ „ „	„	1		–	–										
	Razem . . .		1	–	–	89										

Sprawozdanie

z czynności krajowej keramicznej Stacyi doświadczalnej przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie za czas od 15-go lipca 1909 do 15-go lipca 1910 r.

I. Stacya keramiczna jako zakład naukowy doświadczalny.

Słuchacze III. i IV. roku technologii chemicznej nie mogli i w roku bieżącym odbyć przepisanych programem nauk Politechniki ćwiczeń z keramiki, dla szczupłości lokalu Stacyi keramicznej.

W poprzednich sprawozdaniach dla Wydziału krajowego i Wysokiego Sejmu przedkładałem, że dla braku odpowiedniego pomieszczenia Stacyi keramicznej i nie uskutecznionej budowy gmachu na gruncie Politechniki dla krajowych Stacyj: keramicznej, naftowej i krajowego Zakładu geologicznego, ponosi młodzież Politechniki i przemysł keramiczny krajowy szkodę.

Że c. k. Rząd, oprócz bezpłatnego gruntu w ogrodzie Politechniki pod ten gmach dla doświadczelń krajowych, nie przyczyni się w ogóle, albo dopiero po wielu latach skromną kwotą do pokrycia kosztów budowy tego gmachu, to wypływa z faktu, że c. k Rząd do budowy gmachów dla wyłącznie rządowych laboratoryów, warsztatów naukowych Politechniki, i utworzyć się mających nowych katedr, nie znajduje funduszów, mimo wieloletnich sprawozdań, upomnień się grona Profesorów, wyjazdów do Wiednia Rektorów, wielu wieców i kilkukrotnych deputacyi młodzieży do Ministerstwa.

II. Stacya jako zakład do badania materyałów surowych i do popierania przemysłu keramicznego orzeczeniami technicznemi.

A) W okresie sprawozdawczym zbadała Stacya keramiczna 70 gatunków glin i 2 gatunki piasku z 18-tu gmin i obszarów dworskich, należących do 13-tu powiatów, jakto okazuje załącznik pod 1/.

Dotyczące orzeczenia o przydatności tych glin i piasków do celów przemysłowych, keramicznych, wydano interesowanym stronom po uiszczeniu za nie taks na dochód Stacyi keramicznej.

B) Celem podniesienia cegielnictwa w kraju, wypracowałem w myśl mego sprawozdania z czynności rocznych Stacyi keramicznej za czas od 15. maja 1908 do 15. lipca 1909 postanowienia wykonawcze i regulamin, dla ustanowić się mających dwu posad krajowych instruktorów wędrownych dla cegielnictwa, którzyby za opłatą taks na rzecz funduszu krajowego pouczali fachowo werkmistrzów i urzędników cegielń, jak racyonalnie należy sprawować czynności wyrobu cegieł, rurek drenowych i dachówek, a to w zakresie od wydobywania glin i piasków, aż do uzyskania gotowego towaru. Krajowi wędrowni instruktorowie cegielnictwa sprawowaliby czynności te tylko przez kilka lat, dopokąd państwowa szkoła keramiczna we Lwowie, powstać mająca, nie przysposobi zastępu uzdolnionych werkmistrzów dla cegielnictwa.

C) Dachówkarstwo, tak ważna gałęź przemysłu krajowego, natrafia w swym dalszym rozwoju na poważne przeszkody. Ponieważ one są zasadniczej, ogólnej natury i wymagają rychłych środków zapobiegawczych, dlatego je tutaj podnoszę.

Dachówka gliniana, uznana wszędzie jako najtrwalszy i najtańszy materyał ogniotrwały do krycia dachów, zyskała nie tylko wśród władz, inteligencyi, ale i wśród ludności małomiejskiej i wiejskiej naszego kraju szersze zastosowanie.

Od pewnego czasu spostrzedz się jednak daje zwrot na gorsze tak we Lwowie jak w innych miastach, a szczególnie w gminach małomiejskich i wiejskich. Zamiast krajowej dachówki glinianej użytą zostaje co raz liczniej wyrób zagraniczny, blacha do krycia dachów.

Przyczyny tego złego są:

1) Pośledni wyrób dachówek niektórych fabryk krajowych z glin zanieczyszczonych marglem w ilości szkodliwej jak n. p. byłej fabryki lwowskiej z okresu pierwszego jej istnienia, fabryki drohobyckiej dzisiejszej i t. d.

2) Niefachowe krycie dachówką glinianą.

3) Sprzedaż wybiórkowych dachówek glinianych przez fabryki krajowe i zagraniczne ludności mniej zamożnej w miasteczkach i gminach wiejskich.

Ażeby temu zapobiedz, okazuje się potrzeba:

I. Urządzić kursa wędrowne nauki:

a) Jak rozpoznać dachówkę glinianą dobrą od złej.

b) Jak należy fachowo kryć dachówką glinianą, — a jak naprawiać dachówką pokrycie miejscami zepsute starych dachów.

Nauk tych udzielaliby we Lwowie, Krakowie i miastach obwodowych, a następnie w miastach z siedzibą Rad powiatowych krajowi wędrowni instruktorowie cegielnictwa w czasie późnej jesieni i zimie, gdy w cegielniach jako instruktorowie nie będą mogli być czynni. Nauka byłaby bezpłatną i trwałaby 7 do 21 dni, stosownie do liczby uczestników kursu.

Uczestnikami kursu byliby:

1) Uczniowie murarscy, murarze.

2) Inteligentniejsi stróże domów, krytych dachówką glinianą.

3) Włościanie i małomieszczanie, poleceni przez Zarządy kółek rolniczych.

Kursa te zostawałyby pod nadzorem delegatów, ustanowionych przez Wydział krajowy.

Jak ważną rzeczą jest dla dobroci dachu zawodowe krycie dachówką glinianą, wskazuje najpierw fakt, że fabryki dachówek pokrywają gmachy większe przez swych własnych pokrywaczy, dalej, że w Berlinie szkoła pod nazwą „Fachschule für Maurer, Zimmerer und Dachdecker zu Berlin“, uczy zawodowego krycia dachówką glinianą.

II. Poczynić starania, ażeby fabryki dachówek glinianych zawarły między sobą układ nie sprzedawania dachówek *wybiórkowych t. zw. III. klasy* i zużycia ich dla celów fabryki jako „szamot“, albo na sprzedaż jako gruz do poprawy dróg gminnych, ścieżek i podwórzy. Na takiej umowie fabryk dachówek krajowych zyskałby przemysł dachówkarski całego kraju i zyskałyby fabryki, każda z osobna. Nadto możnaby ze skuteczniejszym naciskiem wystąpić przeciw sprzedaży dachówek *wybiórkowych zagranicznych.* Że to jest możliwe i korzystne, przytoczę fakt, że umową podobną pomogły sobie fabryki porcelany w Czechach i na Morawie, które nie sprzedają jak dawniej *wybiórek porcelany,* ale zużywają je częścią do celów własnych jako dodatek do masy porcelanowej, a resztę straty z wybiórek pokrywają odpowiedniem podniesieniem cen I. i II. klasy porcelany.

d) Dekorowanie wyrobów z glin garncarskich w stanie niepalonym za pomocą rożka i toczydła, lub też za pomocą rożka odręcznie bez toczydła należy do najprędszych i najtańszych z pośród dotychczasowych znanych sposobów dekorowania w ogóle wyrobów keramicznych.

Nadto ma ona tą zaletę dla widza przyjemną, że jej wykonanie wskazuje na wielką swobodę artystyczną bez ścisłości pedantycznej, dalej odmienną od zwykłych dekoracyi oryginalnośó ornamentów i marmurków.

Linie kołowe, linie zygzakowate, kropki, odmienne serduszka, liście, zacieki farb we farby i t. p. uskutecznione (rożkiem i zapomocą narządka drewnianego nieco zaokrąglonego i drucika) szerokości różnej, aż do cieńkości pajęczyny, umożliwiają tworzyć charakterystyczne ornamenta i marmurki, które nie dadzą się pędzlem sporządzić.

Ten sposób dekorowania rożkiem nie dał się dotąd zastosować do fajansu emaliowanego, fajansu wykwintnego i porcelany. W uwzględnieniu tego stanu, usilnem staraniem mojem było od czasu założenia krajowego naukowego warstatu garncarskiego w Toustem, rozszerzać i uszlachetniać pobiałki i farby w Stacyi keramicznej dla majoliki rożkowej z glin garncarskich bezmarglowych, czerwono

się wypalających, ażeby majoliki rożkowe krajowe od rożkowych zagranicznych zyskały na oryginalności i pokupie.

W roku zaś sprawozdawczym sporządziłem masę nową marglistą, na której szkliwo dotychczasowe już w ciepłocie 920° C bez rysów się utrzymuje, i dla tej nowej masy sporządziłem już szereg pobiałek i farb.

Gdy bowiem majoliki rożkowe z glin garncarskich, t. zn. czerwonych, mają w ciepłocie 920° C. z tem szkliwem siatkę rysów drobnych, to nowa masa umożliwia sporządzać majoliki rożkowe lub malowane w tej niższej ciepłocie bez rysów.

W porównaniu z dotychczasowemi masami Stacyi keramicznej z glin zwykłych i marglowych i szkliwem trudniej topliwem, które dla bezrysowości wymagały ciepłoty 970° C.; okazuje wymieniona masa nowa ze szkliwem bez rysów w ciepłocie 920° C. następujące dodatnie strony:

Oszczędność w paliwie i robociznie, umożliwia stosowanie większej liczby pobiałek i farb i zapobiega paczeniu się w ogniu wyrobów większych rozmiarów, niemniej nadaje się korzystnie nowa masa do wyrobów plastycznych odręcznych.

E) Dążenie artystów malarzy, a za nią i części publiczności do uzyskania z cechą nową majolik, spowodowało Stacyę keramiczną do sporządzenia wyrobów majolikowych *zupełnie nieszklonych, lub tylko częścią szklonych.* Możliwem mi się to stało, skoro po wielu latach pracy zawodowej rozszerzyłem paletę surówkowych farb rożkowych i do malowania z kilkunastoma odmianami i odcieniami wielokrotnemi dla każdej farby.

Wymienione majoliki nieszklone z licznemi farbami matowemi czynią wrażenie, jakby były dekorowane nadobnie, malarsko, farbami olejnemi.

Majoliki zaś nowe, z których niektóre farby są poszklone, a inne nieszklone, przez odmianę siły barw i refleksów światła, przedstawiają się również oryginalnie i korzystnie.

F) Obecnie czynię doświadczenia nad sporządzeniem palety farb muflowych do dekorowania wyrobów porcelanowych farbami emaliowemi i dekorowania ich sposobem koronkowym.

G) Jak rokrocznie, tak i w tym roku sprawozdawczym udzielała Stacya keramiczna opinii fachowych Wydziałowi krajowemu i wielu stronom interesowanym.

H) Za inicyatywą Stowarzyszenia „Deutscher Verein für Ton, Zement und Kalkindustrie in Berlin“, a pod protektoratem pruskiego arcyksiążęcia Augusta Wilhelma, odbyła się w czasie od 2. czerwca do 18. lipca 1910 w Berlinie II-ga wystawa dla niemieckiego przemysłu keramicznego, cementu i wapna.

Ponieważ wystawcami, wyjąwszy kilku firm niemieckich z Austro-Węgier, były same firmy Cesarstwa Niemieckiego, przeto nazwać ją można śmiało wystawą firm Cesarstwa Niemieckiego, a nie ogólnie niemiecką. W uwzględnieniu wpływu przemysłu keramicznego niemieckiego i na przemysł krajowy, niech mi wolno na tem miejscu podnieść niektóre ważniejsze szczegóły tej wystawy, dotyczące przemysłu keramicznego, pomimo że ją nieurzędowo zwiedziłem.

Przemysł keramiczny w Niemczech, jak i w innych krajach oświeconych zajmuje tak liczbą fabryk jak i przydatnością swą pierwszorzędne miejsce w przemyśle w ogóle. To też wymieniona wystawa w Baumschulenweg pod Berlinem była stosunkowo dużą, a obszarem zajętym i liczbą pawilonów była większą od powszechnej krajowej wystawy ostatniej we Lwowie.

Głównymi okazami wystawy były przedmioty keramiczne, cementu i wapna, *służące przemysłowi budowlanemu,* drugorzędne miejsce zajęły wyroby szlachetniejsze garncarskie, fajansu i porcelany (Feinkeramik).

Ponieważ mam określić tylko ważniejsze szczegóły, dotyczące przemysłu keramicznego, więc przedewszystkiem należy podnieść, że ceglarstwo zwykłe, wyrób rurek drenowych, dachówkarstwo, cegły ogniotrwałe, rury kamionkowe, kominowe, kloakowe, wodociągowe, płytki trotuarowe, płyty szklone ścienne i t. p. były bardzo licznie wystawione przez różne firmy w doborowej jakości.

Ponieważ wyroby te są głównie maszynami sporządzane, stąd maszyny nowe i pawilony dla przemysłu keramicznego były bardzo liczne i zajęły średnio trzecią część całej wystawy.

Ażeby publiczności i fachowcom ich wartość unaocznić wiele firm utrzymywało maszyny te w ciągłym ruchu produkcyjnym.

Opisy ich wartości technicznej jak i w ogóle wyrobów keramicznych wystawionych, podaje znakomite pismo fachowe „Tonindustrie-Zeitung“ w Berlinie.

Tu winienem jednak zwrócić uwagę na niektóre szczegóły jak:

1) Na nowy rodzaj cegieł pustych, zamkniętych obustronnie powierzchnią glinianą, wynalazku fabryki maszyn „L. Schmelzer w Magdeburgu“.

2) Na maszyny i przyrządy ceglarskie firmy: „G. Keller w Laggenbeck w Westfalii, które umożliwiają sporządzanie cegły maszynowej, umieszczanie jej na stelarze i wózki do transportu wyciągiem do suszarni, spuszczanie z szuszarni i do transportu do pieca, w ogóle wszystkie czynności około cegły surowej aż do umieszczenia w piecu *bez wzięcia jej do rąk przez robotnika*, a co zatem idzie bez uszkodzenia cegły surowej przez robotnika.

3) Na maszyny firmy: „M. Bohn et Cº w Nagy Kikinda (Węgry),“ które oczyszczają gliny z kamyków marglu kamienistego i t. p. nieczystości, aż do 2 m/m średnicy.

Jest to dla wielu glin ważny wynalazek.

4) Na maszyny firmy: „Kobisch w Zehren i/S.“, która wystawiła dachówki felcowane ciągnione swego systemu z obu stron (na zetknięciu poziomem dachówek) z powierzchniami równemi.

Zaletą tej formy dachówki jest zapobieżenie zaciekom wody i zawiewom śniegu, zdarzającym się często przy dachówkach felcowanych ciągnionych.

O maszynach innych najnowszej konstrukcyi, najczęściej patentowanych, używanych w cegielnictwie i w dachówkarstwie dla przeróbki materyałów surowych, aż do uzyskania gotowego surowego towaru zdaje sprawę również fachowo „Tonindustrie-Zeitung“.

Wiadomo, że rentowność cegielni zawisła nie tylko od dobroci materyałów surowych, ich przeróbki na fabrykat niepalony, ale i od dobrej suszarni, a jeszcze bardziej od dobrej konstrukcyi pieca do wypalania dokładnego i taniego wyrobu.

W tym celu istnieją w Niemczech liczni inżynierowie, konstruktorzy pieców fabrycznych do wypalania cegieł, rurek, dachówek, wyrobów szamotowych, kamionkowych i dla szlachetnych wyrobów keramicznych.

Znaczna liczba tych inżynierów i biur konstrukcyjnych wystawiła plany pieców, suszarń i typowe urządzenia całych fabryk, a niektórzy z nich pouczające modele pieców kręgowych i muflowych.

Tu należy przytoczyć niektóre wybitniejsze firmy inżynierów-cegielników: 1) Adolf Francke w Magdeburgu, znany u nas z licznych fabryk, podług jego planów wykonanych. 2) W. Eckardt i E. Hotop w Berlinie. 3) Otto Bock w Berlinie. 4) Georg Mendheim w Monachium, nadto 5) T. Padelt w Leipzig, Schleussig, głównie dla pieców muflowych.

Ponieważ dotąd nie mamy w kraju inżyniera-cegielnika, powinni nasi inżynierowie i budowniczowie korzystać z planów fachowców niemieckich, szwajcarskich i t. d. i nie narażać na wielkie szkody właścicieli cegielń przez zastosowanie pieców Hofmanowskich starego systemu, lub przez nieudałe zmiany konstrukcyi pieców patentowanych niemieckich.

Dalszymi uwagi godnymi przedmiotami wystawy były kaflowe piece, piecokominki i kuchnie.

W tym dziale przedewszystkiem korzystnie zaprezentowało się trzydzieści jeden fabryk *pieców emaliowanych z Velten*, 27 km. odległej gminy od Berlina.

Emalia biała, kolorowe wykonanie rękodzielnicze, kształty niektórych pieców oryginalne wedle rysunków architektów berlińskich, obróbka i postawienie pieców dokładne, świadczyły pochlebnie o produkcyi tych firm z Velten.

Cały Berlin i dalekie okolicy zaopatrują fabryki z Velten w piece emaliowane, a nie jak u nas w kraju, gdzie oprócz dobrych pieców jednokolorowych, używane bywają nieładne piece białe, pobiałkowane, a głównie drogie i trudne do opalenia szklone piece *z glin porcelanowych* z fabryki w Budziejowicach w Czechach.

Przez fabrykacyę pieców emaliowanych z glin marglowych uzyskują fabryki niemieckie i publiczność piece tańsze, bielsze i łatwiej się rozgrzewające, niż piece szklone z glin porcelanowych.

Jak świadczą badania Stacyi keramicznej w wykazach, umieszczonych w sprawozdaniach rocznych Stacyi keramicznej, posiadamy w kraju we wielu okolicach dobre gliny marglowe i lepsze, niż je Velten posiada.

Założenie przeto fabryki pieców kaflowych, pieco-kominków i kuchen emaliowanych, jest rzeczą ważną i nagłą dla kraju.

Zadaniem przeto najbliższem krajowej szkoły garncarskiej i kaflarskiej w Kołomyi być powinno kształcenie uczniów w wyrobie pieców emaliowanych i naczynia garncarskiego emaliowanego.

Nowością korzystną w tym dziale kaflarskim były piękne piece i ściany przypiecowe światowej firmy: „Villerey et Boch w Mettlach“, i wybitnych firm z Meissen Ernesta Teicherta następcy, które je wystawiły głównie z ładnemi emaliami matowemi.

To co dawniej w przemyśle kaflarskim uważano za złe, to owego zła obecnie wymagają architekci dla zwrócenia uwagi. Na przykład: płyt okładzinowych ściennych ze szkliwami kolorowemi zlewanemi i chropowatemi i takiemi emaliami. Kilka firm wystawiło studnie i ściany westybulów, zaopatrzone takiemi płytkami.

Po tych kilku szczegółach, mających znaczenie i dla przemysłu cegielnianego i kaflarskiego w kraju, przychodzę do ogólnych spostrzeżeń z wystawy w dziale majolik garncarskich, fajansu i porcelany.

Jak w dziale cegielnictwa, dachówkarstwa i pieców kaflowych wystawa berlińska tegoroczna we wielu kierunkach wykazała znaczne postępy, tak w dziale wyrobów majolikowych, fajansu i porcelany (Feinkeramik), nie przedstawiła nic nowego, ani pod względem technologicznym, ani dekoracyjnym. Przeciwnie wystawa paryska z roku 1900, z przedmiotami duńskiej i sewrskiej porcelany, szwedzkich majolik, fajansów włoskich itd. znacznie miała więcej ładnych wyrobów, niż nawet dzisiejsze wyroby królewskiej fabryki porcelany w Charlottenburgu i królewskich warsztatów majolik w Cadinen.

Do tego zastoju przyczyniło się zapewne wystąpienie Stacyi doświadczalnej pod nazwą „Chemisches Laboratorium für Tonidustrie Dr. H. Seger et E. Cramer“ — z królewskiej fabryki porcelany w Charlottenburgu, z którą przed nie wielu jeszcze laty była organicznie połączoną.

Dziś istnieje to laboratoryum w Berlinie samodzielnie i jest własnością Towarzystwa z ograniczoną poręką.

Wskutek tej rozłąki straciła królewska fabryka porcelany w Charlottenburgu na wybitnych siłach fachowych, a rząd pruski stracił bezpośredni wpływ na rozwój przemysłu keramicznego szlachetnego, jeszcze zaś więcej straciło rzeczone laboratoryum, gdyż mu ubyły wszystkie urządzenia fabryczne do przeróbki materyałów, modelowania, toczenia, formowania — piece muflowe, piece piątrowe i piec kręgowy, dalej zdolni tokarze, modelarze, dekoratorzy (malarze) i fachowi palacze, wraz z całym wyćwiczonym personalem fabrycznym.

Następstwem tego stanu jest laboratoryuma doświadczalne dziś ograniczone głównie do czynności *dla przemysłu fabrycznego budowlanego* z działów keramiki, cementu i wapna, a przemysł majolikowy, fjansu, porcelany itd. wogóle wyroby keramiczne szlachetne, nie mogą znaleźć skutecznego poparcia fachowego w tem laboratoryum doświadczalnem.

Oglądając się nadto, by dać swemu Towarzystwu udziałowemu na więcej dochodu, nie może się ono więcej skutecznie zająć doświadczeniami naukowemi, potrzebnemi dla postępu przemysłu keramicznego wogóle.

Przed zakończeniem tych ogólnych spostrzeżeń z wystawy tegorocznej berlińskiej zaznaczyć mi wypada, że firmy: 1. Valentin Braun w Urberbach Hessen), 2. Bürgeler Töpfervereinigung w Thür (6 firm), 3. Suflenheimer Töpfervereinigung (Elsass), *wystawiły też majoliki rożkowe*, ale tak pod względem technologicznym, jak i jakości pobiałek, farb, szkliwa, nie mniej i dekoracyjnym, stoją one znacznie niżej od majolik rożkowych warsztatu garncarskiego w Toustem.

I) Ponieważ w kraju naszym od kilku lat wyrabiają niektóre zakłady dworskie, małomiejskie i włościańskie dachówkę cementową, przeto w interesie przemysłu dachówkarskiego glinianego i ludności kupującej tę dachówkę cementową, zaznaczyć należy, że na tegorocznej wystawie berlińskiej nie widziałem ani jednego budynku lub pawilonu pokrytego dachówką cementową; *że tak stary Berlin, jak i nowe budynki w Berlinie i okolicy są pokrywane tylko dachówką gliniana, a nie dachówką cementową lub blachą.*

W gminach dalszych od Berlina i na całej drodze z Berlina przez Szląsk do Galicyi wszędzie widać pokrycia tylko dachówką gliniana, a nie dachówką cementową, lub blachą.

W Niemczech jest hyperprodukcya cementu, a mimo tego, znani z przemysłowości Prusacy, nie pokrywają w Berlinie, w miastach prowincyonalnych i gminach wiejskich dachówką cementową, tylko glinianą.

Jest to dalszym wymownym faktem na twierdzenie, uzasadnione w mem sprawozdaniu z czynności Stacyi keramicznej za czas od 15. lipca 1904 r. do 15. lipca 1905 r, *że dachówka cementowa nie jest dobrym materyałem do krycia dachów.*

Ponętne ogłoszenia fabryk niemieckich, dostarczających maszyny i narzędzi do sporządzania dachówek cementowych, *że »piasek jest złotem«*, pozostawiają Prusacy naszym łatwowiernym niefachowym fabrykantom do spieniężenia.

J) Po zamknięciu wystawy w Baumschulenweg-Berlin zwiedziłem: Muzea berlińskie, Stacyę doświadczalną dla przemysłu keramicznego cementu i wapna w Berlinie pod nazwą „Chemisches Laboratorium für Tonindustrie Dr H. Seger et E. Cramer"; wielki skład typowych wyrobów keramicznych z Mettlach, firmy Villeroy'a et Boch w Berlinie, królewską fabrykę porcelany w Charlottenburgu, fabryki pieców emaliowanych w Velten, fabrykę cegieł zwykłych pustych, okładzinowych i emaliowanych w Buchenwäldchen, koło Callau i szkołę ceglarską w Lauban.

Ponieważ opis tej podróży naukowej nie nadaje się do tego sprawozdania, przeto go ograniczam do dwu spraw poniższych, które mają związek z rocznemi sprawozdaniami poprzedniemi.

K) W sprawozdaniu mojem z wystawy paryskiej 1900 r., wydrukowanem w odnośnym roczniku Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych dla Wysokiego Sejmu podałem, że majoliki garncarskie, z wyrytą datą 1761 roku, znajdujące się w „Narodowem Muzeum szwajcarskiem w Zurychu", są tak pod względem technologicznym jak i dekoracyjnym zupełnie równe majolikom kosowskim śp. Bachmińskiego, zmarłego około 1885 roku, że przeto majoliki kosowskie nie są pomysłu naszego bardzo zdolnego dekoratora garncarza, Polaka, śp. Bachmińskiego, ale przedostały się do nas z zachodu Europy, zapewnie z Szwajcaryi. Dziś uzupełniam to twierdzenie opinią, że majoliki te są zapewne pomysłu garncarzy azyatyckich i stamtąd się przedostały przez zachód Europy (Szwajcaryę) do naszego kraju, ponieważ w królewskiem Muzeum imienia Fryderyka w Berlinie, znajdująca się miseczka majolikowa z kartką *„Frühes Mittelalter. Syrien"*, *jest zupełnie równa pod względem technologicznym majolikom Bachmińskiego. Równe pod względem technologicznym są: »Pobiałka biała, farby: żółta, zielona i brunatna; własności tych farb, że sztynęły poza konturę rysunku, obwód dekoracyi rytowany do czerepu, szkliwo bezbarwne przejrzyste«.*

Miseczka ta jest około 18 *cm* średnicy, a około 4 *cm* głębokości. Pobiałka w jednem miejscu złuszczona. Czerep białawo-marglisty, zamiast czerepu czerwonego jak u majolik szwajcarskich i Bachmińskiego, co jednak jest podrzędnem, ale spowodowało, że garncarz asyryjski musiał malować farbą brunatną białą konturę rysunku, gdy szwajcarski garncarz i Bachmiński, nie miał potrzeby tego czynić, mając jako tło kolor brunatno-czerwony masy wyrobu.

Dekoracya tej miseczki: W środku dna miseczki ryba okrągławo wygięta, malowana farbami: żółtą, zieloną i brunatną, około niej gałązki z kwiatami również temi farbami malowane. Kontury (obwody) ryby, gałązek i kwiatów rytowane. Kresa miseczki zaopatrzona linią kołową, rytowana i pomalowana brunatno. Cały rysunek jak na ówczesnego garncarza asyryjskiego sporządzony dość udatnie.

L) Będąca na porządku dziennym Wysokiego Sejmu sprawa państwowej Szkoły keramicznej we Lwowie, o której założenie Wysoki Sejm od kilkunastu lat się upomina u c. k. Rządu, jest w związku z poruszoną w kołach rządowych myślą *założenia we Lwowie najpierw tylko Szkoły ceglarskiej państwowej* i z tej przyczyny winienem tutaj podać ważniejsze szczegóły o jedynej na całe cesarstwo niemieckie Szkole ceglarskiej w Lauban na Szląsku pruskim, zwiedziwszy ją osobiście, jak to wyżej podałem.

Szkoła ta założona została w roku 1894. Przeznaczeniem jej jest kształcić werkmistrzów i nauczać urzędników i właścicieli cegielń wszystkiego, co potrzeba do prowadzenia samoistnego i racyonalnego cegielni.

Lokal i wyposażenie tej szkoły w inwentarz są dobre. Oprócz pieców do doświadczalnych dla niższej i wyższej ciepłoty, posiada szkoła szereg maszyn z motorem gazowym, potrzebnych do doświadczalnej nauki: jak surowe materyały ceglar-

skie przysposabiać dla masy dobrej i jak się sporządza maszynami wyroby cegielniane. Na szczególniejszą zaś wzmiankę zasługuje doborowy personal nauczycielski:

Dyrektorem szkoły: inżynier-chemik; nauczycielami: 1. inżynier-cegielnik, 1. inżynier-mechanik, 1. werkmistrz cegielniany.

Nauczyciele, pomocnicy dla nauk ze swego zawodu:

1. budowniczy,
1. adwokat,
1. buchalter,
1. lekarz,
1. nauczyciel dla języka niemieckiego i stylistyki.

Nauka trwa tylko jeden rok. Przyjęcie do szkoły zawisło od ukończonej szkoły ludowej. Uczniowie z cesarstwa niemieckiego płacą za rok nauki 200 marek, inni (obcy) 400 marek należytości szkolnej. Na naukę praktyczną w szkole i przy wycieczkach do cegielń zwraca Szkoła przedewszystkiem uwagę, nie pomijając i nauki teoretycznej z różnych gałęzi wiedzy, potrzebnej prowadzącemu samoistnie cegielnię.

W roku bieżącym ma szkoła tylko 35 uczniów. Uwzględniając jej 16 lat istnienia, doborowy i liczny personal nauczycielski, organizacyę dobrą szkoły, przeszło (zapewnie) kilkanaście tysięcy cegielń w Niemczech dla wyrobu cegieł, rurek drenowych, dachówek, rur kamionkowych, płytek szamotowych i t. d. *jest ta liczba 35 uczniów jedynej na całe cesarstwo istniejącej szkoły ceglarskiej, bardzo mała.* Już ten fakt jedyny wskazuje, jak konieczną rzeczą jest wymagać od c. k. Rządu, ażeby państwowa szkoła keramiczna we Lwowie była złożona nie tylko z oddziału nauki dla cegielnictwa, ale i z oddziałów dla kaflarstwa i garnacarstwa. W przeciwnym bowiem razie państwową szkołę ceglarską we Lwowie zwinąłby w krótkim czasie c. k. Rząd dla braku odpowiedniej liczby uczniów.

Wszak c. k. Rząd zniósł przed 26 laty państwową szkołę garncarską w Kołomyi dla braku uczniów. To samo stałoby się ze szkołą ceglarską we Lwowie, gdy się uwzględni, że liczba cegielń w Galicyi nie przeniesie średnio 8% liczby cegielń całego cesarstwa niemieckiego *i że mimo bezpłatnej nauki w lwowskiej szkole ceglarskiej*, nie możnaby się spodziewać większej liczby uczniów, jak kilkunastu rocznie.

Jak łączenie pokrewnych wydziałów keramicznych zwiększa liczbę uczniów szkoły, daje obecnie dobry przykład krajowa szkoła garncarska i kaflarska w Kołomyi, która początkowo, będąc tylko garncarską, miała mało uczniów, a po wprowadzeniu i nauki kaflarstwa liczba uczniów całej szkoły znacznie się zwiększyła.

Edmund Krzen,
inż. kierownik Stacyi keramicznej doświadczalnej.

Subzałącznik do Alegatu VII.

WYKAZ

glin i piasków z oznaczeniem ich przydatności do celów keramicznych przemysłowych za czas od 15. lipca 1909 do 15. lipca 1910, zbadanych przez krajową keramiczną Stacyę doświadczalną przy c. k. Szkole politechnicznej we Lwowie.

Liczba porz.	Piasek, glina pochodzi: Gmina	Powiat	Liczba piasków	Piasek do celów keram. przydatny	Piasek do celów keram. nieprzydatny	Liczba glin	Glina ta przydatna na: cegły	dachówki zwykłe	dachówki felcow.	rurki drenowe	piece kaflowe	wyroby garncars. zwykłe	fajans emaliow.	Glina przydatna do schudz. glin tłustych	Glina nieprzydatna na wyroby keramiczne	Uwaga
																Znak „|“ zastępuje słowo tak.
1	*a)* Basznia dolna, obszar dworski	Cieszanów	—	—	—	1	|	|	|	|	|					Do 1 a). I do zendrówek.
	b) „ „ „ „	„	—	—	—	1									|	
2	*a)* Brzeżany. grunt prywatny	Brzeżany	—	—	—	1	|	|	|	|	|					
	b) „ „ „	„	—	—	—	3	|	|	|	|	|	|				Do 2 b) Naczynie garncarskie warunkowo.
3	*a)* Gródek Jag., grunt pryw.	Gródek Jag.	—	—	—	1	|			|						Do 3). Rurki drenow. warunkowo.
	b) „ „ „ „	„	—	—	—	1	|	|		|	|					
4	Honoratówka, obszar dworski	Rohatyn	—	—	—	1								|		
5	Kleparów-Persenkówka gr. pr.	Lwów	—	—	—	6										
6	Kłodno, obszar dworski	Żółkiew	—	—	—	1	|									
7	*a)* Łowczówek-Pleśna, obsz. dwor.	Tarnów		—	—	9	|									
	b) „ „ „ „	„	—	—	—	1	|	|		|	|					Do 7 b). Rurki drenowe warunkowo.
	c) „ „ „ „	„	—	—	—	4									|	
8	*a)* Mytarka, obszar dworski.	Jasło	—	—	—	1	|									
	b) „ „ „	„	—	—	—	1									|	
9	*a)* Nowesiołe „ „	Cieszanów	—	—	—	1	|	|		|	|					Do 9 a). Rurki drenowe i dachówki felcowane z ograniczeniem.
	b) „ „ „	„	—	—	—	1	|				|					Do 10). Naczynie garncarskie warunkowo.
10	Petris-Árad-Magye na Węgrzech, własność hr. Zygmunta Żółtowskiego .	Węgry	—	—	—	1	|					|			
11	*a)* Przemysłów, obszar dwor.	Sokal	—	—	—	2	|	|							
	b) „ „ „	„	—	—	—	1	|									
12	Ropczyce, grunt prywatny .	Ropczyce	—	—	—	2	|									
	Do przeniesienia . .		—	—	—	40										

Liczba porz.	Piasek, glina pochodzi: Gmina	Powiat	Liczba piasków	Piasek do celów keram. przydatny	Piasek do celów keram. nieprzydatny	Liczba glin	Glina ta przydatna na: cegły	dachówki zwykłe	dachówki falcow.	rurki drenowe	piece kaflowe	wyroby garncars. zwykłe	fajans emaliow.	Glina przydatna do schudz. glin tłustych	Glina nieprzydatna na wyroby keramiczne.	Uwaga
	Z przeniesienia . .		—	—	—	40										
13	a) Staromieście, obszar dwor.	Rzeszów	—	—	—	10										
	b) " " "	"	—	—	—	1										
	c) " " "	"	—	—	—	1										
	d) " " "	"	—	—	—	9										
	e) " " "	"	—	—	—	2										
	f) " " "	"	2			—										Do 13 f). Tylko do cegieł.
14	Węglówka, grunt prywatny	Wieliczka	—	—	—	1										
15	Werbiż, " "	Lwów	—	—	—	2										
16	Zadwórze, obszar dworski .	Przemyślany	—	—	—	1										
17	Zawałów, " " .	Podhajce	—	—	—	1										
18	Zembrzyce, grunt prywatny	Wadowice	—	—	—	2										
	Razem		2	—	—	70										

Sprostowanie: Poszukując dla tegorocznego sprawozdania w wykazach glin i piasków, jak niniejszy wykaz, krajowych glin marglowych ze względu na przeciwstawienie ich glinom marglowym z Veltem pod Berlinem, zauważałem braku glin marglowych ze Staregosioła w tych wykazach, gdy je stacya keramiczna sprowadza stale od kilkunastu lat dla mas marglistych. Wydrukowane bowiem zostały błędnie w sprawozdaniu z czynności Stacyi keramicznej za czas od sierpnia 1888 r. do sierpnia 1889 r. jako ogniotrwałe, zamiast: nieogniotrwałe-marglowe.

WYKAZ

zasiłków stypendyjnych, przedstawionych Wydziałowi krajowemu do udzielania uczniom szkół przemysłowych i handlowych.

L. porz.	Nazwa zakładu	W roku 1909/10					Razem
		Ryczałt	Ilość ucz. pobierających zasiłki	miesięcznie po	co czyni rocznie	na zakład przypada razem rocznie	
		K		K	K	K	K
	A) Dla zakładów krajowych:						
1	Szkoła koszykarska w Brzezowcu .	500	—	—	—	500	—
2	„ „ „ Brzostku . .	750	—	—	—	750	—
3	„ „ „ Dynowie . .	500	—	—	—	500	—
4	„ „ „ Gdowie . .	—	9	5	495	495	—
5	„ „ „ Tarnobrzegu.	850	—	—	—	850	—
6	„ „ „ Zatorze . .	—	2	8	176		
		—	4	6	264		
		—	2	5	110	550	—
7	„ kołodziejska „ Grybowie .	2 600	—	—	—	2.600	—
8	„ „ „ Grzymałowie	1.000	—	—	—	1.000	—
9	„ „ „ Kamionce str.	—	4	10	440		
		—	3	8	264		
		—	10	6	660		
		—	5	4	220	1.584	—
10	„ „ „ Tłumaczu .	1.000	—	—	—	1.000	—
11	„ stolarska w Kalwaryi. . .	2.100	—	—	—	2.100	—
12	„ „ „ Stanisławowie .	3.600	—	—	—	3.600	—
13	„ zabawkarska w Jaworowie .	2.000	—	—	—	2 000	—
14	„ garncarska w Kołomyi . .	2.000	—	—	—	2.000	—
15	„ szewska w Kołomyi . . .	1.500	—	—	—	1.500	—
16	„ „ „ Starym Sączu .	—	6	6	396		
		—	18	4	792	1.188	—
17	„ „ „ Witkowie . . .	1.000	—	—	—	1.000	—
18	„ tkacka w Glinianach . . .	—	2	6	132		
		—	5	5	275		
		—	12	4	528	935	—
19	„ „ „ Gorlicach . . .	1.000	—	—	—	1.000	—
20	„ „ „ Kosowie . . .	900	—	—	—	900	—
21	„ „ „ Łańcucie . . .	—	5	8	440		
		—	8	6	528	968	—
22	„ „ „ Rychwałdzie . .	500	—	—	—	500	—
23	„ „ „ Wilamowicach .	—	13	4	572	572	—
24	„ „ „ Krośnie. . . .	1.000	—	—	—	1.000	—
25	„ sukiennicza w Rakszawie .	1.600	—	—	—	1.600	—
26	„ koronek w Bobowej . . .	600	—	—	—	600	—
27	„ „ „ Zakopanem . .	600	—	—	—	600	—
28	„ haftu w Makowie	750	—	—	—	750	—
	Ogółem szkołom krajowym .						32.642
	Do przeniesienia . .	26.350	108	95	6.292	32.642	32.642

L. porz.	Nazwa zakładu	W roku 1909/10					Razem
		Ryczałt	Ilość uez. pobierających zasiłki	miesięcznie po	co czynl rocznie	na zakład przypada razem rocznie	
		K		K	K	K	K
	Z przeniesienia . . .	26.350	108	95	6.292	32.642	32.642
	B) Dla szkół państwowych:						
29	C. k. Szkoła przemysłowa we Lwowie	—	2	15	300		
		—	3	12	360		
		—	8	10	800		
		—	18	8	1.440	2.900	—
30	C. k. Szkoła przemysłowa w Krakowie	—	4	25	1.000		
		—	4	20	800		
		—	1	10	100	1.900	—
31	C. k. Szkoła przemysłu drzewnego w Zakopanem	—	11	8	880		
		—	12	6	720		
		—	5	4	200		
		—	13	2	260	2.060	—
32	C. k. Szkoła przemysłu drzewnego w Kołomyi	—	4	10	400		
		—	6	8	480		
		—	14	5	700	1.580	—
33	C. k. Szkoła ślusarska w Świątnikach .	—	10	8	800		
		—	13	6	780		
		—	7	4	280	1.860	—
34	C. k. Szkoła przemysłu żelaznego w Sułkowicach.	—	1	10	100		
		—	15	5	750		
		—	22	3	660	1.510	—
35	Szkoła ślusarstwa maszynow. w Tarnopolu	1.200	—	—	—	1.200	—
36	Akademia handlowa we Lwowie .	—	1	30	300		
		—	4	20	800		
		—	10	15	1.500		
		600	—	—	—	3.200	—
37	Akademia handlowa w Krakowie .	—	13	15	1.950		
		—	7	10	700	2.650	—
	Ogółem szkołom państwowym .						18.860
	Razem . . .	28.150	316	364	23.352	51.502	51.502

PRELIMINARZ

FUNDUSZU KRAJOWEGO

na rok 1911.

Rubryka XII.

Przemysł i rękodzieła.

CZĘŚĆ I.

PRELIMINARZE

poszczególnych zakładów.

I. Szkoły przemysłowe uzupełniające.

1. **Biała.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		x) za kurs przemysłowy. . . 500 K			
		β) „ „ handlowy . . . 200 „	700	—	700
		b) nauka	5.640	—	5.640
	2	Przybory szkolne	680	—	680
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	200	—	200
		Razem .	7.420	—	7.420
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	800
		b) od Rady powiatowej	400	—	400
		c) od Izby handlowo-przemysłowej . .	800	—	800
		d) od Kasy oszczędności w Białej od cechu sukienniczego	400	—	400
		e) wkładki uczniów na przybory . . .	300	—	300
		f) od miejsc. Związku przemysł. . . .	60	—	60
		g) od c. k. Rządu	2.330	—	2.330
		Suma dochodów .	5.090	—	5.090
		w porównaniu z wydatkami .			7.420
		okazuje się niedobór .			2.330

2. **Bochnia.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.201	—	2.201
	2	Przybory szkolne	300	—	300
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.201	—	3.201
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.000	—	1 000
		b) od c. k. Rządu	1.100	—	1.100
	—	Odsetki z lokacyi	—	—	—
		Suma dochodów .	2.100	—	2.100
		w porównaniu z wydatkami .			3.201
		okazuje się niedobór .			1.101

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
825	900	Koszta wynagrodzenia za rok 1911 za kierownictwo i naukę zaproponowano podobnie jak na rok 1910 w takiej wysokości, jakaby w przybliżeniu odpowiadała postanowieniom c. k. Ministerstwa robót publicznych co do wynagrodzeń kierowników i nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających w innych krajach koronnych. — Kredyty na przybory szkolne, środki naukowe i wydatki administracyjne, wstawiono stosownie do niższej lub wyższej frekwencyi uczniów w szkole.
5.267	5.560	
—	680	
990	200	
—	200	
7.082	7.540	
800	800	
400	400	
800	800	
400	400	
312	300	
60	60	
2.223	2.390	
4.995	5.150	
7.082	7.540	
2.087	2.390	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.807	2.201	
577	300	
	200	
116	100	
2.900	3.201	
1.000	1.000	
1.007	1.100	
10	—	
2.017	2.100	
2.900	3.201	
883	1.101	

3. **Brody.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	3.112	—	3.112
	2	Przybory szkolne	300	—	300
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	4.062	—	4.062
		DOCHODY.			
	1	Subwencye;			
		a) od gminy	600	—	600
		b) od Rady powiatowej	200	—	200
		c) od Izby handlowej i przemysłowej . .	1.000	—	1.000
		d) od c. k. Rządu	1.131	—	1.131
		Suma dochodów . .	2.931	—	2.931
		w porównaniu z wydatkami .			4.062
		okazuje się { niedobór . .			1.131
		{ nadwyżka dochodów			—

4. **Brzesko.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.276	—	2.276
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.076	—	3.076
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	30	—	30
		b) od Rady powiatowej	300	—	300
		c) od J. W. Pana bar. Götza Okocimskiego .	200	—	200
		d) od Stow. rękodzielników kat. . . .	50	—	50
		e) od Stow. przemysłu handlowego i gosp. szynk.	20	—	20
		f) od Izby handl. i przemysł.	200	—	200
		g) od c. k. Rządu	1.138	—	1.138
		Suma dochodów .	1 938	—	1.938
		w porównaniu z wydatkami .			3.076
		okazuje się niedobór .			1.138

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.191	3.112	
171	450	
57	100	
2.819	4.122	
600	600	
150	200	
1.500	1.000	
800	1.161	
3.050	2.961	
2.819	4.122	
—	1.161	
231	—	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.666	2.276	
318	300	
212	100	
2.596	3.076	
30	30	
300	300	
200	200	
—	50	
20	20	
200	200	
963	1.138	
1.713	1.938	
2.596	3.076	
883	1.138	

5. **Brzeżany.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	2.504	—	2.504
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	130	—	130
		Razem .	3.484	—	3.484
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	400
		b) od Rady powiatowej	300	—	300
		c) od c. k. Rządu	1.392	—	1.392
		Suma dochodów .	2.092	—	2.092
		w porównaniu z wydatkami .			3.484
		okazuje się niedobór .			1.392

6. **Buczacz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	450
		b) nauka	2.504	—	2.504
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	250	—	250
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
		Razem .	3.554	—	3.554
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	400
		b) od Rady powiatowej	400	—	400
		c) od Stowarz. rzemieślniczego . . .	100	—	100
		d) od Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	200
		e) od c. k. Rządu	1.227	—	1.227
		Suma dochodów .	2.327	—	2.327
		w porównaniu z wydatkami .			3.554
		okazuje się niedobór .			1.227

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1910	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
500	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.890	2.504	
372	300	
130	180	
2.892	3.384	
400	400	
300	300	
1.216	1.342	
1.916	2.042	
2.892	3.384	
976	1.342	

Preliminarz na rok 1911.

450	450	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.138	2.504	
271	150	
95	300	
227	150	
3.181	3.554	
400	400	Gmina uchwałą z dnia 30. listopada 1895 r. zobowiązała się dawać 400 K rocznie (LW. 3.484/1896).
400	400	Rada powiatowa uchwałą z dnia 29. lutego 1896 r. zobowiązała się dawać 400 K rocznie (LW. 8.896/1896).
34	100	Stowarzyszenie rękodzielników aktem fundacyjnym z dnia 3. grudnia 1895 r. zobowiązało się dawać 100 K rocznie (LW. 3.484/1896).
200	200	
1.100	1.227	
2.134	2.327	
3.181	3.554	
1.047	1.227	

7. **Chrzanów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) za kurs przemysłowy 400 K β) „ „ handlowy 100 K	500	—	500
		b) płaca	5.044	—	5.044
	2	Przybory szkolne	500	—	500
	3	Środki naukowe	300	—	300
	4	Wydatki administracyjne	200	—	200
		Razem .	6.544	—	6.544
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	853	—	853
		b) od Rady powiatowej	400	—	400
		c) od Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	200
		d) od Towarzystwa zaliczkowego . . .	100	—	100
		e) od c. k. Rządu	2.495	—	2.495
		Suma dochodów .	4.048	—	4.048
		w porównaniu z wydatkami .			6.544
		okazuje się niedobór .			2.496

8. **Dębica.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	2.340	—	2.340
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	250	—	250
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
		Razem .	3.290	—	3.290
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	650	—	650
		b) od Izby handlowej i przemysłowej . .	—	—	—
		c) od c. k. Rządu	1.320	—	1.320
		Suma dochodów .	1.970	—	1.970
		w porównaniu z wydatkami .			3.290
		okazuje się niedobór .			1.320

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.951	3.620	
519	750	
142	150	
4.012	5.020	
400	400	Gmina uchwałą z dnia 4. października 1899 r. L. 5.868 zobowiązała się dawać roczną subwencyę w kwocie 400 K na kurs przemysłowy i dostarczać lokalu, opału i oświetlenia. (LW. 47.126/1900). Subwencyę od gminy na kurs handlowy preliminuje się w wysokości $^1/_3$ części kosztów utrzymania tego kursu.
400	400	Rada powiatowa w Chrzanowie uchwałą z dnia 31. stycznia 1901 r. zobowiązała się płacić roczną subwencyę 400 K.
200	200	
100	100	
1.266	1.960	
2.366	3.060	
4.012	5.020	
1.646	1.960	

Preliminarz na rok 1911.

300	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.968	2.340	
465	250	
	250	
110	150	
2.843	3.390	
600	650	Gmina m. Dębicy zobowiązała się dawać roczną subwencyę w kwocie 650 K i dostarczyć lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 106 050/06).
200	—	
987	1.370	
1.787	2.020	
2.843	3.390.	
1.056	1.370	

9. **Drohobycz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
				Korony		
		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) za kurs przemysłowy	450 K			
		β) za kurs handlowy	100 K	550	—	550
		b) nauka		6.707	—	6.707
	2	Przybory szkolne		250	—	250
	3	Środki naukowe		250	—	250
	4	Wydatki administracyjne		150	—	150
	5	Kurs rysunkowy		—	550	550
			Razem	7.907	550	8.457
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		800	—	800
		b) od Rady powiatowej		650	—	650
		c) od Kasy Oszczędności		200	—	200
		d) od Towarzystwa zaliczkowego		70	—	70
		e) od Towarzystwa oszczędności i kredytu		50	—	50
		f) od c. k. Rządu		3.343	—	3.343
		Suma dochodów		5.113	—	5.113
		w porównaniu z wydatkami				8.457
		okazuje się niedobór				3.344

10. **Gorlice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) płaca	400 K			
		β) dodatek osobisty	100 K	500	—	500
		b) nauka		3.928	—	3.928
	2	Przybory szkolne		250	—	250
	3	Środki naukowe		250	—	250
	4	Wydatki administracyjne		100	—	100
			Razem	5.028	—	5.028
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		200	—	200
		b) od Rady powiatowej		400	—	400
		c) od Towarzystwa zaliczkowego		300	—	300
		d) od Izby handl. i przemysł. w Krakowie		300	—	300
		e) od c. k. Rządu		1.914	—	1.914
	—	Inne dochody		—	—	—
		Suma dochodów		3.114	—	3.114
		w porównaniu z wydatkami				5.028
		okazuje się niedobór				1.914

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
500	640	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
4.517	6.515	
368	650	
175	150	
315	550	
5.875	8.505	
800	800	
650	550	
200	200	
70	70	
—	—	
2.620	3.442	
4.340	5.062	
5.875	8.505	
1.535	3.443	

Preliminarz na rok 1911.

500	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.385	2.840	
487	500	
189	100	
3.561	3.940	
200	200	
400	400	
300	300	
300	300	
1.190	1.370	
21	—	
2.411	2.570	
3.561	3.940	
1.150	1.370	

11 **Jarosław.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 400 K			
		β) dodatek osobisty . . . 100 K	500	—	500
		b) nauka	2.456	—	2.456
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	250	—	250
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
		Razem .	3.606	—	3.606
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	500
		b) od Rady powiatowej	400	—	400
		c) od c. k. Rządu	1.353	—	1.353
		Suma dochodów .	2.253	—	2.253
		w porównaniu z wydatkami .			3.606
		okazuje się niedobór .			1.353

12. **Jasło.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	3.940	—	3.940
	2	Przybory szkolne	350	—	350
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	4.990	—	4.990
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	400
		b) od Rady powiatowej	240	—	240
		c) od Izby handl.-przemysł. w Krakowie .	200	—	200
		d) od c. k. Rządu	2.075	—	2.075
	—	Inne dochody	—	—	—
		Suma dochodów .	2.915	—	2.915
		w porównaniu z wydatkami .			4.990
		okazuje się niedobór .			2.075

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
500	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.906	2.456	
426	250	
	250	
114	150	
2.946	3.606	
500	500	
400	400	
1.264	1.353	
2.164	2.253	
2.946	3.606	
782	1.353	

Preliminarz na rok 1911.

400	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.581	2.820	
532	550	
251	100	
3.764	3.930	
200	400	Gmina zobowiązała się dostarczać szkole lokalu, opału, oświetlenia, usługi i subwencyę 400 K (LW. 5.147 i 25.494/1891).
240	240	
200	200	
1.305	1.545	
167	—	
2.112	2.385	
3.764	3.930	
1.652	1.545	

13. **Kalwarya.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.607	—	1.607
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem	2.307	—	2.307
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	769	—	769
		b) od Rady powiatowej	—	—	—
		c) od c. k. Rządu	769	—	769
		Suma dochodów	1.538	—	1.538
		w porównaniu z wydatkami			2.307
		okazuje się niedobór			769

14. **Kałusz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.912	—	1.912
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	80	—	80
		Razem	2.542	—	2.542
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	200
		b) od Rady powiatowej	500	—	500
		c) od c. k. Rządu	921	—	921
		Suma dochodów	1.621	—	1.621
		w porównaniu z wydatkami			2.542
		okazuje się niedobór			921

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—		
—		
—	2.100	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej. Szkoła nowozałożona.
—		
—	2.100	
—		
—	1.400	
—		
—	1.400	
—	2.100	
—	700	

Preliminarz na rok 1911.

300	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.386	2.584	
224	150	
6	150	
	100	
1.916	3.384	
200	200	Gmina zobowiązała się dostarczać szkole lokalu, opału, oświetlenia, usługi i subwencyę 200 K (LW. 19.051/1893).
200	200	
1.216	1.492	
1.616	1.892	
1.916	3.384	
300	1.492	

15. **Kęty.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	400	—	400
		b) nauka	2.196	—	2.196
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.996	—	2.996
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	998	—	998
		b) od c. k. Rządu	999	—	999
		od Izby handl. i przemysł.	—	—	—
		Suma dochodów .	1.997	—	1.997
		w porównaniu z wydatkami .			2 996
		okazuje się niedobór .			999

16. **Kołomyja.** I. szkoła przemysł. uzupełn. im. Sobieskiego

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 500 K			
		β) dodatek osobisty . . . 100 „			
		γ) kierown. szkoły handl. . 100 „	700	—	700
		b) nauka	6.024	—	6.024
	2	Przybory szkolne	500	—	500
	3	Środki naukowe	500	—	500
	4	Wydatki administracyjne	200	—	200
		Razem .	7.924	—	7.924
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.827	—	1.827
		b) od Rady powiatowej	300	—	300
		c) z funduszu rzemieślniczego (odsetki od kapitału 12.000 K)	480	—	480
		d) od c. k. Rządu	2.658	—	2.658
		Suma dochodów .	5.265	—	5.265
		w porównaniu z wydatkami .			7.924
		okazuje się niedobór .			2.659

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	
1.786	2.196	
427	300	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
	100	
2.613	2.996	
671	998	Gmina zobowiązała się dawać szkole opał, oświetlenie usługę i przyczyniać się subwencyą w wysokości jednej trzeciej części kosztów utrzymania szkoły. (LW. 72.486 i 75.316/1904).
871	999	
200	—	
1.742	1.997	
2.613	2.996	
871	999	

Preliminarz na rok 1911.

—	600	
—	5.144	
—	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	500	
—	200	
—	6.944	Wynikłość tej szkoły z roku 1909. mieści się w sumie wynikłości szkół przemysłowych uzupełn. w Kołomyi, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.534	
—	300	
—	480	
—	2.314	
—	4.628	
—	6.944	
—	2.316	

17. **Kołomyja.** II. Szkoła przemysł. uzupełn. im. St. Szczepanowskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 500 K, β) dodatek osobisty 100 „	600	—	600
		b) nauka	5.240	—	5.240
	2	Przybory szkolne	400	—	400
	3	Środki naukowe	300	—	300
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
		Razem .	6.690	—	6.690
		DOCHODY,			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.130	—	2.130
		b) od Rady powiatowej	100	—	100
		c) od c. k. Rządu	2.230	—	2.230
		Suma dochodów .	4.460	—	4.460
		w porównaniu z wydatkami			6.690
		okazuje się niedobór .			2.230

18. **Kraków.** Szkoła przem. uzupełn. im. św. Floryana przy pl. Matejki.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo α) płaca . . . 600 K, β) dodatek osobisty 200 „	800	—	800
		b) nauka	8.893	—	8.893
	2	Przybory szkolne	500	—	500
	3	Środki naukowe	1.300	—	1.300
	4	Wydatki administracyjne	200	—	200
	5	Kurs rysunków zawodowych	—	384	384
		Razem .	11.693	384	12.077
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	4.026	—	4.026
		b) od c. k. Rządu	4.025	—	4.025
		Suma dochodów .	8.051	—	8.051
		w porównaniu z wydatkami			12.077
		okazuje się niedobór .			4.026

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	
—	4.216	
—	700	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	150	
—	5.666	Wynikłość tej szkoły z r. 1909 mieści się w sumie wynikłości szkół przemysłowych uzup. w Kołomyi, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.788	
—	100	
—	1.889	
—	3.777	
—	5.666	
—	1.889	

Preliminarz na rok 1911.

—	680	
—	7.869	
—	500	
—	1.300	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	200	
—	384	
—	10.933	Wynikłość tej szkoły z roku 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest do rubryki XII.
—	3.644	
—	3.644	Dotowanie pięciu szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, postawiono na równi z przeważną częścią szkół przemysłowych w kraju, t. j., że gmina, rząd i kraj, poza drobnymi datkami z funduszu Dietla, przyczyniać się mają do kosztów utrzymania jedną trzecią częścią ogólnych wydatków, a gmina ponadto obowiązaną jest dostarczać bezpłatnie lokalu, opału, oświetlenia
—	7.288	
—	10.933	
—	3.645	

19. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Mikołaja przy ul. Lubomirskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
						Korony
		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) płaca	500 K			
		β) dodatek osobisty . . .	100 „	600	—	600
		b) nauka		5.408	—	5.408
	2	Przybory szkolne		600	—	600
	3	Środki naukowe		600	—	600
	4	Wydatki administracyjne		120	—	120
	5	Pięciomiesięczny kurs dla absolwentów . . .		—	390	390
			Razem .	7.328	390	7.718
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		2.573	—	2.573
		c) od c. k. Rządu		2.572	—	2.572
			Suma dochodów .	5.145	—	5.145
			w porównaniu z wydatkami .			7.718
			okazuje się niedobór .			2.573

20. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca na Smoleńsku.

		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo		500	—	500
		b) nauka		3.824	—	3.824
	2	Przybory szkolne		200	—	200
	3	Środki naukowe		800	—	800
	4	Wydatki administracyjne		100	—	100
			Razem .	5.424	—	5.424
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		1.808	—	1.808
		b) od c. k. Rządu		1.808	—	1.808
			Suma dochodów .	3.616	—	3.616
			w porównaniu z wydatkami .			5.424
			okazuje się niedobór .			1.808

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	640	
—	5.408	
—	600	
—	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	120	
—	390	
—	7.758	Wynikłość tej szkoły z r. 1909 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.586	
—	2.586	
—	5.172	
—	7 758	
—	2.586	

Preliminarz na rok 1911.

—	520	
—	3.376	
—	1.000	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	100	
—	4 996	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.665	
—	1.665	
—	3.330	
—	4.996	
—	1.666	

21. **Kraków.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca na Kaźmierzu.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1911 zwyczajne	Wniosek na rok 1911 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1911 Razem
				Korony		
		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) płaca	550 K			
		β) dodatek osobisty	100 „	650	—	650
		b) nauka		6.464	—	6.464
	2	Przybory szkolne		500	—	500
	3	Środki naukowe		700	—	700
	4	Wydatki administracyjne		200	—	200
			Razem	8.514	—	8.514
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		2.838	—	2.838
		b) od c. k. Rządu		2.838	—	2.838
			Suma dochodów	5.676	—	5.676
			w porównaniu z wydatkami			8.514
			okazuje się niedobór			2.838

22. **Kraków.** Szkoła przem. uzupeł. im. Ces. Franc. Józefa przy ul. Dietla.

		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) płaca	500 K			
		β) dodatek osobisty	50 „	550	—	550
		b) nauka		3.728	—	3.728
	2	Przybory szkolne		500	—	500
	3	Środki naukowe		300	—	300
	4	Wydatki administracyjne		100	—	100
			Razem	5.178	—	5.178
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		1.726	—	1.726
		b) od c. k. Rządu		1.726	—	1.726
			Suma dochodów	3.452	—	3.452
			w porównaniu z wydatkami			5.178
			okazuje się niedobór			1.726

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	710	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	5.696	
—	500	
—	700	
—	200	
—	7.806	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2 602	
—	2.602	
—	5 204	
—	7.806	
—	2 602	

Preliminarz na rok 1911.

—	530	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	3.728	
—	500	
—	300	
—	100	
—	5.158	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających w Krakowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.719	
—	1.719	
—	3.438	
—	5.158	
—	1.720	

23. **Krosno.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.672	—	1.672
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.372	—	2.372
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	500
		b) od c. k. Rządu	836	—	836
		c) od Rady powiatowej	200	—	200
		Suma dochodów .	1.536	—	1.536
		w porównaniu z wydatkami .			2.372
		okazuje się niedobór .			836

24. **Krzeszowice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.863	—	1.863
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.563	—	2.563
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	854	—	854
		c) od c. k. Rządu	854	—	854
		Suma dochodów .	1.708	—	1.708
		w porównaniu z wydatkami .			2.563
		okazuje się niedobór .			855

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
356	300	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.937	1.672	
241	150	
351	150	
116	100	
3.001	2.372	
500	500	Gmina zobowiązała się dać szkole lokal, oświetlenie, usługę i 500 K subwencyi (LW. 57.555/1892).
1.355	936	
200	—	
2.055	1.436	
3.001	2.372	
946	936	

Preliminarz na rok 1911.

—	3.240	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—		
—		
—		
—		
—	3.240	
—	1.080	
—	1.080	
—	2.160	
—	3.240	
—	1.080	

25. **Lwów**. Szkoła przemysłowa uzupełn. im. ks. Kordeckiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 500 K			
		β) dodatek osobisty . . . 100 „	600	—	600
		b) nauka	5.465	—	5.465
	2	Przybory szkolne	1.000	—	1.000
	3	Środki naukowe	400	—	400
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	7.565	—	7.565
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.521	—	2.521
		b) od c. k. Rządu	2.522	—	2.522
		Suma dochodów .	5.043	—	5.043
		w porównaniu z wydatkami .			7.565
		okazuje się niedobór .			2.522

26. **Lwów**. Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Antoniego.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	5.369	—	5.369
	2	Przybory szkolne	1.000	—	1.000
	3	Środki naukowe	400	—	400
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	7.369	—	7.369
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.456	—	2.456
		b) od c. k. Rządu	2.456	—	2.456
		Suma dochodów .	4.912	—	4.912
		w porównaniu z wydatkami .			7.369
		okazuje się niedobór .			2.457

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	5.449	
—	1.000	
—	400	
—	100	
—	7.549	Wynikłość tej szkoły z r. 1909 mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr XII.
—	2.516	Dotowanie dwunastu szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, postawiono na równi z przeważną częścią szkół przemysłowych w kraju, t. j. że gmina, kraj i państwo przyczyniać się mają w jednej trzeciej części ogólnych kosztów, a gmina nadto obowiązaną jest dostarczać bezpłatnie lokalu, opału, oświetlenia i usługi.
—	2.516	
—	5.032	
—	7.549	
—	2.517	

Preliminarz na rok 1911.

—	560	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	5.369	
—	1.000	
—	400	
—	100	
—	7.429	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.476	
—	2.476	
—	4.952	
—	7.429	
—	2.477	

27. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. króla Sobieskiego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	5.344	—	5.344
	2	Przybory szkolne	800	—	800
	3	Środki naukowe	400	—	400
	4	Wydatki administracyjne	80	—	80
		Razem .	7.124	—	7.124
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.375	—	2.375
		b) od c. k. Rządu	2.374	—	2.374
		Suma dochodów .	4.749	—	4.749
		w porównaniu z wydatkami			7.124
		okazuje się niedobór			2.375

28. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Elżbiety.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo { *α*) płaca . . 400 K; *β*) dodatek osobis. 200 „ }	600	—	600
		b) nauka	2.361	—	2.361
	2	Przybory szkolne	350	—	350
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.561	—	3.561
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.187	—	1.187
		b) od c. k. Rządu	1.187	—	1.187
		Suma dochodów .	2.374	—	2.374
		w porównaniu z wydatkami .			3.561
		okazuje się niedobór .			1.187

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	520	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	4.128	
—	800	
—	400	
—	80	
—	5.928	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1.976	
—	1.976	
—	3.952	
—	5.928	
—	1.976	

Preliminarz na rok 1911.

—	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	2.361	
—	350	
—	150	
—	100	
—	3.561	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1 187	
—	1.187	
—	2 374	
—	3.561	
—	1.187	

29. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Sienkiewicza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	4.697	—	4.697
	2	Przybory szkolne	800	—	800
	3	Środki naukowe	400	—	400
	4	Wydatki administracyjne	80	—	80
		Razem .	6.477	—	6.477
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.159	—	2.159
		b) od c. k. Rządu	2.159	—	2.159
		Suma dochodów .	4.318	—	4.318
		w porównaniu z wydatkami .			6.477
		okazuje się niedobór .			2.159

30. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Marcina.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	5.465	—	5.465
	2	Przybory szkolne	1.000	—	1.000
	3	Środki naukowe	400	—	400
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem . . .	7.465		7.465
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.488	—	2.488
		b) od c. k. Rządu	2.488	—	2.488
		Suma dochodów .	4.976	—	4.976
		w porównaniu z wydatkami			7.465
		okazuje się niedobór			2.489

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	480	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	4.697	
—	800	
—	400	
—	80	
—	6.457	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.152	
—	2.152	
—	4.304	
—	6.457	
—	2.153	

Preliminarz na rok 1911.

—	560	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	5.449	
—	1.000	
—	400	
—	100	
—	7.509	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.503	
—	2.503	
—	5.006	
—	7.509	
—	2.503	

31. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. A. Mickiewicza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	3.129	—	3.129
	2	Przybory szkolne	600	—	600
	3	Środki naukowe	300	—	300
	4	Wydatki administracyjne	60	—	60
		Razem	4.589	—	4.589
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.530	—	1.530
		b) „ c. k. Rządu	1.529	—	1.529
		Suma dochodów .	3.059	—	3.059
		w porównaniu z wydatkami			4.589
		okazuje się niedobór			1.530

32. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im Piramowicza.

		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	4.697	—	4.697
	2	Przybory szkolne	800	—	800
	3	Środki naukowe	300	—	300
	4	Wydatki administracyjne	80	—	80
		Razem .	6.377	—	6.377
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.126	—	2.126
		b) „ c. k. Rządu	2.125	—	2.125
		Suma dochodów .	4.251	—	4.251
		w porównaniu z wydatkami .			6.377
		okazuje się niedobór .			2.126

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	480	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	3.113	
—	600	
—	200	
—	60	
—	4.453	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1 484	
—	1.484	
—	2.968	
—	4.453	
—	1.485	

Prelimiarz na rok 1911.

—	480	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	4.697	
—	800	
—	300	
—	80	
—	6.357	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	2.119	
—	2.119	
—	4.238	
—	6.357	
—	2.119	

33. **Lwów,** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Staszica.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
				Korony		
		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo:				
		α) płaca	500 K			
		β) dodatek osobisty . .	100 „	600	—	600
		b) nauka		6.009	—	6.009
	2	Przybory szkolne		1.000	—	1.000
	3	Środki naukowe		500	—	500
	4	Wydatki administracyjne		100	—	100
			Razem .	8.209	—	8 209
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		2.603	—	2.603
		b) „ c. k. Rządu		2.603	—	2.603
		c) „ gremium właścicieli drukarzy . .		400	—	400
			Suma dochodów .	5.606	—	5.606
			w porównaniu z wydatkami .			8.209
			okazuje się niedobór .			2.603

34. **Lwów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca im Czackiego

		WYDATKI.				
	1	Płace:				
		a) kierownictwo		500	—	500
		b) nauka		2.304	—	2.304
	2	Przybory szkolne		400	—	400
	3	Środki naukowe		200	—	200
	4	Wydatki administracyjne		60	—	60
			Razem .	3.464	—	3.464
		DOCHODY.				
	1	Subwencye:				
		a) od gminy		1.154	—	1.154
		b) „ c. k. Rządu		1.155	—	1.155
			Suma dochodów .	2.309	—	2.309
			w porównaniu z wydatkami .			3.464
			okazuje się niedobór .			1.155

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	5.993	
—	1.000	
—	400	
—	100	
—	8.093	Wynikłość tej szkoły z r 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	2.564	
—	2.564	
—	400	
—	5.528	
—	8.093	
—	2.565	

Preliminarz na rok 1911.

—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	
—	—	Szkoła nowozałożona.

35. **Lwów.** Żeńska szkoła przemysłowa uzupełniająca im. Mickiewicza

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	2.681	—	2.681
	2	Przybory szkolne	400	—	400
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	60	—	60
		Razem .	3.841	—	3.841
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.280	—	1.280
		b) „ c. k. Rządu	1.281	—	1.281
		Suma dochodów .	2.561	—	2.561
		w porównaniu z wydatkami .			3.841
		okazuje się niedobór .			1.280

36. **Lwów.** Żeńska szkoła przemysłowa uzupełniająca im. św. Anny.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	500	—	500
		b) nauka	2.681	—	2.681
	2	Przybory szkolne	400	—	400
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	60	—	60
		Razem .	3.841	—	3.841
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.280	—	1.280
		b) „ c. k. Rządu	1.281	—	1.281
		Suma dochodów .	2.561	—	2.561
		w porównaniu z wydatkami .			3.841
		okazuje się niedobór .			1.280

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	2.681	
—	400	
—	200	
—	60	
—	3.801	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubr. XII.
—	1 267	
—	1.267	
—	2.534	
—	3.801	
—	1.267	

Preliminarz na rok 1911.

—	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	2.681	
—	400	
—	200	
—	60	
—	3.801	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości wszystkich szkół przemysłowych uzupełniających we Lwowie, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	1.267	
—	1.267	
—	2.534	
—	3.801	
—	1.267	

37. **Lwów.** Izraelicka szkoła przemysłowa uzupełniająca im. M. Bernsteina.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	600	—	600
		b) nauka	2.400	—	2.400
	2	Przybory szkolne	300	—	300
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
	5	Lokal, opał, oświetlenie	900	—	900
	6	Usługa	150	—	150
		Razem	4.700	—	4.700
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) z fundacyi Marka Bernsteina	2.600	—	2.600
		b) od zboru izraelickiego	200	—	200
		c) „ c. k. Rządu	950	—	950
		Suma dochodów	3.750	—	3.750
		w porównaniu z wydatkami			4.700
		okazuje się niedobór			950

38. **Leżajsk.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	300	—	300
		b) nauka	2.164	—	2.164
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem	2.864	—	2.864
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	754	—	754
		b) „ Izby handlowo-przemysłowej	200	—	200
		c) „ c. k. Rządu	955	—	955
		Suma dochodów	1.909	—	1.909
		w porównaniu z wydatkami			2.864
		okazuje się niedobór			955

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
600	600	Szkoła ta należy do typu szkół przemysłowych uzupełniających subwencyonowanych przez kraj i państwo.
2.400	2.400	
300	500	
200		
150	150	
900	900	
150	150	
4.700	4.700	
2.600	2.600	
200	200	
950	950	
3.750	3.750	
4.700	4.700	
950	950	

Preliminarz na rok 1911.

—		Wyjaśnienie, jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej. Szkoła nowozałożona.
—		
—	3 240	
—		
—	3.240	
—	1.080	
—	—	
—	1.080	
—	2.160	
—	3.240	
—	1.080	

39. **Łańcut.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	2.276	—	2.276
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2 976	—	2.976
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	240	—	240
		b) „ Rady powiatowej	300	—	300
		c) „ c. k. Rządu	1.218	—	1.218
		Suma dochodów .	1.758	—	1 758
		w porównaniu z wydatkami .			2.976
		okazuje się niedobór .			1.218

40. **Myślenice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.196	—	2.196
	2	Przybory szkolne	100	—	100
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.896	—	2.896
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	400
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ c. k. Rządu	1.048	—	1.048
		Suma dochodów .	1 848	—	1.848
		w porównaniu z wydatkami .			2.896
		okazuje się niedobór .			1.048

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
300	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.625	2.276	
184	250	
97	150	
2.206	3.076	
240	240	Gmina zobowiązała się dać dla szkoły lokal. opał, oświetlenie, usługę i 240 K subwencyi (LW. 31.162 i 55.074/1894).
300	300	Rada powiatowa zobowiązała się dawać 300 K subwencyi (LW. 71.162/1895)
1.038	1.268	
1.578	1.808	
2.206	3.076	
628	1.268	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.785	2.196	
187	200	
84	150	
2.456	2.946	
400	400	Gmina zobowiązała się dawać szkole lokal, opał, oświetlenie, usługę i 400 K subwencyi (LW. 47.647/1897).
400	400	Rada powiatowa zobowiązała się dawać 400 K subwencyi (LW. 47.647 i 52.227/1897).
874	1.073	
1.674	1.873	
2.456	2.946	
782	1.073	

41. **Nowy-Sącz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 550 K			
		β) za kurs handlowy . . 100 „	650	—	650
		b) nauka	6.772	—	6.772
	2	Przybory szkolne	700	—	700
	3	Środki naukowe	300	—	300
	4	Wydatki administracyjne	200	—	200
	5	Kurs rysunkowy	—	550	550
		Razem .	8.622	550	9.172
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy:			
		α) na kurs przemysłowy . . 600 K			
		β) „ „ handlowy . . 437 „	1.037	—	1.037
		b) od Rady powiatowej	800	—	800
		c) „ Kasy Oszczędności	200	—	200
		d) „ Dyrekcyi c. k. kolei państw. . .	200	—	200
		e) „ Izby handl. i przemysł.	200	—	200
		f) „ c. k. Rządu	3.367	—	3.367
		—) „ Kasy zaliczkowej	—	—	—
		Suma dochodów .	5.804	—	5.804
		w porównaniu z wydatkami .			9.172
		okazuje się niedobór .			3.368

42. **Nowy Targ.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	2.196	—	2.196
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.896	—	2.896
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	200
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ Stowarzyszeń rękodz. przemysł. . .	100	—	100
		d) „ Tow. zaliczkowego	144	—	144
		e) „ c. k. Rządu	1.026	—	1.026
		Suma dochodów .	1.870	—	1.870
		w porównaniu z wydatkami .			2.896
		okazuje się niedobór .			1.026

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
700	760	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
5.220	6.772	
751	700	
	300	
138	200	
314	550	
7.123	9.282	
600	950	
900	800	
300	200	
460	200	
200	200	
2.281	3.466	
100	—	
4.841	5.816	
7.123	9.282	
2.282	3.466	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.729	2.196	
327	300	
64	120	
2.520	3.016	
200	200	Gmina zobowiązała się dawać szkole lokal, opał, oświetlenie, usługę i 200 K subwencyi (LW. 23.775/1892).
400	400	
100	100	
—	44	
927	1.086	
1.627	1.930	
2.520	3.016	
893	1.086	

43. **Oświęcim.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.863	—	1.863
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem	2.563	—	2.563
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	854	—	854
		b) „ c. k. Rządu	855	—	855
		Suma dochodów	1.709	—	1.709
		w porównaniu z wydatkami			2.563
		okazuje się niedobór			854

44. **Podgórze.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	4.884	—	4.884
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
	5	Kurs rysunkowy	—	550	550
		Razem	5.984	550	6.534
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	2.078	—	2.078
		b) „ Rady powiatowej w Wieliczce	100	—	100
		c) „ Izby handl. i przemysł.	200	—	200
		d) „ c. k. Rządu	2.078	—	2.078
		Suma dochodów	4.456	—	4.456
		w porównaniu z wydatkami			6.534
		okazuje się niedobór			2.078

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	—	
—	—	
—	2.100	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	—	
—	—	Szkoła nowozałożona.
—	2.100	
—	700	
—	700	
—	1.400	
—	2.100	
—	700	

Preliminarz na rok 1911.

400	560	
3.972	4.884	
1.199	450	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
198	150	
356	550	
6.125	6.594	
1.895	2.098	Gmina zobowiązała się przyczyniać subwencyą w jednej trzeciej części ogólnych kosztów utrzymania szkoły, tudzież dostarczać lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 25.305/1891).
150	100	
300	200	
1.707	2.098	
4.052	4.496	
6.125	6.594	
2.073	2.098	

45. **Przemyśl** I. Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) szkoły przemysł. uzup. . . 500 K			
		β) kursu handl. przemysł. . . 100 „	600	—	600
		b) nauka:	6.040	—	6.040
	2	Przybory szkolne	600	—	600
	3	Środki naukowe	120	—	120
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
	—	Kurs rysunkowy	—	—	—
		Razem .	7.460	—	7.460
		DOCHODY			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	800
		b) „ Rady powiatowej	600	—	600
		c) „ Izby handlowej we Lwowie, na kurs handl.	150	—	150
		d) „ gremium kupców, na kurs handlowy .	100	—	100
		e) „ c. k. Rządu	2.880	—	2.880
		f) „ Kasy oszcz. w Przemyślu, na kurs handl.	50	—	50
		Suma dochodów .	4.580	—	4.580
		w porównaniu z wydatkami .			7.460
		okazuje się niedobór .			2.880

46. **Przemyśl** II. Szkoła przemysł. uzupełn. na przedm. lwowskiem.

		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	3.864	—	3.864
	2	Przybory szkolne	400	—	400
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	80	—	80
		Razem .	4.944	—	4.944
		DOCHODY			
	1	Subwency:			
		a) od gminy	600	—	600
		b) „ Kasy oszczędności	200	—	200
		c) „ c. k. Rządu	2.072	—	2.072
		Suma dochodów .	2.872	—	2.872
		w porównaniu z wydatkami .			4.944
		okazuje się niedobór .			2.072

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
—	630	
—	4.648	
—	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	120	
—	100	
—	530	
—	6.628	Wynikłość tej szkoły z r. 1909. mieści się w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysłowych uzupełniających w Przemyślu, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	780	
—	600	Rada powiatowa obowiązała się dawać subwencyę 600 K. LW. 11.373/1888)
—	150	
—	100	Gremium kupców uchwaliło subwencyę 100 K.
—	2.499	
—	—	
—	4.129	
—	6.628	
—	2.499	

Preliminarz na rok 1911.

—	520	
—	3.864	
—	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
—	100	
—	80	
—	4.964	Wynikłość tej z r 1909. mieści się w sumie wynikłości obydwóch szkół przemysłowych uzupełniających w Przemyślu, z których Wydział szkolny składa jeden ogólny rachunek, a ogólna suma wstawiona jest w rubryce XII.
—	600	
—	200	
—	2.082	
—	2.882	
—	4.964	
—	2.082	

47. **Rzeszów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b)*l* nauka	4.414	—	4.414
	2	Przybory szkolne	500	—	500
	3	Środki naukowe	250	—	250
	4	Wydatki administracyjne	150	—	150
		Razem	5.814	—	5.814
		DOCHODY			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	600
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) z fundacyi Towarnickiego	300	—	300
		d) od Kasy Oszczędności	200	—	200
		e) „ Izby handl. i przemysł.	200	—	200
		f) „ c. k. Rządu	2.157	—	2.157
		Suma dochodów	3.657	—	3.657
		w porównaniu z wydatkami			5.814
		okazuje się niedobór			2.157

48. **Sambor.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	1.768	—	1.768
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem	2.518	—	2.518
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	300
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) „ Kasy Oszczędności	100	—	100
		d) „ Kasy mieszczan w Samborze	50	—	50
		e) „ c. k. Rządu	934	—	934
		Suma dochodów	1.584	—	1.584
		w porównaniu z wydatkami			2.518
		okazuje się niedobór			934

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
500	520	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.922	3.406	
633	600	
	150	
416	150	
4.471	4.826	
600	600	
400	200	
300	300	
—	200	
200	200	
2.120	1 663	
3.620	3.163	
4.471	4.826	
851	1.663	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.382	1.672	
396	350	
80	100	
2.258	2.522	
300	300	
200	200	
100	100	
—	50	
888	936	
1.488	1.586	
2.258	2.522	
770	936	

49. **Sanok.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	450	—	450
		b) nauka	2.840	—	2.840
	2	Przybory szkolne	300	—	300
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
	5	Kurs rysunków zawodowych	—	500	500
		Razem .	3.790	500	4.290
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	738	—	738
		b) „ c. k. Rządu	1.776	—	1.776
		Suma dochodów .	2.514	—	2.514
		w porównaniu z wydatkami .			4.290
		okazuje się niedobór .			1.776

50. **Sokal.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	2.072	—	2 072
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.922	—	2.922
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	300
		b) „ Rady powiatowej	600	—	600
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	100	—	100
		d) „ c. k. Rządu	961	—	961
		Suma wydatków .	1.961	—	1.961
		w porównaniu z wydatkami .			2 922
		okazuje się niedobór .			961

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
450	450	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.717	2.840	
500	300	
204	100	
64	100	
—	—	
3.935	3.790	
738	738	
1.043	1.526	
1.781	2.264	
3.935	3.790	
2.154	1.526	

Preliminarz na rok 1911.

375	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.106	2.292	
	250	
519	200	
	150	
2.000	3.292	
200	200	Rada gminna uchwałą z d 19. lutego 1910 r. uchwaliła podwyższyć dotychczasową subwencyę na rzecz tej szkoły z kwoty 200 K na 300 K rocznie (Lw. 24.620 i 33.458/10).
133	400	Rada powiatowa uchwałą z dn. 28. grudnia 1909 r. przyznała na rzecz tej szkoły począwszy od r. 1910 subwencyę po 600 Kor. rocznie. (Lw. j. w.)
300	100	Izba handlowa i przemysłowa we Lwowie, pismem z dn. 14. stycznia 1908 r. L 234. zobowiąła przyczyniac się rocznym datkiem 100 K do utrzymania tej szkoły. (Lw. 14.666/08).
658	1.296	
1.291	1.996	
2.000	3.292	
709	1.296	

51. **Stanisławów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	500	—	500
		b) nauka	5 160	—	5 160
	2	Przybory szkolne	600	—	600
	3	Środki naukowe	200	—	200
	4	Wydatki administracyjne	50	—	50
	—	Kurs rysunkowy	—	—	—
		Razem .	6.510	—	6.510
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	611	—	611
		b) „ Rady powiatowej	250	—	250
		c) „ Kasy oszczędności	140	—	140
		d) „ c. k. Rządu	2.754	—	2.754
		Suma dochodów .	3.755	—	3.755
		w porównaniu z wydatkami .			6.510
		okazuje się niedobór .			2.755

52. **Stary Sambor.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.584	—	2.584
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.384	—	3.384
		DOCHODY,			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	400	—	400
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ c. k. Rządu	1.292	—	1.292
		Suma dochodów .	2.092	—	2.092
		w porównaniu z wydatkami .			3.384
		okazuje się niedobór .			1.292

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
500	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
3.714	5.160	
289	600	
	200	
208	50	
366	—	
5.077	6.510	
584	611	
250	250	
140	140	
2.133	2.754	
3.107	3.755	
5.077	6.510	
1.970	2.755	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.046	2.584	
313	300	
20	100	
2.779	3.384	
400	400	
400	400	
994	1.292	
1.794	2.092	
2.779	3.384	
985	1.292	

53. **Stary Sącz.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.292	—	2.292
	2	Przybory szkolne	320	—	320
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	60	—	60
		Razem .	3.172	—	3.172
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	600
		b) „ Rady powiatowej	300	—	300
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	200
		d) „ c. k. Rządu	1.036	—	1.036
		Suma dochodów .	2.136	—	2.136
		w porównaniu z wydatkami .			3.172
		okazuje się niedobór .			1.036

54. **Stryj.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 400 K			
		β) dodatek osobisty . . . 100 „	500	—	500
		b) nauka	3.688	—	3.688
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	350	—	350
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
	—	Usługa	—	—	—
		Razem .	4.838	—	4.838
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	680	—	680
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) „ Towarzystwa zaliczkowego . . .	200	—	200
		d) „ Zarządu c. k. kolei państw. . . .	400	—	400
		e) „ c. k. Rządu	1.679	—	1.679
		Suma dochodów .	3.159	—	3.159
		w porównaniu z wydatkami .			4.838
		okazuje się niedobór .			1.679

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.014	2.292	
315	420	
97	60	
2.826	3.172	
600	600	
300	300	
—	200	
860	1.036	
1.760	2.136	
2.826	3.172	
1.066	1.036	

Preliminarz na rok 1911.

500	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.820	3.064	
1.026	150	
55	400	
273	100	
80	—	
4.754	4.214	
680	680	
200	200	
200	200	
400	400	
943	1.367	
2.423	2.847	
4.754	4.214	
2.331	1.367	

55. **Strzyżów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:	300	—	300
		b) nauka	1.732	—	1.732
	2	Przybory szkolne	150	—	150
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	2.432	—	2.432
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	300
		b) „ Towarz. zaliczkowego	100	—	100
		c) „ Rady powiatowej	300	—	300
		d) „ c. k. Rządu	866	—	866
		Suma dochodów .	1.566	—	1.566
		w porównaniu z wydatkami .			2.432
		okazuje się niedobór .			866

56. **Tarnopol.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.944	—	2.944
	2	Przybory szkolne	300	—	300
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.894	—	3.894
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	800
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	200
		d) „ c. k. Rządu	1.347	—	1.347
		Suma dochodów .	2.547	—	2.547
		w porównaniu z wydatkami .			3.894
		okazuje się niedobór .			1.347

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
300	300	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.705	1.732	
95	200	
212	200	
49	100	
2.361	2.532	
300	300	
100	100	
300	300	
913	916	
1.613	1.616	
2.361	2.532	
748	916	

Preliminarz na rok **1911.**

400	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.447	2.924	
817	300	
	150	
128	100	
3.792	3.934	
1.240	800	
200	200	
400	200	
1.076	1.367	
2.916	2.567	
3.792	3.934	
876	1 367	

57. **Tarnów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 500 K			
		β) dodatek osobisty . . . 100 „	600	—	600
		b) nauka	5 625	—	5.625
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	120	—	120
	—	Kurs rysunkowy	—	—	—
		Razem .	6.745	—	6.745
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	1.050	—	1.050
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ Kasy Oszczędności	150	—	150
		d) „ Izby handl. i przemysł. . . .	300	—	300
		e) „ c. k. Rządu	2.422	—	2.422
		Suma dochodów .	4.322	—	4.322
		w porównaniu z wydatkami .			6.745
		okazuje się niedobór .			2.423

58. **Tarnobrzeg.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.340	—	2.340
	2	Przybory szkolne	120	—	120
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.060	—	3.060
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	200
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ JW Zdzisława hr. Tarnowskiego . .	200	—	200
		d) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	200
		e) „ c. k. Rządu	1.030	—	1.030
		Suma dochodów .	2.030	—	2.030
		w porównaniu z wydatkami .			3.060
		okazuje się niedobór .			1.030

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
600	600	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
3.920	3.849	
221	250	
183	150	
85	120	
—	550	
5.009	5.519	
800	925	
400	400	
150	80	
—	300	
1.682	1.907	
3.032	3.612	
5.009	5.519	
1.977	1.907	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.903	2.340	
262	200	
142	120	
2.707	3.060	
200	200	
400	400	
200	200	
200	200	
862	1.030	
1.862	2.030	
2.707	3.060	
845	1.030	

59. **Turka (nad Stryjem).** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.988	—	2.988
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	160	—	160
	4	Wydatki administracyjne	50	—	50
		Razem .	3.848	—	3.848
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	300
		b) „ Rady powiatowej	500	—	500
		c) „ c. k. Rządu	1.524	—	1.524
	—	Inne dochody	—	—	—
		Suma dochodów .	2.324	—	2.324
		w porównaniu z wydatkami .			3.848
		okazuje się niedobór .			1.524

60. **Wadowice.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.852	—	2.852
	2	Przybory szkolne	120	—	120
	3	Środki naukowe	100	—	100
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	3.572	—	3.572
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	800
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) „ Kasy oszczędności	400	—	400
		d) „ c. k. Rządu	1.086	—	1.086
		Suma dochodów .	2.486	—	2.486
		w porównaniu z wydatkami .			3.572
		okazuje się niedobór .			1.086

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.012	2.988	
357	160	
134	250	
35	50	
2.938	3.848	
300	300	
500	500	
1.058	1.524	
41	—	
1.899	2.324	
2.938	3.848	
1.039	1.524	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.194	2.852	
231	100	
101	120	
2.926	100	
	3.572	
800	800	
200	200	
400	400	
790	1.086	
2.190	2.486	
2.926	3.572	
736	1.086	

61. **Wieliczka.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	400	—	400
		b) nauka	2.840	—	2.840
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	120	—	120
	4	Wydatki administracyjne.	100	—	100
		Razem .	3.660	—	3.660
		DOCHODY			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	800	—	800
		b) „ Rady powiatowej	50	—	50
		c) „ c. k. Rządu	1.405	—	1.405
		Suma dochodów .	2.255	—	2.255
		w porównaniu z wydatkami ,			3.660
		okazuje się niedobór .			1.405

62. **Złoczów.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo:			
		α) płaca . . . . . 400 K			
		β) dodatek osobisty . . 100 „	500	—	500
		b) nauka	3.0.8	—	3.008
	2	Przybory szkolne	300		300
	3	Środki naukowe	150	—	150
	4	Wydatki administracyjne	100	—	100
		Razem .	4.058	—	4.058
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	300	—	300
		b) „ Rady powiatowej	300	—	300
		c) „ Izby handl. i przemysł.	200	—	200
		d) „ c. k. Rządu	1.629	—	1.629
		Suma dochodów .	2.429	—	2.429
		w porównaniu z wydatkami .			4.058
		okazuje się niedobór .			1.629

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
400	460	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.234	2.840	
222	200	
324	120	
	100	
3.180	3.720	
800	800	
50	50	
1.165	1.435	
2.015	2.285	
3.180	3.720	
1.165	1.435	

Preliminarz na rok **1911.**

500	500	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.050	3.008	
213	400	
138	100	
73	100	
2.974	4.108	
300	300	
300	300	
200	200	
1.715	1.654	
2.515	2.454	
2.974	4.108	
459	1.654	

63. **Żółkiew.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownictwo	300	—	300
		b) nauka	2.316	—	2.316
	2	Przybory szkolne	250	—	250
	3	Środki naukowe	140	—	140
	4	Wydatki administracyjna	100	—	100
	—	Usługa	—	—	—
		Razem .	3.106	—	3.106
		DOCHODY			
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	600
		b) „ Rady powiatowej	400	—	400
		c) „ c. k. Rządu	1.053	—	1.053
		Suma dochodów .	2.053	—	2.053
		w porównaniu z wydatkami .			3.106
		okazuje się niedobór .			1.053

64. **Żywiec.** Szkoła przemysłowa uzupełniająca.

		WYDATKI.			
	1	Płace:			400
		a) kierownictwo	400	—	3.060
		b) nauka	3.060	—	200
	2	Przybory szkolne	200	—	200
	3	Środki naukowe	200	—	150
	4	Wydatki administracyjne	150	—	
		Razem .	4.010	—	4.010
		DOCHODY.			
	1	Subwencye:			400
		a) od gminy	400	—	200
		b) „ Rady powiatowej	200	—	200
		c) „ Izby handlowej i przemysłowej . .	200	—	1.605
		d) „ c. k. Rządu	1.605	—	—
	—	Odsetki z lokacyi	—		
		Suma dochodów .	2.405	—	2.405
		w porównaniu z wydatkami .			4.010
		okazuje się niedobór			1.605

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
300	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
1.951	2.316	
481	140	
	300	
	100	
50	—	
2.782	3.256	
600	600	
400	400	
910	1.128	
1.910	2.128	
2.782	3.256	
872	1.128	

Preliminarz na rok 1911.

400	400	Wyjaśnienie jak przy szkole przemysłowej uzupełniającej w Białej.
2.214	2.292	
362	400	
123	150	
3.099	3 242	
400	400	
200	200	
200	200	
1.145	1.221	
9	—	
1.954	2.021	
3.099	3.242	
1.145	1.221	

II. Krajowe zakłady przemysłowe zawodowe.

65. **Brzezowiec.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor	1.600	—	1.600
		b) administrator	200	—	200
	2	Wynajem i utrzymanie lokalu	500	—	500
	3	Opał	200	—	200
	4	Oświetlenie	40	—	40
	5	Usługa	96	—	96
	6	Materyał	1.000	—	1.000
	7	Wynagrodzenie uczniów	800	—	800
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	—	200
	9	Rozmaite inne wydatki	200	—	200
	10	Zasiłki stypendyjne	500	—	500
		Suma wydatków .	5.336	—	5.336
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	2.100	—	2.100
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	800	—	800
		b) od c. k. Rządu	800	—	800
	—	Rozmaite inne	—	—	—
		Suma dochodów .	3.700	—	3.700
		w porównaniu z wydatkami .			5.336
		okazuje się niedobór .			1.636

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.200	1.600	
84	200	
425	300	*Więcej*, z powodu koniecznej potrzeby przeniesienia szkoły do innego obszerniejszego budynku.
186	180	*Więcej*, z powodu droższego opału.
30	40	
96	90	*Więcej*, wedle potrzeby.
812	1.000	
795	800	
23	200	
87	200	
—	—	
3.738	4.610	W miejsce wypłacanych corocznie szkołom zawodowym zasiłków z ogólnego na ten cel ryczałtu 35.000 Koron — dla wykazania ogólnych kosztów utrzymania odnośnej szkoły w danym roku administracyjnym, wprowadza się począwszy od r. 1911 do budżetów kraj. szkół zawodowych odpowiednie kredyty na zasiłki stypendyjne dla ubogich uczniów, względnie utrzymanie internatów.
2.059	1.800	*Więcej*, z powodu większej produkcyi
800	800	
800	800	Rada powiatowa w Brzesku zobowiązała się dawać subwencyę dawną (na Jurków) 600 K a nadto na wynajem lokalu w Brzezowcu 200 K (LW. 76.621/1905).
53	—	
3.712	3.400	
3.738	4.610	
26	1.210	

66. **Brzostek.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor	1.600	—	1.600
		b) administrator	240	—	240
		c) nauczyciel przedmiotów uzupełniających	360	—	360
	2	Utrzymanie lokalu	60	—	60
	3	Opał	250	—	250
	4	Oświetlenie	60	—	60
	5	Usługa	120	—	120
	6	Materyał	2.000	—	2.000
	7	Wynagrodzenie uczniów	1.000	—	1.000
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza	360	—	360
	9	Ubezpieczenie budynku i inwentarza	40	—	40
	10	Rozmaite wydatki administracyjne i kancelaryjne	250	—	250
	11	Zasiłki stypendyjne	750	—	750
		Suma wydatków	7.090	—	7.090
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	3.000	—	3.000
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej w Pilznie.	400	—	400
		b) od c. k. Rządu	1.500	—	1.500
	3	Ze sprzedaży materyału i inne	—	—	—
		Suma dochodów	4.900	...	4.900
		w porównaniu z wydatkami			7.090
		okazuje się niedobór			2.190

Preliminarz na rok **1911**.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.440	1.600	
240	240	
—	360	
42	60	
63	300	*Mniej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
17	60	
204	120	
1.144	2.000	
1.197	1.000	
373	280	*Więcej*, z powodu koniecznej potrzeby wymiany zniszczonych narzędzi.
29	50	*Mniej*, wedle potrzeby.
770	250	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
5.519	6.320	
2.585	3.000	
1.200	400	Rada powiatowa w Pilznie zobowiązała się dać lokal i subwencyę
1.500	1.500	400 K (LW. 80.360/1906).
43	—	
5.328	4.900	
5.519	6.320	
191	1.420	

67. **Leżajsk.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek osobisty . . . 200 „	1.800	—	1.800
		b) administrator	240	—	240
	2	Wynajem lokalu	—	240	240
	3	Utrzymanie lokalu	100	—	100
	4	Opał	250	—	250
	5	Oświetlenie	100	—	100
	6	Usługa	100	—	100
	7	Materyał	3.000	—	3.000
	8	Wynagrodzenie uczniów	3.000	—	3.000
	9	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	—	200
	10	Rozmaite inne wydatki	300	—	300
	11	Zasiłki stypendyjne	850	—	850
		Suma wydatków .	9.940	240	10.180
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	6.500	—	6.500
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	200	—	200
		b) od Kasy zaliczkowej w Łańcucie . .	100	—	100
		c) od c. k. Rządu	1.400	—	1.400
		Suma dochodów .	8.200	—	8.200
		w porównaniu z wydatkami .			10.180
		okazuje się niedobór .			1.980

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.640	1.800	
240	240	
240	—	*Więcej*, z powodu zwolnienia gminy m. Leżajska do końca roku 1902 od dostarczania bezpłatnie lokalu na pomieszczenie szkoły.
24	240	
187	300	*Mniej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
73	120	
77	100	
4.211	2.000	Stosownie do wynikłości z lat poprzednich.
2.984	4.000	
44	200	
452	200	Wedle rzeczywistej potrzeby.
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
10.172	9.200	
7.338	6 000	*Więcej*, z powodu rozwoju szkoły i większej produkcyi.
200	200	Rada powiatowa w Łańcucie aktem notaryalnym z d. 27. grudnia 1902 L. R. 2.637 zobowiązała się do płacenia zasiłku rocznego w kwocie 200 K na czas istnienia szkoły. (LW. 97.049/902).
—	100	Kasa zaliczkowa i oszczędności w Łańcucie aktem notaryalnym z dnia 27. grudnia 1902 L. R. 2.638 zobowiązała się do płacenia zasiłku rocznego 100 K na czas istnienia szkoły (LW. j, w.).
1.200	1.200	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
8.738	7.500	
10.172	9.200	
1.434	1.700	

68. **Gdów.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor	1.600	—	1.600
		b) administrator	240	—	240
		c) nauczyciel przedmiotów uzupełniających .	360	—	360
	2	Opał i oświetlenie	250	—	250
	3	Materyał	4.200	—	4.200
	4	Wynagrodzenie uczniów	3.600	—	3.600
	5	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	—	200
	6	Rozmaite inne wydatki	400	—	400
	7	Zasiłki stypendyjne	500	—	500
		Suma wydatków .	11.350	—	11.350
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	8.000	—	8.000
	2	Subwencya od c. k. Rządu	1.400	—	1.400
		Suma dochodów .	9.400	—	9.400
		w porównaniu z wydatkami .			11.350
		okazuje się niedobór .			1.950

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.200	1.600	
240	240	
—	360	
163	400	*Mniej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
4.254	4.200	
2.876	3.600	
26	200	
694	400	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
9.453	11.000	
5.488	8.000	Rada gminna m. Gdowa uchwałą z dnia 12. III. 1908 (LW. 38.708/908) zobowiązała się oddać na pomieszczenie tej szkoły na przeciąg 6-ciu lat budynek wraz z stodołą, kawałkiem ogródka i pomniejszemi reparacyami zewnętrznemi (bez opału i oświetlenia).
1.000	1.200	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
6.488	9.200	
9.453	11.000	
2.965	1.800	

69. **Tarnobrzeg.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor płaca . . . . 1.600 K			
		dodatek na mieszkanie . . 360 „	1.960	—	1.960
		b) administrator	240	—	240
	2	Usługa szkoły	50	—	50
	3	Materyał	1.500	—	1.500
	4	Wynagrodzenie uczniów	1.500	—	1.500
	5	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	100	—	100
	6	Rozmaite inne wydatki	200	—	200
	7	Lokal i utrzymanie bursy	1.400	—	1.400
		Suma wydatków .	6.950	—	6.950
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	3.000	—	3.000
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	300	—	300
		b) od c. k. Rządu	1.200	—	1 200
	—	Rozmaite inne dochody	—	—	—
		Suma dochodów .	4.500	—	4.500
		w porównaniu z wydatkami .			6.950
		okazuje się niedobór .			2.450

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.840	1.960	
183	240	
47	50	
1.371	2.000	*Mniej*, stosownie do produkcyi.
1.351	1.500	
17	150	*Mniej*, wedle rzeczywistej potrzeby.
120	200	
457	600	Wyjaśnienie, jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
5.386	6.700	
2.015	3.500	*Mniej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
300	300	Gmina zobowiązała się dostarczać szkole lokalu, opału, oświetlenia i usługi, Rada powiatowa subwencyę 300 K, a JWP. Zdzisław hr. Tarnowski 3 sągi drzewa opałowego i 10 kóp. wikliny na pniu.
1.000	1.000	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
39	—	
3.354	4.800	
5.386	6.700	
2.032	1.900	

70. **Zator.** Krajowa szkoła koszykarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) instruktor	1 600	—	1.600
		b) administrator	300	—	300
		c) nauczyciel rysunków i rachunków	240	—	240
	2	Wynajem lokalu	800	—	800
	3	Opał	140	—	140
	4	Oświetlenie	65	—	65
	5	Usługa	35	—	35
	6	Materyał	1.800	—	1.800
	7	Wynagrodzenie uczniów	1.800	—	1.800
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza	120	—	120
	9	Rozmaite inne i wydatki kancelaryjne	250	—	250
	10	Zasiłki stypendyjne	600	—	600
		Suma wydatków	7.750	—	7.750
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	3.600	—	3.600
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	360	—	360
		b) od Rady powiatowej	200	—	200
		c) od c. k. Rządu	1.400	—	1.400
	3	Rozmaite inne	—	—	—
		Suma dochodów	5.560	—	5.560
		w porównaniu z wydatkami			7.750
		okazuje się niedobór			2 190

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.440	1.600	
300	300	
—	240	
800	800	
113	140	
54	65	
19	35	
1.620	1 800	
2.134	1.750	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
63	120	
222	250	
—	—	Wyjaśnienie, jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
6.765	7.100	
3.633	3.600	
360	360	
200	200	
1.200	1.200	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
18	—	
5.411	5.360	
6.765	7.100	
1.354	1.740	

71. **Lwów.** Krajowy centralny kurs koszykarski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik	1.800	—	1.800
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca 2.800 K			
		β) dodatek aktywalny 800 „	3.600	—	3.600
		c) instruktor:			
		α) płaca 1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie 360 „	2.160	—	2.160
		d) przodownik stolarski	960	—	960
		e) przodownik koszykarski	792	—	792
		f) nauczyciele stylistyki i buchalteryi	580	—	580
	2	Lokal:			
		a) czynsz najmu	4.000	—	4.000
		b) utrzymanie lokalu	400	—	400
	—	Rata od pożyczki 100.000 K zaciągnąć się mającej na budowę szkoły	—	5.000	5.000
	3	Usługa	300	—	300
	4	Opał	350	—	350
	5	Oświetlenie	200	—	200
	6	Materyały warsztatowe	2.000	2.000	4.000
	7	Przybory szkolne i środki naukowe	400	—	400
	8	Utrzymanie dwóch seryi uczniów po 7-miu przez 5 miesięcy	3.500	—	3.500
	9	Utrzymanie dwóch seryi uczenic po 5 przez 5 miesięcy	1.500	—	1.500
	10	Uzupełnienie inwentarza	300	500	800
	11	Koszta powrotnej podróży uczniów	400	—	400
	12	Rozmaite inne wydatki	500	—	500
		Suma wydatków	23.742	7.500	31.242
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów (modeli)	4.000	—	4.000
	2	Subwencya c. k. Rządu	4.000	—	4.000
	3	Rozmaite	200	—	200
		Suma dochodów	8.200	—	8.200
		w porównaniu z wydatkami			31.242
		okazuje się niedobór			23.042

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
44	—	
3.600	3.760	
2.040	2.280	
1.320	1.584	
—	—	
480	480	
2.675	3.000	
—	300	
—	—	
	240	Na rok 1911 preliminuje się wydatki ogółem *większe* o 6.748 K z powodu zupełnej reorganizacyi kursów i wprowadzenia nowego programu nauki
935	350	
	200	
3.692	2.000	
197	400	
2.827	2.500	
2.120	1.500	
73	300	
58	200	
454	400	
20.515	19.494	
2.104	3.000	*Więcej*, w miarę spodziewanego dochodu.
3.000	3.500	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
272	—	
5.376	6.500	
20.515	19.494	
15.139	12.994	

72. **Grybów.** Krajowy naukowy warsztat kołodziejski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik (przodownik kowalski) . .			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) podatek aktywalny . . 240 „			
		γ) I. dodatek pięcioletni . . 160 „	2.600	—	2.600
		b) instruktor kołodziejski	1.960	—	1.960
		c) przodownik kołodziejski	1.440	—	1.440
		d) „ kowalski	1.200	—	1.200
		e) administrator	480	—	480
		f) nauczyciel nauk dopełniających . .	460	—	460
		g) katecheta	100	—	100
		h) stróż szkolny	180	—	180
	2	Utrzymanie lokalu	340	—	340
	3	Ułożenie nowej podłogi w warsztacie kołodziejskim	—	650	650
	4	Opał	500	—	500
	5	Materyał kołodziejski	1.800	—	1.800
	6	„ kowalski	3.100	—	3.100
	7	Węgiel i koks	1.000	—	1.000
	8	Roboty koszykarskie, lakiernicze, tapicerskie i dostawa wyrobów	2.000	—	2.000
	9	Wynagrodzenie uczniów	2.500	—	2.500
	10	Środki naukowe i przybory	300	—	300
	11	Uzupełnienie inwentarza	600	—	600
	12	Ubezpieczenie od ognia	150	—	150
	13	Rozmaite inne	500	—	500
	14	Koszta budowy internatu (1. rata)	—	6.500	6.500
	15	Spłata pożyczki komun. 54.000 K na budowę szkoły XII. i XIII.	3.240	—	3.240
	16	Zasiłki stypendyjne	2.600	—	2.600
		Suma wydatków .	27.050	7.150	34.200
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych . . .	10.000	—	10.000
	2	Zwroty za wykończenie i dostawę wyrobów . .	3.000	—	3.000
	3	Subwencye: *a*) od Rady powiatowej . . .	200	—	200
		b) od c. k. Rządu	6.000	—	6.000
		Suma dochodów .	19.200	—	19.200
		w porównaniu z wydatkami .			34.200
		okazuje się niedobór .			15.000

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.460	2.600	
1.680	1.960	
1.320	1.440	
960	1.200	
480	480	
452	460	
100	100	
180	180	
486	340	
—	—	Kredyt nadzwyczajny na ułożenie nowej podłogi w warsztacie kołodziejskim, gdyż stara została przez grzyb zniszczoną.
525	400	
2.009	1.600	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich i podrożenia frachtu
3.523	3.100	
1.075	800	*Więcej*, z powodu droższego transportu.
3.552	2.000	
2.394	2.500	
110	300	
370	600	
46	150	
1.097	500	
—	—	W celu utrzymania należytej frekwencyi koniecznem jest postawienie osobnego budynku na umieszczenie internatu dla uczniów tej szkoły, dotychczasowe bowiem pomieszczenie bursy w nieodpowiednim lokalu, ze względów zdrowotnych nie może być nadal zatrzymanem.
—	3.000	
3.240	3.240	Wedle planu umorzenia do LW. 82965/905 pozostaje z końcem r. 1911 dług w kapitale 48.787 K 51 g.
26.059	26.950	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu
10.543	9.000	
3.300	2.000	*Więcej*, stosownie do spodziewanego wzrostu produkcyi.
—	200	
4.000	4.800	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
17.843	16.000	
26.059	26.950	
8.216	10.950	

73. **Grzymałów.** Krajowy naukowy warsztat kołodziejski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący i nauczyciel rysunków	1.960	—	1.960
		b) „ kowalski	1.560	—	1.560
		c) „ kołodziejski	1.560	—	1.560
		d) przodownik kowalski	1.200	—	1.200
		e) „ kołodziejski	1.200	—	1.200
		f) administrator	1.800	—	1.800
		g) nauczyciel do nauk dopełniających	400	—	400
		h) katecheta	100	—	100
	2	Opał	400	—	400
	3	Oświetlenie	100	—	100
	4	Usługa	600	—	600
	5	Materyał drzewny	2.000	2.000	4.000
	6	„ żelazny	2 300	—	2.300
	7	Koks	400	—	400
	8	Roboty lakiernicze i tapicerskie	1.400	—	1.400
	9	Wynagrodzenie uczniów	1.200	—	1.200
	10	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza	400	—	400
	11	Ubezpieczenie od ognia	80	—	80
	12	Rozmaite inne wydatki	700	—	700
	13	Zasiłki stypendyjne	1.000	—	1.000
		Suma wydatków	20.360	2.000	22.360
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów	8.000	—	8.000
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	1.000	—	1.000
		b) od c. k. Rządu	4.500	—	4.500
	—	Rozmaite inne	—	—	—
		Suma dochodów	13.500	—	13.500
		w porównaniu z wydatkami			22.360
		okazuje się niedobór			8.860

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.800	1.960	
1.560	1.560	
—	1.560	
360	1.200	
960	1.200	
1.680	1.800	
447	400	
100	100	
442	350	*Więcej*, z powodu podrożenia taryfy przewozowej.
57	100	
290	600	
1 967	4.000	
2.388	2.300	
506	400	
1.004	1.400	
1.195	1.100	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
20	400	
837	—	Wedle rzeczywistej potrzeby.
	700	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
15.613	21.130	
8.430	7.000	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
—	1.000	
4.000	4.000	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
281	—	
12 711	12.000	
15.613	21.130	
2.902	9.130	

74. **Kamionka strumiłowa.** Krajowa szkoła kołodziejska i ciesielska

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) dwa dodatki pięciol. . . 600 „			
		γ) dodatek na mieszkanie . 600 „	4.800	—	4.800
		b) nauczyciel fachowy rysunków i nauki dopełniającej:			
		α) płaca . . . . . 2 200 K			
		β) dodatek aktywalny . . 480 „	2 680	—	2.680
		c) instruktor kowalski:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1 960	—	1.960
		d) instruktor kołodziejski . . .	1.600	—	1.600
		e) „ ciesielski	1.440	—	1.440
		f) przodownik kołodziejski . . .	960	—	960
		g) „ kowalski	960	—	960
		h) pomocnik kołodziejski . . .	360	—	360
		i) katecheta obrz. rz. kat. . . .	100	—	100
		j) „ „ gr. kat. . . .	100	—	100
	2	Wynajem budynku	1.200	—	1.200
	3	Na budowę szkoły (kredyt na koszta wstępne) .	—	6.000	6.000
	4	Opał	240	—	240
	5	Oświetlenie	200	—	200
	6	Usługa	240	—	240
	7	Materyał drzewny	1.600	—	1.600
	8	„ żelazny	1.600	—	1.600
	9	Węgiel i koks	600	—	600
	10	Wynagrodzenie uczniów	700	—	700
	11	Roboty lakiernicze, tapicerskie, koszykarskie i t. p.	1 340	—	1.340
	12	Środki naukowe, przybory do pisania rysowania i uzupełnienie inwentarza	1.000	—	1.000
	13	Ubezpieczenie od ognia budynków i inwentarza .	230	—	230
	14	Koszta leczenia uczniów	200	—	200
	15	Wydatki administracyjne, kancelaryjne i inne .	500	—	500
	16	Zasiłki stypendyjne	1.600	—	1.600
	17	Na jednomiesięczny kurs budowy ulów . . .	130	—	130
		Suma wydatków .	26.340	6.000	32.340
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych:			
		a) kołodziejsko-kowalskich	8.000	—	8.000
		b) ciesielskich	500	—	500
	2	Subwencya od c. k. Rządu	4.000	—	4.000
		Suma dochodów .	12.500	—	12.500
		w porównaniu z wydatkami .			32.340
		okazuje się niedobór .			19.840

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
4.800	4.800	
2.400	2.680	
1.840	1.960	
1.440	1.600	
1.440	1.440	
840	960	
750	960	
60	360	
100	100	
100	100	
1.200	1.200	
—	—	Wobec złego stanu budynku, w którym ma obecnie pomieszkanie szkoła kołodziejska, postanowiono przy pomocy tamt. gminy i powiatu wznieść nowy budynek szkolny. Uboczna kwota służyć ma na koszta wstępne połączone z tą budową.
179	240	
7	200	
240	240	
1.803	1.600	
4.538	1.600	
838	600	
1.644	700	
2.505	1.340	
1.448	1.000	
252	230	
308	200	
1.197	500	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
80	130	
30.009	24.740	
13.049	8.000	
540	500	
—	4.000	
13.589	12.500	
30.009	24.740	
16.420	12.240	

75. **Tłumacz.** Krajowa szkoła zawodowa kołodziejska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierownik	3.300	—	3.300
		b) nauczyciel rysunków			
		α) płaca 2.000 K			
		β) dodatek na mieszkanie 360	2.360	—	2.360
		c) przodownik kołodziejski:			
		α) płaca 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie 240 „	1.680	—	1.680
		d) przodownik kowalski:			
		α) płaca 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie 240 K	1.680	—	1.680
		e) majster rymarsko-lakierniczy jw.	1.680	—	1.680
		f) pomocnik kowalski	600	—	600
		g) „ kołodziejski	600	—	600
		h) nauka dopełniająca	1.000	—	1.000
		i) katecheta obu obrządków	240	—	240
		j) pomocnik kancelaryjny	360	—	360
	2	Lokal:			
		a) wynajem ubikacyi na kancelaryę i mieszkanie kierownika	540	—	540
		b) utrzymanie budynków	200	—	200
		c) instalacya oświetlenia elektrycznego	—	400	400
	3	Opał	500	—	500
	4	Oświetlenie	400	—	400
	5	Usługa	480	—	480
	6	Materyał drzewny	1.000	—	1.000
	7	„ żelazny	2.000	—	2.000
	8	Węgiel i koks	1.000	—	1.000
	9	Wykończenie wyrobów (roboty rymars., lakiern. itp.)	1.500	—	1.500
	10	Na urządzenie oddziału rymarsko-lakierniczego	—	4.000	4.000
	11	Wynagrodzenie uczniów	600	—	600
	12	Utrzymanie bursy szkolnej	4.200	—	4.200
	13	Adaptacya i sprzęty dla internatu	—	—	—
	14	Środki naukowe	600	—	6 0
	15	Uzupełnienie inwentarza	500	2.000	2.500
	16	Ubezpieczenie od ognia	200	—	200
	17	Pomoc lekarska i lekarstwa dla uczniów	250	—	250
	18	Rozmaite inne wydatki	600		600
		Suma wydatków	28.070	6.400	34.470
		DOCHODY			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	6.000	—	6.000
	2	Zwrot od kierownika za oświetlenie	50	—	50
	—	Rozmaite dochody (zwrot uczniów za utrzymanie w bursie)	792	—	792
	3	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	1.500	—	1.500
		b) od c. k. Rządu	5.000	—	5.000
		Suma dochodów	13.342	—	13.342
		w porównaniu z wydatkami okazuje się niedobór			34.470 21.128

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
3.000	3.100	*Więcej*, z powodu 7-mio letniej nienagannej służby.
2.000	2.360	
1.440	1.680	
1.440	1.680	
—	—	Kredyt nowy, konieczny ze względu na ogólne wykształcenie uczniów kołodziejskich.
493	600	
480	600	
804	1.140	*Mniej*, na podstawie wynikłości lat poprzednich.
240	240	
—	360	
540	540	
612	200	
—	400	Kredyt nadzwyczajny stanowi II. ratę na zaprowadzenie światła elektrycznego w budynku szkolnym i warsztatach.
795	500	
336	400	
360	360	*Więcej*, ze względu na zwiększoną pracę wobec większej liczby uczniów i znacznego oddalenia szkoły od miasta.
1 572	1.200	
1 798	2.000	*ad 6). Mniej*, z powodu znaczniejszego zapasu materyałów na składzie.
404	1.000	
1.034	1.500	
—	—	Przemysł rymarski i lakierniczy stanowi nierozdzielną część z przemysłem kołodziejskim, w celu więc praktycznego zaznajomienia uczniów z tą nauką wprowadza się na r. 1911 kredyt nadzwyczajny na koszta wstępne założenia takiego oddziału.
244	600	
—	—	
—	1.000	
461	600	*ad. 11*). Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
183	2.400	*ad. 12*). Odpada jako kredyt nadzwyczajny, jednorazowy.
163	200	*ad. 14*). Kredyt nadzwyczajny na budowę magazynu na wyroby szkolne.
—	250	
693	600	
19.092	25.510	
4.152	6.000	
—	50	
50	—	Opłaty spodziewane są od 12 uczniów po 6 K miesięcz. przez 11 miesięcy.
1.000		
4.000	1 000	*Więcej*, o 500 K stosownie do przyjętego obowiązku przyczyniania się
	4.500	taką kwotą do utrzymania bursy szkolnej.
9.202	11.550	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
19.092	25.510	
9.890	13.960	

76. **Stanisławów.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik i nauczyciel fachowy:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego . 414 „			
		γ) dwa dodatki pięcioletnie . 400 „	4.414	—	4.414
		b) I. nauczyciel fachowy rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 480 „	2.680	—	2.680
		c) II. nauczyciel rysunków wolnoręcznych i teoryi	1.600	—	1.600
		d) I. werkmistrz stolarstwa	1.960	—	1.960
		e) II. werkmistrz stolarstwa	1.960	—	1.960
		f) werkmistrz tokarstwa	1.960	—	1.960
		g) nauczyciel snycerstwa	1.680	—	1.680
		h) pomocnik kancelaryjny	480	—	480
		i) nauka stylistyki niemieck., polsk. i rachunk.	1.200	—	1.200
		j) katecheci obu obrządków . . .	100	—	100
	2	Utrzymanie budynku	800	—	800
	3	Opał	900	—	900
	4	Oświetlenie	600	—	600
	5	Usługa	720	—	720
	6	Materyał drzewny	2.000	—	2.000
	7	Materyały dodatkowe (bajce, okucia, lustra i t. p.)	2.600	—	2.600
	8	Wynagrodzenie za robotę	2.600	—	2.600
	9	Środki naukowe i przybory	900	—	900
	10	Uzupełnienie inwentarza	600	6.000	6.600
	11	Ubezpieczenie od ognia	100	—	100
	12	Utrzymanie internatu	5.500	—	5.500
	13	Koszta leczenia uczniów	300	—	300
	14	Rozmaite inne	600	—	600
	15	Rata od pożyczki zaciągnąć się mającej na budowę hali maszyn i internat	—	4.000	4.000
	16	Na budowę (rata pożyczki zaciągnąć się mającej w kwocie 50.000 K)	—	3.000	3.000
		Suma wydatków .	36.254	13.000	49.254
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	7.500	—	7.500
	2	Subwencye: *a*) od gminy	1.600	—	1.600
		b) od Rady powiatowej	200	—	200
		c) od Kasy oszczędności	200	—	200
		d) od c. k. Rządu	8.000	—	8.000
		Suma dochodów .	17.500	—	17.500
		w porównaniu z wydatkami .			49.254
		okazuje się niedobór			31.754

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
4.200	4.414	
2.400	2.680	
—	—	*Więcej*, z powodu potrzeby II-giej siły skutkiem zreorganizowania planu nauki.
1.840	1.960	
1.200	1.960	
1.840	1.960	
2.640	1.680	
480	480	
837	800	*Więcej*, z powodu większej liczby godzin nauki teoretycznej w myśl nowej organizacyi szkoły.
110	100	
597	800	
916	900	
616	500	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
794	720	
1.935	2.000	
2.144	2.600	
2.463	2.600	
956	900	
703	600	Kredyt nadzwycz. na urządzenie w tej szkole oddziału maszynowego.
84	100	
750	1.500	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
265	300	
475	600	
—	—	Wskutek ciągłego zwiększania się liczby uczniów i zaprowadzenia działu maszynowego, będzie musiała nastąpić dobudowa gmachu szkolnego i spodziewany z tego tytułu wydatek nadzwyczajny wyniesie około 80.000 K. Uboczna kwota, stanowić ma ratę od pożyczki zaciągnąć się mającej na tę budowę.
3.000	3.000	
31.245	33.154	
6.968	7.500	
1.600	1.600	Rada gminna m. Stanisławowa uchwałą z dnia 18. września 1890 i 10. czerwca 1891 przyznała subwencyę na cały czas istnienia szkoły po 1.600 K rocznie LW. 20.035/1894.
200	200	
100	200	
6.000	7.200	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
14.868	16.700	
31.245	33 154	
16.377	16.454	

77. **Kalwarja.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) dwa dodatki pięcioletnie . 400 „	4.000	—	4.000
		b) werkmistrz dla stolarstwa maszynowego i tokarstwa:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	1.960
		c) werkmistrz dla stolarstwa szkolnego i mebl.:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	1.960
		d) werkmistrz snycerstwa:			
		α) płaca . . . . . 1.200 K			
		β) dodatek aktywalny . . 240 „	1.440	—	1.440
		e) przodownik stolarski	—	—	—
		f) nauczyciel rysunków zawodowych:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 360 „	1.960	—	1.960
		g) nauczyciel rysunków wolnoręcznych i teoryi	1.600	—	1.600
		h) nauka przedmiotów pomocniczych . .	960	—	960
		i) maszynista	1.800	—	1.800
		j) pomocnik przy kotle	600	—	600
		k) stróż i służący	600	—	600
	2	Konserwacya budynków i ogrodzenia . . .	300	1.000	1.300
	3	Opał:			
		a) maszynowy	3.200	—	3.200
		b) budynku szkolnego	800	—	800
	4	Oświetlenie konserwacya i przybory . . .	150	—	150
	5	Materyał drzewny	1.200	—	1.200
	6	Materyały dodatkowe (okucia, lustra, bajce i t. p.)	600	—	600
	7	Wynagrodzenie za robotę	2.000	—	2.000
	8	Środki naukowe i przybory	600	—	600
	9	Uzupełnienie inwentarza	400	2.750	3.150
	10	Smary i artykuły techniczne do urządzeń mechan.	500	—	500
	11	Ubezpieczenie;			
		a) budynków i inwentarza od ognia . .	600	—	600
		b) robotników od wypadków	160	—	160
	12	Rozmaite inne	800	—	800
	13	Kurs wieczorny dla majstrów i czeladzi . .	1.500	—	1.500
	14	Spłata pożyczki komun. 34.000 K na wewnętrzne urządzenia maszynowe XI. i XII. rata . .	1.870	—	1.870
	15	Utrzymanie internatu	4.000	—	4.000
	16	Zakupno gruntu przytykającego do budynku .	—	—	—
		Suma wydatków .	35.560	3.750	39.310

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
3.400	4.000	
1.760	1.960	
1.740	1.960	
1.300	1.440	
—	1.200	Odpada - jako siła zbędna.
1.062	1 960	
—	—	Kredyt nowy, z powodu reorganizacyi planu nauki i wprowadzenia jedno rocznego całodziennego kursu majsterskiego.
1.450	960	
1.527	1.800	
432	600	
560	600	
1 335	1.300	Kredyt nadzwyczajny, stanowi III. ratę na postawienie nowego parkanu i dobudowę stajni.
3.012	3 200	
	800	
299	150	
1.101	1.200	
488	600	
1.816	2.000	
477	600	
1.049	1.000	
510	500	Z kredytu nadzwyczajnego 2.750 K przypada na spłatę pożyczki zaciągnąć się mającej na postawienie budynku parterowego na pomieszczenie internatu 2.150 K reszta zaś 600 K na zakupno kasy wertheimowskiej i urządzenia nowych sal.
620	500	*Więtej*, z powodu zamierzonego rozszerzenia budynku.
	160	
710	800	
1 517	1.500	
1 870	1.870	Wedle planu umorzenia do LW. 1687 06 pozostaje z końcem roku 1911 dług w kapitale 31.059 K 87 g.
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
—	1 500	Odpada, jako kredyt nadzwyczajny, jednorazowy.
28.035	34.160	

77. **Kalwarja.** Krajowa szkoła stolarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	4.500	—	4.500
	2	Rozmaite	100	—	100
	3	Subwencye:			
		a) od gminy	200	—	200
		b) od c. k. Rządu	6.000	—	6.000
		Suma dochodów .	10 800	—	10.800
		w porównaniu z wydatkami .			39.310
		okazuje się niedobór .			28.510

Preliminarz na rok **1911**.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.543	4.500	
200	100	
—	200	
5.000	5.500	*Więcej* stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
7.743	10.300	
28.035	34 160	
20 292	23.860	

78. **Jaworów.** Krajowy warsztat naukowy dla wyrobu zabawek.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik administracyjny	2.760	—	2.760
		b) nauczyciel rysunków	2.400	—	2.400
		c) instruktor:			
		α) płaca . . . . . 2.400 K			
		β) dodatek pięcioletni . . 160 „	2.560	—	2.560
		d) werkmistrz maszynowy	2.560	—	2.560
		e) nauczyciel rachunków i stylistyki . .	1.200	—	1.200
		f) pomocnik kancelaryjny	960	—	960
		g) pomocnik do nauki rzeźbiarstwa i tokarstwa	960	—	960
		h) pomocnik do nauki tokarstwa . . .	—	—	—
		i) pomocnik do nauki stolarstwa . . .	840	—	840
		j) pomocnik do wykończenia i malow. robót	840	—	840
		k) magazynier materyałów drzewnych . .	840	—	840
		l) magazynier i ekspedyent gotowych wyrobów	840	—	840
		l) 3 pomocników magazynowych (po 600 K)	1.800	—	1.800
		m) utrzymanie nauczyciela muzyki . .	840	—	840
	2	Utrzymanie budynku	600	—	600
	3	Opał	1.800	—	1.800
	4	Oświetlenie	500	—	500
	5	Usługa	600	—	600
	6	Materyał drzewny	4.000	2.000	6.000
	7	Materyały dodatkowe	4.000	—	4.000
	8	Wynagrodzenie za robotę	6.000	—	6.000
	—	Wynagrodzenie robotników pracujących w domu			
	9	Koszta opakowania i dostawy wyrobów . .	—	—	—
	10	Środki naukowe i przybory szkolne . . .	700	—	700
	11	Uzupełnienie inwentarza	2.000	—	2.000
	12	Utrzymanie maszyn w ruchu	2.500	—	2.500
	13	Ubezpieczenie od wypadków i rozmaite inne .	2.000	—	2.000
	14	Zakupno ekshaustora	—	—	—
	15	Spłata pożyczki komun, 56.000 K na budowę szkoły XV. i XVI. rata	3.360	—	3.360
	—	Wydatki nie objęte budżetem roku 1909 . .	—	—	—
	16	Jednorazowy zasiłek kraju na budowę internatu dla uczniów	—	3.000	3.000
	17	Utrzymanie internatu	2.000	—	2.000
		Suma wydatków .	49.460	5.000	54.460

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.400	2.400	*Więcej*, ze względu na korzystne wyniki gospodarki szkolnej.
2.400	2.400	
2.560	2.560	
2.400	2.400	*Więcej*, ze względu na pilność i kilkuletnią służbę.
1.440	1.200	
947	960	
600	600	W miejsce dwóch pomocników do rzeźbiarstwa i tokarstwa, stworzoną będzie od r. 1911 jedna posada pomocnika dla dwóch działów nauki o wyższem wynagrodzeniu.
600	600	
600	720	*Więcej*, z powodu ogólnej drożyzny
600	600	
600	720	
—	—	Kredyt nowy konieczny, ze względu na wzmorzony ruch towarów.
600	600	*Więcej*, z powodu większego obrotu i produkcyi maszynowej.
600	600	*Więcej*, gdyż dotychczasowe wynagrodzenie ze względu na dobrą kwalifikacyę i ogólną drożyznę jest za niskie.
693	600	
2.844	1.600	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich i ze względu na suszarnię która pochłania bardzo wiele opału.
470	400	
550	600	
2.030	5.000	*Więcej*, z powodu stale zwiększającej się produkcyi i zbytu.
3.684	4.000	
8.496	5.200	*Więcej*, z powodu jak wyżej
596	900	Koszta opakowania i dostawy wyrobów odpadają, jako przebieżne.
275	700	
1.400	1 500	*Więcej*, ze względu na bardzo skromne wyposażenie zakładu.
1.091	2.000	*Więcej*, stosownie do produkcyi i natężonego ruchu motoru.
2.882	1.000	*Więcej*, z powodu rozwoju szkoły i na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
—	1.600	Odpada, jako kredyt nadzwyczajny.
3.360	3.360	
5.511	—	Wedle planu umorzenia do LW. 98.144/903 pozostaje z końcem roku 1911 dług w kapitale 49.088 K 40 g.
—	—	W celu utrzymania należytej frekwencyi okazuje się konieczna potrzeba wybudowania osobnego budynku na umieszczenie internatu dla uczniów tej szkoły, dotychczasowe bowiem pomieszczenie bursy w odnajmywanych domach ze względów zdrowotnych nie może być nadal zachowanem.
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
50.229	44.820	

78. **Jaworów.** Krajowy naukowy warsztat dla wyrobu zabawek.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	18.000	—	18.000
	2	Zwrot za opakowanie i dostawę	600	—	600
	3	Zwroty za użycie maszyn	1.000	—	1.000
	4	Subwencye:			
		a) od gminy (ryczałt za opał, oświetlenie i usługę)	1.000	—	1.000
		b) od Rady powiatowej	200	—	200
		c) od c. k. Rządu	7.000	—	7.000
		Suma dochodów	27.800	—	27.800
		w porównaniu z wydatkami			54.460
		okazuje się niedobór			26.660

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
16.947	15.000	*Więcej*, z powodu rozwoju szkoły i spodziewanej wyższej produkcyi.
—	600	
472	1.000	
1.000	1.000	
400	200	
5.000	7.000	
23.819	24.800	
50.229	44.820	
26.410	20.020	

79. **Kołomyja.** Krajowa szkoła garncarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 900 „			
		γ) 3 dodatki pięciolet. po 400 K 1.200 „	5 700	—	5.700
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek aktywalny . . 600 „			
		γ) 2 dodatki pięcioletnie . . 800 „	4.200	—	4.200
		c) nauczyciel modelowania:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek aktywalny . . 480 „	2.680	—	2.680
		d) instruktor do nauki kaflarstwa:			
		α) płaca . . . . . 1.640 K			
		γ) dodatek aktywalny . . 400 „			
		β) 3 dodatki pięciolet. po 160 K 480 „	2.520	—	2.520
		e) instruktor toczenia i formowania:			
		α) płaca . . . . . 1.640 K			
		β) dodatek aktywalny . . 300 „	1.940	—	1.940
		f) nauka przedmiotów pomocniczych . .	300	—	300
		g) katecheta obrządku rz. kat. . . .	100	—	100
		h) „ „ gr. kat. . . .	100	—	100
		i) pomocnik kancelaryjny	360	—	360
	2	Rąbanie drzewa	100	—	100
	3	Usługa	900	—	900
	4	Materyał	600	—	600
	5	Opał techniczny	600	—	600
	6	Wynagrodzenie uczniów	700	—	700
	7	„ robotników dziennych . .	600	—	600
	8	Środki naukowe i przybory	800	—	800
	9	Uzupełnienie inwentarza	500	—	500
	10	Ubezpieczenie od ognia	340	—	340
	11	Rozmaite inne wydatki	500	—	500
	12	Kurs nauki strycharstwa	600	—	600
	13	Na rozszerzenie budynku rata pożyczki . .	—	6.000	6.000
	14	Na pracownię form kaflarskich	—	1.000	1.000
	15	Na instalacyę gazową	—	—	—
	16	Utrzymanie internatu i zasiłki dla uczniów miejsc.	2.200	—	2.200
		Suma wydatków .	26 340	7.000	33.340
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	1.000	—	1.000
	2	Ze sprzedaży materyałów i inne	50	—	50
	3	Subwencya od c. k. Rządu	8.000	—	8.000
		Suma dochodów .	9.050	—	9.050
		w porównaniu z wydatkami .			33.340
		okazuje się niedobór .			24.290

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
5.700	5.700	
3.600	4.200	
2.320	2.680	
2.160	2.519	
1.740	1.940	
296	300	
100	100	
100	100	
360	360	
96	100	
1.152	900	
565	500	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
567	600	
732	600	*Więcej*, na podstawie wynikłości z r. 1909.
546	550	*Więcej*, z powodu droższej robocizny.
910	2.500	Odpadają kredyty nadzwyczajne, jednorazowe.
2.362	3.500	
295	340	
495	400	*Więcej*, wedle rzeczywistej potrzeby.
—	600	
—	6.000	
—	1.500	Na rok 1911 preliminuje się na pracownię kredyt mniejszy o 500 K., gdyż od r. 1909 powinna ona przynosić pewien dochód, a od roku szkol 1911/12 pracownia ta ma się sama opłacać i fundusz kraj. nie będzie miał z tego tytułu żadnych wydatków.
500	—	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
24.596	35.989	
482	1.000	
37	50	
7.500	7.500	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
8.019	8.550	
24.596	35.989	
16.577	27.439	

80. **Podgórze** Krajowe kursa przemysłu keramicznego.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie		Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
				Korony		
		WYDATKI				
	1	Płace:				
		a) kierownik:				
		α) płaca	3.600 K			
		β) dodatek pięcioletni . .	400 „	4.000	—	4.000
		b) wynagrodzenie nauczycieli		5.000	—	5.000
		c) laborant		1.000	—	1.000
	2	Wynajem lokalu		2.400	—	2.400
	3	Opał lokalu i pieców technicznych . . .		600	—	600
	4	Oświetlenie		500	—	500
	5	Usługa		720	—	720
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwetarza . .		1.200	—	1.200
	7	Rozmaite inne wydatki		600	—	600
	8	Na 3 miesięczne kursa odlewania form i szklenia		—	—	—
	9	Stypendya i zasiłki na kursa praktyczne . .		600	—	600
		Suma wydatków .		16.620	—	16.620
		DOCHODY				
	1	Subwencye:				
		a) od Rady powiatowej wielickiej . . .		200	—	200
		b) od gminy Podgórza		200	—	200
		c) od c. k. Rządu		5.000	—	5.000
	2	Odsetki z lokacyi i inne		20	—	20
		Suma dochodów .		5.420	—	5.420
		w porównaniu z wydatkami				16.620
		okazuje się niedobór				11.200

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
4.000	4.000	
5.150	5.000	
900	900	Podwyższenie płacy o 100 K z powodu ogólnej drożyzny.
2.400	2.400	
407	600	
538	500	
720	720	
1.059	1.400	*Mniej*, wedle rzeczywistej potrzeby.
1.107	600	
664	600	*Mniej*, z powodu zmiany programu nauki.
600	600	
17.545	17.320	
200	200	
—	200	Rada powiatowa w Wieliczce oświadczeniem Marszałka powiatu w piśmie do Magistratu miasta Podgórza z d. 5. X. 1899 zobowiązała się dawać rocznie 200 K na utrzymanie szkoły i 200 K na stypendya dla uczniów.
5.000	5.000	
8	20	
5.208	5.420	
17.545	17.320	
12.337	11.900	

81. **Witków.** Krajowy naukowy warsztat szewski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) administrator	600	—	600
		b) instruktor	1.600	—	1.600
		c) I. pomocnik instruktora	1.440	—	1.440
		d) II. „ „	1.440	—	1.440
		e) nauczyciel pomocniczy	700	—	700
		f) katecheta obrz. rzym. i grecko-kat. . .	200	—	200
	2	Najem lokalu	800	—	800
	3	Utrzymanie lokalu	150	—	150
	4	Opał	150	—	150
	5	Oświetlenie	80	—	80
	6	Usługa	252	—	252
	7	Materyał	3.600	—	3.600
	8	Wynagrodzenie uczniów	550	—	550
	9	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	450	300	750
	10	Rozmaite wydatki	250	—	250
	11	Utrzymanie internatu	1.000	—	1.000
		Suma wydatków .	13.262	300	13.562
	1	Ze sprzedaży wyrobów	4.200	—	4.200
	2	Subwencya od c. k. Rządu	2.000	—	2.000
		Suma dochodów .	6.200	—	6.200
		w porównaniu z wydatkami .			13.562
		okazuje się niedobór .			7.362

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
600	600	
1.440	1.600	
1.200	1.440	
1.200	1.440	*Mniej*, wedle potrzeby obliczonej na podstawie ilości godzin.
687	720	
200	200	
800	800	
74	150	W miarę rzeczywistej potrzeby i na podstawie wynikłości z lat poprzedn.
84	100	
53	100	
252	252	
4.945	3.600	
561	550	
459	450	Kredyt nadzwyczajny na zakupno nowej maszyny do szycia.
126	250	
391	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
13.072	12.252	
5.795	4.200	
2.000	2.000	
7.795	6.200	
13.072	12.252	
5.277	6.052	

82. **Stary Sącz.** Krajowy naukowy warsztat szewski.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący:			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 480 „			
		γ) „ za kierownictwo . 200 „	2.480	—	2.480
		b) I. przodownik:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 240 „	1.680	—	1.680
		c) II. przodownik j. w.	1.680	—	1.680
		d) administrator	480	—	480
	2	Wynajem i utrzymanie lokalu	750	—	750
	3	Opał	200	—	200
	4	Oświetlenie	100	—	100
	5	Usługa	168	—	168
	6	Materyał	10.000	—	10.000
	7	Wynagrodzenie uczniów	3.000	—	3.000
	8	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	500	—	500
	9	Rozmaite inne wydatki	200	—	200
	—	Przerobienie drzwi i okien w warsztacie . .	—	—	—
	10	Zasiłki stypendyjne	1.250	—	1.250
		Suma wydatków .	22.488	—	22.488
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów	13.500	—	13.500
	2	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	600	—	600
		b) od c. k. Rządu	2.000	—	2.000
	3	Rozmaite inne dochody	300	—	300
		Suma dochodów .	16.400	—	16.400
		w porównaniu z wydatkami .			22.488
		okazuje się niedobór .			6.088

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.240	2.480	
1.440	1.680	
1.420	1.680	
480	480	
712	750	
144	200	
168	100	
20	168	
10.987	9.800	***Więcej***, na podstawie wynikłości z lat poprzednich i wzrostu produkcyi.
2.424	3.000	
858	620	*Odpada* kredyt nadzwyczajny 120 K na sprawienie 6 nowych warsztatów szewskich.
741	200	
400	—	
294	—	Wyjaśnienie, jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
22.328	21.158	
14.056	13.000	*Więcej*, z powodu rozwoju szkoły i większej produkcyi.
600	600	Rada pow. w Nowym Sączu uchwałą z d. 14. sierpnia 1899 r. L. 1.450 zobowiązała się dawać subwencyę 600 K. rocznie. (LW. 46.184/1900).
1.400	2.000	
609	—	Na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
16.665	15.600	
22.328	21.158	
5.663	5.558	

83. **Kołomyja.** Krajowa szkoła szewska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) dodatek na mieszk. . . 480 „			
		γ) „ za kierownictwo. . 200 „	2.480	—	2.480
		b) I. pomocnik instruktora:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 360 „	1.960	—	1.960
		c) II. pomocnik instruktora:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszk. . . 240 „	1.680	—	1.680
		d) administrator	400		400
	2	Materyał	4.000		4.000
	3	Wynagrodzenie uczniów za robotę	600		600
	4	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	700		700
	5	Rozmaite inne wydatki	400		400
	6	Utrzymanie lokalu	100		100
	7	Zasiłki stypendyjne	1.500		1.500
	8	Oświetlenie	150	260	410
		Suma wydatków .	13.970	260	14.230
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	4.600	—	4.600
	2	Za robotę z obcych materyałów	600	—	600
	3	Za sprzedany materyał i inne . . .	200	—	200
	4	Subwencye:			
		a) od Rady powiatowej	300	—	300
		b) od c. k. Rządu	2.000	—	2.000
		Suma dochodów .	7.700	—	7.700
		w porównaniu z wydatkami .			14.230
		okazuje się niedobór .			7.530

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2 040	2.480	
1.840	1.960	
1.400	1.680	
400	400	
4.197	4.000	
684	550	
1 260	550	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
454	400	
111	100	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
21	300	Kredyt nadzwyczajny służyć ma na pokrycie drugiej połowy należytości, za zaprowadzenie w szkole światła gazowego. Kredyt zwyczajny na koszta zużytego gazu
12.407	12.420	
4 570	4.500	
959	450	*Więcej*, z powodu rozwoju szkoły i na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
324	150	
		Gmina na mocy uchwały z 29. lipca 1903 dostarczać ma bezpłatnie lokalu, opału, oświetlenia i usługi (LW. 91.476/1903).
300	300	Rada powiatowa uchwałą z dnia 11 sierpnia 1902 zobowiązała się wstawiać do budżetu na szkołę po 300 K rocznie (LW. jw.).
1.800	1.800	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
7.953	7.200	
12.407	12.420	
4.454	5.220	

84. **Krosno.** Krajowa szkoła tkacka.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
		A. Szkoła.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 3.600 K			
		β) ½ dodatku aktywalnego . 450 K	4.050	—	4.050
		b) nauczyciel rysunków:			
		α) płaca . . . . . 2.800 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 600 K	3.400	—	3.400
		c) instruktor w tkalni ręcznej . .	1.600	—	1.600
		d) przodownik	1.200	—	1.200
		e) nauczyciel przedmiotów pomocniczych .	1.500	—	1.500
		f) pisarz w kancelaryi kierownika i pomocnik nauczyciela rysunków . . .	1.440	—	1.440
	2	Koszta utrzymania internatu dla 20-tu uczniów .	3.500	—	3.500
	3	Opał	1.300	—	1.300
	4	Oświetlenie	260	—	260
	5	Usługa	600	—	600
	6	Środki naukowe	900	—	900
	7	Uzupełnienie inwentarza	500	800	1.300
	8	Ubezpieczenie inwentarza szkolnego . . .	360	—	360
	9	Rozmaite inne wydatki	1.200	—	1.200
		Suma A. .	21.810	800	22.610
		B. Pracownia do wyrabiania wzorów i wybijania kartonów.			
	1	Płace:			
		a) wynagrodzenie kierownika	240	—	240
		b) „ nauczyciela rysunków .	160	—	160
		c) „ przodownika . . .	120	—	120
	2	Materyał, desenie i wynagrodzenie za robotę .	700	—	700
		Suma B. .	1.220	—	1.220
		Suma wydatków .	23.030	800	23.830
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	—	—	—
	2	Ze sprzedaży kartonów	800	—	800
	3	Subwencya od c. k. Rządu	8.000	—	8.000
		Suma dochodów .	8.800	—	8.800
		w porównaniu z wydatkami .			23.830
		okazuje się niedobór .			15.030

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
3.600	3.600	*Więcej*, z powodu dobrej kwalifikacyi i kilkuletniej nienagannej służby.
2.800	3.400	
1.440	1.600	
1.200	1.200	
1.442	1.500	
1.440	1.440	
2.777	3 480	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
1.438	1.300	
225	260	
600	600	
997	900	
672	500	Kredyt nadzwyczajny na zakupno kasy wertheimowskiej, gablotek,
32	360	maszyn Jacquardowskich i najpotrzebniejszych zbiorów naukowych.
1.442	1.200	
20.105	21.340	
240	240	
160	160	
120	120	
801	700	
1.321	1.220	
21.426	22.560	
—	—	
500	800	Nic się nie preliminuje, ponieważ szkoła sporządza wyroby na rachu-
8.000	8.000	nek akcyjnego Towarzystwa produkcyjnego i handlowego w Łańcucie,
8.500	8.800	które w zamian dostarcza bezpłatnie przędzy tak na wyrób, jakoteż do celów naukowych i opłaca wynagrodzenie uczniów. Gmina miasta Krosna daje budynek dla szkoły.
21.426	22.560	
12.926	13.760	

85. **Gliniany.** Krajowy naukowy warsztat tkacki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik i instruktor fachowy:			
		α) płaca . . . . . 2.440 K			
		β) trzy dodat. pięciolet. . . 480 „	2.920	—	2.920
		b) przodownik	1.080	—	1.080
		c) nauczyciel pomocniczy	240	—	240
		d) katecheta obrz. rzym. i grecko-kat. . .	160	—	160
		e) pomocnik kierownika	800	—	800
	—	Konserwacya i asekuracya budynku . . .	—	—	—
	2	Opał	600	—	600
	3	Oświetlenie	160	500	660
	4	Usługa	240	—	240
	5	Środki naukowe	500	—	500
	6	Uzupełnie inwentarza	900	—	900
	7	Rozmaite inne wydatki	300	—	300
	8	Spłata pożyczki komun. 35.000 K na zakupno realności dla szkoły	1.925	—	1.925
	9	Zasiłki stypendyjne	1.000	—	1.000
		Suma wydatków .	10.825	500	11.325
		DOCHODY.			
	—	Ze sprzedaży wyrobów	—	—	—
	1	Subwencye:			
		a) od gminy za lokal, opał i oświetlenie .	240	—	240
		b) od Rady powiatowej w Przemyślanach .	100	—	100
		c) od c. k. Rządu	4.000	—	4.000
	—	Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma dochodów .	4.340	—	4.340
		w porównaniu z wydatkami .			11.325
		okazuje się niedobór .			6.985

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.120	2.920	
840	960	*Więcej*, z powodu ogólnej drożyzny i kilkuletniej nienagannej służby.
252	240	
100	160	
800	800	
1718	—	
905	550	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
115	100	Kredyt zwyczajny na koszta zużytego prądu — nadzwyczajny zaś na instalacyę światła elektrycznego.
223	160	*Więcej*, z powodu zapreliminowania w tej pozycyi wydat. na mycie podłóg.
538	960	*Więcej*, z powodu koniecznej potrzeby odnowienia i sprawienia nowych warsztatów tkackich.
164		
730	300	
1.925	1.925	Wedle planu umorzenia do LW. 38193/908 pozostaje z końcem r. 1911 dług w kapitale 33.329 K 84 g.
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
10.430	9.075	
—	—	Nic nie preliminuje się, ponieważ szkoła sporządzać ma wyroby na rachunek Kraj. Związku przemysłowego, który w zamian tak na wyrób jakoteż do celów naukowych dostarczać ma bezpłatnie przędzy i opłacać wynagrodzenie uczniów.
240	240	
100	100	
3.000	3.600	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
78	—	
3.418	3.940	
10.430	9.075	
7.012	5.135	

86. **Gorlice.** Krajowy naukowy warsztat tkacki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący			
		α) płaca 1.440 K			
		β) I. dodatek pięcioletni 160 „	1.600	—	1.600
		b) przodownik	600	—	600
	2	Donajem i utrzymanie lokalu	1.300	—	1.300
	3	Opał	480	—	480
	4	Oświetlenie	80	—	80
	5	Usługa	280	—	280
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza	500	—	500
	7	Rozmaite inne wydatki	200	—	200
	8	Koszta utrzymania bursy	1.000	—	1.000
		Suma wydatków	6.040	—	6.040
		DOCHODY			
	—	Ze sprzedaży wyrobów	—	—	—
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	600	—	600
		b) od Rady powiatowej	400	—	400
		c) od c. k. Rządu	1.400	—	1.400
	—	Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma dochodów	2.400	—	2.400
		w porównaniu z wydatkami			6.040
		okazuje się niedobór			3.640

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.850	1.900	Od dnia 1. XI. 1909 przeniosła się szkoła do nowego budynku, w którym kierownik otrzymał pomieszkanie, wobec tego dodatek na mieszkanie odpada.
595	600	
773	500	*Więcej*, z powodu odnajęcia na pomieszczenie szkoły budynku za czynszem 1.300 K rocznie.
121	480	
42	80	
120	280	
206	400	*Więcej*, z powodu koniecznej potrzeby naprawy warsztatów i zakupna niezbędnych środków naukowych.
249	200	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
3.956	4.440	
—	—	Nic się nie preliminuje, ponieważ szkoła sporządzać ma wyroby na rachunek Krajowego Związku przemysłowego, który w zamian dostarczać ma bezpłatnie przędzy tak na wyrób jakoteż do celów naukowych i opłacać wynagrodzenie uczniów.
—	760	Pismem z dnia 21. kwietnia 1909 r. L 1.637 zawiadomił Magistrat Zarząd warsztatu, iż Rada miejska uchwaliła zamiast świadczeń w naturze płacić corocznie od 1. I. 1909 r, począwszy gotówką po 600 K.
400	400	Rada powiatowa w Gorlicach uchwałą z dnia 14. lipca 1892 zobowiązała się dawać 400 K rocznie subwencyi.
1.200	1.200	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
11	—	
1.611	2.360	
3 956	4.440	
2.345	2.080	

87. **Kosów.** Krajowy naukowy warsztat tkacki.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 2.200 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 480 „			
		γ) dwa dodatki pięciol. . . 320 „	3.000	—	3.000
		b) przodownik	1.200	—	1.200
		c) pomocnik warsztatowy	600	—	600
		d) nauczyciel rysunków, rachunkowości i korespondencyi kupieckiej	540	—	540
		e) katecheta	80	—	80
		—) pomocnik administracyjny . . .	—	—	—
	2	Opał	460	—	460
	3	Oświetlenie	160	—	160
	4	Usługa	360	—	360
	5	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . . .	500	—	500
	6	Rozmaite inne wydatki	340	—	340
	7	Zasiłki stypendyjne	900	—	900
		Suma wydatków .	8.140	—	8.140
		DOCHODY.			
	—	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych . . .	—	—	—
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	80	—	80
		b) od Rady powiatowej	300	—	300
		c) od c. k Rządu	1.800	—	1.800
		Suma dochodów .	2.180	—	2.180
		w porównaniu z wydatkami .			8.140
		okazuje się niedobór .			5.960

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.620	3.000	
960	1.200	
590	600	
539	540	
80	80	
300	300	Funkcye pomocnika administracyjnego spełnia kierownik warsztatu.
538	420	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
118	160	
360	360	
268	500	
399	340	
—	—	Wyjaśnienie, jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
6.772	7.500	
—	—	Nic się nie preliminuje, gdyż szkoła sporządza wyroby na rachunek miejscowego Towarzystwa tkaczy, które w zamian dostarcza bezpłatnie przędzy tak na wyrób, jakoteż do celów naukowych i opłaca wynagrodzenie uczniów.
—	80	
300	300	Rada powiatowa uchwałą z dnia 29. listopada 1907 L. 2 937 zobowiązała się subwencyonować szkołę przez dalszych lat 10 t. j. od 1. stycznia 1906 do 31. grudnia 1915 r. subwencyą 300 **K** rocznie (LW. 124.209/07).
1.800	1.800	
2.100	2.180	
6.772	7.500	
4.672	5.320	

88. **Łańcut.** Krajowy naukowy warsztat tkacki im Franciszka Józefa.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) instruktor kierujący:			
		α) płaca . . . . . 1.800 K			
		β) 3 dodatki pięcioletnie po 160 K 480 „	2.280	—	2 280
		b) przodownik	1.200	—	1.200
	2	Akc. Towarz. dla wyrobów tkackich i sukienniczych, subwencya na pomieszczenie szkoły i instruktora	1.600	—	1.600
	3	Koszta utrzymania internatu dla 14-stu uczniów .	1.540	—	1.540
	4	Opał i oświetlenie	900	—	900
	5	Usługa	420	—	420
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	300	—	300
	7	Ubezpieczenie od ognia	40	—	40
	8	Podatek domowo-czynszowy	600	—	600
	9	Rozmaite inne wydatki	200	—	200
		Suma wydatków .	9.080	—	9.080
		DOCHODY.			
	—	Ze sprzedaży wyrobów	—	—	—
	1	Subwencye:			
		a) od gminy	500	—	500
		b) od Rady powiatowej	600	—	600
		c) od c. k. Rządu	1.800	—	1.800
	—	Rozmaite	—	—	—
		Suma dochodów .	2.900	—	2.900
		w porównaniu z wydatkami .			9.080
		okazuje się niedobór .			6.180

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
2.120	2.280	
960	1.200	
1.600	1.600	
1.000	1.540	
—	900	
420	420	
389	300	
34	40	
623	600	
210	200	
7.356	9.080	
—	—	Nic się nie preliminuje, ponieważ szkoła sporządza wyroby na rachunek miejscowego akcyjnego Towarzystwa dla wyrobów tkackich i sukienniczych, które w zamian dostarcza bezpłatnie przędzy tak na wyrób, jakoteż do celów naukowych i opłaca wynagrodzenie uczniów.
500	500	
—	600	
1.800	1.800	
19	—	
2.319	2.900	
7.356	9.080	
5.037	6.180	

89. **Rakszawa.** Krajowa szkoła sukiennicza

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik: α) płaca . . . 3.600 K; β) ½ dodatku aktyw. 450 „	4.050	—	4.050
		b) nauczyciel teoryi zawodowej . . .	2.400	—	2.400
		c) instruktor tkactwa:			
		α) płaca . . . . . 1.960 K			
		β) I. dodat. pięcioletni . . 180 „	2.140	—	2.140
		d) instruktor farbiarstwa, dtto j. w. . .	2.140	—	2.140
		e) przodownik tkalni ręcznej	1.440	—	1.440
		f) pomocnik „ „	600	—	600
		g) „ warsztatowy w farbiarni . .	600	—	600
		h) nauka przedmiotów pomocniczych . .	800	—	800
		i) nauka religii	200	—	200
		k) pomocnik kancelaryjny nauczyciel buchalteryi i stylistyki	1.200	—	1.200
		l) stróż nocny	360	—	360
	2	Utrzymanie lokalu	660	—	660
	3	Opał	2.200	—	2.200
	4	Oświetlenie	400	—	400
	5	Usługa	600	—	600
	—	Płaca gospodyni w internacie	—	—	—
	6	Środki naukowe, przybory szkolne i uzupełnienie inwentarza	800	300	1.100
	7	Ubezpieczenie od ognia budynków i inwentarza .	450	—	450
	8	Tkalnia mechaniczna:			
		a) maszynista	600	—	600
		b) przodownik warsztatowy	600	—	600
		c) części wymienne	720	—	720
		d) benzyna i oliwa	1.930	—	1.930
		e) podatek od benzyny	190	—	190
		f) inne	200	—	200
	9	Podatek gruntowy i domowo-klasowy . . .	250	—	250
	10	Utrzymanie bursy szkolnej	3.400	—	3.400
	11	Rozmaite inne	500	—	500
	—	Datek konkurencyjny na restauracyę kościoła w Rakszawie	—	—	—
		Suma wydatków .	29.430	300	29.730
		DOCHODY.			
	—	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	—	—	—
	1	Zwrot za oświetlenie w mieszkaniu:			
		a) od kierownika	50	—	50
		b) od naucz. teoryi zawod.	30	—	30
	2	Subwencye: *a)* od Rady powiatowej . . .	1.000	—	1.000
		b) od c. k. Rządu	9.000	—	9.000
	—	Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma wydatków .	10.080	—	10.080
		w porównaniu z wydatkami .			29.730
		okazuje się niedobór .			19.650

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
3.600	3.600	*Więcej*, z powodu siedmioletniej nienagannej służby i dobrej kwalifikacyi.
2.400	2.640	*Mniej*, dla nowej siły nauczycielskiej, — dotychczasowy nauczyciel teoryi zawodowej ustąpił z posady.
1.800	1.983	*Więcej*, z powodu przypadających dodatków pięcioletnich.
1.800	1.983	
1.200	1.200	*Więcej*, ze względu na ogólne podwyższenie płac funkcyonaryuszom
480	600	kraj. szkół zawodowych.
480	600	
685	800	
200	200	
1.200	1.200	
360	360	
904	660	
2.385	2.200	
257	400	
480	600	
360	360	Kredyt na płacę gospodyni w internacie, mieści się w kredycie ogólnym na utrzymanie bursy szkolnej (jak poz. 11).
1.280	800	Kredyt nadzwyczajny 300 K na nową kadź dębową do płukania wełny
363	450	i przędzy farbowanej.
480	600	
480	600	
500	720	
1.346	1.930	
190	190	
200	200	
223	200	*Więcej*, ze względu na wynikłość z lat poprzednich.
—	3.000	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
497	440	*Więcej*, wedle rzeczywistej potrzeby.
49	—	
24.199	28.516	
—	—	Nic się nie preliminuje, gdyż szkoła sporządza wyroby na rachunek Akc. Tow. dla wyrobów tkackich i sukienniczych w Łańcucie, które w zamian dostarcza wszelkich materyałów potrzebnych tak do wyrobów jak i do celów naukowych i opłaca wynagrodzenie uczniów.
50	50	
30	30	
1.000	1.000	Rada powiatowa w Łańcucie uchw. z d. 24. marca 1891 (L. 864) zobowiązała się przyczyniać do utrzymania tej szkoły subwencyą w kwocie 1.000 K (LW. 36.783/891).
7.000	8.000	*Więcej*, stosownie do wysokości spodziewanej subwencyi.
6	—	
8.086	9.080	
24.199	28.516	
16.113	19.436	

90. **Zakopane.** Krajowa szkoła koronkarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI			
	1	Płace:			
		a) kierowniczka	1.780	—	1.780
		b) nauczycielka rysunków	1.440	—	1.440
		c) „ pomocn. I.	1.440	—	1.440
		d) „ „ II.	840	—	840
		e) katecheta	100	—	100
		f) nauka czytania, pisania i rachunków	240	—	240
		g) pomocnik kancelaryjny	240	—	240
	2	Wynajem lokalu	1.800	—	1.800
	3	Opał	420	—	420
	4	Oświetlenie	120	—	120
	5	Usługa	240	—	240
	6	Materyał	700	—	700
	7	Wynagrodzenie uczenic	3.300	—	3.300
	8	Środki naukowe	300	—	300
	9	Uzupełnienie inwentarza	100	—	100
	10	Rozmaite inne wydatki	280	—	280
	11	Zasiłki stypendyjne	600	—	600
		Suma wydatków	13.940	—	13.940
		DOCHODY			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	4.000	—	4.000
	2	Subwencya od c. k. Rządu	1.600	—	1.600
	—	Rozmaite dochody	—	—	—
		Suma dochodów	5.600	—	5.600
		w porównaniu z wydatkami			13.940
		okazuje się niedobór			8.340

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.680	1.780	
1 200	1.440	
1.200	1.200	*Więcej*, z powodu dobrej kwalifikacyi i ogólnej drożyzny.
540	600	
100	100	
240	240	
240	240	
1.800	1.800	
505	420	
88	120	
240	240	
301	700	
2.925	3.300	
69	350	*Mniej*, wedle rzeczywistej potrzeby.
52	100	
170	280	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
11.350	12.910	
3.580	4.000	
1.600	1.600	
43	—	
5.223	5.600	
11.350	12.910	
6.127	7.310	

91. **Bobowa.** Krajowa szkoła koronkarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) nauczycielka kierująca	1.680	—	1.680
		b) administrator	240	—	240
	2	Wynajem lokalu z opałem i usługą . . .	560	—	560
	3	Oświetlenie	50	—	50
	4	Materyał	230	—	230
	5	Wynagrodzenie uczenic	1.800	—	1 800
	6	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	300	—	300
	7	Rozmaite inne wydatki	150	—	150
	8	Zasiłki stypendyjne	600	—	600
		Suma wydatków .	5.610	—	5.610
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	2.100	—	2.100
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	150	—	150
		b) od Rady powiatowej	200	—	200
		c) od c. k. Rządu	1.500	—	1.500
		Suma dochodów .	3.950	—	3.950
		w porównaniu z wydatkami .			5.610
		okazuje się niedobór			1.660

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.440	1.680	
—	—	Kredyt nowy — ze względu iż kierowniczka wskutek licznych zajęć
560	560	fachowych, sprawami rachunkowemi i administracyjnemi zajmować
—	50	się nie może.
199	230	
1.887	800	} *Mniej*, stosownie do produkcyi.
43	300	
89	150	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
4.218	3.770	
1.852	1.000	*Więcej*, stosownie do spodziewanego wzrostu produkcyi.
150	150	W myśl deklaracyi z dnia 9. lipca 1904 gmina daje 150 K rocznie na
—	200	koszta lokalu, opału i usługi. (LW. 83.337/1904).
1.000	1.500	
3.002	2.850	
4.218	3.770	
1.216	920	

92. **Maków.** Krajowa szkoła hafciarska.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) nauczycielka kierująca:			
		α) płaca . . . . . 1.680 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 260 „			
		γ) I. dodatek pięcioletni (od 15. XI. 1911.) . . . . 20 „	1.960	—	1.960
		b) nauczycielka rysunków	1.400	—	1.400
		c) „ pomocnicza	1 200	—	1.200
		d) pomocnica rachunkowa i kancelaryjna .	600	—	600
		e) katecheta	200	—	200
		f) ryczałtowy zwrot kosztów podróży za fachowy nadzór	400	—	400
	2	Lokal wraz z opałem, oświetleniem i usługą .	800	—	800
	3	Materyał	1.100	—	1.100
	4	Wynagrodzenie uczenic	1.200	—	1.200
	5	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	—	200
	6	Zasiłki stypendyjne	750	—	750
	7	Rozmaite inne wydatki	140	—	140
		Suma wydatków .	9.950	—	9.950
		DOCHODY.			
	1	Ze sprzedaży wyrobów szkolnych	2.300	—	2.300
	2	Subwencye:			
		a) od gminy	96	—	96
		b) od Rady powiatowej	50	—	50
		c) od c. k. Rządu	2.000	—	2.000
		Suma dochodów .	4.446	—	4.446
		w porównaniu z wydatkami .			9.950
		okazuje się niedobór .			5.504

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.747	1.940	*Więcej* z powodu przypadającego od 15. XI. 1911. pierwszego dodatku pięcioletniego.
—	—	Ze względu na znaczne wzmaganie się liczby uczenic i konieczność przedmiotu nauki rysunków.
960	1.200	
600	600	
112	200	
300	400	
360	360	*Więcej*, gdyż wskutek szczupłości obecnego lokalu okazała się konieczna potrzeba wyszukania innego obszerniejszego.
1.000	1.100	
1.471	1.100	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
198	200	
—	—	Wyjaśnienie jak przy szkole koszykarskiej w Brzezowcu.
177	140	
6.925	7.240	
2.476	2.200	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
96	96	
50	50	
1.600	2.000	
4.222	4.346	
6.925	7.240	
2.703	2.894	

93. **Drohowyże**. Krajowa szkoła rzemiosł.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) dyrektor	4.600	—	4.600
		b) dwóch nauczycieli do nauki zawodowej	5.600	—	5.600
		c) nauka dopełniająca	2.000	—	2.000
		d) 8 werkmistrzów	14.440	—	14.440
		e) maszynista	1.680	—	1.680
		f) urzędnik rachunkowy	1.680	—	1.680
		g) pomoc biurowa			
	2	Usługa	960	—	960
	3	Dyety i koszta podróży	1.000	—	1.000
	4	Utrzymanie lokalu	1.000	—	1.000
	5	„ mieszkań	800	—	800
	6	„ inwentarza	2.000	—	2.000
	7	Koszta ruchu	2.300	—	2.300
	8	Naprawa maszyn	600	—	600
	9	„ narzędzi	600	—	600
	10	Środki naukowe szkolne	1.500	—	1.500
	11	„ „ warsztatowe	1.000	—	1.000
	12	Materyały	40.000	—	40.000
	13	Wynagrodzenie czeladników	20.000	—	20.000
	14	„ uczniów	800	—	800
	15	Transport i opakowanie	300	—	300
	16	Wydatki kancelaryjne	800	—	800
	17	Inwestycye	—	10.000	10.000
	18	Oświetlenie	800	—	800
	19	Opał	500	—	500
	20	Spłata należytości za materyały i wyroby od Fund. hr. Skarbka	2.500	—	2.500
	21	Kasa chorych i asekuracya	1.000	—	1.000
	22	Rozmaite	500	—	500
		Suma wydatków	108.960	10.000	118.960
		DOCHODY.			
	1	Za wyroby dla obcych	20.000	—	20.000
	2	„ „ „ funkcyonaryuszy	7.000	—	7.000
	3	„ „ „ zakładu	27.000	—	27.000
	4	„ „ na użytek własny	8.000	—	8.000
	5	Ze sprzedaży starych materyałów	200	—	200
	6	Rozmaite dochody	200	—	200
	7	Subwencye:			
		a) od Fundacyi hr. Skarbka	5.300	—	5.300
		b) od c. k. Rządu	10.000	—	10.000
		Suma dochodów	77.700	—	77.700
		w porównaniu z wydatkami			118.960
		okazuje się niedobór			41.260

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
4.600	4.600	
900	5.600	
4 237	2.000	
13.370	13.440	*Więcej* o 1.000 K dla przodownika snycerstwa.
1.620	1.680	
2.014	1.680	
480	960	
1.302	1.000	
1.615	800	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich.
1 036	800	
1.903	1.500	
2.273	2.000	*Więcej*, z powodu jak wyżej
730	600	
641	600	
1.436	1.500	
534	1.000	
37.011	32.600	
20 809	13.000	*Więcej*, stosownie do produkcyi i na postawie wynikłości z lat ubiegłych.
841	800	
244	300	
840	800	
20.000	12.000	*Mniej*, z powodu niezupełnego wyczerpania kredytu z roku 1910.
926	700	
438	600	Stosownie do rzeczywistej potrzeby.
2.500	2.500	
945	800	
1.704	1.000	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat poprzednich i stosownie do rzeczywistej potrzeby.
124.949	104.860	
20.206	18.000	
7.405	7.000	
26.037	25.000	
8.754	—	Ogółem *więcej* o 11 400 K z powodu rozwoju szkoły i spodziewanego większego dochodu z produkcyi.
134	300	
473	200	
5.300	5.300	
—	10.000	
68.309	65.800	
124.949	104.860	
56.640	39.060	

94. **Lwów.** Krajowa keramiczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:			
		α) płaca . . . . . 4.000 K			
		β) dodatek aktywalny . . 720 „			
		γ) trzy dodat. pięcioletnie à 400 K 1.200 „			
		δ) dodatek osobisty . . . 400 „	6.320	—	6.320
		b) adjunkt	720	—	720
		c) laborant:			
		α) płaca . . . . . 1.440 K			
		β) dodatek na mieszkanie . 300 „	1.740	—	1.740
	2	Opał lokalu stacyi	300	—	300
	3	Usługa	720	—	720
	4	Uzupełnienie ingredyencyi keramicznych . .	200	—	200
	5	Opał pieców technicznych	240	—	240
	6	Gaz do celów technicznych i oświetlenia . .	200	—	200
	7	Biblioteka i czasopisma	160	—	160
	8	Koszta kancelaryjne, frachty i portorya . .	160	—	160
	9	Wydatki nieprzewidziane	100	—	100
	10	Spłata pożyczki 60.000 K na budowę stacyi doświadczalnej keramicznej i naftowej II. rata.	4.050	—	4.050
		Suma wydatków .	14.910	—	14.910
		DOCHODY.			
	1	Dochody własne:			
		a) opłaty za badanie materyałów . . .	700	—	700
		b) dochód ze sprzedaży typowych wyrobów zastosowania szkliw, polew, farb, emalii i nowych technik stacyi	100	—	100
		Suma dochodów .	800	—	800
		w porównaniu z wydatkami .			14.910
		okazuje się niedobór .			14.110

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
5.920	6.320	
1.669	720	
1.881	1.740	
264	300	
896	720	
38	200	
129	240	
182	200	
33	160	
152	160	
611	100	
4.050	4.050	
15.825	14.910	
1.151	700	
278	100	
1.429	800	
15.825	14.910	
14.396	14.110	

95. **Lwów.** Krajowa mechaniczna stacya doświadczalna przy c. k. szkole politechnicznej.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		WYDATKI.			
	1	Płace:			
		a) kierownik:	1.200	—	1.200
		b) asystent:			
		α) płaca . . . . . 1.600 K			
		β) dodatek aktywalny . . 240 „	1.840	—	1.840
		c) laborant	1.440	—	1.440
	2	Opał i oświetlenie	100	—	100
	3	Środki naukowe i uzupełnienie inwentarza . .	200	—	200
	4	Wydatki laboratoryjne	400	—	400
	5	Rozmaite	200	—	200
		Suma wydatków .	5.380	—	5.380
		DOCHODY.			
	1	Opłata od stron za przeprowazdone badania .	2.000	—	2.000
		Suma dochodów .	2.000	—	2.000
		w porównaniu z wydatkami .			5.380
		okazuje się niedobór .			3.380

Preliminarz na rok **1911**.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wyjaśnienia
Korony		
1.200	1.200	
1.840	1.840	
1.440	1.440	
100	100	
550	200	
320	400	
1.084	200	
6.534	5.380	
4.177	2.000	
4.177	2.000	
6.534	5.380	
2.357	3.380	

Część II.

Preliminarz ogólny.

Z drukarni E. Winiarza.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	Wniosek na rok 1911 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1911 Razem
			Korony		
XII.		**PRZEMYSŁ I RĘKODZIEŁA.**			
		Wydatki.			
		A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
	1	W Białej	7.420	—	7.420
	2	„ Bochni	3.201	—	3.201
	3	„ Brodach	4.062	—	4.062
	4	„ Brzesku	3.076	—	3.076
	5	„ Brzeżanach	3.484	—	3.484
	6	„ Buczaczu	3.554	—	3.554
	7	„ Chrzanowie	6.544	—	6.544
	8	„ Dębicy	3.290	—	3.290
	9	„ Drohobyczu	7.907	550	8.457
	10	„ Gorlicach	5.028	—	5.028
	11	„ Jarosławiu	3.606	—	3.606
	12	„ Jaśle	4.990	—	4.990
	13	„ Kalwaryi	2.307	—	2.307
	14	„ Kałuszu	2.542	—	2.542
	15	„ Kętach	2.996	—	2 996
	16	„ Kołomyi, I. im. Sobieskiego	7.924	—	7.924
	17	„ „ II. „ St. Szczepanowskiego	6.690	—	6.690
	18	„ Krakowie, przy pl. Matejki (im. św. Floryana)	11 693	384	12.077
	19	„ Krakowie, przy ul. Lubomirskiego (im. św. Mikołaja)	7.328	390	7.718
	20	„ Krakowie, na Smoleńsku	5.424	—	5 424
	21	„ „ „ Kaźmierzu	8.514	—	8.514
	22	„ „ przy ul. Dietla (im. ces. Franciszka Józefa)	5.178	—	5.178
	23	„ Krośnie	2.372	—	2.372
	24	„ Krzeszowicach	2.563	—	2.563
	25	We Lwowie, im. Kordeckiego	7.565	—	7.565
	26	„ „ „ św. Antoniego	7.369	—	7.369
	27	„ „ „ króla Sobieskiego	7.124	—	7.124
	28	„ „ „ Elżbiety	3.561	—	3.561
	29	„ „ „ Sienkiewicza	6.477	—	6.477
	30	„ „ „ św. Marcina	7.465	—	7.465
	31	„ „ „ Mickiewicza	4.589	—	4.589
	32	„ „ „ Piramowicza	6.377	—	6.377
	33	„ „ „ Staszica	8.209	—	8.209
	34	„ „ „ Czackiego	3.464	—	3.464
	35	„ „ „ Mickiewicza (żeńska)	3.841	—	3.841
	36	„ „ „ św. Anny (żeńska)	3.841	—	3.841
	37	„ „ „ M. Bernsteina (izrael.)	4 700	—	4.700
		Do przeniesienia	196.275	1.324	197.599

Preliminarz na rok **1911**.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
7.082	7.540	2.330	
2.900	3.201	1.101	
2.819	4.122	1.131	
2.596	3.076	1.138	
2.892	3.384	1.392	
3.181	3.554	1.227	
4.012	5.020	2.496	
2.843	3.390	1.320	
5.875	8.505	3.344	
3.561	3.940	1.914	
2.946	3.606	1.353	
3.764	3.930	2.075	
—	2.100	769	
1.916	3.384	921	
2.613	2.996	999	
9.106	6.944	2.659	*Poz. 1—64* (Szkoły przemysłowe-uzupełniające). Preliminuje się na rok 1911. ogółem *więcej*, o 8.471 K na podstawie szczegółowych preliminarzy tych szkół, dołączonych jako alegaty do sprawozdania z czynności Komisyi krajowej dla spraw przemysłowych. Na szkoły przemysłowe uzupełniające w Kołaczycach i Zatorze nic się nie preliminuje z powodu niezorganizowania tych szkół.
	5.666	2.230	
	10.933	4.026	
29.483	7.758	2.573	
	4.996	1.808	
	7.806	2.838	
	5.158	1.726	
3.001	2.372	836	
—	3.240	855	
	7.549	2.522	
	7.429	2.457	
	5.928	2.375	
	3.561	1.187	
41.493	6.457	2.159	
	7.509	2.489	
	4.453	1.530	
	6.357	2.126	
	8.093	2.603	
—	—	1.155	
—	3.801	1.280	
—	3.801	1.280	
4.700	4.700	950	
136.783	186.259	67.174	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	196.275	1.324	197.599
XII.	38	W Leżajsku	2.864	—	2.864
	39	„ Łańcucie	2.976	—	2.976
	40	„ Myślenicach	2.896	—	2.896
	41	„ Nowym Sączu	8.622	550	9.172
	42	„ Nowym Targu	2.896	—	2.896
	43	„ Oświęcimie	2.563	—	2.563
	44	„ Podgórzu	5.984	550	6.534
	45	„ Przemyślu, I. w śródmieściu . .	7.460	—	7.460
	46	„ „ II. na przedmieściu lwow.	4.944	—	4.944
	47	„ Rzeszowie	5.814	—	5.814
	48	„ Samborze	2.518	—	2.518
	49	„ Sanoku	3.790	500	4.290
	50	„ Sokalu	2 922	—	2.922
	51	„ Stanisławowie	6.510	—	6.510
	52	„ Starym Samborze	3.384	—	3.384
	53	„ „ Sączu	3.172	—	3.172
	54	„ Stryju	4.838	—	4.838
	55	„ Strzyżowie	2.432	—	2.432
	56	„ Tarnopolu	3.894	—	3.894
	57	„ Tarnowie	6.745	—	6.745
	58	„ Tarnobrzegu	3.060	—	3.060
	59	„ Turce (nad Stryjem)	3.848	—	3.848
	60	„ Wadowicach	3.572	—	3.572
	61	„ Wieliczce	3.660	—	3.660
	62	„ Złoczowie	4.058	—	4.058
	63	„ Żółkwi	3.106	—	3.106
	64	„ Żywcu	4.010	—	4.010
	64a	„ Kołaczycach	—	—	—
	64b	„ Zatorze	—	—	—
		Suma wydatków poz. 1—64 b)	308.813	2.924	311.737
	65	Uzupełnienie przyborów i druki . .	4.000	—	4.000
	66	Podręczniki dla absolwentów szkół i biblioteki	4.500	—	4.500
	67	Nagrody za rysunki	1.500	—	1.500
	68	Nowo założyć się mające szkoły i oddziały handlowe	7.000	—	7.000
	69	Nieprzewidziane oddziały równorzędne .	2.000	—	2.000
	69a	Na wykonanie modeli i wzorów . .	—	—	—
	70	Szkoły o typie zawodowym . . .	14.000	—	14.000
	71	Remuneracye kierowników i nauczycieli	2.000	—	2.000
	71a	Szkoły przemysłowe uzupełniające dla dziewcząt	—	—	—
		Suma grupy A) .	343.813	2.924	346.737

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
136.783	186.259	67.174	
—	3.240	955	
2.206	3.076	1.218	
2.456	2.946	1.048	
7.123	9.282	3.368	
2.520	3.016	1.026	
—	2.100	854	
6.125	6.594	2.078	
8.480	6.628	2.880	
	4.964	2.072	
4.471	4.826	2.157	
2.258	2.522	934	
3.935	3.790	1.776	
2.000	3.292	961	
5.077	6.510	2.755	
2.779	3.384	1.292	Wyjaśnienie jak na poprzedniej stronie.
2.826	3.172	1.036	
4.754	4.214	1.679	
2.361	2.532	866	
3.792	3.934	1.347	
5.009	5.519	2 423	
2.707	3.060	1.030	
2.938	3.848	1.524	
2.926	3.572	1.086	
3.180	3.720	1.405	
2.974	4.108	1 629	
2.782	3.256	1.053	
3.099	3.242	1.605	
—	3.240	—	
—	3.420	—	
225.561	303.266	109.231	
2.087	4.000	3.000	
2.578	4.500	2.000	
1.056	1.500	1 500	Jak na rok 1910 uchwalono.
5.000	7.000	3.000	
183	2.000	1.000	
—	2.000	—	Nie preliminuje się z powodu niewyczerpania kredytu z r. 1910.
4.000	22.000	7 000	*Mniej*, gdyż odpada kredyt na 3-cie klasy uzupełniające, które się nie tworzy.
—	4.000	1.000	*Mniej*, z powodu niewyczerpania kredytu z r. 1910.
1.009	—	—	
241.474	350.266	127.731	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	343.813	2.924	346.737
		B) Krajowe szkoły zawodowe. .			
	72	Brzezowiec, szkoła koszykarska . .	5.336	—	5.336
	73	Brzostek, „ „ . .	7.090	—	7.090
	73a	Dynów, „ „ . .	—	—	—
	74	Gdów, „ „ . .	11.350	—	11.350
	75	Leżajsk, „ „ . .	9.940	240	10.180
	75a	Niżniów, „ „ . .	—	—	—
	76	Tarnobrzeg, „ „ . .	6.950	—	6.950
	77	Zator, „ „ . .	7.750	—	7.750
	78	Lwów, centralny kurs koszykarski .	23.742	7.500	31.242
	79	Grybów, naukowy warsztat kołodziejski	27.050	7.150	34.200
	80	Grzymałów, „ „ „	20.360	2.000	22.360
	81	Kamionka strumiłowa, szkoła kołodziejska i ciesielska	26.340	6.000	32.340
	82	Tłumacz, szkoła zawodowa kołodziejska	28.070	6.400	34.470
	83	Stanisławów, szkoła stolarska . .	36.254	13.000	49.254
	84	Kalwarya, „ „ . . .	35.560	3.750	39.310
	85	Jaworów, naukowy warsztat dla wyrobu zabawek	49.460	5.000	54.460
	86	Kołomyja, szkoła garncarska . . .	26.340	7.000	33 340
	87	Podgórze, kursa dla przemysłu keramicz.	16.620	—	16.620
	88	Witków, naukowy warsztat szewski .	13.262	300	13.562
	89	Stary Sącz, „ „ „ .	22.488	—	22.488
	89a	Dobczyce, szkoła szewska . . .	—	—	—
	90	Kołomyja, „ „ . . .	13.970	260	14 230
	91	Krosno, „ tkacka	23.030	800	23.830
	92	Gliniany, naukowy warsztat tkacki .	10.825	500	11.325
	93	Gorlice, „ „ „ .	6.040	—	6.040
	94	Kosów, „ „ „ .	8.140	—	8.140
	95	Łańcut, „ „ „ .	9.080	—	9.080
	95a	Rychwałd, „ „ „ .	—	—	—
	96	Rakszawa, szkoła sukiennicza . .	29.430	300	29.730
	97	Zakopane, „ koronkarska . .	13.940	—	13.940
	98	Bobowa, „ „ . .	5.610	—	5.610
	99	Maków, szkoła hafciarska . . .	9.950	—	9.950
	100	Drohowyże, szkoła rzemiosł w zakładzie St. hr. Skarbka:			
		a) na utrzymanie	108.960	10.000	118.960
		b) na umorzenie pożyczki 40.000 K na budowę domów mieszkalnych dla nauczycieli i werkmistrzów szkoły	2.749	—	2.749
		Do przeniesienia .	615.686	70.200	685.886
			343.813	2.924	346.737

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. krai. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
241.474	350.266	127.731	
3.738	4.610	1.636	
5.519	6.320	2.190	
2.838	5.040	—	
9.453	11.000	1 950	
10.172	9.200	1.980	
5.803	—	—	
5.386	6.700	2.450	
6.765	7.100	2.190	
20.515	19.494	23.042	
26.059	26.950	15 000	
15.613	21.130	8·860	
30.009	24.740	19.840	
19.092	25.510	21.128	
31.245	33.154	31 754	
28.035	34.160	28.510	
50.229	44.820	26.660	
24.596	35.989	24.290	
17.545	17.320	11.200	
13.072	12 252	7.362	
22.328	21.158	6.088	
200	—	—	
12.407	12.420	6.530	
21.426	22.560	15.030	
10.430	9.075	6.985	
3.956	4.440	3.640	
6.772	7.500	5.960	
7.356	9.080	6.180	
3.854	4.330	—	
24.199	28.516	19.650	
11.350	12.910	8.340	
4.218	3.770	1.660	
6.925	7.240	5.504	
124.949	104.860	41.260	
1.375	2.300	2 749	
587.429	595.648	359.618	
241.474	350.266	127.731	

Poz. 72—102. (Krajowe szkoły zawodowe). Preliminuje się na rok 1911. ogółem *więcej*, o 90.238 K na podstawie wyjaśnień zamieszczonych w 31. szczegółowych preliminarzach, dołączonych jako alegaty do niniejszej rubryki. Nie preliminuje się żadnego wydatku na szkołę koszykarską w Dynowie i tkacką w Rychwałdzie, z powodu zwinięcia tych szkół w r. 1910.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	343.813	2.924	346.737
			615.686	70.200	685.886
	101	Lwów, keramiczna stacya doświadczalna	14.910	—	14.910
	102	Lwów, mechaniczna stacya doświadczal.	5.380	—	5.380
		Suma wydatków poz. 72—102 .	635.976	70.200	706.176
	103	Kraków, szkoła szewska		—	—
	104	Druki i wzory	2.000	—	2.000
	105	Koszta inspekcyi i nadzoru . . .	6.000	—	6.000
	106	Zaliczki na płace dla personalu krajowych szkół zawodowych i biura kraj. Komisyi przemysłowej . .	4.000	—	4.000
	107	Remuneracye i zapomogi funkcyonaryuszy krajowych szkół zawodowych	4.000	—	4.000
	107a	Zakupno budynku na internat dla uczniów kraj. szkoły tkackiej w Krośnie	—	—	—
		Suma grupy B) .	651.976	70.200	722.176
		C) Szkoły zawodowe i warsztaty przez kraj subwencyonowane (państwowe i inne).			
	108	Buczacz, c. k. szkoła przemysłu budowlanego, stała subwencya dla gminy	4.000	—	4.000
	109	Jarosław, c. k. szkoła przemysłu budowlanego na umorzenie pożyczki 80.000 K na budynek . .	—	4.000	4.000
	110	Kołomyja, c. k. szkoła dla przemysłu drzewnego	2.200	—	2.200
	111	Sułkowice, c. k. szkoła zawodowa dla przemysłu żelaznego: *a*) na utrzymanie . . 1.024 K; b) „ kurs majstrów . 1.000 „; *c*) „ dokupno gruntu i budowę fundamentów (nadz.) 3.000 K	2.024	3.000	5.024
		d) spłata pożyczki na budowę hali maszynowej	—	—	—
	112	Świątniki, c. k. szkoła ślusarska: *a*) na utrzymanie . . 2.800 K; *b*) „ kurs majstrów . 800 „	3.600	—	3.600
	112a	Tarnopol, c. k. szkoła mechaniczno ślusarska	—	—	—
		Do przeniesienia .	11.824	7.000	18.824
			995.789	73.124	1,068.913

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
241.474	350.266	127 731	
587.429	595.648	359.618	
15.825	14.910	14.110	Wyjaśnienie jak na poprzedniej stronie.
6.534	5.380	3.380	
609.788	615.938	377 108	
—	3.000	—	Nie preliminuje się z powodu niezużycia kredytu z r. 1910.
3.000	2.000	2.000	
1.431	6.000	6.000	
4.000	4.000	2.000	Preliminuje się jak na rok 1910 uchwalono.
2.690	4.000	4 000	
19.729	—	—	
640.638	634.938	391.108	
—	—	4 000	W myśl specyalnych zobowiązań.
—	—	4.000	
2.200	2.200	2.200	Jak na rok 1910 uchwalono.
1.024	—	—	
1.000	2.024	—	
—	—	5.024	Kredyt nadzwyczajny na dokupno gruntu, na skład ropy, zakupno beczek, oraz budowę fundamentu pod motor.
1.612	—	—	
3.040	3.908	3.600	*Mniej*, z powodu niewyczerpania kredytów z lat poprzednich.
7.000	7.000	—	Nie preliminuje się nic z powodu, iż w r. 1910. wstawiono ostatnią ratę.
15.876	15.132	18.824	
882.112	985.204	518.839	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia . {	995.789	73.124	1,068.913
			11.824	7.000	18.824
	113	Zakopane, c. k. szkoła dla przemysłu drzewnego	4.200		4.200
	114	Albigowa, pracownia koszykarska . . . . . 400 K subwencya państwowa . 400 „	800	—	800
	115	Bilinka, pracownia koszykarska 400 K subwencya państwowa . 400 „	800	—	800
	116	Czerwona Wola, szkoła koszykarska . . . . . 2.400 K subwencya państwowa . 2.000 „	4.400	—	4.400
	117	Chyszewice, pracownia koszykarska . . . . . 400 K subwencya państwowa . 800 „	1.200	—	1.200
	118	Milczyce, pracownia koszykarska . . . . . 400 K subwencya państwowa . 400 „	800	—	800
	119	Przewrotne, pracownia koszykarska . . . . . 800 K subwencya państwowa . 400 „	1.200	—	1.200
	120	Rudki, szkoła koszykarska . 1.200 K subwencya państwowa . 1.200 „	2.400	—	2.400
	121	Siekierczyce, szkoła koszykarska . . . . . 400 K subwencya państwowa . 400 „	800	—	800
	122	Wielowieś, pracownia koszykarska . . . . . 800 K subwencya państwowa . 800 „	1.600	—	1.600
	123	Żurawno, pracownia koszykarska . . . . . 400 K subwencya państwowa . 400 „	800	—	800
	124	Touste, pracownia garncarska 500 K subwencya państwowa . 300 „	800	—	800
	125	Budzanów, warsztat tkacki . 800 K subwencya państwowa . 600 „	1.400	—	1.400
	126	Korczyna, warsztat tkacki towarzystwa tkackiego im. św. Sylwestra . . . . 1.100 K subwencya państwowa . 1.800 „	2.900	—	2.900
	127	Wilamowice, warsztat tkacki . 2.160 K subwencya państwowa . 1.600 „	3.760	—	3.760
	128	Jaworów, szkoła koronkarska . 1.400 K subwencya państwowa . 1.200 „	2.600	—	2.600
		Do przeniesienia . {	42.284	7.000	49.284
			995.789	73.124	1,068.913

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
882.112	985.204	518.839	
15.876	15.132	18.824	
4.200	4.200	4.200	
800	800	400	
900	800	400	
3.400	4.400	2.400	
600	1.200	400	
400	800	400	
800	1.200	800	
1.600	2.400	1.200	
700	800	400	
800	1.600	800	
350	800	400	
800	800	500	
1.180	1.000	800	
2.500	2.500	1.100	*Więcej*, z powodu pomyślnego rozwoju warsztatów
3.160	3.360	2.160	
1.600	2.200	1.400	*Więcej*, z powodu zamierzonego przeniesienia tej szkoły do osobnego budynku. Dotychczas mieści się szkoła w budynku kraj. szkoły zabawkarskiej.
39.666	43.992	36 584	
882.112	985.204	518.839	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	995.789	73.124	1,068.913
			42.284	7.000	49.284
	129	Kańczuga, szkoła koronkarska 1.800 K, subwencya państwowa 1.600 „	3.400	—	3.400
	129a	Przeworsk, szkoła koronkarska S. S. Miłosierdzia	—	—	—
	130	Rudki, szkoła koronkarska	600	—	600
	131	Myślenice, warsztat kapeluszniczy:			
		a) na utrzymanie	6.000	—	6.000
		b) I. półroczna rata od 4% pożyczki komunalnej 70.000 K	—	3.500	3.500
	132	Oświęcim, szkoła rzemieślnicza O. O. Salezyanów 5.000 K, subwencya państwowa 3.000 „	8.000	—	8.000
	133	Miejsce Piastowe, warsztaty rzemieślnicze towarz. „Powściągliwość i Praca“	4.000	—	4.000
	134	Pawlikowice, warsztaty rzemieślnicze towarz.. „Powściągliwość i Praca	2.500	—	2.500
	135	Kraków, szkoła praktycznych robót kobiecych w szkole św. Scholastyki	4.000	—	4.000
	136	Lwów, szkoła robót towarz. „Pracy kobiet“	1.750	—	1.750
	137	Przemyśl, szkoła robót u P. P. Benedyktynek	1.000	—	1.000
	137a	Przemyśl, szkoła robót stowarzyszenia „Pracy kobiet“	—	—	—
	138	Kołomyja, szkoła robót towarzystwa „Pracy kobiet“	2.000	—	2.000
	139	Kołomyja, szkoła gospodarstwa domowego	500	—	500
	140	Lwów, szkoła robót spółki przemysłowej „Trud“:			
		a) na szkołę 400 K			
		b) na bursę 600 „	1.000	—	1.000
	141	Lwów, szkoła robót Stowarzyszenia konfekcyi damskiej św. Józefa	1.000	—	1.000
	142	Zwiniacz, szkoła tkacka	600	—	600
	143	Kuliki, szkoła zabawkarska 700 K, subwencya państwowa 600 „	1.300	—	1.300
		Suma grupy C) .	79.934	10.500	90.434
		Do przeniesienia .	1,075.723	83.624	1,159 347

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
882.112	985.204	518.839	
39.666	43.992	36.584	
2.600	3.200	1.800	*Więcej*, ze względu na spodziewaną wyższą subwencyę od c. k. Rządu.
600	600	—	Nie preliminuje się z powodu zwinięcia szkoły.
600	600	600	
6.500	8.500	3.500	*Mniej*, gdyż niebawem ma wejść w życie Związkowa pracownia kapeluszników przy pomocy c. k. Rządu.
—	3.850	3.500	*Mniej*, wedle planu umorzenia.
5.000	5.000	5 000	*Więcej*, ze względu na spodziewaną subwencyę od c. k. Rządu.
4.000	4.000	4.000	
—	2.500	2.500	
5.000	4.000	4 000	
1.750	1.750	1 750	
1.000	1.000	1.000	
600	—	—	
1.600	1.600	2.000	
—	—	500	
1.000	1.000	1.000	
1.000	1.000	1.000	
—	600	600	
—	—	700	
70.916	83.192	70 034	
953.028	1,068.396	588 873	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	1,075.723	83.624	1,159.347
		D.) Szkoły handlowe.			
	144	Akademia handlowa we Lwowie . .	16.000	—	16.000
	145	Wyższa szkoła handlowa w Krakowie:			
		a) na utrzymanie	20.000	—	20.000
		b) „ umorzenie pożyczki 70.000 K na budowę	—	3.500	3.500
		c) na koszta urządzenia w nowym gmachu	—	—	—
	146	Dwuklasowe szkoły handlowe w Krakowie męskie i żeńskie	6.500	—	6.500
	147	Nowe dwuklasowe szkoły handlowe .	6.000	—	6.000
	148	Szkoła Towarzystwa handlowego we Lwowie.	5.000	—	5.000
		Suma grupy D) .	53.500	3.500	57.000
		E.) Kursa.			
	149	Nauczyciel wędrowny dla majsterskich kursów szewskich	2.400	—	2.400
	150	Kursa majsterskie	25.000	—	25.000
	151	Kursa wędrowne tkactwa, koszykarstwa i t. d.	6.000	—	6.000
		Suma grupy E) .	33.400	—	33.400
		F.) Subwencye dla zakładów, instytucyi przemysłowych i t. d.			
	152	Krajowy Związek przemysłowy we Lwowie	30.000	—	30.000
	153	Liga pomocy przemysłowej we Lwowie na cele ogólne	—	15.000	15.000
	154	Liga pomocy przemysłowej:			
		a) na urządzanie ruchomych wystaw	—	8.000	8.000
		b) na zakupno wozu magazynowego	—	—	—
	155	Stowarzyszenia rzemieślnicze we Lwowie i na prowincyi (ryczałt do dyspozycyi Wydziału kraj.)	4.000	—	4.000
		Do przeniesienia .	34.000	23.000	57.000
			1,162.623	87.124	1,249.747

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
953.028	1,068.396	588.873	
16.000	16.000	16.000	
20.000	20.000	20.000	
3.500	3.500	3.500	
5.000	5.000	—	Odpada jako kredyt nadzwyczajny.
6.693	6.500	6.500	
—	6.000	6.000	
—	5.000	5 000	
51.193	62.000	57.000	
2.400	2.400	2.400	
25.000	25.000	20.000	
4.312	6 000	6.000	
31.712	33.400	28.400	
30.000	30.000	30.000	
12.000	15.000	15.000	
8.000	8.000	8.000	
—	5.000	—	Odpada jako kredyt nadzwyczajny — jednorazowy.
3.000	4.000	4.000	
53.000	62.000	57.000	
1,035.933	1,163.796	674.273	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia	1,162.623	87.124	1,249.747
			34.000	23.000	57.000
	156	Wydawnictwo „Odrodzenia“	2.000	—	2.000
	157	Wydawnictwo „Kupiec polski“ w Krakowie	400	—	400
	158	Muzeum przemysłowe we Lwowie:			
		a) na utrzymanie	8.000	—	8.000
		b) na umorzenie pożyczki 100.000 K na budowę VIII i IX rata półroczna z 20 lecia od 1. stycznia 1907 r.	—	4.989	4.989
	159	Muzeum technologiczne we Lwowie	6.000	—	6.000
	160	Towarzystwo technologiczne w Krakowie, na utrzymanie nieustającej Wystawy przemysłowej	1.500	—	1.500
	161	Instytut popierania przemysłu w Krakowie:			
		a) na cele ogólne	6.000	—	6.000
		b) na umorzenie pożyczki 150.000 K na budowę gmachu	—	7.500	7.500
	162	Muzeum przemysłowe w Krakowie	8.000	—	8.000
	163	Izba handlowo-przemysłowa we Lwowie II i III rata półroczna na umorzenie 4% komun. pożyczki 108.200 na budowę gmachu	—	4.989	4.989
	164	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych we Lwowie	2.000	—	2.000
	165	Związek Stowarzyszeń rękodzielniczych w Krakowie	2.000	—	2.000
	166	Izbie rękodzielniczej w Krakowie jako udział kraju w kapitale na budowę „Domu rękodzielniczego“ w sumie 60.000 K od których wstawia się ratę anuitetową aż do umorzenia pożyczki po	—	3.000	3.000
	167	Stowarzyszenie kobiet „Pomoc przemysłowa“ we Lwowie	800	—	800
	168	Tyśmienica, Spółka kuśnierzy i białoskórników II rata pożyczki 50.000 K na 44 lat	—	2.500	2.500
	169	Ludwikówka, spółka tkaczy:			
		a) na utrzymanie instruktora	2.400	—	2.400
		b) II. rata od pożyczki 10.000 K	—	500	500
	169a	Kraków, na wspólną halę maszynową dla stolarzy	—	—	—
	170	Kraków, Polski Związek katolickich uczniów rękodzielniczych	500	—	500
		Do przeniesienia	73.600	46.478	120.078
			1,162.623	87.124	1,249.747

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
	Korony		
1,035.933	1,163.796	674.273	
53.000	62.000	57.000	
2.000	2.000	2.000	
400	400	400	
8.000	8.000	8.000	
5.000	5.000	4.989	*Mniej*, na podstawie planu umorzenia tej pożyczki.
6.000	6.000	6.000	
1.500	1.500	1.500	
6.000	6.000	6.000	
7.500	7.500	7.500	
8.000	8.000	8.000	
4.998	5.000	4.989	Jak poz. 158./b)
2.000	2.000	2.000	
2.000	2.000	2.000	
—	3.000	3.000	
—	800	800	
—	2.750	2.500	*Mniej*, stosownie do planu umorzenia tej pożyczki.
—	2.400	2.400	
—	550	500	*Mniej*, wedle planu umorzenia.
—	7.000	—	Odpada jako kredyt nadzwyczajny — jednorazowy.
—	500	500	
106.398	132.400	120.078	
1,035.933	1,163.796	674.273	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia . {	1,162.623	87.124	1,249.747
			73.600	46.478	120.078
	171	Na koszta założenia i utrzymania biura Patronatu Spółek rękodzielniczych .	40.000	—	40.000
	172	Dotacya do kraj. funduszu rękodzielniczego (przez lat 10)	—	100.000	100.000
		Suma grupy F) .	113.600	146.478	260.078
		G.) Stypendya zasiłki i inne wydatki na cele przemysłowe.			
	173	Zasiłki dla uczniów państwowych szkół przemysłowych	16.000	—	16.000
	174	Na bursy dla młodzieży rzemieślniczej .	10.000	—	10.000
	175	Zasiłki dla młodzieży handlowej . .	12.000	—	12.000
	176	Zasiłki na kształcenie nauczycieli szkół przemysłowych uzupełniających . .	4.500	—	4.500
	177	Zasiłki na kształcenie nauczycieli dla dwuklasowych szkół handlowych .	2.000	—	2.000
	178	Zasiłki bezzwrotne na cele przemysłowe	60.000	—	60.000
	179	Dotacya kraj. funduszu przemysłowego	—	200.000	200.000
	180	Lustracye Spółek przemysłowo-wytwórczych	4.800	—	4.800
	181	Zasiłki na wystawy przemysłowe . .	—	4.000	4.000
	181a	Gminie miasta Lwowa subwencya na wystawę miast	—	—	—
	181b	Stypendya na wyższe kształcenia w kierunku ekonomicznym	—	—	—
		Suma grupy G) .	109.300	204.000	313.300
		H.) Komisya krajowa dla spraw przemysłowych.			
	182	Sekretarz: *a)* płaca . . . . 4.800 K *b)* dodatek aktywalny . 1.288 „	6.088	—	6.088
	183	I. referent przemysłowy: *a)* płaca . . . 3.600 K *b)* dodatek aktywalny . 1.104 „ *c)* dodatek pięcioletni . 400 „	5.104	—	5.104
		Do przeniesienia . {	11.192	—	11.192
			1,385.523	437.602	1,823.125

Preliminarz na rok **1911.**

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
1,035.933	1,163.796	674.273	
106.398	132.400	120.078	
—	—	40.000	W myśl uchwały Wys. Sejmu z. dn. 11. lutego 1910 r.
—	—	100.000	
106.398	132.400	260.078	
35.000	35.000	16.000	Preliminuje się *mniej* o 19.000 K z powodu wliczenia kredytów na zasiłki stypendyjne dla uczniów kraj. szkół zawodowych do szczegółowych preliminarzy szkół.
—	10.000	10.000	
12.371	8.000	12.000	*Więcej* na podstawie wynikłości z r. 1909.
2.978	4.500	4.500	
1.925	2.000	2.000	
60.000	60.000	60.000	
200.000	200.000	200.000	
4.800	4.800	4.800	
8.000	4.000	4.000	
—	50.000	—	Odpada jako kredyt nadzwyczajny, jednorazowy.
—	8.000	—	Nic się nie preliminuje, z powodu niewyczerpania kredytu z r. 1910.
325.074	386.300	313.300	
6.088	6.088	6.088	
5.004	5.104	5.104	
11.092	11.192	11.192	
1,467.405	1,682.496	1,247.651	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	Wniosek na rok 1911 nadzwyczajne	Wniosek na rok 1911 Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	1,385.523	437.602	1,823.125
			11.192	—	11.192
	184	II. referent przemysłowy: a) płaca . . . . 2.800 K b) dodatek aktywalny . 960 „	3.760	—	3.760
	185	Referent statystyczny (w myśl uchwały Sejmu z dnia 7. października 1909 r.)	5.800	—	5.800
	186	Aplikant	1 400	—	1.400
	187	Koszta podróży członków i urzędników komisyi i inne wydatki . . .	10.000	—	10.000
	188	Prenumerata czasopism i zakupno dzieł	600	—	600
	189	Badania, ankiety i pomoc kancelaryjna (Uchwała Sejmu z dnia 7/X. 1909) .	5.800	—	5.800
		Suma grupy H) .	38.552	—	38.552
		Ogółem suma wydatków .	1,424.075	437.602	1,861.677

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Wydatek netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
1,467.405	1,682.496	1,247.651	
11.092	11.192	11.192	
—	3.760	3.760	
—	5.800	5.800	
913	1.400	1.400	
10.880	10.000	10.000	
517	400	600	*Więcej*, na podstawie wynikłości z lat ubiegłych.
—	5.800	5.800	
23.402	38.352	38.552	
1,490.807	1,720.848	1,286.203	Na rok 1911 preliminuje się ogółem w rubryce XII. wydatki w sumie . . . . . 1,861.677 K w porównaniu więc z preliminarzem roku 1910 w sumie . 1,720.848 „ preliminuje się na r. 1911 ogółem *więcej* o głównie z powodu wstawienia w myśl uchwały Wys. Sejmu nadzwyczajnego kredytu na dotacyę do krajowego funduszu rękodzielniczego, oraz kredytu zwycz. na koszta założenia i utrzymania biura Patronatu Spółek rękodzielniczych. 140.829 K Po potrąceniu z preliminowanych wydatków na r. 1911 w sumie j. w. . . . . 1,861.677 K dochodów rubr. XII. w sumie 577.744 „ okazuje się w rubr. XII. funduszu krajowego na r. 1911 wydatek (*netto*) . . . . 1,283.933 K w porównaniu z budżetem roku 1910 (*netto*) w sumie . . 1,175.254 „ preliminuje się na rok 1911 ogółem (*netto*) więcej o . . 108.679 K
Od tego, zwrot pożyczek na cele przemysłowe . .		2.270	
	Ogółem	1,283.933	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Dochody.			
		A) Szkoły przemysłowe uzupełniające.			
	1	W Białej	5.090	—	5.090
	2	„ Bochni	2.100	—	2.100
	3	„ Brodach	2.931	—	2.931
	4	„ Brzesku	1.938	—	1.938
	5	„ Brzeżanach	2.092	—	2.092
	6	„ Buczaczu	2.327	—	2.327
	7	„ Chrzanowie	4.048	—	4.048
	8	„ Dębicy	1.970	—	1.970
	9	„ Drohobyczu	5.113	—	5.113
	10	„ Gorlicach	3.114	—	3.114
	11	„ Jarosławiu	2.253	—	2.253
	12	„ Jaśle	2.915	—	2.915
	13	„ Kalwaryi	1.538	—	1.538
	14	„ Kałuszu	1.621	—	1.621
	15	„ Kętach	1.997	—	1.997
	16	„ Kołomyi I. im. Sobieskiego	5.265	—	5.265
	17	„ „ II. „ St. Szczepanowskiego	4.460	—	4.460
	18	„ Krakowie, przy pl. Matejki (im. św. Floryana)	8.051	—	8.051
	19	„ Krakowie, przy ul. Lubomirskiego (im. św. Mikołaja)	5.145	—	5.145
	20	„ Krakowie na Smoleńsku	3.616	—	3.616
	21	„ „ „ Kaźmierzu	5.676	—	5.676
	22	„ „ przy ul. Dietla (im. ces. Franc. Józefa)	3.452	—	3.452
	23	„ Krośnie	1.536	—	1.536
	24	„ Krzeszowicach	1.708	—	1.708
	25	We Lwowie, im. Kordeckiego	5.043	—	5.043
	26	„ „ „ św. Antoniego	4.912	—	4.912
	27	„ „ „ króla Sobieskiego	4.749	—	4.749
	28	„ „ „ Elżbiety	2.374	—	2.374
	29	„ „ „ Sienkiewicza	4.318	—	4.318
	30	„ „ „ św. Marcina	4.976	—	4.976
	31	„ „ „ Mickiewicza	3.059	—	3.059
		Do przeniesienia	109.387	—	109.387

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Dochód netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
4.995	5.150	—	
2.017	2.100	—	
3.050	2.961	—	
1.713	1.938	—	
1.916	2.042	—	
2.134	2.327	—	
2.366	3.060	—	
1.787	2.020	—	
4.340	5.062	—	
2.411	2.570	—	
2.164	2.253	—	
2.112	2.385	—	
—	1.400	—	
1.616	1.892	—	
1.742	1.997	—	
7.191	4.628	—	*Poz. 1—64b.* (Szkoły przemysłowe-uzupełniające). Preliminuje się na rok 1911 ogółem *więcej*, o 5.448 K na podstawie preliminarzy szczegółowych dołączonych jako alegaty do niniejszego sprawozdania.
	3.777	—	
	7.288	—	
	5.172	—	
19.184	3.330	—	
	5.204	—	
	3.438	—	
2.055	1.436	—	
—	2.160	—	
	5.032	—	
	4.952	—	
	3.952	—	
29.671	2.374	—	
	4.304	—	
	5.006	—	
	2.968	—	
92.464	104.178	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	109.387	—	109.387
	32	We Lwowie, im. Piramowicza . .	4.251	—	4.251
	33	„ „ „ Staszica . . .	5.606	—	5.606
	34	„ „ „ Czackiego . . .	2.309	—	2.309
	35	„ „ „ Mickiewicza (żeńska) .	2.561	—	2.561
	36	„ „ „ św. Anny (żeńska) .	2.561	—	2.561
	37	„ „ „ M. Bernsteina (izrael.)	3.750	—	3.750
	38	W Leżajsku	1.909	—	1.909
	39	„ Łańcucie	1.758	—	1.758
	40	„ Myślenicach	1.848	—	1.848
	41	„ Nowym Sączu	5.804	—	5.804
	42	„ Nowym Targu	1.870	—	1.870
	43	„ Oświęcimie	1.709	—	1.709
	44	„ Podgórzu	4.456	—	4.456
	45	„ Przemyślu I. w śródmieściu .	4.580	—	4.580
	46	„ „ II. na przedmieściu lwowsk.	2.872	—	2.872
	47	„ Rzeszowie	3.657	—	3.657
	48	„ Samborze	1.584	—	1.584
	49	„ Sanoku	2.514	—	2.514
	50	„ Sokalu	1.961	—	1.961
	51	„ Stanisławowie	3.755	—	3.755
	52	„ Starym Samborze . . .	2.092	—	2.092
	53	„ Starym Sączu	2.136	—	2.136
	54	„ Stryju	3.159	—	3.159
	55	„ Strzyżowie	1.566	—	1.566
	56	„ Tarnopolu	2.547	—	2.547
	57	„ Tarnowie	4.322	—	4.322
	58	„ Tarnobrzegu	2.030	—	2.030
	59	„ Turce (nad Stryjem)	2.324	—	2.324
	60	„ Wadowicach	2.486	—	2.486
	61	„ Wieliczce	2.255	—	2.255
	62	„ Złoczowie	2.429	—	2.429
	63	„ Żółkwi	2.053	—	2.053
	64	„ Żywcu	2.405	—	2.405
	64a	„ Kołaczycach	—	—	—
	64b	„ Zatorze	—	—	—
		Suma dochodów poz. 1—64 b)	202 506	—	202.506
	65	Subwencya państwowa na uzupełnienie przyborów i druki	1.000	—	1.000
	66	Subwencya państwowa na zakupywanie podręczników dla absolwentów szkół i bibliotek	2.500	—	2.500
	67	Subwencya państwowa na nowo założyć się mające szkoły i oddziały handlowe	4.000	—	4.000
	68	Subwencya państwowa na szkoły o typie zawodowym	7.000	—	7.000
		Do przeniesienia .	217.006	—	217.006

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Dochód netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
	Korony		
92.464	104.178	—	
—	4.238	—	
—	5.528	—	
—	—	—	
—	2.534	—	
—	2.534	—	
3.750	3.750	—	
—	2.160	—	
1.578	1.808	—	
1.674	1.873	—	
4.841	5.816	—	
1.627	1.930	—	
—	1.400	—	
4.052	4.496	—	
5.432	4.129	—	
	2.882	—	
3.620	3.163	—	
1.488	1.586	—	
1.781	2.264	—	Wyjaśnienie jak na poprzedniej stronie.
1.291	1.996	—	
3.107	3.755	—	
1.794	2.092	—	
1.760	2.136	—	
2.423	2.847	—	
1.613	1.616	—	
2.916	2.567	—	
3.032	3.612	—	
1.862	2.030	—	
1.899	2.324	—	
2.190	2.486	—	
2.015	2.285	—	
2.515	2.454	—	
1.910	2.128	—	
1.954	2.021	—	
—	2.160	—	
—	2.280	—	
154.588	197.058	—	
1.000	—	—	
	2.500	—	Na podstawie żądania przedstawionego c. k. Rządowi.
4.598	2.000	—	
	15.000	—	
160.186	216.558	—	

Fundusz krajowy. Rubryka XII. Przemysł i rękodzieła.

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korcny		
		Z przeniesienia .	217.006	—	217.006
	69	Nieprzewidziane oddziały równorzędne .	1.000	—	1.000
	70	Subwencya państwowa na remuneracye dla kierowników i nauczycieli .	1 000	—	1.000
		Suma grupy A) .	219.006	—	219.006
		B) Krajowe szkoły zawodowe.			
	71	Brzezowiec, szkoła koszykarska . .	3.700	—	3.700
	72	Brzostek, „ „ . . .	4.900	—	4.900
	72a	Dyńów, „ „ . . .	—	—	—
	72b	Dżurów, „ „ . . .	—	—	—
	73	Gdów, „ „ . . .	9.400	—	9.400
	74	Leżajsk, „ „ . . .	8.200	—	8.200
	74a	Niżniów, „ „ . . .	—	—	—
	75	Tarnobrzeg, „ „ . . .	4.500	—	4.500
	76	Zator, „ „ . . .	5.560	—	5.560
	77	Lwów, centralny kurs koszykarski .	8.200	—	8.200
	78	Grybów, naukowy warsztat kołodziejski	19.200	—	19.200
	79	Grzymałów, „ „ „	13.500	—	13.500
	80	Kamionka strumiłowa, szkoła kołodziejska i ciesielska	12 500	—	12.500
	81	Tłumacz, szkoła zawodowa kołodziejska	13.342	—	13.342
	82	Stanisławów, szkoła stolarska . .	17.500	—	17.500
	83	Kalwarya, „ „ . . .	10.800	—	10.800
	84	Jaworów, naukowy warsztat dla wyrobu zabawek	27.800	—	27.800
	85	Kołomyja, szkoła garncarska . . .	9.050	—	9.050
	86	Podgórze, kursa dla przemysłu keramicz.	5.420	—	5.420
	87	Witków, naukowy warsztat szewski .	6.200	—	6.200
	88	Stary Sącz „ „ „	16.400	—	16.400
	88a	Dobczyce, szkoła szewska . . .	—	—	—
	89	Kołomyja, „ „ . . .	7.700	—	7.700
	90	Krosno „ tkacka	8.800	—	8.800
	91	Gliniany, naukowy warsztat tkacki .	4.340	—	4.340
	92	Gorlice, „ „ „	2.400	—	2.400
	93	Kosów, „ „ „	2.180	—	2.180
	94	Łańcut, „ „ „	2.900	—	2.900
	94a	Rychwałd, „ „ „	—	—	—
	95	Rakszawa, szkoła sukiennicza . .	10.080	—	10.080
	96	Zakopane, szkoła koronkarska . .	5.600	—	5.600
	97	Bobowa, „ „ . . .	3.950	—	3.950
	98	Maków, „ hafciarska . . .	4.446	—	4.446
		Do przeniesienia .	248.568	—	248.568
			219.006	—	219.006

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Dochód netto fund. krai. na r. 1911	Wyjaśnienia
	Korony		
160.186	216.558	—	
—	1.000	—	Wyjaśnienie jak na stronie poprzedniej.
—	—	—	
160.186	217.558	—	
3 712	3.400	—	
5 328	4.900	—	
711	3.700	—	
460	—	—	
6.488	9.200	—	
8.738	7.500	—	
1.434	—	—	
3.354	4.800	—	
5.411	5.360	—	
5.376	6.500	—	
17.843	16.000	—	
12.711	12.000	—	
13.589	12.500	—	
9.202	11.550	—	
14.868	16.700	—	*Poz. 71—101.* (Krajowe szkoły zawodowe). Preliminuje się na rok 1911 ogółem *więcej* o 25.032 K na podstawie wyjaśnień zamieszczonych w szczegółowych preliminarzach szkół, dołączonych jako alegaty do niniejszej rubryki.
7.743	10.300	—	
23.819	24.800	—	
8.019	8.550	—	
5.208	5.420	—	
7.816	6.200	—	
16.665	15.600	—	
669	—	—	
7.953	7.200	—	
8.500	8.800	—	
3.418	3.940	—	
1.611	2.360	—	
2 100	2.180	—	
2.319	2.900	—	
1.000	1.200	—	
8.086	9.080	—	
5.223	5.600	—	
3.002	2.850	—	
4.222	4.346	—	
226.598	235.436	—	
160.186	217.558	—	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	219.006	—	219.006
			248.568	—	248.568
	99	Drohowyże, szkoła rzemiosł w zakładzie hr. St. Skarbka	77.700	—	77.700
	100	Lwów, keramiczna stacya doświadczalna	800	—	800
	101	Lwów, mechaniczna „ „	2.000	—	2.000
		Suma dochodów poz. 71—101 .	329.068	—	329.068
	102	Subwencya państwowa na kursa majsterskie	5.000	—	5.000
	103	Zwroty zaliczek na płace dla personalu kraj. szkół przemysłowych i biura krajowej Komisyi przemysłowej .	2.000	—	2 000
	104	Zwrot długu b. kierownika szkoły szewskiej w Starym Sączu . . .	600	—	600
		Suma grupy B) .	336.668	—	336.668
		C). Szkoły zawodowe przez kraj snbwencyonowane.			
	105	Albigowa, pracownia koszykarska . .	40	—	400
	106	Bilinka, „ „ . .	2 400	—	400
	107	Czerwona Wola, szkoła koszykarska .	.000	—	2.000
	108	Chyszewice, pracownia koszykarska .	800	—	800
	109	Milczyce, „ „ .	400	—	400
	110	Przewrotne, „ „ .	400	—	400
	111	Rudki, szkoła koszykarska . . .	1.200	—	1.200
	112	Siekierczyce, szkoła koszykarska . .	400	—	400
	113	Wielowieś, pracownia koszykarska .	800	—	800
	114	Żurawno „ „ .	400	—	400
	115	Touste, pracownia garncarska . .	300	—	300
	116	Budzanów, warsztat tkacki . . .	600	—	600
	117	Korczyna, „ „ . . .	1.800	—	1.800
	118	Wilanowice. „ „ . . .	1.600	—	1.600
	119	Jaworów, szkoła koronkarska . .	1.200	—	1.200
	120	Kańczuga, „ „ . . .	2.600	—	1.600
	121	Myślenice, warsztat kapeluszniczy ,	.500	—	2.500
	122	Oświęcim, szkoła rzemieślnicza OO. Salezyanów	3 000	—	3.000
	123	Kuliki, szkoła zabawkarska . . .	600	—	600
		Suma grupy C) .	20.400	—	20.400
		Do przeniesienia .	576.074	—	576.074

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Dochód netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
160.186	217.558	—	
226.598	235.436	—	
68.309	65.800	—	Wyjaśnienie jak na poprzedniej stronie.
1.429	800	—	
4.177	2.000	—	
300.513	304.036	—	
—	5.000	—	
4.579	2.000	—	
250	—	600	Po śmierci kierownika kraj. szkoły szewskiej w Starym Sączu śp. Gaudnika, okazał się brak gotówki w kasie szkolnej w kwocie 5.574 K, który rodzina śp. zmarłego aktem notaryalnym zobowiązała się zwracać funduszowi krajowemu w ratach miesięcznych po 50 Koron.
305.342	311.036	600	
300	400	—	Na podstawie żądania przedstawionego c. k. Rządowi.
300	400	—	
1.000	2.000	—	
200	800	—	
—	400	—	
—	400	—	
400	1.200	—	
300	400	—	
—	800	—	
—	400	—	
—	300	—	
300	400	—	
1.000	1.400	—	
1.100	1.200	—	
400	1.000	—	
800	1.400	—	
—	2.500	—	
—	—	—	
—	—	—	
6.100	15.400	—	
471.628	543.994	600	

Liczba rubryki	Liczba pozycyi	Poszczególnienie	Wniosek na rok 1911 zwyczajne	nadzwyczajne	Razem
			Korony		
		Z przeniesienia .	576.074	—	576.074
		D) Zwroty pożyczek na cele przemysłowe.			
	123a	Maków krajowa szkoła hafciarska zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 1.000 K. spłacalnej w 5. ratach od roku 1907 po 200 K. rocznie V. rata	—	—	—
	124	Przemyśl, Konwent PP. Benedyktynek zwrot pożyczki na budowę szkoły robót kobiecych w kwocie 10.000 K spłacalnej w 17 ratach od roku 1879 po 600 K. rocznie XV. rata .	—	600	600
	125	Śniatyn, Wydział powiatowy, zwrot pożyczki na zakupno realności dla b. krajowej szkoły koszykarskiej w Dżurowie w kwocie 6.000 K po 400 koron rocznie XII. rata . . .	—	400	400
	126	Świątniki, c. k. szkoła ślusarska zwrot pożyczki na fundusz obrotowy w kwocie 2.000 K. spłacalnej w 5. ratach od r. 1907 po 400 K. rocznie V. rata	—	400	400
	126a	Rudki, szkoła koszykarska, zwrot reszty pożyczki	—	—	—
	127	Mączyński Henryk, zwrot pożyczki na zakupno maszyny do nasiekania pilników w kwocie 2.000 K. spłacalnej w 200 ratach po 10 K. miesięcznie od 1. lipca 1910 r. . .	—	120	120
	128	Sozański Jan, zwrot pożyczki 2.500 K. spłacanej w 200 ratach po 12 K. 50 gr. miesięcznie począwszy od 1. lipca 1910 r.	—	150	150
		Suma grupy D) .	—	1.670	1.670
		Ogółem suma dochodów .	576.074	1.670	577.744

Preliminarz na rok 1911.

Wynikłość z roku 1909	Kwota uchwalona na rok 1910	Dochód netto fund. kraj. na r. 1911	Wyjaśnienia
Korony			
471.628	543.994	600	
—	200	—	Odpada, z powodu odpisania całej należytości w myśl rozp. Wydz. kraj. do LW. 11.893/10.
600	600	600	
400	400	400	
400	400	400	
600	—	—	
—	—	120	Na podstawie warunków na jakich pożyczki udzielone zostały.
—	—	150	
2.000	1.600	1.670	
473 628	545.594	2.270	Na rok 1911 preliminuje się w rubr. XII. dochody w sumie . . . . 577.744 K w porównaniu z budżetem r. 1910 w sumie . . . . . 545.594 „ preliminuje się na r. 1911 ogółem *więcej*, o . . . . . 32.150 K z powodów podanych w wyjaśnieniach do poszczególnych pozycyj.